

2016

Årsredovisning

Innehåll

2	Swedbank i korthet
4	Året i korthet
6	Vd-ord
8	Strategi
10	Mål och utfall
12	Erbjudande
13	Produktområden och marknad
14	Affärsmodell
16	Medarbetare
18	Hållbarhet
20	Aktien och ägarna

Förvaltningsberättelse

22	Ekonomisk redogörelse
26	Svensk bankverksamhet
28	Baltisk bankverksamhet
30	Stora företag & Institutioner
32	Koncernfunktioner & Övrigt
34	Riskhantering
38	Bolagsstyrningsrapport
50	Styrelse
54	Koncernledning
56	Vinstdisposition

Resultat-, balansräkning och noter, Koncernen:

58	Resultaträkning
59	Rapport över totalresultat
60	Balansräkning
61	Förändringar i eget kapital
62	Kassaflödesanalys
63	Noter

Resultat-, balansräkning och noter, Moderbolaget:

136	Resultaträkning
137	Rapport över totalresultat
138	Balansräkning
139	Förändringar i eget kapital
140	Kassaflödesanalys
141	Noter

Hållbarhet

170	Noter
181	Styrelsens och vd:s underskrift
182	Revisionsberättelse
186	Hållbarhetsredovisning – bestyrkanderapport
187	Årsstämma
188	Marknadsandelar
189	Fem år i sammandrag – Koncernen
192	Tre år i sammandrag – Affärssegment
195	Definitioner
197	Adresser

Finansiell information 2017

Delårsrapport Kv1	25 april
Delårsrapport Kv2	19 juli
Delårsrapport Kv3	24 oktober

Årsstämma 2017

Årsstämman hålls torsdagen den 30 mars klockan 11 i Folkets Hus, Barnhusgatan 14, Stockholm. Som avstämningsdag för utdelning föreslås den 3 april 2017. Sista dag för handel med Swedbanks aktier inklusive rätt till utdelning blir därmed den 30 mars 2017. För mer information se sid 187 samt kallelsen till årsstämman på www.swedbank.se.

► Vision

Vi gör det möjligt för människor, företag och samhällen att växa.

► Syfte

Vi ska främja en sund och hållbar ekonomi för de många hushållen och företagen.

► Värderingar

Bankens värdegrund uttrycker vårt engagemang och långsiktiga värdeskapande. Den bygger på öppenhet, enkelhet och omtanke.

Tillgänglig fullservicebank på fyra hemmamarknader

Swedbank är den ledande banken för de många hushållen och företagen på våra fyra hemmamarknader: Sverige, Estland, Lettland och Litauen. Vi bedriver i huvudsak verksamhet inom produktområdena lån och betalningar samt sparande och vänder oss till kunder med såväl enkla som mer avancerade behov.

Sverige

Invånare: 10,0 miljoner
Privatkunder: 4,0 miljoner
Företagskunder: 266 000
Organisationer: 67 000
Kontor: 248
Kunder i internetbanken: 4,1 miljoner
Kunder i mobilbanken: 2,8 miljoner
Kort: 4,2 miljoner
Anställda: 7 714

Litauen

Invånare: 2,9 miljoner
Privatkunder: 1,5 miljoner
Företagskunder: 86 000
Kontor: 65
Kunder i internetbanken: 1,4 miljoner
Kunder i mobilbanken: 0,2 miljoner
Kort: 1,7 miljoner
Anställda: 2 053

Estland

Invånare: 1,3 miljoner
Privatkunder: 0,9 miljoner
Företagskunder: 141 000
Kontor: 35
Kunder i internetbanken: 0,9 miljoner
Kunder i mobilbanken: 0,2 miljoner
Kort: 1,1 miljoner
Anställda: 2 395

Lettland

Invånare: 2,0 miljoner
Privatkunder: 0,9 miljoner
Företagskunder: 91 000
Kontor: 41
Kunder i internetbanken: 0,9 miljoner
Kunder i mobilbanken: 0,2 miljoner
Kort: 1,0 miljoner
Anställda: 1 570

Stor och diversifierad kundbas

Den ledande banken sett till antalet kunder på våra hemmamarknader

8 MILJONER KUNDER

Solid kapitalisering

Kärnprimärkapitalrelationen en av de högsta bland jämförbara europeiska banker

25,0 %

Digitaliserat kunderbjudande

Antalet inloggningar i mobil- och internetbanken

916 MILJONER INLOGGNINGAR

Stabil lönsamhet

Mål att ha en räntabilitet på eget kapital på minst 15 procent

15,8 %

Låg risk

Kreditförlustnivå

0,09 %

Marknadsledande kostnadseffektivitet

Kostnader i förhållande till intäkter, K/I-tal

0,39

Stabilt resultat

- Ökade volymer lyfte räntenettot
- God kostnadskontroll
- Föreslagen utdelning 13,20 kr per aktie

Fakta	2016	2015
Totala intäkter, mkr	41 635	37 624
Totala kostnader, mkr	16 441	16 333
Årets resultat, mkr ¹	19 539	15 733
Räntabilitet på eget kapital, %	15,8	13,5
K/I-tal	0,39	0,43
Totala tillgångar, mdkr	2 154	2 149
Utlåning till allmänheten, mdkr ²	1 453	1 371
Inlåning från allmänheten, mdkr ²	782	744
Kreditförlustnivå, %	0,09	0,04
Andel osäkra fordringar, brutto, %	0,52	0,40
Kärnprimärkapitalrelation, %	25,0	24,1
Resultat per aktie, kr ³	17,50	14,14
Utdelning per aktie, kr ⁴	13,20	10,70
Direktavkastning årets slut, %, Swedbankaktien	6,0	5,7
Antal heltidstjänster	14 061	13 893

1) Kvarvarande versamhet

2) Exklusive Riksgälden och återköpsavtal

3) Kvarvarande verksamhet efter utspädning.

4) 2016 avser styrelsens förslag till bolagsstämmen

Året i korthet

Ett axplock av våra värdeskapande aktiviteter under året.

2 FEBRUARI

75%

För fjärde året i rad ligger utdelningspolicyn, om att dela ut 75 procent av vinsten, fast. Bokslutskommuniké 2015.

4 FEBRUARI

Ny internetbank

En betaversion av den nya internetbanken, anpassad för olika plattformar, lanseras.

1 MARS

Bäst på kreditprodukter

I 2016 års TNS Sifo Prospera för kreditprodukter, där Sveriges 90 största kreditförvaltare rankar aktörerna på de svenska obligations- och certifikatmarknaderna, hamnar Swedbank på en delad förstaplats.

11 FEBRUARI

43 miljoner

Fondspararna i Humanfond skänker drygt 43 miljoner kronor till 70 välgörenhetsorganisationer.

16 MARS

90-åring i ny kostym

Tidningen Lyckoslanten har i decennier inspirerat barn i grundskolan till kunskap om pengar och sparande. Inför tidningens 90-årsdag moderniseras tidningen och blir mer underhållande och interaktiv.

22 MARS

Godkänt förvärv

Avtalet om att Swedbank tar över Danske Banks retailverksamhet i Lettland och Litauen godkänns av konkurrensmyndigheterna i de bägge länderna.

22 APRIL

Birgitte Bonnesen utses till vd och koncernchef

Swedbanks styrelse utser Birgitte Bonnesen till vd och koncernchef i Swedbank. Birgitte Bonnesen har dessförinnan varit tillförordnad vd i banken.

5 APRIL

Swedbanks årsstämma 2016

Lars Idermark utses till ny styrelseordförande i Swedbank.

26 APRIL

Starkt resultat i utmanande miljö

Delårsrapport för första kvartalet 2016

26 MAJ

Höjt kreditbetyg från Fitch

Kreditvärderingsinstitutet Fitch höjer kreditbetyget på Swedbank med ett steg till AA-, med stabila utsikter. Höjningen innebär att Swedbank som en av få kommersiella banker i världen har ett kreditbetyg på AA-nivå från de tre dominerande kreditvärderingsinstituten: S&P, Moody's och Fitch.

30 MAJ

Ny enhet för Digital Banking

För att säkerställa att banken når sina strategiska mål samt för att öka kund- och medarbetarnöjdhet gör Swedbank förändringar i koncernledningen samt bildar en ny enhet för Digital Banking. Samtidigt ersätts affärsområdet Group Products av produktområdena Group Savings (sparande) samt Group Lending & Payments (lån och betalningar).

21 JULI

2115 miljoner

Amerikanska Visa Inc:s köp av Visa Europe innebär en intäktsförstärkning med 2 115 miljoner kronor för Swedbank.

Delårsrapport för andra kvartalet 2016

30 JULI

EBA bekräftar Swedbanks starka kreditkvalitet och kapitalisering

Den europeiska bankmyndighetens (EBA) stresstest visar att Swedbank har tillräckligt med kapital för att klara ett allvarligt stressat scenario.

25 OKTOBER

Påskyndar omvandlingen till en modern bank

Delårsrapport för tredje kvartalet 2016

15 NOVEMBER

Stor förbättring av hållbarhetsarbetet

Swedbank är den bank som förbättrat sitt hållbarhetsarbete mest enligt den årliga granskning av svenska banker som hållbarhetsinitiativet Fair Finance Guide publicerar.

16 DECEMBER

Hemnet säljs

Swedbank meddelar att dotterbolaget Fastighetsbyrån tecknat avtal om att sälja bostads-sajten Hemnet. Affären förväntas slutföras i januari 2017 och medför en realisationsvinst som kommer bidra positivt till bankens resultat under första kvartalet 2017.

9 DECEMBER

Stärker kapitalbasen

Swedbank stärker sin kapitalbas ytterligare genom att emittera primärkapitaltillskott till ett värde av 500 miljoner dollar, motsvarande cirka

4,5 miljarder

8 DECEMBER

Årets Bank i Sverige

Swedbank utses till Årets Bank i Sverige av The Banker, en publikation som ägs av Financial Times. Utmärkelsen baseras på att banken främjar hög kostnadseffektivitet och har en låg risk i balansräkningen.

Våra kunder driver utvecklingen framåt

För drygt ett år sedan blev jag tillfrågad om jag ville leda den bank som jag verkat i under mer än 30 år. För mig var det en självklarhet att tacka ja, då Swedbank är ett företag som jag är stolt över att arbeta för.

Vi är inkluderande och välkomnande med fantastiska medarbetare och en ledande position på de marknader som vi verkar på. Vi är en av de mest lönsamma bankerna i Europa med en marknadsledande kostnadseffektivitet. Vi har låg risk i vår utlåning samt en stark kapital- och likviditetsposition. Jag tycker året som gått illustrerar allt detta.

Starkt finansiellt resultat

Vår finansiella ställning är god. Räntabiliteten på eget kapital uppgick till 15,8 procent, vilket är i linje med målet på 15 procent.

Räntenettot, vår största intäktspost, ökade med 3 procent, trots att såväl Riksbanken som ECB fortsatte att sänka räntorna under 2016. Ökningen har bland annat möjliggjorts av en fortsatt hög efterfrågan på svenska bolån.

Trots att ett lagstadgat amorteringskrav infördes i juni 2016 fortsatte bostadspriserna att öka under året. Myndigheterna diskuterar nu fler åtgärder för att begränsa hushållens skulder. Få saker görs dock för att öka utbudet genom att stimulera nyproduktion av framförallt billigare bostäder. Något som i tur riskerar att stänga ute unga och nyanlända från bostadsmarknaden.

Även i Baltikum har vi sett en positiv utlåningstillväxt i spåren av stigande konsumentförtroende. I juni genomfördes också överflyttningen av produkter och tjänster från Danske Banks retailverksamhet framgångsrikt, vilket primärt påverkade volymutvecklingen i Litauen positivt.

Våra provisionsintäkter har utvecklats stabilt, drivet av högre intäkter från kort och corporate finance, trots en skakig börsutveckling präglad av den brittiska folkomröstningen om EU-medlemskapet samt det amerikanska presidentvalet. Volatiliteten relaterad till dessa händelser har samtidigt gynnat vårt nettoresultat finansiella poster, bland annat då kunderna varit mer aktiva inom valutasäkring.

Vi håller i våra kostnader. Trots ökade ersättningar till sparbankerna, vår viktigaste samarbetspartner, i spåren av ökade utlåningsmarginaler under året så är våra totala kostnader i nivå med 2015. Jag är stolt över den kostnadskultur vi lyckats skapa i banken.

Våra kreditförluster är fortsatt låga. I såväl Svensk som Baltisk bankverksamhet redovisade vi nettoåtervinningar medan kreditförlusterna var något högre inom Stora företag & institutioner till följd av reserveringar på våra oljerelaterade exponeringar.

Vår kärnprimärkapitalrelation uppgår till 25,0 procent vilket ger oss en betryggande buffert till de krav som myndigheterna ställer på oss. Vi har därmed en god position att möta kommande regelverksförändringar, även om det råder osäkerhet kring den slutgiltiga utformningen av dessa.

Vår höga kreditkvalitet och starka kapitalisering bekräftades även av att vi under året fick höjt kreditbetyg från kreditvärderingsinstitutet Fitch. Därmed är Swedbank en av få kommersiella banker i världen som har ett kreditbetyg på AA-nivå från de tre dominerande kreditvärderingsinstituten: S&P, Moody's och Fitch.

Sammantaget är jag mycket nöjd med det resultat vi uppvisar och att vi för femte året i rad kan dela ut 75 procent av vinsten till våra aktieägare.

Ökad tillgänglighet

Swedbank har en kundcentrerad strategi och vår starka finansiella position ger oss förutsättningar att utveckla våra erbjudanden för att göra dem ännu mer tillgängliga och relevanta. I Svensk bankverksamhet har vi under 2016 bland annat utökat öppettiderna i vår telefonbank så att våra kunder kan få personlig service, dygnet runt, alla dagar i veckan. Våra kunder kan också sedan en tid tillbaka binda om sina bolån helt digitalt och vi har lanserat en ny testversion av vår internetbank. I Baltisk bankverksamhet har vi lanserat kontaktlösa kort och digitaliserat konsumtionslåneerbjudandet. Inom Stora företag & institutioner har vi bland annat fortsatt att utveckla vårt erbjudande inom gröna obligationer samt breddat antalet aktier och valutor som kunderna kan handla med.

Även om jag är stolt över det som vi har presterat så kan vi inte lita oss tillbaka och bli bekväma utan vi måste hela tiden arbeta för att bygga förtroende och lojalitet bland våra kunder.

Förändrat kundbeteende skapar möjligheter

Banksektorn står inför en av de mest omdanande omvälvningarna under industrins historia då kundernas ändrade beteende, till följd av digitaliseringen, i grunden förändrar sättet som vi möter våra kunder på. För oss innebär det en utmaning då nya aktörer etablerar sig inom våra produktområden, och främst inom betalnings- och sparaffären. Det ställer också krav på intern omställning då arbetsuppgifterna förändras i takt med kundernas beteenden och behov.

Samtidigt innebär den digitala utvecklingen en stor möjlighet. Med en kundbas på 7 miljoner privatpersoner och 600 000 företag kan vi idag inte träffa alla våra kunder fysiskt. I Svensk bankverksamhet, med 4 miljoner kunder, träffar vi exempelvis bara 10 procent av dessa om året.

”Swedbank har en kundcentrerad strategi och vår starka finansiella position ger oss förutsättningarna att utveckla våra erbjudanden för att göra dem ännu mer tillgängliga och relevanta.”

Med nya digitala kontaktvägar kombinerat med proaktiva erbjudanden baserat på kundernas unika beteenden och situation kan vi nå ut till fler och i en snabbare takt än vad som tidigare varit möjligt. Detta görs till viss del redan i Baltikum, där cirka 40 procent av försäljningen sker digitalt vilket bland annat uppnås genom att analysera kunddata.

En finansiell samlingspunkt

Det är också därför som jag under året tog beslutet att bilda en ny enhet Digital Banking, med ansvar att utveckla och förvalta våra digitala kanaler och de verktyg som används i kundmötet.

Ambitionsnivån är hög. Vi ska digitalisera alla vardagsbankärenden inklusive bolåneprocessen. Det här kan innebära att vi söker samarbeten med nya aktörer istället för att utveckla allt själva. Ett exempel är vårt samarbete med den sociala aktiehandelsplattformen Sprinklebit.

Genom att digitalisera vårt erbjudande i större utsträckning ökar inte bara den interna effektiviteten, då våra medarbetare slipper ödsla tid på kostsamma manuella processer, utan det underlättar även för våra kunder.

Vi kommer även att ta fler steg mot att bli den finansiella samlingspunkten för våra kunder, vare sig de har alla konton hos oss eller någon annan bank. Som tidigare kommunicerats väntas dessa satsningar, tillsammans med den ökade kompensationen till Sparbankerna, medföra att de totala kostnaderna ökar till cirka 16,7 miljarder kronor under 2017.

Vi kan göra dessa satsningar till följd av vårt starka resultat. Hög kostnadseffektivitet kommer dock även fortsättningsvis att vara en hörnsten i vår strategi tillsammans med låg risk, tillgänglig fullservicebank och erbjudanden utifrån kundernas behov.

För mig har 2016 varit ett intensivt, lärorikt och givande år. Jag är stolt över det arbete som mina medarbetare gjort för att ta oss till den position som Swedbank befinner sig i och det är glädjande att se att medarbetsnöjdheten ökar. Jag har tillsammans med min nya ledningsgrupp konkretiserat våra strategiska prioriteringar för att bli den moderna bank vi vill vara. Vi vet vart vi vill och vad som ska göras för att nå dit. Jag ser därmed med tillförsikt fram mot ett lika givande 2017.

Stockholm i februari 2017

Birgitte Bonnesen
Vd och koncernchef

Strategi som främjar en sund ekonomi

Swedbank har en kundcentrerad strategi som vilar på fyra ben: Tillgänglig fullservicebank, erbjudanden utifrån våra kunders behov, hög kostnadseffektivitet och låg risk. Strategin utgår från vår vision om att göra det möjligt för människor, företag och samhällen att växa samtidigt som vi ska främja en sund och hållbar ekonomi för de många hushållen och företagen.

Swedbank har under bankens nästan 200 år långa historia framgångsrikt byggt upp starka relationer med såväl privat- som företagskunder på våra hemmamarknader. Vi är i dag den största banken, sett till antal kunder, i Sverige och de baltiska länderna.

Omvärld i förändring

Det finansiella landskapet ändras dock snabbt. Digitaliseringen fortsätter i rask takt. Kunderna väljer i större utsträckning att utföra sina bankärenden via någon av våra digitala kanaler istället för att besöka något av våra kontor, vilket ställer höga krav på banksektorn vad gäller såväl anpassning av produkter och distributionskanaler som stabilitet i IT-system.

Det har också blivit lättare att jämföra erbjudanden från olika leverantörer och kunderna kan enkelt och snabbt byta bank. Nya, ofta snabbfotade, aktörer utmanar oss också på våra produktområden, framförallt inom betalningar och sparande.

Att leva upp till kundernas förväntningar på service och tjänster blir därmed ännu viktigare för att bygga förtroende och lojalitet samt öka kundnyttan. Men digitaliseringen innebär också att det blir möjligt att använda kunddata på ett helt annat sätt än tidigare vilket ökar intäktsmöjligheterna, genom en förbättrad interaktion med kunderna, medan effektiviteten kan öka.

”Att leva upp till kundernas förväntningar på service och tjänster blir ännu viktigare för att bygga förtroende och lojalitet.”

Vår verksamhet berörs också av den mängd regleringar som påverkar sektorn. Mycket av det som sker syftar ytterst till att stärka kundernas position genom att stimulera konkurrens och transparens. Värdepappersmarknadsdirektivet Mifid 2 påverkar bland annat hur finanssektorn prissätter och informerar om olika produkter. Betalningsdirektivet PSD2 öppnar upp för nya konkurrenter inom betalningsområdet då de, med kundernas godkännande, kan ansluta olika tjänster till kundernas konton i banken. Regelverket möjliggör också att Swedbank kan förse våra kunder med en komplett överblick av deras ekonomi genom att samla information från andra leverantörer. Ökade kapital- och likviditetskrav för att stärka finanssektorns motståndskraft under ekonomiska kriser väntas leda till ökad finansiell stabilitet

Strategi	Varför	Exempel på aktiviteter och utfall 2016
Tillgänglig fullservicebank	Enkelhet och tillgänglighet är grunden för att bygga förtroende och lojalitet hos våra kunder.	Lanserat "dygnet-runt"-öppet i vår kundservice via telefon och sociala medier. Ny internetbank.
Erbjudanden utifrån våra kunders behov	Relevanta erbjudanden är avgörande för vår framgång när digitaliseringen ökar valbarheten för våra kunder.	Ansöka om konsumentlån i den baltiska mobilbanken.
Hög kostnads-effektivitet	För att kunna skapa mervärde för våra kunder krävs såväl investeringar som konkurrenskraftiga priser, vilket möjliggörs av hög kostnadseffektivitet.	Lägre kostnader för telefon och porto till följd av en centraliserad inköpsprocess.
Låg risk	Låga risker i vår verksamhet möjliggör att vi kan finansiera vår utlåning till hushåll och företag genom inlåning från allmänheten och upplåning från kapitalmarknaden.	Höjt kreditbetyg från Fitch. Stärkt kapitalisering.

men också ökade kostnader för såväl banksektorn som kunderna samtidigt som det höjer inträdesbarriärerna inom lånaområdet.

”Vi arbetar efter en strategi som bygger på att vara en tillgänglig fullservicebank, ha erbjudanden utifrån kundens behov, hög kostnadseffektivitet och låg risk.”

Vi påverkas även fortsatt av den makroekonomiska utvecklingen. Centralbankerna fortsatte under året att föra en mycket expansiv penningpolitik. I Sverige fortsatte Riksbanken med negativ reporänta vid sidan om obligationsköp. Det håller nere priset på vår viktigaste råvara, kapital, men stimulerar även riskbenägenheten bland såväl hushåll som företag och riskerar att driva upp tillgångspriser till ohållbara nivåer.

En konsekvent strategi

För att leva upp till vår vision om att göra det möjligt för människor, företag och samhällen att växa i en allt mer föränderlig omvärld arbetar vi efter en strategi som bygger på att vara en tillgänglig fullservicebank, ha erbjudanden utifrån kundens behov, hög kostnadseffektivitet och låg risk.

Tillgänglig fullservicebank

Vi är övertygade om att enkelhet och tillgänglighet krävs för att bygga förtroende och lojalitet bland våra kunder. För att kunderna ska kunna hantera hela sin ekonomi hos oss har vi därför ett helomfattande utbud av bankprodukter- och tjänster inom lån och

betalningar samt sparande, alltifrån enklare transaktionstjänster som betal- och kreditkort för privatpersoner till mer komplex rådgivning för stora företag och institutioner. Våra kunder i Sverige och de baltiska länderna kan enkelt hantera sin ekonomi genom vårt distributionsnät som omfattar såväl smidiga digitala lösningar för vardagsekonomin till mer omfattande personlig rådgivning.

Erbjudanden utifrån våra kunders behov

Att ha relevanta erbjudanden som uppfyller våra kunders behov och förväntningar är avgörande för att bygga förtroende och lojalitet när digitaliseringen ökar valbarheten för våra kunder. Genom att analysera den kunddata vi har och dra nytta av våra rådgivares kompetens så kan vi lättare identifiera de behov av finansiella tjänster och produkter som våra kunder har och därmed öka effektiviteten i vårt erbjudande.

Hög kostnadseffektivitet

Med ökad transparens och fler valmöjligheter för kunderna till följd av digitaliseringen så ökar också prispressen på en rad bankprodukter och -tjänster. För att kunna skapa mervärde för kunder, vilket kräver såväl investeringar som konkurrenskraftiga priser, har vi därför som mål att vara marknadsledande på kostnadseffektivitet. Det rör alltifrån hur mycket kapital vi binder till hur effektivt och väl vi samarbetar.

Låg risk

Att ha låga risker i vår verksamhet är grunden till omvärldens förtroende. Det möjliggör att vi kan finansiera oss genom inlåning från allmänheten och upplåning från kapitalmarknaden samt låna ut kapital till hushåll och företag till konkurrenskraftiga priser för att skapa en långsiktigt hållbar tillväxt. Vi uppnår detta genom en stabil lönsamhet i kombination med god kvalitet i kreditgivningen och solid kapitalisering men även genom vår förmåga att snabbt kunna anpassa oss till förändrade omvärldsfaktorer.

Ökat kundfokus...

Våra mål ska bidra till långsiktigt värdeskapande. Högt kundvärde är en förutsättning för hållbar lönsamhet och värdeskapande för övriga intressenter.

Kunder

MÅL: Ökat kundvärde

VARFÖR: Kundvärdet är tillsammans med kundnöjdhet, förtroende och positiv inställning till varumärket, förklaringar till i vilken omfattning våra kunder väljer att använda våra tjänster och produkter. Högt kundvärde är en förutsättning för hållbar lönsamhet. Kundvärdet följs upp genom egna och publika undersökningar som bland annat mäter kundnöjdhet.

Medarbetare

MÅL: Ökat medarbetarengagemang

VARFÖR: Engagerade och stolta medarbetare bidrar till framgångsrika affärer och nöjda kunder. En förutsättning för detta är medarbetare som får möjlighet att utvecklas, känner att de kan påverka och bidra till bankens syfte och mål samt känner sig stolta över Swedbank som arbetsgivare. Vi arbetar kontinuerligt med utveckling och uppföljning av dessa områden.

Räntabilitet

MÅL: Räntabilitet på eget kapital på minst 15 procent

VARFÖR: Swedbanks aktieägare kräver en konkurrenskraftig avkastning på sitt investerade kapital. Samtidigt är en god lönsamhet nödvändig för att säkra vår långsiktiga konkurrensförmåga och skapa investeringsmöjligheter. Vi behöver även säkerställa förmågan att klara perioder av stora ekonomiska påfrestningar, vilket till stor del avgörs av intjäningsförmåga, risknivå och kapitalisering.

Kostnadseffektivitet

MÅL: Marknadsledande kostnadseffektivitet

VARFÖR: Med digitaliseringen ökar konkurrensen och transparensen inom delar av bankmarknaden samtidigt som bankerjudanden och -produkter i större utsträckning standardiseras. Priset på våra tjänster blir därmed allt viktigare. För långsiktig konkurrenskraft krävs kontinuerligt arbete med kostnadseffektivitet och interna processer, vilket ger investeringsmöjligheter i ökat kundvärde.

Kapitalisering

MÅL: Solid kapitalisering

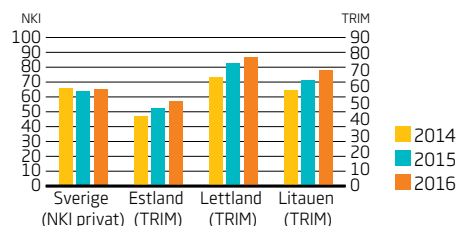
VARFÖR: Swedbanks kapitalisering ska säkerställa att banken klarar sig under ett stressat scenario och ligga på en sådan nivå att det finns en marginal till myndigheternas krav. En stark kapitalisering är även nödvändig för att säkra tillgången till konkurrenskraftig kapitalmarknadsupplåning. Merparten av de svenska kapitalkraven har klagjorts och Swedbank uppfyller med god marginal de ställda kraven samtidigt som Swedbank enligt externa stresstest bedöms vara en av de banker i Europa med lägst risk och starkast moståndskraft.

...främjar vår konkurrenskraft

God kostnadskontroll och hög resurseffektivitet ger oss det investeringsutrymme som krävs för att vi ska kunna vara en attraktiv bank även i framtiden.

UTFALL: I Sverige mäts kundnöjdhet främst genom NKI, som omfattar cirka 35 000 av bankens kunder. Kundnöjdheten för privatpersoner ökade något under 2016, från 64 till 65, men försämrades från 62 till 60 på företagssidan. I Baltikum mäts kundnöjdhet genom TRIM. Under 2016 ökade kundnöjdheten bland privatpersoner på alla våra tre baltiska hemmamarknader. Bland företag ökade kundnöjdheten i Litauen och var oförändrad i Estland och Lettland.

Kundnöjdhet, privatpersoner

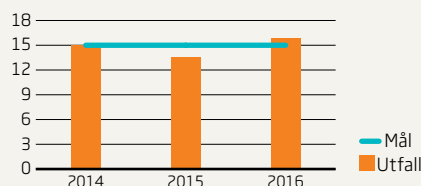
UTFALL: Viljan att rekommendera Swedbank som arbetsgivare, det så kallade eNPS-värdet, har under året förbättrats efter nedgången 2015. Det finns dock en skillnad i utfallen mellan våra hemmamarknader då de baltiska länderna uppvisar ett högre eNPS-värde än Sverige.

Rekommendationsindex

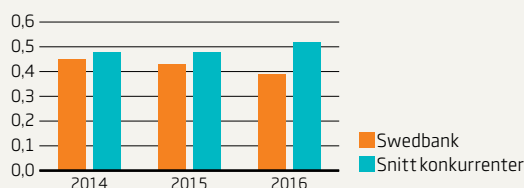
UTFALL: Räntabiliteten på eget kapital ökade under året till 15,8 procent (13,5) att jämföra med målet på 15 procent. Ökade intäkter, främst till följd av försäljningen av Visa Europe, ett förbättrat nettoresultat finansiella poster inom Group Treasury och högre räntenetto, bidrog positivt till uppgången.

Räntabilitet på eget kapital, %

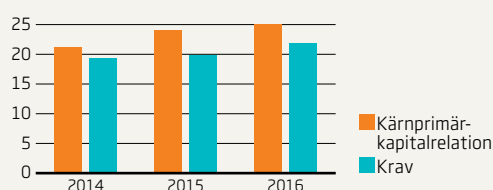
UTFALL: Kostnadskontrollen var god under året och totalt uppgick kostnaderna till 16,4 mdkr (16,3). Swedbanks K/I-tal sjönk under 2016 till 0,39 (0,43), då intäkterna steg med 11 procent under året medan kostnaderna steg med 1 procent. Snittet för de tre svenska storbankerna, Nordea, SEB och Handelsbanken var 0,52. Då Swedbank avser att påskynda investeringstakten inom områdena Sparande, Lån och Digital Banking samtidigt som ersättningarna till sparbankerna väntas öka framöver, till följd av högre utlåningsmarginaler under 2016, bedöms de totala kostnaderna uppgå till 16,7 miljarder kronor under 2017.

Swedbanks K/I-tal jämfört branschsnitt

UTFALL: Kärnprimärkapitalrelationen fortsatte att stärkas under året och uppgick per den sista december 2016 till 25 procent (24,1). Det kan jämföras med ett totalt kärnprimärkapitalkrav, inklusive samtliga aviserade höjningar av den kontryckiska bufferten, på 21,9 procent. Den förbättrade kärnprimärkapitalrelationen förklaras främst av en god resultatgenerering samtidigt som risk-exponeringsbeloppet (REA) ökade måttligt.

Swedbanks kärnprimärkapitalrelation, %

Ett konkurrenskraftigt erbjudande

Med över sju miljoner privatkunder och mer än 600 000 företagskunder är Swedbank ledande inom flera produktområden på våra hemmamarknader. Vi erbjuder våra kunder alltifrån bolån till flexibla betalningslösningar och flertalet sparalternativ.

Swedbank erbjuder främst produkter inom områdena låna, betala och spara. Vi är en välkomnade och inkluderade bank för de många hushållen och företagen med en stark position inom samtliga produktområden på de fyra hemmamarknaderna: Sverige, Estland, Lettland och Litauen. I Sverige är vi störst inom såväl bolån som inlåning från privatpersoner, fondsparande och bankgirobetalningar. I Estland är vi den största aktören inom alla vanliga bankprodukter men vi har även en stark ställning i Lettland och Litauen, och i synnerhet på hushållssidan.

Låna

Swedbank erbjuder en rad finansieringslösningar för såväl hushåll som företag. Av den totala utlåningen till allmänheten, exklusive återköpsavtal och utlåning till Riksgälden, på 1 453 miljarder kronor avser mer än hälften bostadslån, varav merparten avser Sverige. Vi är marknadsledande inom bolån på samtliga våra hemmamarknader.

Bostadslån på Swedbanks hemmamarknader erbjuds med alltifrån helt rörlig ränta till bunden ränta i upp till 30 år. På företagsidan erbjuder vi alltifrån fakturakrediter och investeringslån till lånesyndikering och ränteriskhantering. Merparten av utlåningen till företag är relaterad till fastighetsbolag samt företag som verkar inom skog och lantbruk.

Lånaområdet har påverkats av en rad regleringar under de senaste åren. Under 2016 har bland annat ett amorteringskrav för bolån införts i Sverige och i januari 2017 trädde bolånedirektivet i kraft, vilket syftar till att stärka konsumentskyddet genom bland annat tydligare kundinformation.

Vårt erbjudande inom låna påverkas också av digitaliseringen. Swedbank arbetar bland annat aktivt med att digitalisera bolåneprocessen för att minska manuellt arbete och därmed frigöra resurser samt underlätta för kunderna.

Betala

Som en del av den finansiella infrastrukturen i de länder som vi verkar i gör vi det möjligt för våra kunder att ta emot och utföra betalningar via en rad olika tjänster och produkter. Med 8 miljoner utgivna kort i Sverige och Baltikum är Swedbank en av Europas största kortutgivare. Även inom kortinlösen har vi en ledande position. Swedbank hanterar också den största andelen av betalningar som går via det svenska Bankgirosystemet. Tillsammans med fem andra banker har vi också utvecklat realtidsbetalningstjänsten Swish vars användarantal nu uppgår till över 5 miljoner privatpersoner och cirka 85 000 företagskunder.

Likt övriga produktområden påverkas betalaområdet av en rad regleringar. Betaltjänstdirektivet PSD2 som träder i kraft i januari 2018 möjliggör att andra aktörer med kundens godkännande kommer att kunna genomföra betalningar, hämta kontoinformation samt ansluta betalningsprodukter till kundens konto i banken.

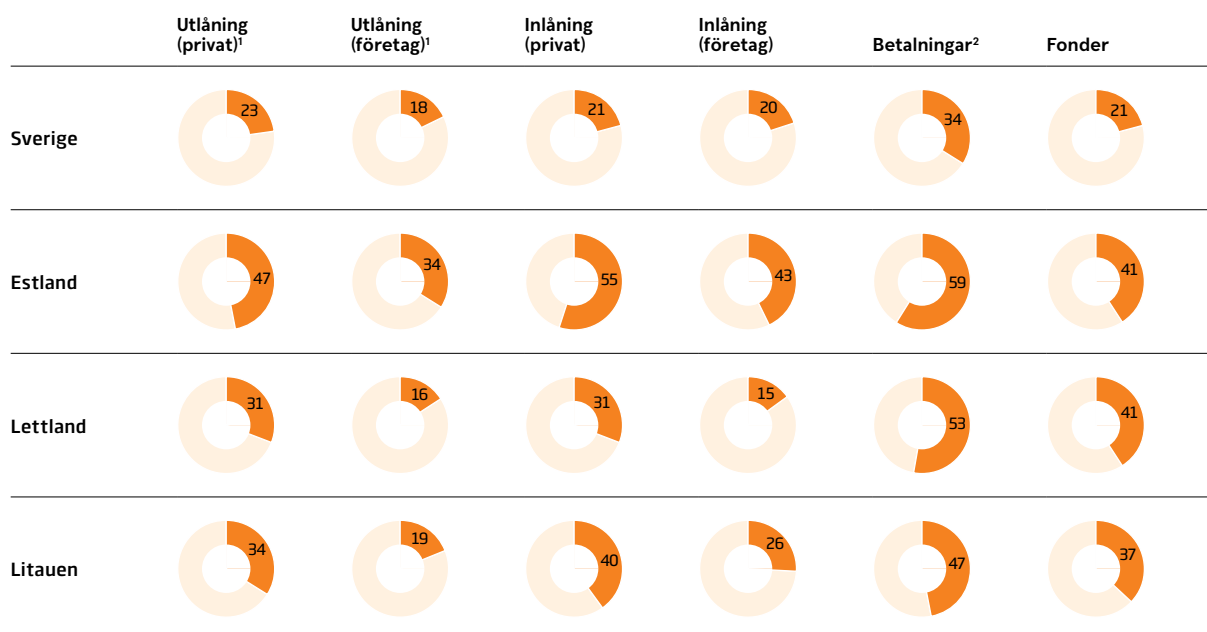
Precis som övriga aktörer ges också Swedbank möjlighet att dra nytta av den nya lagstiftningen. Ambitionen är därför att våra kunder ska få en total överblick över sin vardagsekonomi via våra digitala kanaler oavsett om kunden har betalkonton i fler banker än Swedbank.

Spara

Swedbank erbjuder flera typer av sparande till våra kunder. Vid sidan om traditionella sparkonton så kan kunderna spara i fonder och olika finansiella instrument som aktier. Swedbanks dotterbolag Robur, som grundades 1967 och var först med att erbjuda bankanknutna fonder på bred front till svenska folket, är Sveriges största kapitalförvaltare. De senaste åren har dock bolaget tappat marknadsandelar. Även marknadsandelen inom privat inlåning på den svenska marknaden har sjunkit något, bland annat till följd av att digitaliseringen möjliggjort ny konkurrens samtidigt som kraven på enkelhet och transparens ökat. För att möta utvecklingen arbetar vi bland annat med att digitalisera vårt erbjudande för att förenkla för våra kunder. Vi har också ett ökat fokus på pensionslösningar, där marknadsandelen i dag är lägre jämfört med fondförvaltning och inlåning. Inom sparaområdet pågår ett arbete med ett flertal regleringar såsom Mifid II, IDD och PRIIPs. Dessa syftar bland annat till att öka transparensen mot kunderna och stärka investerarskyddet, vilket i slutändan kommer att förbättra vårt sparaerbjudande till våra kunder.

Marknadsandelar, procent

1) Exklusive återköpsavtal och Riksgälden.

2) Bankgirotransaktioner (Sverige) och inhemska betalningar (Estland, Lettland och Litauen).

Konkurrensen på Swedbanks hemmamarknader

I Sverige stod Swedbank, Handelsbanken, Nordea och SEB för cirka 70 procent av in- och utlåningen under 2016. Swedbank är störst på privatmarknaden och har en ledande marknadsposition vad gäller utlåning till privatpersoner (23 procent), inlåning från privatkunder (21 procent) samt fondförvaltning (21 procent). På den svenska företagsmarknaden var bankens marknadsandel 18 procent av utlåningen samt 20 procent av inlåningen i slutet av 2016.

I Estland är koncentrationen inom banksektorn högre än i Sverige. Marknaden domineras av utländska bolag och tillsammans representerar Swedbank, SEB, Nordea och Danske Bank omkring 90 procent av marknaden. Swedbanks marknadsandel var 55 procent vad gäller inlåning från privatpersoner och 47 procent för utlåning samt 41 procent inom fondförvaltning.

På den estniska företagsmarknaden var bankens marknadsandel 34 procent av utlåningen samt 43 procent av inlåningen.

Lettland har en mer fragmenterad bankmarknad, där lokala banker står för 30 till 70 procent av de olika segmenten. 2016 stod Swedbank för 31 procent av inlåningen, 41 procent av de förvaltade fondvolymerna och 31 procent av utlåningen till privatpersoner i landet. På företagssidan uppgick bankens marknadsandel till 16 procent gällande utlåning respektive 15 procent för inlåning.

Bankmarknaden i Litauen har en struktur som i likhet med den svenska domineras av ett mindre antal aktörer. Bland privatpersoner stod Swedbank för 40 procent av inlåningen, 37 procent av fondvolymerna och 34 procent av utlåningen. På företagsmarknaden var bankens marknadsandel 19 procent inom utlåning och 26 procent inom inlåning.

En långsiktigt värdeskapande och skalbar affärsmodell

Swedbanks affärsmodell utgår i grunden från att omvandla sparande till lån. Vi kan därmed erbjuda hushåll och företag med överskott trygga och effektiva lösningar för att hantera sitt kapital samtidigt som hushåll och företag med underskott kan få sina finansieringsbehov tillfredställda.

Räntenettot största intäktsposten

Totalt lånar vi ut 1 453 miljarder kronor till allmänheten, exklusive återköpsavtal och utlåning till Riksgälden. Av detta går 64 procent till privatpersoner, varav merparten utgörs av bostadsfinansiering, och 36 procent till företag. Utlåningen finansieras genom inlåning från företag och privatpersoner men även genom upplåning på kapitalmarknaden via obligationer och aktieägarnas egna kapital. För att säkra tillgången på kapital till en låg kostnad måste vi ha allmänhetens och finansmarknadens förtroende. Det får vi genom att ha låg risk i vår utlåning. På det kapital som vi lånar ut får vi ränta medan vi betalar ränta för vår in- och upplåning. Skillnaden mellan våra ränteintäkter och räntekostnader redovisas i resultaträkningen under rubriken räntenetto. Räntenettot är vår största intäktspost.

Placeringsmarginalen, det vill säga räntenettot i förhållande till den genomsnittliga balansomslutningen, ska vara tillräckligt stor för att bland annat täcka administrationskostnader, ge avkastning på aktieägarnas egna kapital samt täcka eventuella kreditförluster för låntagare som inte kan betala sin ränta eller amortering. Kreditförluster redovisas under en egen post i resultaträkningen. Såväl räntenetto- som kreditförlustutvecklingen har en stark koppling till realekonomin och påverkas därmed av faktorer som BNP-tillväxt, ränteutveckling och arbetslöshet.

Fonder och kort viktigt för provisionsnettot

Vid sidan av ut- och inlåning erbjuder vi våra kunder en rad olika tjänster och produkter där huvudintäkterna utgörs av olika

former av avgifter. Dessa intäkter, justerat för transaktionskostnader, redovisas i resultaträkningen under posten provisionsnetto.

Provisionsnettot är vår näst största intäktspost. Merparten av provisionsnettot härrör till vår kapitalförvaltnings- och kortverksamhet.

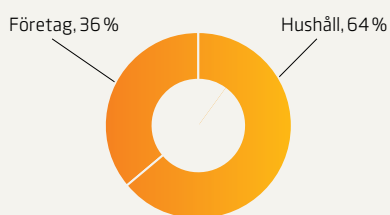
I vår kapitalförvaltningsverksamhet Robur så förvaltar vi 1 170 miljarder kronor, varav merparten avser svenska fonder. För att förvalta kapital och täcka kostnader, bland annat för personal, tar vi ut en avgift som en procentandel av det insatta beloppet. Intäkterna i fondverksamheten är därmed till stor del beroende på tillväxten i den förvaltade volymen, vilket i sin tur påverkas av börsutvecklingen då en stor del av tillgångarna i fonderna utgörs av aktier.

I kortaffären, som utgör den största andelen av betalningsaffären, finns vi både på utgivar- och inlösarsidan. Våra intäkter kommer därmed från de kunder som använder våra kort för köp och de butiker och restauranger som använder våra terminaler för inlösen. Intäkterna utgörs av årliga avgifter men är även baserade på transaktionsvolym.

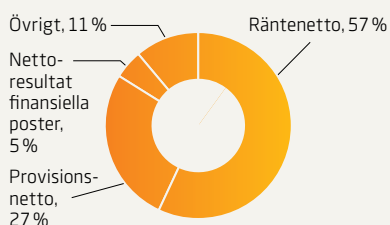
Personal och IT största rörelsekostnaderna

Swedbanks huvudsakliga rörelsekostnader består av löner till våra anställda. Förutom den personal som möter våra kunder ute på kontoren så jobbar tusentals människor med allt från IT-utveckling och riskövervakning till finansiell rapportering. Andra stora kostnadsposter är data samt kostnader för fastigheter och hyror, vilket bland annat är en följd av det distributionsnät i form av såväl kontor som digitala kanaler som vi tillhandahåller.

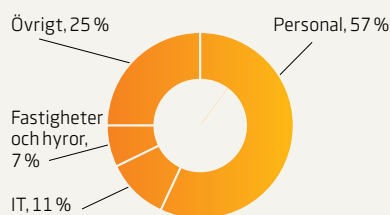
Utlåning

Intäkter

Kostnader

Förenklad resultaträkning

+ Våra intäkter	mkr
Räntenetto (ränteintäkter – räntekostnader)	23 664
Utlåningen ger ränteintäkter och räntekostnaderna består av kostnader för inlåning (sparande via konton) samt bankens upplåning via kapitalmarknaderna.	
Provisionsnetto	11 333
Avgifter debiterade för tjänster som kort och betalningar, kapitalförvaltning, låneprovisioner, aktiehandel, försäkringar och corporate finance.	
Nettoresultat finansiella poster till verkligt värde	2 231
Resultat från marknadsvärdering av utlåning, upplåning, valutor och värdepapper som innehålls av banken. Resultatet uppstår genom kunders och bankens egen handel med finansiella instrument och som en följd av redovisningsmässiga värderingseffekter, framför allt vid ränte- och valutakursrörelser.	
Övriga intäkter	4 407
Andel av resultat från intressebolag, tjänster sålda till samverkande sparbanker, försäkringsnetto och reavinster.	
Totala intäkter	41 635

– Våra kostnader	mkr
– Personalkostnader	9 376
För att kunna utveckla de bästa tjänsterna och ge professionell rådgivning är vi en relativt sett personalintensiv verksamhet, beroende av att attrahera och utveckla rätt kompetens i takt med att kundbehoven förändras.	
– Övriga kostnader	7 065
Ett effektivt och relevant kunderbudande omfattar utvecklings-, produktions- och distributionskostnader. IT-kostnaderna utgör kostnader för utveckling, system och licenser. Produktionskostnaderna avser framtagande av nya produkter och utveckling av befintliga, samt drift av produktplattformar. Distributionskostnaden via kontorsnätet är betydligt högre än om transaktionen genomförs digitalt.	
= Resultat före kreditförluster och nedskrivningar	25 194
– Kreditförluster och nedskrivningar	1 433
Kreditförluster i en bank är naturligt. Dessa uppstår exempelvis när låntagaren inte kan betala räntor eller amorteringar. All utlåning innebär en risk. Att bedöma, övervaka och arbeta proaktivt med kreditrisker är centralt för att minimera förlusterna. Siffran inkluderar även nedskrivningar på materiella och immateriella tillgångar.	
– Skatt	4 209
Swedbank är en av de större betalarna av bolagsskatt i Sverige och står tillsammans med landets övriga banker för cirka 10 procent av den totala bolagsskatten.	
– Minoriteten och resultat från avvecklade verksamheter	13
= Vårt resultat hänförligt till aktieägarna	19 539

Fördelning av vårt resultat

75 procent av resultatet ges som utdelning till aktieägarna, vilka kräver en konkurrenskraftig avkastning på sitt investerade kapital. Resterande 25 procent förs över som en buffert till eget kapital i balansräkningen. Detta för att klara ekonomiska påfrestningar i svårare tider samt för att kunna finansiera framtida investeringar i ökat kundvärde och ge möjlighet till tillväxt.

Utdelning

Eget kapital

Förenklad balansräkning

Våra tillgångar	mdkr
Kassa och obligationer	303
Swedbank håller en likviditetsbuffert i form av kontanter och likvida värdepapper för att kunna tillgodose sina åtaganden även om tillgången till finansiering stängs under en period.	
Utlåning till allmänheten	1 507
Cirka hälften av Swedbanks utlåning till allmänheten utgörs av bolån i Sverige. Swedbank är en av de största aktörerna avseende utlåning till privat- och företagskunder på de fyra hemmamarknaderna.	
Utlåning till kreditinstitut	32
Som en del av det finansiella systemet har Swedbank även ut- och inlåning till andra banker och kreditinstitut.	
Derivat	88
För att skydda banken och bankens kunder mot oönskade effekter från förändringar i exempelvis räntor och valutakurser använder sig banken av och erbjuder olika typer av derivatkontrakt, främst swappar. Dessa redovisas såväl på tillgångs- som skuldsidan av balansräkningen.	
Övriga tillgångar	224
Totala tillgångar	2 154

Våra skulder och eget kapital	mdkr
In- och upplåning från allmänheten	793
Kundernas insatta medel finansierar en betydande del av utlåningen. Swedbank har en stor och stabil inlåningsbas på hemmamarknaderna.	
Emitterade värdepapper	842
Den utlåning som inte finansieras via inlåning finansieras via upplåning på kapitalmarknaderna. Swedbanks marknadsfinansiering är nästan uteslutande långfristig och majoriteten utgörs av säkerställda obligationer.	
Derivat	86
Se kommentar under våra tillgångar ovan.	
Övriga skulder	303
→ Eget kapital	130
Regelverken kring hur mycket kapital en bank ska hålla har skärpts och ska säkerställa att verksamheten fungerar väl även under ogynnsamma förhållanden.	
Totala skulder och eget kapital	2 154

Engagerade medarbetare ger nöjda kunder

Ett högt engagemang hos våra medarbetare är avgörande för vår framgång. Vi erbjuder därför en trygg arbetsmiljö med goda utvecklingsmöjligheter.

Swedbank har 14 061 medarbetare i 11 olika länder där hemmarknaderna är Sverige, Estland, Lettland och Litauen. Alla länder har olika förutsättningar och utmaningar vad gäller att attrahera kunder och medarbetare. Gemensamt för hela Swedbank är en stark värdebaserad företagskultur med kompetenta och engagerade medarbetare som bygger långsiktiga och värdefulla kundrelationer.

Medarbetarvärde och förutsättningar för goda prestationer skapas genom möjligheter till utveckling, intressanta och utmanande arbetsuppgifter, starka ledare och en inkluderande arbetsmiljö som främjar friska och hållbara medarbetare.

”Enkel, öppen och omtänksam.”

Värdebaserad företagskultur

Våra företagskultur genomsyras av våra värderingar: enkel, öppen och omtänksam. Det gäller både i arbetet medarbetare emellan och i mötet med våra kunder.

Som stöd för att utveckla det höga engagemang som finns i banken genomförs regelbundet enkätundersökningen Engagement Pulse. Undersökningen är baserad på faktorer som har en avgörande betydelse för ett högt engagemang och en god arbetsmiljö. Alla team i banken arbetar därför kontinuerligt tillsammans med resultaten för att komma fram till vad som kan förbättras för att alla ska känna ett högt engagemang och stolthet över banken.

Viljan att rekommendera Swedbank som arbetsgivare, det så kallade eNPS-värdet, har under året uppvisat en positiv trend. Det är dock stor spridning i utfallen. Framförallt finns en skillnad mellan Sverige och de baltiska länderna, där de baltiska länderna har ett högre värde.

Vi är övertygade om att samarbete inom banken och en tydlig gemensam målbild är en framgångsfaktor för att lyckas. Samarbete främjar engagemang, effektivitet, kompetensutveckling och ger en större förståelse för helheten. Samtidigt nyttjar vi all kompetens i banken på ett effektivt sätt.

Medarbetare som utvecklas

Omvärldsfaktorer som digitalisering och nya regelverk kräver förändrad kompetens hos våra medarbetare. Att snabbt kunna anpassa sig till förändringarna är en förutsättning för att även fortsättningsvis kunna vara en attraktiv bank och arbetsgivare med bibehållen god lönsamhet.

Under 2016 har ett stort arbete gjorts för att identifiera framtida kompetens- och utvecklingsbehov inom varje affärsområde.

Vår övertygelse är att den största potentialen för utveckling finns i det dagliga arbetet genom intern rörlighet, samarbete och lärande av varandra. Medarbetare som kontinuerligt utvecklas, med kunskap och erfarenhet från olika delar av banken, får en ökad förståelse för våra kunder och deras behov. Detta skapar förutsättningar för att utveckla konkurrenskraftiga erbjudanden och ger nöjda medarbetare som känner att de utvecklas.

Därför uppmuntrar vi våra medarbetare till intern rörlighet och utlyser alltid lediga tjänster internt i första hand.

Förutom utveckling och lärande i det dagliga arbetet erbjuder vår utbildningsenhet, Swedbank Academy, alltid ett aktuellt utbud av utbildningar som stödjer det framtida kompetensutvecklingsbehovet.

Ledare som stöttar medarbetarna

Vårt mål är att ha starka, inspirerande och lyhörda ledare som stärker affären genom att stötta och utveckla sina medarbetare att möta våra utmaningar. Våra ledare arbetar för en värdebaserad kultur där rollen som coach är avgörande för att framgångsrikt och effektivt leda medarbetare i förändring. Individuella avstämningar mellan chef och medarbetare är centralt med målet att sporra var och en mot goda prestationer och långsiktig lönsamhet. Andra viktiga delar i ledarskapet är att främja god arbetsmiljö, möjliggöra en balans mellan arbete och privatliv för medarbetarna samt uppmuntra och skapa förutsättningar för intern rörlighet. Banken har tydliga ledarkriterier och vi följer årligen hur väl våra ledare agerar enligt dem.

”Hållbara medarbetare ger hållbara kundrelationer.”

Arbetsmiljö och hälsa strategiskt viktigt

Vi erbjuder en trygg och hälsofrämjande arbetsmiljö som skapar förutsättningar för goda prestationer och långvariga relationer, såväl internt som externt. Hållbara medarbetare ger hållbara kundrelationer som i sin tur skapar ett hållbart resultat för banken.

Arbetsmiljö och hälsa är strategiskt viktigt för oss. I Sverige har vi en gedigen struktur för arbetsmiljö och hälsoarbete som bygger på en hälsostrategi djupt rotad i organisationen med lokala hälsoinspiratörer och hälsoombud. För att främja god hälsa har flera aktiviteter genomförts. Vi har bland annat höjt friskvårds-

bidraget och infört en friskvårdstimme per vecka för alla medarbetare i Sverige medan vi i Estland haft ett extra stort fokus på en aktiv livsstil, bra kost, mental hälsa och balans mellan arbete och fritid. I Lettland har vi under året genomfört ett löpande program "Aktiv, Hälsosam, Inspirerad" med ett 20-tal olika hälsofrämjande sporter och aktiviteter. I Litauen anordnas det kvartalsvisa hälsoveckor med flertalet aktiviteter, som föreläsningar om hälsa, meditation, yoga och kropps- och hälsoanalyser.

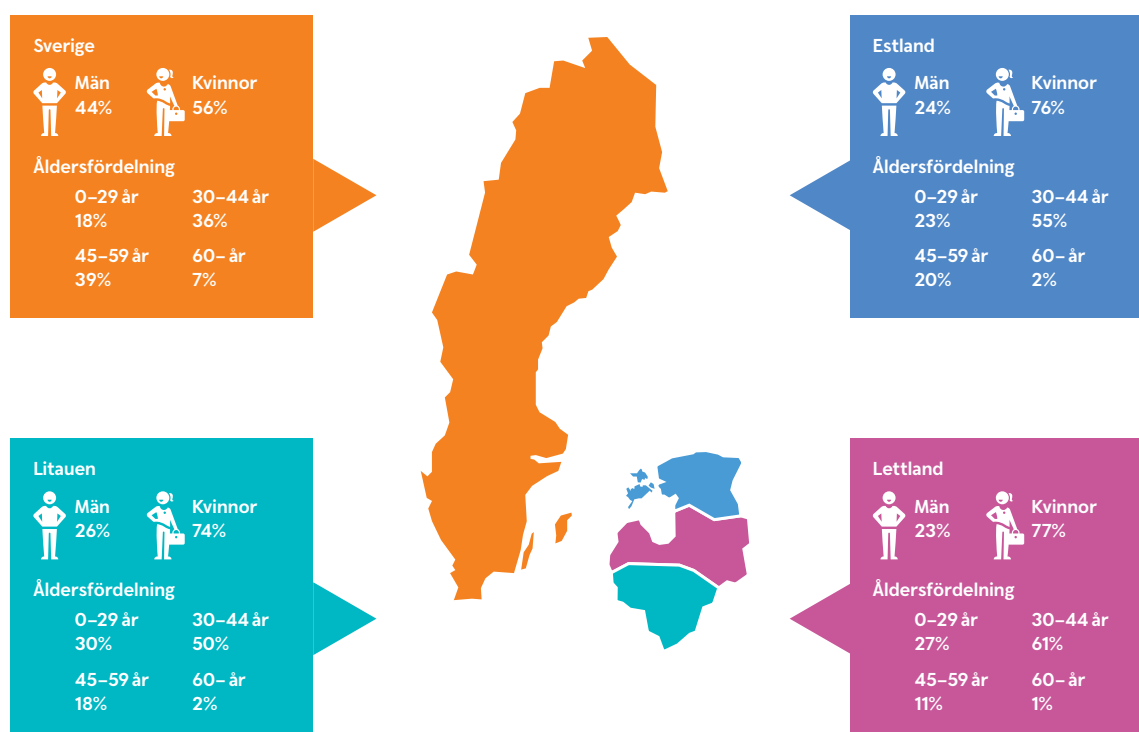
Vi följer och analyserar kontinuerligt våra sjuktal och hur medarbetarna svarat på frågan "Överlag mår jag bra" (Engagement Pulse) för att kunna arbeta proaktivt inom området.

Satsning på mångfald och jämlikhet

Jämställdhet och mångfald är viktiga bidrag till vår arbetsmiljö, företagskultur, kompetensutveckling och kundmötet. Genom att värdesätta olikheter skapas en dynamik som ökar möjligheterna till nyskapande dialoger och större kunskap, både mellan medarbetare och med våra kunder. Vårt långsiktiga mål är att personalstyrkan ska spegla hemmamarknaderna i stort vad gäller exempelvis

fördelning mellan män och kvinnor, ålder samt andel medarbetare med utländsk bakgrund. Vi är banken för alla kunder och är övertygade om att mångfald skapar fler affärer genom ett större nätverk och bättre förståelse för var och ens specifika behov.

Vi har fram till slutet på 2016 genomfört en treårig satsning på jämställdhet och mångfald. Satsningen innebär ett starkare fokus på tre områden: jämställda löner, jämställd fördelning mellan män och kvinnor i toppskiktet samt ökad mångfald. Alla chefer, inklusive ledningen har utbildats i genus, jämställdhet, mångfald och inkludering. Vi har nått samtliga mål för denna satsning, och kommer att arbeta vidare på att bli ännu bättre på området. Som resultat har andelen kvinnor på inflytelserika positioner i banken gått från 29 till 41 procent sedan 2014 medan andelen medarbetare med utländsk bakgrund i Sverige ökat från 12 till 15 procent mellan 2014 och 2016. Jämställdhets- och mångfaldsarbetet beskrivs i sin helhet i Swedbanks policy samt de jämställdhets- och mångfaldsplaner som finns både lokalt per affärsområde och för hela banken.

En sund och hållbar ekonomi

Som bank är vi en viktig del av det finansiella systemet och har ett ansvar för att främja en långsiktigt hållbar ekonomi. Under 2016 har vi inriktat oss på att ytterligare integrera hållbarhet i verksamheten och stärka vårt klimatansvar.

Swedbank är en central del av det finansiella kretsloppet och genom att ta hänsyn till miljörelaterade och sociala risker i verksamheten har vi möjlighet att bidra till mer hållbara företag och samhällen.

Vår hållbarhetsstrategi bygger på hållbarhetsintegrering i våra kärnprocesser, i finansierings- och investeringsbeslut, vid inköp samt i våra betalningsflöden. Strategin lyfter vikten av att följa upp och rapportera hållbarhetsarbetet på ett tydligt och transparent sätt samt fortsätta vårt arbete med att vara en inkluderande bank. Vi vill bidra till ett samhälle där alla har lika möjligheter att få tillgång till finansiella tjänster däribland det stora flertalet nyanlända som valt Swedbank som sin bank.

Ansvarsfull utlåning

Genom ansvarsfull utlåning tar vi ansvar för att minska den indirekta påverkan på människor och miljö som kan uppstå genom våra kunders verksamhet. Vi ser inte att hållbarhetsrisker kan separeras från finansiella risker och genomför därför en hållbarhetsriskanalys vid alla företagsengagemang som överstiger 5 miljoner kronor i Sverige och 0,8 miljoner euro i de baltiska länderna. Vid analysen diskuteras generella hållbarhetsrisker med kunden utifrån en riskbedömningsmodell som innefattar frågeställningar kring bland annat mänskliga rättigheter, miljö och klimat, skatt samt korruption. Hållbarhetsriskerna bedöms i en kreditkommitté på samma sätt som de finansiella riskerna. Om företaget uppskattas ha betydande hållbarhetsrisker kan ärendet eskaleras till Swedbanks Business Ethics Council för ytterligare rekommendation och vägledning.

Påverkan genom dialog

Swedbanks fondförvaltning tar hänsyn till miljö, mänskliga rättigheter, affärsetik och korruption i både investeringsprocesser och i ägararbetet. Fokus ligger på att påverka bolag där fonderna är stora ägare samt på bolag med stora brister inom hållbarhet och/eller bolagsstyrning. Vi kan som ägare ha inflytande genom att delta i valberedningar och genom löpande dialog med styrelse och ledning. Bolag kan uteslutas helt av hållbarhetsskäl, men huvudprincipen är att vara kvar som ägare och påverka. Bankens hållbarhetsfonder investerar i bolag som hanterar miljömässiga, sociala och affärsetiska risker på ett ansvarsfullt sätt. De investerar inte i fossila bränslen såsom olja, gas och kol och vi arbetar för att reducera placeringar i kol för samtliga fonder.

Hållbarhetshänsyn vid inköp

Hållbarhetsaspekten är en viktig del vid upphandling i Swedbank och beaktas i såväl avtal som vid riskbedömning och uppföljning

av leverantörer. Vid inköp som överstiger 50 000 euro per år, och som hanteras av bankens centrala inköpsenhet, görs en riskklassificering av leverantören utifrån land- och branschspecifika hållbarhetsrisker. Bankens uppförandekod är en del av ett bindande avtal och ska undertecknas av samtliga leverantörer. Efterlevnaden följs sedan upp.

Minimera risker i verksamheten

På betalasidan arbetar vi ständigt med att adressera centrala risker framför allt kopplat till penningtvätt och finansiering av terrorism. Genom systemstöd för övervakning av transaktioner, avstämningar av kunddatabaser mot sanktionslistor och bankens "känn din kund"-process arbetar vi kontinuerligt för att minimera dessa risker i verksamheten.

Ett viktigt verktyg för att kunna påverka alla våra kärnprocesser i en hållbar riktning är våra sektorriktlinjer. Under året har vi tagit fram riktlinjer för elva sektorer. Syftet är att lyfta bankens förväntningar och rekommendationer gällande centrala hållbarhetsaspekter inom respektive bransch samt att belysa internationella standarder och normer. Vi tydliggör även våra förväntningar på bolag när det gäller frågor som mänskliga rättigheter och miljö men även antikorruption och transparens.

”Vi tydliggör våra förväntningar på bolag när det gäller frågor som mänskliga rättigheter och miljö.”

Antikorruptionsarbetet genomsyrar bankens affärsprocesser och integreras i riskbedömning av krediter, leverantörskedjan, betalningsflöden och i investeringar. Utbildning i antikorruption för våra medarbetare är en viktig del i detta arbete. Vi har nya riktlinjer för gåvor och evenemang som bygger på Swedbanks uppförandekod, antikorrupsionspolicy och ett register där engagemang registreras efter en trafikljusmodell. Utöver det har vi uppdaterat vår policy om intressekonflikter och tagit fram nya riktlinjer för medarbetares bisysslor. Processen för att bevilja bisysslor har också skärpts, med mer detaljerade uppgifter i ansökan som senare registreras och följs upp. För chefer på nivå 2–3 krävs också alltid en bedömning av Compliance. De anställda bisysslor kommer årligen att utvärderas i interna utvecklingsplaner, där samtal förs med medarbetaren om mål och förväntningar. För att

en bisyssla ska bli godkänd får den inte vara arbetshindrande, konkurrerande, förtroendeskadlig, innebära intressekonflikt eller vara olämplig.

I syfte att kartlägga och utvärdera eventuella intressekonflikter på ledningsnivå, har intervjuer genomförts med koncernledningens medlemmar. Medlemmar i koncernledningen omfattas av särskilda regler gällande personliga investeringar där följande i normala fall inte bedöms ge upphov till betydande intressekonflikter; UCITS-fonder och liknande finansiella instrument, fastigheter avsedda för privat bruk av medlemmen eller dennes familj, aktier i Swedbank, övriga aktier under förutsättning att de förvaltas diskretionärt och att avtalet är godkänt av Compliance.

För Swedbank är det viktigt att risker och oegentligheter upptäcks och åtgärdas i tid. Vi har därför under året förbättrat den interna rutinen för visuellblåsning där medarbetare anonymt kan larma om de upptäcker att något avviker från interna eller externa regelverk.

Framgångsrikt miljöarbete

Klimatförändringarna är en av vår tids största utmaningar. Näringslivet har en viktig roll att spela när det gäller att motverka den globala uppvärmningen. Swedbank verkar aktivt för att minska användningen av jordens ändliga resurser samt att främja ett stabilt klimat och energiomställning och vi har som målsättning att minska växthusgasutsläppen med 60 procent mellan åren 2010–2018.

Bankens miljöledningssystem, certifierat enligt ISO 14001, är styrande och medför att vi på ett strukturerat sätt kan minska vår miljöpåverkan. Miljöpolicy, miljömål och strategier vägleder och hjälper oss att fokusera på åtgärder där banken kan göra störst skillnad. Miljöarbetet styrs genom vårt miljöledningssystem och följs upp och granskas årligen via extern revision. Vi är övertygade om att ett framgångsrikt miljöarbete inte bara leder till minskad miljöpåverkan, utan även minskad risk samtidigt som det stärker vårt varumärke.

Under året har vi vidtagit viktiga åtgärder i vårt klimatarbete. Vi har minskat vår exponering mot kol, både gällande investering och finansiering. Vi avstår numera helt från investeringar i bolag som har över 30 procent av sin omsättning från produktion av kol. Reduceringen av exponeringen mot kol har skett successivt och

samtliga avyttrade bolag utesluts från ny finansiering. Vi har även beslutat att inte direkt finansiera kolkraftverk. Vidare har vi fortsatt uppmuntra bolag som vi investerar i samt företagskunder att integrera hållbarhet i sin verksamhet och utveckla sitt klimatarbete.

Genom att underteckna Montreal Carbon Pledge har vi åtagit oss att vara transparenta med våra fonders klimatavtryck. Redovisning av fondernas klimatpåverkan underlättar för våra kunder att göra hållbara val.

För att även fortsättningsvis kunna bidra till en hållbar ekonomi har Swedbank som prioritering att fortsätta finansiera investeringar i förnyelsebar energi, påverka reduktionen av kolutvinning och koldioxidutsläpp. Vi vill också kunna erbjuda våra kunder ett större utbud av hållbara finansiella produkter.

Stort engagemang i sociala frågor

Swedbank har ett stort engagemang i sociala frågor och satsar särskilt på kunskapsbyggande, entreprenörskap och innovation. Vi har under året varit initiativtagare och engagerat oss i flera konstruktiva projekt på våra hemmamarknader. Under året har vi beviljat mer än 900 barnfamiljer i Lettland bolån med statlig garanti och på så sätt hjälpt dem till ett eget boende.

”Tillsammans med Sparbankerna har vi fortsatt stödja organisationen Ung företagssamhet vars syfte är att ge unga människor kunskap att driva företag.”

I Estland har vi varit delaktiga i lanseringen av en fond där unga entreprenörer kan söka anslag för att kunna lansera egenutvecklade innovativa produkter på marknaden. Swedbanks medarbetare har tillsammans med andra samhällsaktörer även anordnat föreläsningar i skolor.

Hållbarhetsmål 2016

Resultat 2016

Öka ekonomisk medvetenhet och kunskap bland barn och unga genom att erbjuda olika former av utbildningsverksamhet i skolor på våra hemmamarknader.

I de baltiska länderna har Swedbanks medarbetare tillsammans med andra samhällsaktörer under året anordnat över 1 300 föreläsningar i ekonomi. I Sverige har vi verkat för att öka ekonomisk förståelse hos barn och unga genom tidningen Lyckoslanten som givits ut i fyra nummer med en upplaga på 340 000 exemplar och via samhällsinitiativet Ung Ekonomi har Swedbank och sparbankerna föreläst för cirka 48 000 högstadies- och gymnasieelever.

Reducera direkta utsläpp av växthusgaser med 60 procent fram till år 2018 jämfört med utsläppsnivån 2010.

Swedbank har mellan 2010–2016 minskat de direkta växthusgasutsläppen med 48 procent.

Utveckla en tydlig och transparent rapportering om hur vi tar hänsyn till hållbarhet i våra fonder.

Under 2016 har Swedbank Robur utökat och tydliggjort informationen om ansvarsfulla investeringar och hållbarhetsfonder på webbplatsen. Ytterligare information om varje fonds arbete med hållbarhet publiceras under första kvartalet 2017.

Införa Swedbank Roburs policy för ansvarsfulla investeringar.

Under 2016 har metoder för integration av hållbarhet i investeringsprocesserna tagits fram, modellen för att påverka bolag har utvecklats och kolbolag är exkluderade för investering. Senast 1 april 2017 kommer alla Swedbank Roburs fonder omfattas av policyn för ansvarsfulla investeringar.

Emissionsinstitut för minst 5 gröna obligationer.

Swedbank var under året emissionsinstitut för 8 gröna obligationer till ett värde av 13,6 mdkr.

Erbjuda minst 3 aktieindexobligationer (SPAX) med hållbarhetsprofil.

Swedbank lanserade 16 st aktieindexobligationer med hållbarhetsprofil till ett sammanlagt värde av 311 mkr under 2016.

Hög lönsamhet och låg risk skapar värde för våra aktieägare

För femte året i rad delade Swedbank ut 75 procent av vinsten till aktieägarna. Tillsammans med årets kursuppgång resulterade det i en totalavkastning på 23,5 procent.

Under 2016 steg OMXS30, med 4,9 procent. Samtidigt som det brittiska folket omröstning om EU-medlemskapet skapade osäkerhet på de finansiella marknaderna så fortsatte världens centralbanker att bedriva en expansiv penningpolitik, vilket gav stöd åt börskurserna. Banksektorn hade en blandad utveckling. Medan det europeiska bankindexet Stoxx Europe 600 Banks föll med 6,8 procent så steg Stockholmsbörsens bankindex med 10,6 procent. Swedbank fortsatte i detta klimat att skapa värde åt aktieägarna. Lönsamheten, mätt som räntabilitet på eget kapital, uppgick till 15,8 procent jämfört med målet på 15 procent. Tillsammans med den starka kapitalsituationen möjliggjorde det att utdelningspolitiken om att dela ut 75 procent av vinsten till aktieägarna stod fast. Under 2016 steg aktiekursen med 17,7 procent, vilket tillsammans med årets verkställda utdelning innebar en totalavkastning på 23,5 procent. Totalt uppgick Swedbanks börsvärde till 245 miljarder kronor vid utgången av 2016, att jämföra med 207 miljarder kronor vid slutet av 2015.

Handel på flera marknader

Swedbank har ett aktieslag, stamaktier (A-aktier), vilka är noterade på listan för stora bolag på Nasdaq OMX, Stockholm, sedan 1995. Banken har också ett ADR-program (American Depositary Receipt) som gör det möjligt för investerare att genom depåbevis investera i Swedbanks aktie på OTC-marknaden i USA – utan att behöva registrera sig hos Euroclear eller köpa svenska kronor.

Swedbanks aktie handlas på flertalet olika marknadsplatser, varav den största omsättningen sker på Nasdaq OMX Stockholm. I genomsnitt omsattes aktier till ett värde av 526 mkr per handelsdag på Nasdaq OMX Stockholm.

Det finns idag ett flertal fonder och aktieindex för företag som uppfyller en viss hållbarhetsnivå, två exempel på index där Swedbank ingår är Stoxx ESG Leaders och FTSE4Good. Det senare har tagits fram för att underlätta investering i företag som uppvisar globalt erkända nivåer av ansvarstagande. Fler exempel finns på hemsidan under Investor Relations/Swedbanks aktier.

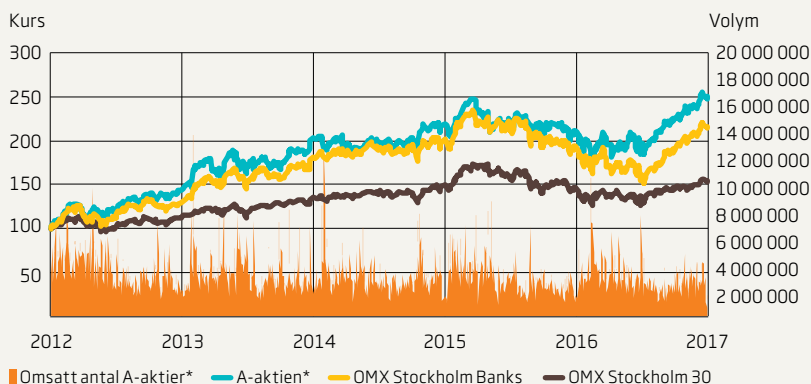
Ägande och information

Swedbank hade vid slutet av 2016 1 132 005 722 utfärdade aktier. Av dessa ägs 40,2 procent av utländska ägare och 59,8 procent av svenska ägare, varav 8,1 procent avser privatpersoner.

Innehav av egna aktier

Swedbank hade den 31 december 2016 ett innehav av 21 273 902 egna aktier i syfte att säkra åtagandet i bankens prestations- och aktiebaserade ersättningsprogram. Ersättningen ges i form av uppskjutna aktier och syftar till att genom aktieäggande främja medarbetarnas långsiktiga engagemang i banken. Totalt överläts 5 328 070 aktier under 2016, vilket medförde en utspädnings-effekt på cirka 0,5 procent i förhållande till antalet utestående aktier och röster per 31 december 2015.

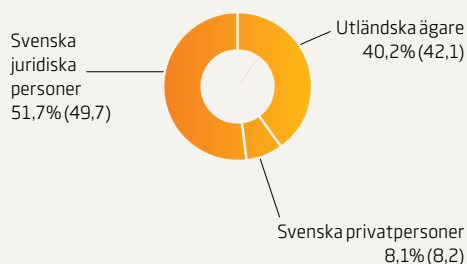
Swedbanks aktiekursutveckling jämfört med index

* Avser snittet av slutkursen och sammanlagt antal omsatta aktier på Nasdaq OMX, BATS Chi-X och Burgundy.

Ägarkategorier, %

per den 31 december 2016, siffran inom parentes avser 2015

Källa: Euroclear Sweden AB

Årsstämman 2016 fattade beslut om nya prestations- och aktiebaserade ersättningsprogram för 2016 samt om överlåtelse av stamaktier med anledning av dessa och tidigare beslutade program. Programmen omfattar överlåtelse av högst 21 700 000 stamaktier (inklusive de aktier som överläts under 2015), motsvarande en total utspädningseffekt på cirka 2,0 procent i förhållande till antalet utestående aktier och röster per 31 december 2016.

För att fortlöpande kunna anpassa bankens kapitalstruktur till rådande kapitalbehov fick styrelsen vid årsstämman 2016 bemyndigande att besluta om återköp av egna aktier på upp till 10 procent av samtliga aktier (inklusive förvärv av egna aktier i värdepappersrörelsen, se nedan). Styrelsen fick också bemyndigande att emittera skuldebrev som kan konverteras till aktier. I början av 2015 och slutet på 2016 utnyttjade banken styrelsens mandat och emitterade skuldebrev som kan konverteras till aktier i det fall som bankens primärkapital sjunker under en viss nivå. Emissionen var en del i de kapitalkrav som den svenska Finansinspektionen beslutat om.

Swedbank bedriver, i egenskap av värdepappersinstitut, värdepappersrörelse avseende bland annat handel med finansiella instrument för egen räkning. I denna verksamhet finns behovet att förvärva egna aktier. Årsstämman 2016 beslöt därför att banken under tiden fram till Årsstämman 2017 löpande skulle få för-

Största aktieägarna den 31 dec 2016, ägargrupperade¹

Andel av kapital och röster, %	2016
Sparbanksgruppen	9,4
Folksam	9,3
ALECTA PENSIONS FÖRSÄKRING	4,5
Swedbank Robur fonder	4,4
AMF-Försäkring och Fonder	4,0
Sparbanksstiftelser – ej Sparbanksgruppen	4,0
JPM CHASE ³	2,1
Swedbank AB ²	1,9
SEB Investment Management	1,7
STATE STREET BANK & TRUST ³	1,7
10 största ägarna	42,9
Totalt antal aktieägare	296 631

1) Ägare i gemena bokstäver är grupperade ägare.

2) Återköpta aktier, vilka varken besitter rösträtt eller rätt till utdelning.

3) Dessa aktier är förvaltarregistrerade i minst två led. Hos en svensk depåbank och i ytterligare minst ett led hos en utländsk bank. Det finns därför inte någon uppgift om vilken eller vilka ägare som står bakom namnet i listan, det kan vara en eller flera ägare. Samma utländska depåbank kan förekomma flera gånger i listan.

Källa: Euroclear Sweden AB

värva egna aktier till ett antal som innebär att det samlade innehavet av sådana aktier vid var tid inte överstiger 1 procent av utestående aktier, och att handel sker till marknadspris.

Mer information om Swedbanks aktie finns på www.swedbank.se/ir

Data per aktie

Kronor	2016	2015	2014	2013	2012
Resultat per aktie före utspädning ^{1, 2}	17,60	14,23	14,93	11,76	13,03
Resultat per aktie före utspädning, kvarvarande verksamhet ^{1, 2}	17,60	14,24	15,17	13,89	13,94
Resultat per aktie efter utspädning ^{1, 2}	17,50	14,13	14,81	11,66	12,98
Resultat per aktie efter utspädning, kvarvarande verksamhet ^{1, 2}	17,50	14,14	15,05	13,79	13,88
Eget kapital per aktie	116,60	114,40	106,35	99,82	93,70
Kontantutdelning per stamaktie	13,20 ³	10,70 ³	11,35	10,10	9,90
Kontantutdelning per preferensaktie					9,90
P/E-tal	12,5	13,15	13,09	15,39	9,75
Börskurs/Eget kapital per aktie	1,89	1,64	1,84	1,81	1,36

1) Då villkoren för konvertering av preferensaktier till stamaktier är tvingande inkluderas preferensaktierna vid beräkning av nyckeltal.

2) Utan avdrag för utdelning till preferensaktier. Vid beräkning av resultat per aktie enligt IAS 33, reduceras resultatet med utdelning till icke-kumulativa preferensaktier. Se not K19 för beräkning.

3) Styrelsens förslag.

Aktiestatistik A-aktien	2016	2015	2014	2013	2012
Högsta kurs, kr	229,30	223,90	199,80	182,80	128,90
Lägsta kurs, kr	150,80	177,20	165,70	127,90	89,15
Kurs den sista december, kr	220,30	187,10	195,50	181,00	127,00
Genomsnittligt antal avslut per handelsdag ¹	5 413	4 869	4 907	5 060	7 318
Genomsnittlig omsättning per handelsdag, mkr ¹	526	564	531	505	572
Totalt börsvärde den sista december, mdkr	245	207	215	199	139
ISIN-kod A-aktien: SE0000242455					

1) Omsättningsuppgifterna omfattar omsättningen på Stockholmsbörsen.

Källa: NASDAQ OMX, www.nasdaqomxnordic.com

Antal aktieägare den 31 december 2016

Storleksklasser	Antal ägare	Antal aktier	Andel, %
1–500	249 382	32 146 546	2,84
501–1 000	26 574	19 491 687	1,72
1 001–5 000	17 490	33 623 968	2,97
5 001–10 000	1 307	9 398 832	0,83
10 001–15 000	385	4 725 215	0,42
15 001–20 000	205	3 652 493	0,32
20 001–	1 288	1 028 966 981	90,90
Totalt	296 631	1 132 005 722	100

Källa: Euroclear Sweden AB

Ekonomisk redogörelse

Årets resultat ökade med 24 procent, till 19 539 mkr (15 727). Ökade intäkter, främst till följd av försäljningen av Visa Europe, ett förbättrat nettoresultat finansiella poster inom Group Treasury och högre räntenetto, bidrog positivt till resultatet. Ökade kreditförluster bidrog negativt. Valutakursförändringar ökade resultatet med 52 mkr.

Räntabiliteten på eget kapital ökade till 15,8 procent (13,5) medan K/I-talet förbättrades till 0,39 (0,43). Exklusive Visa var räntabiliteten på eget kapital 14,3 procent och K/I-talet 0,42.

Beloppen i tabellen nedan exkluderar intäkterna från försäljningen av Visa Europe och är alternativa resultatmått. Dessa alternativa resultatmått exkluderar belopp som inte skulle justeras i jämförbara IFRS-mått. Swedbank anser att presentationen av denna information är relevant för investerare för att ge en mer jämförande information mellan perioderna.

Intäkterna ökade med 11 procent till 41 635 mkr (37 624). Ökningen beror främst på att Visa under året har fullföljt köpet av Visa Europe, vilket resulterat i en skattefri intäkt på 2 115 mkr. Intäkten, som består av såväl kontanter som preferensaktier i Visa Inc., uppstår dels till följd av Swedbanks medlemskap i Visa Europe, dels till följd av medlemskapet i Visa Sweden Ekonomisk Förening som i sin tur är gruppmédlem i Visa Europe.

Exklusive Visa ökade intäkterna med 5 procent, till följd av ett förbättrat nettoresultat finansiella poster och ett högre räntenetto.

Valutakursförändringar ökade intäkterna med 77 mkr, framförallt till följd av att den svenska kronan i genomsnitt försvagades mot euron.

Högre utlåningsvolymmer påverkade räntenettet positivt

Räntenettet ökade med 3 procent, till 23 664 mkr (22 993). De positiva effekterna från högre utlåningsvolymmer och ökade marginaler avseende svenska bolån motverkade de lägre inlåningsmarginalerna. Totalt ökade utlåningen med 82 mdkr under året, motsvarande en tillväxt på 6 procent. Orsaken var främst högre bolånevolymmer inom Svensk bankverksamhet. Inlåningen ökade med 38 mdkr, motsvarande en tillväxt på 5 procent.

Provisionsnettot ökade med 1 procent och uppgick till 11 333 mkr (11 199). Ökade kortintäkter bidrog positivt. Antalet utgivna kort liksom antalet kortköp ökade under året. Intäkterna från kapitalförvaltning minskade då det förvaltade kapitalet, i genomsnitt, var lägre än under föregående år samt att de avgiftssänkningar som genomfördes under 2015 gav full effekt under 2016.

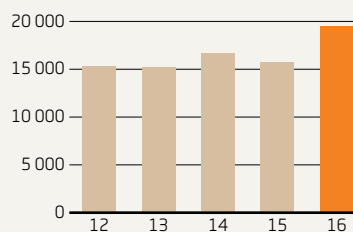
Nettoresultat finansiella poster till verkligt värde ökade till 2 231 mkr (571), vilket främst förklaras av ett förbättrat nettoresultat finansiella poster inom Group Treasury samt försäljningen av Visa.

Övriga intäkter, inklusive andel av intresseföretags resultat, ökade till 4 407 mkr (2 861). Ökningen förklaras av intäkten relaterad till Visa Europe. Exklusive Visa minskade övriga intäkter med 112 mkr.

Kostnaderna ökade till 16 441 mkr (16 333). Orsaken var framförallt högre ersättningar till sparbankerna, till följd av högre utlåningsmarginaler under året. Personalkostnaderna uppgick till 9 376 mkr (9 395).

	2016	2016	2016	2015
		engångs	exkl engångs-	
Resultaträkning, mkr		intäkt Visa	intäkt Visa	
Räntenetto	23 664		23 664	22 993
Provisionsnetto	11 333		11 333	11 199
Nettoresultat finansiella poster till verkligt värde	2 231	457	1 774	571
Andel av intresseföretags resultat	2 467	1 658	809	863
Övriga intäkter	1 940		1 940	1 998
Summa intäkter	41 635	2 115	39 520	37 624
Summa kostnader	16 441		16 441	16 333
Kreditförluster och nedskrivningar	1 433		1 433	920
Rörelseresultat	23 761	2 115	21 646	20 371
Skatt	4 209		4 209	4 625
Periodens resultat hänförligt till aktieägarna i Swedbank AB	19 539	2 115	17 424	15 727
Räntabilitet på eget kapital	15,8		14,3	13,5
K/I-tal	0,39		0,42	0,43

Periodens resultat för kvarvarande verksamhet, mkr

Swedbanks resultat för kvarvarande verksamhet uppgick till 19,5 mdkr, en förbättring med 24 procent.

Nedskrivningar av immateriella tillgångar uppgick till 35 mkr (254). Nedskrivningar av materiella tillgångar minskade till 31 mkr (72).

Solid kreditkvalitet

Kreditförlusterna ökade till 1 367 mkr (594). Skillnaden mot föregående år är främst relaterad till reserveringar för engagemang inom oljerelaterade sektorer, medan kreditförlusterna i övriga sektorer är fortsatt mycket låga. Trots en svag global tillväxt har konjunkturen varit relativt bra på Swedbanks hemmamarknader, vilket har gett stöd till den goda utvecklingen.

Det amorteringskrav på nya bolån som Finansinspektionen införde den 1 juni har fått succesiv effekt under andra halvåret och bostadspriserna ökar nu i en långsammare takt.

Skattekostnaden uppgick till 4 209 mkr (4 625), motsvarande en effektiv skattesats på 17,7 procent (22,7). Den lägre skattesatsen under 2016 jämfört med 2015 beror dels på att motsvarande period föregående år var negativt påverkat av skatteeffekten på en engångsutdelning från det estniska dotterbolaget, dels att 2016 är positivt påverkat av att Swedbank via sitt medlemskap i Visa Sverige och Visa Europe tagit del av en skattefri intäkt för andelar i Visa Europe. Koncernens effektiva skattesats bedöms på medellång sikt uppgå till 20–22 procent. Intervallet har ökat från 19–21 procent med anledning av att Riksdagen bifallit förslaget om avdragsförbud för ränta för vissa efterställda skulder. Resultatet för avvecklade verksamheter uppgick till 0 mkr (–6).

Utplåning och likviditet

För Swedbank har året präglats av ett något lägre behov av kapitalmarknadsupplåning då inflödet av inlåning varit högre än normalt. Under året emitterade Swedbank 160 mkr i långfristiga skuldinstrument. Emissioner av säkerställda obligationer stod för merparten, med 125 mkr. Den totala emissionsvolymen för 2017 väntas bli något högre jämfört med 2016. Förfallen för helåret 2017 uppgår till nominellt 166 mkr beräknat från årets början. Emissionsplanen påverkas främst av förändringar i inlånings-

volymen och utlåningstillväxt, och justeras därför löpande under året. Per 31 december uppgick den utestående kortfristiga upplåningen, certifikat inkluderade i emitterade värdepapper, till 102 mkr (107). Samtidigt uppgick tillgodohavanden hos centralbanker till 121 mkr. Likviditetsreserven uppgick per sista december till 326 mkr (314). Koncernens likviditetstäckningsgrad (liquidity coverage ratio, LCR) var 156 procent (159) samt 160 respektive 330 procent för USD och EUR. Läs mer om likviditet på sid 36.

Höjt kreditbetyg

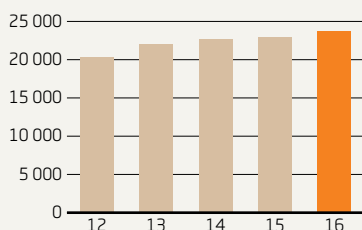
I maj höjde Fitch kreditbetyget på Swedbank med ett steg till AA-, med stabila utsikter. Även det individuella kreditbetyget höjdes ett steg, till aa-, och det korta kreditbetyget till F1+. Höjningen motiverades med verkställandet av Swedbanks lågriskstrategi som implementerats sedan 2009. Kreditbetyget baseras på Swedbanks framgångsrika retailverksamhet, höga kreditkvalitet i utlåningen och en stark kapitalisering. Höjningen innebär att Swedbank som en av få kommersiella banker i världen har ett kreditbetyg på AA-nivå från de tre dominerande kreditvärderingsinstituten: S&P, Moody's och Fitch.

Förbättrad kapitalposition

Swedbanks kapitalposition stärktes ytterligare under 2016, till följd av god resultatgenerering och ett över året stabilt riskexponeringsbelopp (REA). Dessutom emitterade Swedbank ett primärkapitaltillskott i december 2016 vilket stärkte bankens primärkapital. Kärnprimärkapitalrelationen uppgick vid årets slut till 25,0 procent (24,1 procent 31 december 2015). Kärnprimärkapitalet ökade under året med 4,8 mkr, till 98,7 mkr. Resultatet efter avdrag för föreslagen utdelning påverkade kärnprimärkapitalet positivt med 6,2 mkr. Omvärdering av beräknad pensionsskuld enligt IAS 19 minskade kärnprimärkapitalet med cirka 1,5 mkr.

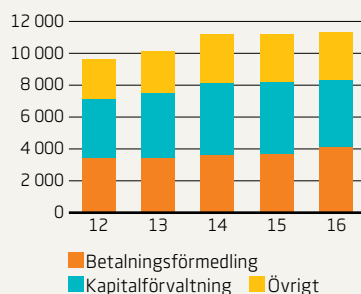
Swedbanks bruttosoliditetsgrad (leverage ratio) per 31 december 2016 var 5,4 procent (5,0 procent per 31 december 2015).

Räntenetto, mkr

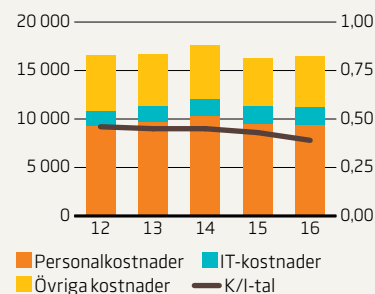
Swedbanks resultat för kvarvarande verksamhet uppgick till 19,5 mkr, en förbättring med 24 procent.

Provisionsnetto, mkr

Provisionsnettot ökade med 1 procent. Ökade intäkter från kortbetalningar bidrog positivt medan ett lägre genomsnittligt förvalt kapital och sänkta fondavgifter medförde lägre intäkter från kapitalförvaltning.

Kostnader, mkr

Totala kostnader ökade med 1 procent till 16,4 mkr. Orsaken var framförallt högre ersättningar till sparbankerna till följd av högre utlåningsmarginaler under året.

Under 2016 ökade riskexponeringsbeloppet (REA) med 5,0 mdkr, till 394,1 mdkr (389,1 mdkr per 31 december 2015). REA för kreditrisk ökade med 9,4 mdkr under året. Denna ökning motverkades av att REA för kreditvärdighetsjustering, marknadsrisk och operativa risker minskade REA med sammantaget 4,4 mdkr.

REA för kreditrisker ökade främst till följd av ökade exponeringar mot privatpersoner och företag, vilket ökade REA med 15,6 mdkr, varav valutaeffekt 3,6 mdkr. Högre sannolikhet för fallissemang (PD) i bedömd kreditvärdighet för företag verksamma inom sjötransport och offshore-sektorn inom affärsområde Stora företag & institutioner, bidrog till att REA för kreditrisker ökade med ytterligare 0,2 mdkr. Därtill ökade REA för övrig kreditrisk med 1,5 mdkr främst förklarad av att ett mindre antal kunders engagemang fallerat under året. Ökade säkerhetsvärden hade en positiv inverkan på LGD (förlust givet fallissemang), vilket minskade REA för kreditrisk med 7,9 mdkr.

Lägre ränterisk till följd av minskade positioner i bland annat säkerställda obligationer bidrog till att REA för marknadsrisker minskade med 1,4 mdkr under året. REA för kreditvärdighetsjustering (CVA-risk) minskade med 2,1 mdkr, främst hänförligt till minskade exponeringar.

REA för operativa risker minskade med 0,9 mdkr under 2016.

Det totala kärnprimärkapitalkravet för Swedbank ökade under året till 21,9 procent. I det totala kravet har hänsyn tagits såväl till Swedbanks kärnprimärkapitalkrav för individuella pelare 2-risker på 2,0 procent som till samtliga aviserade höjningar av de kontracykliska buffertvärdena inklusive höjningen av det svenska kontracykliska buffertvärdet till 2,0 procent i mars 2017.

I september slutförde Finansinspektionen (FI) sin översyn och utvärderingsprocess (SREP) för Swedbank. Under 2016 fastställde FI nya metoder för användning i tillsynen av bankernas interna modeller, särskilt med avseende på företagsexponeringar. De nya metoderna ökar riskvikterna och kapitalkraven för bankernas exponeringar mot företag. FI tillämpade dessa metoder i SREP för 2016 och det ökade kapitalkravet från dessa nya metoder rapporterades inom pelare 2.

Pelare 2-kravet ökade också till följd av att kärnprimärkapitalkravet för ränterisk i bankboken ökade. Kravet varierar över tid, främst som en följd av förändringar i bankens likviditetsportfölj samt i räntebindning på tillgångar respektive skulder.

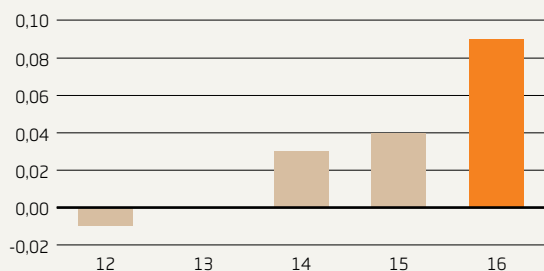
Från och med juni 2016 tillämpas ett kontracykliskt buffertvärde på 1,5 procent för svenska kreditexponeringar. I mars beslutade FI att ytterligare höja det kontracykliska buffertvärdet till 2,0 procent. Denna höjning tillämpas från 19 mars 2017. Det kontracykliska buffertvärdet påverkar också Swedbanks kapitalkrav genom riskviktsgolvet på 25 procent inom pelare 2 för den svenska bolåneportföljen.

Övriga händelser

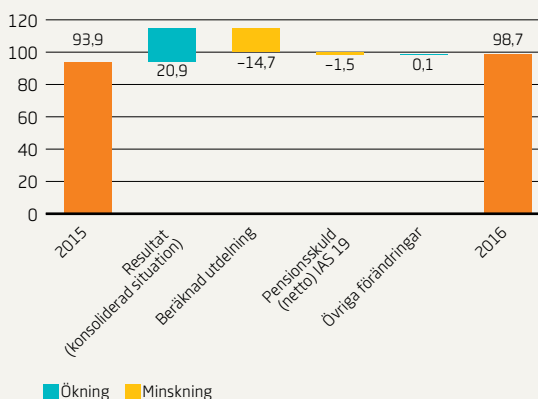
Den 9 februari 2016 meddelades att styrelsen för Swedbank och Michael Wolf hade träffat en överenskommelse om att Michael Wolf skulle lämna sin befattning som vd och koncernchef. Styrelsen tog initiativ till förändringen. Swedbanks styrelse utsåg Birgitte Bonnesen till tillförordnad vd.

Den 12 februari bekräftade Swedbank att banken ingivit en anmälan till Finansinspektionen enligt reglerna om rapporterings-skyldighet i marknadsmissbrukslagen. Skälet var att banken identifierat transaktioner, utförda av bankens tidigare vd Michael Wolf, som "kunde antas" utgöra eller ha koppling till insiderbrott eller otillbörlig marknadspåverkan enligt marknadsmissbrukslagen. Anmälan överlämnades av Finansinspektionen till Ekobrottsmyndigheten som fattade beslut om att inleda en förundersökning. Banken har till fullo samarbetat med berörda myndigheter. Reglerna om rapporteringsskyldighet innefattar ett så kallat röjandeförbud, som innebär att banken inte för personen i fråga eller någon utomstående fick röja att rapportering skett. Den bekräftelse som banken lämnade, på grund av uppgifter i media, bedömdes inte skada den pågående utredningen och skedde efter kontakt med berörda myndigheter. Den 19 april 2016 beslutade Ekobrottsmyndigheten att lägga ner förundersökningen av den tidigare verkställande direktören.

Kreditförlustnivå, %

Förändring av kärnprimärkapital 2016, Swedbank konsoliderad situation, mdkr

Den 15 februari annonserades att ett avtal slutits med fastighetsbolaget Pembroke Real Estate avseende 800 arbetsplatser på Sveavägen 14 i Stockholm för enheten Stora företag & institutioner. Avtalet följer bankens beslut om att flytta medarbetare inom IT-verksamheten som idag arbetar på Stora Essingen till kontoret i Sundbyberg när det nuvarande hyresavtalet löper ut.

Den 21 mars utsågs Swedbanks koncernriskchef Anders Karlsson till ny koncernfinanschef efter att Göran Bronner meddelat att han önskar lämna sin anställning på Swedbank. Anders Karlsson tillträdde sin nya roll i samband med publiceringen av Swedbanks delårsrapport för andra kvartalet 2016.

Den 22 mars blev Swedbanks övertagande av Danske Banks retailverksamhet i Litauen och Lettland godkänt. I juni flyttades alla berörda produkter och tjänster över till Swedbank.

Den 30 mars meddelade valberedningen i Swedbank att det tidigare förslaget om att nominera Anders Sundström till styrelsens ordförande ändrats. Som ny ordförande inför årsstämman 2016 föreslogs istället vice ordförande Lars Idermark. Orsaken var att förslaget till omval av Anders Sundström som styrelseordförande inte bedömdes ha tillräckligt stort stöd, efter en löpande dialog med bland annat institutionella aktieägare som inte är företrädare i valberedningen.

Vid Swedbanks årsstämma den 5 april omvaldes Ulrika Francke, Göran Hedman, Lars Idermark, Pia Rudengren, Karl-Henrik Sundström och Siv Svensson till styrelseledamöter. Bodil Eriksson och Peter Norman valdes till nya ledamöter. Lars Idermark utsågs av stämman till ny styrelseordförande. Vid årsstämman beslutades att ansvarsfrihet beviljats för styrelsens ledamöter men inte för verkställande direktören och styrelsens ordförande. Det beslutades att utdelning för räkenskapsåret 2015 skulle ske till aktieägarna med 10,70 kr per aktie.

Den 22 april utsågs Birgitte Bonnesen till vd och koncernchef för Swedbank av Swedbanks styrelse. Birgitte Bonnesen hade dessförinnan varit tillförordnad vd och chef för Svensk bankverksamhet.

Den 29 april utsågs Elisabeth Beskow och Ola Laurin till chefer, med delat ledarskap, för affärsområdet Stora företag & Institutioner. Båda ingår i koncernledningen och rapporterar till vd Birgitte Bonnesen.

Den 30 maj meddelade Swedbank att en ny enhet för Digital Banking bildats. Enheten kommer att ansvara för digital säljsupport, utveckling och innovation. I anslutning till detta annonserades också att produktorganisationen Group Products ersätts med produktområdena Group Savings (Sparande) och Group Lending & Payments (Lån och Betalningar). En ny koncernfunktion, CEO Office, etablerades också med syfte att stödja vd i arbetet med att förstärka kund- och medarbetarnöjdhet och för att förtydliga strategin och vägen framåt. I anslutning till detta annonserades också en rad ledningsförändringar.

Den 7 juli meddelade den norska mediekoncernen Schibsted att förvärvet av bostadssajten Hemnet, som annonserades i december 2015, avbrutits. Orsaken var att svenska Konkurrensverket ställt sig negativ till transaktionen i dess dåvarande form.

Swedbank ägde vid tillfället, via Fastighetsbyrån, 34 procent av aktierna i Hemnet med option att förvärva ytterligare 8 procent.

Den 30 juli offentliggjorde den Europeiska bankmyndigheten (EBA) resultaten av de stresstest som genomförts avseende 51 europeiska banker. Resultatet visade att Swedbank har tillräckligt med kapital för att klara ett allvarligt stressat scenario.

Den 22 augusti utsågs Lars Friberg till ny chef för Finansiella institutioner inom Stora företag & Institutioner. Lars Friberg var dessförinnan koncernpersonalchef. Som tillförordnad chef för Group HR har Elisabeth Wretlinge Zorn utsetts.

Den 30 augusti utsågs Lars Ljungälv till chef för Stora företag inom Stora företag & institutioner. Lars Ljungälv var tidigare regionchef för Södra regionen inom Svensk bankverksamhet och ingår i Swedbanks koncernledning.

Den 6 oktober utsågs Lotta Lovén till chef för Digital Banking inom Swedbank. Lotta Lovén delade tidigare ledarskapet med Girts Bērziņš, som nu utsetts strategichef inom Digital Banking. Båda två ingår i koncernledningen.

I början på oktober konverterades de kvarvarande privatkrediterna från Sparbanken Öresund till Swedbank. En stor andel av privatkunderna i Sparbanken Öresund har haft sina bolån hos en extern kreditgivare. En överflytt av dessa volymer till Swedbank har skett löpande sedan förvärvet av Sparbanken Öresund i maj 2014. Under oktober skedde en teknisk överflytt av den kvarvarande volymen på cirka 13 miljarder kronor.

Den 16 december annonserades att det globala investeringsbolaget General Atlantic, i partnerskap med ett konsortium lett av investerarna Pierre Siri och Henrik Persson, har tecknat ett avtal med samtliga ägare om att köpa bostadssajten Hemnet för omkring två miljarder kronor. Fastighetsbyrån ägde vid tillfället 34 procent av aktierna i Hemnet med en option att förvärva ytterligare 8 procent som kommer bolaget till del vid försäljningen.

Inget beslut har under året inkommit gällande det tillsyns- ärende som öppnades av Finansinspektionen under 2015 angående Swedbanks hantering av intressekonflikter. Banken fortsätter att samarbeta med relevanta myndigheter. Under året beslutade styrelsen att uppdatera och förstärka relevanta policies och riktlinjer samt att förbättra processerna för att följa upp efterlevnaden av dem. Läs mer i bolagsstyrningsrapporten på sidan 42.

Händelser efter den 31 december 2016

Den 9 januari 2017 meddelade Swedbank att försäljningen av Fastighetsbyråns innehav i Hemnet slutförts. För Fastighetsbyråns ägare Swedbank innebär försäljningen en skattefri realisationsvinst på 680 miljoner kronor under första kvartalet 2017. Realisationsvinsten kommer att redovisas under övriga intäkter.

Den 22 februari meddelades att Swedbanks styrelse inte avser att väcka en skadeståndstalan mot Swedbanks före detta vd eller styrelseordförande, som båda nekades ansvarsfrihet för räkenskapsåret 2015 vid årsstämman 2016. Läs mer i bolagsstyrningsrapporten på sidan 42.

Utveckling i takt med kundernas behov

Under 2016 har Svensk bankverksamhet fortsatt att utveckla vårt erbjudande så att kunderna ska kunna hantera hela sin vardagsekonomi digitalt. Bland annat har vi lanserat en ny version av internetbanken.

Anpassade erbjudanden

Allt fler kunder gör sina affärer via bankens digitala kanaler och antalet digitala kundmöten är snart uppe i en miljard per år. Vi har därför gett kunderna ökade möjligheter att sköta vardagsekonomi digitalt och via vår telefonbank. Samtidigt fortsätter vi att erbjuda kunderna personligt anpassad service på våra bankkontor, framförallt när det gäller mer komplexa ärenden.

”En viktig del av vår egen utveckling är att tillvarata idéer som våra medarbetare har.”

För att möta kundernas förändrade beteende har vi sedan i juni 2016 öppet dygnet runt i telefonbanken och i vår kundservice på sociala medier. Vi har också lanserat en betaversion av vår nya internetbank, som vi tagit fram i dialog med våra privatkunder. Tjänsten är lika enkel att använda i mobilen och läsplattan som i datorn, och har under året gradvis fyllts på med fler funktioner. Bland annat kan kunderna nu ansöka digitalt om bolånelöfte, vilket uppskattats. Vi har även gjort det enklare att hantera vardagsekonomi för kunder som har ett annat modersmål än svenska. Vår hemsida har idag information om våra vanligaste produkter och tjänster på arabiska, franska, kurdiska, persiska, somaliska, spanska och turkiska vid sidan om svenska och engelska. En mindre grupp företagarkunder har även fått tillgång till en betaversion av den nya internetbanken för företag.

Innovation är viktigt för Swedbank. Vi har därför valt att samarbeta med affärsinkubatorn Sting, som hjälper nystartade bolag att utvecklas. En viktig del i vår egen utveckling är att tillvarata idéer som våra medarbetare har. Under hösten har ett antal anställda fått möjlighet att vidareutveckla sina bästa idéer tillsammans med Sting Test Drive Fintech, som är ett utvecklingsprogram för affärsidéer inom fintech.

Fortsatt stark bostadsmarknad

Under 2016 fortsatte Riksbanken att sänka den redan negativa reporäntan. För privatkunder och merparten av våra företagskunder har vi hittills valt att inte införa minusränta på varken spar-

eller lönekonton och istället själva ta de kostnader som uppstår. På företagssidan görs dock individuella bedömningar om minusränta.

Bolåneräntorna, som inte bara påverkas av reporäntan utan även av faktorer som myndigheternas kapitalkrav, har endast haft mindre rörelser under året.

Bostadspriserna har fortsatt att stiga under året, om än i en lägre takt än under 2015. En orsak är det lagstadgade amorteringskrav som infördes i Sverige i juni 2016. Lagen innebär att nya bolån med en belåningsgrad över 70 procent ska amorteras med minst 2 procent av det ursprungliga lånebeloppet per år medan nya bolån med en belåningsgrad mellan 50 och 70 procent ska amorteras med minst 1 procent. Swedbank hade dock redan liknande interna regler när de nya föreskrifterna infördes och vi har under året endast sett mindre effekter av amorteringslagen.

Som ett led i vårt arbete för en hållbar kreditgivning ser vi hela tiden över vår kreditprocess. För att säkerställa att kunderna har en tillräckligt stor buffert i sin ekonomi den dag räntorna förändras har vi under 2016 infört en minimiränta på 7 procent i vår ”kvar att leva på”-kalkyl samt ett kriterium som begränsar hushållets skuldsättning till fem gånger den totala årsinkomsten.

Andel av koncernresultat före nedskrivningar och kreditförluster

54%

”För att möta kundernas förändrade beteende har vi sedan juni 2016 öppet dygnet runt i telefonbanken och i vår kundservice på sociala medier.”

Svensk bankverksamhet i korthet

Svensk bankverksamhet är Swedbanks största affärsområde och står för drygt hälften av koncernens samlade resultat. Med cirka 4 miljoner privatkunder är vi Sveriges största privatbank. Tillsammans med Stora företag & Institutioner har vi över 300 000 företags- och organisationskunder och därmed även en stor andel av företagsmarknaden. Genom internet- och mobilbanken, personlig service på telefon, våra 248 kontor och samarbetet med sparbankerna samt franchise-tagare är vi alltid tillgängliga. Swedbank är en del av det lokala samhället, där bankens kontorschefer har ett starkt mandat att agera. Bankens närvaro och engagemang tar sig flera uttryck, bland annat genom initiativet "Unga jobb" som skapat flera tusen praktikplatser åt unga.

Resultatutveckling

Årets resultat ökade med 16 procent till 10 818 mkr (9 317), till följd av ett högre räntenetto samt lägre kostnader och kreditförluster.

Räntenettet ökade med 10 procent till 14 780 mkr (13 449), främst genom högre utlåningsvolym och ökade bolånemarginaler. Detta motverkades delvis av lägre inlåningsmarginaler. Provisionsnettot minskade med 3 procent till 6 938 mkr (7 188). Minskningen beror främst på lägre intäkter från kapitalförvaltning, som påverkats av sänkta fondavgifter. Intäkterna från aktiehandel och strukturerade produkter minskade, delvis motverkat av högre kort- och betalningsprovisioner till följd av ökade volymer.

Andel av intresseföretags resultat minskade, främst på grund av engångsintäkter relaterade till Entercard och Sparbanken Skåne under 2015. Kostnaderna minskade under året, främst avseende personalkostnader. Nettoåtervinningar uppgick till 51 mkr att jämföra med kreditförluster om 482 mkr under 2015.

Resultaträkning i sammandrag, mkr	2016	2015
Räntenetto	14 780	13 449
Provisionsnetto	6 938	7 188
Nettoresultat finansiella poster till verkligt värde	306	264
Övriga intäkter	1 405	1 555
Summa intäkter	23 429	22 456
Personalkostnader	3 363	3 574
Övriga kostnader	6 343	6 244
Summa kostnader	9 706	9 818
Resultat före kreditförluster och nedskrivningar	13 723	12 638
Kreditförluster och nedskrivningar	-51	482
Rörelseresultat	13 774	12 156
Skatt och minoriteten	2 956	2 839
Årets resultat hänförligt till: Aktieägarna i Swedbank AB	10 818	9 317

Affärsvolym, mdkr

Utlåning till allmänheten ¹	1 135	1 066
Inlåning från allmänheten ¹	496	453

Nyckeltal

K/I-tal	0,41	0,44
Kreditförlustnivå ² , %	0,00	0,04
Heltidstjänster	4 187	4 401

1) Exklusive Riksgälden och återköpsavtal.

2) Uppgifter för beräkning av kreditförlustnivå finns i Faktaboken på sidan 42.

Kunderna i fokus

Årets resultat i kundnöjdhetsundersökningen SKI Bank visade att förtroendet generellt sett minskat för hela finansbranschen i Sverige, inklusive Swedbank. I kundmötesmätningarna, som visar hur kunderna uppfattar service och erbjudanden till dem i enskilda möten i telefonbanken, har resultatet däremot utvecklats mycket positivt. Vi tar till oss av all den återkoppling vi får från våra kunder och fortsätter arbetet med att förbättra kundernas och allmänhetens förtroende för Swedbank.

Vid sidan om de förbättrade digitala funktioner som lanserats under året har vi under 2016 satsat på att stärka vårt erbjudande

inom sparandeområdet. Bland annat har kampanjer genomförts för att väcka intresse och öka kunskapen om pensioner. Vi har också fortsatt att engagera oss i unga människors ekonomi. Med utbildningspaketet Ung Ekonomi erbjuder Swedbanks och sparbankernas cirka 250 "Ung Ekonomi"-ambassadörer skolor att få stöd i undervisningen om privatekonomi. Vi har också moderniserat Swedbanks och sparbankernas tidning, Lyckoslanten, som i 90 år inspirerat och motiverat barn i skolåldern till ekonomiskt hållbart tänkande.

Stark position i de baltiska länderna

Swedbank behåller sin starka marknadsposition i de baltiska länderna. Under 2016 togs ytterligare steg för att förbättra funktionaliteten i de digitala kanalerna.

Stärkt konsumentförtroende

Kundaktiviteten fortsatte att öka under 2016. Utlåningstillväxten inom Baltisk bankverksamhet var positiv under samtliga av årets kvartal i spåren av stigande konsumentförtroende, löneökningar och ekonomisk tillväxt i regionen.

I juni slutfördes förvärvet av Danske Banks retailverksamhet i Lettland och Litauen genom att produkter och tjänster överfördes till Swedbank. Storleken på låneportföljen som förvärvades uppgick till 4,4 miljarder kronor, varav merparten var hänförligt till Litauen.

”Utlåningstillväxten inom Baltisk bankverksamhet var positiv under samtliga av årets kvartal i spåren av stigande konsumentförtroende, löneökningar och ekonomisk tillväxt.”

De negativa räntorna fortsatte prägla vår omvärldsmiljö. Vi har vidhållit vår ståndpunkt att inte ta betalt för inlåning av våra retailkunder. På majoriteten av vår utlåning tillämpar vi räntebasgolv, vilket innebär att referensräntan sätts till 0 istället för faktiskt negativ notering, i syfte att motverka effekten av negativa marknadsräntor.

Nya funktioner och tjänster

I takt med att kundernas beteende förändras vidtar vi flera åtgärder för att öka funktionaliteten i våra digitala kanaler.

En ny version av internetbanken, anpassad för läsplattor, har lanserats i alla tre baltiska länder. Dessutom är det nu möjligt att öppna ytterligare konton i Internetbanken. I tillägg till detta så har vi helt digitaliserat konsumtionslånen. Våra kunder uppskattar också att de kan göra överföringar direkt från sina kreditkorts-konton.

Kontaktlösa betalningar, som innebär att kunderna bara behöver hålla sitt kort en kort tid framför terminalerna för att genomföra betalningar, lanserades under året i de baltiska länderna. Vi har också tagit steg för att stimulera användandet av mobil-

banken genom olika kampanjer samt utveckling av fler funktioner. Exempelvis kan privatpersoner nu se alla sina kortdetaljer samt ändra kortlimiter och spärra kort i mobilbanken. Enkla betalningar via bank link har också möjliggjorts i Mobilbanken. Funktionen "skaka fram saldot" är nu den mest använda funktionen och användandet har ökat med 66 procent på ett år. Som ett resultat har antalet aktiva användare av mobilbanken ökat med 76 procent under samma period.

För företagskunder har vi också lanserat ett flertal digitala tjänster. De kan nu hantera sina behörigheter i internetbanken, samt se möjligt leasingutrymme.

Vi har också börjat erbjuda mobila kortterminaler för smarta telefoner för att göra det lättare och mer kostnadseffektivt för småföretag att acceptera kortbetalningar.

Andel av koncernresultat före nedskrivningar och kreditförluster

17 %

Personliga och proaktiva erbjudanden

Med syftet att ge våra kunder mer relevanta erbjudanden har vi utvidgat och förbättrat vårt strukturerade arbete med kunddata. Genom att analysera variabler som var i livet kunderna befinner sig, deras finansiella beteende och hur de använder våra produkter kan vi etablera en mer proaktiv kontakt med våra kunder.

De bästa resultaten från användningen av kunddata har vi sett inom konsumtionslån, där cirka 50 procent av försäljningen nu är automatiserad och sker genom digitala kanaler. I förväg beräknade möjliga lånelimiter och elektronisk signering har förbättrat kundernas upplevelse. Även till våra företagskunder erbjuder vi automatiserade erbjudanden med i förväg beräknade möjliga lånelimiter.

”Swedbank fortsätter att ha ett starkt och uppskattat varumärke bland kunderna i Baltikum.”

Baltisk bankverksamhet i korthet

Baltisk bankverksamhet står för nästan en femtedel av Swedbanks totala rörelseresultat och bedriver verksamhet i samtliga tre baltiska länder. Vår största marknad är Estland där vi har en ledande position inom alla nyckelområden, som ut- och inlåning till och från hushåll och företag, betalningar och pensioner. Vi har också en stark närvaro i Lettland och Litauen, och i synnerhet på hushållssidan.

Resultatutveckling

Årets resultat ökade till 3 684 mkr (2 460), mestadels förklarat av högre skattekostnader under föregående år till följd av en extra utdelning från det estniska dotterbolaget samt ökade intäkter. Valutakurseffekter ökade resultatet för helåret med 35 mkr. Räntenettet i lokal valuta ökade med 11 procent. Ökningen berodde huvudsakligen på högre utlåningsvolym, inklusive den förvärvade låneportföljen från Danske Bank, lägre avgifter för insättningsgarantin samt något högre bolånemarginaler. För att mildra effekterna av negativa marknadsräntor tillämpar vi räntebasgolv på vår utlåning. Valutakurseffekter ökade räntenettet med 48 mkr. Utlåningsvolymerna ökade med 8 procent i lokal valuta. Ökningen var synlig i samtliga låneportföljer, inklusive bolån, företagsutlåning, konsumtionslån och leasing. Inlåningsvolymerna ökade med 12 procent i lokal valuta. Provisionsnettot var oförändrat i lokal valuta. Högre kundaktivitet förstärkte intäkterna från betalningsförmedling. Kapitalförvaltningsprovisionerna ökade också. Samtidigt påverkades provisionsnettot negativt av den nya regleringen avseende kortförmedlingsavgifter. Nettoresultat finansiella poster till verkligt värde ökade med 8 procent i lokal valuta. Övriga intäkter ökade med 9 procent i lokal valuta. Totala kostnader ökade med 2 procent i lokal valuta. Ökningen var ett resultat av högre personalkostnader men motverkades något av lägre

Resultaträkning i sammandrag, mkr	2016	2015
Räntenetto	3 994	3 558
Provisionsnetto	2 074	2 052
Nettoresultat finansiella poster till verkligt värde	220	202
Övriga intäkter	524	475
Summa intäkter	6 812	6 287
Personalkostnader	963	900
Övriga kostnader	1 593	1 581
Summa kostnader	2 556	2 481
Resultat före kreditförluster och nedskrivningar	4 256	3 806
Kreditförluster och nedskrivningar	-14	-164
Rörelseresultat	4 270	3 970
Skatt och minoriteten	586	1 510
Årets resultat hänförligt till: Aktieägarna i Swedbank AB	3 684	2 460

Affärsvolym, mdkr		
Utlåning till allmänheten ¹	140	124
Inlåning från allmänheten ¹	170	145
Nyckeltal		
K/I-tal	0,38	0,39
Kreditförlustnivå ² , %	-0,03	-0,14
Heltidstjänster	3 839	3 811

1) Exklusive Riksgälden och återköpsavtal.

2) Uppgifter för beräkning av kreditförlustnivå finns i Faktaboken på sidan 42.

marknadsföringskostnader och avskrivningar samt återföring av moms i Litauen under första kvartalet. Nettoåtervinningarna uppgick till 35 mkr att jämföra med nettoåtervinningar om 172 mkr under 2015.

Ökad tillgänglighet

Vi har ytterligare förstärkt vårt fysiska distributionsnät under året för att öka tillgängligheten till banktjänster på landsbygden. I Lettland har vi säkerställt att banktjänster finns tillgängliga i alla regionala städer och i Estland har vi gjort det möjligt att ta ut kontanter i ett flertal butiker.

Vi är dock övertygade om att det bästa och mest smidiga sättet för kunderna att kontakta oss är via våra digitala kanaler, vilket

också är anledningen till att vi lagt till fler självservicefunktioner i såväl mobil- som internetbanken under året.

Swedbank fortsätter att ha ett starkt och uppskattat varumärke bland kunderna i Baltikum. I den årliga undersökningen "Most Loved Brands in the Baltic countries" kom Swedbank på en fjärdeplats med den högsta poängen bland alla finansiella institutioner, och behåller därmed sin starka position från 2015. Endast Google, Youtube och Facebook har en bättre placering.

Behov av rådgivning i utmanande miljö

Stora företag & institutioner (LC&I) har fortsatt att förfina sin affärsmodell under året. Såväl regelverk som omvärldsmiljön påverkar verksamheten och kundernas beteende.

Förändrade kundbehov

Vår omvärld och våra kunders behov förändras. Ökad mobilitet och digitalisering fortsätter att påverka kundernas behov och beteende, nya regelverk kräver IT-investeringar och förändrar våra processer. Samtidigt ser vi hur efterfrågan på en bankpartner som kan hjälpa till med helheten och erbjuda långsiktig och hållbar rådgivning växer. Vi fortsätter därför att bygga vidare på vår kundfokuserade affärsmodell och stark analys- och rådgivningskompetens gör oss relevanta för våra kunder i alla marknads lägen.

Den makroekonomiska utvecklingen skapade såväl möjligheter som utmaningar under 2016. Under slutet av året återhämtade sig oljepriset något från de låga nivåerna vid årsskiftet. Investeringssviljan hos de stora oljebolagen är dock fortfarande svag och många av bankens kunder som återfinns inom oljeindustrin behöver rådgivning. Några har också fått rekonstruera sina verksamheter med ökade reserveringar för kreditförluster som följd.

Nya regelverkskrav påverkar verksamheten

Vår verksamhet påverkas av ett flertal förändrade och nya regelverk samt standarder. Bland dessa finns bland annat IFRS 9, som påverkar redovisningen av finansiella instrument och värdepappersdirektivet Mifid II, som syftar till att förbättra investerarskyddet och ställer krav på allt från information kring produkter till hur vi organiserar oss.

Tillsammans påverkar de nya regelverken verksamheten ur flera aspekter inklusive IT-utveckling, produktförsäljning och distribution, informationshantering och dataaggregering. Ett flertal projekt för att implementera de nödvändiga förändringarna pågår därför.

Bolagsvärderingarna var relativt höga vid slutet av året, vilket ledde till att det blev svårare att räkna hem enskilda förvärv. Den geopolitiska situationen skapade en del osäkerhet för storföretag vilket resulterade i en avvaktande hållning.

De negativa räntorna fortsatte att prägla verksamheten. Vi debiterar dock endast finansiella institutioner för inlåning i ett fåtal valutor men även här finns ett behov av rådgivning till kunderna.

”Kunder vars portföljer inkluderar obligationer och räntederivat, som swappar, har i nuvarande räntemiljö ett ökat behov av rådgivning gällande riskhantering.”

Kunder vars portföljer inkluderar obligationer och räntederivat, som swappar, har i nuvarande räntemiljö ett ökat behov av rådgivning gällande riskhantering. De negativa korta marknadsräntorna har haft stor påverkan på prissättningen av flera instrument och tidigare strategier har inte gett samma resultat vilket gett ökat behov hos kunderna att se över hur de handlar och hanterar risk.

Nytt ledarskap och en stark position

I april utsågs Elisabeth Beskow och Ola Laurin till nya chefer för Stora företag & Institutioner med ett delat ledarskap. Under året har fokus legat på att fortsätta utveckla den kundfokuserade servicemodellen. Syftet är att erbjuda service som är mer anpassad till de största kundgruppernas unika behov och att effektivisera användningen av specialistkompetens.

Under året har vi även utvecklat våra processer för att bättre hantera operativa risker samt infört en ny struktur där två nya enheter har bildats: Capital Markets samlar aktie- marknadsprodukter och kapitalmarknadsprodukter. Fixed Income, Currency and Commodities samlar allt inom ränte- och valuta- handeln. Det strukturella arbetet under året inkluderade även

Andel av koncernresultat
före nedskrivningar och
kreditförluster

17 %

Stora företag & Institutioner i korthet

Stora företag & Institutioner (LC&I) ansvarar för Swedbanks erbjudanden till de allra största företagen samt finansiella institutioner. Vi erbjuder allt ifrån traditionell bankutlåning och rådgivning vid kapitalanskaffning till likviditetshantering, handel med finansiella instrument och analys. Vi ansvarar också för företags- och kapitalmarknadsprodukter till Svensk och Baltisk bankverksamhet samt sparbankerna. Majoriteten av LC&I:s 1 270 medarbetare finns i Sverige men vi finns även representerade i de baltiska länderna, Norge, Finland, Luxemburg, Kina, USA och Sydafrika.

Resultatutveckling

Årets resultat minskade med 30 procent till 2 271 mkr (3 229), främst till följd av ökade kreditförluster.

Räntenettet minskade med 2 procent till 3 332 mkr (3 416). Räntenettet från utlåningen sjönk till följd av minskade marginaler. Valutakursförändringar påverkade utlåningsvolymerna positivt med 6 mkr. Räntenetto relaterat till inlåningen ökade till följd av debitering av negativa räntor för finansiella institutioner. Under 2016 debiterades även ett fåtal utländska valutor.

Provisionsnettot ökade med 16 procent till 2 334 mkr (2 011). Intäktsökningen kommer främst från kort till följd av lägre avgifter till Visa och Mastercard. Ökningen är även en följd av högre intäkter från värdepappershandel.

Nettoresultat finansiella poster till verkligt värde steg till 2 068 mkr, vilket motsvarade en uppgång med 9 procent. Volatiliteten var hög under året, delvis till följd av flera händelser såsom utfallet av det amerikanska presidentvalet. Handeln inom aktier och företagsobligationer stod för den största delen av ökningen. Totala kostnader ökade med 6 procent, jämfört med 2015, främst till följd av ökade personalkostnader och kostnader för IT-utveckling.

Resultaträkning i sammandrag, mkr	2016	2015
Räntenetto	3 332	3 416
Provisionsnetto	2 334	2 011
Nettoresultat finansiella poster till verkligt värde	2 068	1 892
Övriga intäkter	77	140
Summa intäkter	7 811	7 459
Personalkostnader	1 750	1 658
Övriga kostnader	1 776	1 659
Summa kostnader	3 526	3 317
Resultat före kreditförluster och nedskrivningar	4 285	4 142
Kreditförluster och nedskrivningar	1 525	284
Rörelseresultat	2 760	3 858
Skatt och minoriteten	489	629
Årets resultat hänförligt till: Aktieägarna i Swedbank AB	2 271	3 229

Affärsvolymer, mdkr

Utlåning till allmänheten ¹	178	181
Inlåning från allmänheten ¹	120	121

Nyckeltal

K/I-tal	0,45	0,44
Kreditförlustnivå ² , %	0,59	0,10
Heltidstjänster	1 270	1 235

1) Exklusive Riksgälden och återköpsavtal.

2) Uppgifter för beräkning av kreditförlustnivå finns i Faktaboken på sidan 42.

Kreditförlusterna uppgick till 1 482 mkr jämfört med 284 mkr under 2015. Kreditförlusterna var framför allt hänförliga till ökade reserveringar avseende exponeringar inom oljerelaterade sektorer. Andelen osäkra fordringar uppgick till 1,65 procent (0,37).

beslutet att i Norge sälja retailverksamheten och kapitalförvaltningsverksamheten för att fokusera mer på kärnverksamheten: att erbjuda tjänster för stora företag och institutioner.

Digitalisering är ett ledord för att möta kundernas nya förväntningar och beteenden, och vi arbetar aktivt med att utveckla digitala plattformarna för bland annat valutahandel och cash management. Ytterligare samarbeten har ingåtts med några av de större internationella bankerna, för att bredda utbudet av valutor.

Hållbar tillväxt är viktigt för Swedbank, och som en del av vårt arbete för att främja grön utlåning arrangerade vi under året ett

seminarium om gröna obligationer. Under året stärkte också Swedbank sin position inom EUR-obligationer genom ett flertal större emissioner för såväl svenska som norska bolag. Swedbank utvecklades också väl i Prosperas undersökningar under året. Bland annat rankades Swedbank som etta inom obligations-emissioner (DCM).

Swedbank var inblandad i flera betydande transaktioner under året, som fastighetsbolaget Castellums köp av Norrporten, oljebolaget Statoils aktieköp i Lundin Petroleum samt stålbolaget SSAB:s nyemission.

Centrala funktioner stödjer affären

Under 2016 har våra centrala enheter omorganiserats för att på ett mer effektivt sätt kunna stödja affärsverksamheten i en föränderlig omvärld. Bland annat har en ny enhet för Digital Banking etablerats.

Ny enhet för digital utveckling

I maj 2016 bildades den nya koncernfunktionen Digital Banking. Syftet är att möta de utmaningar och möjligheter som digitaliseringen medför. Enheten ansvarar för att utveckla och förvalta de digitala kanalerna samt de verktyg som används i kundmötet. Digital Banking har även ansvaret för att driva det interna innovationsarbetet och etablera samarbeten med tredjepartsleverantörer för att skapa mervärde för såväl kunder som aktieägare.

”Digital Banking har ansvaret för att driva det interna innovationsarbetet.”

Under 2016 har bland annat en ny version (beta) av internetbanken lanserats i samarbete med Svensk bankverksamhet. Samtidigt har ett arbete påbörjats för att digitalisera den för banken så viktiga bolåneaffären.

Mer fokuserat arbete inom produktområdena

Under 2016 har produktorganisationen Group Products ersatts av produktområdena Group Savings (sparande) samt Group Lending & Payments (lån och betalningar) för att säkerställa en än mer kundorienterad organisation och möta de stora förändringar som sker i respektive område.

Produktområdena fokuserar på att stödja affären och digitalisera produktutbudet.

Group Savings ansvarar för bankens sparprodukter på våra fyra hemmamarknader. Ansvaret inkluderar alla produkter utom aktier och strukturerade produkter, där Group Savings istället arbetar nära Stora företag & Institutioner.

Group Payments & Lending ansvarar för bankens erbjudanden inom lån och betalningar. Produktområdet arbetar nära affärsområdena, IT-organisationen och Digital Banking.

Group Treasury - En bank i banken

Merparten av de intäkter som genereras inom Koncernfunktioner & Övrigt härrör främst från Group Treasury. Bland uppgifterna finns att ansvara för att banken alltid har tillräckligt med likviditet, upplåning på kapitalmarknaderna och kapitalplanering. Enheten hanterar också de marknads- och likviditetsrisker som uppstår i de olika affärsområdena.

”Group Treasury hanterar de marknads- och likviditetsrisker som uppstår i affärsområdena.”

Detta uppnås genom att affärsområdena får betalt av Group Treasury, i form av en internränta, för den likviditet som de tillför banken (inlåning) men får betala för den likviditet som de tar i anspråk (huvudsakligen utlåning). Hur hög internräntan blir för en enskild transaktion beror på faktorer som löptid, valuta, räntebindningstid och externa marknadsräntor. Group Treasury fungerar därmed som en form av internt bank.

Även om Group Treasury över tid varken ska tjäna eller förlora pengar på internräntesystemet (FTP) så uppstår rörelser i räntenetto som en naturlig del av verksamheten.

Group Treasury har också mandat att ta ränterisk, vilket möjliggör ett positivt resultat. Enhetens intäkter påverkas också av att marknadsrörelser påverkar värdet av bankens likviditetsportfölj, bestående av räntebärande tillgångar, samt av eventuella återköp av säkerställda obligationer.

Andel av koncernresultat före nedskrivningar och kreditförluster

12 %

Koncernfunktioner stöttar affären

Bland övriga koncernfunktioner, med uppgift att stödja vd och affärsverksamheten i koncernen, finns:

- Group Compliance, med ansvar för att banken följer externa och interna regelverk.
- Group IT, som säkerställer den långsiktiga IT-inriktningen och anpassningen till bankens affärsstrategier. Group IT levererar också en rad IT-tjänster till banken, inklusive utveckling och underhåll.
- Group Risk ser till att riskhanteringen bedrivs effektivt och i enlighet med koncerngemensamma rutiner.

Koncernfunktioner & Övrigt i korthet

Koncernfunktioner & Övrigt består av affärsstödande centrala enheter såsom Digital Banking och Group Treasury samt produktområdena Group Lending & Payments samt Group Savings. Koncernfunktionernas uppgift är att stötta vd och affärsverksamheten i koncernen. Koncernfunktionerna ansvarar också för att ta fram och följa tillämpningen av koncernövergripande riktlinjer och processer, beslut på koncernnivå om tillämpningen av policy på uppdrag av vd och att sammanställa, analysera och lämna information till vd och styrelse.

Resultatutveckling

Resultatet för kvarvarande verksamhet ökade till 2 766 mkr (721). Orsaken var främst att resultatet inom Group Treasury steg till 2 668 mkr (778), till följd av lägre negativa värderingseffekter relaterade till återköp av säkerställda obligationer och minskade kreditspreadar samt försäljningen av Visa Europe. Räntenettet sjönk till 1 559 mkr (2 570). Group Treasurys räntenetto minskade till 1 610 mkr (2 637) till följd av att tidigare tagna positioner förfallit samt lägre intäkter från bankens likviditetsportfölj. Nettoresultat finansiella poster till verkligt värde förbättrades till -363 mkr (-1 786). Nettoresultat finansiella poster inom Group Treasury ökade till -354 mkr (-1 799) till följd av lägre negativa värderingseffekter och försäljningen av Visa Europe. Andel av intresseföretags resultat ökade till 1 652 mkr (1), vilket även det förklaras av försäljningen av Visa Europe. Kostnaderna minskade till 782 mkr (834) till följd av lägre IT-kostnader. Nedskrivningar av immateriella tillgångar uppgick till 0 mkr (254). Nedskrivningar av materiella tillgångar minskade till 2 mkr (64). Resultatet för avvecklade verksamheter uppgick till 0 mkr (-6).

Resultaträkning i sammandrag, mkr	2016	2015
Räntenetto	1 559	2 570
Provisionsnetto	-45	-132
Nettoresultat finansiella poster till verkligt värde	-363	-1 786
Övriga intäkter	2 561	887
Summa intäkter	3 712	1 539
Personalkostnader	3 300	3 263
Övriga kostnader	-2 518	-2 429
Summa kostnader	782	834
Resultat före kreditförluster och nedskrivningar	2 930	705
Kreditförluster och nedskrivningar	-27	318
Rörelseresultat	2 957	387
Skatt och minoriteten	191	-340
Resultat från avvecklad verksamhet		-6
Årets resultat hänförligt till: Aktieägarna i Swedbank AB	2 766	721
Heltidstjänster	4 765	4 446

- CEO Office samordnar enheter med ansvar för strategi, personal, juridik, kommunikation, hållbarhet och varumärke.
- CFO Office samordnar enheter med ansvar för finansiell styrning och rapportering (inklusive Group Treasury) samt inköp.

Utöver koncernfunktionerna finns en koncerngemensam internrevision, som rapporterar till styrelsen, med uppgift att granska och utvärdera organisationens system för riskhantering, styrning och kontroll. (Läs mer på sid 45.)

Låg risk en strategisk prioritering

En ansvarsfull hantering av risk är en förutsättning för hållbart värdeskapande och en nyckelfaktor i styrningen av Swedbank. Proaktiv riskhantering med lokalt ansvar är därför en central del av Swedbanks verksamhet.

Ansvarstagande kreditgivning är en förutsättning för en välfungerande bank. Swedbanks affärsenheter och dotterbolag har det fulla ansvaret för de kreditrisker som uppkommer i den egna verksamheten. Det är medarbetarna på kontoren som är närmast kunderna och som känner kunden och den specifika marknaden bäst. Vid det personliga mötet ges möjlighet till rådgivning kring kundens hela ekonomiska situation. Som stöd vid kreditgivningen finns standardiserade riskklassificeringsverktyg.

En diversifierad kreditportfölj

Swedbanks utlåning är fokuserad till bankens fyra hemmamarknader som står för 96 procent av all utlåning medan övriga 4 procent främst är relaterad till kunder i de övriga nordiska länderna. Kreditportföljen är väldiversifierad och består av ett stort antal kunder, främst inom sektorer med låg risk.

För att upprätthålla en väldiversifierad kreditportfölj med en låg riskprofil samt att ha en god balans mellan risk och avkastning, arbetar Swedbank kontinuerligt med att förstå kunderna och deras marknadsförutsättningar. Som en ansvarsfull finansiell partner ligger det i Swedbanks intresse att inte heller kunderna tar onödiga risker. Det görs genom att se till kundernas långsiktiga ekonomiska situation, återbetalningsförmåga och motståndskraft.

Swedbank följer upp alla låntagare genom kontinuerlig bevakning samt periodiska kreditgenomgångar av företagskunder, kreditinstitut och stater minst en gång per år. För företagskunder genomförs även en särskild riskbedömning avseende hållbarhetsrisker inför större kreditbeslut.

Genom ett delegerat ansvar kan organisationen reagera snabbt om problem uppstår. För att proaktivt hantera risker görs kontinuerligt analyser av kreditportföljen för att se hur den kan komma att påverkas av framtida makroekonomiska förändringar och i olika krisscenarior. Dessa ger bland annat underlag för styrning av utlåning samt för förändringar i interna regelverk.

Låga risker trots osäkerheter i omvärlden

Swedbanks kreditförluster och osäkra fordringar är kvar på låga nivåer och har inte påverkats av den svaga globala ekonomiska tillväxten.

De låga riskerna i Swedbanks portfölj bekräftas också av resultatet av såväl interna som externa stresstester.

Den 1 juni infördes Finansinspektionens amorteringskrav på nya bolån i Sverige. Aktiviteten på bostadsmarknaden minskade något och prisökningarna avtog, men det är ännu för tidigt att säga om det är ett trendbrott.

För att säkerställa kvaliteten i kreditportföljen införde banken redan 2015 strikta kriterier för kreditbeviljning för bostadsköp med stressade påslag i betalkalkylen, amorteringstakter liknande FIs nya regelverk och skuldkvotstak. Kunderna har generellt en god betalningsförmåga och belåningsgraderna är låga.

Oljepriset har varit stabilt under året, men på en för låg prisnivå för att nya investeringar ska ske. Den täta dialogen med oljerelaterade kunder fortsätter enligt plan medan omstruktureringar och rekonstruktioner pågår. I de fall rekonstruktionerna inte bedömts varit kompletta har banken gjort reserveringar för befarad kreditförlust som en försiktighetsåtgärd. Portföljen har, beräknat i originalvaluta, minskat under året.

Stabila marknads- och motpartsrisker

Trots den tidvis ökade oron var Swedbanks marknadsrisker på låga och stabila nivåer.

Swedbank kontrollerar, analyserar och rapporterar sina marknadsrisker på daglig basis. Value-at-Risk, känslighet för ränterörelser och portföljpåverkan vid potentiella aktieprisskiften är alla exempel på beräkningar som utförs och analyseras med syftet att säkerställa att eventuella marknadsriskrelaterade förluster begränsas till låga nivåer samt att dessa hålls begränsade inom den av styrelsen satta riskkapiten. Som ett komplement till dessa beräkningar utförs dagligen så kallade stresstester vilket innebär att ett flertal mer extrema händelser och dess eventuella påverkan på portföljernas marknadsvärde analyseras.

Motpartsrisk uppstår i de fall en motpart i en transaktion inte kan fullfölja sina finansiella åtaganden och förpliktelser och att de säkerheter som erhållits inte är tillräckliga för att täcka fordran. Merparten av Swedbanks motpartsrisker härstammar från den svenska verksamheten inom Group Treasury samt Stora företag & Institutioner (LC&I). För att en motpart ska kunna genomföra transaktioner med Swedbank krävs initialt en process där ett antal faktorer noggrant tas i beaktande innan ett godkännande av limit kan ske. Swedbank använder olika typer av metoder för att minimera motpartsrisken; främst legala avtal som möjliggör nettning samt utbyte av finansiella säkerheter.

Inom koncernen bedrivs ett kontinuerligt och systematiskt arbete kring att säkerställa efterlevnad av både befintliga och kommande regelverk. Detta arbete inkluderar en naturlig översyn av de modeller, metoder och processer som appliceras i hanteringen av Swedbanks marknad och motpartsrisker.

Större fokus på operativ risk i en digitaliserad omvärld

Swedbank exponeras för operativa risker i all sin verksamhet.

I takt med ökad reglering och digitalisering blir arbetet med operativa risker alltmer komplext, inte minst i och med att antalet platser och sätt på vilka banken möter sina kunder ökar. Arbetet går ut på att så långt som möjligt minimera de operativa riskerna i verksamheten.

Operativa risker hanteras genom självutvärdering, incidenthantering samt kontinuitets- och krishantering. I samband med införandet av nya produkter, tjänster och IT-system, eller vid väsentliga förändringar i något av dessa görs riskbedömningar.

Ett konsekvent dagligt arbete med operativa risker är en förutsättning för att upprätthålla låga förlustnivåer. Förlusterna relaterade till operativa risker är låga såväl i relation till förväntade förluster som i jämförelse med andra europeiska banker.

Den digitala utvecklingen tillsammans med Swedbanks storlek och marknadsandel gör Swedbank till ett potentiellt mål för cyberkriminalitet. Kostnaden för cyberkriminalitet ökar kraftigt i Europa, men ökningstakten är lägre i Norden. Swedbank har under de senaste åren varit relativt förskonade från trojan- och överbelastningsattacker och haft jämförelsevis låga kortförluster.

Swedbank bedriver ett strukturerat säkerhetsarbete för att skydda banken och dess kunder mot cyberkriminalitet och andra informationsrisker. Arbetet som bedrivs är förebyggande med riskhantering, omvärldsbevakning och hotbildsanalys för att kunna sätta rätt säkerhetsmekanismer på plats. En aktiv dialog förs med kunder och medarbetare för att göra dem mer medvetna om vikten av att skydda sin egen och bankens information. Internt läggs stor vikt på att integrera informationssäkerhet som en naturlig del i interna processer och säkerhetsaspekten integreras i nya produkter redan från början. De incidenter som ändå förekommer hanteras inom bankens säkerhetsprocess, vilken inkluderar utredare och teknisk kompetens.

Utbildning viktigt för att förebygga compliancerisker

Swedbank exponeras även för compliancerisker i all sin verksamhet. Med compliancerisk avses risken för att koncernen inte följer de lagar och regler som gäller för den tillståndspliktiga verksamheten. Eftersom även etik- och lämplighetsfrågor ligger inom compliancefunktionens ansvar omfattas även frågor om beteenden som kan leda till oönskade konsekvenser. Ett ökat fokus på

compliancerisker finns hos såväl myndigheter som andra intressenter. För att identifiera compliancerisker görs en årlig riskbedömning. På grundval av den följs de mest väsentliga riskerna upp. Identifierade förbättringsåtgärder föreslås för affärsverksamheten som agerar på dessa. En viktig del att förebygga compliancerisker är utbildning och informationsspridning om bland annat nya lagar och bestämmelser, men också exempel på beteenden som leder till bra respektive mindre bra konsekvenser.

Kapitalbuffert skapar stabilitet

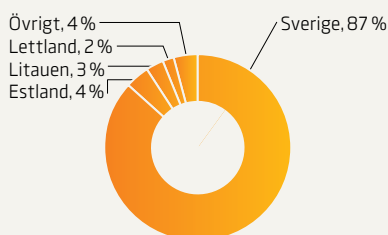
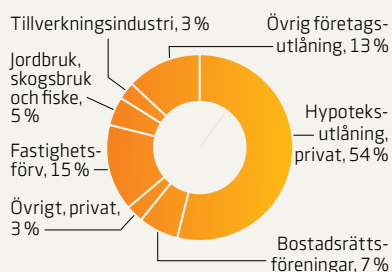
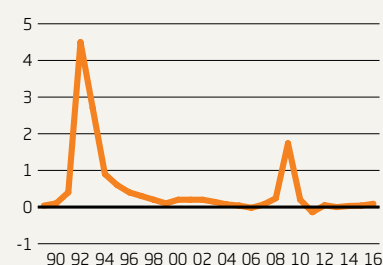
Även om Swedbank tar höjd för förväntade kreditförluster i pris-sättningen av lån, vilket innebär att ränteutäktarna i normalfallet är tillräckligt stora för att täcka eventuella förluster, finns det en risk för att oförväntade förluster uppstår.

För att täcka risker relaterade till kreditgivningen men även andra risker, som marknadsrisker och operationell risk, kräver regelverket att bankerna måste hålla en viss mängd kapital i förhållande till sina riskexponeringsbelopp (REA).

Kapitalet utgörs till största del av kärnprimärkapital, som består av aktieägarnas egna kapital justerat för poster som goodwill och förväntade utdelningar. Riskexponeringsbeloppet är summan av värdet på bankens tillgångar justerat efter hur riskfyllda de anses vara. Riskjusteringen bygger på att värdet av varje tillgång multipliceras med olika riskvikter, där riskvikterna styrs av kundtyp, historiska kreditförluster och erhållna säkerheter.

Ett lån till en kund verksam i en sektor där kreditförlusterna historisk varit höga får exempelvis en högre riskvikt än ett svenskt bolån där kreditförlusterna historiskt varit små. Det innebär att Swedbank behöver hålla mer kapital per utlånad krona för en kund med högre risk. Då Swedbank agerar efter en lågriskstrategi där merparten av Swedbanks tillgångar består av utlåning till svenska hushåll med säkerhet i bostad, vilket historiskt gett upphov till låga kreditförluster, har Swedbank relativt låga riskvikter jämfört med andra europeiska banker.

Svenska bankers kapitalkrav avgörs dels av EU-lagstiftning, dels av Finansinspektionens bedömning av om Swedbanks kapital är tillräckligt, vilket sker genom en årlig översyns- och utvärderingsprocess (SREP). Denna process beror bland annat på Swedbanks egen bedömning av sitt kapitalbehov, där hänsyn tas till nuvarande och framtida riskprofil, interna riskmätningar samt en bedömning av framtida kapitalbehov.

Utlåning per land**Utlåning per sektor****Kreditförlustnivå, %**

Swedbanks kärnprimärkapitalkrav inklusive alla annonserade höjningar av den kontryckliga bufferten var vid utgången av 2016 21,9 procent, att jämföra med den rapporterade kärn-primärkapitalrelationen om 25,0 procent.

Stark position på kapitalmarknaden

Då en betydande del av Swedbanks utlåning har löptider på flera år medan merparten av inlåningen kan betalas ut direkt om kunderna så önskar så uppstår en likviditetsrisk.

För att hantera denna risk så använder sig Swedbank även av upplåning på kapitalmarknaden och olika räntederivat i sin finansiering. Exempelvis så finansieras merparten av de svenska bostadslånen med säkerställda obligationer, där löptiden på upplåningen oftast varierar mellan 2 till 7 år. Swedbank använder sig även av icke-säkerställd finansiering för att matcha tillgångar med motsvarande belopp och löptid. Då merparten av finansieringen täcks av inlåning, säkerställda obligationer och eget kapital är dock behovet av icke-säkerställd finansiering begränsat.

Swedbank har också en likviditetsreserv, uppgående till 326 mdkr, bestående av räntebärande värdepapper och tillgodohavanden hos centralbanker, för att hantera likviditetsrisker. I Swedbank är det Group Treasury som ansvarar för att hantera koncernens likviditetsrisker. För att övervaka likviditetsriskerna används bland annat en så kallad överlevnadshorisont, som visar hur länge banken skulle klara sig under en period av stress utan tillgång till finansiering. Per den sista december 2016 skulle Swedbank klara helt stängda kapitalmarknader i över 12 månader.

Utöver detta följs bland annat även likviditetstäckningsgraden, LCR, och stabil finansiering, NSFR. LCR syftar till att säkerställa att Swedbank har en likviditetsreserv för att möta likviditetsbehov i stressade situationer under kommande 30 dagar.

Från den 1 januari 2013 gäller i Sverige en miniminivå om 100 procent, såväl totalt som i USD och EUR enskilt. Per den sista december 2016 uppgick koncernens LCR till 156 procent samt 160 respektive 330 procent för USD och EUR.

NSFR visar en banks matchning av in- och utlåning över ett år. En NSFR-kvot över 100 procent innebär att de långfristiga illikvida tillgångarna är i en betryggande grad finansierade med stabil upplåning.

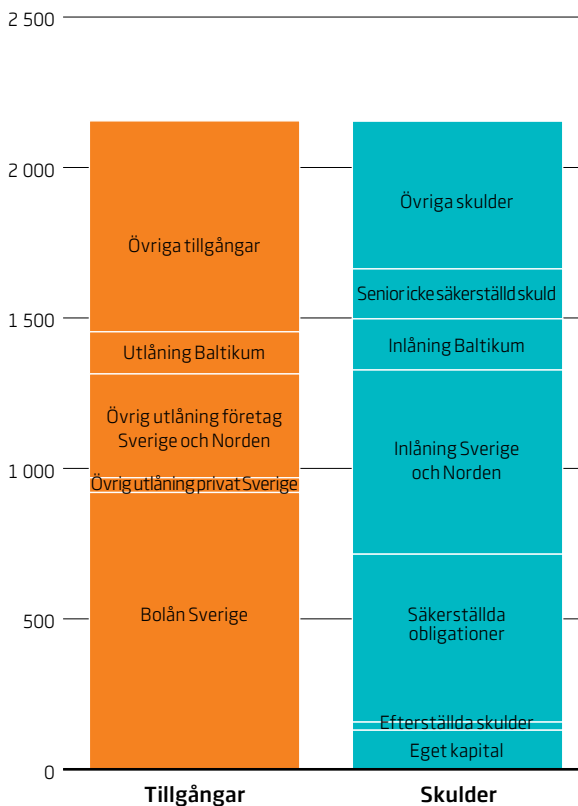
NSFR syftar till att ha en tillräckligt stor andel stabil finansiering i relation till de långfristiga tillgångarna. Måttet regleras i EU:s kapitalkravsförordning (CRR), dock har inga beräkningsmetoder fastställts ännu. Följaktligen är det inte möjligt att göra en beräkning av måttet baserat på nuvarande regler. NSFR anses därför vara ett alternativ resultatmått och presenteras i enlighet med Swedbanks tolkning av Baselkommitténs rekommendation (BCBS295). Swedbank bedömer att detta mått är relevant för investerare då det kommer att ställas som krav på banker inom en snar framtid och att vi redan övervakar det som en del av den interna styrningen.

Swedbank hade, enligt Baselkommitténs senaste förslag, vid utgången av december 2016 en NSFR på 108 (107) procent.

Swedbanks obligationer bedöms också av externa kreditvärderingsinstitut. I dag är vi en av få kommersiella banker i världen som har ett kreditbetyg på AA-nivå från de tre dominerande kreditvärderingsinstituten: S&P, Moody's och Fitch.

För mer information om risker, se not K3 på sidan 72.

Swedbank – förenklad balansräkning, mdkr

	Swedbank AB	Swedbank Hypotek AB	Säkerställda obligationer
Standard & Poor's			
Kort	A-1+	A-1+	
Lång	AA- (N)	AA- (N)	AAA (S)
SACP	a+		
Moody's			
Kort	P-1	P-1	
Lång	Aa3 (S)	Aa3 (S)	Aaa
BCA	a3		
Fitch			
Kort	F1+	n.a	
Lång	AA- (S)	n.a	n.a
VR	aa-		

P=positiv utsikt, S=stabil utsikt, N=negativ utsikt

SACP, BCA, och VR avser kreditbetyget utan implicit stöd från annan part

Swedbanks riskprofil

Swedbank definierar risk som en potentiell negativ påverkan på koncernens värde som kan uppstå på grund av interna processer eller framtida interna eller externa händelser. I riskbegreppet ingår dels sannolikheten för att en händelse inträffar, dels den påverkan händelsen skulle kunna ha på bankens resultat, eget kapital eller värde.

Beskrivning	Riskprofil	Riskhantering
Kreditrisk Risken för att en kredittagare inte fullgör sina finansiella åtaganden mot Swedbank och risken för att ställda säkerheter inte täcker fordran. Kreditrisk inkluderar även motparts-risk, koncentrationsrisk och avvecklingsrisk.	Swedbanks kundbas, dominerad av privatpersoner samt små och medelstora företag i Sverige, är uppbyggd så att kreditrisken är låg. Swedbanks utlåning till allmänheten är väl diversifierad och består i Sverige till stor del av bolån och utlåning till små och medelstora företag med en låg risk-nivå. Risken i utlåningen till de baltiska länderna är något högre än i den svenska portföljen, och utgör cirka 12 procent av den totala portföljen.	Ansvarstagande kreditgivning är en förutsättning för en välfungerande bank. Det innebär att vi ser till kundernas långsiktiga ekonomiska situation, återbetalningsförmåga och motståndskraft. Vi arbetar proaktivt med kunder som befaras vara på väg in i finansiella svårigheter. För företagskunder genomförs en särskild riskbedömning avseende hållbarhetsrisker, där risker avseende korruption och miljö ingår.
Marknadsrisk Risken för att bankens resultat, eget kapital eller värde minskar på grund av förändringar i riskfaktorer på finansiella marknader. Marknadsrisk inkluderar ränterisk, valutakursrisk, aktierisk och råvarurisk samt risker från förändringar i volatilitet eller korrelation.	Swedbanks marknadsrisker är låga. De dominerande riskerna är av strukturell eller strategisk natur och relaterar till den ränterisk som uppstår som en naturlig del i koncernens kärnverksamhet, exempelvis genom att kunder efterfrågar olika räntebindningstider på in- respektive utlåning. Marknadsrisk uppstår vidare då banken erbjuder sina kunder olika typer av finansiella produkter.	Swedbank centraliserar all ränterisk till ett fåtal risktagande enheter, med riskmandat från vd och styrelse. Effektiv riskhantering uppnås genom löptidsmatchning och med hjälp av derivatinstrument.
Likviditetsrisk Risken för att banken inte kan infria sina betalningsförpliktelser vid respektive förfallotidpunkt. Likviditetsrisk uppstår genom att löptiderna på balansräkningens tillgångs- respektive skuldsida inte sammanfaller.	Swedbanks likviditetsrisk är låg. Banken har en likviditetsreserv för att säkerställa motståndskraft vid eventuella störningar på kapitalmarknaderna. Denna består av tillgodohavanden hos centralbanker samt värdepapper med hög kreditvärdighet som är pantsättningsbara i centralbanker eller avyttringsbara på mycket kort sikt. Swedbank strävar efter att matcha löptiderna i upplåningen med motsvarande löptider i tillgångarna.	Tillgången till långfristig finansiering är avgörande för att på ett fullgott sätt kunna hantera likviditetsrisken. Swedbank diversifierar därför upplåningen genom såväl kort- som långfristiga upplåningsprogram på olika kapitalmarknader och i olika valutor. Likviditetsrisken är limiterad i termer av överlevnadshorisont.
Operativ risk Risken för förlust till följd av icke ändamålsenliga eller otillräckliga interna processer eller rutiner, mänskliga fel, felaktiga system eller externa händelser. Operativ risk inkluderar även legal risk och informationsrisk. Där informationsrisk är risken för förlust till följd av otillräckligt skydd av information utifrån sekretess, riktighet och tillgänglighet.	Operativa risker förekommer i all verksamhet. Det är varken möjligt eller kostnadseffektivt att försöka eliminera alla operativa risker. Swedbank strävar dock efter att minimera riskerna med hänsyn tagen till bankens verksamhet, strategi, riskaptit och omvärld. Mindre förluster är en del av bankens normala verksamhet. Större förluster och incidenter som påverkar många av bankens kunder arbetar banken aktivt med att undvika och de är därmed ytterst sällsynta. För att minimera informationsrisken är medvetenhet och beredskap hos bankens personal av största vikt. Likaså är åtgärder inom IT, processer och arbetsrutiner viktiga komplement för att minska avsiktlig och oavsiktlig åtkomst av eller förändring av information. Skyddsprofilen uppdateras i takt med att hotbilden ständigt förändras.	Swedbank har ett internt regelverk för att hantera operativa risker och arbetar målmedvetet med att förhindra att incidenter och förluster inträffar. Riskanalyser och riskreducerande åtgärder görs löpande och i samband med större förändringar i verksamhet och erbjudanden. Genom kontinuitetsplanering finns också beredskap för att så snabbt som möjligt minimera effekterna av incidenter i de fall de ändå uppstår. Swedbank har också interna regler som beskriver hur information ska skyddas. För att stärka arbetet inom riskområdet pågår en översyn av processer och arbetssätt som syftar till att förbättra och komplettera bankens ledningssystem för informations-säkerhet. Ledningssystemet är ett verktyg för att på ett strukturerat och metodiskt sätt leda och koordinera arbetet i koncernen långsiktigt.
Försäkringsrisk Risken för en värdeförändring på grund av avvikelse mellan faktiska och förväntade försäkringsskadekostnader, vilka kan bero på exempelvis förväntad livslängd, dödlighet, sjuklighet eller skadefrekvens.	Swedbank bedriver försäkringsverksamhet i Sverige, Estland, Lettland och Litauen. Swedbank erbjuder riskförsäkringsprodukter och sparandeprodukter, som innefattar kapitalförsäkring, depåförsäkring och pensionsprodukter. De största riskerna i verksamheten är marknadsrisk och försäkringsrisk. Marknadsrisken är begränsad då större delen av portföljen består av produkter där risken bärs av kunderna.	Försäkringsrisken hanteras genom att premierna baseras på statistiska antaganden och genom tät uppföljning och analys, till exempel för att identifiera nya trender. För att ytterligare begränsa risk-exponeringen återförsäkras delar av försäkringsriskerna.
Ryktessrisk Ryktessrisk avser risken för minskat förtroende hos kunder, aktieägare, investerare och allmänheten till följd av upplevda svagheter i affärsmetoder, som potentiellt kan påverka bankens resultat och materiella och immateriella tillgångar.	Koncernen ska agera på ett föredömligt sätt och aktivt hantera hot mot bankens rykte avseende bankens kärnverksamhet och intressenter, samt säkerställa att åtgärder genomförs i linje med Swedbanks värderingar.	Ryktessrisk hanteras i ett stort antal av Swedbanks processer inom operativ riskhantering, som vid godkännandet av nya produkter (NPAP) men är också en integrerad del av kreditbeslutsprocessen.

Värdeskapande och förtroende genom sund bolagsstyrning

Vår bolagsstyrning syftar till en sund och effektiv företagskultur som främjar förtroende, kund- och aktieägarvärde. Styrningen bygger på att våra medarbetare är väl förtrodda med och tillsammans arbetar mot gemensamma mål.

Grunderna för bolagsstyrning i Swedbank

God bolagsstyrning, riskhantering och internkontroll är centrala delar i en framgångsrik affärsverksamhet och ger förutsättningar för att upprätthålla förtroendet bland kunder, ägare, medarbetare, myndigheter och andra intressenter. I Swedbank definieras bolagsstyrning som förhållandet mellan aktieägare, bankledning, medarbetare, andra bolag inom koncernen och övriga intressenter. I en vidare bemärkelse ingår också:

- hur vision, syfte och strategi utformas och kommuniceras
- hur värderingar efterlevs
- hur mål sätts och följs upp
- hur ersättningssystem utformas
- hur risker hanteras
- hur framtida ledare uppmuntras och fostras
- hur en företagskultur, som stödjer att kundernas intressen främjas och bygger aktieägarvärde, skapas
- hur transparens främjas
- samt hur verksamheten drivs på ett långsiktigt, hållbart sätt

Principerna för Swedbanks bolagsstyrning beskrivs i interna regler på styrelse- och vd-nivå. Principerna baseras på externa regler och publicerade rekommendationer från internationella organisationer, samt Swedbanks interna syn på styrning och kontroll.

Genom de interna och externa reglerna fördelas ansvaret för styrning, kontroll och uppföljning av verksamheten mellan aktieägare, styrelse och vd. Ingen avvikelse från Svensk kod för bolagsstyrning (Koden) eller börsens regelverk (NASDAQ OMX, Stockholm) finns att rapportera avseende 2016.

Styrmodellen beskriver ansvarsfördelningen inom koncernen, där rollbeskrivningar syftar till att skapa förutsättningar för starka och effektiva processer. Utifrån styrmodellen delegeras befogenheter och ansvar baserat på koncerngemensamma principer. Affärsbesluten fattas nära kunderna, vilket ställer höga krav på kontroll och uppföljning av risker. Att medarbetare arbetar enligt bankens vision, syfte och värderingar (läs mer på sidan 16), är också ett krav för möjligheten att få tilldelning i det gemensamma ersättningsprogrammet.

Koncernstrukturen ger ramarna för roller, funktioner och rapporteringsvägar. Swedbank är organiserat i tre affärsområden, som stöds av koncernfunktioner och produktområdena Group Savings och Group Lending & Payments samt Digital Banking. Koncernfunktionerna fungerar som strategiskt och administrativt stöd, med ansvar att upprätthålla effektiva och gemensamma standards och rutiner. Här ingår även kontrollfunktionerna Compliance och Risk. Group Savings och Group Lending & Payments ansvarar för att tillhandahålla konkurrenskraftiga produkter och tjänster samt att ge affärsstöd till de medarbetare som möter kund. Digital Banking ansvarar för att utveckla och förvalta de digitala kanalerna samt de verktyg som används i kund-

mötet. Illustrationen på nästa sida visar den formella strukturen för bolagsstyrningen. Boxarnas nummer hänvisar till motsvarande avsnitt i bolagsstyrningsrapporten.

Styrningen av bankens dotterbolag sker i de flesta fall operativt via affärsområdena. Tillsättandet av styrelseledamöter i materiella dotterbolag sker genom en nomineringsprocess där förslagen godkänns av styrelsen i banken.

1 Aktieägarna i bolagsstyrningen

Aktieägarnas inflytande utövas genom aktivt deltagande i de beslut som fattas på bolagsstämman. Besluten innefattar sådana som anger inriktningen på verksamheten. Ägarna utser också bankens styrelse och revisor.

Enligt bankens bolagsordning ska årsstämman hållas före utgången av april, och om särskilda skäl finns senast den sista juni. Tid och plats publiceras i Swedbanks bokslutskommuniké och på hemsidan. Kallelse, som vanligtvis görs fem veckor före stämman, publiceras i Post- och Inrikes Tidningar och på bankens hemsida. Dessutom annonseras i flera stora dagstidningar att kallelse skett.

Swedbank är ett avstämningsbolag och aktieboken förs av Euroclear Sweden AB. Alla aktieägare som är direktregistrerade i aktieboken den femte vardagen före stämman och som anmält sig i tid har rätt att delta i stämman. Aktieägare kan närvara vid bolagsstämman personligen eller genom ombud och får ta med sig biträden. Anmälan sker via telefon, brev eller mejl. Vi uppmuntrar aktieägare att närvara på stämman.

De aktieägare som vill få ett ärende behandlat på årsstämman ska lämna en skriftlig begäran hos styrelsen senast sju veckor före stämman för att ärendet ska hinna komma med i kallelsen. Aktieägare med sammanlagt minst en tiondel av rösterna i banken har rätt att begära en extra bolagsstämma. Även styrelsen eller bankens revisor kan, på eget initiativ, kalla till extra bolagsstämma.

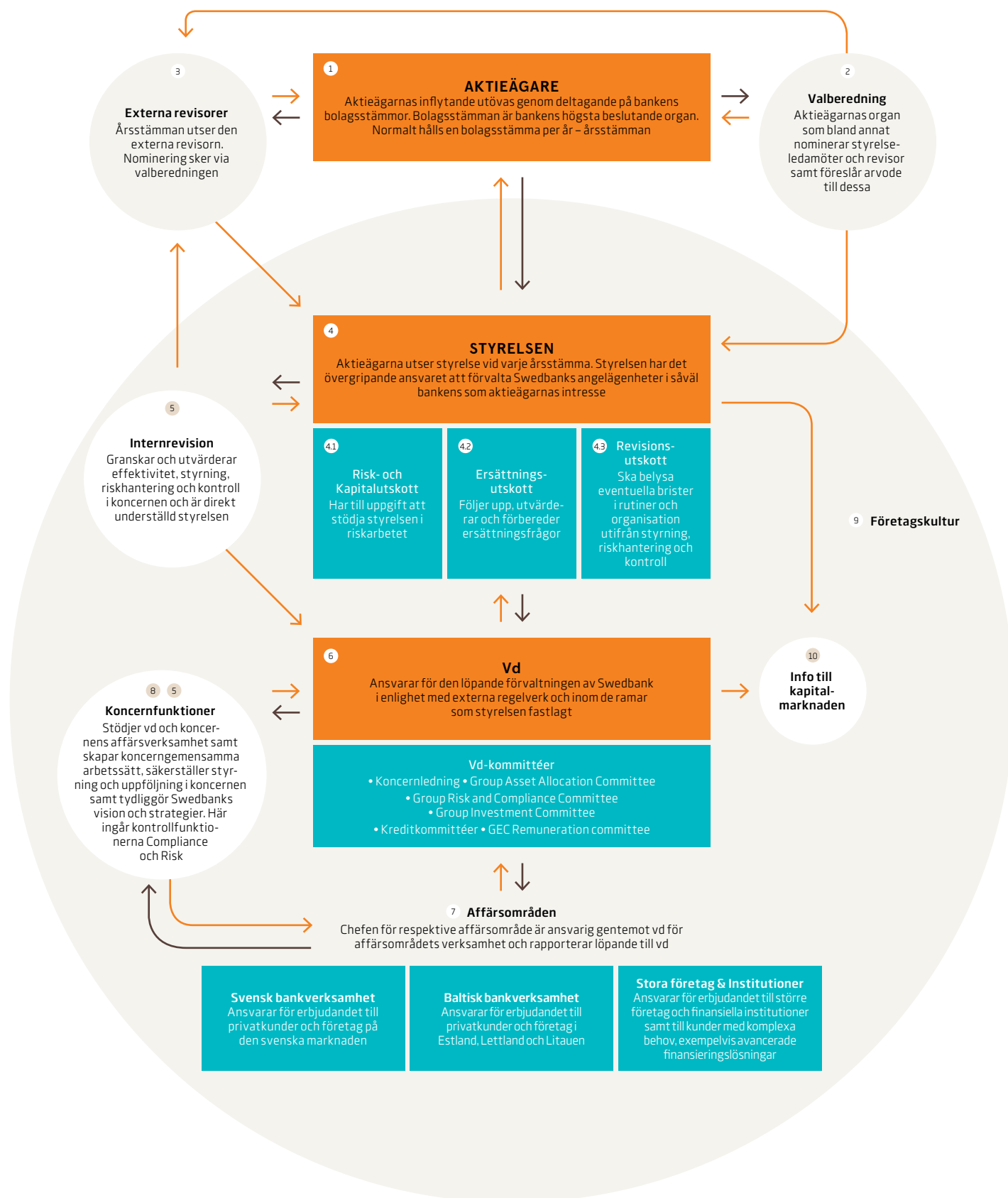
Aktieägarnas beslutanderätt

Bolagsstämman beslutar bland annat om:

- val av styrelse och styrelsens arvode, inklusive ledamöternas ersättning för utskottsarbete
- ansvarsfrihet för styrelsens ledamöter och vd
- ändringar i bolagsordningen
- val av revisor
- fastställande av resultat- och balansräkning
- disposition av bankens vinst eller förlust
- principer och riktlinjer för ersättningar till vd och vissa andra ledande befattningshavare

Beslut på stämma fattas normalt genom votering i frågor där speciell majoritet krävs. Swedbank har ett aktieslag, stamaktier även kallade A-aktier. Aktierna berättigar till vardera en röst.

Swedbanks bolagsstyrningsstruktur

Allt material till stämman, samt stämmoprotokollet, hålls tillgängligt på hemsidan både på svenska och engelska. Stämmorna hålls på svenska och simultantolkas till engelska.

Information om Swedbanks aktieägare finns på bankens hemsida under rubriken "Investor Relations/Swedbanks aktier".

Årsstämma 2016

Årsstämman 2016 hölls tisdagen den 5 april i Stockholm. Totalt närvarade 1 789 aktieägare, personligen eller via ombud. Dessa representerade cirka 61 procent av rösterna i banken.

Samtliga styrelseledamöter som föreslagits för omval och merparten av koncernledningen samt huvudansvarig revisor närvarade vid Årsstämman.

Några av de beslut som fattades på Årsstämman 2016 var:

- fastställande av årsredovisning
- utdelning för räkenskapsåret 2015 på 10,70 kr per aktie
- antalet styrelseledamöter beslutades till åtta. Sex styrelseledamöter omvaldes och två nya ledamöter valdes in. Lars Idermark utsågs till ny styrelseordförande
- ersättning till styrelse och revisor
- återköp av aktier för värdepappersrörelsen samt bemyndigande för styrelsen att besluta om förvärv av egna aktier utöver detta, för anpassning av bankens kapitalstruktur till rådande kapitalbehov
- mandat att emittera konvertibler som kan konverteras till aktier, så kallade cocos
- riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare
- koncernövergripande prestations- och aktiebaserat ersättningsprogram för 2016. Med anledning av detta och tidigare beslutade program beslöts om överlåtelse av aktier (alternativt annat finansiellt instrument i banken) till anställda omfattade av programmen
- principer för utseende av valberedning
- före detta styrelseordförande Anders Sundström och före detta vd Michael Wolf beviljades inte ansvarsfrihet för räkenskapsåret 2015
- ansvarsfrihet beviljades för styrelsens ledamöter

2 Valberedningen

Valberedningen har som utgångspunkt för sitt arbete att styrelsens sammansättning ska präglas av mångsidighet och bredd, avseende såväl ledamöternas kompetens och erfarenhet som bakgrund. En jämn fördelning mellan män och kvinnor eftersträvas. Hänsyn tas också till bankens verksamhet, utvecklingsskede och framtida inriktning. Det är viktigt att styrelsen har ägarförankring. Samtidigt finns behov av oberoende i förhållande till såväl banken och bankledningen som till bankens större aktieägare.

Vid Årsstämman 2016 fattades beslut om de principer som gäller för att utse valberedning inför stämman 2017. Dessa innebär bland annat att valberedningen ska bestå av sex ledamöter, vilka utgörs av styrelsens ordförande och representanter för de fem aktieägare med störst aktieinnehav (utifrån känt aktieäggande den sista bankdagen i augusti 2016), under förutsättning att dessa önskar utse en ledamot. Under vissa förutsättningar kan en ledamot också representera en grupp aktieägare. Valberedningen i Swedbank representerar alltså aktieägarna, och normalt deltar endast en person från styrelsen i valberedningen. Om en ledamot lämnar valberedningen innan dess arbete är slutfört ska, om valberedningen så beslutar, denna antingen ersättas med en repre-

sentant för samma aktieägare eller med en person som representerar den aktieägare som storleksmässigt står näst i tur och som inte redan har utsett en ledamot till valberedningen. Skulle en ny aktieägare komma att ingå bland de fyra största ägarna i banken efter det att valberedningen konstituerats, har valberedningen rätt att adjungera ledamot som utses av aktieägaren. Adjungerad ledamot deltar inte i valberedningens beslut. Valberedningen utser inom sig en ordförande, vilken inte får vara styrelsens ordförande. Mandatperioden sträcker sig fram till dess att en ny valberedning är konstituerad. Ledamöter i valberedningen får ingen ersättning, varken för arbete eller nedlagda kostnader. Valberedningen har däremot rätt att på bankens bekostnad engagera rekryteringskonsult eller andra externa konsulter, om det anses nödvändigt för att kunna fullgöra sina uppgifter.

Till valberedningens uppgifter hör att, i förekommande fall, inför kommande bolagsstämma lämna förslag till beslut om:

- val av ordförande vid stämman
- antal styrelseledamöter
- arvode till av bolagsstämman utsedda styrelseledamöter, inklusive utskottsarbete
- arvode till revisor
- val av styrelseledamöter och styrelseordförande
- val av revisor
- principer för utseende av valberedning

Valberedningens arbete under mandatperioden härutöver:

- fortsatt arbete med att skapa en resursbank av tänkbara kandidater till styrelsen
- tagit del av utvärderingen av styrelsens arbete (se nedan) och ledamöternas syn på verksamheten (vilket skett var för sig och utan närvaro av styrelsens ordförande)
- tagit del av styrelseordförandens och vd:s syn på verksamheten och bankens utmaningar de närmaste åren
- tagit del av huvudansvarig revisors syn på banken, styrelsen och ledningen
- sett över behovet av kompetens och diskuterat styrelsens sammansättning med hänsyn till Swedbanks strategier, kommande utmaningar och krav i aktiebolagslagen
- tagit hänsyn till de nya bestämmelserna om antal uppdrag en styrelseledamot får inneha som ledamot i bank
- tagit ställning till kandidaternas oberoende
- gjort en lämplighetsbedömning av kandidaterna baserat på EBA:s (European Banking Authority) riktlinjer, varpå utvärdering skett av kandidaternas erfarenhet, anseende, eventuella intressekonflikter och lämplighet i övrigt. Valberedningen har dessutom bedömt kandidaternas möjlighet att lägga ned tillräckligt med tid på styrelsearbetet
- bedömt den sammanlagda kollektiva kunskapen och expertisen i styrelsen

Valberedningens aktuella sammansättning inför årsstämman 2017 (offentliggjordes 7 september 2016)

Ledamot	Representerar
Jens Henriksson, valberedningens ordförande	ägargruppen Folksam
Lennart Haglund	ägargruppen Föreningen Sparbanksintressenter
Ramsay Brufer	Alecta
Johan Sidenmark	AMF
Peter Karlström	ägargruppen Sparbanksstiftelserna
Lars Idermark, styrelseordförande	Swedbank AB

3 Extern revisor

Externrevisorn är en oberoende granskare av bankens räkenskaper och ska avgöra om dessa i allt väsentligt är korrekta och fullständiga samt ger en rättvisande bild av banken och dess finansiella ställning och resultat. Revisorn ska också granska att dessa är upprättade enligt gällande lagar och rekommendationer. Revisorn granskar också styrelsens och vd:s förvaltning.

Vid årsstämman föredrar revisorn revisionsberättelsen och beskriver granskningsarbetet. Revisorn har inför styrelsen redogjort för sin granskning och sina iakttagelser 7 gånger under 2016. Vid ett av dessa tillfällen var ingen från ledningen närvarande. Revisorn träffar styrelsens ordförande, ordföranden i Revisionsutskottet samt ledningen och övriga verksamhetsansvariga regelbundet. Revisorn träffar normalt också representanter för Finansinspektionen under räkenskapsåret. Swedbanks delårsrapporter granskas översiktligt av bankens revisor. Även hållbarhetsredovisningen, i enlighet med definition på sida 185, har översiktligt granskats. Enligt bankens bolagsordning ska banken ha lägst en och högst två auktoriserade revisorer. Deloitte AB är sedan 2007 ensamt utsett revisionsbolag. Huvudansvarig är auktoriserade revisorn Svante Forsberg som lett revisionsuppdraget för Swedbank sedan 2010. Vid sidan av Swedbank är hans väsentliga revisionsuppdrag i företagen Cinnober, Hifab, Lannebo Fonder och Skandia Liv. Svante Forsberg har inga uppdrag i andra företag som påverkar hans oberoende som revisor i Swedbank. Uppdraget som revisor i banken är normalt fyra år och vid årsstämman 2016 omvaldes Svante Forsberg som huvudansvarig revisor. Beslut om att byta revisor kan ske innan fyraårsperiodens slut. Ersättning till koncernens revisor redovisas i not K14. Finansinspektionen, den svenska tillsynsmyndigheten, har rätt att tillförordna en granskningsman i banken. Denna rätt har inte nyttjats på flera år och inte heller för 2016. Deloitte har vid sidan av sitt uppdrag som vald revisor även haft revisionsnära uppdrag relaterade till förvärvs- och redovisningsfrågor. Uppdrag nära förknippade med revision är normalt inte någon risk för revisorns oberoende. Andra konsulttjänster av revisorn ska enligt bankens policy utföras med stor restriktion. För att minimera risken för en situation där revisorns oberoende kan ifrågasättas ska konsulttjänster som överstiger 250 000 kr godkännas av Revisionsutskottet och får inte påbörjas förrän så har skett. Revisionsutskottet utvärderar revisorn årligen för att försäkra sig om att hans saklighet och oberoende inte kan ifrågasättas.

4 Styrelsen

Styrelsen har det övergripande ansvaret att förvalta Swedbanks angelägenheter i såväl bankens som aktieägarnas intresse. Detta ska ske på ett hållbart sätt med kunden och sunt risktagande i centrum för att säkerställa en långsiktig fortlevnad för banken och främja förtroendet.

Styrelsen består av åtta bolagsstämmovalda ledamöter, vilka väljs på ett år. I styrelsen ingår även två arbetstagarrepresentanter med två suppleanter i enlighet med särskild överenskommelse med Finansförbundet och Akademikerföreningen. Bankens styrelse uppfyller Kodens krav på oberoende ledamöter. Samtliga ledamöter, förutom Göran Hedman, anses oberoende i förhållande till banken, bankledningen och bankens större aktieägare.

En jämn fördelning mellan män och kvinnor eftersträvas i styrelsen. Nuvarande fördelning är 50 procent kvinnor och 50 procent män.

Vid Årsstämman 2016 omvaldes Ulrika Francke, Göran Hedman, Lars Idermark, Pia Rudengren, Karl-Henrik Sundström och Siv Svensson. Bodil Eriksson och Peter Norman nyvaldes. Lars Idermark utsågs till styrelseordförande. Varken vd, koncernfinanschef eller styrelsens sekreterare, är medlem av styrelsen. Dessa närvarar dock vid styrelsens möten, utom vid ärenden där jäv kan komma ifråga eller där det i övrigt inte är lämpligt att de närvarar. Arbetstagarrepresentanternas suppleanter närvarar normalt inte vid styrelsens möten. Styrelsens sammansättning presenteras på sidorna 50–53.

Styrelsens ansvar och ansvarsfördelning

Styrelsen är det högsta beslutande organet efter bolagsstämman och det högsta verkställande organet. Swedbanks bolagsstämma utser bankens styrelse som i sin tur fastställer finansiella mål och strategi, tillsätter, entledigar och utvärderar vd, ser till att det finns effektiva system för uppföljning och kontroll av verksamheten och att lagar och regler följs samt säkerställer en öppen och korrekt informationsgivning.

Utöver att utse styrelsen ska Swedbanks årsstämma även fatta beslut i frågan om ansvarsfrihet för bankens styrelse och vd för den räkenskapsperiod som de vid årsstämman framlagda redovisningshandlingarna avser. Det innebär att årsstämman 2017 ska fatta beslut i frågan om ansvarsfrihet för styrelse och vd avseende räkenskapsåret 2016. Ansvarsfrihet är beviljad om, vid bolagsstämma, aktieägare som företräder en majoritet av rösterna röstar för förslaget, såvida inte aktieägare som företräder minst en tiondel av samtliga aktier i banken, röstar emot förslaget. Om årsstämman beslutar att bevilja ansvarsfrihet medför det att en talan om skadestånd till banken som huvudregel inte får väckas mot de personer som omfattas av ansvarsfrihetsbeslutet. En talan om skadestånd till banken får dock, under vissa förutsättningar, väckas även om ansvarsfrihet har beviljats, t.ex. om det i årsredovisningen eller i revisionsberättelsen eller på annat sätt inte har lämnats i väsentliga hänseenden riktiga och fullständiga uppgifter till årsstämman om det beslut eller den åtgärd som talan grundas på eller om talan grundas på brott. Ett beslut om ansvarsfrihet hindrar inte heller en aktieägare från att väcka talan i eget namn för egen räkning.

Styrelsen utser/entledigar internrevisionschefen samt har det slutgiltiga avgörandet vid utseendet/entledigandet av koncernfinanschefen och koncernriskchefen. Internrevisionen är direkt underställd styrelsen.

Styrelsens ordförande har vissa angivna ansvarsområden, vilka bland annat innefattar följande:

- att leda styrelsens möten och arbete samt att uppmuntra en öppen och konstruktiv diskussion
- följa och utvärdera enskilda ledamöters kompetens, arbete och bidrag till styrelsen
- följa vd:s arbete, vara diskussionspartner och utgöra stöd till denne samt övervaka att styrelsens beslut, instruktioner och anvisningar implementeras
- representera banken i ägarfrågor och andra väsentliga frågor

Styrelsens övergripande ansvar kan inte delegeras. Styrelsen har dock utsett utskott som följer upp, bereder och utvärderar frågor inom sina respektive områden inför beslut i styrelsen. Förändringar av medlemmar i utskotten kan ske när som helst under året. Styrelsen har också möjlighet att på bankens bekostnad anlita extern expertis om det anses nödvändigt för att fullgöra sina uppdrag eller för att skaffa information om marknadspraxis.

Arbetsfördelningen mellan styrelsen, styrelsens ordförande och vd beslutas årligen bland annat genom styrelsens arbetsordning, policy för bolagsstyrning och instruktion för vd. Det finns även instruktioner för styrelsens utskott. Detta skedde 2016 genom att en extern konsult anlätades som genomförde djupintervjuer under juli och augusti av varje enskild styrelseledamot samt styrelseordföranden, för att få information om hur styrelsearbetet fungerar. En sammanställning av resultatet har presenterats för styrelsen samt redovisats för valberedningen.

Styrelsens arbete

Under 2016 hölls 32 möten i styrelsen, varav 4 per capsulam. Alla möten hölls i Stockholm/Sundbyberg. Styrelsebeslut har fattats enhälligt och ingen avvikande mening har antecknats i någon beslutsfråga under året. Styrelsen fastställer varje år en plan för sitt arbete där man bestämmer vilka fördjupningsfrågor som ska behandlas. Denna utgår ifrån processerna i banken enligt bilden på nästa sida.

Styrelsen har tagit intryck av de händelser under 2014 och 2015, rörande vissa ledande befattningshavares bisysslor, som ledde fram till ett stort intresse från bankens olika intressenter under de första månaderna 2016. Som en konsekvens beslutade styrelsen under 2016 att uppdatera och förstärka relevanta policies och riktlinjer samt att förbättra processerna för att följa upp efterlevnaden av dem.

Andra aktuella frågor under 2016 har bland annat varit:

- stärkt fokus på kund och digitala kanaler
- den makroekonomiska utvecklingen och dess effekter på banken, dess limiter och exponeringar
- kapital- och likviditetsfrågor med särskild fokus på de nya kapitalkraven
- implementering av hållbarhetsfrågor såsom korruptionsbekämpning och mänskliga rättigheter i bankens huvudprocesser; fondförvaltning, betalningar, kredit- samt inköpsprocess
- likviditetsstrategier och upplåningsfrågor
- den löpande verksamhetens risker och kapitalposition, inklusive den interna kapitalutvärderingsprocessen (IKU) och andra stresstester
- ökat fokus på informationsrisk, inte minst på grund av digitalisering
- kreditbeslut där den totala koncernkreditlimiten överstiger 10 mdkr samt avseende limiter för kreditriskkoncentrationer

- kundnöjdheten i banken
- entledigande och utseende av ny vd
- större pågående projekt inom banken
- konkurrens- och omvärldsbevakning
- successionsplanering för ledande befattningshavare
- regulatoriska frågor
- AML (penningtvätt)

Mot bakgrund av beslutet vid årsstämman 2016 att inte bevilja bankens före detta vd och före detta styrelseordförande ansvarsfrihet för räkenskapsåret 2015 har styrelsen bedömt huruvida det funnits någon grund för banken att väcka en skadeståndstalan mot någon av dem. Styrelsen har inte funnit att någon sådan grund föreligger och har därför beslutat att inte väcka någon skadeståndstalan, baserat på den information som var känd vid beslutstillfället.

Inför varje styrelsesammanträde distribueras handlingarna till ledamöterna via ett elektroniskt datarum. Även huvudansvarig revisor har tillgång till systemet. Systemet möjliggör mejlhantering, chat och omröstningsförfarande om så skulle behövas samt ger därutöver möjlighet att se när handlingarna hämtades på individuell basis. Materialet till styrelsemötena sparas elektroniskt, även sådana handlingar som inte biläggs protokoll. Protokollen från utskottsmötena distribueras till samtliga ledamöter i styrelsen, vd, chefen för internrevision och till externrevisorn.

Vid varje styrelsemöte förekommer vanligen följande punkter:

- protokoll från föregående möte
- information om frågor som behandlats av styrelsens utskott
- vd-rapport
- rapport från koncernfinanschefen
- rapport från koncernriskchefen
- kvartalsvis rapport om internrevisionens granskning och eventuella åtgärdsplaner
- strategiska frågor
- beslutsfrågor i speciella ärenden
- utbildningsbehov

Styrelsens kompetensutveckling

Styrelsen genomförde under hösten 2016 en läroresa i syfte att få djupare insikter inom digitalisering och hur nya agila arbetssätt förändrar kraven på IT-säkerhet.

Styrelsen har också, i enlighet med utbildningsplanen för 2016 genomfört kortare utbildningar inom bland annat makroekonomi, regulatorisk utveckling samt nya regler för marknadsmissbruk (MAR). Därutöver har ordföranden vid ett flertal tillfällen under året varit med på investerarresor och träffat såväl aktie- som skuldinvesterare. Detta ger styrelsen en djupare inblick i vilka aktuella frågor som diskuteras bland bankens ägare och investerare samtidigt som styrelsen i direktdialog med dessa får återkoppling på bankens verksamhet och valda inriktning.

Nya styrelseledamöter genomgår en introduktionsutbildning i bankens regi. Den interna introduktionsutbildningen syftar till att snabbt förstå organisationen och verksamheten samt att öka förståelsen för Swedbanks värderingar och kultur. Ledamöterna informeras också om sitt legala ansvar i styrelsen samt om rollerna i de olika kommittéerna. Styrelsen fastställer varje år en utbildningsplan, och vid varje enskilt styrelsemöte diskuteras dessutom eventuella behov av ytterligare utbildningsinsatser.

4.1 Risk- och Kapitalutskott

Styrelsens Risk- och Kapitalutskott stödjer styrelsen i arbetet med att se till att det finns rutiner för att identifiera och definiera riskerna inom verksamheten samt att risktagandet mäts och kontrolleras.

Utskottet får varje månad en särskild riskrapport från koncernens riskkontroll, som bland annat innehåller utvecklingen av koncernens risker. En närmare beskrivning av koncernens riskområden finns i riskavsnittet på sidorna 34 till 37 samt i not K3.

Vd är inte ledamot av utskottet men närvarar normalt vid utskottets möten, liksom koncernfinanschefen och koncernriskchefen. Ledamöterna i utskottet har särskild kompetens och erfarenhet av arbete med risker.

Arbetet i Risk- och Kapitalutskottet omfattar även:

- intern kapitalutvärdering (IKU) och bankens kapitalisering
- bankens limiter och exponeringar, inklusive de största exponeringarna och de största reserveringarna
- stresstester på olika kreditportföljer och andra analyser av kreditportföljerna, speciellt den svenska bolåneportföljens sammansättning och dess betydelse för bankens upplåning
- storlek på bankens likviditetsportfölj och övriga likviditetsfrågor
- upplåningsrelaterade frågor och strategier, speciellt gällande säkerställda obligationer

4.2 Ersättningsutskott

Styrelsens Ersättningsutskott ska kontrollera att ersättningsystemen i banken generellt stämmer överens med en effektiv riskhantering och att de är utformade för att minska risken för överdrivet risktagande.

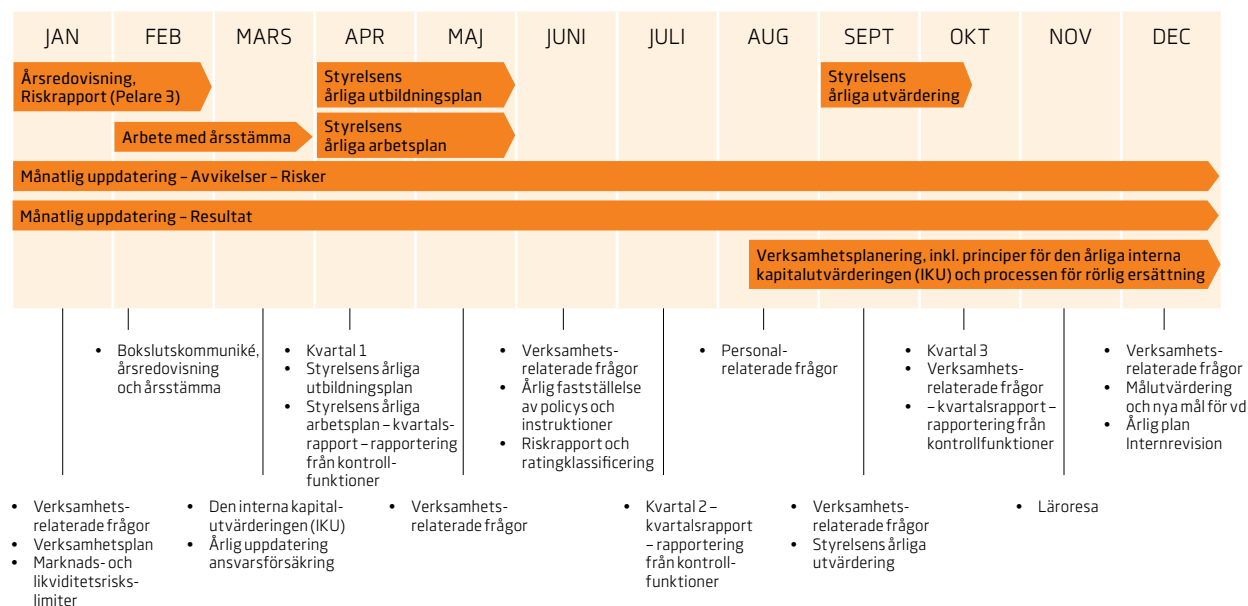
Ersättningssystemen måste följa alla tillämpliga regler, såsom regler i Koden och från Finansinspektionen.

Såväl utskottets ordförande som dess ledamöter ska ha den kunskap och erfarenhet av riskanalys som krävs för att kunna göra en oberoende utvärdering av lämpligheten i bankens ersättningspolicy. Ledamöterna ska vara oberoende i förhållande till såväl banken som dess ledning. Sedan banken 2011 lanserade sina nya ersättningsprogram har ersättningsutskottets arbete präglats av mer löpande frågor. Läs mer om ersättningar i Swedbank längre fram i bolagsstyrningsrapporten samt i not K13.

Arbetet i Ersättningsutskottet omfattar även:

- lön, pension, rörlig ersättning och övriga förmåner för koncernledningen (i enlighet med årsstämmans riktlinjer) och för chefen för internrevision
- styrelsens förslag till årsstämman avseende riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare
- allokering och utvärdering av bankens prestations- och aktiebaserade ersättningsprogram och övriga frågor sammanhängande med programmen
- Swedbanks ersättningspolicy
- beslut enligt eller avvikelser från policys inom ersättningsområdet
- årlig granskning och utvärdering av ändamålsenligheten i instruktionerna för ersättning
- beredning och rekommendation till styrelsen om ersättning till konsulter i de fall den sammanlagda ersättningen för uppdraget överstiger 20 mkr
- översyn av löneskillnader för att säkerställa att dessa inte är osakliga
- successionsplanering

Styrelsearbetet 2016

4.3 Revisionsutskott

Revisionsutskottet ska genom sitt arbete och i dialog med såväl externrevisorn som chefen för internrevision och koncernledningen ge styrelsen god tillgång till information om verksamheten. Syftet är att belysa eventuella brister i rutiner och organisation utifrån styrning, riskhantering och kontroll.

Arbetet i styrelsens Revisionsutskott syftar till att säkerställa att bankens verkställande ledning etablerar och underhåller effektiva rutiner för intern styrning, riskhantering och kontroll. Dessa ska vara utformade för att ge rimlig säkerhet inom rapportering (finansiell rapportering, operationell risk) och regelefterlevnad (lagar, föreskrifter och interna regler) samt säkerställa ändamålsenlighet och effektivitet i de administrativa processerna och skydd av bankens tillgångar. Revisionsutskottet granskar också att de interna och externa revisorernas arbete bedrivs på ett effektivt, opartiskt och tillfredsställande sätt. Utskottet föreslår åtgärder som fastställs av styrelsen om så krävs.

Chefen för internrevision är adjungerad ledamot i utskottet. Majoriteten av ledamöterna ska vara oberoende i förhållande till banken och dess ledning. Minst en ledamot ska dessutom vara oberoende i förhållande till bankens större ägare. Minst en ledamot ska ha särskild kompetens inom redovisnings- eller revisionsområdet.

Arbetet i Revisionsutskottet omfattar även:

- genomgång och utvärdering av koncernens finansiella rapporteringsprocess
- ansvar för kvaliteten i bolagets rapportering
- ansvar för att delårsrapporter och bokslutskommuniké granskas, alternativt granskas översiktligt, av den externa revisorn
- att träffa den externa revisorn vid varje rapporttillfälle
- godkännande av konsulttjänster av externrevisorn överstigande ett visst belopp
- att vara informerad om redovisningsstandarder
- att utvärdera chefen för internrevision
- genomgång och godkännande av internrevisionens budget, instruktion och årsplan
- genomgång av internrevisionens kvartalsvisa avrapportering och förslag på förbättringsåtgärder
- uppföljning av internrevisionens årliga plan och strategiska prioriteringar
- uppföljning av externrevisionens plan och risker i den finansiella rapporteringen

5 Intern kontroll och riskhantering

Styrelsen ansvarar för att det finns rutiner för att identifiera och definiera riskerna inom verksamheten samt för att risktagandet mäts och kontrolleras. Grunden för ett välfungerande riskarbete är en stark och gemensam riskkultur.

5.1 Första försvarslinjen – affärsverksamhetens riskhantering

Swedbanks affärsenheter har fullt ansvar för risker som uppkommer i den egna verksamheten. Genom delegerat ansvar kan organisationen snabbt reagera om problem uppstår.

Anställda inom affärsenheterna har god kunskap om kunderna och specifik insikt i den lokala marknaden. Vidare fungerar bankens riskklassificeringsverktyg som stöd i samtliga affärsprocesser.

5.2 Andra försvarslinjen – oberoende kontrollfunktioner

Banken har etablerat centrala och oberoende kontrollfunktioner för Risk och Compliance som utför aktiviteter gentemot affärsenheter. Kontrollfunktionerna identifierar, följer upp och rapporterar om verksamhetens riskhantering, innefattande operativa risker och risker relaterade till regelefterlevnad.

Compliance

I Swedbank finns en oberoende Compliancefunktion som leds av chefen för Compliance och rapporterar direkt till vd. Compliance har fyra huvudprocesser:

- planera complianceverksamheten utifrån en riskbedömning
- följa upp verksamheten genom enstaka och regelbundna kontroller
- rapportera till vd och styrelse och övrig verksamhet av förbättringsområden som hittats genom kontroller
- ge råd och stöd

Compliancefunktionen arbetar riskbaserat och prioriterar därmed resurserna till de områden som har de väsentligaste regelefterlevnadsriskerna. Compliancefunktionens arbete styrs av Compliance Policy (Policy for the Compliance Function) antagen av styrelsen.

Riskkontroll

Den oberoende riskorganisationen ansvarar för identifiering, kvantifiering, analys och rapportering av samtliga risker samt genomför oberoende analyser och stresstester av hur händelser i omvärlden påverkar Swedbank. Riskorganisationen bidrar även med expertkunskaper och fungerar som rådgivare för att säkerställa att besluten är förenliga med riskaptit och risktolerans. I enlighet med detta utfärdas interna regler för kreditgivning samt kreditgivningsmandat på olika nivåer.

Styrelsens riskpolicy (Policy on Enterprise Risk Management, ERM) beskriver ramverk, roller och ansvar gällande riskstyrning, riskhantering och riskkontroll. Vidare innehåller den riktlinjer för storleken på den kapitalbuffert som hålls som skydd mot kraftiga konjunkturedgångar.

5.3 Tredje försvarslinjen – Internrevision

Internrevisionens arbete syftar till att skapa förbättringar i verksamheten genom utvärdering av riskhantering, styrning och internkontroll.

Internrevisionen är direkt underställd bankens styrelse och därigenom en av den verkställande ledningens oberoende granskningsfunktion.

Samtliga bankens aktiviteter och koncernbolag omfattas av internrevisionens arbete. Internrevisionen utvärderar huruvida den verkställande ledningen, genom sina implementerade internkontroller och styrningsstrukturer, säkerställer att (1) affärsverksamhetens kontroller är effektiva, (2) riskhanteringsprocesserna är effektiva, och att (3) styrningsprocesserna och organisationen är ändamålsenliga, fungerande och stödjer affärens syften. Den arbetar även i förebyggande syfte med att föreslå förbättringar i den interna kontrollen.

Internrevisionen följer i sitt arbete de riktlinjer för yrkesmässigt utövande av internrevision och den yrkesetiska kod som är satta av The Institute of Internal Auditors och såsom de är fastställda i International Professional Practices Framework.

6 Vd

Vd tillika koncernchef är den tjänsteman som ytterst ansvarar för att styrelsens strategiska inriktning och andra beslut implementeras och följs i affärsområden och dotterbolag, samt att riskhantering, styrning, IT-system, organisation och processer är tillfredsställande. Vd representerar banken externt i olika angelägenheter och leder arbetet i koncernledningen samt fattar beslut efter samråd med dess ledamöter.

Vd har möjlighet att delegera arbetsuppgifter till underordnade eller koncernkommittéer, men ansvaret ligger alltså hos vd. Kommittéerna har i sig ingen beslutsföret, utan besluten fattas alltid av vd. Styrelsens syn på vd:s särskilda ansvarsområden framgår bland annat av styrelsens policy för bolagsstyrning och instruktion för vd. Vd ansvarar för att styrelsens beslut, policy och instruktioner följs i verksamheten samt att de går igenom och utvärderas årligen.

Vd fastställer koncernövergripande regler för intern kontroll. Som stöd i den interna kontrollen har vd ett antal uppföljande enheter inom koncernen, främst Ekonomi & Finans, Risk och Compliance. Uppföljning sker genom regelbundna skriftliga rapporter och fördjupade uppföljningsmöten med cheferna för de olika koncernfunktionerna och med affärsområdena. Se mer information i Styrelsens rapport om intern kontroll avseende den finansiella rapporteringen på sid 49. Vd ansvarar också för att koncernen har en strategi för kompetensförsörjning.

Swedbanks riskhantering

Swedbanks riskhantering bygger på en väl utvecklad riskprocess med tre försvarslinjer och tydlig rapportering.

Styrelse

Vd

Riskhantering (verkställande)

Första försvarslinjen

Äger och hanterar risker.

- Affär och drift (linjen)
- Supportfunktioner

Kontroll (verkställande)

Andra försvarslinjen

Sätter ramverk och följer upp risker.

- Risk
- Compliance

Utvärdering (ej verkställande)

Tredje försvarslinjen

Utvärderar och validerar effekten av första och andra försvarslinjerna.

- Internrevision

Koncernledning, andra kommittéer och forum

Koncernledningen är vd:s beslutsförberedande forum och består av 16 ledamöter: vd, koncernfinanschefen, koncernriskchefen, koncernkreditchefen, chefen för vd-staber, chefen för Compliance-funktionen och affärsområdescheferna för Svensk bankverksamhet, Baltisk bankverksamhet och Stora företag & Institutioner. Härutöver ingår även cheferna för Group Savings, Group Lending & Payments, IT, Digital Banking och Stora företag samt strategichefen för Digital Banking. Ett stort antal av medlemmarna är personer med direkt affärsansvar och koncernledningen fyller därför även en viktig funktion som organ för informations- och tankeutbyte. Koncernledningen sammanträder normalt en gång i månaden.

Utöver koncernledningen har vd bland annat inrättat följande kommittéer: Group Asset Allocation Committee (GAAC), Group Risk and Compliance Committee (GRCC), Group Executive Remuneration Committee (GEC Remco) och Group Investment Committee (GIC).

GAAC och GRCC leds av koncernfinanschefen respektive koncernriskchefen, vilka rapporterar direkt till vd. En av målsättningarna med GAAC är att hålla ihop den finansiella styrningen avseende kapital, likviditet, finansiering och skattefrågor men också lednings- och styrningsfrågor. Motsvarande verksamhetskommittéer finns i varje affärsområde och dialogen mellan dessa och GAAC ger en förståelse för bankens utveckling och bidrar till en konsistent och samstämmig styrning. Koncernriskchefen och chefen för Compliance lämnar efter samråd med ledamöterna i GRCC rekommendationer till styrelse och vd och stödjer högre chefer i centrala risk- och compliancefrågor. Deras bedömningar grundar sig på information och rapporter från risk- och compliancechefer samt från verksamhetschefer och internrevision. GRCC ska bidra till den strategiska planeringen av koncernens riskaptit för att säkerställa samstämmighet ur ett riskperspektiv. Vd:s ersättningskommitte, GEC Remco, tar fram förslag på ersättningssystem och lämnar förslag till rörlig ersättning för medarbetarna till styrelsens ersättningsutskott. Synen på ersättning är att den i möjligaste mån ska vara individuellt utformad och uppmuntra var och en att prestera i linje med Swedbanks mål, strategi och vision. Den ska också bidra till ett sunt risktagande. GIC har till uppgift att planera och prioritera koncernens IT-investeringar i överensstämmelse med bankens strategi. Samtliga IT-investeringar som överstiger en kostnad på 6 miljoner kronor ska godkännas av vd efter samråd med ledamöterna i GIC.

Vd har också inrättat ett informations- och diskussionsforum (Senior Management Forum, SMF) bestående av högre chefer i banken. Detta ska säkerställa implementering och koordinering av strategiskt viktiga frågor. Vd utvärderar sammansättningen i SMF med hänsyn tagen till en lämplig kombination av kompetens och erfarenhet.

Aktuella frågor under 2016

- Ny exekutiv ledningsgrupp
- Förtydligande av Swedbanks önskade position om fem år och upprättande av stödjande strategier för företag, privatpersoner, betalningar sparande samt implementering av kanalstrategi
- Ökat fokus på digitaliseringen och skapande av den nya enheten Digital Banking
- Skapande av ny gruppenhet för kundvärde – Group Customer Value Management (CVM) – med främsta uppgift att öka relevans och kundvärde genom bland annat proaktiva erbjudanden.
- Fokus på förbättring och utveckling av interna processer och kommittéer inklusive en förtydligad verksamhetsmodell
- Stärkt uppföljning av vår affär och investeringar i relevanta forum samt översyn av nyckeltal för mätning av effektivitet, samarbete och transformering
- Analys och fördjupning i frågor rörande bolånemarknaden
- Förberedelse för och analys av potentiella tredjeparts-samarbeten
- Investerarmöten
- Förbättrat kundvärde genom ökad tillgänglighet, kvalitet och användarvänlighet
- Stärkt kunderbjudande genom utveckling av digitala tjänster och ökad rådgivningskompetens
- IT-utveckling och driftsäkerhet med anledning av den ökade digitaliseringen
- KYC och AML (känn din kund, penningtvätt)

7 Affärsområden

En effektiv operativ struktur är viktig för styrningen av banken. Koncernstrukturen anger ramarna för olika roller, funktioner och rapportvägar inom banken.

Verksamheten i banken bedrivs i tre affärsområden: Svensk bankverksamhet, Baltisk bankverksamhet och Stora företag & Institutioner.

Affärsområdescheferna är direkt underställda vd. Affärsområdescheferna har ett heltäckande ansvar för affärsområdets verksamhet och rapporterar löpande direkt till vd. Inom affärsområdeschefens ansvar ligger att:

- utveckla affärsområdets strategi och affärsplaner samt se till att dessa genomförs och rapporteras till vd
- säkerställa och skapa rapport- och kommunikationsvägar för att lyfta frågor av materiell betydelse som behöver behandlas alternativt beslutas på vd- eller styrelsenivå. Samtliga dessa frågor ska stödjas i en skriftlig rapport med rekommendation om åtgärd
- se till att policys och instruktioner följs inom affärsområdet
- ansvara för kunderbjudande och produktutveckling
- ansvara för att integrera hållbarhetsaspekter i affärsbeslut och arbetssätt
- ansvara för lönsamhet och finansiell stabilitet inom affärsområdet
- övervaka, följa upp och hantera affärsområdets tillgångar, skulder och lönsamhetsutveckling
- upprätthålla ett sunt system för internkontroll med syfte att motverka, upptäcka och snabbt kunna svara på risker samt säkerställa att lagar och regler följs
- ansvara för att affärsområdet effektivt implementerar bankens styrmodell

8 Koncernfunktioner och produktområden

Koncernfunktionernas uppgift är att stödja vd och koncernens affärsverksamhet samt att skapa koncerngemensamma arbetssätt, säkerställa styrning och uppföljning i koncernen samt att tydliggöra Swedbanks vision och strategi.

Koncernfunktionerna är företrädesvis gemensamma staber som verkar tvärs över affärsområdena. De består av Risk, IT, Compliance, CFO Office (inklusive Group Treasury och Investor Relations), CEO Office (inklusive Kommunikation, Public Affaris, HR och Juridik).

Ansvaret för produkter och produktutveckling ligger inom produktområden Group Savings och Group Lending & Payments medan ansvaret för att utveckla och förvalta de digitala kanalerna samt de verktyg som används i kundmötet ligger hos Digital Banking.

I koncernfunktionernas uppgifter ingår att ta fram koncerngemensamma policys och instruktioner, för styrelsen och vd att fastställa. Dessutom utvecklas andra koncernövergripande interna regler, vilka beslutas av chefen för respektive koncernfunktion. Koncernfunktionerna ansvarar även för att följa upp implementeringen av de interna reglerna och för att säkerställa styrningen i koncernen. Syftet med de koncernövergripande reglerna och processerna är att stödja vd och koncernens affärsverksamhet samt att tydliggöra Swedbanks vision, syfte, värderingar och strategi. Till koncernfunktionernas uppgifter hör också att skapa och följa upp koncerngemensamma arbetssätt, vilka utgör ett stöd för affärsverksamheten samt underlättar erfarenhetsutbyte mellan bankens olika marknader. De ansvarar för att sammanställa och analysera rapportering till vd och styrelse samt att ge förslag på lösningar av frågor som kräver omedelbar åtgärd inom sitt respektive område och därmed skapa en effektiv lösning på problemet. Chefen för respektive koncernfunktion har rätt till fullständig insyn i affärsverksamheten för att kunna fullgöra sitt åtagande.

9 Företagskultur som bygger på enkelhet, öppenhet och omtanke

En förutsättning för framgång och nöjda kunder är medarbetare som har tydliga mål och förståelse för bankens syfte, värderingar och övergripande mål.

Swedbanks verksamhet och värdebaserade företagskultur bygger på motiverade och engagerade medarbetare, lyhörda för kundernas önskemål och behov. Vi arbetar för att utveckla nära, långa och förtroendefulla kundrelationer. För att bidra till ökat kundvärde och möta våra kunders förväntningar är det avgörande att snabbt kunna anpassa banken till rådande omvärldsfaktorer. Andra viktiga förutsättningar för ökat kundvärde är kompetenta medarbetare som möter efterfrågan och mångfalden i vår kundbas. Jämställdhet och mångfald är viktiga bidrag till bankens arbetsmiljö och företagskultur. Arbetet utgår från en central jämställdhets- och mångfaldsplan, och varje chef följs upp på jämställdhets- och mångfaldsmål som en del av prestationsbedömningen. Våra ledare ansvarar för att utveckla verksamheten mot bankens gemensamma mål, stödja våra medarbetare i deras utveckling, följa upp prestation och främja ett gott arbetsklimat.

Bankens uppförandekod tydliggör hur vi ska verka och agera i relation till kunder, leverantörer, konkurrenter och myndigheter samt till samhället i stort. För komplexa frågor kring affärsetik och hållbarhet finns ett koncerngemensamt Hållbarhets- och etikråd som vägleder organisationen i dessa frågor. Syftet är att minska riskerna och stödja implementeringen i affärsbeslut och processer.

Ett viktigt styrmedel för att följa upp prestation och kompetensutveckla våra medarbetare för att nå bankens övergripande mål, syfte och vision är bankens PD-process (performance development). Avgörande för en hög måluppfyllnad är att chef och medarbetare tillsammans, som en naturlig del av sin vardag, har kontinuerliga avstämningar.

10 Information till kapitalmarknaden

Swedbank ska ge såväl aktieägare som analytiker, skuldinvestorer och andra intressenter snabb, tydlig, konsekvent och samtidig information om koncernens verksamhet och finansiella ställning.

Genom transparens skapas förståelse för såväl den finansiella rapporteringen, och de beslut som fattas, som för branschen som helhet.

Swedbanks externa rapporter ska spegla såväl framstegen gentemot bankens mål och prioriteringar som andra viktiga förändringar som krävs för uppföljning och bedömning av bankens finansiella ställning. Den finansiella informationen ska också skapa möjlighet till god insikt om bankens historik, nuvarande och framtida utveckling och vara väl i linje med ledningens och styrelsens uppfattning om banken.

Koncernens informationspolicy ingår i den interna kontrollmiljön och ska säkerställa att Swedbank uppfyller de krav som ställs på börsnoterade bolag. Swedbanks årsredovisning distribueras i tryckt format till dem som aktivt valt att motta den. Såväl årsredovisning som delårsrapporter, bokslutskommunikéer, pressmeddelanden och annan relevant information om banken finns tillgänglig på bankens hemsida, vilken uppdateras löpande.

Ytterligare information om Swedbanks bolagsstyrning

På bankens hemsida (www.swedbank.se) under rubriken "Om Swedbank" finns en särskild avdelning för bolagsstyrningsfrågor vilken bland annat innehåller:

- Swedbanks bolagsordning
- valberedningens principer och arbete
- information om Swedbanks årsstämmor sedan 2002
- information om ersättningar i Swedbank samt utvärdering av riktlinjerna för ersättning till Swedbanks ledande befattningshavare
- bankens uppförandekod

Styrelsens rapport om intern kontroll avseende den finansiella rapporteringen

Styrelsen har det yttersta ansvaret för att den finansiella rapporteringen följer externa regelverk samt ansvarar för att intern kontroll avseende finansiell rapportering (IKFR) följs upp. Arbetet med IKFR inom Swedbank bedrivs av avdelningen Financial Governance och baseras på Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission 2013 (COSO). COSO-ramverket baseras på nedanstående fem internkontrollkomponenter.

Kontrollmiljö – styrelsen och ledningen lägger grunden för den interna kontrollen

För att stödja en tillförlitlig rapportering tar Swedbanks interna kontroll sin utgångspunkt i bankens organisationsstruktur, policy och instruktioner beslutade av styrelsen. Utöver detta finns ett direktiv specifikt upprättat för IKFR, utfärdat av Swedbanks koncernfinanschef.

Det finns ett koncernövergripande IKFR-ramverk vilket grundar sig på bankens vision, syfte och värderingar (läs mer på årsredovisningens första uppslag). Det syftar till att identifiera risker och nyckelkontroller för att skapa en transparent kontrollmiljö med tydliga roller och ansvar.

Risikanalys – riskbedömning utifrån väsentlighet och komplexitet

Riskhantering är en integrerad del av affärsverksamheten. I första hand ansvarar respektive enhetschef för riskhantering och riskbedömning inom verksamheten samt i den finansiella rapporteringsprocessen. Självutvärderingar avseende risk och kontroll samt risk- och sårbarhetsanalyser vid förändringar utförs årligen.

Risikanalys inom IKFR-ramverket utförs på koncernnivå för att identifiera och skapa förståelse för riskerna i den finansiella rapporteringen, både vad gäller väsentlighet och komplexitet. Riskanalysen används sedan som utgångspunkt för att bestämma vilka områden som ska omfattas av ramverket.

Kontrollaktiviteter – kontroller på olika nivåer

För att säkerställa tillförlitligheten i den finansiella rapporteringen utförs kontroller på flera nivåer i banken. Dessa är uppdelade enligt IKFR-ramverkets strukturerade kontroller, enligt kategorierna: Koncernövergripande kontroller, kontroller på process-/transaktionsnivå samt IT-generella kontroller.

För att säkerställa tillämpningen av kontrollaktiviteter finns ett internt regelverk med redovisningsprinciper, planerings- och uppföljningsprocesser samt rapporteringsrutiner. Härutöver har Swedbank en central värderingsgrupp som säkerställer värderingen av tillgångar och skulder. Analyser av det finansiella resultatet rapporteras månadsvis till Swedbanks ledning.

Information och kommunikation

Koncernfunktionen Ekonomi & Finans säkerställer att redovisningsinstruktionerna är uppdaterade, kommunicerade och finns tillgängliga för de rapporterande enheterna. På Swedbanks intranät publiceras policies, instruktioner, direktiv och manualer avseende den finansiella rapporteringen. Härutöver finns nationella intranät som är uppdaterade med nationella redovisningsrutiner för att säkerställa en enhetlig tillämpning av principerna för finansiell rapportering och interna kontroller.

Uppföljning

Ekonomi & Finans följer upp den finansiella rapporteringen. Samtliga affärsområden samt större affärsstödjande enheter följs upp i Performance Reviews, där vd, koncernfinanschef, koncernriskchef och respektive ansvarig affärschef medverkar. Mötena omfattar finansiell utveckling samt strategiska och operativa överväganden i verksamhetsplaneringen. Årlig uppföljning och granskning av väsentliga kontroller utförs även av den verksamhet som tillhandahåller sparbankerna. Denna resulterar i ett årligt tredjepartsintyg där den interna kontrollen, kring tjänster som banken tillhandahåller sparbankerna, utvärderas och granskas av oberoende part.

Uppföljning av de kontroller som ingår i IKFR ramverket görs för att säkerställa processens tillförlitlighet. Självutvärdering utförs regelbundet och resultatet från uppföljningen rapporteras till Swedbanks ledning.

Styrelse

Lars Idermark

Födelseår	Född 1957 Styrelseordförande sedan 2016, vice ord- förande 2013-2016, styrelseordförande 2010-2013
Aktieinnehav¹	Eget och närståendes aktieinnehav i Swedbank: 143
I Swedbank som:	<p>■ Styrelsen, ordförande ■ Ersättningsutskottet, ordförande ■ Risk- och Kapitalutskottet, ledamot Närvaro: ■ 32/32 ■ 12/12 ■ 15/15 Totalt årsarvode: ■ 2 430 000 ■ 100 000 ■ 215 000</p> <p>Lars Idermark har utöver stor kunskap om bankvärlden, bland annat från Förenings- sparbanken, också erfarenhet från ett fler- tal andra branscher, både operativt och strategiskt. Som tidigare ordförande bidrar han även till kontinuitet och stöd till övriga delaktiga i styrelsearbetet.</p>
Ledamotens oberoende	Oberoende i förhållande till banken och bankledningen och oberoende i förhållande till bankens större aktieägare.
Utbildning	Master Business Administration
Bankspecifik erfarenhet	Operativ: 10 år, Bankstyrelse: 16 år
Arbetslivs- erfarenhet	VD Södra Skogsägarna VD och koncernchef Post Nord AB • VD och koncernchef, Kooperativa Förbun- det Ek FöR • VD, Andra AP-fonden • Ställ- företärande VD och koncernchef, Capio AB • vVD och ställföretärande VD och koncernchef, FöreningsSparbanken AB (Swedbank) • Ekonomi- och finansdirektör och vVD, Föreningsbanken AB • VD och koncernchef, LRF Holding AB
Andra väsentliga uppgifter	

Ulrika Francke

Födelseår	Född 1956 Vice ordförande sedan 2016, styrelseleda- mot sedan 2002
Aktieinnehav¹	Eget och närståendes aktieinnehav i Swedbank: 14 350
I Swedbank som:	<p>■ Styrelsen, vice ordförande ■ Ersättningsutskottet, ledamot ■ Risk- och Kapitalutskottet, ledamot ■ Revisionsutskottet, ledamot Närvaro: ■ 30/32 ■ 8/8 ■ 14/15 ■ 5/5 Totalt årsarvode: ■ 815 000 ■ 100 000 ■ 215 000 ■ 215 000</p> <p>Ulrika Francke bidrar med kunskaper inom fastighetsmarknad och utveckling samt har lång erfarenhet av bankstyrelse. I sin nuvarande roll som VD och koncernchef för ett av Sveriges ledande konsultföretag bidrar hon med kunskaper inom samhälls- byggnad.</p>
Ledamotens oberoende	Oberoende i förhållande till banken och bankledningen och oberoende i förhållande till bankens större aktieägare.
Utbildning	Universitetsstudier
Bankspecifik erfarenhet	Bankstyrelse: 22 år
Arbetslivs- erfarenhet	VD och koncernchef, Tyréns AB VD och koncernchef, SBC Sveriges Bostadsrättscentrum AB • Förvaltnings- chef och Borgarråd, Stockholms Stad • VD och koncernchef, Fastighets AB Bromma- staden
Andra väsentliga uppgifter	Almega tjänsteförbunden, ledamot • Hexagon AB, ledamot • IVA Avd III, ord- förande • BIM Alliance, ordförande

Bodil Eriksson

Födelseår	Född 1953 Styrelseledamot sedan 2016
Aktieinnehav¹	Eget och närståendes aktieinnehav i Swedbank: 0
I Swedbank som:	<p>■ Styrelsen, ledamot ■ Ersättningsutskottet, ledamot Närvaro: ■ 16/17 ■ 7/8 Totalt årsarvode: ■ 525 000 ■ 100 000</p> <p>Bodil Eriksson är Executive Vice President Volvo Cars US med ansvar för Produkt, Marknad och Kommunikation i Nord- och Sydamerika och har en bred och gedigen varumärkeskompetens. Hon har också erfa- renhet från detaljhandeln och varit medlem i Axfoods koncernledning och arbetat på SCA.</p>
Ledamotens oberoende	Oberoende i förhållande till banken och bankledningen och oberoende i förhållande till bankens större aktieägare.
Utbildning	Universitetsstudier
Bankspecifik erfarenhet	Bankstyrelse 1 år (2016)
Arbetslivs- erfarenhet	Executive Vice President, Volvo Cars USA, LLC Senior Vice President, Volvo Car Group • Vice VD, Apotek Hjärtat • Senior Vice President, SCA • Vice VD, Axfood
Andra väsentliga uppgifter	

1) Innehav per 31 december 2016.

Göran Hedman

Född 1954
Styrelseledamot sedan 2010

Eget och närstående aktieinnehav
i Swedbank: 1 109

■ Styrelsen, ledamot
■ Risk- och Kapitalutskottet, ordförande
Närvaro: ■ 32/32 ■ 15/15
Totalt årsarvode: ■ 525 000 ■ 290 000

Göran Hedman har innehaft en lång rad ledande befattningar inom FöreningsSparbanken, med stor erfarenhet av och kunskande inom bland annat kredit- och riskområdet, samt omfattande kännedom om och kontakt i sparbanksrörelsen, genom sin nuvarande position som VD Sparbanken i Enköping.

Göran Hedman är VD i Sparbanken i Enköping. Göran Hedman anses vid en samlad bedömning av samtliga omständigheter inte vara oberoende i förhållande till Swedbank, varvid det samarbetsavtal som finns mellan Swedbank och Sparbanken i Enköping har vägts in vid bedömningen som en avgörande faktor. Göran Hedman anses vara oberoende i förhållande till bankledningen och bankens större aktieägare.

Gymnasieutbildning

Operativ: 42 år, Bankstyrelse: 15 år

VD, Sparbanken i Enköping
Chef vid koncernkredit analysenheten, FöreningsSparbanken AB (Swedbank)
• Vice koncernkreditchef, Föreningsbanken AB • Ledande befattningar, Föreningsbanken AB

Handelskammaren Uppsala, ledamot
• Sparbanken i Enköping, ledamot • Enköpingsåkeri, ledamot

Camilla Linder

Född 1968
Arbetsagarrepresentant sedan 2015 och suppleant från 2013

Eget och närstående aktieinnehav
i Swedbank: 395

■ Styrelsen, ledamot, arbetsagarrepresentant
Totalt årsarvode: Inget arvode

Camilla Linder är arbetsagarrepresentant och har lång erfarenhet av bankverksamhet från exempelvis kontorsrörelsen.

Ej tillämplig.

Gymnasieutbildning

Operativ: 22 år

Banktjänsteman, Swedbank AB
Sparbanken Alfa • Föreningssparbanken

Finansförbundets koncernklubb Swedbank, ordförande • SPK, ledamot

Roger Ljung

Född 1967
Arbetsagarrepresentant sedan 2015

Eget och närstående aktieinnehav
i Swedbank: 119

■ Styrelsen, ledamot, arbetsagarrepresentant
Totalt årsarvode: Inget arvode

Roger Ljung är arbetsagarrepresentant och har bred erfarenhet inom Swedbank.

Ej tillämplig.

Gymnasieutbildning

Operativ: 30 år

Företagsrådgivare, Swedbank AB
Privatrådgivare, kontorschef, Swedbank

Finansförbundets förbundsstyrelse, ledamot • Finansförbundets koncernklubb Swedbank, vice ordförande • Finans och försäkringsbranschens A-kassa, ledamot • SPK, vice ordförande

Födelseår

Aktieinnehav¹

I Swedbank som:

Ledamotens oberoende

Utbildning

Bankspecifik erfarenhet

Arbetslivs- erfarenhet

Andra väsentliga uppdrag

1) Innehav per 31 december 2016.

Styrelse

Peter Norman

Födelseår	Född 1958 Styrelseledamot sedan 2016
Aktieinnehav¹	Eget och närståendes aktieinnehav i Swedbank: 0
I Swedbank som:	<p>■ Styrelsen, ledamot ■ Risk- och Kapitalutskottet, ledamot ■ Revisionsutskottet, ledamot Närvaro: ■ 15/17 ■ 11/11 ■ 3/5 Totalt årsarvode: ■ 525 000 ■ 215 000 ■ 215 000</p> <p>Peter Norman är ekonom med en gedigen finansiell bakgrund. Han är tidigare finansmarknadsminister, verkställande direktör för 7:e AP-fonden och direktör vid Riksbanken. Han har också 20 års erfarenhet av kapitalförvaltning i ledande befattningar.</p>
Ledamotens oberoende	Oberoende i förhållande till banken och bankledningen och oberoende i förhållande till bankens större aktieägare.
Utbildning	Examen i nationalekonomi
Bankspecifik erfarenhet	Swedbanks styrelse 1 år (2016) Carnegie Banks styrelse 2 år (2008-2009)
Arbetslivs- erfarenhet	Heltidsarbetande styrelseledamot Finansmarknadsminister • VD, Sjunde AP-fonden • VD, Alfred Berg Asset Management • Direktör, Sveriges Riksbank
Andra väsentliga uppdrag	Ambrosia Asset Management AB, ordförande • COIN - Investment Consulting Group AB, ordförande • Pepins Group AB, ordförande • Svenska Taxiförbundet, ordförande • Stockholm Resilience Center, ledamot

Pia Rudengren

Födelseår	Född 1965 Styrelseledamot sedan 2009
Aktieinnehav¹	Eget och närståendes aktieinnehav i Swedbank: 1 000
I Swedbank som:	<p>■ Styrelsen, ledamot ■ Risk- och Kapitalutskottet, ledamot Närvaro: ■ 30/32 ■ 15/15 Totalt årsarvode: ■ 525 000 ■ 215 000</p> <p>Pia Rudengren har, bland annat genom sin tidigare roll som CFO för Investor, ett brett finansiellt kunnande och bred styrelseerfarenhet.</p>
Ledamotens oberoende	Oberoende i förhållande till banken och bankledningen och oberoende i förhållande till bankens större aktieägare.
Utbildning	Civilekonom
Bankspecifik erfarenhet	Bankstyrelse: 8 år
Arbetslivs- erfarenhet	Heltidsarbetande styrelseledamot vVD, W Capital Management AB • CFO, Investor AB
Andra väsentliga uppdrag	Duni AB, ledamot • Kappahl AB, ledamot • Social Initiative AB, ordförande • Tikkurila Oyj, ledamot

1) Innehav per 31 december 2016.

Karl-Henrik Sundström

Född 1960
Styrelseledamot sedan 2009

Eget och närstående aktieinnehav
i Swedbank: 9 750 via Alma Patria AB

■ Styrelsen, ledamot
■ Revisionsutskottet, ledamot
Närvaro: ■ 23/32 ■ 3/5
Totalt årsarvode: ■ 525 000 ■ 215 000

Karl-Henrik Sundströms gedigna affärs-
erfarenhet, till stor del inom Ericsson, ger
styrelsen värdefulla kunskaper avseende
strategi, IT, finansmarknader och affärs-
verksamhet.

Oberoende i förhållande till banken och
bankledningen och oberoende i förhållande
till bankens större aktieägare.

Examen i företagsekonomi

Bankstyrelse: 8 år

VD och koncernchef Stora Enso AB
Finansdirektör och divisionschef, Stora
Enso • Finansdirektör och vVD, NXP
Semiconductors • Finansdirektör och vVD,
Telefonaktiebolaget LM Ericsson • Chef
för Global Services, Telefonaktiebolaget
LM Ericsson • Chef för Australien och Nya
Zeeland, Telefonaktiebolaget LM Ericsson

Aktiemarknadsnämnden, ledamot • Skogs-
industrierna, ordförande • Sustainable
Energy Angels, ledamot • CEPI, ledamot

Siv Svensson

Född 1957
Styrelseledamot sedan 2010

Eget och närstående aktieinnehav
i Swedbank: 1 500

■ Styrelsen, ledamot
■ Revisionsutskottet, ordförande
Närvaro: ■ 30/32 ■ 5/5
Totalt årsarvode: ■ 525 000 ■ 290 000

Siv Svensson har en lång och bred erfaren-
het av bank och i finansiell sektor, såväl
strategiskt som operativt, samt bidrar med
struktur, djupa insikter om kundrelationer
och processer, medarbetarfrågor samt
erfarenhet från nordiskt näringsliv.

Oberoende i förhållande till banken och
bankledningen och oberoende i förhållande
till bankens större aktieägare.

Examen internationell ekonomlinje

Operativ: 28 år, Bankstyrelse: 7 år

Heltidsarbetande styrelseledamot
VD Sefina Finance AB • VD Sefina Svensk
Pantbelåning AB • vVD och regionbank-
schef Norr- och Mellan-Sverige, Nordea
AB • Group Controller och Nordic Head of
Global Operation Services, Nordea AB
• Group Controller, MeritaNordbanken
AB • Administrativ chef, PK Fond-
kommission AB

SJ AB, ledamot • Allba Holding AB, leda-
mot • InlandsInnovation AB, ledamot
• Karolinska sjukhuset, ledamot • Forum
Syd, ledamot

Födelseår**Aktieinnehav¹****I Swedbank
som:****Ledamotens
oberoende****Utbildning****Bankspecifik
erfarenhet****Arbetslivs-
erfarenhet****Andra
väsentliga
uppdrag**

1) Innehav per 31 december 2016.

Ledning

Birgitte Bonnesen

Vd och koncernchef
Född 1956. Anställd sedan 1987
**Eget och närstående aktie-
innehav i Swedbank:**¹ 9 368
Utbildning: Masterexamen i
ekonomi och moderna språk,
Executive MBA

Ģirts Bērziņš

Strategichef för Digital Banking
Född 1973. Anställd 1996–2007
och sedan 2011
**Eget och närstående aktie-
innehav i Swedbank:**¹ 345
Utbildning: Masterexamen i
ekonomi

Elisabeth Beskow

Chef för Stora företag och
institutioner
Född 1967. Anställd sedan 2011
**Eget och närstående aktie-
innehav i Swedbank:**¹ 0
Utbildning: MBA

Mikael Björknert

Chef vd-staber och koncern-
strategichef
Född 1966. Anställd sedan 2010
**Eget och närstående aktie-
innehav i Swedbank:**¹ 6 352
Utbildning: Civilekonom
**Väsentliga uppdrag utanför
Swedbank:** Nasdaq Nordic, ledamot
• UC, ledamot

Lars-Erik Danielsson

Koncernkreditchef
Född 1962. Anställd sedan 1990
**Eget och närstående aktie-
innehav i Swedbank:**¹ 3 450
Utbildning: Studier i ekonomi

Anders Ekedahl

Chef för Group IT
Född 1960. Anställd sedan 1987
**Eget och närstående aktie-
innehav i Swedbank:**¹ 14 081
Utbildning: Civilekonom

Björn Elfstrand

Chef för Group Savings
Född 1964. Anställd sedan 1989
**Eget och närstående aktie-
innehav i Swedbank:**¹ 26 300
Utbildning: Civilekonom
**Väsentliga uppdrag utanför
Swedbank:** Europay Sweden
(MasterCard), vice ordförande •
Eufiserv Payments s.c.r.l, ledamot

Cecilia Hernqvist

Chef för Compliance
Född 1960. Anställd sedan 1990
**Eget och närstående aktie-
innehav i Swedbank:**¹ 11 202
Utbildning: Jur.kand

1) Innehav per 31 december 2016.

Anders Karlsson

Koncernfinanschef
Född: 1966. Anställd sedan 2010
**Eget och närstående aktie-
innehav i Swedbank:**¹ 3 745
Utbildning: Civilekonom

Leif Karlsson

Chef för Group Lending & Payments
Född: 1966. Anställd sedan 1990
**Eget och närstående aktie-
innehav i Swedbank:**¹ 500
Utbildning: Civilekonom
**Väsentliga uppdrag utanför
Swedbank:** Finansiell ID-teknik,
ordförande • Bankgirot, ledamot

Ola Laurin

Chef för Stora företag och institu-
tioner
Född 1971. Anställd sedan 2000
**Eget och närstående aktie-
innehav i Swedbank:**¹ 0
Utbildning: Civilekonom

Lars Ljungälv

Chef för Stora företag
Född 1969. Anställd sedan 2014
**Eget och närstående aktie-
innehav i Swedbank:**¹ 500
Utbildning: Civilekonom
**Väsentliga uppdrag utanför
Swedbank:** Honorär konsul för
Danmark i Sverige • Lunds universitet,
ledamot • Malmö FF, ledamot

Lotta Lovén

Chef för Digital Banking
Född 1967. Anställd 1986–1999,
2004–
**Eget och närstående aktie-
innehav i Swedbank:**¹ 1 177
Utbildning: Marknadsekonom

Helo Meigas

Koncernriskchef
Född 1965. Anställd sedan 2004
**Eget och närstående aktie-
innehav i Swedbank:**¹ 10 986
Utbildning: Masterexamen i inter-
nationell affärsjuridik och finans

Priit Perens

Chef för Baltisk bankverksamhet
Född 1964. Anställd sedan 2003
**Eget och närstående aktie-
innehav i Swedbank:**¹ 9 730
Utbildning: Masterexamen i
ekonomi

Christer Trägårdh

Chef för Svensk bankverksamhet
Född 1963. Anställd sedan 2014
**Eget och närstående aktie-
innehav i Swedbank:**¹ 1 000
Utbildning: Civilekonom, Executive
MBA

1) Innehav per 31 december 2016.

Förslag till vinstdisposition och yttrande från styrelsen

Till årsstämmans förfogande står vinstmedel, enligt balansräkningen i Swedbank AB, med 54 483 mkr:

Styrelsen föreslår att vinstmedlen disponeras på följande sätt (mkr):

13,20 kronor utdelas kontant per stamaktie	14 695
Till ny räkning överförs	39 788
Summa disponerat	54 483

De totala beloppen som föreslås delas ut samt som föreslås överförs till ny räkning har beräknats på samtliga 1 110 731 820 utestående stamaktier per den 31 december 2016 med tillägg för 2 505 078 utdelningsberättigade stamaktier som överlåtits till anställda under perioden den 1 januari till bolagsstämman den 30 mars 2017 till följd av ersättningsprogram. De totala beloppen som föreslås delas ut samt som föreslås överförs till ny räkning fastställs slutligen beräknat på antalet utdelningsberättigade aktier per avstämningsdagen. Beloppen kan därför komma att ändras på grund av förvärv av egna aktier eller genom att aktier i eget förvar kan komma att säljas fram till avstämningsdagen.

Orealiserade värdeförändringar på tillgångar och skulder värderade till verkligt värde har påverkat det egna kapitalet med netto 2 404 mkr.

Som avstämningsdag för utdelning föreslås den 3 april 2017. Sista dag för handel med Swedbanks aktier med rätt till utdelning blir därmed den 30 mars 2017. Beslutar årsstämman enligt styrelsens förslag, beräknas utdelningen komma att utbetalas genom

Euroclears försorg den 6 april 2017. Den finansiella företagsgruppens kapitalbas översteg vid årsskiftet det lagstadgade kapitalkravet med 50 816 mkr. Överskottskapitalet i Swedbank AB var 70 765 mkr.

Den verksamhet som bedrivs i moderbolaget och koncernen medför inte risker utöver vad som förekommer eller kan antas förekomma i branschen eller de risker som är förenade med bedrivande av näringsverksamhet. Styrelsen har beaktat moderbolagets och koncernens konsolideringsbehov genom en allsidig bedömning av moderbolagets och koncernens ekonomiska ställning och moderbolagets och koncernens möjligheter att på sikt infria sina åtaganden. Bedömningen har även gjorts utifrån nu förväntade framtida regelverksförändringar. Moderbolagets och koncernens ekonomiska ställning ger inte upphov till annan bedömning än att moderbolaget och koncernen kan fortsätta sin verksamhet och förväntas fullgöra sina förpliktelser på kort och lång sikt samt ha förmåga att göra de investeringar som är nödvändiga. Styrelsens bedömning är att storleken på det egna kapitalet, även efter föreslagen utdelning, står i rimlig proportion till omfattningen på moderbolagets och koncernens verksamhet samt de risker som är förenade med verksamhetens bedrivande.

Det är styrelsens bedömning att föreslagen utdelning är försvarlig med hänsyn till de krav som verksamhetens och koncernverksamhetens art, omfattning och risker ställer på storleken av moderbolagets och koncernens egna kapital liksom på moderbolagets och koncernens konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Rapporter och noter – Koncernen

58	Resultaträkning
59	Rapport över totalresultat
60	Balansräkning
61	Förändringar i eget kapital
62	Kassaflödesanalys

Inledande noter

63	Not K1	Företagsinformation
63	Not K2	Redovisningsprinciper
72	Not K3	Risker
72		Kreditrisk
80		Egendom som övertagits för skydd av fordran samt återtagna leasingobjekt
81		Likviditetsrisk
85		Marknadsrisk
86		Ränterisk
87		Valutakursrisk
88		Aktiekursrisk
88		Tradingverksamhet
89		Operativa risker
89		Försäkringsrisker
90	Not K4	Kapital
90		Intern kapitalutvärdering
92		Kapitaltäckningsanalys
95	Not K5	Rörelsesegment
97	Not K6	Produkt
98	Not K7	Geografisk fördelning

Resultaträkning

100	Not K8	Räntenetto
101	Not K9	Provisionsnetto
101	Not K10	Nettoresultat finansiella poster till verkligt värde
102	Not K11	Försäkringsnetto
102	Not K12	Övriga intäkter
102	Not K13	Personalkostnader och andra personalrelaterade nyckeltal
107	Not K14	Övriga allmänna administrationskostnader
107	Not K15	Avskrivningar av materiella tillgångar och immateriella anläggningstillgångar
107	Not K16	Nedskrivning av materiella tillgångar inklusive återtagna leasingobjekt
107	Not K17	Kreditförluster, netto
107	Not K18	Skatt
110	Not K19	Resultat per aktie

Totalresultat

111	Not K20	Skatt för varje komponent i övrigt totalresultat
-----	---------	--

Balansräkning

111	Not K21	Belåningsbara statsskuldförbindelser m.m.
111	Not K22	Utlåning till kreditinstitut
112	Not K23	Utlåning till allmänheten
113	Not K24	Obligationer och andra räntebärande värdepapper
113	Not K25	Finansiella tillgångar där kunden bär placeringsrisken
113	Not K26	Aktier och andelar
114	Not K27	Aktier och andelar i intresseföretag och joint ventures
115	Not K28	Derivat
116	Not K29	Immateriella anläggningstillgångar
119	Not K30	Materiella tillgångar
120	Not K31	Övriga tillgångar
120	Not K32	Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter
120	Not K33	Skulder till kreditinstitut
120	Not K34	In- och upplåning från allmänheten
120	Not K35	Finansiella skulder där kunden bär placeringsrisken
120	Not K36	Emitterade värdepapper
120	Not K37	Korta positioner värdepapper
121	Not K38	Pensioner
123	Not K39	Försäkringsavsättningar
123	Not K40	Övriga skulder och avsättningar
123	Not K41	Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter
123	Not K42	Efterställda skulder
124	Not K43	Eget kapital
124	Not K44	Verkligt värde för finansiella instrument
129	Not K45	Finansiella tillgångar och skulder som har kvittats eller omfattas av nettningsavtal eller liknande avtal

Kassaflödesanalys

130	Not K46	Specifikation av justeringar för poster som ej ingår i kassaflödet i den löpande verksamheten
-----	---------	---

Övriga noter

130	Not K47	Utbetald och föreslagen utdelning
130	Not K48	Ställda panter, eventalförpliktelser och åtaganden
131	Not K49	Överförda finansiella tillgångar
131	Not K50	Operationell leasing
132	Not K51	Rörelseförvärv
132	Not K52	Närstående och andra betydande relationer
133	Not K53	Andelar i icke-konsoliderade strukturerade företag
134	Not K54	Känslighetsanalys
134	Not K55	Händelser efter 31 december 2016

Resultaträkning, koncernen

mkr	Not	2016	2015
Ränteintäkter		33 728	34 983
Negativ ränta på finansiella tillgångar		-1 543	
Ränteintäkter inkl. negativ ränta på finansiella tillgångar		32 185	34 983
Räntekostnader		-9 256	-11 990
Negativ ränta på finansiella skulder		735	
Räntekostnader inkl. negativ ränta på finansiella skulder		-8 521	-11 990
Räntenetto	K8	23 664	22 993
Provisionsintäkter		16 011	16 583
Provisionskostnader		-4 678	-5 384
Provisionsnetto	K9	11 333	11 199
Nettoresultat finansiella poster till verkligt värde	K10	2 231	571
Försäkringspremier		2 137	2 001
Försäkringsavsättningar		-1 383	-1 293
Försäkringsnetto	K11	754	708
Andel av intresseföretags resultat	K27	2 467	863
Övriga intäkter	K12	1 186	1 290
Summa intäkter		41 635	37 624
Personalkostnader	K13	9 376	9 395
Övriga allmänna administrationskostnader	K14	6 436	6 266
Summa allmänna administrationskostnader		15 812	15 661
Avskrivningar av materiella tillgångar och immateriella anläggningstillgångar	K15	629	672
Summa kostnader		16 441	16 333
Resultat före kreditförluster och nedskrivningar		25 194	21 291
Nedskrivning av immateriella tillgångar	K29	35	254
Nedskrivning av materiella tillgångar	K16	31	72
Kreditförluster, netto	K17	1 367	594
Rörelseresultat		23 761	20 371
Skatt	K18	4 209	4 625
Årets resultat från kvarvarande verksamheter		19 552	15 746
Årets resultat från avvecklade verksamheter, efter skatt			-6
Årets resultat		19 552	15 740
Årets resultat hänförligt till:			
Aktieägarna i Swedbank AB		19 539	15 727
varav årets resultat från kvarvarande verksamheter		19 539	15 733
varav årets resultat från avvecklade verksamheter			-6
Minoriteten		13	13
varav årets resultat från kvarvarande verksamheter		13	13
Kr			
Resultat per aktie, total verksamhet	K19	17,60	14,23
efter utspädning	K19	17,50	14,13
Resultat per aktie, kvarvarande verksamheter	K19	17,60	14,24
efter utspädning	K19	17,50	14,14
Resultat per aktie, avvecklade verksamheter	K19		-0,01
efter utspädning	K19		-0,01

Årets resultat hänförligt till aktieägarna ökade med 24 procent, till 19 539 mkr (15 727). Ökade intäkter, främst till följd av försäljningen av Visa Europe, ett förbättrat nettoresultat finansiella poster till verkligt värde och ett högre räntenetto, bidrog positivt till resultatet.

Räntenettet ökade med 3 procent, till 23 664 mkr (22 993). De positiva effekterna från högre utlåningsvolym och ökade marginaler avseende svenska bolån motverkade lägre inlåningsmarginaler.

Nettoresultat finansiella poster till verkligt värde ökade till 2 231 mkr (571), vilket främst förklaras av ett förbättrat resultat inom Group Treasury samt försäljning av andelar i Visa Europe.

Andelen av intresseföretags resultat ökade också till följd av försäljning av andelar i VISA Europe.

Kostnaderna ökade till 16 441 mkr (16 333). Kreditförlusterna ökade till 1 367 mkr (594) till följd av ökade reserveringar inom Stora företag & Institutioner för oljerelaterade engagemang medan Svensk- och Baltisk bankverksamhet redovisade nettoåtervinningar.

Skattekostnaden uppgick till 4 209 mkr (4 625), motsvarande en effektiv skattesats på 17,7 procent (22,7).

Rapport över totalresultat, koncernen

mkr	Not	2016	2015
Årets resultat redovisat över resultaträkningen		19 552	15 740
Komponenter som inte kommer att omklassificeras till resultaträkningen			
Omvärderingar av förmånsbestämda pensionsplaner	K38	-3 110	3 539
Andel hänförlig till intresseföretag		-76	88
Skatt	K20	701	-798
Summa		-2 485	2 829
Komponenter som har eller kan komma att omklassificeras till resultaträkningen			
Valutakursdifferenser vid omräkning av utlandsverksamhet			
Vinster/förluster uppkomna under året		1 644	-1 678
Omfört till resultaträkningen, årets resultat för avvecklade verksamheter			87
Omfört till resultaträkningen, årets resultat		-3	
Säkring av nettoinvestering i utlandsverksamheter			
Vinster/förluster uppkomna under året		-1 337	1 489
Omfört till resultaträkningen, årets resultat för avvecklade verksamheter			-91
Kassaflödessäkringar			
Vinster/förluster uppkomna under året		59	145
Omfört till resultaträkningen, räntenetto		16	7
Andel av intresseföretags övrigt totalresultat:			
Valutakursdifferenser vid omräkning av utlandsverksamhet		124	-136
Kassaflödessäkringar		2	1
Skatt	K20		
Skatt		280	-358
Omfört till resultaträkningen, skatt		-4	-2
Omfört till resultaträkningen, årets resultat för avvecklade verksamheter, skatt			28
Summa		781	-508
Årets övrigt totalresultat, efter skatt		-1 704	2 321
Årets totalresultat		17 848	18 061
Årets totalresultat hänförligt till:			
Aktieägarna i Swedbank AB		17 835	18 047
Minoriteten		13	14

Balansräkning, koncernen

mkr	Not	2016	2015	1/1/2015
Tillgångar				
Kassa och tillgodohavande hos centralbanker		121 347	186 312	113 768
Belåningsbara statsskuldförbindelser m.m.	K21	107 571	76 552	46 225
Utlåning till kreditinstitut	K22	32 197	86 418	113 820
Utlåning till allmänheten	K23	1 507 247	1 413 955	1 404 507
Värdeförändring på räntesäkrad post i portföljsäkring		1 482	1 009	1 291
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	K24	74 501	88 610	124 455
Finansiella tillgångar där kunder bär placeringsrisken	K25	160 114	153 442	143 319
Aktier och andelar	K26	23 897	11 074	9 931
Aktier och andelar i intresseföretag	K27	7 319	5 382	4 924
Derivat	K28	87 811	86 107	123 202
Immateriella anläggningstillgångar	K29	14 279	13 690	14 319
Förvaltningsfastigheter			8	97
Materiella tillgångar	K30	1 864	1 981	2 653
Aktuella skattefordringar		1 796	1 662	1 304
Uppskjutna skattefordringar	K18	160	192	638
Pensionstillgångar	K38		1 274	
Övriga tillgångar	K31	8 067	14 677	10 103
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	K32	4 551	6 362	6 126
Tillgångar som innehas för försäljning			148	615
Summa tillgångar		2 154 203	2 148 855	2 121 297
Skulder och eget kapital				
Skulder				
Skulder till kreditinstitut	K33	71 831	150 493	171 453
In- och upplåning från allmänheten	K34	792 924	748 271	676 679
Finansiella skulder där kunder bär placeringsrisken	K35	161 051	157 836	146 177
Emitterade värdepapper	K36	841 673	826 535	835 012
Korta positioner värdepapper	K37	11 614	8 191	27 058
Derivat	K28	85 589	68 681	85 694
Aktuella skatteskulder		992	105	1 477
Uppskjutna skatteskulder	K18	2 438	3 071	1 684
Pensionsavsättningar	K38	1 406	17	2 548
Försäkringsavsättningar	K39	1 820	1 728	1 745
Övriga skulder och avsättningar	K40	14 989	22 715	22 330
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	K41	10 917	13 243	13 071
Efterställda skulder	K42	27 254	24 613	18 957
Skulder hänförliga till tillgångar som innehas för försäljning			14	39
Summa skulder		2 024 498	2 025 513	2 003 924
Eget kapital				
Minoritetskapital	K43	190	179	170
Eget kapital hänförligt till aktieägarna i moderbolaget		129 515	123 163	117 203
Summa eget kapital		129 705	123 342	117 373
Summa skulder och eget kapital		2 154 203	2 148 855	2 121 297

Balansomslutningen ökade med 5 mdkr sedan årsskiftet 2015. Utlåningsvolymerna, exklusive riksgäld och återköpsavtal, ökade med 82 mdkr. Ökningen avsåg främst Sverige, varav 43 mdkr var bolån. Ökningen av utlåningen till allmänheten kompensades främst av en lägre kassa och tillgodohavanden hos centralbanker, vilka minskade med 65 mdkr. Minskningen hänförs främst till lägre insättningar hos den amerikanska centralbanken och centralbankerna i Eurosystemet. Inlåningen från allmänheten ökade totalt med 45 mdkr, avseende volymerna från svenska och baltiska privatkunder medan företagsutlåningen sjönk något. Utlåningen till kreditinstitut minskade med 54 mdkr, samtidigt som skulderna till dessa minskade med 79 mdkr. Balansposterna

avseende kreditinstitut fluktuerar över tiden bland annat beroende på återköpsavtal. Marknadsvärdet avseende derivat ökade på både tillgångs- och skuldsidan, främst på grund av stora rörelser i räntor och valutor. Ökningen i emitterade värdepapper var främst en följd av högre emitterad volym jämfört med återbetald långfristig värdepappersupplåning om 55 mdkr. Kortfristig värdepappersupplåning minskade med 17 mdkr till följd av en lägre emitterad volym jämfört med återbetald upplåning.

Aktier och andelar i intresseföretag ökade med 1 658 mkr till följd av att intresseföretaget VISA Sweden avyttrat sina andelar i VISA Europe till VISA Inc.

Förändringar i eget kapital, koncernen

mkr	Eget kapital hänförligt till aktieägarna i Swedbank AB							Mino- ritets- kapital	Totalt eget kapital
	Aktie- kapital	Övrigt tillskjutet kapital ¹	Omräknings- differens dotter- och intresseföretag	Säkring av nettoinveste- ring i utlands- verksamhet	Kassaflödes- säkring	Balanserad vinst	Totalt		
Ingående balans 1 januari 2015	24 904	17 275	2 564	-1 801	-105	74 366	117 203	170	117 373
Utdelningar						-12 539	-12 539	-5	-12 544
Aktierelaterade ersättningar till anställda						413	413		413
Uppskjuten skatt på aktierelaterade ersättningar till anställda						-42	-42		-42
Aktuell skatt på aktierelaterade ersättningar till anställda						63	63		63
Avyttring egna aktier för handelsändamål						33	33		33
Förvärvat minoritet						-8	-8		-8
Intresseföretags avyttring av aktier i Swedbank AB						-7	-7		-7
Årets totalresultat			-1 728	1 097	122	18 556	18 047	14	18 061
varav redovisat över resultaträkningen						15 727	15 727	13	15 740
varav redovisat över övrigt totalresultat före skatt			-1 728	1 398	153	3 627	3 450	1	3 451
varav skatt redovisat över övrigt totalresultat				-301	-31	-798	-1 130		-1 130
Utgående balans 31 december 2015	24 904	17 275	836	-704	17	80 835	123 163	179	123 342
Ingående balans 1 januari 2016	24 904	17 275	836	-704	17	80 835	123 163	179	123 342
Utdelningar						-11 880	-11 880	-5	-11 885
Aktierelaterade ersättningar till anställda						378	378		378
Uppskjuten skatt på aktierelaterade ersättningar till anställda						-15	-15		-15
Aktuell skatt på aktierelaterade ersättningar till anställda						34	34		34
Tillskott								3	3
Årets totalresultat			1 765	-1 044	60	17 054	17 835	13	17 848
varav redovisat över resultaträkningen						19 539	19 539	13	19 552
varav redovisat över övrigt totalresultat före skatt			1 765	-1 337	77	-3 186	-2 681		-2 681
varav skatt redovisat över övrigt totalresultat				293	-17	701	977		977
Utgående balans 31 december 2016	24 904	17 275	2 601	-1 748	77	86 406	129 515	190	129 705

1) Övrigt tillskjutet kapital består i allt väsentligt av betalda överkurser.

Kassaflödesanalys, koncernen

mkr	Not	2016	2015
Den löpande verksamheten			
Rörelseresultat		23 761	20 371
Resultat för avvecklad verksamhet			-6
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet i den löpande verksamheten	K46	-2 174	74
Betalda inkomstskatter		-3 583	-4 660
Ökning/minskning av utlåning till kreditinstitut		54 341	27 173
Ökning/minskning av utlåning till allmänheten		-90 692	-17 976
Ökning/minskning av innehav av värdepapper för handel		-29 220	4 820
Ökning/minskning av inlåning och upplåning från allmänheten inklusive privatobligationer		38 245	76 381
Ökning/minskning av skulder till kreditinstitut		-79 929	-19 342
Ökning/minskning av övriga fordringar		7 829	30 492
Ökning/minskning av övriga skulder		27 777	-46 395
Kassaflöde från den löpande verksamheten		-53 645	70 932
Investeringsverksamheten			
Rörelseförvärv	K51	-19	
Rörelseavyttringar		20	245
Förvärv av och tillskott till intresseföretag		-7	-10
Förvärv av andra anläggningstillgångar och strategiska finansiella tillgångar		-451	-4 075
Försäljning/förfall av andra anläggningstillgångar och strategiska finansiella tillgångar		763	1 570
Kassaflöde från investeringsverksamheten		306	-2 270
Finansieringsverksamheten			
Emission av räntebärande värdepapper	K3	160 474	229 220
Återbetalning av räntebärande värdepapper	K3	-147 393	-132 963
Emission av certifikat m.m.	K3	816 259	941 257
Återbetalning av certifikat m.m.	K3	-831 404	-1 019 742
Utbetald utdelning		-11 885	-12 544
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-13 949	5 228
Årets kassaflöde		-67 288	73 890
Likvida medel vid årets början			
Årets kassaflöde		-67 288	73 890
Valutakursdifferenser i likvida medel		2 323	-1 346
Likvida medel vid årets slut		121 347	186 312

Kommentarer till kassaflödesanalys i koncernen

Kassaflödesanalysen visar in- och utbetalningar under året samt likvida medel vid årets början och slut. Kassaflödesanalysen redovisas enligt indirekt metod och delas in i utbetalningar från den löpande verksamheten, investeringsverksamheten samt finansieringsverksamheten.

Den löpande verksamheten

Kassaflödet från den löpande verksamheten utgår från årets rörelseresultat. Justering görs för poster som inte ingår i den löpande verksamhetens kassaflöde. Förändringar i den löpande verksamhetens tillgångar och skulder består av sådana poster som ingår i den normala affärsverksamheten såsom ut- och inlåning från allmänheten och kreditinstitut och som inte är att hänföra till investerings- eller finansieringsverksamheten. I kassaflödet ingår räntebetalningar med 35 042 mkr (35 870) samt ränteutbetalningar med 6 314 mkr (11 964). Kapitaliserade räntor är inkluderade.

Investeringsverksamheten

Investeringsverksamheten består av förvärv respektive försäljning av rörelser samt andra anläggningstillgångar, såsom rörelsefastigheter, förvaltningsfastigheter och inventarier samt strategiska finansiella tillgångar. Med strategiska finansiella tillgångar avses innehav av räntebärande värdepapper som hålles till förfall samt strategiska aktieinnehav i andra företag än dotter- och intresseföretag.

Den 15 juli 2016 förvärvades samtliga andelar i den litauiska fondförvaltaren UAB Danske Capital investicijų valdymas för 21 mkr, varav 2mkr avser kassa. Den 1 oktober 2016 sålde koncernen samtliga aktier i Swedbank Asset Management i Norge för 20 mkr, vilket gav en reaförlust om 11 mkr. Under 2015 avyttrades Svensk Fastighetsförmedling AB för 245 mkr och Swedbank Juristbyrå AB för 1 kr.

Kapitaltillskott har lämnats till Getswish AB med 7(10) mkr. Vidare har obligationer förvärvats med 9mkr (3 629) och obligationer har förfallit med 261 mkr (1 054). Under året förvärvades övriga anläggningstillgångar med 442 mkr (446) och övriga anläggningstillgångar avyttrades med 502 mkr (516).

Likvida medel

Likvida medel består av kassa och tillgodohavande hos centralbank, vilket motsvarar balansposten Kassa och tillgodohavande hos centralbank. Likvida medel i kassaflödesanalysen definieras i enlighet med IAS 7, och överensstämmer inte med det som koncernen betraktar som likviditet.

Noter

Angivna belopp i noter är i miljoner kronor (mkr) och redovisat värde om inget annat anges. Siffror inom parantes avser föregående år.

K1 Företagsinformation

Koncernredovisning och årsredovisning för Swedbank AB (publ) för räkenskapsåret 2016 godkändes av styrelsen och verkställande direktören för utfärdande den 23 februari 2017. Moderbolaget Swedbank AB har sitt säte i Stockholm med adress Landsvägen 40, 172 63 Sundbyberg, Sverige. Bolagets aktie handlas på börsen Nasdaq OMX Nordic i Stockholm inom segmentet Nordic Large Cap. Koncernen erbjuder finansiella tjänster och produkter på hemmamarknaderna Sverige, Estland, Lettland och Litauen. Verksamhet beskrivs ytterligare i Förvaltningsberättelsen.

Koncernredovisningen och årsredovisningen fastställs slutligen av moderbolagets årsstämma den 30 mars 2017.

K2 Redovisningsprinciper

INNEHÅLL

1	GRUNDER FÖR REDOVISNINGEN	63
2	FÖRÄNDRADE REDOVISNINGSPRINCIPER	63
3	BETYDANDE REDOVISNINGSPRINCIPER	63
3.1	Utformning av finansiella rapporter (IAS 1)	63
3.2	Koncernredovisning (IFRS 3, IFRS 10)	64
3.3	Tillgångar och skulder i utländsk valuta (IAS 21)	64
3.4	Finansiella instrument (IAS 32, IAS 39)	64
3.5	Finansiella instrument, värdering (IAS 39)	64
3.6	Leasingavtal (IAS 17)	66
3.7	Intresseföretag och joint ventures (IAS 28, IFRS 11)	66
3.8	Immateriella tillgångar (IAS 38)	66
3.9	Materiella tillgångar (IAS 2, IAS 16)	67
3.10	Låneutgifter (IAS 23)	67
3.11	Avsättningar (IAS 37)	67
3.12	Pensioner (IAS 19)	67
3.13	Försäkringsavtal (IFRS 4)	67
3.14	Intäkter (IAS 18)	67
3.15	Aktierelaterade ersättningar (IFRS 2)	67
3.16	Nedskrivningar (IAS 36)	67
3.17	Skatt (IAS 12)	68
3.18	Anläggningstillgångar som innehas för försäljning och avvecklade verksamheter (IFRS 5)	68
3.19	Likvida medel (IAS 7)	68
3.20	Rörelsesegment (IFRS 8)	68
4	NYA STANDARDER OCH TOLKNINGAR	68
5	BETYDANDE BEDÖMNINGAR OCH UPPSKATTNINGAR	70
5.1	Bedömningar	70
5.2	Uppskattningar	71

1 GRUNDER FÖR REDOVISNINGEN

De finansiella rapporterna och koncernredovisningen är upprättad enligt av EU antagna internationella redovisningsstandarder – International Financial Reporting Standards – IFRS samt tolkningar av dessa. Standarderna ges ut av International Accounting Standards Board (IASB) och dess tolkningar av IFRS Interpretations Committee. Standarderna och tolkningarna blir obligatoriska för Swedbanks koncernredovisning i takt med att EU godkänner dem. Med fullständiga finansiella rapporter avses:

- rapport över balansräkning per periodens slut,
- rapport över totalresultat för perioden,
- rapport över förändringar i eget kapital för perioden,
- rapport över kassaflöden för perioden, samt
- noter, som består av en sammanfattning av betydande redovisningsprinciper och annan förklarande information.

I koncernredovisningen tillämpas också rekommendation RFR 1 Kompletterande redovisningsregler för koncerner, utgiven av Rådet för finansiell rapportering, uttalanden från Rådet för finansiell rapportering, vissa kompletterande regler i Lag om årsredovisning i kreditinstitut samt värdepappersbolag (ÅRKL) och Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd, FFFS 2008:25.

Redovisningen är baserad på historiska anskaffningsvärden. Efterföljande värdering av finansiella instrument sker till stor del till verkligt värde. Redovisade värden på finansiella tillgångar och skulder som är föremål för säkringsredovisning till verkligt värde har justerats för förändringar i verkligt värde hänförliga till den säkrade risken. Redovisningen presenteras i svenska kronor och alla värden är avrundade till miljoner kronor (mkr) om inget annat anges.

2 FÖRÄNDRADE REDOVISNINGSPRINCIPER

I de finansiella rapporterna för 2016 tillämpas följande nya redovisningsstandarder och ändringar.

Årliga förbättringar 2010–2012 och 2012–2014

De årliga förbättringarna ändrar aktuella standarder avseende presentation, redovisning eller värdering och andra redaktionella fel. Förbättringarna avseende 2010–2012 har godkänts av EU att tillämpas för räkenskapsår som påbörjas 1 januari 2016. Förändringarna har inte någon betydande påverkan på koncernens finansiella ställning, resultat eller kassaflöde.

Ändringar av IAS 1: Disclosure Initiative

Ändringarna av IAS 1 Utformning av finansiella rapporter utfärdades i december 2014 som en del i ett initiativ till att förbättra utformning av och upplysningar i finansiella rapporter. Ändringarna tydliggör att väsentlighetskriteriet är tillämpligt för hela finansiella rapporten och att inkludera oväsentlig information minskar upplysningarnas nytta. Ändringarna ska tillämpas för räkenskapsår som påbörjas 1 januari 2016 eller senare och antogs av EU december 2015. Ändringarna påverkade enbart koncernens upplysningar.

Övriga IFRS förändringar

Några andra nya eller ändrade IFRS standarder eller tolkningar utöver ovan angivna har inte tillämpats eller har inte haft någon effekt på koncernens finansiella ställning, resultat, kassaflöde eller upplysningar.

3 BETYDANDE REDOVISNINGSPRINCIPER

3.1 Utformning av finansiella rapporter (IAS 1)

Finansiella rapporter är ett strukturerat återgivande av ett företags finansiella ställning och finansiella resultat. Syftet är att ge information om företagets ställning, finansiella resultat och kassaflöden, som är användbara vid ekonomiska beslut. Av de finansiella rapporterna framgår också resultaten av företagsledningens förvaltning av de resurser som anförts trots dem. Fullständiga finansiella rapporter utgörs av balansräkning, rapport över totalresultat, rapport över förändringar i eget kapital, rapport över kassaflöden samt noter. Swedbank presenterar rapporten över totalresultat i form av två rapporter. En separat resultaträkning redovisas som innehåller alla intäkts- och kostnadsposter såvida inte en särskild IFRS kräver eller tillåter annat. Sådana övriga intäkts- och kostnadsposter redovisas i övrigt totalresultat.

Rapporten över totalresultatet innehåller resultat som redovisats över resultaträkningen samt ingående komponenter i övrigt totalresultat.

Presentationsförändring

Enligt IFRS Interpretations Committee är negativ ränta från finansiella tillgångar inte att betrakta som intäkter i enlighet med IAS 18 Intäkter, varför de inte ska presenteras som en del av ränteintäkter. Motsvarande gäller för negativa räntor för finansiella skulder. Under 2016 blev negativa räntor redovisade inom ränteintäkter respektive räntekostnader väsentliga för koncernen. Koncernen har därför ändrat presentationen av resultaträkningen så att negativa räntor från finansiella tillgångar och negativa räntor för finansiella skulder redovisas på separata rader inom räntenettet. Belopp för 2015 har inte räknats om då de inte bedömdes som väsentliga.

3.2 Koncernredovisning (IFRS 3, IFRS 10)

Koncernredovisningen omfattar moderbolaget och de företag (inklusive strukturerade företag) där moderbolaget har bestämmande inflytande. Moderbolaget har bestämmande inflytande när det har inflytande och förmåga att utöva sitt inflytande över det andra företagets relevanta verksamheter samt är exponerad för rörlig avkastning och har förmåga att använda sitt inflytande för att påverka avkastningen. Dessa företag, dotterföretag, har intagits i koncernredovisningen enligt förvärvsmetoden från och med den dag då bestämmande inflytande uppnås och har exkluderats från och med den dag då det bestämmande inflytandet upphört. Förvärvsmetoden innebär att förvärvade identifierbara tillgångar, skulder och ansvarsförbindelser som uppfyller villkoren för redovisning redovisas och värderas till verkligt värde vid förvärvstidpunkten. Överskott mellan anskaffningsvärdet, överförd ersättning värderad till verkligt värde vid förvärvstidpunkten, för rörelseförvärvet och det verkliga värdet på den förvärvade andelen av de identifierbara tillgångarna, skulderna och redovisade ansvarsförbindelserna redovisas som goodwill. Om beloppet understiger verkligt värde för det förvärvade företagets nettotillgångar redovisas mellanskillnaden direkt i resultaträkningen som vinst vid förvärv till lågt pris inom övriga intäkter. I den överförda ersättningen (köpeskillingen) ingår verkligt värde av överförda tillgångar, skulder och de aktier som i förekommande fall emitterats av koncernen samt även verkligt värde på alla tillgångar eller skulder som är en följd av en överenskommelse om villkorad köpeskillning. Förvärvsrelaterade kostnader redovisas som kostnad när de uppkommer. För varje förvärv avgör koncernen om alla innehav utan bestämmande inflytande i det förvärvade företaget redovisas till verkligt värde eller till innehavets proportionella andel av det förvärvade dotterföretagets nettotillgångar. Ett dotterföretags bidrag till eget kapital utgörs enbart av det kapital som tillkommer mellan förvärv och avyttringstidpunkt. Alla koncerninterna transaktioner och koncerninterna vinster elimineras. Transaktioner med innehavare utan bestämmande inflytande redovisas som transaktioner med koncernens eget kapitalägare i deras egenskap av ägare. Vid förvärv av andelar från innehavare utan bestämmande inflytande redovisas skillnaden mellan erlagd köpeskillning för andelarna och den förvärvade andelen av det redovisade värdet på dotterföretagets nettotillgångar i eget kapital hänförligt till moderföretagets ägare som balanserade vinstmedel. De redovisade värdena för innehav med och utan bestämmande inflytande justeras så att de återspeglar förändringarna i deras relativa innehav. Vinst och förluster avseende försäljning av andelar till innehavare utan bestämmande inflytande redovisas också i eget kapital. Vid försäljning av andelar som innebär att koncernen inte längre har ett bestämmande inflytande omvärderas varje kvarvarande innehav till verkligt värde och ändringen redovisas i sin helhet i resultaträkningen. Det verkliga värdet utgörs därefter anskaffningsvärdet för den fortsatta redovisningen av det kvarvarande innehavet i det tidigare dotterföretaget. Alla belopp avseende den avyttrade enheten som tidigare redovisats i övrigt totalresultat, redovisas som om koncernen direkt avyttrat de hänförliga tillgångarna eller skulderna vilket kan medföra att belopp som tidigare redovisats i övrigt totalresultat omklassificeras till resultatet. Om ägarandelen i ett intresseföretag minskar men ett betydande inflytande kvarstår, omklassificeras endast en proportionell andel av de belopp som tidigare redovisats i övrigt totalresultat till resultatet.

3.3 Tillgångar och skulder i utländsk valuta (IAS 21)

Koncernredovisningen presenteras i svenska kronor, vilket också är moderbolagets funktionella valuta och rapporteringsvaluta. Med funktionell valuta avses den valuta som främst används i en verksamhets kassaflöden. Den funktionella valutan fastställs inom koncernen utifrån varje enskild verksamhets primära ekonomiska miljö. Transaktioner i annan valuta än den funktionella valutan, utländsk valuta, bokförs initialt till valutakursen på transaktionsdagen. Monetära tillgångar och skulder i utländsk valuta samt icke monetära tillgångar i utländsk valuta som värderas till verkligt värde omvärderas per balansdagen till då gällande stängningskurs. Utestående terminskontrakt värderas till balansdagens terminskurser. Innehav av utländska sedlar värderas till köpkurser för sedlar per balansdagen. Samtliga vinster och förluster till följd av valutaomräkning av monetära poster, inklusive valutakomponenten i terminskontrakt, och icke monetära poster som värderas till verkligt värde redovisas i resultaträkningen som valutakursförändring inom Nettoresultat finansiella poster till verkligt värde.

Tillgångar och skulder i dotterföretag och intresseföretag med annan funktionell valuta än svenska kronor omräknas till rapporteringsvalutan med valutakursen per balansdagen. Resultaträkningen omräknas till varje transaktions valutakurs. Av praktiska skäl används i regel en genomsnittlig kurs för perioden. Uppkomna omräkningsdifferenser redovisas i övrigt totalresultat. I konsekvens härmed förs även valutakursdif-

ferenser hänförliga till valutasakringar av investeringen i de utländska företagen till övrigt totalresultat med beaktande av uppskjuten skatt. Detta under förutsättning att kraven för säkringsredovisning uppfylls. Ineffektivitet i säkringar redovisas i resultaträkningen inom Nettoresultat finansiella poster till verkligt värde. Då dotterföretag och intresseföretag avyttras redovisas ackumulerade omräkningsdifferenser och valutakursdifferenser i resultaträkningen.

3.4 Finansiella instrument (IAS 32, IAS 39)

Merparten av koncernens poster i balansräkningen avser finansiella instrument. Ett finansiellt instrument är varje form av avtal som ger upphov till en finansiell tillgång i ett företag och en finansiell skuld eller eget kapitalinstrument i ett annat företag.

Exempel på en finansiell tillgång eller skuld är kontanter respektive avtal om att erhålla eller erlagga kontanter eller andra finansiella tillgångar. Finansiella instrument rubriceras i balansräkningen på relevanta rader beroende på typ av instrument och vem som är motpart. Har det finansiella instrumentet ingen specifik motpart eller då det är noterat på en marknad rubriceras dessa finansiella instrument i balansräkningen som olika typer av värdepapper. Finansiella skulder där fordringsägare är sämre prioriterade än övriga rubriceras i balansräkningen som Efterställda skulder. Ett derivat är ett finansiellt instrument som kännetecknas av att dess värde ändras till följd av exempelvis valutakurser, räntor eller aktiekurser samtidigt som ingen eller liten inledande nettoinvestering krävs. Avtalet regleras vid en framtida tidpunkt. Avtalsenliga upplupna räntor för finansiella instrument andra än derivat redovisas i balansräkningen på egna rader för upplupna intäkter eller upplupna kostnader. Finansiella tillgångar redovisas i balansräkningen på affärsdag då avtal ingåtts om förvärv, förutom avtal i värderingskategorin Lånefordringar som redovisas på likviddag. Borttagande av finansiella tillgångar sker då rättigheten att erhålla kassaflöden förfallit eller i allt väsentligt överförs till annan part. Finansiella skulder tas bort från balansräkningen då skulden utsläcks genom att avtalet fullgjorts, annullerats eller upphört.

Inbäddade derivat

Ett inbäddat derivat är en del av ett sammansatt finansiellt instrument som också omfattar ett värdekontrakt som inte är ett derivat, vilket innebär att vissa av det sammansatta instrumentets kassaflöden varierar på ett sätt som liknar kassaflödena för ett fristående derivat. Ett inbäddat derivat skiljs från värdekontraktet och redovisas separat som Derivat i balansräkningen då dess ekonomiska egenskaper inte är nära förknippade med värdekontraktets, under förutsättning att det sammansatta finansiella instrumentet inte redovisas till verkligt värde via resultaträkningen.

Återköpstransaktioner

Med en äkta återköpstransaktion, så kallad repa, avses ett avtal där parter kommit överens om försäljning av värdepapper samt ett efterföljande återköp av motsvarande tillgångar till ett bestämt pris. Vid en återköpstransaktion redovisas ett sålt värdepapper fortsatt i balansräkningen då koncernen under transaktionens löptid är exponerad emot värdepapprets värdeförändringsrisk. Erhållen likvid redovisas som finansiell skuld i balansräkningen utifrån vem som är motpart. Sält värdepapper redovisas även som ställd pant. Erlagd likvid för förvärvat värdepapper, så kallad omvänd repa, redovisas i balansräkningen som utlåning till den säljande parten.

Värdepapperslån

Värdepapper som lånas ut kvarstår i balansräkningen då koncernen fortsatt är exponerad emot värdepapprets värdeförändringsrisk. Utlånade värdepapper redovisas på affärsdag som ställd pant, medan inlånade värdepapper inte tas upp som tillgång. Värdepapper som lånas ut värderas på samma sätt som övriga innehavda värdepapper av samma slag. I de fall avyttring av inlånade värdepapper sker, så kallad blankning, skuldbokförs ett belopp motsvarande värdepappernas verkliga värde inom Övriga skulder i balansräkningen.

Kvittning

Finansiella tillgångar och finansiella skulder kvittas och redovisas netto i balansräkningen om en legal rätt till kvittning föreligger, såväl i den löpande verksamheten som i händelse av konkurs, och om avsikten är att reglera posterna med ett nettobelopp eller att samtidigt realisera tillgången och reglera skulden.

3.5 Finansiella instrument, värdering (IAS 39)

Koncernens finansiella instrument indelas i värderingskategorierna:

- finansiella instrument till verkligt värde via resultaträkningen,
- lånefordringar,
- investeringar som hålles till förfall, samt
- övriga finansiella skulder.

Några enstaka och beloppsmässigt obetydliga innehav har kategoriserats som finansiella tillgångar som kan säljas, benämnt Värderingskategori, tillgängliga för försäljning. Initialt värderas samtliga finansiella instrument till verkligt värde. Det bästa belägget för verkligt värde vid första redovisningstillfället är transaktionspriset. För finansiella instrument som därefter inte värderas till verkligt värde via resultaträkning-

en görs även tillägg eller avdrag för direkta transaktionskostnader för att anskaffa eller ge ut det finansiella instrumentet. Efterföljande värdering av finansiella instrument sker beroende på vilken värderingskategori det finansiella instrumentet hänförs till. I noter till poster i balansräkningen med finansiella instrument framgår hur redovisat värde fördelar sig på olika värderingskategorier. Kategoriindelning redovisas även i efterföljande tabell.

Värderingskategori, verkligt värde via resultaträkningen

Finansiella instrument till verkligt värde via resultaträkningen omfattar instrument som innehas för handel och samtliga derivat, exklusive derivat som säkringsredovisas. Finansiella instrument som innehas för handel har förvärvats i syfte att säljas eller återköpas inom kort tid alternativt ingår i en portfölj för vilka det finns ett mönster av kortfristiga realiseringar av resultat. I noter till balansräkningen rubriceras dessa finansiella instrument som verkligt värde via resultaträkningen, handel. Till kategorin hänförs också andra finansiella instrument som vid första redovisningstillfället valts att oåterkalleligt redovisas till verkligt värde, den så kallade verkligt värde optionen. Valet att oåterkalleligt värdera finansiella instrument till verkligt värde används i koncernen för avskilda portföljer av utlåning, emitterade värdepapper och inlåning, då de tillsammans med derivat i allt väsentligt eliminerar portföljens sammantagna ränterisk. Kännetecknande för de finansiella instrumenten som omfattas är att de enligt kontraktet har fast räntesats. Valet att värdera till verkligt värde görs för att eliminera redovisningsmässig volatilitet som annars uppstår till följd av att olika värderingsprinciper normalt sett används för derivat och övriga finansiella instrument. Även finansiella skulder inom försäkringsrörelsen, där kunden bär placeringsrisken, kategoriseras på samma sätt då korresponderande tillgångar också värderas till verkligt värde. Innehav av aktier och andelar som inte är intresseföretag eller avsedda för handel har koncernen valt att kategorisera till verkligt värde via resultaträkningen då innehaven hanteras och utvärderas utifrån verkligt värde. I noter till balansräkningen rubriceras dessa finansiella instrument som verkligt värde via resultaträkningen, övrigt. De finansiella instrumentens verkliga värde fastställs utifrån noterade priser på aktiva marknader. Då sådana saknas används allmänt accepterade värderingsmodeller

såsom diskontering av framtida kassaflöden. Värderingsmodellerna baseras i möjligaste mån på observerbara marknadsdata, såsom noterade priser på aktiva marknader för liknande instrument eller noterade priser för identiska instrument på inaktiva marknader. Skillnader som uppkommer vid första redovisningstillfället mellan transaktionspriset och värdet enligt en värderingsmodell, så kallade dag 1-vinster eller förluster, redovisas i resultaträkningen endast i de fall värderingsmodellen enbart baserats på observerbara marknadsdata. I annat fall periodiseras skillnaden över det finansiella instrumentets löptid. Vid värdering av utlåning till verkligt värde, där observerbara marknadsdata för kreditmarginalen saknas vid värderingstillfället, används kreditmarginalen för senast genomförda transaktion med samma motpart. Värdeförändring redovisas i resultaträkningen inom Nettoresultat finansiella poster till verkligt värde. För finansiella instrument i handelsverksamhet innehåller koncernens resultatpost även aktieutdelningar. Värdeförändring till följd av förändrade valutakurser redovisas som valutakursförändring inom samma resultatpost. Även värdeförändring på finansiella skulder till följd av koncernens förändrade kreditvärdighet redovisas separat vid förekomst. Värdenedgång hänförlig till gäldenärens eller emittentens betalningsförmåga hänförs till Kreditförluster, netto.

Värderingskategori, lånefordringar

Utlåning till kreditinstitut och allmänheten som kategoriseras som lånefordringar redovisas i balansräkningen på likviddag. Dessa lånefordringar upptas till upplupet anskaffningsvärde så länge det inte finns objektiva belägg som tyder på att en lånefordran eller grupp av lånefordringar har ett nedskrivningsbehov. Lånefordran redovisas första gången till anskaffningsvärde, vilket utgörs av utbetalt lånebelopp med avdrag för erhållna avgifter och tillägg för kostnader som utgör en integrerad del i avkastningen. Den räntesats som ger lånefordrans anskaffningsvärde som resultat vid beräkning av nuvärdet av framtida betalningar utgör den effektiva anskaffningsräntan. Lånefordrans upplupna anskaffningsvärde beräknas genom att diskontera de kvarvarande framtida betalningarna med den effektiva anskaffningsräntan. Som ränteintäkt redovisas erhållna räntebetalningar samt förändringen av lånefordrans upplupna anskaffningsvärde under perioden, vilket medför att en jämn avkastning erhålls. På

Finansiella tillgångar		2016					2015						
		Säkrings-instrument	Verkligt värde via resultat-räkningen		Låneford-ringar	Hålles till förfall	Summa	Säkrings-instrument	Verkligt värde via resultat-räkningen		Låneford-ringar	Hålles till förfall	Summa
Värderingskategorier	mdkr	Derivat	Handel	Övrigt				Derivat	Handel	Övrigt			
	Kassa och tillgodohavande hos centralbanker				121		121				186		186
	Belåningsbara statsskuldförbindelser m.m.		22			85	107		76			0	76
	Utlåning till kreditinstitut		1		31		32		2		85		87
	Utlåning till allmänheten		48	142	1 317		1 507		35	196	1 183		1 414
	Obligationer och andra räntebärande värdepapper		71			4	75		85			4	89
	Finansiella tillgångar där kunder bär placeringsrisken				160		160			153			153
	Aktier och andelar		24			0	24		11			0	11
	Derivat	17	71				88	18	68				86
	Övriga finansiella tillgångar					11	11				18		18
	Summa	17	237	302	1 480	89	2 125	18	277	349	1 472	4	2 120

Finansiella skulder		2016				2015					
		Säkrings-instrument	Verkligt värde via resultat-räkningen		Övriga finansiella skulder	Summa	Säkrings-instrument	Verkligt värde via resultat-räkningen		Övriga finansiella skulder	Summa
Värderingskategorier	mdkr	Derivat	Handel	Övrigt			Derivat	Handel	Övrigt		
	Skulder till kreditinstitut		0		72	72		1		150	151
	In- och upplåning från allmänheten		11		782	793		4	0	744	748
	Finansiella skulder där kunder bär placeringsrisken				161	161			158		158
	Emitterade värdepapper m.m.		15	8	819	842		14	6	806	826
	Korta positioner värdepapper		12			12		8			8
	Derivat	3	82			85	4	65			69
	Efterställda skulder				27	27				25	25
	Övriga finansiella skulder				23	23				32	32
	Summa	3	120	169	1 723	2 015	4	92	164	1 757	2 017

balansdagen bedöms om det finns objektiva belägg som tyder på ett nedskrivningsbehov för en lånefordran eller för en grupp av lånefordringar. Har en eller flera händelser inträffat efter det att lånefordran redovisades första gången, som har en negativ inverkan på de uppskattade framtida kassaflödena och inverkan kan uppskattas tillförlitligt, sker nedskrivning. Nedskrivningen beräknas som skillnaden mellan lånefordrans redovisade värde och nuvärdet av uppskattade framtida kassaflöden diskonterade med lånefordrans ursprungliga effektiva ränta. Koncernen bedömer först om objektiva belägg finns för nedskrivning på individuell lånefordran. Lånefordringar för vilka sådana belägg saknas inkluderas i portföljer med likartade kreditriskegenskaper. Dessa portföljer bedöms därefter kollektivt ifall objektiva belägg för nedskrivning finns. Eventuell nedskrivning beräknas då för portföljen i sin helhet. För homogena grupper av fordringar med begränsat värde och likartad kreditrisk som individuellt identifierats ha objektiva belägg för nedskrivning värderas individuellt utifrån förlustrisken i portföljen som helhet. Om nedskrivningsbehovet minskar i efterföljande perioder återförs tidigare gjord nedskrivning. Lånefordran redovisas dock aldrig till ett högre värde än vad det upplupna anskaffningsvärdet varit om nedskrivningen inte gjorts. Nedskrivningar på lånefordringar redovisas i resultaträkningen som Kreditförluster, netto, vilket antingen sker som reserveringar för individuellt osäkra lån, portföljreserveringar eller som bortskrivningar av osäkra lån. Bortskrivningar görs då förlusten anses beloppsmässigt slutligen fastställd och redovisas inom kreditförluster före ianspråktagandet av eventuellt tidigare gjord reservering. Ianspråktaga reserveringar vid bortskrivningar redovisas på separat rad inom Kreditförluster, netto. Återbetalningar av bortskrivningar liksom återvinningar av reserveringar intäktsredovisas inom kreditförluster. Redovisat värde för lånefordringar är upplupet anskaffningsvärde reducerat med bortskrivningar och reserveringar. Individuella reserveringar och portföljreserveringar redovisas på separat reserveringskonto i balansräkningen medan bortskrivningar reducerar utestående lånefordran. Reserveringar för sannolika förluster för garantier och andra ansvarsförbindelser redovisas på skuldsidan. Osäkra lån är sådana för vilka det är sannolikt att betalningarna inte fullföljs enligt kontraktsvillkoren. En lånefordran är inte osäker om det finns säkerheter som med betryggande marginal täcker både kapital, räntor och ersättning för eventuella förseningar.

Värderingskategori, hålles till förfall

Vissa finansiella tillgångar som förvärvats i syfte att innehas till förfall har kategoriserats som investeringar som hålles till förfall. Dessa har fastställd löptid, är inte derivat och är noterade på en aktiv marknad. Investeringarna redovisas initialt på affärsdag till sitt anskaffningsvärde och därefter till upplupet anskaffningsvärde med eventuellt avdrag för nedskrivningsbehov. Värdering sker på samma sätt som för lånefordringar.

Omklassificering av finansiella tillgångar

Finansiella tillgångar, exklusive derivat, som inte längre uppfyller kriterierna för handel kan omklassificeras från värderingskategorin Finansiella instrument till verkligt värde under förutsättning att extraordinära förutsättningar föreligger. Vid en omklassificering till värderingskategorin Investeringar som hålles till förfall krävs också att intentionen och förmågan finns att inneha investeringen till förfall. Tillgångarnas verkliga värde vid tidpunkten för omklassificering anses utgöra anskaffningsvärdet.

Värderingskategori, övriga finansiella skulder

Finansiella skulder som inte redovisas inom finansiella instrument till verkligt värde via resultaträkningen redovisas initialt på affärsdag till sitt anskaffningsvärde och därefter till upplupet anskaffningsvärde. Det upplupna anskaffningsvärdet beräknas på samma sätt som för lånefordringar.

Säkringsredovisning till verkligt värde

Säkringsredovisning till verkligt värde tillämpas i vissa fall när ränteexponeringen i en redovisad finansiell tillgång eller finansiell skuld eller portfölj av utlåning säkrats med derivat. Säkringsredovisningen medför att den säkrade risken i det säkrade instrumentet eller den säkrade portföljen också omvärderas till verkligt värde. Värdet för den säkrade risken i den säkrade portföljen redovisas på separat rad i balansräkningen som Värdeförändring på räntesäkrad post i portföljsäkring. Posten redovisas i anslutning till Utlåning till allmänheten. Värdet för den säkrade risken i en individuell finansiell tillgång eller finansiell skuld redovisas på samma rad i balansräkningen som det finansiella instrumentet. Både värdeförändringen på säkringsinstrumentet, derivatet, och värdeförändringen på den säkrade risken redovisas i resultaträkningen i Nettoresultat finansiella poster till verkligt värde. En förutsättning för att säkringsredovisning ska kunna tillämpas är att säkringen formellt identifierats och dokumenterats. Säkringens effektivitet ska kunna mätas på ett tillförlitligt sätt samt förväntas vara och under redovisade perioder ha varit mycket effektiv i att uppnå motverkande värdeförändringar.

Kassaflödessäkring

Derivat ingås ibland i syfte att säkra exponeringen för variationer av framtida kassaflöden till följd av ränte- och valutaförändringar. Dessa säkringar kan redovisas som kassaflödessäkringar, vilket innebär att den effektiva delen av värdeförändringen på derivatet, säkringsinstrumentet, redovisas i övrigt totalresultat. Eventuell ineffektiv del redovisas i resultaträkningen i Nettoresultat finansiella poster till verkligt värde. När de framtida kassaflödena leder till redovisning av en finansiell tillgång eller en finansiell skuld tas uppkomna vinster och förluster på säkringsinstrumentet bort från övrigt totalresultat och redovisas i resultaträkningen under samma perioder som den säkrade posten påverkar resultaträkningen. En förutsättning för att säkringsredovisning ska kunna tillämpas är att säkringen formellt identifierats och dokumenterats. Säkringens effektivitet ska kunna mätas på ett tillförlitligt sätt samt förväntas vara och under redovisade perioder ha varit mycket effektiv i att uppnå motverkande värdeförändringar.

Säkring av nettoinvestering i utlandsverksamhet

Säkringar av nettoinvesteringar i utlandsverksamhet tillämpas för att skydda koncernen från de omräkningsdifferenser som uppkommer då verksamheter i annan funktionell valuta än rapporteringsvaluta omräknas. Finansiella skulder som upptagits i utlandsverksamhetens funktionella valuta värderas till valutakursen per balansdagen. Den del av valutakursresultatet på säkringsinstrumentet som är effektiv redovisas i övrigt totalresultat. Eventuell ineffektiv del redovisas i resultaträkningen i Nettoresultat finansiella poster till verkligt värde. Vid en avyttring av en utlandsverksamhet tas uppkomna vinster och förluster på säkringsinstrumentet bort från övrigt totalresultat och redovisas i resultaträkningen. En förutsättning för att säkringsredovisning ska kunna tillämpas är att säkringen formellt identifierats och dokumenterats. Säkringens effektivitet ska kunna mätas på ett tillförlitligt sätt samt förväntas vara och under redovisade perioder ha varit mycket effektiv i att uppnå motverkande värdeförändringar.

3.6 Leasingavtal (IAS 17)

Koncernens leasingverksamhet utgörs av finansiell leasing och redovisas därför som lånefordringar. Redovisat värde motsvarar nuvärdet av framtida leasingbetalningar. Skillnaden mellan alla framtida leasingbetalningar, bruttofordran, och nuvärdet av framtida leasingbetalningar utgör ej intjänad intäkt. Detta medför att erhållna leasingavgifter redovisas dels i resultaträkningen som Ränteutgifter och dels i balansräkningen som amortering så att den finansiella intäkten motsvarar en jämn förräntning på den gjorda nettoinvesteringen. Ett finansiellt leasingavtal innebär att ekonomiska risker och fördelar som förknippas med ägandet av ett objekt i allt väsentligt överförs från leasegivaren till leasetagaren. Då leasegivaren bär de ekonomiska riskerna och fördelarna klassificeras leasingavtalet som operationellt. Koncernen är både leasegivare och leasetagare i operationella leasingavtal. Då koncernen är leasetagare kostnadsförs leasingavgiften linjärt över leasingperioden.

3.7 Intresseföretag och joint ventures (IAS 28, IFRS 11)

Investeringar i intresseföretag och joint ventures, företag där ägaren har betydande inflytande eller gemensamt bestämmande inflytande men inte ensamt bestämmande inflytande, redovisas enligt kapitalandelsmetoden. Kapitalandelsmetoden innebär att andelarna i ett företag redovisas till anskaffningsvärde vid anskaffningstillfället och därefter justeras med ägd andel av förändringen i företagets nettotillgångar. Goodwill hänförlig till ett intresseföretaget eller ett joint venture ingår i andelarnas redovisade värde och skrivs inte av.

Därefter jämförs andelarnas redovisade värde med återvinningsvärdet på nettoinvesteringen i intresseföretaget eller i ett joint venture för att fastställa eventuellt nedskrivningsbehov. Ägd andel av intresseföretagets eller ett joint ventures resultat enligt företagets resultaträkning tillsammans med eventuella nedskrivningar redovisas på egen rad. Andel av intresseföretagets eller ett joint ventures skatt redovisas i resultaträkningen som Skatt. Rapporteringsdatum och redovisningsprinciper för intresseföretag och joint venture överensstämmer med koncernens.

3.8 Immateriella tillgångar (IAS 38)

Goodwill

Goodwill förvärvat i rörelseförvärv värderas initialt till anskaffningsvärdet. Därefter värderas goodwill till anskaffningsvärdet med avdrag för ackumulerade nedskrivningar. Nedskrivningsbehov av goodwill provas årligen eller oftare då händelser eller omständigheter indikerar värdenedgång. I syfte att pröva goodwill från rörelseförvärv för nedskrivning allokteras den vid förvärvstidpunkten till den kassagenererande enhet eller enheter som förväntas dra fördel av förvärvet. Identifierad kassagenererande enhet motsvarar den lägsta nivå i företaget för vilken goodwillen övervakas i den interna styrningen av företaget. En kassagenererande enhet är inte större än en rörelsegren i segmentrapporteringen. Nedskrivningsbehov fastställs genom att bedöma återvinningsvärdet för den kassagenererande enheten som goodwillen är kopplad till. Då återvinningsvärdet är lägre än det redovisade värdet redovisas nedskrivning. Redovisad nedskrivning återförs inte.

Övriga immateriella tillgångar

Immateriella tillgångar redovisas initialt till anskaffningsvärde och därefter till anskaffningsvärde med avdrag för ackumulerade avskrivningar och ackumulerade nedskrivningar. Anskaffningsvärdet för immateriella tillgångar vid ett rörelseförvärv motsvaras av verkligt värde vid förvärvstidpunkten. Nyttjandeperiod för immateriella tillgångar bedöms vara antingen bestämbar eller obestämbar. Immateriella tillgångar med bestämbar nyttjandeperiod skrivs av över nyttjandeperioden och provas för nedskrivning om ett nedskrivningsbehov indikeras. Nyttjandeperiod och avskrivningsmetod omprövas och anpassas vid behov i samband med varje bokslutstillfälle. Utvecklingsutgifter vars anskaffningsvärde kan beräknas på ett tillförlitligt sätt och för vilka det är sannolikt att framtida ekonomiska fördelar hänförliga till tillgångarna kommer att tillfalla koncernen tas upp i balansräkningen. I övriga fall kostnadsförs utvecklingsutgifter då de uppkommer.

3.9 Materiella tillgångar (IAS 2, IAS 16)

För skyddande av fordran

Materiella tillgångar som förvärvats eller återtagits i syfte att skydda fordran redovisas som varulager, såvida de inte anses vara förvaltningsfastigheter. Varulager värderas till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet. Anskaffningsvärdet innefattar alla kostnader för inköp, kostnader för tillverkning samt andra kostnader för att bringa varorna till deras aktuella plats och skick. Nettoförsäljningsvärdet avser det belopp som bedöms realiseras vid en försäljning.

För eget bruk

Materiella anläggningstillgångar, såsom inventarier och rörelsefastigheter, redovisas initialt till anskaffningsvärde och därefter till anskaffningsvärde med avdrag för ackumulerade avskrivningar och nedskrivningar.

3.10 Låneutgifter (IAS 23)

Låneutgifter aktiveras då de är direkt hänförliga till inköp, uppförande eller produktion av en kvalificerad tillgång. Med låneutgifter avses ränta och andra kostnader som uppkommer vid upptagande av lån. En kvalificerad tillgång är en tillgång som tar en betydande tid i anspråk att färdigställa och är avsedd för användning eller försäljning. Kvalificerade tillgångar kan vara immateriella tillgångar eller materiella anläggningstillgångar. Övriga låneutgifter redovisas som kostnader i den period de uppkommer.

3.11 Avsättningar (IAS 37)

En avsättning redovisas i balansräkningen då koncernen har en legal eller informell förpliktelse som en följd av inträffade händelser och det är troligt att ett utflöde av resurser kommer att krävas för att reglera förpliktelsen. Därutöver ska en tillförlitlig uppskattning av beloppet kunna göras och uppskattat utflöde nuvärdesberäknas. Avsättningarna provas vid varje bokslutstillfälle och justeras vid behov, så att de motsvarar aktuell uppskattning av åtagandenas värde.

Avsättningar redovisas för omstruktureringar. Med omstrukturering avses genomgripande organisationsförändring, till exempel genom att anställda får avgångsvederlag för förtida uppsägning, eller nedläggningar av kontor. För att en avsättning ska redovisas krävs att en omstruktureringsplan har fastställts och tillkännagivits så att det har skapats en välgrundad förväntan hos dem som berörs av att företaget kommer att genomföra omstruktureringen. En avsättning för omstrukturering omfattar enbart de direkta utgifter som uppstår vid omstruktureringen och som inte hör samman med den framtida verksamheten, såsom kostnader för avgångsvederlag.

3.12 Pensioner (IAS 19)

Koncernens ersättningar till anställda efter anställningens upphörande, vilka utgörs av pensionsförpliktelser, klassificeras antingen som avgiftsbestämda planer eller förmånsbestämda planer. Med avgiftsbestämda planer avses att koncernen betalar avgifter till separat juridisk enhet och att värdeförändringsrisken fram till dess att medlen utbetalas faller på den anställde. Således har koncernen inga ytterligare förpliktelser efter det att avgifterna är betalda. Övriga pensionsförpliktelser klassificeras som förmånsbestämda planer. Premier till en avgiftsbestämd plan redovisas som kostnad när en anställd har utfört tjänsterna. För förmånsbestämda planer beräknas nuvärdet av pensionsförpliktelserna och redovisas som avsättning. Både rättsliga och informella förpliktelser som uppstått till följd av praxis beaktas. Beräkningen sker enligt den så kallade Projected Unit Credit Method och innehåller även löneskatt. Metoden innebär att de framtida ersättningarna fördelas på tjänsteperioder. Från förpliktelserna avräknas det verkliga värdet på de tillgångar, förvaltningstillgångar, som finns avsatta för att täcka förpliktelserna. Resultaträkningen, personalkostnader, belastas med nettot av tjänstgöringskostnader, räntekostnad på förpliktelserna samt ränteintäkt på förvaltningstillgångar. Beräkningarna baseras på av koncernen fastställda aktuariella antaganden, vilka utgör koncernens bästa bedömning om den framtida utvecklingen. Samma räntesats används för att beräkna både räntekostnad och ränteintäkt. I de fall det verkliga utfallet avviker eller då antaganden förändras uppstår så kallade aktuariella vinster och förluster. Nettot av aktuariella vinster och förluster redovisas

som Omvärderingar av förmånsbestämda pensionsplaner i övrigt totalresultat. Där redovisas också skillnaden mellan verklig avkastning och beräknad ränteintäkt på förvaltningstillgångar.

3.13 Försäkringsavtal (IFRS 4)

Med försäkringsavtal i redovisningen avses ett avtal där betydande försäkringsrisk överförs från försäkringstagaren till försäkringsgivaren. Merparten av koncernens försäkringsavtal överför inte en betydande försäkringsrisk, varför sådana avtal istället redovisas som finansiella instrument i balansräkningen inom raden Finansiella skulder där kunder bär placeringsrisken. För försäkringsavtal med betydande försäkringsrisk görs försäkringstekniska avsättningar som motsvarar de utfästa förpliktelserna. I resultaträkningen redovisas erhållna premier och avsättningar på egna rader.

3.14 Intäkter (IAS 18)

Principer vid intäktsredovisning för finansiella instrument beskrivs i avsnitt 3.5 Finansiella instrument, värdering (IAS 39). Ränteintäkter och räntekostnader för finansiella instrument beräknade enligt effektivräntemetoden redovisas inom Räntenetto – förutom ränteintäkter och räntekostnader från finansiella instrument som innehas i handelssyfte inom segmentet Stora företag & Institutioner samt därtill relaterade räntor, vilka istället redovisas inom Nettoresultat för finansiella poster till verkligt värde. Värdeförändringar och utdelningar på aktier i värderingskategorin Finansiella instrument till verkligt värde via resultaträkningen samt alla valutakursförändringar mellan funktionella och andra valutor redovisas inom Nettoresultat finansiella poster till verkligt värde. Arvode för utförda tjänsteuppdrag redovisas som intäkt när tjänsten utförs inom både Provisionsintäkter och inom Övriga rörelseintäkter. Exempel på provisionsintäkter är betalningsförmedling, kapitalförvaltningsarvode och courtage. Provisionskostnader är transaktionsberoende och är direkt relaterade till transaktioner som redovisats som intäkter inom Provisionsintäkter. Övriga intäkter innehåller även realisationsresultat vid avyttring av ägarandelar i dotterföretag och intresseföretag i den mån de inte representerar en självständig rörelsesegren eller en väsentlig verksamhet som bedrivs inom ett geografiskt område. Övriga intäkter innehåller också realisationsresultat vid avyttring av materiella tillgångar.

3.15 Aktierelaterade ersättningar (IFRS 2)

Då koncernen erhåller tjänster från anställda och ådrar sig förpliktelser att reglera transaktionerna med de anställda med egna eget kapitalinstrument redovisas det som aktierelaterade ersättningar. Det verkliga värdet på den tjänstgöring som berättigar de anställda till tilldelning av eget kapitalinstrument redovisas som kostnad vid den tidpunkt då tjänsterna erhålls. Samtidigt redovisas en motsvarande ökning av eget kapital, som Balanserade vinstmedel. För aktierelaterade ersättningar till anställda som regleras med egna eget kapitalinstrument värderas de erhållna tjänsterna genom hänvisning till de tilldelade eget kapitalinstrumentens verkliga värde. Det verkliga värdet för eget kapitalinstrumenten beräknas per den redovisningsmässiga tilldelningstidpunkten, värderingstidpunkten. Med värderingstidpunkt avses den tidpunkt då avtal ingåtts och parterna är överens om villkoren för de aktierelaterade ersättningarna. Vid tilldelningstidpunkten tilldelas de anställda rätter till aktierelaterade ersättningar. Då de tilldelade eget kapitalinstrumenten intjänas först när de anställda fullgjort viss tjänstgöringsperiod antas tjänsterna utföras under intjänandeperioden, vilket medför att kostnaden och motsvarande ökning av eget kapital redovisas under hela intjänandeperioden. Icke marknadsrelaterade villkor, såsom krav på fortsatt anställning, för intjänande beaktas i antagandet om hur många eget kapitalinstrument som förväntas bli intjänade. Vid varje rapportperiods slut omprövas koncernen sina bedömningar av hur många aktier som förväntas bli intjänade baserat på de icke marknadsbaserade intjänandevillkoren. Den eventuella avvikelse mot ursprunglig bedömning som omprövningen ger upphov till redovisas i resultaträkningen och motsvarande justering redovisas i Balanserade vinstmedel inom eget kapital. Tillhörande sociala avgifter redovisas som en kontantreglerad aktierelaterad ersättning, det vill säga som en kostnad under motsvarande period, men beräknat på verkligt värde som vid var tidpunkt skulle utgöra underlag för betalning av sociala avgifter.

3.16 Nedskrivningar (IAS 36)

För tillgångar som inte provas för nedskrivning enligt andra standarder bedömer koncernen löpande om det finns indikationer på att tillgångar minskat i värde. Ifall sådan indikation existerar provas tillgångar för nedskrivning genom att tillgångens återvinningsvärde uppskattas. En tillgångs återvinningsvärde är det högsta värdet av tillgångens försäljningsvärde med avdrag för försäljningsomkostnader och dess nyttjandevärde. Överstiger redovisat värde återvinningsvärdet sker nedskrivning till återvinningsvärdet. Vid bedömning av nyttjandevärdet diskonteras uppskattade framtida kassaflöden med en diskonteringsfaktor, före skatt, som inkluderar marknadens bedömning av pengars tidvärde och andra risker som är förknippade med den

specifika tillgången. En bedömning görs också vid varje rapporteringstillfälle om det finns indikationer på att behov av tidigare gjord nedskrivning har minskat eller inte längre föreligger. Ifall sådan indikation existerar bestäms återvinningsvärdet. Tidigare gjord nedskrivning återförs endast om det föreligger förändringar i de uppskattningar som gjordes när nedskrivningen bokfördes. Nedskrivningar av goodwill återförs inte. Nedskrivningar redovisas i resultaträkningen separat för materiella respektive immateriella tillgångar.

3.17 Skatt (IAS 12)

Aktuella skattefordringar och skatteskulder för aktuell period och tidigare perioder värderas till det belopp som förväntas erhållas eller betalas till skattemyndigheter. Med uppskjutna skatter avses skatt på skillnader mellan redovisat och skattemässigt värde, som i framtiden utgör underlag för aktuell skatt. Uppskjuten skatteskuld är skatt som hänförs sig till skattepliktiga temporära skillnader och som förutses betalas i framtiden.

Uppskjuten skatteskuld redovisas för samtliga skattepliktiga temporära skillnader förutom till den del skatteskulderna är hänförliga till första redovisningen av goodwill eller till vissa skattepliktiga skillnader på grund av innehav i dotterföretag. Uppskjuten skattefordran representerar en reduktion av framtida skatt som hänförs sig till avdragsgilla temporära skillnader, skattemässiga underskottsavdrag eller andra framtida skattemässiga avdrag. Uppskjuten skattefordran prövas vid varje bokslutstillfälle och redovisas i den utsträckning det vid respektive balansdag är sannolikt att de kan utnyttjas. Det medför att en tidigare ej redovisad uppskjuten skattefordran redovisas då det bedöms som sannolikt att tillräckliga skattepliktiga överskott kommer att finnas i framtiden. På balansdagen lagfästa skattesatser används vid beräkningarna.

Koncernens uppskjutna skattefordran och skatteskuld beräknas nominellt med respektive lands skattesats som gäller för efterföljande år. Uppskjuten skattefordran nettoredo visas mot uppskjuten skatteskuld för koncernföretag som har skattemässig utjämningsrätt. All aktuell skatt och uppskjuten skatt redovisas i resultaträkningen som Skatt förutom skatt hänförlig till poster som har redovisats i övrigt totalresultat eller direkt i eget kapital.

3.18 Anläggningstillgångar som innehas för försäljning och avvecklade verksamheter (IFRS 5)

En anläggningstillgång (eller en avyttringsgrupp) klassificeras som att den innehas för försäljning om dess redovisade värde kommer att återvinnas i huvudsak genom försäljning. Tillgången (eller avyttringsgruppen) måste vara tillgänglig för omedelbar försäljning i förevarande skick. Det måste vidare vara mycket sannolikt att försäljning kommer att ske och att en fullbordad försäljning förväntas bli redovisad inom ett år. Som avveklad verksamhet redovisas dotterföretag som förvärvats uteslutande i syfte att vidareförsäljas. Anläggningstillgångar som innehas för försäljning redovisas på egen rad i balansräkningen och värderas till det lägsta av det redovisade värdet och det verkliga värdet efter avdrag för försäljningskostnader. Skulder som är relaterade till anläggningstillgångarna redovisas också på egen rad i balansräkningen. Den avvecklade verksamhets resultat redovisas på egen rad i resultaträkningen, efter resultat för kvarvarande verksamheter.

3.19 Likvida medel (IAS 7)

Likvida medel består av kassa och tillgodohavande hos centralbanker, då centralbanken är hemmahörande i ett land där Swedbank har banklicens. Med tillgodohavande avses medel som är tillgängliga när som helst. Det innebär att samtliga likvida medel är användbara omgående.

3.20 Rörelsesegment (IFRS 8)

Segmentrapporteringen presenteras utifrån företagsledningens perspektiv och avser de delar av koncernen som definierats som rörelsesegment. Rörelsesegmenten identifieras utifrån den interna rapporteringen till företagets högsta verkställande beslutsfattare. Koncernen har identifierat koncernens VD som dess högste verkställande beslutsfattare och den interna rapporteringen som används av VD för att följa upp verksamheten och fatta beslut om resursfördelning ligger till grund för den information som presenteras.

Redovisningsprinciperna för ett rörelsesegment utgörs av redovisningsprinciperna ovan jämte de principer som specifikt avser segmentrapporteringen. Marknadsbaserade ersättningar tillämpas mellan rörelsesegmenten medan alla kostnader inom IT och övrig gemensam service samt koncernstaber förs via självkostnadsbaserade internpriser till rörelsesegmenten. Koncernledningskostnader utfördas inte. För gränsöverskridande tjänster sker fakturering enligt OECD:s riktlinjer för internprissättning.

Koncernens eget kapital tillhörande aktieägarna allokteras till respektive rörelsesegment baserat på kapitaltäckningsreglerna och bedömt ianspråktagat kapital.

Räntabilitet för rörelsesegmenten beräknas på rörelseresultatet med avdrag för beräknad skatt och minoritetsandel i relation till genomsnittligt allokert eget kapital.

4 NYA STANDARDER OCH TOLKNINGAR

International Accounting Standard Board (IASB) och IFRS Interpretations Committee har utfärdat nedan angivna standarder, ändringar av standarder samt tolkningar som ska tillämpas för 2016 eller senare. IASB tillåter förtida tillämpning av dessa. För att Swedbank ska kunna tillämpa dem krävs också att de är godkända av EU om förändringarna inte är förenliga med tidigare regler i IFRS. Swedbank har inte tillämpat nedanstående förändringar i årsredovisningen 2016.

Finansiella instrument (IFRS 9)

IFRS 9 ersätter IAS 39 Finansiella instrument: Redovisning och värdering och innehåller regler för redovisning, klassificering, värdering, nedskrivningar, bortbokning samt säkringsredovisning. De största förändringarna jämfört med IAS 39 avser klassificering, värdering, nedskrivningar och säkringsredovisning. Standarden antogs av EU i november 2016 och ska tillämpas för räkenskapsår som inleds den 1 januari 2018.

Swedbank har för avsikt att tillämpa IFRS 9 från och med den obligatoriska dagen för tillämpning, den 1 januari 2018. Reglerna för klassificering, värdering och nedskrivning kommer att tillämpas retroaktivt genom att justera koncernens balansräkning per den dagen. Det finns inget krav på omräkning av jämförande perioder och Swedbank har inte för avsikt att göra det.

Påverkan av IFRS 9 på koncernens finansiella rapporter bedöms fortfarande av koncernen men förväntas bli väsentlig, särskilt avseende de nya införda kraven avseende nedskrivningar. En tillförlitlig bedömning av den potentiella påverkan på de finansiella rapporterna kommer inte att finnas förrän modellerna för nedskrivning har utvecklats och testats vidare. Dessutom övervägs fortfarande övergångsreglerna för kapitaltäckningsregelverket av Basel kommittén. Därför måste antaganden om påverkan på kapitalbasen som konsekvens av IFRS 9 göras fram till dess Basel kommittén publicerar sina krav på dels hantering av avsättningar enligt schablon- och IRK metod och dels vilka övergångsregler som kan erbjudas.

Swedbank har för avsikt att kvantifiera den potentiella effekten av IFRS 9 när tillförlitliga uppskattningar kan göras vilket blir senast i årsredovisningen 2017.

Klassificering och värdering:

Vid det första redovisningstillfället klassificeras en finansiell tillgång som därefter värderad till verkligt värde över resultatet, upplupet anskaffningsvärde eller verkligt värde via övrigt totalresultat. Klassificeringen av skuldinstrument kommer att baseras på två kriterier: (a) företagets affärsmodell för förvaltningen av finansiella tillgångar och (b) huruvida de avtalsenliga kassaflödena endast uttrycker betalningar av kapitalbelopp och ränta. Införandet av test av de avtalsenliga kassaflödesegenskaperna har resulterat i borttagande av kraven att bedöma och separera inbäddade derivat när instrumentet är en finansiell tillgång.

Swedbank har utvärderat affärsmodellen för portföljer av finansiella tillgångar baserat på hur de förvaltas och utvärderas. Test av egenskaper hos de avtalsenliga kassaflödena har utförts på ett urval av standardavtal, avtal från populationer som anses ha likartade avtalsegenskaper och individuella avtal som anses ha egenskaper som inte är homogena eller klausuler som kräver särskild utvärdering. Baserat på den nuvarande balansräkningen förväntas inte tillämpningen av bedömningen av egenskaper efter affärsmodell och avtalsenliga kassaflöden resultera i någon väsentlig förändring av klassificering av finansiella tillgångar jämfört med klassificeringen enligt IAS 39. Swedbank bedömer för närvarande inte att något skuldinstrument kommer att bli klassificerat som värderad till verkligt värde via övrigt totalresultat.

Klassificering av egetkapitalinstrument enligt IFRS 9 är värderad till verkligt värde över resultatet förutom då företaget väljer att presentera sådana instrument som värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat. Swedbank planerar för närvarande inte att tillämpa den valmöjligheten.

Swedbank har identifierat finansiella tillgångar som hänförs till kategorin värderade till verkligt värde över resultatet enligt IAS 39 (den så kallade verkligt värde optionen), i första hand för att undvika redovisningsmässiga inkonsekvenser. IFRS 9 ger en engångsmöjlighet att omvärdera dessa portföljer och antingen frivilligt upphöra eller fortsätta med verkligt värde optionen (förutsatt att kriterierna för verkligt värde option fortfarande gäller). Portföljer med finansiella tillgångar värderade enligt verkligt värde optionen kan klassificeras om till värderade till upplupet anskaffningsvärde enligt IFRS 9, förutsatt att bedömningen av egenskaper efter affärsmodell och avtalsenliga kassaflöden uppfyller de kriterierna. Swedbank utvärderar fortfarande effekten av denna valmöjlighet.

Kraven på klassificering och värdering av finansiella skulder kvarstår till stor del oförändrade jämfört med IAS 39. Den huvudsakliga förändringen avser finansiella skulder identifierade som värderade till verkligt värde över resultatet. IFRS 9 tillåter att verkligt värde förändringar beroende på egen kredit risk på sådana finansiella skulder redovisas via övrigt totalresultat istället för via resultaträkningen. Swedbank förväntar sig att fortsätta tillämpa verkligt värde option enligt IFRS 9 på samma population som enligt IAS 39. Effekten på grund av denna förändring förväntas inte bli väsentlig. Justeringen för egen kreditrisk redovisad i resultaträkningen enligt IAS 39 kan ses i not K44.

Nedskrivning – förväntade kreditförluster

IFRS 9 tar bort kraven i IAS 39 på att identifiera en inträffad förlusthändelse och introducerar en modell för förväntade kreditförluster vid värderingen av nedskrivningar för finansiella tillgångar som värderas till upplupet anskaffningsvärde. Den nya nedskrivningsmodellen fastställer en testegsindelning utifrån om det inträffat en betydande ökning av kreditrisken jämfört med första redovisningstillfället för ett finansiellt instrument. Förväntade kreditförluster kommer att beräknas baserat på vilket steg den individuella tillgången är hänförd till vid varje balansdag.

För finansiella tillgångar där ingen betydande ökning av kreditrisken inträffat sedan första redovisningstillfället reserveras en kreditförlust som motsvarar de förväntade kreditförluster som kan inträffa inom 12 månader. För finansiella tillgångar där en betydande ökning av kreditrisken inträffat och för de som är osäkra redovisas en kreditförlustreserv som motsvarar de förväntade kreditförluster som kan inträffa under tillgångens hela återstående löptid. Enligt IFRS 9 blir det därför mer relevant att bedöma på vilket sätt kreditrisk hanteras avseende olika typer av portföljer och olika typer av kreditriskinformation som finns tillgänglig, särskilt för att möjliggöra lämplig stegsindelning. Förflyttningar mellan olika steg kommer att tillämpas på individuell lånenivå och kommer även att införliva effekterna av framåtblickande makro-ekonomiska faktorer.

Swedbank avser inte förändra policyn för bortskrivning av lånefordringar som anges på sida 79.

Omfattning

Enligt IFRS 9 har omfattningen av reserveringar utvidgats jämfört med IAS 39 då oåterkalleliga lånelöften och finansiella garantiavtal utanför balansräkningen inkluderas. För närvarande görs reserveringar för dessa instrument enligt IAS 37 (Avsättningar, eventalförpliktelser och eventaltillgångar).

Steg 1

Enligt IFRS 9 reserveras en kreditförlust som motsvarar den kreditförlust som förväntas inträffa inom 12 månader för finansiella tillgångar där ingen betydande ökning av kreditrisken inträffat sedan första redovisningstillfället. Enligt IAS 39 redovisas portföljreserveringar baserat på en kollektiv bedömning av lån där en förlusthändelse inträffat men specifika objektiva belägg för nedskrivning ännu inte individuellt identifierats, även kallad reserveringar som inträffat men som ännu inte individuellt rapporterats. Portföljreserveringarna tar hänsyn till faktorer såsom uppskattning av tidsperioden från förlusthändelsen till tidpunkten för objektiva belägg för identifieringen av förlusten, även kallad "perioden då förlusten uppkommer". 12 månaders horisont i enlighet med IFRS 9 är troligen en lika lång eller längre period än "perioden då förlusten uppkommer" enligt IAS 39. Följaktligen förväntas reserveringarna enligt IFRS 9 bli högre än enligt IAS 39.

Steg 2

Finansiella tillgångar anses vara i steg 2 när en betydande ökning av kreditrisken inträffat sedan första redovisningstillfället. För sådana finansiella tillgångar redovisas en kreditförlustreserv som motsvarar de förväntade kreditförlusterna för tillgångens hela återstående löptid. Kreditförlustreserven enligt IFRS 9 förväntas vara högre än kreditförlustreserven enligt IAS 39 till följd av att reserveringar avseende lån som inte är osäkra utgörs av förväntade kreditförluster för dessa tillgångars hela återstående löptid.

Swedbank har för avsikt att bedöma förändring av kreditrisken genom att använda en kombination av individuell och kollektiv information och förändringen kommer att avspegla ökningen av kreditrisk för varje enskilt finansiellt instrument i den mån det är praktiskt möjligt. Bedömningen kommer att baseras på fastställda kriterier för varje portfölj, segment och produkt typ som omfattas och är beroende av produkten likväl som det finansiella instrumentets egenskaper samt information om låntagaren. Den huvudsakliga indikatorn som kommer att användas för att analysera ökningen av kreditrisk är förändringen i sannolikhet för fallissemang för återstående löptid sedan första redovisningstillfället. Sannolikheten för fallissemang kommer att införliva effekter som härrör från rådande och prognostiserade ekonomiska förhållanden. Andra kvalitativa indikatorer som inte fångas i tid av modellerna som används för att ta fram sannolikheten för fallissemang kommer också att beaktas vid placering i de olika stegen, till exempel huruvida det finansiella instrumentet övervakas på bevakningslista. Finansiella tillgångar som har förfallna obetalda belopp äldre än 30 dagar kommer som regel hänföras till steg 2. Swedbank kommer under 2017 utvärdera och kalibrera mätmetoder samt nivåer för bedömning av betydande ökning av kreditrisk och kvalitativa indikatorer för olika portföljer för att kunna definiera väsentlighet för allokering till de olika stegen.

Steg 3

De förväntade reserveringarna för kreditförluster i steg 3 ersätter i princip de individuella och kollektiva reserveringar som gjorts på osäkra fordringar enligt IAS 39. Finansiella tillgångar kommer att inkluderas i steg 3 när det finns objektiva belägg för att lånet är osäkert. Definitionen på osäker förväntas huvudsakligen baseras på att instrumentet har förfallna obetalda belopp äldre än 90 dagar såväl som andra kriterier som överensstämmer med kriterierna för en inträffad förlusthändelse som anges i IAS 39. Swedbank avser för närvarande inte att motbevisa antagandet i IFRS 9 att lån som är förfallna mer än 90 dagar är fallerade. IFRS 9 definierar inte begreppet fallissemang, oförmåga att betala skulden, utan anger snarare att den ska överensstämma med den definition av fallissemang som används vid intern kreditriskhantering. Det är Swedbanks avsikt att justera definitionen av fallissemang så att den överensstämmer med definitionen i regelverket så långt som möjligt.

Lånepopulationen i steg 3 förväntas stämma relativt väl överens med lån som individuellt bedömts som osäkra enligt IAS 39 med två huvudsakliga undantag. Enligt IFRS 9 kommer en övervakningsperiod att införas så att lån kan stanna i steg 3 längre än de skulle vara redovisade som osäkra fordringar enligt IAS 39. Dessutom finns det enligt IAS 39 lån som inte anses vara osäkra om det finns en säkerhet som täcker kapitalbeloppet, obetald ränta och eventuella förseningsavgifter med tillfredställande marginal. Dessa lån kommer att komma att anses vara osäkra och kommer redovisas i steg 3 enligt IFRS 9.

För finansiella tillgångar som inte är individuellt väsentliga kommer reserveringen beräknas enligt modellen för förväntade kreditförluster. För individuellt väsentliga finansiella tillgångar kommer individuella diskonterade kassaflödesberäkningar fortsätta att användas i enlighet med IAS 39. Förändringar av dessa beräkningar kommer att göras för att säkerställa att kraven på värdering enligt IFRS 9 uppfylls. Därför kommer resultatet kanske inte bli detsamma som resultatet beräknat enligt IAS 39.

Modifiering av finansiella tillgångar

Om kassaflöden avseende modifierade tillgångar som klassificerats som värderade till upplupet anskaffningsvärde inte blir väsentligt annorlunda resulterar inte modifieringen i borttagande av den finansiella tillgången. I det fallet omräknas redovisat bruttovärde på den finansiella tillgången och justeringsbeloppet redovisas som en modifieringsvinst eller -förlust i resultaträkningen.

Om en finansiell tillgång i steg 3 modifieras och modifieringen resulterar i ett borttagande kommer den nya finansiella tillgången klassificeras som en utgiven osäker finansiell tillgång och behålla denna klassificering ända tills borttagande. Övriga modifierade finansiella tillgångar kan flyttas från steg 3 till steg 2 eller 1 men kan bli föremål för längre övervakningsperioder. Allokeringen till olika steg avseende modifierade tillgångar kommer att bedömas utifrån hur väsentlig förändringen av kreditrisken är. Förändring av kreditrisk kommer att bestämmas genom att jämföra risken för fallissemang på balansdagen, med modifierade avtalsvillkor, med risken för fallissemang vid första redovisningstillfället, med ursprungliga avtalsvillkor.

Värdering av förväntade kreditförluster

Swedbank kommer att beräkna förväntade kreditförluster som det sannolikhetsvägda nuvärdet av förväntade bortfall i kassaflödet genom att beakta fyra parametrar, sannolikheten för fallissemang (PD), förlust vid fallissemang (LGD), kreditexponering vid fallissemang (EAD) och diskonteringsränta. Vidare kommer förväntade kreditförluster att utvärderas och sannolikhetsvägs över ett antal ekonomiska scenarier. Förväntade kreditförluster kommer att beräknas på individuell lånenivå förutom för små portföljer där mindre information finns tillgänglig och förenklade metoder kommer att användas.

PD för 12 månader och PD för återstående löptid enligt IFRS 9 motsvarar sannolikheten för fallissemang som förväntas inträffa under de kommande 12 månaderna respektive den finansiella tillgångens hela återstående löptid. De baseras på de förhållanden som existerar på balansdagen samt framtida ekonomiska förhållanden som påverkar kreditrisk. Swedbank planerar att använda terminsstrukturer för PD för att ta fram både PD för 12 månader och PD för återstående löptid. LGD motsvarar de kreditförluster som förväntas vid fallissemang med hänsyn tagen till förväntat värde av framtida återvinningar, realisering av säkerheter, när i tiden återvinningarna förväntas ske och pengars tidvärde. EAD representerar den förväntade balansen av fallerade tillgångar efter att hänsyn tagits till avtalsenliga amorteringar av kapitalbelopp och sannolika förskottsåterbetalningar över hela återstående löptiden samt förväntat utnyttjande av revolverande krediter och lånelöften utanför balansräkningen.

Swedbank kommer i beräkningarna av förväntade kreditförluster enligt IFRS 9 utgå från de IRK modeller som används för att beräkna förväntade kreditförluster enligt Basel regelverket. Justeringar måste dock göras och vissa fall måste nya modeller utvecklas för att uppfylla kraven enligt IFRS 9. De huvudsakliga justeringarna som krävs sammanställs i tabellen nedan:

	Regulatorisk kapitalbas	IFRS 9
PD	<ul style="list-style-type: none"> Fast 1-års horisont för fallissemang Över en konjunkturcykel, baserat på ett långsiktigt genomsnitt Konservativ kalibrering baserad på historisk information som inkluderar data från lågkonjunkturer 	<ul style="list-style-type: none"> 12 månaders PD för steg 1 och PD för återstående löptid för steg 2 och 3 Per balansdagen, baseras på nuvarande position i konjunkturcykeln Införlivar framåtblickande information Inga konservativa påslag
LGD	<ul style="list-style-type: none"> Värdet på säkerheter justerat för lågkonjunkturer och kalibrering baserat på ett långsiktigt genomsnitt Alla kostnader för indrivning av fordran och försäljning av tillgångar inkluderas 	<ul style="list-style-type: none"> Per balansdagen, baseras på nuvarande position i konjunkturcykeln Justerad för att införliva framåtblickande information Interna kostnader för indrivning av fordran och försäljning av tillgångar exkluderas Återvinningar diskonterade med det specifika instrumentets effektiva ränta
EAD	<ul style="list-style-type: none"> 1-års utfalls period Kredit-konverteringsfaktor tillämpad på finansiella instrument utanför balansräkningen 	<ul style="list-style-type: none"> EAD för instrumentets återstående löptid Kredit-konverteringsfaktor per balansdagen tillämpad på finansiella instrument utanför balansräkningen Förskottsbetalningar beaktas
Diskontering	<ul style="list-style-type: none"> Ingen diskontering (förutom i LGD modeller) 	<ul style="list-style-type: none"> Förväntade kreditförluster diskonterade till balansdagen med det specifika instrumentets effektiva ränta

Beräkningen av förväntade kreditförluster och bedömningen av betydande ökning av kreditrisk måste båda ta hänsyn till information om tidigare händelser och nuvarande förhållanden såväl som rimliga och verifierbara prognoser om framtida händelser och ekonomiska förhållanden. De förväntade kreditförlusterna kommer att utvärderas för varje relevant scenario, utfallen sannolikhetsvägs och effekterna av framåtblickande makroekonomiska variabler kommer att införlivas på riskparameternivå. För bedömningen av betydande ökning av kreditrisk kommer PD för återstående löptid också att vara sannolikhetsviktad över scenarierna.

Att införliva framåtblickande information i beräkningar kommer att kräva kvalitativa bedömningar både vad gäller tillämpade scenarier och säkerställande av att endast relevant framåtblickande information beaktas vid beräkningen av de förväntade kreditförlusterna. Swedbanks Macro Research Department övervakar löpande den makroekonomiska utvecklingen med särskilt fokus på Sverige och andra hemmamarknader. Avdelningen kommer att ansvara för att definiera framåtblickande makroekonomiska scenarier för olika portföljsegment, översätta dem till makroekonomiska prognoser och generera sannolikhetsvikter för varje scenario. Metoderna samt processer för granskning och validering håller för närvarande på att utvecklas.

Säkringsredovisning:

Kraven på säkringsredovisning enligt IFRS 9 ger företag möjlighet att på ett bättre sätt spegla sin riskhantering i de finansiella rapporterna och inför en mindre regelbaserad metod för att bedöma säkrings effektivitet. Den nya standarden tar inte uttryckligen upp redovisningen av portföljsäkring av ränterisk och som ett resultat av det erbjuds följande val av redovisningsprincip:

- Införa IFRS 9 krav på säkringsredovisning för alla säkringsförhållanden förutom vad gäller portföljsäkring av ränterisk där IAS 39 fortsatt tillämpas.
- Införa IFRS 9 för alla säkringsförhållanden.
- Behålla IAS 39 för alla säkringsförhållanden.

Swedbank har utfört en detaljerad GAP analys av kraven på säkringsredovisning och förväntas välja redovisningsprincipen att införa IFRS 9 för alla säkringsförhållanden förutom vad gäller portföljsäkring av ränterisk.

De nya upplysningarna avseende säkringsredovisning som kommer av ändringarna i IFRS 7 Finansiella Instrument: upplysningar krävs oavsett vilken redovisningsprincip som väljs.

Swedbanks IFRS9 projekt

För att hantera implementeringen och övergången till en ny redovisningsstandard startades ett koncern övergripande IFRS projekt under 2015. Styrgruppen för projektet består av högsta ledningen för Group Finance (ordförande), Group Risk, Group IT, Group Business Intelligence Office, Group Bridge, Baltiska bankverksamheten och Group Treasury. På en övergripande nivå planerar projektet att utföra en parallellkörning i slutet av Q2 2017

Fram till idag har projektet varit fokuserat på att utveckla och implementera första versionen av modellerna för att beräkna förväntade kreditförluster. Väsentligt förberedande och planläggningsarbete ägde rum under 2016 och fokuserade på data, system, processer, styrning och kommunikation. Projektets nuvarande fokus är IT implementation av redovisnings- och rapporteringsförändringar, dokumentation av den nya processen för nedskrivning och fortsatt arbete med inhämtning av data och kvalitetsbedömning. Projektet har fastställt ett ramverk för styrning av processen för nedskrivning enligt IFRS 9 vilket innehåller ansvariga för granskning, ifrågasättande och attesterande av de antaganden som används och resultatet i koncernen samt i väsentliga legala enheter.

Intäkter från avtal med kunder (IFRS 15)

IFRS 15 utfärdades i maj 2014 och fastställer principerna för att rapportera användbar information om karaktär, belopp, tidpunkt och osäkerhet om intäkter och kassaflöden från avtal med kunder. Standarden introducerar en fem-stegs modell för att fastställa hur och när redovisning av intäkter ska ske, men den påverkar inte redovisningen av finansiella instrument som omfattas av IAS 39. Standarden fastställer nya upplysningskrav för att ge mer relevant information. Standarden ska tillämpas från 1 januari 2018 och har antagits av EU kommissionen. Införandet förväntas inte ha någon betydande påverkan på koncernens finansiella ställning, resultat eller kassaflöde.

Leasing (IFRS 16)

IFRS 16 utfärdades i januari 2016 och ersätter IAS 17 Leasingavtal. Den nya standarden förändrar väsentligt hur leasetagare ska redovisa leasingavtal. Standarden tar bort leasetagares krav på att skilja mellan finansiella och operationella leasingavtal och kräver att leasetagare redovisar tillgångar och skulder för de allra flesta leasingavtalen i balansräkningen. För leasegivare är kraven i stort sett oförändrade och kravet på åtskillnad mellan finansiella och operationella leasingavtal behålls. IFRS 16 ska tillämpas från 1 januari 2019, med möjlighet till förtida tillämpning om IFRS 15 tillämpas, och har ännu inte antagits av EU. Påverkan på koncernens finansiella rapporter bedöms för närvarande.

Årliga förbättringar 2014-2016

De årliga förbättringarna ändrar aktuella standarder avseende presentation, redovisning eller värdering och andra redaktionella fel. De årliga förbättringarna av IFRS standarder avseende 2014-2016 utfärdades av IASB den 8 december 2016 och innehåller ändringar avseende tre standarder. Förbättringarna avseende IFRS 12, upplysningar om andelar i andra företag, ska tillämpas från 1 januari 2017 och förbättringarna avseende IFRS 1, Första gången IFRS tillämpas, och IAS 28, Innehav i intresseföretag och joint ventures, ska tillämpas från 1 januari 2018. EU har ännu inte antagit förbättringarna avseende 2014-2016. Införandet förväntas inte ha någon betydande påverkan på koncernens finansiella ställning, resultat eller kassaflöde.

5 BETYDANDE BEDÖMNINGAR OCH UPPSKATTNINGAR

Presentationen av konsoliderade finansiella rapporter i överensstämmelse med IFRS kräver att företagsledningen gör bedömningar och uppskattningar som påverkar rapporterade belopp för tillgångar, skulder och upplysningar om eventuella tillgångar och ansvarsförbindelser per balansdagen samt rapporterade intäkter och kostnader under rapportperioden. Företagsledningen utvärderar löpande dessa bedömningar och uppskattningar, inklusive de som berör verkligt värde på finansiella instrument, avsättningar för osäkra lånefordringar, nedskrivning av immateriella, uppskjutna skatter, pensionsavsättningar och aktierelaterade ersättningar. Företagsledningen baserar sina bedömningar och uppskattningar på tidigare erfarenheter och på flera andra faktorer som bedöms rimliga under omständigheterna. Utfallet kan avvika ifrån gjorda bedömningar och uppskattningar.

5.1 Bedömningar

Investeringsfonder

Företag inom koncernen har bildat investeringsfonder för kunders sparbehov. Koncernen förvaltar investeringsfondernas tillgångar för kundernas räkning efter i förväg bestämda och av Finansinspektionen godkända fondbestämmelser. Tillgångarnas avkastning samt risken för värdeförändring tillfaller sparkunderna. Inom ramen för de godkända fondbestämmelserna erhåller koncernen förvaltningsavgifter samt i vissa fall inträdes- och uttagsavgifter för det förvaltningsuppdrag som utförs. Besluten beträffande förvaltningen av en investeringsfond styrs av fondbestämmelserna vilket medför att koncernen har inflytande över de relevanta verksamheterna i investeringsfonderna. Koncernens exponering emot rörlig avkastning från sitt engagemang i dessa investeringsfonder avser främst uttagna förvaltningsavgifter varför koncernen bedöms agera som ombud på uppdrag av investerarna i fonderna. I vissa fall gör även koncernföretag placeringar i investeringsfonderna för att säkra åtaganden mot kunder. Koncernens egna andelsinnehav representerar då ytterligare en rörlig exponering emot investeringsfonderna. Då koncernens sammanlagda engagemang emot en investeringsfond överstiger 35 procent bedöms koncernen agera som huvudman i verksamheten för egna syften, vilket leder till bestämmandeinflytande och att investeringsfonden konsolideras. Koncernen bedömer att egna innehav i investeringsfonder föranledda av fondförsäkringsavtal med kunder inte medför att koncernen är exponerad emot rörlig

avkastning. Dessa innehav exkluderas i bedömningen om det föreligger bestämmande inflytande över investeringsfonden. Andelar i investeringsfonder till följd av fondförsäkringsavtal om 112 miljarder kronor (102) redovisades som Finansiella tillgångar där kunder bär placeringsrisken medan korresponderande skuld för fondförsäkringsavtalen om 112 miljarder kronor (102) redovisades som Finansiella skulder där kunder bär placeringsrisken. Om koncernen istället bedömt att sådana innehav inneburit en exponering emot rörlig avkastning och ett bestämmande inflytande över sådana fonder så skulle ytterligare 63 miljarder kronor (62) i finansiella tillgångar och finansiella skulder ha redovisats i koncernens balansräkning.

Finansiella instrument

När koncernen fastställer verkliga värden för finansiella instrument används olika metoder beroende på graden av tillgänglig observerbar marknadsdata samt aktiviteten på marknaden. I första hand används noterade priser på aktiva marknader. När finansiella tillgångar och finansiella skulder på aktiva marknader har marknadsrisker som motverkar varandra används genomsnitt av köp- och säljkurser som grund när verkliga värden fastställs för de riskpositioner som motverkar varandra. För eventuellt öppna nettopositioner tillämpas köp- eller säljkurs utifrån vad som är tillämpligt, det vill säga köpkurs för långa positioner och säljkurs för korta positioner. Företagsledningen har bedömt och fastställt metod för vilka marknadsrisker som motverkar varandra samt hur nettopositionerna beräknas. Saknas noterade priser på aktiva marknader använder koncernen istället olika värderingsmodeller. Företagsledningen bedömer när marknaderna anses inaktiva och då noterade priser inte längre motsvarar verkligt värde utan värderingsmodell behöver användas. En aktiv marknad anses vara en reglerad handelsplats där noterade priser är lättillgängliga och uppvisar en regelbundenhet. Det görs löpande en bedömning kring aktiviteten genom att analysera faktorer såsom handelsvolym och skillnader i köp- och säljkurser. Då vissa av dessa kriterier inte uppfylls anses marknaden eller marknaderna vara inaktiva. Företagsledningen bedömer vilken värderingsmodell och vilka prisparametrar som är mest relevanta för det enskilda instrumentet. Alla värderingsmodeller som Swedbank tillämpar är allmänt accepterade och är föremål för oberoende riskkontroll.

Företagsledningen har bedömt valmöjligheten att värdera finansiella instrument till verkligt värde som den mest rättvisande redovisningen för delar av koncernens utlåningsportföljer med avtalsmässig fast ränta, då ränterisken är säkrad med hjälp av emitterade värdepapper och derivat. Bedömning görs också för vilka finansiella instrument säkringsredovisning ska användas. I båda fallen görs bedömningen utifrån att reducera så kallad redovisningsmässig volatilitet i möjligaste mån. Redovisningsmässig volatilitet saknar ekonomisk relevans och uppstår då finansiella instrument värderas med olika värderingsprinciper trots att de ekonomiskt säkrar varandra.

Skatt

För moderbolagets estniska dotterföretag Swedbank AS utlöses inkomstbeskattning endast om och när utdelning lämnas. Då moderbolaget styr tidpunkten för utdelning och att en specifik utdelningspolicy fastställts som reglerar att viss del av resultatet delas ut reserveras uppskjuten skatt utifrån den fastställda utdelningspolicy. Till den del utdelning av vinster inte förväntas ske inom överskådlig framtid har ingen uppskjuten skatt reserverats. Ifall största möjliga utdelning beslutats så skulle koncernen belastas med en beräknad skattekostnad på ytterligare 2 594 mkr (2 589).

5.2 Uppskattningar

Företagsledningen gör olika uppskattningar och antaganden om framtiden för att fastställa värden på vissa tillgångar och skulder.

Reserveringar för kreditförluster

Fordringar som värderas till upplupet anskaffningsvärde provas ifall förlusthändelse har inträffat. Först provas individuell fordran och därefter grupper av fordringar med likartade kreditegenskaper och som inte identifierats individuellt. Med förlusthändelse avses händelse som inträffat efter det att fordran lämnades och som har en negativ inverkan på framtida förväntade kassaflöden. Att fastställa inträffad förlusthändelse för en grupp av fordringar medför större osäkerhet då ett flertal olika händelser, såsom makroekonomiska faktorer, kan ha påverkan. Exempel på förlusthändelser är försenade eller uteblivna betalningar, beviljade eftergifter till följd av låntagarens ekonomiska svårigheter, konkurs eller annan finansiell rekonstruktion, lokal ekonomisk utveckling som har koppling till uteblivna betalningar såsom ökning av arbetslöshet, minskning av fastighetspriser eller råvarupriser. Individuell fordran med inträffad förlusthändelse klassificeras som osäker fordran. Företagsledningen anser att fordringar där betydande förändringar av lånevillkor gjorts till följd av låntagarens ekonomiska svårigheter och fordringar med förfallna obetalda belopp äldre än 90 dagar med automatik innebär att fordran är osäker. För att sådan fordran inte ska anses vara osäker krävs säkerheter som på ett betryggande sätt täcker både kapital, upparbetade och framtida räntor samt avgifter. Då förlusthändelse inträffat uppskattas när i framtiden lånets kassaflöden erhålls samt dess mest sannolika storlek. För osäkra fordringar anses inte ränta erhållas utan enbart kapital eller del därav. För grupper av lånefordringar baseras uppskattningarna på historiska värden och erfarenhetsmässiga justeringar av dessa till aktuell situation. Reservering för kreditförluster görs för skillnaden mellan uppskattat värde, det vill säga uppskattade framtida kassaflöden diskonterade med lånets

ursprungliga effektivränta, och upplupet anskaffningsvärde. Med upplupet anskaffningsvärde avses avtalsenliga kassaflöden diskonterade med lånets ursprungliga effektivränta. Antaganden om när i tiden ett kassaflöde erhålls samt dess storlek avgör således reserveringarnas storlek. Besluten om reserveringarna fattas därför baserat på olika beräkningar och företagsledningens bedömningar av de aktuella marknadsförutsättningarna. Företagsledningen anser att uppskattningar avseende reserveringar är väsentliga till följd av dess betydande beloppsmässiga storlek samt den komplexitet som inbegrips i att göra uppskattningarna. Koncernens totala reserveringar för kreditförluster uppgick vid årsskiftet till 3 755 mkr (3 381). En generell försämring av låntagarnas återbetalningsförmåga med ytterligare 10 procent skulle ha inneburit ökade reserveringar för kreditförluster med 375 mkr (338).

Nedskrivningsprövning av goodwill

Goodwill provas minst årligen för nedskrivning. Prövningen sker genom att återvinningsvärdet, det vill säga det högsta av nyttjandevärde eller försäljningsvärde, beräknas. År återvinningsvärdet lägre än redovisat värde sker nedskrivning till återvinningsvärdet. En nedskrivning av goodwill påverkar varken kassaflöde eller kapitaltäckningsgrad, då goodwill är en avdragspost vid beräkningen av kapitalbasen. Företagsledningens prövningar görs genom att beräkna nyttjandevärdet. Beräkningen bygger på uppskattade framtida kassaflöden från den kassagenererande enheten som goodwillen avser och allokerats till samt när i tiden kassaflödena erhålls. De första tre årens kassaflöden bestäms av de finansiella planer företagsledningen fastställt. För att därefter fastställa framtida kassaflödets storlek krävs mer subjektiva uppskattningar om framtida tillväxt, marginaler och lönsamhetsnivåer. Koncernen bedömer eviga kassaflöden eftersom samtliga kassagenererande enheter är delar av koncernens hemmamarknader, för vilka det inte finns några avsikter att lämna. Dessutom fastställs en diskonteringsfaktor som förutom att spegla pengars tidsvärde också speglar den risk tillgången är förknippad med. Olika diskonteringsfaktorer används för olika tidsperioder. I möjligaste mån fastställs diskonteringsfaktor och antaganden eller delar av antaganden utifrån externa källor. Beräkningen är trots det till väldigt stor del beroende av företagsledningens egna antaganden. Företagsledningen anser att gjorda uppskattningar är väsentliga för koncernens resultat och finansiella ställning. Koncernens goodwill uppgick per årsskiftet till 12 408 mkr (12 010), varav 9 701 mkr (9 303) avser investeringen i den baltiska verksamheten. Företagsledningens antaganden vid beräkningen av nyttjandevärdet per årsskiftet 2016 ledde inte till några nedskrivningar. Till och med 2001 hade 60 procent av den baltiska verksamheten förvärvat. Under 2005 förvärvades resterande 40 procent. Merparten eller 10 440 mkr (10 012) av goodwillen före nedskrivningar uppkom i och med förvärvet av återstående minoritet och motsvarade då 40 procent av verksamhetens totala värde. Även om diskonteringsfaktorn höjts med en procentenhet eller om antagandet om tillväxt sänkts med en procentenhet så skulle inget nedskrivningsbehov uppkomma för investeringarna i den baltiska verksamheten.

Finansiella instrument värderade till verkligt värde

När finansiella instrument värderas till verkligt värde enligt värderingsmodeller bedöms vilken observerbar marknadsdata som ska användas i värderingsmodellerna. Utgångspunkten är att noterade priser från så likartade omsatta eller utfärdade finansiella instrument som möjligt ska användas. Då sådana priser eller komponenter av priser inte kan identifieras krävs att företagsledningen gör egna antaganden. I not K44 redovisas finansiella instrument värderade till verkligt värde fördelat på tre olika värderingsnivåer, noterade priser, värderingsmodell med observerbar marknadsdata samt värderingsmodell med egna antaganden som är betydande. Per årsskiftet uppgick värdet av finansiella instrument värderade med egna antaganden som är betydande till 223 mkr (187). En skattning av värderingsparametrar behöver exempelvis göras för volatiliteter för vissa illikvida optioner.

Förmånsbestämda pensioner

För pensionsavsättningar avseende förmånsbestämda åtaganden fastställer företagsledningen ett antal aktuariella antaganden för att beräkna framtida kassaflöden. Antagandena bedöms och uppdateras vid behov vid varje rapporttillfälle. Förändringar av antaganden beskrivs i not K38. Viktiga uppskattningar görs avseende vilken slutlön den anställda har vid pensioneringstillfället, förmånens storlek då den är relaterad till utvecklingen av inkomstbasbeloppet samt utbetalningsperiod och ekonomisk livslängd. De uppskattade framtida kassaflödena nuvärdesberäknas med en antagen diskonteringsränta. Då verkligt utfall avviker ifrån gjorda antaganden uppstår så kallade erfarenhetsmässiga aktuariella vinster eller förluster. När antaganden ändras uppstår också aktuariella vinster eller förluster. Totalt uppgick koncernens aktuariella vinster och förluster för 2016 till en förlust om 2 628 mkr (–2 947). Resultatet redovisas som omvärdering av förmånsbestämda pensionsplaner inom övrigt totalresultat. Kostnaden 2016 uppkom huvudsakligen till följd av att marknadsräntorna sjönk jämfört med föregående årsskifte. Per årsskiftet uppgick diskonteringsräntan, som används vid beräkningen av den utgående pensionsskulden, till 2,79 procent jämfört med 3,53 procent vid föregående årsskifte. Pensionsskulden översteg förvaltningsstillgångarnas verkliga värde med 1 406 mkr (–1 274).

K3 Risker

Swedbank definierar risk som en potentiell negativ påverkan på koncernens värde som kan uppstå på grund av pågående interna processer eller framtida interna eller externa händelser. I riskbegreppet ingår dels sannolikheten att en händelse inträffar, dels den påverkan händelsen skulle kunna ha på koncernens resultat, eget kapital eller värde. Styrelsen har antagit en policy för Enterprise Risk Management (ERM) vilken beskriver riskramverket, riskhanteringsprocessen samt roller och ansvar inom riskhanteringen. Swedbank identifierar kontinuerligt de risker som dess verksamhet medför och har utformat en process för hur riskerna ska hanteras.

Riskhanteringsprocessen omfattar åtta steg: att förebygga risker, identifiera risker, kvantifiera risker, analysera risker, föreslå åtgärder, kontrollera och övervaka, rapportera risker samt att följa upp hanteringen av riskerna. Processen spänner över samtliga risktyper och resulterar även i en beskrivning av Swedbanks riskprofil, som i sin tur ligger till grund för Swedbanks interna kapitalutvärderingsprocess.

För att försäkra sig om att Swedbank bibehåller en långsiktigt låg riskprofil har styrelsen fastställt en övergripande riskaptit. I linje med riskaptiten finns individuella VD-limiter för de risktyper koncernen är exponerad mot. VD-limiterna kompletteras av limiter på lägre nivåer samt riskindikatorer som monitoreras noga och som syftar till att ge tidiga signaler om förutsättningsarna förändras.

Kapitalutvärderingsprocessen utvärderar behovet av kapital med utgångspunkt i Swedbanks samlade risknivå och beslutade affärsstrategi. Syftet är att säkerställa en effektiv kapitalanvändning och att Swedbank samtidigt även under besvärliga omvärldsförhållanden uppfyller det legala minimikapitalkravet och har fortsatt tillgång till de inhemska och internationella kapitalmarknaderna.

Risk	Beskrivning
Kreditrisk	Risken för att en motpart, också kallad kredittagare, inte fullgör sina förpliktelser mot Swedbank samt risken för att ställda säkerheter inte täcker fordran. Kreditrisk inkluderar även motpartsrisk, koncentrationsrisk och avvecklingsrisk.
Marknadsrisk	Risken för att koncernens resultat, eget kapital eller värde minskar på grund av förändringar i riskfaktorer på finansiella marknader. Marknadsrisk inkluderar ränterisk, valutakursrisk, aktiekursrisk och råvarurisk samt risker från förändringar i volatiliteter eller korrelationer.
Likviditetsrisk	Risken för att inte kunna infria betalningsförpliktelser vid respektive förfallotidpunkt.
Operativ risk	Risken för förlust till följd av icke ändamålsenliga eller otillräckliga interna processer eller rutiner, mänskliga fel, felaktiga system eller externa händelser. Definitionen inkluderar legal risk och informationsrisk.
Försäkringsrisk	Risken för en förändring i värde på grund av avvikelse mellan faktiska försäkringskostnader och förväntade försäkringskostnader.
Övriga risker	Innefattar affärsrisk, pensionsrisk, strategisk risk, ryktesrisk och miljö- och hållbarhetsrisk.

Kreditrisk

DEFINITION

Med kreditrisk avses risken att en motpart, också kallad kredittagare, inte fullgör sina förpliktelser mot Swedbank, samt risken för att ställda säkerheter inte täcker fordran.

Kreditrisk omfattar även motpartsrisk, koncentrationsrisk och avvecklingsrisk. Motpartsrisk är risken för att en motpart i en tradingtransaktion inte fullgör sina finansiella åtaganden mot Swedbank och att de säkerheter som erhållits inte är tillräckliga för att täcka fordran på motparten. Med tradingtransaktion avses här repor, derivat, värdepappersfinansieringstransaktioner och penningmarknadstransaktioner.

Koncentrationsrisken utgörs bland annat av stora exponeringar eller koncentration i kreditportföljen till specifika motparter, sektorer eller geografier.

Avvecklingsrisk är risken att en motpart inte fullgör sitt åtagande innan Swedbank fullgör sitt i samband med att en transaktion går till förfall (leverans/betalning).

Riskhantering

En central princip i Swedbanks kreditgivning är att varje affärsenhet i koncernen har det fulla ansvaret för sina kreditrisker, samt att kreditbeslut följer kreditprocessen, fattas i enlighet med relevanta regelverk samt är i linje med Swedbanks affärs- och kreditstrategier. Beroende på krediternas storlek och natur kan beslut om kreditgivning

fattas av exempelvis en handläggare med hjälp av systemstöd eller i en kreditkommitté. Affärsenheten har det fulla affärsmässiga ansvaret oavsett vem som fattar slutligt beslut i affären, inklusive ansvaret för den interna kreditkontrollen. Dualitetsprincipen är vägledande vid all kredit- och kreditriskhantering inom koncernen. Principen återspeglas i den oberoende kreditriskorganisationen, i beslutsinstanser och i kreditprocesserna. Respektive affärsenhet svarar för att internkontroll är integrerad i relevanta delar av kreditprocessen.

Riskklassificeringssystemet är en central del av kreditprocessen och omfattar arbets- och beslutsprocesser för kreditgivning, kredituppföljning och kvantifiering av kreditrisk. Beviljande av kredit förutsätter att kredittagaren på goda grunder kan förväntas fullgöra sitt åtagande mot koncernen. Som kreditriskreducerande åtgärd eftersträvas också adekvat och betryggande säkerhet.

En sund, långsiktigt robust och riskmässigt balanserad kreditgivning förutsätter att kreditaffären sätts i relation till påverkande omvärldsfaktorer. Detta innebär att såväl koncernens som omvärldens kunskap om förväntad lokal, regional och global förändring och utveckling, av betydelse för affären och dess risk, beaktas. Systematisk analys av de enskilda kreditexponeringarna sker genom löpande uppföljning av individuella engagemang. Exponeringar mot företagskunder, finansiella institutioner och stater omprövas dessutom minst årligen.

Riskmätning

Swedbanks interna riskklassificeringssystem är utgångspunkten för:

- riskbedömning och kreditbeslut
- beräkning av riskjusterad avkastning (inklusive RAROC)
- beräkning av portföljreserveringar
- övervakning och hantering av kreditrisker (inklusive migrationer)
- rapportering av kreditrisker till styrelse, VD och koncernledning
- utveckling av kreditstrategier med påföljande riskhanteringsaktiviteter
- beräkning av kapitalkrav och kapitalallokering

Riskklass provas och fastställs i samband med kreditbeslut. Den påverkar också kraven på omfattningen av analysen och dokumentationen samt styr på vilket sätt uppföljning av kunden ska ske. Detta gör att krediter med låg risk kan godkännas i en enklare och snabbare kreditprocess. Riskklassificeringen ingår också som en central del i uppföljning av enskilda kreditexponeringar.

Swedbank har fått godkänt av Finansinspektionen för att använda Intern riskklassificeringsmetod (IRK-metoden) för att beräkna merparten av kapitalkravet för kreditrisker. IRK-metoden används för huvuddelen av utlåning till allmänheten med undantag för utlåning till stater. För de exponeringar där IRK-metoden inte tillämpas används istället Finansinspektionens schablonmetod.

Riskklassificeringens mål är att förutsäga fallissemang inom ett år och uttrycks på en skala med 23 klasser där 0 representerar störst risk, 21 representerar lägst risk, samt en klass för fallissemang. Efterföljande tabell beskriver koncernens riskklassificering och hur den relaterar till den teoretiskt beräknade sannolikheten för fallissemang inom 12 månader (PD) samt indikativ rating enligt Standard & Poor's. Av de totala IRK-klassade exponeringarna ligger 81 (80) procent inom riskklasserna 13–21, så kallad investment grade, där risken för fallissemang anses vara låg. Av exponeringarna har 47 (45) procent åsatts riskklass 18 eller högre, som motsvarar A rating från de stora ratinginstituten. Exponeringsandelarna avser konsoliderad situation.

Riskklass enligt IRK-metoden

Intern rating		PD (%)	Indikativ rating Standard & Poor's
Fallerade	Fallerad	100	D
Hög risk	0-5	>5,7	C till B
Förhöjd risk	6-8	2,0-5,7	B+
Normal risk	9-12	0,5-2,0	BB- till BB+
Låg risk	13-21	<0,5	BBB- till AAA

För att uppnå en så stor exakthet i den interna ratingen som möjligt har olika modeller för riskklassificering utvecklats. Modellerna är i huvudsak av två slag. Den ena bygger på statistisk metod, vilket förutsätter tillgång till en stor mängd information om motparter samt tillräckligt stor andel av information om motparter som fallerat. I de fall statistiska metoder inte är tillämpliga skapas modeller där bedömningskriterierna fastställs genom expertbedömning.

Modellerna valideras såväl vid införandet av nya modeller som vid större förändringar samt fortlöpande (minst årligen). Valideringen tar fasta på att säkerställa att respektive modell mäter risk på ett tillfredsställande sätt. Därtill kontrolleras att modellerna fungerar väl i den dagliga kreditverksamheten. Modellerna ger normalt en sannolikhet för fallissemang på ett års sikt.

Maximal kreditriskexponering fördelad utifrån rating 2016	Riskklass enligt IRK-metoden							Schablon metoden	Totalt belopp
	Låg risk PD <0,5	Normal risk PD 0,5-2,0	Förhöjd risk PD 2,0-5,7	Hög risk PD >5,7	Fallerade PD 100,0	Icke risk- klassificerade			
Exponerat belopp	1 320 338	204 572	63 476	24 997	10 230	13 591		351 879	1 989 083

	Svensk bankrörelse	%	Stora företag & Institutioner	%	Baltisk bankrörelse	%	Övriga	%	Totalt	%
Exponerat belopp										
Låg risk	964 429	48,5	229 267	11,5	73 178	3,7	53 464	2,7	1 320 338	66,4
Normal risk	134 918	6,8	28 835	1,4	40 644	2,0	175	0,0	204 572	10,3
Förhöjd risk	38 150	1,9	11 098	0,6	14 051	0,7	177	0,0	63 476	3,2
Hög risk	12 263	0,6	3 119	0,2	9 572	0,5	43	0,0	24 997	1,3
Fallerade	2 085	0,1	5 716	0,3	2 429	0,1			10 230	0,5
Icke riskklassificerade	4 201	0,2	4 226	0,2	4 842	0,2	322	0,0	13 591	0,7
Schablonmetoden	60 649	3,0	36 558	1,8	70 204	3,5	184 468	9,3	351 879	17,6
Summa	1 216 695	61,2	318 819	16,0	214 920	10,8	238 649	12,0	1 989 083	100,0

	Hushåll	%	Företag	%	Institut	%	Stater	%	Övriga	%	Totalt	%
Exponerat belopp												
Låg risk	889 446	44,7	347 461	17,5	83 432	4,2					1 320 338	66,4
Normal risk	94 957	4,8	109 144	5,5	470	0,0					204 572	10,3
Förhöjd risk	31 329	1,6	32 100	1,6	47	0,0					63 476	3,2
Hög risk	13 885	0,7	11 102	0,6	10	0,0					24 997	1,3
Fallerade	2 681	0,1	7 549	0,4							10 230	0,5
Icke riskklassificerade			1 409	0,1					12 182	0,6	13 591	0,7
Schablonmetoden	38 199	1,9	4 909	0,2	5 456	0,3	278 200	14,0	25 115	1,3	351 879	17,6
Summa	1 070 497	53,8	513 674	25,8	89 415	4,5	278 200	14,0	37 297	1,9	1 989 083	100,0

Ovanstående tabell avser Swedbank konsoliderad situation.

Maximal kreditriskexponering fördelad utifrån rating 2015	Riskklass enligt IRK-metoden							Schablon metoden	Totalt belopp
	Låg risk PD <0,5	Normal risk PD 0,5-2,0	Förhöjd risk PD 2,0-5,7	Hög risk PD >5,7	Fallerade PD 100,0	Icke risk- klassificerade			
Exponerat belopp	1 264 537	200 833	57 319	23 606	6 014	64 627		371 639	1 988 575

	Svensk bankrörelse	%	Stora företag & Institutioner	%	Baltisk bankrörelse	%	Övriga	%	Totalt	%
Exponerat belopp										
Låg risk	898 432	45,2	229 523	11,5	62 092	3,1	74 490	3,7	1 264 537	63,6
Normal risk	130 239	6,5	31 530	1,6	38 735	1,9	329	0,0	200 833	10,1
Förhöjd risk	38 947	2,0	5 399	0,3	12 895	0,6	78	0,0	57 319	2,9
Hög risk	12 135	0,6	1 241	0,1	10 185	0,5	45	0,0	23 606	1,2
Fallerade	2 213	0,1	905	0,0	2 896	0,1			6 014	0,3
Icke riskklassificerade	4 034	0,2	4 135	0,2	4 841	0,2	51 617	2,6	64 627	3,2
Schablonmetoden	55 674	2,8	32 632	1,6	64 950	3,3	218 383	11,0	371 639	18,7
Summa	1 141 674	57,4	305 365	15,4	196 594	9,9	344 942	17,3	1 988 575	100,0

	Hushåll	%	Företag	%	Institut	%	Stater	%	Övriga	%	Totalt	%
Exponerat belopp												
Låg risk	832 867	41,9	324 161	16,3	107 510	5,4					1 264 538	63,6
Normal risk	92 451	4,6	108 021	5,4	361	0,0					200 833	10,1
Förhöjd risk	31 624	1,6	25 548	1,3	147	0,0					57 319	2,9
Hög risk	14 734	0,7	8 870	0,4	1	0,0					23 605	1,2
Fallerade	3 232	0,2	2 782	0,1							6 014	0,3
Icke riskklassificerade			1 781	0,1					62 846	3,2	64 627	3,2
Schablonmetoden	23 213	1,2	9 580	0,5	5 049	0,3	302 032	15,2	31 765	1,6	371 639	18,7
Summa	998 121	50,2	480 743	24,2	113 068	5,7	302 032	15,2	94 611	4,8	1 988 575	100,0

Ovanstående tabell avser Swedbank konsoliderad situation.

Maximal kreditriskexponering, geografisk fördelning 2016

	Sverige	Estland	Lettland	Litauen	Norge	Danmark	Finland	USA	Övriga	Totalt
Tillgångar										
Kassa och tillgodohavande hos centralbanker	18 361	21 951	13 829	21 305	581	63	27 821	17 311	125	121 347
Belåningsbara statsskuldförbindelser m.m.	99 498		2 222	1 649	865	268	1 994		1 075	107 571
Stater	9 908		2 222	1 649	33	268	1 978		1 075	17 133
Sveriges riksbank	85 005									85 005
Kommuner	4 585				832		16			5 433
Övriga										
Utlåning till kreditinstitut	27 374	1 434	1 018	568	-81	18	-311	107	2 069	32 197
Återköpsavtal ¹	852									852
Utlåning till allmänheten	1 308 673	65 228	31 016	44 041	41 753	2 116	11 424	775	2 220	1 507 247
Riksgäldskontoret	5 079									5 079
Återköpsavtal ¹	48 825	11		24						48 860
Bostadsfastigheter, inkl bostadsrätter	882 305	29 017	13 894	20 917	95	1 171				947 399
Övriga fastigheter	143 799	16 212	7 080	8 889	3 669	632		274		180 555
Garantier	28 810	3 345	362	322	436		180		568	34 023
Kontanter	13 016	15	621	378						14 030
Övrigt	106 215	8 817	6 901	6 812	9 981	285		392		139 403
Blanco	80 625	7 811	2 158	6 699	27 572	28	11 244	109	1 652	137 898
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	48 294	41	7		7 550	843	2 059	4 228	11 479	74 501
Bostadsinstitut	34 839									34 839
Banker	5 654				4 919	186	1 393	4 215	5 765	22 132
Andra finansiella företag	6 161								1 920	8 081
Icke finansiella företag	1 640	41	7		2 631	657	666	13	3 794	9 449
Derivat	38 559	196	64	124	5 288	1 472	5 670	593	35 843	87 811
Övriga finansiella tillgångar	7 412	581	346	345	1 276		571	28	294	10 853
Eventualförpliktelser och åtaganden										
Garantier	28 816	2 201	1 191	1 287	5 316	104	167	3 645	23	42 750
Löften	203 341	9 812	5 224	7 719	16 555		17 684	2 000	366	262 701
Summa	1 780 329	101 445	54 918	77 038	79 103	4 884	67 079	28 688	53 494	2 246 978
% av total	79	5	2	3	4	0	3	1	2	100

1) Verkligt värde för erhållna värdepapper i återköpsavtal täcker återköpsavtalens redovisade värden.

Nettningsvinster och erhållna säkerheter för derivat 2016

	Sverige	Estland	Lettland	Litauen	Norge	Danmark	Finland	USA	Övriga	Totalt
Positiva marknadsvärden, balansräkning	38 559	196	64	124	5 288	1 472	5 670	593	35 843	87 811
Nettningsavtal, ej kvittade i balansräkningen	8 714				1 803	667	3 906	476	20 741	36 308
Kreditexponeringar efter nettningsavtal	29 846	196	64	124	3 486	805	1 764	117	15 101	51 503
Erhållna säkerheter ¹	1 559				530	130	511	117	10 918	13 765
Netto kreditexponering efter erhållna säkerheter	28 287	196	64	124	2 955	675	1 253	0	4 183	37 738

1) Säkerheter består till 92,1 procent av kontanta medel, till 7,9 procent obligationer med en kreditrating motsvarande AAA från Standard & Poor's.

Maximal kreditriskexponering, geografisk fördelning 2015

	Sverige	Estland	Lettland	Litauen	Norge	Danmark	Finland	USA	Övriga	Totalt
Tillgångar										
Kassa och tillgodohavande hos centralbanker	252	21 330	16 155	16 903	4 704	307	13 874	112 735	52	186 312
Belåningsbara statsskuldförbindelser m.m.	65 063		1 441	1 670	1 973	210	1 862		4 333	76 552
Stater	61 421		1 441	1 670	29				2 899	67 460
Kommuner	3 642				1 944	210	1 862		1 434	9 092
Övriga										
Utlåning till kreditinstitut	80 513	1 250	1 319	662	713	139	-151	165	1 808	86 418
Återköpsavtal ¹	1 740									1 740
Utlåning till allmänheten	1 229 352	59 254	28 509	36 624	43 503	1 742	10 622	1 937	2 412	1 413 955
Riksgäldskontoret	8 726									8 726
Återköpsavtal ¹	34 640	4	1	20						34 665
Bostadsfastigheter, inkl bostadsrätter	820 095	26 804	11 443	15 156	2 331	899		52		876 780
Övriga fastigheter	142 125	13 989	5 927	7 268	4 296	607		284		174 496
Garantier	27 293	3 269	310	325	954		193		523	32 867
Konter	11 769	21	594	317						12 701
Övrigt	107 846	11 090	7 168	6 000	11 172	209		728		144 213
Blanco	76 862	4 073	3 066	7 538	24 750	27	10 429	873	1 889	129 507
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	60 121	18	18	9	6 284	1 207	2 235	3 717	15 001	88 610
Bostadsinstitut	37 412								164	37 576
Banker	12 037				4 850	485	1 560	3 693	7 802	30 427
Andra finansiella företag	8 718							9	1 413	10 140
Icke finansiella företag	1 954	18	18	9	1 434	722	675	15	5 622	10 467
Derivat	24 669	313	63	103	6 452	1 509	6 677	690	45 631	86 107
Övriga finansiella tillgångar	15 646	570	698	261	489		470	34	256	18 424

Eventualförpliktelser och åtaganden

Garantier	25 652	1 977	1 110	1 014	3 119	121	122	2 629	214	35 958
Löften	180 196	10 115	4 513	7 014	16 083		15 452	1 629	310	235 312
Summa	1 681 464	94 826	53 826	64 261	83 320	5 235	51 163	123 536	70 017	2 227 648
% av total	75	4	2	3	4		2	6	3	100

1) Verkligt värde för erhållna värdepapper i återköpsavtal täcker återköpsavtalens redovisade värden.

Nettningsvinster och erhållna säkerheter för derivat 2015

	Sverige	Estland	Lettland	Litauen	Norge	Danmark	Finland	USA	Övriga	Totalt
Positiva marknadsvärden, balansräkning	24 669	313	63	103	6 452	1 509	6 677	690	45 631	86 107
Nettningsavtal, ej kvittade i balansräkningen	9 486				2 238	760	4 870	534	21 726	39 613
Kreditexponeringar efter nettningsavtal	15 183	313	63	103	4 214	749	1 807	157	23 905	46 494
Erhållna säkerheter ¹	1 024				954	354	1 457		17 345	21 135
Netto kreditexponering efter erhållna säkerheter	14 159	313	63	103	3 259	395	350	157	6 560	25 359

1) Säkerheter består till 94,2 procent av kontanta medel, till 5,8 procent obligationer med en kreditrating motsvarande AAA från Standard & Poor's.

Kreditderivat

	2016	2015
Nominella värden	2 002	5 263

Kreditderivat används i kundhandel men även för att optimera kreditrisken i handelsportföljer med räntebärande värdepapper.

GIIPS-exponering, redovisat värde	2016						2015					
	Grekland	Irland	Italien	Portugal	Spanien	Summa	Grekland	Irland	Italien	Portugal	Spanien	Summa
Obligationer					315	315						
Lån (penningmarknad och certifikat)			22	5		27			18			18
Lån (kreditfaciliteter)												
Derivat netto ¹		10	16		94	120		10	1	14	86	111
Övrigt ²		23	11			34		5	11	16	17	49
Summa		33	49	5	409	496		15	30	30	103	178

1) Derivat till marknadsvärde efter hänsyn till nettnings- och säkerhetsavtal. Derivatens marknadsvärden plus interna riskpåslag uppgår till: Irland 13 mkr (15), Italien 397 mkr (431), Portugal 10 mkr (40) och Spanien 325 mkr (238). Summa 744 mkr (724).

2) Inkluderar handelsfinansiering och lån till allmänheten.

Utlåning till allmänhet och kreditinstitut, redovisat värde 2016

	Lån som individuellt inte bedömts osäkra				Lån som individuellt bedömts osäkra			Totalt
	Före portfölj-reserveringar	Portfölj-reserveringar	Efter portfölj-reserveringar		Före reserveringar	Reserveringar	Efter reserveringar	
	Betalande	Förfallna						
Geografisk fördelning								
Sverige	1 253 176	1 074	476	1 253 774	1 695	700	995	1 254 769
Estland	63 985	714	177	64 522	1 146	451	695	65 217
Lettland	30 276	503	140	30 639	669	292	377	31 016
Litauen	42 601	870	62	43 409	833	225	608	44 017
Norge	39 184	3	145	39 042	3 747	1 035	2 712	41 754
Danmark	2 115			2 115	5	4	1	2 116
Finland	11 428		4	11 424				11 424
USA	780		5	775				775
Övriga	2 259		39	2 220				2 220
Utlåning till allmänheten exklusive Riksgäldskontoret och återköpsavtal	1 445 804	3 164	1 048	1 447 920	8 095	2 707	5 388	1 453 308
Sektor/bransch								
Privatpersoner	928 563	2 248	254	930 557	1 709	596	1 113	931 670
Hypoteksutlåning, privat	780 199	1 951	151	781 999	1 378	405	973	782 972
Bostadsrättsföreningar	107 754	4	30	107 728	34		34	107 762
Övrigt, privat	40 610	293	73	40 830	297	191	106	40 936
Företagsutlåning	517 241	916	794	517 363	6 386	2 111	4 275	521 638
Jordbruk, skogsbruk och fiske	65 700	119	44	65 775	293	76	217	65 992
Tillverkningsindustri	44 852	82	203	44 731	378	169	209	44 940
Offentliga tjänster och samhällsservice	25 173	46	34	25 185	95	16	79	25 264
Byggnadsverksamhet	19 674	91	32	19 733	131	87	44	19 777
Handel	27 988	142	58	28 072	345	215	130	28 202
Transport	15 166	82	6	15 242	39	16	23	15 265
Sjötransport och offshore	24 985		155	24 830	3 770	1 033	2 737	27 567
Hotell och restaurang	8 827	16	20	8 823	83	13	70	8 893
Informations- och kommunikationsverksamhet	8 041	11	10	8 042	48	26	22	8 064
Finans och försäkring	12 496	16	15	12 497	9	9		12 497
Fastighetsförvaltning	223 035	205	144	223 096	400	92	308	223 404
Bostadsfastigheter	64 076	37	40	64 073	89	8	81	64 154
Kommersiella fastigheter	87 921	51	60	87 912	36	6	30	87 942
Industri och lagerlokaler	45 095	15	23	45 087	82	24	58	45 145
Övrig fastighetsförvaltning	25 943	102	21	26 024	193	54	139	26 163
Företagstjänster	22 829	65	44	22 850	671	300	371	23 221
Övrig företagsutlåning	18 475	41	29	18 487	124	59	65	18 552
Utlåning till allmänheten exklusive Riksgäldskontoret och återköpsavtal	1 445 804	3 164	1 048	1 447 920	8 095	2 707	5 388	1 453 308
Utlåning till kreditinstitut inklusive Riksgäldskontoret och återköpsavtal	86 136			86 136				86 136
Utlåning till allmänheten och kreditinstitut	1 531 940	3 164	1 048	1 534 056	8 095	2 707	5 388	1 539 444

Utlåning till allmänhet och kreditinstitut, redovisat värde 2015

	Lån som individuellt inte bedömts osäkra				Lån som individuellt bedömts osäkra			Totalt
	Före portfölj- reserveringar	Portfölj- reserveringar	Efter portfölj- reserveringar	Före reserve- ringar	Reserve- ringar	Efter reser- veringar		
	Betalande	Förfallna						
Geografisk fördelning								
Sverige	1 183 766	1 296	471	1 184 591	2 617	1 222	1 395	1 185 986
Estland	57 940	687	154	58 473	1 196	419	777	59 250
Lettland	27 241	827	154	27 914	1 034	440	594	28 508
Litauen	35 317	705	82	35 940	968	304	664	36 604
Norge	43 366	11	52	43 325	191	13	178	43 503
Danmark	1 737	3		1 740	14	12	2	1 742
Finland	10 627		5	10 622				10 622
USA	1 885	52		1 937				1 937
Övriga	2 451		39	2 412				2 412
Utlåning till allmänheten exklusive Riksgäldskontoret och återköpsavtal	1 364 330	3 581	957	1 366 954	6 020	2 410	3 610	1 370 564
Sektor/bransch								
Privatpersoner	860 556	2 073	274	862 355	2 096	717	1 379	863 734
Hypoteksutlåning, privat	720 030	1 696	161	721 565	1 755	518	1 237	722 802
Bostadsrättsföreningar	101 533	76	35	101 574	35	1	34	101 608
Övrigt, privat	38 993	301	78	39 216	306	198	108	39 324
Företagsutlåning	503 774	1 508	683	504 599	3 924	1 693	2 231	506 830
Jordbruk, skogsbruk och fiske	64 381	141	52	64 470	313	76	237	64 707
Tillverkningsindustri	41 223	206	129	41 300	1 540	898	642	41 942
Offentliga tjänster och samhällsservice	25 628	14	30	25 612	43	5	38	25 650
Byggnadsverksamhet	19 459	78	38	19 499	125	44	81	19 580
Handel	30 345	115	92	30 368	305	165	140	30 508
Transport	12 252	401	27	12 626	25	12	13	12 639
Sjötransport och offshore	29 561		39	29 522	247	25	222	29 744
Hotell och restaurang	7 002	38	20	7 020	91	23	68	7 088
Informations- och kommunikationsverksamhet	5 633	42	11	5 664	3	1	2	5 666
Finans och försäkring	13 171	3	29	13 145	54	32	22	13 167
Fastighetsförvaltning	218 848	263	139	218 972	633	199	434	219 406
Bostadsfastigheter	60 954	105	32	61 027	154	42	112	61 139
Kommersiella fastigheter	90 473	78	57	90 494	113	32	81	90 575
Industri och lagerlokaler	44 376	39	24	44 391	143	32	111	44 502
Övrig fastighetsförvaltning	23 045	41	26	23 060	223	93	130	23 190
Företagstjänster	20 976	93	49	21 020	395	146	249	21 269
Övrig företagsutlåning	15 295	114	28	15 381	150	67	83	15 464
Utlåning till allmänheten exklusive Riksgäldskontoret och återköpsavtal	1 364 330	3 581	957	1 366 954	6 020	2 410	3 610	1 370 564
Utlåning till kreditinstitut inklusive Riksgäldskontoret och återköpsavtal	129 808			129 808	15	14	1	129 809
Utlåning till allmänheten och kreditinstitut	1 494 138	3 581	957	1 496 762	6 035	2 424	3 611	1 500 373

Historisk data för 2015 har uppdaterats pga. branschstrukturförändringar för Svensk bankverksamhet.

Osäkra och förfallna lån, samt lån med lättnader i villkor 2016

	Sverige	Estland	Lettland	Litauen	Norge	Danmark	USA	Totalt
Osäkra lån								
Redovisat värde före reserveringar	1 695	1 146	669	833	3 747	5		8 095
Reserveringar	700	451	292	225	1 035	4		2 707
Redovisat värde efter reserveringar	995	695	377	608	2 712	1		5 388
Andel osäkra lån, netto, %	0,07	1,06	1,22	1,38	6,51	0,05		0,35
Andel osäkra lån, brutto, %	0,13	1,74	2,13	1,88	8,74	0,23		0,52
Förfallna lån som inte är osäkra								
Värderingskategori, lånefordringar								
Kapitalfordran med förfallet belopp,	531	714	503	870	3			2 621
5-30 dagar	186	586	358	505	3			1 638
31-60 dagar	233	107	112	175				627
61-90 dagar	85	19	14	51				169
> 90 dagar	27	2	19	139				187
Värderingskategori, verkligt värde via resultaträkningen								
Kapitalfordran med förfallet belopp,	543							543
5-30 dagar	130							130
31-60 dagar	230							230
61-90 dagar	100							100
> 90 dagar	83							83
Summa	1 074	714	503	870	3	0	0	3 164
Lån med lättnader i villkor								
Performing	3 502	1 295	629	373	10 472			16 271
Non-performing	327	794	852	528	4 840	1		7 342

Osäkra och förfallna lån, samt lån med lättnader i villkor 2015

	Sverige	Estland	Lettland	Litauen	Norge	Danmark	USA	Totalt
Osäkra lån								
Redovisat värde före reserveringar	2 632	1 196	1 034	968	191	14		6 035
Reserveringar	1 236	419	440	304	13	12		2 424
Redovisat värde efter reserveringar	1 396	777	594	664	178	2		3 611
Andel osäkra lån, netto, %	0,11	1,31	2,08	1,81	0,40	0,11		0,24
Andel osäkra lån, brutto, %	0,20	2,00	3,55	2,62	0,43	0,74		0,40
Förfallna lån som inte är osäkra								
Värderingskategori, lånefordringar								
Kapitalfordran med förfallet belopp,	683	687	827	705	11	3	52	2 968
5-30 dagar	193	566	725	472	9			1 965
31-60 dagar	243	104	76	120				543
61-90 dagar	235	16	21	70				342
> 90 dagar	12	1	5	43	2	3	52	118
Värderingskategori, verkligt värde via resultaträkningen								
Kapitalfordran med förfallet belopp,	613							613
5-30 dagar	162							162
31-60 dagar	276							276
61-90 dagar	82							82
> 90 dagar	93							93
Summa	1 296	687	827	705	11	3	52	3 581
Lån med lättnader i villkor								
Performing	2 615	664	646	327	2 161			6 413
Non-performing	1 093	849	789	553		2	52	3 338

Osäkra lån

Osäkra lån är sådana för vilka det är sannolikt att betalningarna inte fullföljs enligt kontraktsvillkoren samt att det föreligger en risk att banken inte erhåller full betalning. Ett lån bedöms som osäkert när det dels finns objektiva belägg för att en förlusthändelse inträffat på individuell nivå efter lånets första redovisningstillfälle, dels uppstår en risk för förlust när lånets förväntade framtida kassaflöden skiljer sig från de kontraktssliga kassaflödena (båda diskonterade med lånets ursprungliga effektivränta). Förlusthändelser på individuell nivå är exempelvis då låntagaren hamnar i betydande finansiella svårigheter, när det är troligt att låntagaren går i konkurs eller i likvidation, när låntagaren är föremål för finansiell rekonstruktion, kontraktsbrott såsom uteblivna eller försenade ränte- eller amorteringsbetalningar alternativt olika anståndsåtgärder till följd av låntagarens finansiella svårigheter. Exponeringar som är förfallna mer än 90 dagar eller exponeringar för vilka villkoren förändrats på ett betydande sätt till följd av låntagarens finansiella svårigheter betraktas automatiskt som osäkra lån och som varande i fallissemang. Ett lån är inte osäkert om det finns säkerheter som med betryggande marginal täcker både kapital, räntor och ersättning för eventuella förseningar. Ovan specificeras reserveringar som gjorts för osäkra lån samt för övriga delar av utlåningen där förlusthändelser inträffat men där individuella lån ännu inte har identifierats.

Lån med lättnader i villkor

Lån med lättnader i villkor avser lån där någon förändring gjorts i avtalsvillkoren till följd av kundens finansiella svårigheter. Syftet med lättnaden är att få låntagaren att bli fullt betalande igen eller då detta inte anses möjligt, att maximera återbetalningen

för utestående lån. Villkorsändringar inkluderar olika former av lättnader, såsom amorteringsbefrielser, nedsättning av ränta under marknadsränta, eftergift av del eller hela lånet eller utfärdande av nya lån för att betala förfallna belopp eller undvika fallissemang. Villkorsändringarna kan vara så betydande att lånet också bedöms som osäkert, vilket är fallet om lättnaderna medför att det ursprungliga lånets redovisade värde minskar oaktat lättnader. Det redovisade värdet för lånet med lättnader i villkoren fastställs genom att diskontera framtida förväntade kassaflöden med det ursprungliga lånets effektivränta. Innan ett lån med lättnader upphör att rapporteras som sådant ska alla kriterier vara uppfyllda som fastställts i Europeiska Bankmyndighetens regelverk för lån med lättnader.

Bortskrivna lån

Lån skrivs av då förlusten anses beloppsmässigt slutligen fastställd. Helt bortskrivna lån ingår inte i osäkra lån eller i lån med lättnader i villkor. Lån som delvis skrivits av ingår även efter avskrivningen i osäkra lån eller i lån med lättnader i villkor. med den kvarstående delen. Förlusten anses vara beloppsmässigt fastställd då konkursförvaltare lämnat redovisning av utdelning i konkurs, då ackordsförslag antagits, då fordringar eftergivits eller då Kronofogdemyndighet eller inkassoföretag med vilken koncernen samarbetar med redovisat att en fysisk person saknar utmättningsbara tillgångar. Avskrivning av lån medför normalt inte att kraven emot låntagaren eftersänks. Kraven mot låntagaren eller borgensmän drivs som regel vidare genom efterbevakning efter det att bortskrivning skett. Efterbevakning sker inte då juridisk person upphört att existera till följd av konkurs, då ackordsförslag antagits eller då fordringar eftergivits helt. Lån skrivs också bort då osäkra lån avyttras. I samband med bortskrivningen ianspråkats tidigare gjorda reserveringar.

Reserveringar lån 2016

	Sverige	Estland	Lettland	Litauen	Norge	Danmark	USA	Övrigt	Totalt
Ingående balans	1 706	573	594	386	66	12	0	44	3 381
Nya reserveringar	346	39		-1	991				1 375
Ianspråktagande av tidigare gjorda reserveringar	-672	-5	-141	-32					-850
Återvinningar av tidigare gjorda reserveringar	-304	-49	-28	-58	-8	-8			-455
Portföljreservering för lån som inte är osäkra	6	40	-20	-26	93		5	-1	97
Valutakursdifferenser	94	30	27	18	38				207
Utgående balans	1 176	628	432	287	1 180	4	5	43	3 755
Total reserveringsgrad för osäkra lån, %	69	55	65	34	31	79			46
Reserveringsgrad för osäkra lån, %	41	39	44	27	28	79			33

Reserveringar lån 2015

	Sverige	Estland	Lettland	Litauen	Norge	Danmark	USA	Övrigt	Totalt
Ingående balans	1 251	537	922	471	97	6	4	42	3 330
Nya reserveringar	735	52	23	89		7			906
Ianspråktagande av tidigare gjorda reserveringar	-171	-25	-218	-76	-10	-1			-501
Återvinningar av tidigare gjorda reserveringar	-99	-37	5	-49	-24				-204
Portföljreservering för lån som inte är osäkra	-30	59	-115	-44			-4	2	-132
Valutakursdifferenser	20	-13	-23	-5	3				-18
Utgående balans	1 706	573	594	386	66	12	0	44	3 381
Total reserveringsgrad för osäkra lån, %	65	48	57	40	35	86			56
Reserveringsgrad för osäkra lån, %	47	35	43	31	7	86			40

Koncentrationsrisk, kundexponering

Koncernen hade per årsskiftet 2016 inga exponeringar mot enskilda motparter som översteg 10 procent av kapitalbasen.

Erhållna säkerheter som kan säljas eller pantsättas även då motparten fullgör kontraktssliga villkor

Utlåning i form av återköpsavtal innebär att koncernen erhåller värdepapper vilka kan säljas eller pantsättas. Värdepapprens verkliga värde täcker återköpsavtalens redovisade värden. Koncernen erhåller även säkerheter i form av värdepapper som kan säljas eller pantsättas för derivat och övriga exponeringar. Verkligt värde för sådana erhållna säkerheter uppgick per årsskiftet till 1 218 mkr (1 989). Ingen av dessa erhållna säkerheter hade per årsskiftet sålts eller vidarepantsatts.

Egendom som övertagits för skydd av fordran samt återtagna leasingobjekt

Koncernen övertar egendom i syfte att återvinna så mycket som möjligt av uteblivna kassaflöden från lämnade lån som fallerat och på så sätt minimera kreditförluster. Detta förväntas ske genom aktiv tillgångsförvaltning och andra värdeskapande åtgärder. Avsikten är också att minimera kostnader under innehavstiden av den övertagna egendomen. De interna antagandena vid beräkningen av verkligt värde anses vara så betydande att värdet hänförs till nivå 3 i hierarkin för verkligt värde.

	2016				2015			
	Antal	Redovisat värde, övertaget under året	Redovisat värde	Verkligt värde	Antal	Redovisat värde, övertaget under året	Redovisat värde	Verkligt värde
Totalt								
Fastigheter värderade som varulager	184	57	257	330	102	110	400	460
Förvaltningsfastigheter					1		8	16
Fordon och gruvmaskiner	72	136	140	165	17	4	10	14
Aktier och andelar	1		3	3	2		17	17
Övrigt	6	1	5	5	3		6	6
Summa	263	194	405	503	125	114	441	513

Kapitalkrav för kreditrisker

Kapitalkravet för kreditrisker i Swedbank (Konsoliderad situation) uppgick per 2016-12-31 till totalt 25 313 mkr (20 801). För ytterligare information se not K4 Kapital.

Likviditetsrisk

DEFINITION

Med likviditetsrisk avses risken att koncernen inte kan infria betalningsförpliktelser när de förfaller till betalning.

Styrelsen beslutar koncernens övergripande riskkaptit för likviditet och har därför fastställt limiter för överlevnadshorisonten och för ett minimum av outnyttjat utrymme i säkerhetspoolen för emission av säkerställda obligationer (Over Collateralisation, "OC"). VD ansvarar för att säkerställa att verksamheten håller sig inom riskkaptiten, varför mer granulära VD-limiter har definierats och fastställts. För att säkerställa att verksamheten kan monitoreras på daglig basis mot riksaptiten och VD-limiterna så är limiterna kompletterade med limiter satta av koncernens riskchef.

Ansvaret för att hantera och kontrollera koncernens likviditet ligger hos Group Treasury. Riskkontroll arbetar oberoende för att identifiera alla relevanta aspekter av likviditetsrisk, och är ansvariga för oberoende kontroll, mätning och monitorering.

Finansierings- och likviditetsstrategi

Swedbanks finansieringsstrategi är baserad på tillgångarnas sammansättning. Mer än hälften av utlåningen består av svenska bostadslån som primärt är finansierade med säkerställda obligationer. Swedbank är marknadsledande på inlåning på sina hemmamarknader. Inlåningsvolymerna tillsammans med säkerställda obligationer och aktiekapital täcker nästan hela Swedbanks finansieringsbehov. Det innebär att Swedbank har ett begränsat strukturellt behov av icke säkerställd finansiering. Finansieringsstrategin är också nära sammanlänkad till kreditkvaliteten på tillgångarna i balansräkningen. Swedbank strävar efter att matcha icke säkerställd finansiering mot tillgångar med motsvarande belopp och löptid.

Andelen icke säkerställd finansiering bestäms främst utifrån bankens likviditetsbehov och den buffert som banken vill hålla i säkerhetspoolen för emission av säkerställda obligationer (OC) för att klara fluktuationer i huspriser.

Swedbank använder sig av ett antal olika upplåningsprogram för sin kort- och långsiktiga upplåning, t.ex. upplåning genom penningmarknadscertifikat, andra inlåningscertifikat, säkerställda obligationer samt icke säkerställd upplåning.

För information om Swedbanks fördelning av skulder och intecknade tillgångar se koncernens pelare 3 rapport eller faktabok sidan 62.

Likviditetsreserv

Anledningen till att Swedbank har etablerat och upprätthåller en likviditetsreserv är för att minska koncernens likviditetsrisk. När framtida refinansieringsbehov är stora måste likviditetsreserven anpassas för att kunna möta förfall i olika typer av stressade situationer där till exempel marknader är helt eller delvis stängda för nyemission under en längre period. Det innebär också att när Swedbanks förfall är mindre så kan även likviditetsreserven minskas eftersom likviditetsrisken minskar.

Likviditetsreserv

I enlighet med mall definierad av den Svenska Bankföreningen

Kassa och tillgodohavande hos centralbanker	126 426
Inlåning i andra banker tillgänglig overnight	14
Värdepapper emitterade eller garanterade av stater, centralbanker eller multinationella utvecklingsbanker	118 211
Värdepapper emitterade eller garanterade av kommuner eller statliga enheter	6 171
Säkerställda obligationer	74 030
Emitterade av andra institutioner	67 525
Egenemitterade	6 505
Värdepapper emitterade av icke finansiella företag	526
Värdepapper emitterade av finansiella företag (exkl. säkerställda obligationer)	1 092
Summa	326 470

95 procent av de värdepapper som ingår i likviditetsreserven per 31 december 2016 innehar AAA rating.

Löptidsöversikt

I löptidsöversikten fördelas icke diskonterade kontraktssenliga kassaflöden utifrån återstående löptid till avtalad förfallotidpunkt. För utlåning till allmänheten fördelas lån med amortering utifrån amorteringsplan. Skulder, där avtalen innehåller möjlighet till förtidsinlösen, har fördelats utifrån den tidigaste tidpunkten då återbetalningen

kan bli aktuell. Skillnad mellan nominellt belopp och redovisat värde, diskonteringseffekten, redovisas i kolumnen Utan löptid/diskonteringseffekt. I denna kolumn redovisas även poster utan avtalad förfallotidpunkt och där förväntad betalningstidpunkt inte fastställts.

Återstående löptid 2016	Odiskonterade kontraktssenliga kassaflöden						Utan löptid/ diskonteringsseffekt	Totalt
	Betalbar på anfordran	< 3 mån	3 mån–1 år	1–5 år	5–10 år	> 10 år		
Tillgångar								
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker	121 347							121 347
Belåningsbara statsskuldförbindelser m.m.		86 559	2 081	14 271	247	1 206	3 207	107 571
Utlåning till kreditinstitut	2 717	20 082	2 907	5 349	1 044	97	1	32 197
Utlåning till allmänheten		93 532	118 660	317 166	123 075	838 100	16 714	1 507 247
Obligationer och andra räntebärande värdepapper		6 909	17 924	47 189	606	30	1 843	74 501
Finansiella tillgångar där kunder bär placeringsrisken		34 549	2 481	14 695	17 426	61 424	29 539	160 114
Aktier och andelar							31 216	31 216
Derivat		21 602	25 309	37 007	3 565		328	87 811
Immateriella anläggningstillgångar							14 279	14 279
Materiella tillgångar							1 864	1 864
Övriga tillgångar							16 056	16 056
Summa	124 064	263 233	169 362	435 677	145 963	900 857	115 047	2 154 203
Skulder								
Skulder till kreditinstitut	23 012	45 608	2 938	267	6			71 831
In- och upplåning från allmänheten	712 212	44 796	33 636	2 088	150	42		792 924
Emitterade värdepapper		117 531	144 888	495 516	36 568	15 169	32 001	841 673
Finansiella skulder där kunder bär placeringsrisken		59 249	2 660	15 326	18 257	63 711	1 848	161 051
Derivat		16 129	19 625	26 397	3 096	802	19 540	85 589
Övriga skulder		31 470	7 015	3 086	1 162	1 443		44 176
Efterställda skulder					12 901	14 198	155	27 254
Eget kapital							129 705	129 705
Summa	735 224	314 783	210 762	542 680	72 140	95 365	183 249	2 154 203

Merparten av inlåning från allmänheten är avtalsmässigt betalbar på anfordran. Trots avtalsmässiga villkor är inlåningen i praktiken en långsiktig och stabil finansieringskälla.

Återstående löptid 2015	Odiskonterade kontraktssenliga kassaflöden						Utan löptid/ diskonteringsseffekt	Totalt
	Betalbar på anfordran	< 3 mån	3 mån–1 år	1–5 år	5–10 år	> 10 år		
Tillgångar								
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker	186 312							186 312
Belåningsbara statsskuldförbindelser m.m.		48 118	8 489	14 317	287	2 445	2 896	76 552
Utlåning till kreditinstitut	5 979	70 947	3 043	5 443	960	46		86 418
Utlåning till allmänheten		74 777	118 593	308 624	104 554	790 584	16 823	1 413 955
Obligationer och andra räntebärande värdepapper		6 467	36 893	42 259	623	221	2 147	88 610
Finansiella tillgångar där kunder bär placeringsrisken		33 704	2 153	13 033	15 380	55 801	33 371	153 442
Aktier och andelar							16 456	16 456
Derivat		18 820	23 634	31 332	5 158		7 163	86 107
Immateriella anläggningstillgångar							13 690	13 690
Materiella tillgångar							1 989	1 989
Övriga tillgångar		20 427	2 607	6			2 284	25 324
Summa	192 291	273 260	195 412	415 014	126 962	849 097	96 819	2 148 855
Skulder								
Skulder till kreditinstitut	29 041	110 972	9 573	882	23		2	150 493
In- och upplåning från allmänheten	648 521	67 081	29 560	2 903	148	58		748 271
Emitterade värdepapper		124 435	90 351	506 695	55 487	14 829	34 738	826 535
Finansiella skulder där kunder bär placeringsrisken		56 919	2 312	13 652	16 147	57 560	11 246	157 836
Derivat		13 915	10 845	20 321	5 513	1 251	16 836	68 681
Övriga skulder		36 823	7 381	3 564	870	446		49 084
Efterställda skulder					12 411	11 653	549	24 613
Eget kapital							123 342	123 342
Summa	677 562	410 145	150 022	548 017	90 599	85 797	186 713	2 148 855

Merparten av inlåning från allmänheten är avtalsmässigt betalbar på anfordran. Trots avtalsmässiga villkor är inlåningen i praktiken en långsiktig och stabil finansieringskälla.

Riskmätning

Riskkontroll ansvarar för att definiera oberoende metoder för att mäta koncernens likviditetsrisk samt skall granska och godkänna metoder definierade av Group Treasury. All likviditetsrisk ska identifieras och mätas. Beräkningen av Swedbanks likviditetsrisk baserar sig på koncernens framtida kontrakterade nettokassaflöden vilka ackumuleras över tid och genererar en överlevnadshorisont.

En limit för överlevnadshorisont är etablerad som en del i koncernens ERMpolicy. Denna utgör antalet dagar med ett positivt kumulativt nettokassaflöde, hänsyn tagit till framtida kassaflöden. Kassaflöden från likvida tillgångar modelleras utifrån konserverativa antaganden om när dessa tidigast kan inträffa. Riskmålet är konservativt i den mening att det antas att det inte finns någon tillgång till kreditmarknaderna samt att det inträffar stora utflöden av inlåning från bankens kunder under en kort tidsperiod. Utöver överlevnadshorisonten analyseras Swedbanks likviditetsrisk utifrån effekten av olika stresstester.

Däruöver beräknas och monitoreras koncernens likviditetsrisker med ett antal olika riskmål såsom likviditetstäckningsgrad ("LCR") och nettofinansieringskvot ("NSFR"). Som beskrivits på sidan 36 beräknar Swedbank NSFR enligt vår tolkning av Baselkommitténs senaste förslag.

LCR syftar till att säkerställa att Swedbank har icke pantsatta tillgångar av hög kvalitet (en likviditetsreserv) för att möta likviditetsbehov i stressade situationer under kommande 30 dagar. Från den 1 januari 2013 gäller i Sverige en miniminivå om 100 procent, såväl totalt som i USD och EUR enskilt. Utöver de svenska föreskrifterna (FFFS 2012:6) rapporterar Swedbank LCR enligt EU-kommissionens delegerade förordning (2015/61, LCR DA). Minimikravet enligt LCR DA uppgår till 70 procent från 1 januari 2016, 80 procent 1 januari 2017 och 100 procent från 1 januari 2018.

NSFR indikerar en banks förmåga att hantera stressade situationer över en ettårs horisont. NSFR säkerställer att en banks illikvida långfristiga tillgångar är finansierade med ett minimum av stabil långfristig upplåning. En NSFR – kvot över 100 procent innebär att de långfristiga illikvida tillgångarna är i en betryggande grad finansierade med stabil långfristig upplåning. Vidare publicerar Swedbank kvoten av storleken på likvida tillgångar mot förfall på finansiering givet olika löptider som utgör ett komplement till de regulatoriska måtten.

Vidare publicerar Swedbank kvoten av storleken på likvida tillgångar mot förfall på finansiering givet olika löptider som utgör ett komplement till de regulatoriska måtten.

En kvot över 100 procent indikerar att de likvida tillgångarna överstiger beloppet av kommande förfall under en given tidsperiod.

Ett antal olika metoder och system används för att säkerställa att Swedbank på daglig basis kan infria sina betalningsförpliktelser och åtaganden, under normala såväl som under stressade situationer. Hanteringen av intradagsbetalningar inkluderar monitorering och verifiering av att betalningsåtaganden utförs punktligt och att eventuella finansieringsbehov identifieras.

För att på ett tidigt stadium identifiera och kunna agera på ökade likviditetsrisker följer Swedbank ett antal olika framåtblickande riskindikatorer, t.ex. volatiliteter i utvalda marknadspriser och prisskillnader mellan olika finansiella instrument m.m. Indikatorerna ger signaler om förhöjd stress på de finansiella marknaderna och därmed ökade likviditetsrisker. Swedbank har utarbetat särskilda kontinuitetsplaner för att hantera de effekter som uppstår i händelse av allvarliga störningar på marknaden. Planer finns framtagna på såväl koncernövergripande nivå som på lokal nivå i de länder där Swedbank är verksam.

Stresstester

Stresstester genomförs regelbundet i syfte att öka beredskapen om störningar skulle uppstå på marknaden. Dessa beaktar såväl bankspecifika störningar som marknadsövergripande. Analyserna inbegriper även de kombinerade effekter som uppstår om samtliga störningar inträffar samtidigt.

Scenarierna bygger på att ett antal riskfaktorer som bygger upp likviditetskurvan stressas till osannolika, men inte otänkbara nivåer. Exempel på detta är stora uttag från inlåningskonton, högt utnyttjande av kreditfaciliteter samt krav på ökade volymer av ställda säkerheter för olika ändamål. Därtill antas att Swedbanks likviditetsreserv faller i värde liksom att de fastigheter som utgör säkerheter för de bolån som ingår i hypoteksrörelsen faller kraftigt i värde. Den sistnämnda riskfaktorn påverkar Swedbanks möjligheter att emittera säkerställda obligationer, vilket är av strategisk betydelse för Swedbanks finansiering. Slutligen antas att tillgång till kapitalmarknaden dras undan, men att Swedbanks likvida tillgångar fortfarande kan generera likviditet.

Tabellen på nästa sida är en ögonblicksbild av hur den så kallade säkerhetspoolen såg ut per 31 december 2016 och åskådliggör effekterna på Swedbank Hypoteks OC, givet olika grader av prisfall på bolånen i säkerhetspoolen som skulle kunna inträffa under en tidsperiod. Ju större prisfall desto mer begränsade är möjligheterna att emittera. Swedbanks ERM-policy stipulerar att säkerhetspoolen ska ha en OC-nivå som säkerställer att den högsta ratingen från minst ett kreditvärderingsinstitut bibehålls under ett scenario med ett husprisfall på 20 procent. Nivån syftar till att säkerställa att det finns tillräckligt säkerställande för att skydda investerare även vid kraftiga husprisfall.

Säkerhetspoolens känslighet för prisfall på fastigheter

31 december 2016

Huspriserförändring	Oförändrat	-5%	-10%	-15%	-20%	-25%	-30%	-35%	-40%
Totala tillgångar i säkerhetspool, mdkr	878,4	874,9	868,7	858,9	845,3	827,4	804,4	776,0	742,3
Totalt utgivna säkerställda obligationer, mdkr	525,1	525,1	525,1	525,1	525,1	525,1	525,1	525,1	525,1
Övervärde i säkerhetspoolen ("OC"), %	67,3	66,6	65,4	63,6	61,0	57,6	53,2	47,8	41,4

LCR, FFFS 2012:6 %	31 Dec 2016	31 Dec 2015
LCR, totalt	156	159
LCR, EUR	330	638
LCR, USD	160	363
LCR, SEK ¹	85	71

1) För LCR i SEK finns det inte ett explicit regelverkskrav att uppfylla 100%, som är fallet för LCR totalt samt för USD och EUR.

Nedbrytning av komponenterna i LCR, FFFS 2012:6, Totalt mdkr	31 Dec 2016	31 Dec 2015
Likvida tillgångar nivå 1	239	207
Likvida tillgångar nivå 2	58	62
Likviditetsreserv¹	297	269
Kundinlåning	103	126
Marknadsupplåning	83	153
Övriga kassautflöden	40	42
Kassautflöden	226	321
Inflöde från förfallande utlåning till icke-finansiella kunder	6	8
Övriga kassainflöden	30	144
Kassainflöden	36	152

1) Likviditetsreserv enligt FFFS 2012:6 definition.

Nyckeltal, likviditet och upplåning	31 Dec 2016	31 Dec 2015
Net stable funding ratio (NSFR), totalt, %²	108	107
Available stable funding (ASF), mdkr	1 411	1 350
Required stable funding (RSF), mdkr	1 305	1 263

2) NSFR syftar till att ha en tillräckligt stor andel stabil finansiering i relation till de långfristiga tillgångarna. Måttet regleras i EU:s kapitalkravsförordning (CRR), dock har inga beräkningsmetoder fastställts ännu. Följaktligen är det inte möjligt att göra en beräkning av måttet baserat på nuvarande regler. NSFR anses därför vara ett alternativ resultatmått och presenteras i enlighet med Swedbanks tolkning av Baselkommitténs rekommendation (BCBS295). Swedbank bedömer att detta mått är relevant för investerare då det kommer att ställas som krav på banker inom en snar framtid och att vi redan övervakar det som en del av den interna styrningen.

Emission av värdepapper

Under 2016 emitterade Swedbank totalt 160 mdkr (229) i långfristiga skuldinstrument. Swedbank har fortsatt att vara aktiv i flera kapitalmarknader för att diversifiera sin upplåning. Merparten av emissionerna var säkerställda obligationer, men också i form av icke säkerställda obligationer där ett nytt upplåningsprogram introducerades och som vänder sig främst mot amerikanska investerare (under regel 144a i den amerikanska värdepapperslagen).

Emission av värdepapper

Omsättning under året	2016	2015
Certifikat		
Ingående balans	107 046	195 191
Emitterat	811 729	934 962
Återköpt		-200
Återbetalat	-828 900	-1 019 540
Marknadsvärdeförändring	26	26
Valutakursförändring	12 324	-3 393
Utgående balans	102 225	107 046
Säkerställda obligationslån		
Ingående balans	550 669	511 666
Emitterat	125 364	157 728
Återköpt	-40 931	-38 820
Återbetalat	-78 165	-65 591
Förändring av marknadsvärde eller av säkrad post i säkringsredovisning till verkligt värde	-6 657	-13 625
Valutakursförändring	8 015	-689
Utgående balans	558 295	550 669

Efterställda skulder

Omsättning under året	2016	2015
Efterställda skulder		
Ingående balans	24 613	18 010
Emitterat	4 530	7 130
Återköpt	-2 504	
Marknadsvärdeförändring	125	-197
Valutakursförändring	490	-330
Utgående balans	27 254	24 613
Summa efterställda skulder	27 254	24 613

Kapitalkrav för likviditetsrisk

I dag åläggs inte banker och finansiella institut något kapitalkrav för likviditetsrisk. Däremot kan störningar i likviditeten uppstå på grund av obalans mellan risk och kapital. Den interna kapitalutvärderingsprocessen syftar till att förebygga denna typ av obalanser.

Omsättning under året	2016	2015
Övriga räntebärande obligationslån		
Ingående balans	154 244	114 840
Emitterat	31 415	64 804
Återköpt	-1 528	-837
Återbetalat	-23 233	-23 861
Marknadsvärdeförändring	-1 992	1 821
Valutakursförändring	7 255	-2 523
Utgående balans	166 161	154 244
Strukturerade produkter		
Ingående balans	14 576	13 315
Emitterat	3 695	6 687
Återbetalat		-3 855
Marknadsvärdeförändring	-3 537	-1 571
Valutakursförändring	258	
Utgående balans	14 992	14 576
Summa emitterade värdepapper	841 673	826 535

Marknadsrisk

Definition

Med marknadsrisk avses risken för att koncernens resultat, eget kapital eller värde minskar på grund av förändringar i riskfaktorer på finansiella marknader. Marknadsrisk inkluderar ränterisk, valutarisk, aktiekursrisk och råvarurisk samt risker från förändringar i volatiliteter och korrelationer.

Riskhantering

Koncernens totala risktagande styrs genom styrelsens beslut om riskaptiter som begränsar det finansiella risktagandets art och storlek. Enbart så kallade risktagande enheter, det vill säga enheter som erhållit ett riskmandat från VD, är tillåtna att ta marknadsrisk. För att övervaka de av VD allokerade limiterna har även koncernens riskchef satt limiter samt olika typer av indikatorer som, när dessa når vissa nivåer, visar på förhöjd risk i den för indikatorn avsedda verksamheten. Utöver riskchefens satta limiter och valda indikatorer finns även lokala affärsområdeslimiter, även dessa utgör viktiga verktyg i de risktaganden enheternas dagliga aktiviteter. Koncernens avdelning för marknadsriskanalys arbetar på daglig basis med att mäta, övervaka samt rapportera marknadsriskerna inom Swedbank.

Merparten av koncernens marknadsrisk är av strukturell eller strategisk natur och hanteras i huvudsak av Group Treasury. Strukturella ränterisker är en naturlig del av en bankverksamhet som hanterar in- och utlåning. Ränterisk uppstår i huvudsak då det är skillnad i löptid mellan koncernens tillgångar och skulder och hanteras genom att koncernens treasuryavdelning, inom givna mandat, i stor utsträckning matchar dessa löptider, antingen direkt, eller via användandet av olika derivat till exempel ränteswappar. Strategiska valutarisker uppstår oftast genom risker kopplade till innehaven i de utländska verksamheterna samt då in- och utlåning sker i olika valutor. Riskerna hanteras, inom givna mandat, genom bland annat användandet av terminskontrakt.

Riskmätning

Swedbank använder sig av en mängd olika riskmått, både statistiska och icke-statistiska med syftet att vägleda koncernens risktagande enheter samt för att uppnå en stark regelefterlevnad. Statistiska mått som till exempel Value-at-Risk (VaR) och Stressad Value-at-Risk (SVaR) är väsentliga verktyg i Swedbanks riskhanteringsprocess och används bland annat för att beräkna koncernens kapitalkrav.

VaR innebär att man utifrån en modell, i vilken man tar det senaste årets rörelse i olika marknadsriskfaktorer (t.ex. marknadsräntor och aktiekurser), beräknar en sannolikhetsfördelning för värdeförändringen i Swedbanks portföljer. Beräkningen görs utifrån det hypotetiska antagandet att portföljerna får ligga orörda över en viss tidshorisont. Koncernen använder en VaR-modell med ett konfidensintervall på 99 procent och en tidshorisont på en handelsdag. Statistiskt innebär detta att förlusten för en portfölj kommer att överstiga VaR-beloppet en dag utav 100. VaR är ett användbart verktyg, inte bara då man vill bedöma risknivån för ett enskilt värdepapper eller tillgångsslag, utan främst för att man med detta mått kan jämföra nivåer mellan olika riskfaktorer.

Då VaR är en modell som bygger på ett antal antaganden, utvärderar Swedbank dagligen VaR-modellens tillförlitlighet med olika typer av utfallstest, så kallad backtesting.

"Ordinarie" VaR och Stressad VaR (SVaR) skiljer sig något åt, då man i den stressade modellen applicerar marknadsdata från en ettårsperiod av märkbar stress. Den av Swedbank valda ettårsperioden täcker våren 2008 och ett år framåt.

Icke-statistiska mått, till exempel känslighetsanalyser, är viktiga komplement till VaR och SVaR då dessa mått, i vissa fall, ger en vidare förståelse för de marknadsriskfaktorer man avser att mäta.

Utöver VaR och olika typer av känslighetsanalyser, utför Swedbank även en omfattande mängd stresstester. Dessa stresstester kan delas in i tre grupper: historiska, framåtblickande samt metod- och modellstress scenarier. Syftet med dessa stresstester, och de scenarier som ligger till grund för testerna, är att ytterligare kunna identifiera signifikanta rörelser i riskfaktorer eller förluster som skulle kunna uppstå till följd av exceptionella marknadsstörningar.

Riskexponering

Swedbanks marknadsrisker uppstår i huvudsak inom tradingverksamheten vilken sker inom affärsområdet Stora företag & Institutioner (LC & I) eller inom koncernens bankverksamhet som hanteras av koncernens treasuryavdelning.

Value-at-Risk (VaR)

Koncernen hanterade under året marknadsvolatiliteten genom noggrann styrning och kontroll. Detta innebar, mätt i termer av VaR, fortsatt låga och stabila risknivåer inom Swedbanks marknadsrisktagande enheter. Koncernens totala VaR inkluderar inte strategiska valutakursrisker, detta eftersom ett VaR-mått baserat på en handelsdag inte är relevant att applicera på positioner som koncernen avser att hålla under längre tidsperioder.

mkr	Max	Jan-dec 2016 (2015)			2015 31 dec
		Min	Medel	2016 31 dec	
Ränterisk	131 (112)	44 (53)	80 (81)	46	82
Valutakursrisk	13 (15)	2 (3)	6 (7)	4	7
Aktiekursrisk	12 (24)	2 (4)	5 (7)	2	5
Diversifiering			-13 (-15)	-9	-14
Total	128 (113)	43 (56)	79 (80)	43	80

På grund av rådande lågräntemiljö fick Swedbank i juni 2015 Finansinspektionens godkännande att göra en förändring i VaR-modellen, varför data för 2015 och 2016 inte är jämförbara.

Ränterisk

Ränterisk

Med ränterisk avses risken för att värdet av koncernens tillgångar, skulder samt ränterelaterade derivat påverkas negativt vid en förändring av räntenivån eller andra relevanta riskfaktorer.

Merparten av koncernens ränterisker är strukturella och uppstår inom koncernens bankverksamhet där räntebindningstiderna för tillgångar och skulder, inklusive derivat, inte alltid sammanfaller. Ränterisken i bundna tillgångar, i huvudsak kundlån, står för den största delen av denna ränterisk och hedgas antingen genom att de finansieras med räntebunden upplåning, eller genom att koncernen ingår olika typer av swapavtal. Ränterisk uppstår också inom tradingverksamheten genom kundrelaterade aktiviteter. En höjning av samtliga marknadsräntor med en procentenhet (inklusive realräntor) skulle per den 31 december 2016 ha påverkat värdet av koncernens tillgångar och skulder, inklusive derivat, med -651 mkr (-25). Påverkan på positioner i svenska kronor skulle ha uppgått till -1 154 mkr (-1 103) medan positioner i utländsk valuta skulle ha påverkats med 503 mkr (1 078).

Koncernens nettoresultat av finansiella poster till verkligt värde, per den 31 december 2016, skulle ha påverkats med 446 mkr (954). Koncernen använder derivat i så kallade kassaflödessäkringar. En förändring av marknadsräntorna enligt ovan skulle påverkat koncernens övrigt totalresultat med 20 mkr (50).

Kreditspreadrisk

Med kreditspreadrisk avses risken för att värdet av koncernens tillgångar och skulder inklusive derivat kan variera på grund av förändringar i det företagsspecifika räntepåslaget (kreditspreaden). Koncernens kreditspreadrisker är koncentrerade till kundrelaterade aktiviteter och andra typer av mandat (hanteras av tradingverksamheten) samt till likviditetsportföljen där innehavet består av räntebärande tillgångar.

En höjning av samtliga företagsspecifika spreadar med en hundradels procentenhet (1 bp) skulle den 31 december 2016 ha medfört en minskning av värdet av koncernens räntebärande tillgångar, inklusive derivat, med 11 mkr (12).

Värdet förändring om räntan stiger med en procentenhet

Inverkan på nettovärdet av tillgångar och skulder, inklusive derivat, (mkr) om marknadsräntorna höjs med en procentenhet.

2016	< 3 mån	3–6 mån	6–12 mån	1–2 år	2–3 år	3–4 år	4–5 år	5–10 år	> 10 år	Totalt
Svenska kronor	-333	-1	-250	-327	-121	28	-148	-121	119	-1 154
Utländsk valuta	651	-82	88	88	-97	-10	-112	-106	83	503
Summa	318	-83	-162	-239	-218	18	-260	-227	202	-651

varav finansiella instrument värderade till verkligt värde via resultaträkningen

2016	< 3 mån	3–6 mån	6–12 mån	1–2 år	2–3 år	3–4 år	4–5 år	5–10 år	> 10 år	Totalt
Svenska kronor	147	216	-109	-578	461	47	-615	300	-73	-204
Utländsk valuta	465	-17	54	122	-7	61	-79	-39	90	650
Summa	612	200	-55	-456	454	107	-693	261	17	446

Inverkan på nettovärdet av tillgångar och skulder, inklusive derivat, (mkr) om marknadsräntorna höjs med en procentenhet.

2015	< 3 mån	3–6 mån	6–12 mån	1–2 år	2–3 år	3–4 år	4–5 år	5–10 år	> 10 år	Totalt
Svenska kronor	-499	-221	197	-343	-177	35	4	-119	21	-1 103
Utländsk valuta	765	238	70	-85	-0	-42	171	-80	42	1 078
Summa	266	17	267	-429	-178	-7	175	-199	63	-25

varav finansiella instrument värderade till verkligt värde via resultaträkningen

2015	< 3 mån	3–6 mån	6–12 mån	1–2 år	2–3 år	3–4 år	4–5 år	5–10 år	> 10 år	Totalt
Svenska kronor	-81	-173	91	-81	-16	2	3	45	-29	-238
Utländsk valuta	600	286	58	-37	40	12	203	-42	72	1 192
Summa	519	113	149	-118	25	14	206	3	43	954

Valutakursrisk

Valutakursrisk

Med valutakursrisk avses risken för att värdet av koncernens tillgångar och skulder, inklusive derivat, kan variera på grund av förändringar i valutakurser eller andra relevanta riskfaktorer. Den övervägande delen av Swedbanks valutakursrisker är av strategisk och strukturell natur. Den strategiska valutakursrisken uppstår i huvudsak i samband med investeringar i de utländska verksamheterna. Dessa exponeringar är valutasäkrade, med undantag för goodwill och andra immateriella tillgångar. De valutakursrisker som uppstår i andra delar av koncernen, till exempel inom tradingen, är låga jämfört med de risker som uppstår i samband med investeringar i de utländska verksamheterna. Valutakursrisker som uppstår i bankverksamheten eller som är av strategisk karaktär hanteras av koncernens treasuryavdelning genom att det samlade värdet av tillgångar och skulder, inklusive derivat, i en och samma valuta begränsas till önskad nivå genom användande av derivat, såsom valutaswappar och valutaterminer.

Koncernens exponering för resultatpåverkande valutakursrisker, det vill säga exklusive exponeringar relaterade till investeringar i utlandsverksamhet och därtill hörande säkringar, är begränsad. En kursrörelse av utländska valutor gentemot den svenska kronan om +5 procent skulle vid årets utgång innebära en direkt effekt på koncernens redovisade resultat på 18 mkr (17). Vidare gäller att en kursrörelse av utländska valutor gentemot den svenska kronan om -5 procent vid årets utgång skulle innebära en direkt effekt på koncernens redovisade resultat om 18 mkr (77).

En kursrörelse för den svenska kronan gentemot utländska valutor om +/-5 procent avseende nettoinvesteringar i utlandsverksamheter samt relaterade säkringar innebär en direkt effekt i övrigt totalresultat på +/- 791 mkr efter skatt (+/- 876).

Koncernen redovisar vissa valutaderivat som kassaflödessäkringar. En höjning av basis-spreaden, priset för att byta kassaflöden i en valuta till en annan, med en baspunkt skulle för dessa derivat, per den 31 december 2016, ha medfört en positiv effekt i övrigt totalresultat på 7 mkr (8) efter skatt.

Valutafördelning

2016	SEK	EUR	USD	GBP	DKK	NOK	Övriga	Totalt
Tillgångar								
Kassa och tillgodohavande hos centralbanker	18 379	84 634	17 441	48	75	601	169	121 347
Utlåning till kreditinstitut	2 272	9 784	5 087	162	112	4 767	10 013	32 197
Utlåning till allmänheten	1 263 150	167 196	38 432	892	5 541	4 837	27 199	1 507 247
Räntebärande värdepapper	149 668	10 216	12 400	672	268	8 848		182 072
Övriga ej valutafördelade tillgångar	311 340							311 340
Summa	1 744 809	271 830	73 360	1 774	5 996	19 053	37 381	2 154 203
Skulder								
Skulder till kreditinstitut	25 328	12 085	26 977	1 009	1 327	3 855	1 250	71 831
In- och upplåning från allmänheten	592 359	172 751	20 694	1 198	1 368	1 639	2 915	792 924
Emitterade värdepapper och efterställda skulder	421 944	193 634	194 521	35 085		9 355	14 388	868 927
Övriga ej valutafördelade skulder	290 816							290 816
Eget kapital	129 705							129 705
Summa	1 460 152	378 470	242 192	37 292	2 695	14 849	18 553	2 154 203
Övriga tillgångar och skulder inklusive positioner i derivat		116 495	168 714	35 591	-3 303	-4 036	-18 818	
Nettopositioner i valuta		9 855	-118	73	-2	168	10	9 986

Nettoupplåning i utländsk valuta motsvarande ett verkligt värde på 26 999 mkr (36 590) används som säkringsinstrument vid säkring av nettoinvestering i utlandsverksamheter. Ovanstående nettoposition i valuta avser huvudsakligen delar av nettoinvesteringar i utlandsverksamhet som inte valutasäkrats. Kursförändringar på denna position redovisas direkt i eget kapital som omräkningsdifferens.

Valutafördelning

2015	SEK	EUR	USD	GBP	DKK	NOK	Övriga	Totalt
Tillgångar								
Kassa och tillgodohavande hos centralbanker	262	68 085	112 814	35	315	4 717	84	186 312
Utlåning till kreditinstitut	51 067	18 925	5 418	250	489	2 991	7 278	86 418
Utlåning till allmänheten	1 190 620	148 518	36 850	1 572	4 771	27 069	4 555	1 413 955
Räntebärande värdepapper	124 376	18 066	13 639	427		8 654		165 162
Tillgångar som innehas för försäljning	12		119				17	148
Övriga ej valutafördelade tillgångar	296 860							296 860
Summa	1 663 197	253 594	168 840	2 284	5 575	43 431	11 934	2 148 855
Skulder								
Skulder till kreditinstitut	86 052	14 857	34 293	2 175	1 236	9 227	2 653	150 493
In- och upplåning från allmänheten	539 798	143 806	55 763	1 837	1 375	3 684	2 008	748 271
Emitterade värdepapper och efterställda skulder	398 232	204 210	194 578	27 717		10 615	15 796	851 148
Skulder hänförliga till tillgångar som innehas för försäljning	14							14
Övriga ej valutafördelade skulder	275 587							275 587
Eget kapital	123 342							123 342
Summa	1 423 025	362 873	284 634	31 729	2 611	23 526	20 457	2 148 855
Övriga tillgångar och skulder inklusive positioner i derivat		118 611	115 752	29 421	-2 955	-19 719	8 588	
Nettopositioner i valuta		9 332	-42	-24	9	186	65	9 526

Aktiekursrisk

Aktiekursrisk

Med aktiekursrisk avses risken för att värdet av koncernens innehav av aktier och aktierelaterade derivat påverkas negativt vid en förändring av aktiekurser eller andra relevanta riskfaktorer.

Aktiekursrisker uppstår inom tradingverksamheten, till följd av innehav i aktier och aktierelaterade derivat. Swedbanks aktiehandel syftar i huvudsak till att skapa likviditet till koncernens kunder. Inom koncernen mäts och begränsas aktiekursrisk bland annat med avseende på sämsta utfall i 80 olika scenarier där aktiekurser och den implicita volatiliteten förändras. I scenarierna förändras aktiekurserna maximalt med +/- 20 procent och den implicita volatiliteten maximalt med +/- 30 procent. Utfallen för de olika kombinationerna bildar en riskmatris för aktiekursrisken och det värsta utfallet är limiterat.

Vid årets utgång skulle det sämsta utfallet i rimliga scenarier innebära en värdeförändring på tradingverksamhetens positioner med 15 mkr (11).

Råvarurisk

Med råvarurisk avses risken för att värdet av koncernens innehav av råvarurelaterade derivat påverkas negativt vid en förändring av tillgångspriser. Exponering mot råvarurisker uppstår i koncernen endast i undantagsfall och då som del i kundrelaterade produkter. Alla positioner med råvaruexponering ska alltid säkras med annan part sådant att ingen öppen exponering kvarstår.

Tradingverksamhet

Marknadsrisker tradingverksamhet

Tradingverksamheten bedrivs inom Swedbanks affärsområde Stora företag & Institutioner (LC & I) och syftar i första hand till att tillgodose kundernas behov av att göra transaktioner på den finansiella marknaden. Positionstagande sker endast i begränsad omfattning och risknivån (mätt i termer av VaR) i verksamheten är låg.

mkr	Jan-dec 2016 (2015)			2016	2015
	Max	Min	Medel	31 dec	31 dec
Value-at-Risk	22 (29)	9 (11)	14 (18)	9	20
Stressat Value-at-Risk	82 (82)	23 (28)	40 (47)	30	30

Swedbank utvärderar dagligen VaR-modellens tillförlitlighet med faktiska och hypotetiska utfallstest (backtesting) för att försäkra sig om att VaR-modellen är tillförlitlig. Faktiskt utfallstest använder sig av tradingverksamhetens faktiska dagliga resultat för att bedöma hur korrekt VaR-modellen är, medan det i hypotetisk utfallstest görs en jämförelse mellan portföljens värde vid dagens slut och dess värde vid slutet av påföljandedag. Jämförelsen görs genom att beakta eventuella marknadsrörelser under det dygn för vilket man avser att utföra testet, men under antagande att positionerna i portföljen förblir oförändrade under denna tidsperiod. De hypotetiska utfallstest som koncernen utförde under 2016 visar, genom att antalet förlustdagar var lika med noll, att modellen tjänar sitt syfte väl.

Förutom den VaR-modell som tillämpas vid beräkning av Swedbanks kapitalkrav använder koncernen i sin interna riskhanteringsprocess en VaR-modell som även fångar den specifika ränterisken.

Tradingverksamhetens totala VaR hade under 2016 ett medelvärde på 17 mkr, vilket kan jämföras med den totala VaR-siffran 20 mkr för 2015. Risken (mätt i termer av VaR) var under året fortsatt välbalanserad mellan de olika tillgångsslagen och, på totalnivå, väldiversifierad.

Kapitalkrav för marknadsrisker

Kapitalkravet för marknadsrisker i Swedbank uppgår till totalt 754 mkr (858) och presenteras nedbrutet på riskslag i not K4 under Kapitalkräkning.

mkr	Jan-dec 2016 (2015)			2016	2015
	Max	Min	Medel	31 dec	31 dec
Kreditspreadrisk	14 (11)	6 (6)	11 (9)	10	6
Aktiekursrisk	12 (20)	2 (4)	5 (7)	3	5
Valutakursrisk	14 (15)	2 (3)	7 (7)	6	8
Ränterisk	21 (29)	9 (9)	13 (16)	9	20
Diversifiering			-18 (-19)	-17	-17
Total	27 (33)	11 (13)	17 (20)	11	22

Data i tabellen är framtaget genom användandet av den VaR-modell som koncernen använder sig av för intern riskhantering och skiljer sig därför från de värden genererade vid användandet av VaR-modellen för kapitalkravsberäkningar.

Operativa risker

DEFINITION

Med operativ risk avses risken för förluster till följd av icke ändamålsenliga eller otillräckliga interna processer eller rutiner, mänskliga fel, felaktiga system eller externa händelser. Definitionen inkluderar legal risk och informationsrisk.

Riskhantering

Koncernens riskkontroll ansvarar för en enhetlig och koncernövergripande mätning och rapportering av operativa risker. En bedömning av bankens risker sker i samband med stora förändringar samt minst årligen. Rapportering sker löpande och vid behov till lokal ledning samt till styrelse, VD och koncernledning.

Självutvärderingar

Alla affärsområden använder koncerngemensamma metoder för självutvärdering av operativa risker såsom t.ex. Risk Assessment (RA). Dessa används löpande för att täcka samtliga nyckelprocesser inom koncernen. Metoderna inkluderar identifiering av risker samt åtgärdsplanering och uppföljning för att hantera eventuella risker.

Incidenthantering och rapportering

Swedbank har etablerat rutiner och systemstöd för att möjliggöra rapportering och uppföljning av incidenter. Koncernens riskkontroll stödjer affärsområdena i rapportering, analys och framtagande av åtgärdsplan för att säkerställa att grundorsaker identifieras och att lämpliga åtgärder vidtas. Incidenter och relaterade operationella förluster rapporteras i en koncerngemensam databas för ytterligare analys.

Godkännande av nya produkter

Swedbank har en koncerngemensam process för godkännande av nya och/eller ändrade produkter, tjänster, aktiviteter, processer och/eller system liksom större verksamhets- och/eller organisationsförändringar. Syftet är att säkerställa att koncernen inte påbörjar aktiviteter som innefattar oönskade risker eller risker som inte omedelbart hanteras och kontrolleras av någon del av processen samt att koncernen säkerställer kvalitet vid lansering av nya och/eller förändrade produkter och tjänster.

Kontinuitets- och krishantering

Swedbank arbetar förebyggande för att förhindra och/eller förbättra förmågan att hantera allvariga händelser (till exempel störningar i IT systemen, naturkatastrofer, oroligheter på den finansiella marknaden och pandemi) som kan påverka Swedbanks förmåga att tillhandahålla service och erbjudanden.

Principerna för säkerhets- respektive kontinuitetsarbete samt incident- och krishantering definieras i ett koncerngemensamt regelverk. En koncernövergripande krishanteringsgrupp ansvarar för hantering, koordinering och kommunikation i samverkan med lokala krishanteringsgrupper. Kontinuitetsplaner för affärskritisk verksamhet och för samhällskritiska tjänster har etablerats. Planerna beskriver hur Swedbank ska agera om ett allvarligt avbrott inträffar. Swedbanks modeller för kontinuitets- och krishantering baseras på den internationella standarden ISO/IEC 22301:2012 – Samhällssäkerhet – Ledningssystem för kontinuitet. Swedbank har också, för stora delar av verksamheten, försäkringsskydd med tyngdpunkt på katastrofskydd.

Process- och kontrollhantering

Swedbank har etablerat ett ramverk för processer och intern kontroll som är generellt för alla typer av processkontroller. Särskilda ramverk för intern kontroll av finansiell rapportering (ICFR) samt kredit process kontroll (CPC) tillämpas idag på berörda processer.

Ett Process Universum är etablerat och Swedbank arbetar med att integrera processdimensionen i bankens styrningsmodell. Syftet med Swedbanks Process Universum är att tydliggöra ansvaret för koncernens väsentliga processer, liksom ansvaret för kontrollerna i processerna och för att utvärdera att dessa är effektiva och ändamålsenliga. För att uppnå en processbaserad metod för riskhantering kommer Process Universum användas som grund för all riskhantering och riskkontroll som bedrivs inom koncernen.

Informationsrisk

Swedbank bedriver ett strukturerat arbete för att skydda information. För att stärka detta arbete pågår en ständig översyn av processer och arbetssätt som syftar till att förbättra och komplettera bankens ledningssystem för informationssäkerhet. Ledningssystemet är ett verktyg för att på ett strukturerat och metodiskt sätt leda och koordinera arbetet i koncernen långsiktigt.

Kapitalkrav för operativa risker

Swedbank använder schablonmetoden för att beräkna kapitalkravet för operativa risker. Swedbanks kapitalkrav för operativa risker uppgick till 4 972 mkr (5 047).

Försäkringsrisker

DEFINITION

Med försäkringsrisker avses risken för en ändring i värde på grund av avvikelse mellan faktiska och förväntade försäkringsskadekostnader. Det vill säga risken att verkligt utfall avviker från förväntat, exempelvis avseende livslängd, dödlighet, sjuklighet eller skadefrekvens. Här inkluderas även kostnadsrisk, d.v.s. risken att kostnader, såväl administrativa som kostnader i form av provisioner avseende försäljning, överstiger de kostnadsantaganden som ligger till grund för premierna.

I livförsäkringsverksamheter uppstår dödlighetsrisk, sjuklighetsrisk, långlevnadsrisk, kostnadsrisk samt annullationsrisk, det vill säga risken att avtal sägs upp i förtid i högre grad än förväntat.

Skadeförsäkringsrisker omfattar både risken att försäkringsutfallet under det kommande året blir oväntat gynnsamt och att slutbetalning för redan inträffade skador blir dyrare än beräknat.

Riskhantering

Innan en livförsäkring kan beviljas måste den försäkrade genomgå en riskbedömning. Syftet är att bedöma om den försäkrade kan beviljas försäkringen utifrån dennes hälsotillstånd. Den sökta försäkringen ska också motsvara försäkringstagarens försäkringsbehov. För att ytterligare begränsa bolagets riskexponering återförsäkras delar av försäkringsriskerna.

Försäkringsverksamheten i Swedbank har en bred produktflora och är verksam på hela den svenska marknaden (livförsäkring) samt i de tre baltiska länderna (liv- och sakförsäkring) vilket medger en god riskspridning av försäkringsrisker både vad avser marknad, produkt, ålder och kön.

Försäkringsavtal är utformade så att premien och antaganden kan ändras årligen vilket gör att bolaget snabbt kan balansera premier och villkor avseende snabba förändringar till exempel avseende sjuklighet.

Premiesättningen grundar sig på antaganden, såsom förväntad livslängd, dödlighet, sjuklighet och skadefrekvens, samt om hur stora kostnaderna för inträffade försäkringshändelser förväntas bli. Erfarenhet i form av statistiskt material samt förväntningar om framtida utveckling är avgörande för val av antaganden.

Riskhantering och riskmätning

Verkligt utfall jämfört med ovan nämnda antaganden ger upphov till ett riskresultat i livförsäkringsverksamheten. Försäkringsrisker i försäkringsverksamheten mäts genom att stressa försäkringsbolagets balansräkning, resultaträkning och eget kapital på en ettårsikt och given konfidensgrad.

Enligt senaste riskmätning är de viktigaste riskerna annullations-, kostnads- och katastrofrisik (d.v.s. risken för stora skador på grund av en enskild händelse).

Skadeförsäkring utgör en mindre del av den totala försäkringsverksamheten i Swedbank. Eftersom försäkringskontrakten utfärdas på årsbasis, begränsas försäkringsriskerna genom att ny prissättning är möjlig för nästa år. För skadeförsäkringsverksamheten mäts försäkringsrisker genom att beräkna skadekvoten, vilket innebär skador i förhållande till premier, per produkt och land.

Kapitalkrav i försäkringsverksamheten

Solvens är ett mått på försäkringsföretags finansiella ställning och styrka. Syftet är att visa hur stor kapitalbuffert företaget har för att leva upp till sina åtaganden gentemot kunderna i enlighet med villkor och garantier i försäkringsavtalen. I försäkringsbolagen uppstår även bland annat marknadsrisk, och kapitalbufferten är avsedd att täcka samtliga risker.

Från 1 januari 2016 beräknas solvenskraven i försäkringsbolagen enligt nya regler (Solvens II). Kapitalbasen (Own Funds, OF) beräknas genom en marknadsvärdering av nettot av försäkringsföretagets framtida kassaflöden och kapitalkravet (Solvency Capital Requirement, SCR) genom att stressa OF under olika scenarier. Solvenskvoten utgörs av OF dividerat med SCR. På grund av regeländringen är inte solvensberäkningarna direkt jämförbara med förra årets som beräknades enligt äldre regelverk (Solvens I).

Kapitalbasen i den svenska försäkringsverksamheten i Swedbank uppgick per 30 september 2016 till 6 824 mkr. Detta ska ställas i relation till Solvency Capital Requirement som uppgick till 4 127 mkr. Solvenskvoten uppgick till 1.65. Enligt det äldre regelverket uppgick solvenskvoten till 1.29 per 31 december 2015.

Kapitalbasen i den baltiska livförsäkringsverksamheten uppgick per 30 september 2016 till 1 441 mkr. Solvenskvoten uppgick till 1.98. Solvenskvoten enligt det äldre regelverket per 31 december 2015 var 1.56. Kapitalbasen i den baltiska sakförsäkringsverksamheten uppgick per 30 september 2016 till 377 mkr. Solvenskvoten uppgick till 2.12. Solvenskvoten enligt det äldre regelverket per 31 december 2015 var 1.91.

K4 Kapital

Intern kapitalutvärdering

Syfte

Den interna kapitalutvärderingen (IKU) syftar till att säkerställa att koncernen är adekvat kapitaliserad för att täcka sina risker, nuvarande och framtida, samt bedriva och utveckla verksamheten.

Mätning

Swedbank upprättar och dokumenterar egna metoder och processer för att utvärdera sitt kapitalbehov. Inom ramen för den interna kapitalutvärderingen beaktas därför alla relevanta risker som uppkommer inom koncernen. Förutom Pelare 1 risker beaktas även risker för vilka inget kapital allokteras (såsom affärsrisk, likviditetsrisk och strategisk risk).

Väsentliga risker som har identifierats inom koncernen inkluderar:

Risktyper hanterade via IKU processen

Risktyp	Pelare 1	Pelare 2
Kapital allokteras		Bidrar till det beräknade kapitalbehovet?
Kreditrisk	Ja	Ja
Koncentrationsrisk	Ja ¹	Ja
Marknadsrisk	Ja	Ja
Marknadsrisk Ränterisk i bankbok	Nej	Ja
Operationell risk	Ja	Ja
Försäkringsrisk	Ja ²	Ja ³
Pensionsrisk	Nej	Ja
Strategisk risk: Affärsplaner	Nej	Ja
Strategisk risk: Projekt och förvärv	Nej	Ja

Kapital allokteras ej		Identifierade och mitigerade?
Ryktessrisk	Nej	Ja
Likviditetsrisk	Nej	ILU ⁴
Strategisk risk: Beslutsrisk	Nej	Ja

- 1) Basformlerna är uppbyggda och kalibrerade med avseende på sektor- och geografisk koncentrationsrisk. d.v.s. Pelare 1 måttet innehåller implicit en stor andel koncentrationsrisk.
- 2) Innehav försäkringsbolag avräknas från kapitalet, vidare genomförs en analys för att ta ställning till om investerat kapital är tillräckligt för att klara det negativa IKU scenariot som appliceras i Bankens IKU.
- 3) Försäkringsbolagen inom Swedbankgruppen genomför en egen risk- och solvens bedömning (eng. Own Risk and Solvency Assessment). Denna process syftar till att bedöma (både kvalitativt och kvantitativt) risker och solvenspositionen över en planeringshorisont på tre år. Beräkningarna genomförs genom en prognos av riskerna samt en beräkning av riskerna givet en ekonomisk nedgång.
- 4) Likviditetsbehovet bedöms årligen i den interna likviditetsutvärderingen (ILU).

För att säkerställa en effektiv kapitalanvändning samt för att prognostisera koncernens kapitaltäckning även under exceptionellt negativa omvärldsförhållanden genomförs scenariobaserade simuleringar och stresstester minst årligen. Analyserna ger en helhetsbild över de viktigaste riskerna koncernen är exponerad mot genom att kvantifiera inverkan på resultat- och balansräkning samt kapitalbas och riskvägda tillgångar. Metoden utgör underlag för en proaktiv risk- och kapitalhantering.

Stresstest IKU-scenariot

Utlösande faktorer

Lågkonjunktur på hemmamarknaderna som förstärks av global nedgång.
Minskad konsumtion, husprisfall och hög arbetslöshet.
Ökade politiska spänningar, ett oväntat kraftigt fall i kinesisk tillväxt samt en avstannande europeisk återhämtning.
BNP fall på hemmamarknaderna.
Svenska kronan försvagas mot Euron.

Swedbanks hemmamarknader

I Sverige faller BNP som mest med 4,3 procent, arbetslösheten ökar som mest till 11,3 procent och huspriserna faller som mest med 30,8 procent.
I Estland faller BNP som mest med 5,0 procent, arbetslösheten ökar som mest till 11,0 procent och huspriserna faller som mest med 18,9 procent.
I Lettland faller BNP som mest med 5,2 procent, arbetslösheten ökar som mest till 15,0 procent och huspriserna faller som mest med 13,8 procent.
I Litauen faller BNP som mest med 8,3 procent, arbetslösheten ökar som mest till 15,3 procent och huspriserna faller som mest med 16,4 procent.

IKU 2016

Precis som tidigare år visar Swedbanks IKU för 2016 på att banken är exponerad mot begränsade risker och förväntas förbli välkapitaliserad även i händelse av en ogynnsam makroekonomisk utveckling. Swedbanks starka kreditkvalitet och kapitalsituation bekräftar av externa stresstester.

Beskrivning av negativt scenario 2016

Inom ramen för 2016 års IKU undersöktes effekten på Swedbanks balansräkning i händelse av att ett kraftigt försämrat konjunkturläge, både på Swedbanks hemmamarknader och globalt, i det treåriga scenariot drabbas samtliga av Swedbanks hemmamarknader av en kraftigt försämrad tillväxt, ett bostadsprisfall och förhöjd arbetslöshet.

Den höga arbetslösheten i kombination med lägre fastighetspriser förstärker den konjunkturmässiga nedgången i takt med att hushållen reducerar sin konsumtion. Detta leder i sin tur till att inhemskt orienterade konsumtionskänsliga sektorer drabbas hårt samtidigt som den svenska kronan försvagas gentemot Euron. Vidare så medför den globala nedgången i efterfrågan att exportsektorn blir speciellt utsatt.

Stresstest scenariot

Sverige	2015	2016	2017	2018
BNP, %	3,2	0,0	-4,3	1,7
Arbetslöshet, %	7,3	8,6	11,3	11,3
Inflation, %	0,3	-0,2	-1,2	1,0
Fastighetsprisindex	100,0	72,3	69,3	74,2

Estland	2015	2016	2017	2018
BNP, %	1,6	-0,7	-5,0	2,4
Arbetslöshet, %	6,6	6,9	10,4	11,0
Inflation, %	0,5	-0,1	-1,3	1,3
Fastighetsprisindex	100,0	89,6	81,2	85,5

Lettland	2015	2016	2017	2018
BNP, %	2,4	-0,7	-5,2	2,7
Arbetslöshet, %	9,9	10,7	14,6	15,0
Inflation, %	0,0	-0,1	-1,3	1,3
Fastighetsprisindex	100,0	90,6	86,3	90,4

Litauen	2015	2016	2017	2018
BNP, %	1,8	-1,1	-4,8	3,0
Arbetslöshet, %	9,3	11,3	15,2	15,3
Inflation, %	-0,5	-0,2	-1,2	1,4
Fastighetsprisindex	100,0	90,1	83,7	87,9

Räntor	2015	2016	2017	2018
3m statsränta SEK, %	-0,38	-0,48	-0,90	0,10
3m statsränta EUR, %	-0,40	-0,30	-0,40	0,00

FX	2015	2016	2017	2018
USD/SEK	8,35	9,82	10,37	8,50
EUR/SEK	9,14	10,19	10,07	9,59

Resultaträkning, IKU-scenariot¹

Mdkr	2015	2016	2017	2018
Räntenetto	24,0	24,3	21,0	22,0
Summa intäkter	37,4	38,4	31,9	32,4
Summa kostnader	17,0	18,0	18,2	18,3
Resultat före kreditförluster	20,4	20,5	13,7	14,1
Kreditförluster	0,7	4,8	9,2	4,5
Rörelseresultat	19,7	15,7	4,5	9,6
Skatt	4,5	3,4	1,0	2,1
Årets resultat	15,2	12,2	3,5	7,5
Årets resultat hänförligt till Aktieägarna i Swedbank AB	15,2	12,2	3,5	7,5
Minoriteten	0,0	0,0	0,0	0,0

1) IKU-beräkningarna baseras på konsoliderad situation, som i några fall skiljer sig från Swedbankkoncernen, exempelvis inkluderas försäkringsverksamhet inte i konsoliderad situation.

Swedbank under scenariot

Under ett treårigt scenario med en finansiell påfrestning som uppskattas ha en sannolikhet på "1 på 25 år" ökar räntenettet marginellt under 2016 som huvudsakligen avspeglar lågräntemiljön scenariot utspelar sig i. Under de kommande åren försämrars räntenettet. Totala kreditförluster uppgår till 18,5 mdkr, där affärsområdena Stora företag & Institutioner och Svensk bankverksamhet tillsammans står för 84 procent av förlusterna.

Kreditförluster per affärsområde¹

	EAD ² Mdkr 2015	Kreditförlustnivå, %			
		2016	2017	2018	
Svensk bankrörelse	1 086,0	1,8	4,4	2,0	
Stora företag & Institutioner	272,7	2,2	3,6	1,6	
Estland	60,3	0,3	0,5	0,3	
Lettland	32,7	0,2	0,3	0,2	
Litauen	38,7	0,3	0,4	0,3	
Övrigt	126,6				
Totalt	1 616,9	4,8	9,2	4,5	

1) IKU-beräkningarna baseras på konsoliderad situation, som i några fall skiljer sig från Swedbankkoncernen, exempelvis inkluderas försäkringsverksamhet inte i konsoliderad situation.

2) Exponeringsbelopp (eng. Exposure at Default).

Internt kapitalbehov

Swedbank beaktar i sin IKU de kända förändringar som kommer att träda ikraft under simuleringsperioden. För att kunna särskilja scenarioeffekterna från de kända förändringarna, vilka är oberoende av scenariot, justerar Swedbank startvärdena. Startvärdet för riskexponeringsbeloppet (REA) har justerats för kommande förändringar i beräkningen av sannolikhet för fallissemang (Probability of Default, PD) enligt Finansinspektionens memo "FIS tillsyn över bankernas beräkningar av riskvikter för företagsexponeringar" samt för förvärv av portföljer från Danske Bank i Baltikum.

REA och kapital	2015	2016	2017	2018
REA, Mdkr	407,0	452,7	466,5	436,6
Kärnprimärkapital, Mdkr	93,9	96,7	97,4	98,3
Kärnprimärkapitalrelation, %	23,1	21,4	20,9	22,5

I resultatet av stresstestet förstärks Swedbanks kärnprimärkapital genom hela scenarioperioden. Scenarioreultatet bortser från möjliga åtgärder som Swedbanks ledning rimligen vidtar under negativa omständigheter. Effekten blir dock begränsad eftersom scenarioutfallet ger årlig vinst på vilken både skatt och utdelning dras av för att upprätthålla en konservativ hållning.

REA ökar med som mest 11,2 procent under scenarioperioden, drivet av migrationseffekter i kreditportföljen. Detta motverkas samtidigt av kreditförluster vilket reducerar kreditportföljen.

Parallellt med de scenariobaserade simuleringarna och stresstesterna beräknas kapitalbehovet med egna metoder. Modellerna som utgör grunden vid den interna kapitalbedömningen bedömer behovet av ekonomiskt kapital över ett års tidhorisont på 99,9 procent konfidensnivå för respektive riskslag. Diversifieringseffekter mellan riskslagen tas inte i beaktande vid beräkningen av ekonomiskt kapital.

Per den 31 december 2016 uppgick det internt bedömda kapitalbehovet för Swedbanks konsoliderade situation till 29,8 mdkr. Det kapital som möter det interna kapitalbehovet, d.v.s. kapitalbasen, uppgick till 125,2 mdkr.

Externa stresstester

Under 2016 har Swedbank deltagit i flertalet externa stresstester så som Europeiska bankmyndighetens (EBA), Internationella valutafondens (IMF) och Finansinspektionens stresstest. Swedbank visar på god motståndskraft i samtliga externa stresstester.

EBA genomför vartannat år ett stresstest för att bedöma den europeiska banksektorns motståndskraft. Swedbank var en av de 51 deltagande bankerna som hade bäst motståndskraft med en kärnprimärkapitalrelation som i scenariot föll med 1,8 procentenheter till 22,3 procent att jämföra med det genomsnittliga fallet för samtliga deltagande banker på 3,8 procentenheter.

Finansinspektionen bad även de banker som deltog i EBAs stresstest att göra ett stresstest baserat på EBAs scenario men istället för att använda EBAs metodik och antaganden skulle bankerna använda sina egna metoder. Syftet med stresstestet var att utvärdera bankernas egna ramverk för stresstest. Resultat från stresstestet visade att kärnprimärkapitalrelationen minskade som mest med 1,3 procentenheter till 22,8 procent under scenariot.

Finansinspektionen använder en egen stresstestmetod för att bestämma storleken på kapitalplaneringsbufferten. Detta stresstest genomförs inom ramen för den årliga utvärderingen av bankernas kapitalbehov (SREP). Resultatet i 2016 års SREP visar att behovet av en kapitalplaneringsbuffert är lägre än 2,5 procent av REA vilket innebär att Swedbank inte behöver hålla kapital i form av en kapitalplaneringsbuffert.

IMF genomförde under 2016 en särskild granskning av den svenska finansiella sektorn för att bedöma dess stabilitet och identifiera potentiella sårbarheter, en så kallad Financial Sector Assessment Program (FSAP). IMF:s scenario innehöll en nedgång i global tillväxt, snabbt ökande arbetslöshet kombinerat med ett stort husprisfall. Resultatet, som publicerades på aggregerad nivå, visar att de svenska bankerna är motståndskraftiga.

Kapitaltäckningsanalys

Regler om kapitaltäckning är lagstiftarens krav om hur mycket kapital, benämnt kapitalbas, som ett kreditinstitut måste ha i förhållande till hur stora risker institutet tar. Regelverket förstärker kopplingen mellan risktagande och kapitalbehov i koncernens verksamhet. Swedbanks legala kapitalkrav är baserad på Capital Requirements Regulation (CRR), men mer specifikt begränsad av Basel 1-golvet inom CRR. Finansinspektionen har klargjort att Basel 1-golvet, d.v.s. 80 procent av kapitalkravet enligt Basel 1, kommer att vara kvar för svenska banker. I den konsoliderade situationen per den 31 december 2016 ingick Swedbank koncernen med undantag för försäkringsföretag.

Kapitaltäckning	Konsoliderad situation	
	2016	2015
Kärnprimärkapital	98 679	93 926
Övrigt primärkapital	14 281	10 624
Primärkapital	112 960	104 550
Supplementärkapital	12 229	13 269
Total kapitalbas	125 189	117 819
Risnexponeringsbelopp	394 135	389 098
Kärnprimärkapitalrelation, %	25,0	24,1
Primärkapitalrelation, %	28,7	26,9
Total kapitalrelation, %	31,8	30,3

Kapitaltäckning	Konsoliderad situation	
	2016	2015
Eget kapital enligt koncernbalansräkning	129 515	123 163
Minoritetskapital	78	54
Beräknad utdelning	-14 695	-11 828
Dekonsolidering av försäkringsföretag	96	-1 249
Förändringar i värdet på egna skulder	-2	31
Kassaflödessäkringar	-77	-17
Ytterligare värdejusteringar ¹	-598	-474
Goodwill	-11 788	-11 387
Goodwill i väsentliga aktieinnehav	-709	-710
Uppskjuten skattefordran	-114	-95
Immateriella tillgångar	-1 601	-1 438
Reserveringsnetto för IRK rapporterade kreditexponeringar	-1 376	-1 089
Avdrag för aktier, kärnprimärkapital	-50	-42
Förmånsbestämda pensionsplaner ²		-993
Kärnprimärkapital	98 679	93 926
Primärkapitaltillskott	14 281	10 624
Primärkapital	112 960	104 550
Supplementärkapital	12 229	13 269
Totalt kapital	125 189	117 819
Minimikapitalkrav för kreditrisker enligt schablonmetoden	3 800	3 823
Minimikapitalkrav för kreditrisker enligt IRK	21 478	20 732
Minimikapitalkrav obeståndsfond	34	4
Minimikapitalkrav för avvecklingsrisk	0	1
Minimikapitalkrav för marknadsrisk	754	858
Handelslagret	732	848
varav VaR och SVaR	563	525
varav risker utanför VaR och SVaR	169	323
Valutakursrisk övrig verksamhet	22	10
Minimikapitalkrav för kreditvärdighetsjustering	424	594
Minimikapitalkrav för operativ risk	4 972	5 047
Ytterligare minimikapitalkrav enligt Artikel 3 CRR	69	69
Minimikapitalkrav	31 531	31 128

Dessutom konsoliderades Entercard koncernen med så kallad klyvningsmetod istället för med kapitalandelsmetod.

Tabellen nedan innehåller den information som ska offentliggöras enligt Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2014:12) 8 kap. Ytterligare periodisk information enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 om tillsynskrav för kreditinstitut samt Kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 1423/2013 återfinns på Swedbanks webbplats <http://www.swedbank.se/om-swedbank/investor-relations/risk-och-kapitaltackning/riskrapporter/index.htm>.

Risnexponeringsbelopp kreditrisker enligt schablonmetoden	47 503	47 786
Risnexponeringsbelopp kreditrisker enligt IRK	268 904	259 210
Risnexponeringsbelopp avvecklingsrisker	0	7
Risnexponeringsbelopp marknadsrisk	9 419	10 730
Risnexponeringsbelopp kreditvärdighetsjustering	5 297	7 422
Risnexponeringsbelopp operativ risk	62 152	63 083
Ytterligare risnexponeringsbelopp enligt Artikel 3 CRR	860	860
Risnexponeringsbelopp	394 135	389 098

Kärnprimärkapitalrelation, %	25,0	24,1
Primärkapitalrelation, %	28,7	26,9
Total kapitalrelation, %	31,8	30,3

Krav avseende kapitalbuffertar ³ , %	Konsoliderad situation	
	2016	2015
Totalt kärnprimärkapitalkrav inklusive buffertkrav	11,0	10,7
varav krav på kärnprimärkapital	4,5	4,5
varav krav på kapitalkonserveringbuffert	2,5	2,5
varav krav på kontryckisk kapitalbuffert	1,0	0,7
varav krav på systemriskbuffert	3,0	3,0
Kärnprimärkapital tillgängligt att användas som buffert ⁴	20,5	19,6

Kapitalkrav enligt Basel 1-golv	Konsoliderad situation	
	2016	2015
Kapitalkrav enligt Basel 1-golv	75 749	68 577
Kapitalbas justerad enligt regler för Basel 1-golv	126 565	118 908
Överskott av kapital enligt Basel 1-golv	50 816	50 331

Bruttosoliditetsgrad	Konsoliderad situation	
	2016	2015
Primärkapital	112 960	104 550
Exponeringsmätt	2 098 179	2 102 284
Bruttosoliditetsgrad, %	5,4	5,0

- 1) Justering i samband med implementeringen av EBA:s tekniska standard avseende försiktig värdering. Syftet är att justera för värderingsosäkerhet avseende positioner värderade och redovisade till verkligt värde.
- 2) Övervärde pensionstillgångar.
- 3) Krav avseende kapitalbuffertar enligt svensk implementering av CRD IV.
- 4) Beräknas som kärnprimärkapitalrelation minus lagstadgat minimikrav på 4,5 procent (exklusive buffertkrav) samt minus eventuella kärnprimärkapitalposter som används för att uppfylla primärkapitalkravet och totala kapitalkravet.

Minimum kapitalkrav för kreditrisker enligt IRK	2016		
	Exponeringsvärde	Genomsnittlig riskvikt, %	Minimikapitalkrav
Institutsexponeringar	83 959	16	1 072
Företagsexponeringar	508 765	35	14 065
Hushållsexponeringar	1 032 298	7	5 772
varav fastighetskrediter	936 542	5	3 633
varav övrig utlåning	95 756	28	2 139
Värdepapperiseringar			
Motpartslösa exponeringar	12 182	58	569
Totalt kreditrisker enligt IRK	1 637 204	16	21 478

Minimum kapitalkrav för kreditrisker enligt IRK	2015		
	Exponeringsvärde	Genomsnittlig riskvikt, %	Minimikapitalkrav
Institutsexponeringar	108 019	15	1 305
Företagsexponeringar	471 163	35	13 213
Hushållsexponeringar	974 908	7	5 670
varav fastighetskrediter	882 979	5	3 673
varav övrig utlåning	91 929	28	2 066
Värdepapperiseringar	160	8	1
Motpartslösa exponeringar	62 686	11	543
Totalt kreditrisker enligt IRK	1 616 936	16	20 732

Minimum kapitalkrav för marknadsrisker	Konsoliderad situation	
	2016	2015
Ränterisker	745	811
varav för specifik risk	165	286
varav för generell risk	580	525
Aktiekursrisker	100	204
varav för specifik risk	1	4
varav för generell risk	99	200
varav positioner i fonder		
Valutakursrisk i handelslagret	202	199
Råvarurisk	0	33
Summa minimum kapitalkrav för risker i handelslagret¹	732	848
varav stressad VaR	435	350
Valutakursrisk utanför handelslagret	22	10
Summa	754	858

Minimum kapitalkrav för operativa risker	Konsoliderad situation	
	2016	2015
Schablonmetoden	4 972	5 047
varav handel och finansförvaltning	322	693
varav hushållsbank	2 966	2 876
varav storkundsbank	965	843
varav betalning och avveckling	278	262
varav privatkundsmäkleri	2	5
varav administrationsuppdrag	39	33
varav kapitalförvaltning	358	286
varav företagsfinansiering	42	49
Summa	4 972	5 047

1) Moderbolagets kapitalkrav för generell ränterisk, aktiekursrisk och valutakursrisk i handelslagret samt Swedbank Estonia AS, Swedbank Lettland AS, Swedbank Litauen ABs kapitalkrav för generell ränterisk och valutakursrisk i handelslagret beräknas enligt VaR-modell.

Exponerat belopp, riskexponeringsbelopp och kapitalbaskrav	Konsoliderad situation 2016			Konsoliderad situation 2015		
	Exponerat belopp	Riskexponeringsbelopp	Minimi-kapitalkrav	Exponerat belopp	Riskexponeringsbelopp	Minimi-kapitalkrav
Kreditrisker enligt schablonmetoden	351 879	47 503	3 800	371 639	47 786	3 823
Exponeringar mot nationella regeringar eller centralbanker	245 746	449	36	266 646	379	30
Exponeringar mot delstatliga eller lokala självstyrelseorgan och myndigheter	32 453	276	22	35 385	274	22
Exponeringar mot offentliga organ	5 551	60	5	9 860	56	4
Exponeringar mot multilaterala utvecklingsbanker	6 411	20	2	6 015		
Exponeringar mot internationella organisationer	609			1 964		
Institutexponeringar	5 456	127	10	5 049	803	64
Företagsexponeringar	4 909	4 630	370	9 580	9 041	723
Hushållsexponeringar	14 315	10 485	839	23 212	16 854	1 348
Exponeringar säkrade genom pant i fastigheter	23 884	8 361	669	2 349	834	67
Fallerade exponeringar	391	403	32	356	420	34
Exponeringar i form av säkerställda obligationer	69	7	1	48	7	1
Aktieexponeringar	8 088	19 691	1 575	6 074	14 808	1 185
Övriga poster	3 997	2 994	240	5 101	4 310	345
Kreditrisker enligt IRK	1 637 204	268 473	21 478	1 616 936	259 158	20 732
Institutexponeringar	83 959	13 406	1 072	108 019	16 312	1 305
Företagsexponeringar	508 765	175 810	14 065	471 163	165 160	13 213
varav specialutlåning i kategori 1	13	9	1	25	18	1
varav specialutlåning i kategori 2	321	274	22	501	429	34
varav specialutlåning i kategori 3	555	638	51	654	752	60
varav specialutlåning i kategori 4	261	654	52	273	682	55
varav specialutlåning i kategori 5	260			329		
Hushållsexponeringar	1 032 298	72 151	5 772	974 908	70 875	5 670
varav fastighetskrediter	936 542	45 410	3 633	837 752	45 052	3 604
varav övrig utlåning	95 756	26 741	2 139	137 156	25 824	2 066
Värdepapperisering				160	12	1
Motpartslösa exponeringar	12 182	7 106	568	62 686	6 799	543
Kreditrisker, obeståndsfond		431	34		53	4
Avvecklingsrisker	0	0	0	1	7	1
Marknadsrisker		9 419	754		10 730	858
Handelslagret		9 147	732		10 608	848
varav VaR och SVaR		7 033	563		6 566	525
varav risker utanför VaR och SVaR		2 114	169		4 042	323
Valutakursrisk övrig verksamhet		272	22		122	10
Kreditvärdighetsjustering	21 393	5 297	424	25 492	7 422	594
Operativ risk		62 152	4 972		63 083	5 047
varav schablonmetoden		62 152	4 972		63 083	5 047
Ytterligare riskexponeringsbelopp enligt Artikel 3 CRR		860	69		860	69
Summa	2 010 476	394 135	31 531	2 014 067	389 098	31 128

K5 Rörelsesegment

2016	Svensk bank- verksamhet	Baltisk bank- verksamhet	Stora företag & Institutioner	Koncernfunktioner & Övrigt	Eliminering	Totalt
Resultaträkning						
Räntenetto	14 780	3 994	3 332	1 559	-1	23 664
Provisionsnetto	6 938	2 074	2 334	-45	32	11 333
Nettoresultat finansiella poster till verkligt värde	306	220	2 068	-363		2 231
Andel av intresseföretags resultat	815			1 652		2 467
Övriga intäkter	590	524	77	909	-160	1 940
Summa intäkter	23 429	6 812	7 811	3 712	-129	41 635
varav interna intäkter	105		54	642	-801	
Personalkostnader	3 222	895	1 518	3 114		8 749
Rörliga personalkostnader	141	68	232	186		627
Övriga kostnader	6 244	1 479	1 703	-2 861	-129	6 436
Avskrivningar	99	114	73	343		629
Summa kostnader	9 706	2 556	3 526	782	-129	16 441
Resultat före kreditförluster och nedskrivningar	13 723	4 256	4 285	2 930		25 194
Nedskrivning av immateriella tillgångar			35			35
Nedskrivning av materiella tillgångar		21	8	2		31
Kreditförluster, netto	-51	-35	1 482	-29		1 367
Rörelseresultat	13 774	4 270	2 760	2 957		23 761
Skatt	2 943	586	489	191		4 209
Årets resultat	10 831	3 684	2 271	2 766		19 552
Årets resultat hänförligt till aktieägarna i Swedbank AB	10 818	3 684	2 271	2 766		19 539
Minoriteten	13					13
Balansräkning						
Kassa och tillgodohavande hos centralbanker		2 870	2 062	116 415		121 347
Utlåning till kreditinstitut	4 631		43 073	194 137	-209 644	32 197
Utlåning till allmänheten	1 134 713	140 250	228 093	4 191		1 507 247
Räntebärande värdepapper	251	1 106	33 759	151 660	-4 704	182 072
Finansiella tillgångar där kunder bär placeringsrisken	156 257	3 857				160 114
Aktier och andelar i intresseföretag	3 650			3 669		7 319
Derivat			96 885	34 085	-43 159	87 811
Materiella och immateriella anläggningstillgångar	2 298	11 040	392	2 413		16 143
Övriga tillgångar	4 192	35 920	32 790	504 701	-537 650	39 953
Summa tillgångar	1 305 992	195 043	437 054	1 011 271	-795 157	2 154 203
Skulder till kreditinstitut	23 952		164 018	90 088	-206 227	71 831
In- och upplåning från allmänheten	499 874	170 925	126 974		-4 849	792 924
Emitterade värdepapper			17 765	831 262	-7 354	841 673
Finansiella skulder där kunder bär placeringsrisken	157 054	3 997				161 051
Derivat			102 971	26 046	-43 428	85 589
Övriga skulder	572 317		5 348		-533 299	44 366
Efterställda skulder				27 254		27 254
Summa skulder	1 253 197	174 922	417 076	974 650	-795 157	2 024 688
Allokerat eget kapital ³	52 795	20 121	19 978	36 621		129 515
Summa skulder och eget kapital	1 305 992	195 043	437 054	1 011 271	-795 157	2 154 203
Nyckeltal						
Räntabilitet på allokerat eget kapital, total verksamhet, % ³	20,5	18,0	11,6	9,1		15,8
K/I-tal	0,41	0,38	0,45	0,21		0,39
Kreditförlustnivå, % ¹	0,00	-0,03	0,59	-0,13		0,09
Utlåning/inlåning	229	83	148			186
Utlåning till allmänheten exkl repor ²	1 134 755	140 250	178 303			1 453 308
Inlåning från allmänheten exkl repor ²	495 759	169 992	120 494	-4 214		782 031
Risikexponeringsbelopp	182 374	79 400	110 168	22 193		394 135
Heltidstjänster	4 187	3 839	1 270	4 765		14 061
Genomsnittligt allokerat eget kapital ³	52 837	20 441	19 527	30 497		123 302

1) Uppgifter för beräkning av kreditförlustnivå finns i Faktaboken på sidan 42.

2) Exklusive återköpsavtal och riksgäld.

3) Allokerat eget kapital är ett mått för allokering av eget kapital till de olika rörelsesegmenten och är inte ett mått som direkt är reglerat i IFRS. Allokerat eget kapital och räntabilitet på allokerat eget kapital ses därför som alternativa resultatmått. Det allokerade egna kapitalet per rörelsesegment är avstämt mot koncernens totala egna kapital, det närmaste IFRS måttet, i tabellen ovan. Swedbank bedömer att presentationen av detta mått är relevant för investerare eftersom koncernledningen använder dessa resultatmått i den interna styrningen och uppföljningen av de olika rörelsesegmenten.

Rörelsesegmentsrapporteringen bygger på Swedbanks redovisningsprinciper, organisation och internredovisning. Marknadsbaserade ersättningar tillämpas mellan rörelsesegmenten, medan alla kostnader inom IT och övriga koncernfunktioner samt koncernstaber förs via självkostnadsbaserade internpriser till rörelsesegmenten. Koncernledningskostnader utfördelas inte. För gränsöverskridande tjänster sker fakturering enligt OECD:s riktlinjer för internprissättning.

Koncernens eget kapital tillhörande aktieägarna allokeras till respektive rörelsesegment med hänsyn till kapitaltäckningsreglerna och bedömt ianspråktagat kapital baserat på bankens interna kapitalutvärdering ("IKU"). Räntabilitet på allokerat eget kapital för rörelsesegmenten beräknas på årets resultat för rörelsesegmenten (rörelseresultat med avdrag för beräknad skatt och minoritetsandel) i relation till genomsnittligt månadsvis allokerat eget kapital för rörelsesegmenten.

Swedbank Årsredovisning 2016

Svensk bankverksamhet är det dominerande rörelsesegmentet. Här ligger ansvaret för samtliga svenska kunder med undantag för stora företag och finansiella institutioner. Rörelsesegmentets tjänster säljs genom det egna kontorsnätet, telefonbanken och internetbanken samt fristående sparbankers distributionsnät. I rörelsesegmentet ingår även ett antal dotterföretag. Baltisk bankverksamhet bedriver verksamhet i Estland, Lettland och Litauen. Tjänster säljs genom det egna kontorsnätet, telefonbanken och internetbanken. I Baltisk bankverksamhet redovisas även effekterna av Swedbank AB:s ägande i de baltiska företagen Swedbank AS (Estland), Swedbank AS (Lettland) och Swedbank AB (Litauen) i form av bland annat finansieringskostnader, koncernmässig goodwill samt koncernmässiga avskrivningar på övervärden i utlånings- och inlåningsportföljen som identifierades vid förvärvet 2005. Stora företag & Institutioner

har kundansvaret för stora företag, finansiella institutioner och banker samt ansvaret för trading- och kapitalmarknadsprodukter. Verksamheten bedrivs i moderbanken i Sverige, i filialer i Norge, Finland, USA och Kina samt trading- och kapitalmarknadsverksamheten i dotterbankerna i Estland, Lettland och Litauen. Koncernfunktionerna verkar tvärs över affärsområdena och fungerar som strategiskt och administrativt stöd åt dessa. Koncernfunktionerna är: Group Lending & Payments, Group Savings, Digital Banking, Group IT, Ekonomi & Finans (inklusive Group Treasury), CEO Office (inklusive Corporate Affairs, HR, Juridik), Risk, Compliance. Även koncernledningen och internrevision ingår i Koncernfunktioner. Under 2016 har indelningen av rörelsesegment förändrats något. Förändringarna följer de organisationsförändringar som har genomförts i Swedbanks affärssegmentsorganisation. Jämförelsetalen har räknats om.

2015	Svensk bank- verksamhet	Baltisk bank- verksamhet	Stora företag & Institutioner	Koncernfunktioner & Övrigt	Eliminering	Totalt
Resultaträkning						
Räntenetto	13 449	3 558	3 416	2 570		22 993
Provisionsnetto	7 188	2 052	2 011	-132	80	11 199
Nettoresultat finansiella poster till verkligt värde	264	202	1 892	-1 786	-1	571
Andel av intresseföretags resultat	862			1		863
Övriga intäkter	693	475	140	886	-196	1 998
Summa intäkter	22 456	6 287	7 459	1 539	-117	37 624
varav interna intäkter	102		116	624	-842	
Personalkostnader	3 419	827	1 430	3 045		8 721
Rörliga personalkostnader	155	73	228	218		674
Övriga kostnader	6 138	1 445	1 596	-2 796	-117	6 266
Avskrivningar	106	136	63	367		672
Summa kostnader	9 818	2 481	3 317	834	-117	16 333
Resultat före kreditförluster och nedskrivningar	12 638	3 806	4 142	705		21 291
Nedskrivning av immateriella tillgångar				254		254
Nedskrivning av materiella tillgångar		8		64		72
Kreditförluster, netto	482	-172	284			594
Rörelseresultat	12 156	3 970	3 858	387		20 371
Skatt	2 826	1 510	629	-340		4 625
Årets resultat från kvarvarande verksamheter	9 330	2 460	3 229	727		15 746
Årets resultat från avvecklade verksamheter, efter skatt				-6		-6
Årets resultat	9 330	2 460	3 229	721		15 740
Årets resultat hänförligt till aktieägarna i Swedbank AB	9 317	2 460	3 229	721		15 727
Minoriteten	13					13
Balansräkning						
Kassa och tillgodohavande hos centralbanker		2 422	4 968	178 922		186 312
Utlåning till kreditinstitut	41 958		4 197	246 150	-205 887	86 418
Utlåning till allmänheten	1 065 338	124 362	217 149	7 106		1 413 955
Räntebärande värdepapper	241	1 443	33 043	133 308	-2 873	165 162
Finansiella tillgångar där kunder bär placeringsrisken	153 374	2 952			-2 884	153 442
Aktier och andelar i intresseföretag	3 353			2 029		5 382
Derivat		27	91 991	44 601	-50 512	86 107
Materiella och immateriella anläggningstillgångar	2 458	10 499	451	2 271		15 679
Övriga tillgångar	3 396	26 609	91 798	415 406	-500 811	36 398
Summa tillgångar	1 270 118	168 314	443 597	1 029 793	-762 967	2 148 855
Skulder till kreditinstitut	88 607		198 228	63 202	-199 544	150 493
In- och upplåning från allmänheten	457 846	145 074	121 468	29 720	-5 837	748 271
Emitterade värdepapper			16 571	819 717	-9 753	826 535
Finansiella skulder där kunder bär placeringsrisken	154 576	3 260				157 836
Derivat			88 230	30 913	-50 462	68 681
Övriga skulder	518 324			28 310	-497 371	49 263
Efterställda skulder				24 613		24 613
Summa skulder	1 219 353	148 334	424 497	996 475	-762 967	2 025 692
Allokerat eget kapital ³	50 765	19 980	19 100	33 318		123 163
Summa skulder och eget kapital	1 270 118	168 314	443 597	1 029 793	-762 967	2 148 855
Nyckeltal						
Räntabilitet på allokerat eget kapital, kvarvarande verksamhet, % ³	18,1	12,3	16,3	2,9		13,5
Räntabilitet på allokerat eget kapital, total verksamhet, % ³	18,1	12,3	16,3	2,9		13,5
K/I-tal	0,44	0,39	0,44	0,54		0,43
Kreditförlustnivå, % ¹	0,04	-0,14	0,10	0,00		0,04
Utlåning/inlåning	235	86	149			184
Utlåning till allmänheten exkl repor ²	1 023 344	126 400	175 344	251		1 325 339
Inlåning från allmänheten exkl repor ²	411 450	138 355	106 065	5 041		660 911
Riskenponeringsbelopp	184 700	80 916	123 955	24 643		414 214
Heltidstjänster	4 401	3 811	1 235	4 446		13 893
Genomsnittligt allokerat eget kapital ³	51 531	19 993	19 807	24 984		116 315

K6 Produkt

2016	Finansiering	Sparande & Placeringar	Betalningar & Kort	Handel & Kapitalmarknad	Övrigt	Totalt
Räntenetto	20 276	320	1 521	19	1 528	23 664
Provisionsnetto	719	4 737	4 470	773	634	11 333
Nettoresultat finansiella poster till verkligt värde	12	22	7	2 528	-338	2 231
Andel av intresseföretags resultat			534		1 933	2 467
Övriga intäkter	49	867	209	19	796	1 940
Summa intäkter	21 056	5 946	6 741	3 339	4 553	41 635

2015	Finansiering	Sparande & Placeringar	Betalningar & Kort	Handel & Kapitalmarknad	Övrigt	Totalt
Räntenetto	17 707	517	1 794	27	2 948	22 993
Provisionsnetto	771	4 985	4 088	701	654	11 199
Nettoresultat finansiella poster till verkligt värde	2	3	21	2 269	-1 724	571
Andel av intresseföretags resultat			614		249	863
Övriga intäkter	53	760	269	29	887	1 998
Summa intäkter	18 533	6 265	6 786	3 026	3 014	37 624

I produktredovisningen har intäkter fördelats på fem huvudsakliga produktområden. Koncernen har ingen enskild kund från vilken koncernens intäkter överstiger 10 procent av koncernens totala intäkter.

(1) Finansiering:

boendefinansiering
konsumenkrediter
företagsfinansiering
leasing
övriga finansieringsprodukter

(2) Sparande & Placeringar

sparkonton
fond- och försäkringssparande
pensionssparande
institutionell kapitalförvaltning
övriga sparande- och placeringsprodukter

(3) Betalningar & Kort

transaktionskonton
kontanthantering
nationella betalningar
internationella betalningar
mobilbetalningar
dokumentbetalningar
bankkort
kreditkort (inklusive EnterCard)
kortinlösen
andra betalningsprodukter

(4) Handel & Kapitalmarknadsprodukter

aktiehandel
strukturerade produkter
corporate finance
förvaringstjänster
räntehandel
valutahandel
övriga kapitalmarknadsprodukter

(5) Övrigt

administrativa tjänster
egen finansförvaltning
Ektornet
fastighetsmäklari
fastighetsförvaltning
juridiska tjänster
bankfack
övrigt

Inkluderat i (5) Övrigt är även totala intäkter från länder utanför Sverige, Baltikum och Norge.

K7 Geografisk fördelning

Den geografiska fördelningen har främst skett utifrån var verksamheten bedrivs och är inte jämförbar med redovisningen av rörelsesegment. I den geografiska fördelningen har immateriella tillgångar, främst goodwill, härrörande till företagsförvärv allokerats till det land som verksamhet förvärvats i. I kolumnen övrigt ingår verksamheter i Ryssland, Ukraina, Finland, Danmark, Luxemburg och Kina. En mer detaljerad landfördelning lämnas på Swedbanks webbplats.

2016	Sverige	Estland	Lettland	Litauen	Norge	USA	Övrigt	Elimineringar	Totalt
Resultaträkning									
Räntenetto	18 314	1 871	1 075	1 031	812	242	318	1	23 664
Provisionsnetto	8 498	771	715	709	416	43	178	3	11 333
Nettoresultat finansiella poster till verkligt värde	1 684	142	89	78	242	3	-7		2 231
Andel av intresseföretags resultat	2 212				255				2 467
Övriga intäkter	1 613	670	72	147	2	2	78	-644	1 940
Summa intäkter	32 321	3 454	1 951	1 965	1 727	290	567	-640	41 635
Personalkostnader	6 692	694	380	471	333	47	132		8 749
Rörliga personalkostnader	444	47	30	31	63	3	9		627
Övriga kostnader	5 526	464	323	348	311	-4	108	-640	6 436
Avskrivningar	425	88	52	47	15		2		629
Summa kostnader	13 087	1 293	785	897	722	46	251	-640	16 441
Resultat före kreditförluster och nedskrivningar	19 234	2 161	1 166	1 068	1 005	244	316		25 194
Nedskrivning av immateriella tillgångar	35								35
Nedskrivning av materiella tillgångar		2	12	7	8		2		31
Kreditförluster, netto	76	54	-10	-76	1 352	1	-30		1 367
Rörelseresultat	19 123	2 105	1 164	1 137	-355	243	344		23 761
Skatt	3 739	251	172	166	-137	-42	60		4 209
varav aktuell skatt	3 507	238	160	152	-134	59	54		4 036
varav betald skatt	2 098	228	217	146		15	66		2 770
Årets resultat från kvarvarande verksamheter	15 384	1 854	992	971	-218	285	284		19 552
Årets resultat från avvecklade verksamheter, efter skatt									
Periodens resultat	15 384	1 854	992	971	-218	285	284		19 552
Årets resultat hänförligt till aktieägarna i Swedbank AB	15 371	1 854	992	971	-218	285	284		19 539
Minoriteten	13								13
Balansräkning									
Kassa och tillgodohavande hos centralbanker	18 361	21 951	13 828	21 305	582	17 311	28 009		121 347
Utlåning till kreditinstitut	20 086	1 696	962	525	3 252	38 478	2 255	-35 057	32 197
Utlåning till allmänheten	1 308 627	65 250	31 016	44 042	41 753	775	16 409	-625	1 507 247
Räntebärande värdepapper	158 359	4 430	3 537	2 884	8 788	3 623	451		182 072
Finansiella tillgångar där kunder bär placeringsrisken	156 556	3 558							160 114
Aktier och andelar i intresseföretag	6 322	8			989				7 319
Derivat	73 820	208	98	134	18 854		13	-5 316	87 811
Materiella och immateriella anläggningstillgångar	3 547	4 333	2 681	4 215	1 365		2		16 143
Övriga tillgångar	35 333	1 116	428	545	1 630	65	946	-110	39 953
Summa tillgångar	1 781 011	102 550	52 550	73 650	77 213	60 252	48 085	-41 108	2 154 203
Skulder till kreditinstitut	25 720	1 175	162	66	45 353	3 432	43 784	-47 861	71 831
In- och upplåning från allmänheten	608 328	74 617	42 126	61 851	3 382	339	2 720	-439	792 924
Emitterade värdepapper	785 749	11		40	98	55 775			841 673
Finansiella skulder där kunder bär placeringsrisken	157 155	3 896							161 051
Derivat	75 661	269	64	110	15 663		109	-6 287	85 589
Övriga skulder	9	14 044	4 808	4 778	6 752	282	214	13 479	44 366
Efterställda skulder	27 254								27 254
Summa skulder	1 679 876	94 012	47 160	66 845	71 248	59 828	46 827	-41 108	2 024 688
Allokerat eget kapital	101 135	8 538	5 390	6 805	5 965	424	1 258		129 515
Summa skulder och eget kapital	1 781 011	102 550	52 550	73 650	77 213	60 252	48 085	-41 108	2 154 203

2015	Sverige	Estland	Lettland	Litauen	Norge	USA	Övrigt	Eliminerings	Totalt
Resultaträkning									
Räntenetto	17 767	1 713	1 067	885	797	417	346	1	22 993
Provisionsnetto	8 376	755	680	695	504	5	165	19	11 199
Nettoreultat finansiella poster till verkligt värde	250	122	66	76	105	6	-54		571
Andel av intresseföretags resultat	553	1			309				863
Övriga intäkter	1 512	645	68	76	10	1	5	-319	1 998
Summa intäkter	28 458	3 236	1 881	1 732	1 725	429	462	-299	37 624
Personalkostnader	6 853	630	351	411	306	46	127	-3	8 721
Rörliga personalkostnader	482	51	38	33	57	6	7		674
Övriga kostnader	5 025	432	305	298	357	18	127	-296	6 266
Avskrivningar	433	110	58	50	16		5		672
Summa kostnader	12 793	1 223	752	792	736	70	266	-299	16 333
Resultat före kreditförluster och nedskrivningar	15 665	2 013	1 129	940	989	359	196		21 291
Nedskrivning av immateriella tillgångar	254								254
Nedskrivning av materiella tillgångar		2	38	23			9		72
Kreditförluster, netto	762	37	-228	22	-8	1	8		594
Rörelseresultat	14 649	1 974	1 319	895	997	358	179		20 371
Skatt	3 145	1 197	211	116	261	-369	64		4 625
varav aktuell skatt	2 757	1 206	114	119	264	92	64		4 616
varav betald skatt	3 336	1 188	18	230	82	40	19		4 913
Årets resultat från kvarvarande verksamheter	11 504	777	1 108	779	736	727	115		15 746
Årets resultat från avvecklade verksamheter, efter skatt							-6		-6
Periodens resultat	11 504	777	1 108	779	736	727	109		15 740
Årets resultat hänförligt till aktieägarna i Swedbank AB	11 491	777	1 108	779	736	727	109		15 727
Minoriteten	13								13
Balansräkning									
Kassa och tillgodohavande hos centralbanker	294	21 331	16 155	16 903	4 662	112 735	14 232		186 312
Utlåning till kreditinstitut	79 921	1 138	1 251	626	691	18 127	3 179	-18 515	86 418
Utlåning till allmänheten	1 229 568	59 284	28 511	36 626	43 506	1 933	15 331	-804	1 413 955
Räntebärande värdepapper	142 183	2 926	2 815	4 629	8 579	3 693	337		165 162
Finansiella tillgångar där kunder bär placeringsrisken	150 490	2 952							153 442
Aktier och andelar i intresseföretag	4 196	7			1 179				5 382
Derivat	68 214	330	80	115	23 696		1 073	-7 401	86 107
Materiella och immateriella anläggningstillgångar	3 302	4 216	2 630	4 047	1 468	1	15		15 679
Övriga tillgångar	31 240	984	794	1 668	764	59	962	-73	36 398
Summa tillgångar	1 709 408	93 168	52 236	64 614	84 545	136 548	35 129	-26 793	2 148 855
Skulder till kreditinstitut	13 898	1 484	193	138	48 494	72 496	29 884	-16 094	150 493
In- och upplåning från allmänheten	557 416	67 142	37 365	49 486	5 238	29 932	2 256	-564	748 271
Emitterade värdepapper	793 404	12		236	98	32 785			826 535
Finansiella skulder där kunder bär placeringsrisken	154 576	3 260							157 836
Derivat	54 977	354	72	85	19 390		1 055	-7 252	68 681
Övriga skulder	15 626	12 411	9 086	8 111	5 642	842	428	-2 883	49 263
Efterställda skulder	24 613								24 613
Summa skulder	1 614 510	84 663	46 716	58 056	78 862	136 055	33 623	-26 793	2 025 692
Allokerat eget kapital	94 898	8 505	5 520	6 558	5 683	493	1 506		123 163
Summa skulder och eget kapital	1 709 408	93 168	52 236	64 614	84 545	136 548	35 129	-26 793	2 148 855

K8 Räntenetto

	2016			2015		
	Medelsaldo	Ränta	Genomsnittlig årlig ränta, %	Medelsaldo	Ränta	Genomsnittlig årlig ränta, %
Utlåning till kreditinstitut	89 523	64	0,07	105 694	329	0,31
Utlåning till allmänheten	1 497 557	30 845	2,06	1 427 467	33 144	2,32
Räntebärande värdepapper	161 071	651	0,40	154 321	1 237	0,80
Summa räntebärande tillgångar	1 748 151	31 560	1,81	1 687 482	34 710	2,06
Derivat	95 730	1 093		113 836	-27	
Övriga tillgångar	530 049	764		521 568	925	
Summa tillgångar	2 373 930	33 417	1,41	2 322 886	35 608	1,53
avgår handelsrelaterade räntor rapporterade i nettoresultat för finansiella poster till verkligt värde		1 232			625	
Ränteintäkter inkl. negativ ränta på finansiella tillgångar enligt resultaträkningen		32 185			34 983	
Skulder till kreditinstitut	154 798	269	0,17	161 529	325	0,20
Inlåning från allmänheten	907 906	1 100	0,12	836 646	1 256	0,15
varav insättargarantiavgifter		466			563	
Emitterade värdepapper	876 536	13 013	1,48	889 297	14 369	1,62
varav provisioner statsgaranterad upplåning						
Efterställda skulder	23 567	977	4,15	24 191	1 041	4,30
Summa räntebärande skulder	1 962 807	15 359	0,78	1 911 663	16 991	0,89
Derivat	80 177	-7 638		85 000	-5 688	
Övriga skulder	207 461	689		209 909	748	
varav avgift statlig stabiliseringsfond		646			681	
Summa skulder	2 250 445	8 410	0,37	2 206 572	12 051	0,55
Eget kapital	123 485			116 314		
Summa skulder och eget kapital	2 373 930	8 410	0,35	2 322 886	12 051	0,52
avgår handelsrelaterade räntor rapporterade i nettoresultat för finansiella poster till verkligt värde		-111			61	
Räntekostnader inkl. negativ ränta på finansiella skulder enligt resultaträkningen		8 521			11 990	
Summa räntenetto		23 664			22 993	
Placeringsmarginal före avdrag för handelsrelaterade räntor ¹			1,05			1,01
Ränteintäkter osäkra fordringar		95			93	
Ränteintäkter på finansiella tillgångar till upplupet anskaffningsvärde		28 019			28 085	
Räntekostnader på finansiella skulder till upplupet anskaffningsvärde		14 701			16 848	

1) Placeringsmarginal före avdrag för handelsrelaterade räntor är beräknade som räntenetto före avdrag för handelsrelaterade räntor i relation till månadsgenomsnitt för totala tillgångar. Placeringsmarginal före avdrag för handelsrelaterade räntor är inte ett mått som direkt är reglerat i IFRS och ses därför som ett alternativt resultatmått. Det närmaste IFRS måttet är räntenetto och kan stämmas av i tabellen ovan. Swedbank bedömer att presentationen av detta mått är relevant för investerare eftersom hänsyn tas till alla ränteintäkter och kostnader oavsett var i resultaträkningen dessa presenteras.

Räntenettet ökade med 3 procent, till 23 664 mkr (22 993). De positiva effekterna från högre utlåningsvolym och ökade marginaler avseende svenska bolån motverkade de lägre inlåningsmarginalerna.

K9 Provisionsnetto

	2016	2015
Provisionsintäkter		
Betalningsförmedlingsprovisioner	1 745	1 729
Kortprovisioner	4 715	4 861
Kundkoncept	522	498
Kapitalförvaltningsprovisioner	5 425	5 750
Livförsäkringsprovisioner	648	661
Courtage	525	556
Övriga värdepappersprovisioner	56	65
Corporate finance	277	246
Utlåningsprovisioner	982	1 020
Garantiprovisioner	215	227
Inlåningsprovisioner	131	141
Fastighetsförmedlingsprovisioner	226	256
Sakförsäkringsprovisioner	69	78
Övriga provisioner	475	495
Summa	16 011	16 583
	2016	2015
Provisionskostnader		
Betalningsförmedlingsprovisioner	-1 002	-1 029
Kortprovisioner	-1 883	-2 358
Kundkoncept	-15	-16
Kapitalförvaltningsprovisioner	-1 180	-1 263
Livförsäkringsprovisioner	-176	-194
Courtage	-197	-224
Övriga värdepappersprovisioner	-14	-55
Utlånings- och garantiprovisioner	-73	-78
Sakförsäkringsprovisioner	-14	-11
Övriga provisioner	-124	-156
Summa	-4 678	-5 384
	2016	2015
Provisionsnetto		
Betalningsförmedlingsprovisioner	743	700
Kortprovisioner	2 832	2 503
Kundkoncept	507	482
Kapitalförvaltningsprovisioner	4 245	4 487
Livförsäkringsprovisioner	472	467
Courtage	328	332
Övriga värdepappersprovisioner	42	10
Corporate finance	277	246
Utlåningsprovisioner	909	942
Garantiprovisioner	215	227
Inlåningsprovisioner	131	141
Fastighetsförmedlingsprovisioner	226	256
Sakförsäkringsprovisioner	55	67
Övriga provisioner	351	339
Summa	11 333	11 199

Provisionsnettot ökade med 1 procent och uppgick till 11 333 mkr (11 199). Ökade kortintäkter bidrog positivt. Antalet utgivna kort liksom antalet kortköp ökade under året. Intäkterna från kapitalförvaltning minskade då det förvaltade kapitalet, i genomsnitt, var lägre än under föregående år samt att de avgiftssänkningar som genomfördes under 2015 gav full effekt under 2016.

K10 Nettoresultat finansiella poster till verkligt värde

	2016	2015
Värderingskategori, verkligt värde via resultaträkningen		
Handel och derivat		
Aktier och aktierelaterade derivat	512	340
varav utdelning	56	318
Räntebärande värdepapper och ränterelaterade derivat	1 190	672
Andra finansiella instrument	-295	74
Summa	1 407	1 086
Övrigt		
Aktier	433	27
varav utdelning	11	7
Lån	-1 494	-2 618
Finansiella skulder	200	977
Summa	-861	-1 614
Säkringsredovisning till verkligt värde		
Ineffektiv del i verkligt värdesäkring		
Säkringsinstrument	-812	-4 804
Säkrad post	752	4 751
Summa	-60	-53
Ineffektiv del i portföljsäkring		
Säkringsinstrument	-465	277
Säkrad post	473	-281
Summa	8	-4
Ineffektiv del vid säkring av nettoinvestering i utlandsverksamhet		
Finansiella skulder till upplupet anskaffningsvärde	-414	-803
Värderingskategori lånefordringar	142	194
Handelsrelaterade räntor		
Ränteintäkter	1 232	625
Räntekostnader	111	-60
Summa	1 343	565
Valutakursförändring	666	1 200
Summa	2 231	571
Fördelning på affärssyfte		
Finansiella instrument för handelsrelaterad verksamhet	2 694	2 054
Finansiella instrument som avses innehas		
kontraktsenlig löptid	-463	-1 483
Summa	2 231	571

Nettoresultat finansiella poster till verkligt värde ökade till 2 231 mkr (571), vilket främst förklaras av ett förbättrat nettoresultat finansiella poster inom Group Treasury. Dessutom såldes andelar i VISA Europe till en vinst om 457 mkr.

K11 Försäkringsnetto

	2016	2015
Försäkringspremier		
Livförsäkring	1 531	1 498
varav låneskydd	199	185
varav övriga	1 332	1 313
Skadeförsäkring	606	503
Summa	2 137	2 001

	2016	2015
Försäkringsavsättningar		
Livförsäkring	-978	-972
varav låneskydd	-80	-100
varav övriga	-898	-872
Skadeförsäkring	-405	-321
Summa	-1 383	-1 293

	2016	2015
Försäkringsnetto		
Livförsäkring	553	526
varav låneskydd	119	85
varav övriga	434	441
Skadeförsäkring	201	182
Summa	754	708

K12 Övriga intäkter

	2016	2015
Realisationsresultat vid försäljning av dotter- och intresseföretag		41
Fastighetsintäkter	14	22
Realisationsresultat vid försäljning av bostadsrätter	36	10
Realisationsresultat vid försäljning av fastigheter, inventarier m.m.		1
Sålda tillgångar värderade som varulager	32	67
varav försäljningsintäkt	348	661
varav kostnader för sålda varor	-316	-594
IT-tjänster	796	714
Övriga rörelseintäkter	309	436
Summa	1 186	1 290

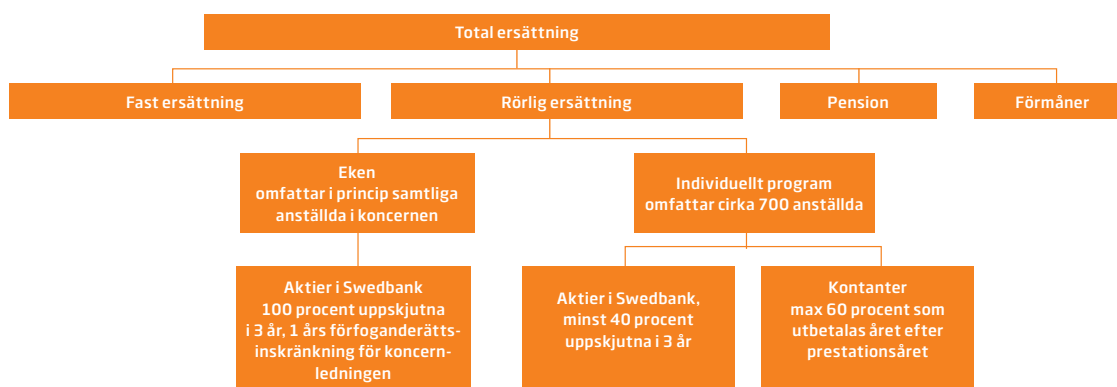
Under 2015 avyttrades Svensk Fastighetsförmedling AB med en realisationsresultat på 41 mkr.

K13 Personalkostnader och andra personalrelaterade nyckeltal

1 ERSÄTTNINGAR INOM SWEDBANK

Flertalet medarbetare i Swedbank har en fast och en rörlig ersättningsdel som tillsammans med pension och övriga förmåner bildar medarbetarens totala ersättning. Den totala ersättningen ska vara marknadsmässig och baserad på en sund balans mellan den fasta och den rörliga ersättningsdelen.

Information om ersättningar enligt Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2011:1) är publicerad på Swedbanks webbplats.

Totala personalkostnader	2016	2015
Löner och arvoden	5 840	5 757
Ersättningar i form av aktier i Swedbank AB	377	413
Sociala avgifter	1 933	1 890
Pensionskostnader ¹	783	937
Utbildningskostnader	117	105
Övriga personalkostnader	326	293
Summa	9 376	9 395
varav rörliga personalkostnader	627	674
varav kostnader för personalomställning	41	39

1) Pensionskostnader specificeras i not K38.

2 RÖRLIG ERSÄTTNING

Swedbank har fyra pågående aktierelaterade rörliga ersättningsprogram, Program 2013, Program 2014, Program 2015 och Program 2016. Programmen anses vara avslutade när aktier överlåtits till anställda. Under 2016 har aktier tillhörande Program 2012 överlåtits.

2.1 Program 2016

Program 2016 består av två delar, ett generellt program Eken och ett Individuellt program.

Mer information om Program 2016 samt Program 2013–2015 finns i Swedbanks faktabok som publiceras på bankens hemsida i samband med bankens kvartalsrapporter samt i detaljerade agendapunkter som utgör grund till beslut för bolagsstämman.

2.2 Redovisning av aktierelaterad ersättning

Den aktierelaterade ersättningen tilldelas i form av prestationsrätter (framtida aktier i Swedbank) och periodiseras under respektive programs löptid. Överlåtelse av aktier förutsätter fortsatt anställning vid överlåtelsestidpunkten.

Löptiden för respektive program består av i) det initiala prestationsåret följt av ii) tilldelning och en uppskjutandeperiod innan iii) slutgiltig överlåtelse av aktier till deltagarna året efter utgången av uppskjutandeperioden efter offentliggörandet av bokslutskommunikén. Under det initiala prestationsåret uttrycks och mäts ersättningen i form av ett monetärt värde, prestationsbelopp. Därefter uttrycks ersättningen i antal prestationsrätter fram till överlåtelsestidpunkten.

Prestationsrätter för respektive program värderas baserat på bedömd kurs för aktier i Swedbank per värderingstidpunkten. Med värderingstidpunkt avses det datum när företaget och motparten är överens om villkoren och bestämmelserna i respektive program. Varje prestationsrätt berättigar till en aktie i Swedbank med kompensation för lämnade utdelningar som prestationsrätterna inte berättigar till under programmets löptid. Redovisad kostnad för respektive program kan förändras under perioden fram till överlåtelsestidpunkten till följd av att prestationsbeloppet förändras eller till följd av att prestationsrätter förverkas. Den redovisade kostnaden, exklusive sociala avgifter, förändras inte till följd av att marknadsvärdet för prestationsrätterna förändras. Sociala avgifter beräknas och redovisas löpande baserat på marknadsvärdet och fastställs slutligen vid överlåtelsestidpunkten.

Rörligt ersättningsprogram 2012-2016	2016	2015
Program 2012		
Redovisad kostnad avseende ersättningar i form av aktier i Swedbank AB	26	128
Redovisad kostnad för sociala avgifter avseende aktierelaterad del	-33	49
Program 2013		
Redovisad kostnad avseende ersättningar i form av aktier i Swedbank AB	95	100
Redovisad kostnad för sociala avgifter avseende aktierelaterad del	55	27
Program 2014		
Redovisad kostnad avseende ersättningar i form av aktier i Swedbank AB	119	109
Redovisad kostnad för sociala avgifter avseende aktierelaterad del	48	24
Program 2015		
Redovisad kostnad avseende ersättningar i form av aktier i Swedbank AB	63	69
Redovisad kostnad för sociala avgifter avseende aktierelaterad del	24	15
Redovisad kostnad avseende kontantbaserad del	3	90
Redovisad kostnad för lönebikostnader avseende kontantbaserad del	5	47
Program 2016		
Redovisad kostnad avseende ersättningar i form av aktier i Swedbank AB	75	
Redovisad kostnad för sociala avgifter avseende aktierelaterad del	17	
Redovisad kostnad avseende kontantbaserad del	94	
Redovisad kostnad för lönebikostnader avseende kontantbaserad del	36	
Totalt redovisad kostnad	627	659

Antal prestationsrätter som ligger till grund för aktierelaterad redovisad kostnad, miljoner st	2016	2015
Utestående vid periodens början	13	14
Tilldelade	2	1
Förverkade	1	1
Inlösta	5	2
Utestående vid periodens slut	9	13
Inlösningsbara vid periodens slut	0	0
Viktat genomsnittlig verkligt värde per prestationsrätt vid värderingstidpunkten, kr	151	142
Viktat genomsnittlig återstående löptid, månader	9	11
Viktat genomsnittligt lösenpris per prestationsrätt, kr	0	0

3 ERSÄTTNING TILL VD

Birgitte Bonnesen tillträdde den 9 februari 2016 som verkställande direktör. Birgitte Bonnesens anställningsvillkor i rollen som verkställande direktör innehåller inga inslag av rörliga lönedelar. Den fasta årslönen uppgår till 13 miljoner kronor.

Den ordinarie pensionsåldern är 65 år och Birgitte Bonnesen disponerar en premie på 35 procent av lönen till pensionsförsäkring.

Vid uppsägning från Swedbanks sida får Birgitte Bonnesen 75 procent av lönen under uppsägningstiden, som är 12 månader. Utöver det utgår ett avgångsvederlag motsvarande 75 procent av lönen för 12 månader. Avräkning på lön och avgångsvederlag sker om Birgitte Bonnesen erhåller nytt arbete.

Vid uppsägning från Birgitte Bonnesens sida är uppsägningstiden 6 månader och avgångsvederlag utgår inte.

tkr	2016	2015
Birgitte Bonnesen		
Fast ersättning, lön	11 409	
Övriga ersättningar/förmåner	653	
Summa	12 062	
Pensionskostnad, exklusive löneskatt	3 887	

Michael Wolf var verkställande direktör till början av februari 2016. Den fasta årslönen uppgick till 13 miljoner kronor och Michael Wolf disponerade en premie på 35 procent av lönen till pensionsförsäkring. Michael Wolfs anställningsvillkor innehöll inga inslag av rörliga lönedelar.

Michael Wolf erhöill, på grund av uppsägning från Swedbanks sida, 75 procent av lönen under den arbetsbefriade uppsägningstiden, som var 12 månader. Därefter utgår ett avgångsvederlag motsvarande 75 procent av lönen under 12 månader. Avräkning på avgångsvederlag sker om Michael Wolf erhåller nytt arbete.

tkr	2016	2015
Michael Wolf		
Fast ersättning, lön	1 393	13 000
Övriga ersättningar/förmåner	15	229
Ersättning vid uppsägning	23 054	
Summa	24 462	13 229
Pensionskostnad, exklusive löneskatt	488	4 550

4 ERSÄTTNING TILL ÖVRIGA LEDANDE BEFATTNINGSHAVARE

4.1 Allmänt om övriga ledande befattningshavare

Medlemmar i koncernledningen exklusive VD definieras, i detta sammanhang, som övriga ledande befattningshavare. Ersättningar till övriga ledande befattningshavare inkluderar ersättningar som utgått från samtliga koncernföretag under året, såväl svenska som utländska, och avser ersättningar under den tid personerna varit aktiva som ledande befattningshavare.

Samtliga ledande befattningshavare omfattas av Eken, förutom VD och ytterligare tre ledande befattningshavare.

Sammanlagt var 15 personer medlemmar i koncernledningen vid årets slut: Ğirts Bērziņš, Elisabeth Beskow, Mikael Björknert, Lars-Erik Danielsson, Björn Elfstrand, Anders Ekedahl, Cecilia Hernqvist, Anders Karlsson, Leif Karlsson, Ola Laurin, Lars Ljungälv, Lotta Lovén, Helo Meigas, Priit Perens, Christer Trägårdh, åtta av dem har varit aktiva som övriga ledande befattningshavare under hela året: Mikael Björknert, Anders Ekedahl, Björn Elfstrand, Cecilia Hernqvist, Anders Karlsson, Helo Meigas, Priit Perens och Christer Trägårdh. Sexton personer har ingått delar av året: Ğirts Bērziņš, Elisabeth Beskow, Birgitte Bonnesen, Göran Bronner, Lars-Erik Danielsson, Ulf Ejelöv, Jonas Erikson, Lars Friberg, Annika Hellström, Ola Laurin, Lars Ljungälv, Leif Karlsson, Lotta Lovén, Lena Smeby-Udesen, Björn Meltzer och Viveka Strangert.

	2016	2015
Fast ersättning, lön	65	72
Rörlig ersättning, kontant	4	1
Rörlig ersättning, aktiebaserad	6	7
Övriga ersättningar/förmåner ¹	9	5
Ersättning vid uppsägning ²	15	18
Summa	99	103
Pensionskostnad, exklusive löneskatt	22	28
Antal prestationsrätter avseende aktierelaterad ersättning	31 839	34 506
Antal personer per 31 december	15	18

1) Inkluderar semesterersättning, ränteförmån, aktieförmån, lunchbidrag, förmån för sjukvårdsförsäkring, telefon och fondrabatt

2) Inkluderar lön under uppsägningstid, avgångsvederlag, pensionskostnader samt eventuella förmåner

4.2 Pension och andra avtalsvillkor till övriga ledande befattningshavare

4.2.1 Pension

Swedbank tillämpar bankernas tjänstepensionsavtal BTP, en kollektivavtalad pension som är ett komplement till allmän pension för medarbetare i Sverige. BTP består av BTP1, en premiebestämd ålderspension och BTP2, en i huvudsak förmånsbestämd ålderspension. BTP1 gäller för alla medarbetare anställda från 2013-02-01. Taket för den pensionsmedförande lönen är 30 inkomstbasbelopp (inkomstbasbeloppet 2016 var 59 300 kr).

Med förmånsbestämd ålderspension menas att arbetsgivaren utger ett löfte om framtida pension ofta uttryckt i procent av lönen. Med premiebestämd pension menas att arbetsgivaren avsätter en viss procent av lönen i en premie.

Elva ledande befattningshavare omfattas av BTP2 som begränsar den pensionsmedförande lönen till 30 inkomstbasbelopp. Därutöver utgår en individuell premiebestämd ålderspension på fast lön överstigande 30 inkomstbasbelopp för 11 ledande befattningshavare. Två ledande befattningshavare omfattas av en helt premiebaserad pensionslösning (individuella avtal).

Den maximala pensionsmedförande lönen för den premiebestämda delen för samtliga ledande befattningshavare fastställs årligen av styrelsen.

4.2.2 Andra avtalsvillkor

	Uppsägningstid vid uppsägning från Swedbanks sida	Avgångsvederlag vid uppsägning från Swedbanks sida	Uppsägningstid vid uppsägning från medarbetarens sida
10 personer	12 månader	12 månader	6 månader
3 personer	6 månader	12 månader	6 månader
1 person	3 månader	12 månader	6 månader
1 person	6 månader	12 månader	3 månader

Förutsättningar inom ramen för avtalsvillkoren:

- Vid uppsägning utgår lön och förmåner under uppsägningstiden
- Vid uppsägning från Swedbanks sida utgår avgångsvederlag
- Om nytt arbete erhålles sker en avräkning under uppsägningstiden och under den period då avgångsvederlaget utgår

5 ERSÄTTNING TILL STYRELSEN

5.1 Allmänt om ersättning till hela styrelsen

Ersättningar för styrelsen som redovisas i nedanstående tabell är beslutade av bolagsstämman och avser årsarvodet från årsstämman 2016 till årsstämman 2017. Ersättningen till styrelsen består av en fast ersättning för styrelsearbete samt en fast ersättning för arbete i respektive utskott. De tre utskotten är: Revisionsutskottet, Risk- och Kapitalutskottet samt Ersättningsutskottet. Under året har inga kostnader redovisats för tidigare styrelse, utöver vad som anges nedan. Koncernen har inte några pensionsutfästelser för styrelseledamöter.

	2016			2015		
	Styrelsearvode	Utskottsarbete	Summa	Styrelsearvode	Utskottsarbete	Summa
Ersättningar till styrelsen, årsarvodet fram till stämman. tkr						
Lars Idermark, styrelse ordförande (2015 vice ordförande)	2 430	315	2 745	815	305	1 120
Anders Sundström, styrelsens ordförande (2015)				2 390	510	2 900
Ulrika Francke, vice ordförande	815	530	1 345	510	460	970
Bodil Eriksson, styrelseledamot	525	100	625			
Göran Hedman, styrelseledamot	525	290	815	510	255	765
Anders Igel, styrelseledamot (2015)				510	100	610
Peter Norman, styrelseledamot	525	430	955			
Pia Rudengren, styrelseledamot	525	215	740	510	205	715
Karl-Henrik Sundström, styrelseledamot	525	215	740	510	205	715
Siv Svensson, styrelseledamot	525	290	815	510	205	715
Maj-Charlotte Wallin, styrelseledamot (2015)				510	205	715
Summa	6 395	2 385	8 780	6 775	2 450	9 225

5.2 Ersättning till styrelsens ordförande

Styrelsens ordförande har fast ersättning för sitt styrelsearbete samt en fast ersättning för sitt arbete i utskotten, det vill säga inga rörliga delar, pension eller andra förmåner. Tabellen nedan visar de kostnader som redovisats för år 2016 respektive 2015.

tkr	2016	2015
Inom ramen för av styrelsen fastställda styrelsearvoden		
Lars Idermark	2 037	
Anders Sundström	797	2 850
Summa	2 834	2 850

6 SAMMANSTÄLLNING - ERSÄTTNING TILL STYRELSEN, VD OCH ÖVRIGA I KONCERNLEDNINGEN (NYCKELPERSONER)

	2016	2015
Kortfristiga ersättningar	100	100
Ersättningar efter avslutad anställning, pensionskostnader	26	33
Ersättningar vid uppsägning, avgångsvederlag	38	18
Aktierelaterade ersättningar	6	7
Summa	170	158
Utestående mellanhavanden		
Lämnade lån	89	105

7 SAMMANSTÄLLNING - PENSION OCH LÅN TILL STYRELSE OCH MOTSVARANDE BEFATTNINGSHAVARE I HELA KONCERNEN

Pensionskostnaderna som redovisas i tabellen nedan avser nuvarande ledamöter, VD:ar, vVD:ar samt motsvarande befattningshavare i koncernen. Kostnaderna är exklusive sociala avgifter och löneskatt.

	2016	2015
Årets kostnader avseende pensioner och liknande förmåner	40	50
Antal personer	57	60
Lämnade lån	364	447
Antal personer	140	155

Förpliktelser avseende pensioner för tidigare VD:ar och vVD:ar har tryggats genom försäkringar samt genom pensionsstiftelser. Stiftelsetryggande förpliktelser uppgick till 347 mkr (340). Koncernen har inte ställt pant, annan säkerhet eller ingått ansvarsförbindelse till förmån för någon i ovanstående krets av ledande befattningshavare.

8 SAMMANSTÄLLNING - ERSÄTTNING TILL STYRELSE OCH MOTSVARANDE BEFATTNINGSHAVARE I HELA KONCERNEN

Här redovisas löner och andra ersättningar för styrelser, VD:ar, vVD:ar samt motsvarande befattningshavare i koncernen. I denna grupp ingår nuvarande anställda. Arvode till VD:ar och motsvarande befattningshavare för interna styrelseuppdrag avräknas mot lön om inte annat avtalats.

Land	2016					2015				
	Styrelser, VD:ar, vVD:ar samt motsvarande befattningshavare				Övriga anställda	Styrelser, VD:ar, vVD:ar samt motsvarande befattningshavare				Övriga anställda
	Antal personer	Löner och arvoden	Rörliga ersättningar	Löner och rörliga ersättningar	Summa	Antal personer	Löner och arvoden	Rörliga ersättningar	Löner och rörliga ersättningar	Summa
Sverige	66	122	10	4 424	4 556	70	119	8	4 491	4 618
Estland	28	19	3	520	542	29	18	3	481	502
Lettland	16	10	2	304	316	16	13	3	287	303
Litauen	20	15	2	350	367	21	12	1	310	323
Norge				289	289	4	1		281	282
USA				39	39	2	8	1	33	42
Övriga länder	2	2		106	108	3	1		100	101
Summa	132	168	17	6 032	6 217	145	172	16	5 983	6 171

9 NYCKELTAL

Medelantalet anställda beräknat efter 1 585 timmar per anställd	2016	2015
Sverige	8 143	8 373
Estland	2 580	2 681
Lettland	1 764	1 671
Litauen	2 359	2 162
Norge	239	257
USA	20	20
Övriga länder	127	128
Summa	15 232	15 293
Antal arbetade timmar (tusental)	24 141	24 239
Antal anställda i koncernen vid årets utgång exkl. långtidsfrånvaro relaterat till tjänstgöringsgrad uttryckt i heltidstjänster	14 061	13 893
Personalomsättning exklusive pensionsavgångar, %	2016	2015
Svensk bankverksamhet	5,6	4,8
Stora företag & Institutioner	6,1	5,1
Baltisk bankverksamhet	13,3	11,4
Koncernfunktioner	6,9	7,6
Totalt	8,2	7,6

Personalomsättning inklusive pensionsavgångar, %	2016	2015
Svensk bankverksamhet	9,2	8,7
Stora företag & Institutioner	7,1	5,8
Baltisk bankverksamhet	13,3	11,4
Koncernfunktioner	8,2	9,2
Totalt	9,9	9,4

Personalomsättning beräknas som antal medarbetare som avslutat sin anställning under året genom antalet anställda per sista december föregående året.

Övriga nyckeltal	2016	2015
Antal anställda, medeltal	15 231	15 293
Antal anställda vid årets slut	15 060	14 732
Antal heltidstjänster ¹	14 061	13 893

1) Avser kvarvarande verksamhet.

Sjukfrånvaro, %	2016	2015
Sjukfrånvaro Sverige	3,6	3,4
Sjukfrånvaro Estland	1,1	0,8
Sjukfrånvaro Lettland	2,2	2,8
Sjukfrånvaro Litauen	1,8	1,5
Långtidsfriska, % ¹	71,0	76,0

1) Avser svenska verksamheten. Långtidsfriska avser medarbetare med maximalt 5 arbetsdagar sjukfrånvaro under rullande 12 månadersperiod.

Uttag föräldradledighet kvinnor/män, %	2016	2015
Sverige	74,0/26,0	73,5/26,5
Estland	99,5/0,5	99,3/0,7
Lettland	100,0/0,0	99,5/0,5
Litauen	99,5/0,5	98,7/1,3

Swedbank eftersträvar mångfald, däribland en jämn fördelning mellan kvinnor och män, såväl bland medarbetarna i stort som bland ledande befattningshavare. Vi är övertygade om att det är viktigt att eftersträva en balans mellan kvinnor och män, inte minst bland ledande befattningshavare i moderbolaget och i koncernen samt deras respektive ledningsgrupper. Därför har vi valt att från och med 2011 visa könsfördelningen specifikt för dessa.

Könsfördelning per land, %	2016		2015	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Sverige	56	44	56	44
Estland	76	24	78	22
Lettland	77	23	78	22
Litauen	74	26	75	25
Norge	28	72	25	75
USA	20	80	15	85
Övriga länder	55	45	54	46

Könsfördelning för samtliga anställda, koncernledning och styrelser, %	2016		2015	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Samtliga anställda	64	36	65	35
Swedbanks styrelse	50	50	44	56
Koncernledning inkl. VD	31	69	32	68
Koncernledning och respektive ledningsgrupp	32	68	42	58
Styrelser i hela koncernen inkl. dotterföretag	45	55	46	54
Ledande befattningshavare i hela koncernen inkl. dotterföretag	41	59	39	61

Könsfördelning på chefspositioner, %	2016		2015	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Chefspositioner, totalt ¹	52	48	51	49
Chefspositioner, Sverige	44	56	44	56
Chefspositioner, Estland	63	37	64	36
Chefspositioner, Lettland	70	30	66	34
Chefspositioner, Litauen	54	46	54	46

1) Gäller Swedbanks hemmamarknader Sverige, Estland, Lettland och Litauen.

K14 Övriga allmänna administrationskostnader

	2016	2015
Fastighetskostnader		18
Hyror, övriga lokalkostnader	1 131	1 154
Datakostnader	1 834	1 888
Tele, porto	118	158
Konsulter	314	310
Ersättning till sparbanker	1 050	762
Övrigt köpta tjänster	708	617
Resor	226	190
Representation	51	54
Materialkostnader	103	108
Reklam, PR, marknadsföring	285	340
Värdetransport, larm	72	83
Reparation och underhåll	111	115
Övriga administrationskostnader	302	356
Övriga rörelsekostnader	131	113
Summa	6 436	6 266
Ersättning till revisorer	2016	2015
Ersättning till bolagsstämموالدا revisorer, Deloitte		
Revisionsuppdraget	30	29
Annan revisionsverksamhet	6	4
Skatterådgivning		
Övriga tjänster	6	9
Ersättning till övriga		
Revisionsuppdraget	1	2
Övrigt		1
Summa	43	45
Internrevision, ej Deloitte	65	67

K15 Avskrivningar av materiella tillgångar och immateriella anläggningstillgångar

	2016	2015
Avskrivningar		
Inventarier	285	313
Rörelsefastigheter	35	36
Förvaltningsfastigheter		3
Immateriella anläggningstillgångar	309	320
Summa	629	672

K16 Nedskrivning av materiella tillgångar inklusive återtagna leasingobjekt

	2016	2015
Nedskrivningar		
Förvaltningsfastigheter		8
Fastigheter värderade som varulager	31	62
Leasingobjekt, återtagna kontrakt		2
Summa	31	72

K17 Kreditförluster, netto

	2016	2015
Kreditförluster		
Reserveringar för lån som individuellt bedömts osäkra		
Reserveringar	1 444	942
Återvinningar av tidigare gjorda reserveringar	-455	-204
Reserveringar för homogena grupper av osäkra lån, netto	-69	-36
Summa	920	702
Portföljreserveringar för lån som individuellt inte bedömts osäkra	97	-132
Bortskrivningar av osäkra lån		
Konstaterade kreditförluster	1 214	954
lanspråktagande av tidigare reserveringar	-850	-501
Återvinningar	-253	-428
Summa	111	25
Kreditförluster för ansvarsförbindelser och övriga kreditriskexponeringar	239	-1
Kreditförluster, netto	1 367	594
Kreditförluster fördelade per värderingskategori		
Lånefordringar	1 210	585
Verkligt värde via resultaträkningen	157	9
Hålles till förfall		
Summa	1 367	594
Kreditförluster fördelade per låntagarkategori		
Kreditinstitut	2	-6
Allmänheten	1 365	600
Summa	1 367	594

K18 Skatt

	2016	2015
Skattekostnad		
Skatt avseende tidigare år	-125	-676
Aktuell skatt	4 036	4 616
Uppskjuten skatt	298	685
Summa	4 209	4 625

Skillnaden mellan koncernens skattekostnad och skattekostnad baserad på gällande skattesats förklaras nedan:

	2016		2015	
	mkr	procent	mkr	procent
Utfall	4 209	17,7	4 625	22,7
22 % på resultatet före skatt	5 227	22,0	4 482	22,0
Skillnad	1 018	4,3	-143	-0,7
Skillnaden består av följande poster:				
Skatt tidigare år	125	0,5	676	3,3
Ej skattepliktiga intäkter/ej avdragsgilla kostnader	307	1,3	-55	-0,3
Ej redovisade uppskjutna skattefordringar som påverkar effektiv skattesats	-6	0,0	-1	0,0
Skattefria reavinster/ej avdragsgilla förluster och värdeförändringar på aktier och andelar	102	0,4	14	0,1
Annan skattebas i försäkringsrörelsen	122	0,5	120	0,6
Avvikande skattesatser i andra länder	381	1,6	-877	-4,3
Schablonintäkt periodiseringsfond	-7	0,0	-8	0,0
Övrigt, netto	-6	0,0	-12	-0,1
Summa	1 018	4,3	-143	-0,7

Skattekostnaden 2016 motsvarade en effektiv skattesats på 17,7 procent (22,7).

2016

	Ingående balans	Resultat-räkning	Övrigt totalresultat	Eget kapital	Valutakurs-differenser	Utgående balans
Uppskjutna skattefordringar						
Avdragsgilla temporära skillnader						
Reserveringar för kreditförluster	20	-21			1	
Övrigt	73	-41			9	41
Aktierelaterad ersättning	8			-3		5
Underskottsavdrag	123	-3			5	125
Ej redovisade uppskjutna skattefordringar	-32	21				-11
Summa	192	-44		-3	15	160
Uppskjutna skatteskulder						
Skattepliktiga temporära skillnader						
Obeskattade reserver	2 439	41				2 480
Säkring av nettoinvestering i utlandsverksamhet	50	1	-263			-212
Pensionsavsättningar	203	93	-684			-388
Kassaflödessäkringar	35	13	17			65
Immateriella anläggningstillgångar	263	52				315
Aktierelaterad ersättning	-67			13		-54
Övrigt	148	48			36	232
Summa	3 071	248	-930	13	36	2 438
Uppskjutna skatter i intresseföretag		6	-16			
Summa		254	-946			

Uppskjuten skatt avseende säkring av nettoinvestering i utlandsverksamhet och kassaflödessäkring redovisas direkt i övrigt totalresultat då värdeförändringen på säkringsinstrumenten också redovisas direkt i övrigt totalresultat. Uppskjuten skatt avseende obeskattade reserver i intresseföretag ingår i balansräkningsraden Aktier och andelar i intresseföretag.

Swedbank AS betalar inkomstskatt i Estland först när vinstmedel utdelas. Skattesatsen för 2016 var 20 procent (20). Kvarvarande vinstmedel i Swedbank AS som skulle bli föremål för inkomstskatt vid en utdelning uppgick till 14 135 mkr (12 857). Då moderbolaget styr tidpunkten för utdelning och att en specifik utdelningspolicy

fastställts som reglerar att viss del av resultatet delas ut reserveras uppskjuten skatt utifrån den fastställda utdelningspolicy. Till den del utdelning av vinster inte förväntas ske inom överskådlig framtid har ingen uppskjuten skatt reserverats. Om samtliga vinstmedlen skulle bli föremål för utdelning uppkommer en skattekostnad med 2 594 mkr (2 589).

Ej redovisad del av uppskjuten skattefordran uppgick till 11 mkr (32). Fordran är ej redovisad till följd av osäkerheten om när skattepliktiga intäkter kommer att genereras.

Underskottsavdrag och andra framtida skattemässiga avdrag enligt skattemässig beräkning

Förfallotidpunkt	Totalt avdrag	Avdrag för vilka uppskjuten skatt redovisats		Avdrag för vilka uppskjuten skatt inte redovisats
		Lettland	Litauen	
Utan förfallotidpunkt	833	111	632	90
Summa	833	111	632	90

När koncernen fastställer hur stor uppskjuten skattefordran som ska redovisas prognostiseras framtida skattepliktiga överskott som kan användas emot underskottsavdrag eller andra framtida skattemässiga avdrag. Uppskjuten skattefordran redovisas endast i den omfattning sådana överskott är sannolika. Koncernen förväntar att cirka

56 procent (55) av de skattemässiga underskott som utgör underlag för redovisad uppskjuten skattefordran utnyttjas före 2019 års utgång, det vill säga inom ramen för koncernens finansiella treårsplaner. Merparten av skattemässiga underskott för vilka uppskjuten skattefordran redovisats finns inom koncernens hemmamarknader.

2015

	Ingående balans	Resultaträkning	Övrigt totalresultat	Eget kapital	Rörelse-avyttringar	Valutakurs-differenser	Utgående balans
Uppskjutna skattefordringar							
Avdragsgilla temporära skillnader							
Reserveringar för kreditförluster	21					-1	20
Övrigt	501	-421			-1	-6	73
Aktierelaterad ersättning	14	1		-7			8
Underskottsavdrag	450	-335				8	123
Ej redovisade uppskjutna skattefordringar	-348	326				-10	-32
Summa	638	-429		-7	-1	-9	192
Uppskjutna skatteskulder							
Skattepliktiga temporära skillnader							
Obeskattade reserver	2 453	-12			-2		2 439
Säkring av nettoinvestering i utlandsverksamhet	-283	-1	334				50
Pensionsavsättningar	-633	59	777				203
Kassaflödessäkringar	-108	112	31				35
Immateriella anläggningstillgångar	287	-24					263
Aktierelaterad ersättning	-101			34			-67
Övrigt	69	119			1	-41	148
Summa	1 684	253	1 142	34	-1	-41	3 071
Uppskjutna skatter i intresseföretag		3	19				
Summa		256	1 161				

Underskottsavdrag och andra framtida skattemässiga avdrag enligt skattemässig beräkning

Förfallotidpunkt	Totalt avdrag	Avdrag för vilka uppskjuten skatt redovisats		Avdrag för vilka uppskjuten skatt inte redovisats
		Lettland	Litauen	
Utan förfallotidpunkt	819	77	633	109
Summa	819	77	633	109

K19 Resultat per aktie

Resultat per aktie beräknas genom att dividera årets resultat, efter justering, hänförligt till ägare av stamaktier i moderbolaget med ett vägt genomsnittligt antal under året utestående stamaktier. Resultat per aktie efter utspädning beräknas genom att dividera årets resultat, efter justering, hänförligt till ägare av stamaktier i moderbolaget med ett genomsnitt av antalet under året utestående stamaktier justerat för utspädningseffekten av potentiella stamaktier. Resultat per aktie beräknas separat för kvarvarande verksamhet och för avvecklad verksamhet. Swedbanks aktierelaterade ersättningsprogram, Program 2013, Program 2014, Program 2015 och Program 2016,

ger upphov till potentiella stamaktier från dagen då rätterna till dessa stamaktier ur ett redovisningsmässigt perspektiv har tilldelats. Med tilldelningstidpunkt avses här det datum då parterna var överens om villkoren och bestämmelserna i programmen.

För Program 2013 var den redovisningsmässiga tilldelningstidpunkten 27 mars 2013, för Program 2014 var den redovisningsmässiga tilldelningstidpunkten 19 mars 2014, för Program 2015 var den redovisningsmässiga tilldelningstidpunkten 26 mars 2015 och för Program 2016 var den redovisningsmässiga tilldelningstidpunkten 5 april 2016. Rätterna behandlas som optioner i beräkningen av resultat per aktie efter utspädning.

	2016	2015
Genomsnittligt antal aktier		
Vägt genomsnittligt antal aktier före justering för innehav av aktier förvärvat av intresseföretag, före utspädning	1 110 031 401	1 104 894 828
Vägt genomsnittligt antal aktier, före utspädning	1 110 031 401	1 104 894 828
Vägt genomsnittligt antal aktier för potentiella stamaktier som ger upphov till utspädningseffekt till följd av aktierelaterade ersättningsprogram	6 271 302	8 478 982
Vägt genomsnittligt antal aktier, efter utspädning	1 116 302 703	1 113 373 811
Resultat per aktie		
Årets resultat hänförligt till aktieägarna i Swedbank AB från total verksamhet	19 539	15 727
Resultat använt vid beräkning av resultat per aktie från total verksamhet	19 539	15 727
Resultat per aktie total verksamhet före utspädning, kr	17,60	14,23
Resultat per aktie total verksamhet efter utspädning, kr	17,50	14,13
Årets resultat hänförligt till aktieägarna i Swedbank AB från kvarvarande verksamheter	19 539	15 734
Resultat använt vid beräkning av resultat per aktie från kvarvarande verksamheter	19 539	15 734
Resultat per aktie kvarvarande verksamheter före utspädning, kr	17,60	14,24
Resultat per aktie kvarvarande verksamheter efter utspädning, kr	17,50	14,14
Årets resultat hänförligt till aktieägarna i Swedbank AB från avvecklade verksamheter		-6
Resultat använt vid beräkning av resultat per aktie från avvecklade verksamheter		-6
Resultat per aktie avvecklade verksamheter före utspädning, kr		-0,01
Resultat per aktie avvecklade verksamheter efter utspädning, kr		-0,01

K20 Skatt för varje komponent i övrigt totalresultat

	2016				2015			
	Belopp före skatt	Uppskjuten skatt	Aktuell skatt	Summa skatt	Belopp före skatt	Uppskjuten skatt	Aktuell skatt	Summa skatt
Komponenter som inte kommer att omklassificeras till resultaträkningen								
Omvärderingar av förmånsbestämda pensionsplaner	-3 110	684		684	3 539	-777	-2	-779
Andel hänförlig till intresseföretag	-76	17		17	88	-19		-19
Summa	-3 186	701	0	701	3 627	-796	-2	-798
Komponenter som har eller kan komma att omklassificeras till resultaträkningen								
Valutakursdifferenser vid omräkning av utlandsverksamhet	1 641				-1 591			
Säkring av nettoinvestering i utlandsverksamheter	-1 337	262	31	293	1 398	-334	33	-301
Kassaflödessäkringar	75	-16		-16	152	-31		-31
Andel av intresseföretags övrigt totalresultat	126	-1		-1	-135			
Summa	505	245	31	276	-176	-365	33	-332
Övrigt totalresultat	-2 681	946	31	977	3 451	-1 161	31	-1 130

K21 Belåningsbara statsskuldförbindelser m.m.

	Redovisat värde			Upplupet anskaffningsvärde			Nominellt belopp		
	2016	2015	1/1/2015	2016	2015	1/1/2015	2016	2015	1/1/2015
Värderingskategori, verkligt värde via resultaträkningen									
Handel									
Svenska staten	9 909	61 421	32 791	8 627	61 484	31 427	7 825	59 095	30 287
Svenska kommuner	4 585	3 644	2 904	4 543	3 656	2 901	4 514	3 634	2 872
Utländska stater	6 827	9 074	6 807	6 804	8 524	6 773	6 677	8 388	6 868
Övriga utländska emittenter	848	1 945	3 222	850	1 944	3 172	844	1 930	3 166
Summa	22 169	76 084	45 724	20 824	75 608	44 273	19 860	73 047	43 193
Värderingskategori, hålles till förfall¹									
Sveriges riksbank	85 005			85 005			85 000		
Utländska stater	397	468	501	397	468	501	393	462	492
Summa	85 402	468	501	85 402	468	501	85 393	462	492
Summa	107 571	76 552	46 225	106 226	76 076	44 774	105 253	73 509	43 685

1) Verkligt värde på investeringar som hålles till förfall uppgick till 85 478 mkr (544).

K22 Utlåning till kreditinstitut

	2016	2015	1/1/2015
Värderingskategori, lånefordringar			
Svenska banker	5 073	59 926	70 063
Svenska kreditinstitut	6 259	5 314	4 620
Värdeförändring till följd av säkringsredovisning till verkligt värde	7	36	52
Utländska banker	13 506	14 099	17 239
Utländska kreditinstitut	6 500	5 304	4 377
Summa	31 345	84 679	96 351
Värderingskategori, verkligt värde via resultaträkningen			
Handel			
Svenska banker, återköpsavtal			1 230
Svenska kreditinstitut, återköpsavtal	235	816	1 908
Utländska banker, återköpsavtal	617	387	11 243
Utländska kreditinstitut, återköpsavtal		536	3 088
Summa	852	1 739	17 469
Summa	32 197	86 418	113 820
	2016	2015	1/1/2015
Efterställda fordringar			
Övriga företag	53	48	53
Summa	53	48	53

K23 Utlåning till allmänheten

	2016	2015	1/1/2015
Värderingskategori, lånefordringar			
Svensk allmänhet	1 099 955	984 634	866 350
Utländsk allmänhet	216 718	198 298	197 320
Värdeförändring till följd av säkringsredovisning till verkligt värde	27	47	66
Utländsk allmänhet, återköpsavtal	35		
Summa	1 316 735	1 182 979	1 063 736
Värderingskategori, verkligt värde via resultaträkningen			
Handel			
Svensk allmänhet, återköpsavtal	18 282	4 612	38 761
Utländsk allmänhet, återköpsavtal	30 543	30 053	23 850
Övrigt			
Svensk allmänhet	141 578	196 185	278 160
Utländsk allmänhet	109	126	
Summa	190 512	230 976	340 771
Summa	1 507 247	1 413 955	1 404 507

Maximal kreditriskexponering för utlåning värderad till verkligt värde motsvarar redovisat värde.

Finansiella leasingavtal fördelade på förfallotidpunkter

2016	< 1 år	1–5 år	> 5 år	Summa
Bruttoinvestering	7 643	14 365	3 979	25 987
Ej intjänade finansiella intäkter	327	649	159	1 135
Nettoinvestering	7 316	13 716	3 820	24 852
Reserv för osäkra fordringar avseende minimileaseavgifter				12

Leasingavtalens restvärden är i samtliga fall garanterade av leasetagarna eller tredje part. Leasingintäkterna innehöll inga variabla avgifter. Finansiell leasing ingår i Utlåning till allmänheten och avser fordon, maskiner, båtar m.m.

Finansiella leasingavtal fördelade på förfallotidpunkter

2015	< 1 år	1–5 år	> 5 år	Summa
Bruttoinvestering	7 425	12 435	3 295	23 155
Ej intjänade finansiella intäkter	328	683	165	1 176
Nettoinvestering	7 097	11 752	3 130	21 979
Reserv för osäkra fordringar avseende minimileaseavgifter				23

K24 Obligationer och andra räntebärande värdepapper

Emitterade av andra än offentliga organ	Redovisat värde			Upplupet anskaffningsvärde			Nominellt belopp		
	2016	2015	1/1/2015	2016	2015	1/1/2015	2016	2015	1/1/2015
Värderingskategori, verkligt värde via resultaträkningen									
Handel									
Svenska bostadsinstitut	34 839	37 412	46 643	34 756	37 256	45 979	33 623	36 203	44 576
Svenska finansiella företag	11 815	20 664	26 336	11 653	20 368	26 278	11 420	19 998	25 765
Svenska icke-finansiella företag	1 612	2 051	4 343	1 596	1 993	4 261	1 592	2 045	4 326
Utländska finansiella företag	14 730	16 163	34 956	14 650	16 089	34 742	14 587	15 998	34 486
Utländska icke-finansiella företag	7 837	8 402	10 892	7 786	8 146	10 754	7 692	8 170	10 502
Summa	70 833	84 692	123 170	70 441	83 852	122 014	68 914	82 414	119 655
Värderingskategori, investeringar som hålles till förfall¹									
Utländska bostadsinstitut		164	1 219		164	1 219		159	1 221
Utländska finansiella företag	3 668	3 740	52	3 668	3 740	52	3 669	3 740	52
Utländska icke-finansiella företag		14	14		14	14		14	14
Summa	3 668	3 918	1 285	3 668	3 918	1 285	3 669	3 913	1 287
Summa	74 501	88 610	124 455	74 109	87 770	123 299	72 583	86 327	120 942

1) Verkligt värde på investeringar som hålles till förfall uppgick till 3 675 mkr (3 926).

Sammantaget överstiger redovisat värde nominellt belopp, det vill säga det belopp som ska infrias på förfallodagen.

K25 Finansiella tillgångar där kunden bär placeringsrisken

	2016	2015	1/1/2015
Värderingskategori, verkligt värde via resultaträkningen			
Övrigt			
Fondandelar	144 566	127 055	120 214
Räntebärande värdepapper	3 104	14 883	12 901
Aktier	12 444	11 504	10 204
Summa	160 114	153 442	143 319

K26 Aktier och andelar

	Redovisat värde			Anskaffningsvärde		
	2016	2015	1/1/2015	2016	2015	1/1/2015
Värderingskategori, verkligt värde via resultaträkningen						
Handel						
Handelslager	12 093	8 659	6 414	11 426	8 900	6 089
Fondandelar	11 547	2 232	2 605	10 973	2 032	2 352
För skyddande av fordran	3	17	13	4	27	27
Övrigt						
Övriga aktier	237	97	848	221	94	603
Summa	23 880	11 005	9 880	22 624	11 053	9 071
Värderingskategori, tillgängliga för försäljning						
Bostadsrätter	9	47	45	7	45	43
Övrigt	8	22	6	8	22	6
Summa	17	69	51	15	67	49
Summa	23 897	11 074	9 931	22 639	11 120	9 120
varav onoterat	30	77	116			

Onoterat innehav har värderats till senaste transaktionspris. Innehav i värderingskategorin tillgängliga för försäljning har värderats till anskaffningsvärde då något annat mer tillförlitligt verkligt värde inte ansetts kunna fastställas.

K27 Aktier och andelar i intresseföretag och joint ventures

				2016	2015	1/1/2015
Anläggningstillgångar						
Kreditinstitut, intresseföretag				2 612	2 530	2 360
Kreditinstitut, joint venture				2 622	2 451	2 142
Övriga intresseföretag				2 085	401	422
Summa				7 319	5 382	4 924
Ingående balans						
Under året tillkommande				1 654	18	834
Förändring av ackumulerade resultatandelar, totalresultat				682	567	830
Erhållna utdelningar				-399	-53	-380
Under året avgående					-74	
Utgående balans				7 319	5 382	4 924
2016						
Intresseföretag	Organisations-	Antal	Redovisat värde	Anskaffnings-	Kapitalandel, %	Årets andel av
Firmanamn, säte	nummer			värde		intresseföretags
Kreditinstitut						
Sparbanken Skåne, Lund	516401-0091	3 670 342	1 183	1 070	22,00	36
Sparbanken Rekarne AB, Eskilstuna	516401-9928	865 000	353	125	50,00	60
Swedbank Sjuhärad AB, Borås	516401-9852	950 000	998	288	47,50	141
Vimmerby Sparbank AB, Vimmerby	516401-0174	340 000	78	41	40,00	2
Summa kreditinstitut			2 612	1 524		239
Övriga intresseföretag						
Babs Paylink AB, Stockholm	556567-2200	4 900	83	19	49,00	19
BGC Holding AB, Stockholm	556607-0933	29 177	95	11	29,17	4
Finansiell ID-Teknik BID AB, Stockholm	556630-4928	12 735	22	24	28,30	-2
Getswish AB	556913-7382	10 000	10	21	20,00	-6
Rosengård Invest AB, Malmö	556756-0528	5 625	3	10	25,00	1
UC AB, Stockholm	556137-5113	2 000	37		20,00	15
VISA Sweden, ek för, Stockholm	769619-6828	-	1 651		38,90	1 658
Ägda av dotterföretag						
Bankomat AB, Stockholm	556817-9716	150	49	66	20,00	5
BDB Bankernas Depå AB, Stockholm	556695-3567	13 000	14	7	20,00	2
Hemnet Sverige AB, Stockholm	556536-0202	340	113	34	34,00	22
AS Sertifitseerimiskeskus, Tallin	10747013	16	8	9	25,00	1
Summa övriga intresseföretag			2 085	201		1 719
Summa intresseföretag			4 697	1 725		1 958

Röstandelen i respektive företag motsvaras av kapitalandelen. Samtliga aktier är onoterade. Swedbank har inte några individuella väsentliga andelar i intresseföretag. Under 2016 sålde VISA Sweden sina andelar i VISA Europe i utbyte mot kontanter, en fordran samt c-aktier i VISA Inc. Swedbanks andel av dessa tillgångar uppgick vid årsskiftet till 1 651 mkr. Swedbanks ackumulerade del från intresseföretag avseende årets övrigt totalresultat uppgick till -57 mkr (54) och avseende årets totalresultat till 1 828 mkr (209). Swedbanks del av intresseföretagens åtaganden och ansvarsförbindelser per 2016-12-31 uppgick till 1 129 mkr (459) respektive 2 385 mkr (1 971).

2016						
Joint venture	Organisations-	Antal	Redovisat värde	Anskaffnings-	Kapitalandel, %	Årets andel av joint
Firmanamn, säte	nummer			värde		ventures resultat
Kreditinstitut						
EnterCard Holding AB, Stockholm	556673-0585	3 000	2 622	420	50,00	509
Summa joint ventures			2 622	420		509
Summa intresseföretag och joint ventures			7 319	2 146		2 467

EnterCard koncernen består av EnterCard Holding AB, EnterCard Sverige AB och EnterCard Norge AS. EnterCard Holding AB äger 100 procent av både EnterCard Sverige AB och EnterCard Norge AS. Swedbank AB har erhållit utdelning uppgående till 333 mkr (0) under året. Sammanfattad finansiell information för EnterCardkoncernen visas nedan:

	2016	2015
Utlåning till allmänheten	21 573	17 753
Totala tillgångar	26 379	21 375
Skulder till kreditinstitut	20 388	15 886
Totala skulder	21 163	16 522
Räntenetto	2 290	2 064
Totala intäkter	2 700	2 606
Totala kostnader	1 340	1 220
Kreditförluster	-347	-241
Rörelseresultat	1 014	1 145
Skatt	-258	-278
Årets resultat	756	867
Årets totalresultat	709	822

Aktierna är onoterade.

Swedbank Årsredovisning 2016

K28 Derivat

Koncernen handlar med derivat i den normala affärsverksamheten samt i syfte att säkra vissa positioner som är exponerade mot aktie-, ränte-, kredit- och valutarisker. Ränteswappar, som säkrar ränteriskkomponenten i portföljer av utlåning eller i vissa emitterade värdepapper och efterställda skulder, redovisas ibland som säkringsinstrument i säkringsredovisning till verkligt värde. Derivaten redovisas till verkligt värde med värdeförändring via resultaträkningen på samma sätt som för övriga derivat. I not K10 Nettoresultat finansiella poster till verkligt värde framgår säkringarnas eventuella ineffektivitet då derivatets värdeförändring redovisas tillsammans med värdeförändringen på den säkrade riskkomponenten. Ränte- och valutaswappar säkrar ibland även framtida prognostiserade ränte- eller

valutabetalningar, så kallade kassaflödessäkringar. Framtida kassaflöden som swapparna säkrar redovisas nedan. Då derivaten redovisas som säkringsinstrument redovisas den effektiva delen av förändringen av verkligt värde i Övrigt totalresultat. Eventuell ineffektivitet i säkringsredovisningen redovisas i Nettoresultat finansiella poster till verkligt värde.

Nedan anges redovisat värde separat för derivat som ingår i säkringsredovisning. Samtliga derivats redovisade värden avser verkligt värde inklusive upplupen ränta. Kvittade belopp för derivattillgångar respektive derivatsskulder inkluderar kvittade kontantsäkerheter om 2 482 mkr (1 666) respektive 614 mkr (775).

	Nominellt belopp 2016			Nominellt belopp		Positiva marknadsvärden			Negativa marknadsvärden		
	Återstående kontraktsenlig löptid										
	< 1 år	1-5 år	> 5 år	2016	2015	2016	2015	1/1/2015	2016	2015	1/1/2015
Derivat i säkringsredovisning											
Verkligt värdesäkring											
Ränterelaterade kontrakt											
Swappar	120 873	356 951	53 665	531 489	506 684	16 676	18 038	23 235	587	452	340
Summa	120 873	356 951	53 665	531 489	506 684	16 676	18 038	23 235	587	452	340
Portfölj verkligt värdesäkring											
Ränterelaterade kontrakt											
Swappar	41 000	116 700	13 530	171 230	129 375	223	166	1	2 063	1 601	1 752
Summa	41 000	116 700	13 530	171 230	129 375	223	166	1	2 063	1 601	1 752
Kassaflödessäkringar											
Ränterelaterade kontrakt											
Swappar											8
Valutarelaterade kontrakt											
Swappar	77	1 226	8 061	9 364	22 239			10	494	2 303	1 785
Summa	77	1 226	8 061	9 364	22 239			10	494	2 303	1 793
Säkring av nettoinvestering i utlandsverksamhet											
Valutarelaterade kontrakt											
Swappar											9
Summa											9
Derivat ej i säkringsredovisning											
Ränterelaterade kontrakt											
Optioner	169 402	196 328	111 642	477 372	406 347	1 228	1 361	3 185	2 288	2 012	2 628
Terminer	2 251 509	1 135 698		3 387 207	4 423 320	580	1 429	2 313	547	1 613	2 537
Swappar	1 234 896	1 481 507	471 314	3 187 717	3 236 090	40 537	45 560	55 119	42 469	49 576	60 951
Övriga	4			4							
Valutarelaterade kontrakt											
Optioner	74 030	456		74 486	54 882	632	859	3 917	749	971	3 575
Terminer	1 044 330	31 275	15	1 075 620	936 532	12 501	8 272	21 762	15 369	11 320	13 703
Swappar	118 891	185 043	67 172	371 106	305 183	9 794	21 483	21 707	9 275	12 057	9 291
Övriga	38			38	54	1	4	23	1	4	24
Aktierelaterade kontrakt											
Optioner	986 960	22 574	8 679	1 018 213	49 060	17 266	2 450	2 493	25 018	1 067	854
Terminer	7 730	3		7 733	5 689	68	81	89	64	160	122
Swappar	8 274	488		8 762	8 597	16	132	38	246	142	111
Övriga	72		6	78							
Kreditrelaterade kontrakt											
Swappar	1 332	670		2 002	5 263	14	37	131	15	65	156
Råvarurelaterade kontrakt											
Optioner					28		1	23		1	23
Övriga	3 703	36		3 739	3 348	112	185	115	109	179	122
Summa	5 901 171	3 054 078	658 828	9 614 077	9 434 393	82 749	81 854	110 915	96 150	79 167	94 097
Bruttobelopp	6 063 121	3 528 955	734 084	10 326 160	10 092 691	99 648	100 058	134 161	99 294	83 523	97 991
Kvittade belopp (se även not 45)	-2 012 454	-1 088 229	-231 585	-3 332 268	-3 647 376	-11 837	-13 951	-10 959	-13 705	-14 842	-12 297
Summa	4 050 667	2 440 726	502 499	6 993 892	6 445 315	87 811	86 107	123 202	85 589	68 681	85 694

Förfallostruktur avseende framtida säkrade kassaflöden i kassaflödessäkringar

	< 1 år	1-3 år	3-5 år	5-10 år	>10 år
Negativa kassaflöden (skulder)	67	220	948	4 022	3 511

Ovanstående framtida kassaflöden, uttryckta i mkr, är exponerade för variation hänförligt till ändrade räntesatser och/eller ändrade valutakurser. Dessa framtida kassaflöden är säkrade med derivat, vilka redovisas som kassaflödessäkringar, med kassaflöden som eliminerar variationerna.

K29 Immateriella anläggningstillgångar

	Obestämbar period	Bestämbar period			Totalt
	Goodwill	Kundbas	Internt utvecklad programvara	Övrigt	
2016					
Anskaffningsvärde vid årets ingång	13 981	1 789	1 547	1 479	18 796
Nyanskaffningar via rörelseförvärv		15			15
Nyanskaffningar genom intern utveckling			452		452
Nyanskaffningar via separata förvärv				70	70
Avyttringar och utrangeringar		-43		-51	-94
Valutakursdifferenser	482	32		22	536
Anskaffningsvärde vid årets utgång	14 463	1 793	1 999	1 520	19 775
Avskrivningar vid årets ingång		-1 016	-631	-1 006	-2 653
Årets avskrivningar		-78	-123	-108	-309
Avyttringar och utrangeringar		43	65	-18	90
Valutakursdifferenser		-27		-25	-52
Avskrivningar vid årets utgång		-1 078	-689	-1 157	-2 924
Nedskrivningar vid årets ingång	-1 971	-156	-286	-40	-2 453
Årets nedskrivningar			-35		-35
Valutakursdifferenser	-84				-84
Nedskrivningar vid årets utgång	-2 055	-156	-321	-40	-2 572
Redovisat värde	12 408	559	989	323	14 279

För immateriella anläggningstillgångar med bestämbar nyttjandeperiod fördelas det avskrivningsbara beloppet systematiskt över nyttjandeperioden. Med systematisk avskrivning avses såväl linjär som ökande eller minskande avskrivning. Ursprunglig nyttjandeperiod är mellan 3 och 20 år.

	Obestämbar period	Bestämbar period			Totalt
	Goodwill	Kundbas	Internt utvecklad programvara	Övrigt	
2015					
Anskaffningsvärde vid årets ingång	14 668	1 812	1 234	1 506	19 220
Nyanskaffningar via rörelseförvärv		94			94
Nyanskaffningar genom intern utveckling			313		313
Nyanskaffningar via separata förvärv				54	54
Avyttringar och utrangeringar		-61		-68	-129
Valutakursdifferenser	-687	-56		-13	-756
Anskaffningsvärde vid årets utgång	13 981	1 789	1 547	1 479	18 796
Avskrivningar vid årets ingång		-941	-524	-882	-2 347
Årets avskrivningar		-94	-111	-115	-320
Avyttringar och utrangeringar		-6	4	-12	-14
Valutakursdifferenser		25		3	28
Avskrivningar vid årets utgång		-1 016	-631	-1 006	-2 653
Nedskrivningar vid årets ingång	-2 324	-14	-174	-42	-2 554
Årets nedskrivningar		-142	-112		-254
Valutakursdifferenser	353			2	355
Nedskrivningar vid årets utgång	-1 971	-156	-286	-40	-2 453
Redovisat värde	12 010	617	630	433	13 690

Specifikation av immateriella tillgångar med obestämbar nyttjandeperiod	Anskaffningsår	Redovisat värde		
		2016	2015	1/1/2015
Goodwill				
Swedbank Robur AB	1995	328	328	328
Föreningsbanken AB	1997	1 342	1 342	1 342
Swedbank Försäkring AB	1998	651	651	651
Kontoret i Bergsjö	1998	13	13	13
Ölands Bank AB	1998	9	9	9
FSB Bolåndirekt Bank AB	2002	159	159	159
Söderhamns Sparbank AB	2007	24	24	24
Svensk Fastighetsförmedling	2013			19
Sverige		2 526	2 526	2 545
varav bankverksamhet		1 547	1 547	1 547
varav övrigt		979	979	998
Swedbank AS	1999	1 158	1 111	1 148
Swedbank AS	2000	12	11	11
Swedbank AB	2001	136	131	135
Swedbank AS	2005	8 395	8 050	8 324
Baltikum		9 701	9 303	9 618
varav allokerat till:				
bankverksamhet i Estland		4 060	3 894	4 026
bankverksamhet i Lettland		2 090	2 005	2 073
bankverksamhet i Litauen		3 551	3 404	3 519
First Securities ASA	2005	181	181	181
Norge		181	181	181
Summa		12 408	12 010	12 344

Nyttjandevärde

Goodwill förvärvade i rörelseförvärv har allokerats till respektive lägsta möjliga kassagenererande enhet. Återvinningsvärden för dessa har fastställts baserat på nyttjandevärdet. Detta innebär att tillgångarnas uppskattade framtida kassaflöden nuvärdesberäknas med en diskonteringsfaktor. De framtida uppskattade kassaflödena har baserats på koncernens upprättade finansiella treårsplaner. De viktigaste antagandena i treårsplanen är ledningens bedömning avseende nettovinst inklusive kreditförluster, tillväxt i respektive ekonomi, såväl BNP som branschtillväxt och utveckling av riskvägda tillgångar. Den ekonomiska planeringen sker ner på lägre nivå än den kassagenererande enheten. Nödvändiga förutsättningar i planeringen baseras så långt det är möjligt och lämpligt på extern information. Därefter räknas de framtida kassaflödena fram med hjälp av långsiktiga antaganden om tillväxt i riskvägda tillgångar samt om nettovinst i förhållande till riskvägda tillgångar. Till följd av investeringarnas långsiktiga karaktär bedöms ett evigt kassaflöde. Användandet av ett evigt kassaflöde motiveras av att samtliga kassagenererande enheter är delar av koncernens hemmamarknader, för vilka det inte finns några avsikter att lämna. Med nettokassaflöde avses det belopp som teoretisk kan erhållas som utdelning alternativt behöver tillskjutas som kapitaltillskott med beaktande av att kapitaltäckningsregler eller solvensregler ska uppfyllas. Koncernen anser för närvarande att en primärkapitalrelation om 14 procent (14) är rimlig lägsta nivå för den kassagenererande enheten, varför överskott alternativt underskott

beräknat emot denna nivå anses teoretiskt kunna lämnas som utdelning eller behöva skjutas till som kapitaltillskott och utgör därmed nettokassaflöde. Diskonteringsfaktorn fastställs utifrån marknadens riskfria ränta, marknadens avkastningskrav, enhetens utveckling på en aktiemarknad i förhållande till hela aktiemarknaden samt tillgångens specifika risk. Diskonteringsfaktorn anpassas vid behov till olika perioder. Eventuell erforderlig anpassning av diskonteringsfaktorn fastställs utifrån i vilken ekonomisk fas aktuell kassagenererande enhet befinner sig och innebär att varje års ackumulerade kassaflöde diskonteras med unik diskonteringsfaktor. Antagen tillväxt i riskvägda tillgångar baseras på förväntad inflation, förväntad real BNP-tillväxt samt eventuell ytterligare förväntad tillväxt i banksektorn, beroende på i vilken ekonomisk fas sektorn befinner sig i. I det långsiktiga tillväxtantagandet ingår inte, i enlighet med IAS 36, någon förväntad ökning i marknadsandelar. Det långsiktiga tillväxtantagandet har baserats på externa bedömningar samt koncernens erfarenhet och bedömning av tillväxt inom banksektorn i förhållande till BNP-tillväxt och inflation. Förväntad nettovinst i förhållande till riskvägda tillgångar har härletts baserat på historisk erfarenhet och anpassas också utifrån den ekonomiska fas den kassagenererande enheten befinner sig. Anpassning sker även utifrån hur den kassagenererande enhetens sammansättning av balansräkning förväntas förändras. Parametrarna härleds i möjligaste mån från externa källor. De viktigaste antagandena samt dess känslighet beskrivs i tabellen på nästa sida.

Kassagenererande enhet	Årlig genomsnittlig REA tillväxt		Årlig REA tillväxt		Årlig genomsnittlig REA tillväxt		Årlig REA tillväxt	
	%		%		%		%	
	2016 2017-2019	2015 2016-2018	2016 2020-2048	2015 2019-2048	2016 2020-2048	2015 2019-2048	2016 2049-	2015 2049-
Bankverksamhet								
Estland	2,0	0,9	5,0-3,1	5,0-3,1	3,8	3,8	3,0	3,0
Lettland	4,0	0,4	5,0-3,1	5,0-3,1	4,2	4,3	3,0	3,0
Litauen	5,9	4,6	4,9-3,1	4,9-3,1	4,2	3,7	3,0	3,0
Sverige	2,0	2,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0

Kassagenererande enhet	Årlig genomsnittlig diskonteringsfaktor		Årlig diskonteringsfaktor		Årlig genomsnittlig diskonteringsfaktor		Årlig diskonteringsfaktor	
	%		%		%		%	
	2016 2017-2019	2015 2016-2018	2016 2020-2048	2015 2019-2048	2016 2020-2048	2015 2019-2048	2016 2049-	2015 2049-
Bankverksamhet								
Estland	10,7	11,1	10,7-9,0	11,1-9,0	9,5	9,5	9,0	9,0
Lettland	11,4	11,8	11,4-9,0	11,7-9,0	9,8	9,8	9,0	9,0
Litauen	11,4	11,8	11,4-9,0	11,8-9,0	9,8	9,8	9,0	9,0
Sverige	5,7	6,8	5,7-5,7	6,8-6,8	5,7	6,8	5,7	6,8

Känslighetsanalys, förändring av nyttjandevärde

Kassagenererande enhet	Nettotillgång inklusive goodwill, redovisat värde, mkr		Nyttjandevärde, mkr		Sänkning av antagande om tillväxt med 1 procentenhet		Höjning av diskonteringsfaktor med 1 procentenhet	
	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015
Bankverksamhet								
Estland	19 844	18 380	27 380	24 920	-1 815	-1 617	-2 602	-2 346
Lettland	8 977	12 973	12 596	15 082	-449	-280	-952	-713
Litauen	10 298	13 435	15 751	15 202	-1 487	-1 445	-2 063	-2 070
Sverige ¹	54 450	51 424	65 143	57 561	-2 026	-47	-8 578	-5 294

1) Den kassagenererande enheten är en del av segmentet Svensk bankverksamhet.

Känslighetsanalys

Vid en rimlig förändring av ett av ovanstående antaganden så skulle det inte uppkomma något nedskrivningsbehov för någon kassagenererande enhet. För de kassagenererande enheter finns det även utrymme kvar om en rimlig förändring av båda antagandena som åskådliggjorts i tabellen inträffar samtidigt, det vill säga både en ökning av diskonteringsfaktorn, +1 procentenhet, och en sänkning av tillväxtantagandet, -1 procentenhet. Det är koncernens bedömning att det även finns utrymme för en rimlig förändring av antagen nettovinstmarginal för dessa enheter utan att det uppkommer något nedskrivningsbehov.

Bankverksamhet i baltiska länder

Redovisad goodwill uppgick sammantaget till 9 701 mkr (9 303). Prövning för nedskrivning av goodwillvärdet sker separat för varje land. I nedskrivningsprövningen för 2016 har i princip samma antaganden använts som vid föregående årsskifte. Den finansiella treårsplanen har uppdaterats, vilket inneburit att initiala tillväxtantaganden efter planeringsperioden reducerats. Diskonteringsfaktorn har uppdaterats med nya landspecifika riskpremier. Något nedskrivningsbehov förelåg inte per balansdagen.

De finansiella treårsplanerna har uppdaterats utifrån respektive lands förutsättningar. Initial antagen tillväxt efter upprättade finansiella treårsplaner baseras på företagsledningens bästa bedömning av inflation, real BNP-tillväxt samt tillväxt i banksektorn för aktuell marknad. Bedömningarna har gjorts med utgångspunkt från externa källor. Där- efter antas i princip en linjär reduktion av årlig tillväxt under perioden mellan år 2019 till år 2048 från 5 procent ner till 3 procent, som anses vara långsiktigt hållbar tillväxt för en mogen marknad. Initial diskonteringsfaktor för motsvarande period inkluderar landspecifik riskpremie som därefter konvergerar linjärt emot 5 procent som anses vara relevant för en mogen marknad. Riskpremierna härleds från externa källor. Diskonteringsräntan före skatt för perioden 2017-2019 uppgick till cirka 13 procent (14).

Övriga kassagenererande enheter, exklusive bankverksamheter

Övrig redovisad goodwill uppgick sammantaget till 1 160 mkr (1 160). Något nedskrivningsbehov förelåg inte på balansdagen. Genomsnittlig årlig tillväxt för övriga kassagenererande enheter har antagits vara 3 procent (3) och lägsta diskonteringsfaktor har fastställts till 6 procent (7), eller 7 procent (9) före skatt.

K30 Materiella tillgångar

2016	Omsättningstillgångar	Anläggningstillgångar		Totalt
	Fastigheter värderade som varulager	Inventarier	Rörelsefastigheter	
Anskaffningsvärde vid årets ingång	773	3 137	1 252	5 162
Nyanskaffningar	77	442	7	526
Avyttringar och utrangeringar	-202	-591	-5	-798
Valutakursdifferenser	7	30	52	89
Anskaffningsvärde vid årets utgång	655	3 018	1 306	4 979
Avskrivningar vid årets ingång		-2 386	-422	-2 808
Årets avskrivningar		-285	-35	-320
Avyttringar och utrangeringar		450	4	454
Valutakursdifferenser		-25	-18	-43
Avskrivningar vid årets utgång		-2 246	-471	-2 717
Nedskrivningar vid årets ingång	-373			-373
Årets nedskrivningar	-31			-31
Avyttringar och utrangeringar	8			8
Valutakursdifferenser	-2			-2
Nedskrivningar vid årets utgång	-398	0	0	-398
Redovisat värde	257	772	835	1 864

Inventariernas nyttjandeperiod bedöms vara mellan tre och tio år. Restvärdena bedöms vara noll liksom föregående år. Det avskrivningsbara beloppet redovisas linjärt i resultaträkningen under nyttjandeperioden. Någon förändring av nyttjandeperioderna har inte skett under 2016. Någon indikation för nedskrivningsbehov per balansdagen fanns inte för inventarier och rörelsefastigheter. Inom inventarierna ingick operationella leasingavtal, främst fordon, med ett ackumulerat anskaffningsvärde på 82 mkr (79) och med ackumulerade avskriv-

ningar på 82 mkr (63). Framtida minimileaseavgifter uppgår till 107 mkr (107), varav 49 mkr (53) erhålls senare än ett år men inom fem år.

Enskilda byggnadskomponenter bedöms ha nyttjandeperioder mellan 12 och 25 år. Restvärdet bedöms vara noll. Det avskrivningsbara beloppet redovisas linjärt i resultaträkningen under nyttjandeperioden. Mark bedöms ha en obestämbar nyttjandeperiod och skrivs därför inte av. Bedömda nyttjandeperioder har i enstaka fall ändrats.

2015	Omsättningstillgångar	Anläggningstillgångar		Totalt
	Fastigheter värderade som varulager	Inventarier	Rörelsefastigheter	
Anskaffningsvärde vid årets ingång	1 089	3 306	1 402	5 797
Nyanskaffningar	11	446		457
Avyttringar och utrangeringar	-321	-637	-158	-1 116
Valutakursdifferenser	-6	22	8	24
Anskaffningsvärde vid årets utgång	773	3 137	1 252	5 162
Avskrivningar vid årets ingång		-2 402	-430	-2 832
Årets avskrivningar		-313	-36	-349
Avyttringar och utrangeringar		328	56	384
Valutakursdifferenser		1	-12	-11
Avskrivningar vid årets utgång		-2 386	-422	-2 808
Nedskrivningar vid årets ingång	-312			-312
Årets nedskrivningar	-62			-62
Avyttringar och utrangeringar	3			3
Valutakursdifferenser	-2			-2
Nedskrivningar vid årets utgång	-373	0	0	-373
Redovisat värde	400	751	830	1 981

K31 Övriga tillgångar

	2016	2015	1/1/2015
Fondlikvidfordringar	4 659	11 497	6 813
Övrigt ¹	3 408	3 180	3 289
Summa	8 067	14 677	10 103

1) Reserv för kreditförluster ingår med 4 mkr (7) i koncernen och avser främst kundfordringar. Övertagen egendom för skyddande av fordran uppgick till 145 mkr (16) i koncernen.

K32 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	2016	2015	1/1/2015
Upplupna ränteintäkter	2 930	3 764	4 657
Övrigt	1 621	2 598	1 469
Summa	4 551	6 362	6 126

K33 Skulder till kreditinstitut

	2016	2015	1/1/2015
Värderingskategori, övriga finansiella skulder			
Svenska banker	23 788	85 574	96 673
Svenska kreditinstitut	1 216	1 131	1 370
Utländska banker	46 057	62 749	64 923
Utländska kreditinstitut	757	223	2 741
Summa	71 818	149 677	165 707
Värderingskategori, verkligt värde via resultaträkningen			
Handel			
Svenska banker, återköpsavtal			1 991
Svenska kreditinstitut, återköpsavtal		816	1 907
Utländska banker, återköpsavtal	13		1 848
Summa	13	816	5 746
Summa	71 831	150 493	171 453

K34 In- och upplåning från allmänheten

	2016	2015	1/1/2015
Värderingskategori, övriga finansiella skulder			
Inlåning svensk allmänhet	593 784	548 634	494 420
Inlåning utländsk allmänhet	188 248	194 721	165 576
Upplåning		468	535
Summa	782 032	743 823	660 531
Värderingskategori, verkligt värde via resultaträkningen			
Handel			
Inlåning svensk allmänhet, återköpsavtal	10 892	2 798	15 768
Inlåning utländsk allmänhet, återköpsavtal		1 485	
Övrigt¹			
Inlåning svensk allmänhet		164	381
Summa	10 892	4 447	16 149
Summa	792 924	748 271	676 679
¹)nominellt belopp uppgår till		156	394

K35 Finansiella skulder där kunden bär placeringsrisken

	2016	2015	1/1/2015
Värderingskategori, verkligt värde via resultaträkningen			
Övrigt			
Fondförsäkringssparande	142 921	130 403	121 377
Livförsäkringssparande	18 130	17 718	17 672
Fondsparande		9 715	7 128
Summa	161 051	157 836	146 177

K36 Emitterade värdepapper

	2016	2015	1/1/2015
Värderingskategori, övriga finansiella skulder			
Certifikat	102 225	107 047	195 194
Säkerställda obligationer	537 474	531 978	453 655
Värdeförändring till följd av säkringsredovisning till verkligt värde	12 700	12 830	23 808
Andra räntebärande obligationslån	164 761	154 076	110 999
Värdeförändring till följd av säkringsredovisning till verkligt värde	1 401	168	1 811
Övrigt	12	13	14
Summa	818 573	806 112	785 481
Värderingskategori, verkligt värde via resultaträkningen			
Handel			
Övrigt	14 980	14 561	13 297
Övrigt¹			
Säkerställda obligationer	8 120	5 862	34 205
Andra räntebärande obligationslån			2 029
Summa	23 100	20 423	49 531
Summa	841 673	826 535	835 012
1)nominellt belopp uppgår till	7 030	7 722	32 112

K37 Korta positioner värdepapper

	2016	2015	1/1/2015
Värderingskategori, verkligt värde via resultaträkningen			
Handel			
Aktier	96	246	74
Räntebärande värdepapper	11 518	7 945	26 984
Summa	11 614	8 191	27 058
varav egna emitterade aktier	33	77	

K38 Pensioner

Förmånsbestämda pensionsplaner redovisas i balansräkningen som en avsättning eller tillgång och i resultaträkningen i sin helhet som pensionskostnad inom personalkostnader. Omvärderingar av förmånsbestämda pensionsplaner redovisas i övrigt totalresultat. Avsättningen eller tillgången i balansräkningen är ett netto av skuld för pensionsförpliktelser och det verkliga värdet för de tillgångar som avsatts för ändamålet att trygga pensionsförpliktelserna, så kallade förvaltningstillgångar. Koncernen beräknar avsättning eller tillgång och kostnad för förmånsbestämda pensionslöften utifrån löftenas innebörd samt utifrån egna antaganden om framtida utveckling. Pensionsförpliktelserna liksom tjänstgöringskostnad och räntekostnad för pensionsförpliktelserna inkluderar löneskatt. Löneskatten är beräknad enligt en aktuariell metod.

Näst intill samtliga anställda som har anställts före 2013 i den svenska delen av koncernen omfattas av en förmånsbaserad pensionsplan benämnd BTP 2 (Bankernas tjänstepension), en pensionsplan som omfattar flera arbetsgivare. Den förmånsbestämda pensionsplanen innebär att den anställda garanteras en livslång pension motsvarande en viss procentuell andel av slutlönen och omfattar i huvudsak ålderspension, sjukpension och efterlevandepension. Ersättningsnivåerna är olika för löner inom olika

inkomstbasbelopp. För löner över 30 inkomstbasbelopp utgår ingen pension enligt BTP 2. Koncernens avsättning eller tillgång och pensionskostnad påverkas därför av anställdas förväntade livslängd, förväntade slutlön samt av förväntat inkomstbasbelopp. Pensionsplanen innehåller även en kompletterande ålderspension som från 2001 inte är förmånsbestämd utan avgiftsbestämd. Under 2012 omförhandlades dåvarande BTP till att i sin helhet bli en avgiftsbestämd pensionsplan, BTP 1, för alla nyanställda från och med 2013. Den förmånsbestämda pensionsplanen omfattar därför bara personer som anställdts före 2013 och är därmed under avveckling. Den förmånsbestämda delen av pensionsplanen BTP 2 tryggs genom köp av tjänstepensionsförsäkringar i försäkringsföretaget SPK (Sparinstituten PensionsKassa Försäkringsförening). SPK administrerar pensioner och förvaltar tillgångar för pensionsändamålen både för Swedbank och andra arbetsgivare. Koncernen behöver därför fastställa sin andel av förvaltningstillgångarna som finns hos SPK. Andelen uppgick till cirka 79 procent. Fördelningen sker genom att använda den fördelningsnyckel SPK sannolikt skulle ha använt per balansdagen för att fördela tillgångarna om planen omgående avvecklats alternativt om det förelåg en situation där det erfordrats en extra inbetalning från arbetsgivarna till följd av otillräckliga tillgångar. Arbetsgivarna har ett ansvar att säkerställa att SPK har tillräckligt med tillgångar för att fullgöra pensionsplanens förpliktelser mätt utifrån den lagstiftningen som åligger SPK. Något sådant underskott finns inte. SPK:s förvaltning av tillgångarna sker främst utifrån det regelverk som åligger SPK. Koncernens tillgång eller avsättning och övrigt totalresultat påverkas därför av SPK:s förvaltningsresultat.

För personer som har varit i ledande ställning finns kompletterande individuella förmånsbestämda pensionslöften. Dessa tryggs genom avsättningar till pensionsstiftelser, vilka sker i enlighet med Tryggandelagen.

Den mindre förmånsbestämd pensionsplan för anställda i Swedbank AB:s norska filial stängdes under 2016. Den totala reglering blev 11 mkr. Swedbank har inga flera förmånsbestämda pensionsplaner inom Gruppen.

Belopp redovisade i balansräkningen för förmånsbestämda pensionsförpliktelser	2016	2015	1/1/2015
Fonderade pensionsförpliktelser och löneskatt	20 900	18 129	20 977
Förvaltningstillgångarnas verkliga värde	-19 494	-19 385	-18 429
Avsättningar för pensioner	1 406	-1 256	2 548
varav redovisat som pensionstillgångar		1 274	
varav redovisat som pensionsavsättningar	1 406	18	2 548

Förändringar av fonderade förmånsbestämda pensionsförpliktelser, inklusive löneskatt	2016	2015
Ingående förpliktelser	18 129	20 977
Tjänstgöringskostnad och löneskatt	511	613
Räntekostnad på pensionsförpliktelser	622	471
Pensionsutbetalningar	-757	-742
Löneskatteutbetalningar	-174	-182
Omvärdering	2 628	-2 947
Regleringar	-57	-62
Valutakursdifferenser	-2	1
Utgående förpliktelser	20 900	18 129

Fonderade pensionsförpliktelser, inklusive löneskatt	2016	2015	2016
			Antal
Aktiva	7 736	6 750	7 219
Vilande	3 932	3 201	10 038
Pensionärer	9 232	8 178	11 781
Summa	20 900	18 129	29 038
Intjänade	18 846	16 715	
Ej intjänade	2 054	1 414	
Summa	20 900	18 129	
varav belopp som är hänförliga till framtida löneökningar	1 973	1 306	

Förändringar av förvaltningstillgångar	2016	2015
Ingående verkligt värde	19 385	18 429
Räntetäkt på förvaltningstillgångar	670	421
Pensionspremier och avsättningar till stiftelser	721	753
Pensionsutbetalningar	-757	-742
Omvärdering	-482	591
Regleringar	-46	-65
Valutakursdifferenser	3	-2
Utgående verkligt värde	19 494	19 385

Förvaltningstillgångarnas verkliga värden	2016	varav noterat pris på aktiv marknad	2015	varav noterat pris på aktiv marknad
Likvida medel	344	344	350	350
Skuldinstrument				
Svenska staten och kommuner			501	501
Utländska			20	20
Derivat, valuterelaterade			82	82
Investeringsfonder, räntor	8 523	8 523	6 903	6 903
Investeringsfonder, aktier	2 784	2 784	5 671	5 671
Investeringsfonder, övrigt	7 799	6 260	5 857	4 579
Övrigt			1	1
Summa	19 494	17 955	19 385	18 107
varav egna emitterade instrument likvida medel			195	

Löptidsöversikt 2016	Odiskonterade kassaflöden				Utan löptid/ diskonterings- effekt	Totalt
	< 1 år	1-5 år	5-10 år	> 10 år		
Fonderade pensionsförpliktelser, inklusive löneskatt	949	3 274	4 104	43 216	-30 643	20 900
Förvaltningstillgångar	344				19 150	19 494
Förväntade pensionspremier och avsättningar till stiftelser	784					

Löptidsöversikt 2015	Odiskonterade kassaflöden				Utan löptid/ diskonterings- effekt	Totalt
	< 1 år	1-5 år	5-10 år	> 10 år		
Fonderade pensionsförpliktelser, inklusive löneskatt	960	3 324	4 122	41 907	-32 184	18 129
Förvaltningstillgångar	669	185	64		18 467	19 385
Förväntade pensionspremier och avsättningar till stiftelser	797					

Pensionskostnad redovisad i resultaträkningen	2016	2015
Tjänstgöringskostnad och löneskatt	511	613
Räntekostnad på pensionsförpliktelser	622	471
Ränteintäkt på förvaltningstillgångar	-670	-421
Regleringar	-11	3
Pensionskostnad förmånsbestämda planer	452	666
Erlagda premier för avgiftsbestämda pensionsplaner och löneskatt	331	271
Summa	783	937

Omvärdering av förmånsbestämda pensionsplaner redovisad i övrigt totalresultat	2016	2015
Erfarenhetsmässiga aktuariella vinster och förluster	491	205
Aktuariella vinster och förluster till följd av ändrade finansiella antaganden	-3 052	2 742
Aktuariella vinster och förluster till följd av ändrade demografiska antaganden	-67	
Skillnad mellan verklig avkastning och beräknad ränteintäkt på förvaltningstillgångar	-482	591
Summa	-3 110	3 539

Aktuariella antaganden, procent	2016	2015
Finansiella		
Diskonteringsränta 1 januari	3,53	2,29
Diskonteringsränta 31 december	2,79	3,53
Framtida årliga löneökningar 1 januari	2,84	2,54
Framtida årliga löneökningar 31 december	3,00	2,84
Framtida årliga pensionsuppräknings/inflation 1 januari	1,63	1,28
Framtida årliga pensionsuppräknings/inflation 31 december	1,84	1,63
Framtida årliga förändringar av inkomstbelopp 1 januari	3,63	3,28
Framtida årliga förändringar av inkomstbelopp 31 december	3,74	3,63
Demografiska		
Berättigade anställdas val att utnyttja option till tidigare pensionsavgång	50,00	50,00
Framtida årlig personalomsättning	3,50	3,50
Förväntad återstående livslängd för 65-årig man, år	22	22
Förväntad återstående livslängd för 65-årig kvinna, år	24	24

Känslighetsanalys, pensionsförpliktelser	2016	2015
Finansiella		
Förändring av diskonteringsränta - 25 bps	847	743
Förändring av löneökningssantagande +25 bps	411	317
Förändring av pensionsuppräknings/inflation +25 bps	908	738
Förändring av inkomstbasbelopp -25 bps	180	129
Demografiska		
Samtliga berättigade anställda utnyttjar option till tidigare pensionsavgång maximalt	904	927
Förändring av personalomsättning -25 bps	17	13
Förväntad återstående livslängd för nu 65-årig man och kvinna +2 år	1 411	1 077

När resultatet för lämnade förmånsbestämda pensionsförpliktelser beräknas krävs att både finansiella och demografiska antaganden görs för framtida utveckling av faktorer som påverkar storleken av de framtida pensionsutbetalningarna. Diskonteringsräntan är den räntesats som används för att diskontera värdet av framtida utbetalningar. Räntan fastställs utifrån en marknadsräntan för förstklassiga företagsobligationer som handlas på en fungerande marknad med återstående löptid och valuta som motsvarar pensionsförpliktelsernas egenskaper. Koncernen anser att svenska säkerställda bostadsobligationer utgör sådana obligationer varför diskonteringsräntan baseras på prisnoteringar för dessa. Egna emissioner exkluderas. De avlästa prisnoteringarna justeras till relevant återstående löptid med hjälp av priser för ränteswappar. Den vägda genomsnittliga löptiden för den förmånsbestämda förpliktelsen uppgick till knappa 20 år. En sänkning av diskonteringsräntan med 0,25 procentenheter skulle medföra en ökning av pensionsavsättningen med cirka 847 mkr (743) och en ökning av pensionskostnaden med 56 mkr (37). Framtida årliga löneökningar speglar förväntade framtida löneökningar som en sammansatt effekt av både avtalsenliga löneökningar och löneglidning. I och med att den förmånsbestämda pensionsplanen inte längre omfattar nyanställda utan enbart de som anställdes före 2013 används ett åldersbaserat löneökningssantagande. Det innebär att ett unikt löneökningssantagande sätts för varje åldersgrupp av anställda. Inflationsantagandet fastställs utifrån noterade priser för nominella respektive reala statsobligationer. För längre löptider, där noterade priser saknas, antas inflationsantagandet gradvis anpassas till Riksbankens mål om 2,00 procentenheter. De slutliga förmånerna enligt BTP styrs utifrån inkomstbasbeloppet. Därför måste den framtida förändringen av inkomstbasbeloppet bedömas. Antagandet baseras på historiskt utfall. Även årlig pensionsuppräkningsränta måste bedömas då uppräkningshistoriskt sett alltid har skett. Pensionsuppräkningsräntan antas motsvara inflationsantagandet. BTP 2 innehåller en möjlighet för anställda födda 1966 och tidigare att fritt välja en något tidigare pensionsålder än normalt i utbyte mot en något lägre ersättningsnivå. Eftersom det är en fri valmöjlighet för dessa anställda görs ett antagande för ett sådant framtida utfall. Förtida pensioneringar som är ett gemensamt beslut mellan arbetsgivare och anställd bedöms inte bland de aktuariella antagandena utan kostnadsförs när de inträffar. Antagandet om förmånstagarnas återstående livslängd uppdateras årligen.

K39 Försäkringsavsättningar

	Livförsäkring			Skadeförsäkring			Totalt		
	2016	2015	1/1/2015	2016	2015	1/1/2015	2016	2015	1/1/2015
Ingående balans	1 537	1 584	1 513	191	161	132	1 728	1 745	1 645
Avsättningar	978	972	1 057	405	321	251	1 383	1 293	1 308
Utbetalningar	-966	-981	-1 059	-375	-285	-231	-1 341	-1 266	-1 290
Valutakursdifferenser	43	-38	73	7	-6	9	50	-44	82
Utgående balans	1 592	1 537	1 584	228	191	161	1 820	1 728	1 745

Avsättningar för försäkringsavtal

Koncernen gör avsättningar för de försäkringsavtal eller delar av avtal där betydande försäkringsrisk överförs från försäkringstagaren till koncernen. Försäkringsrisk är annan risk än finansiell risk och innebär att koncernen kompenserar försäkringstagaren om en angiven viss framtida händelse har negativ inverkan på försäkringstagaren. Koncernen kompenseras genom erhållna premier från försäkringstagarna. Avsätt-

ningar görs för fastställda skador och motsvarar beloppet som ska betalas ut. Avsättningar görs även för inträffade skadefall som ännu inte rapporterats. Till grund för avsättningens storlek görs en statistisk bedömning av förväntat skadeutfall baserat på tidigare års erfarenheter för respektive typ av försäkringsavtal. Antaganden görs om räntenivå, sjuklighet, dödlighet och omkostnader.

K40 Övriga skulder och avsättningar

	2016	2015	1/1/2015
Fondlikvidskulder	4 894	11 978	8 624
Övriga skulder	9 860	10 380	12 144
Reserveringar för garantier	128	45	50
Omstruktureringsreserv	62	265	524
Övriga avsättningar	44	46	988
Summa	14 989	22 715	22 330

I samband med att Swedbank AB under 2014 förvärvade Sparbanken Öresund AB avsattes en omstruktureringsreserv om 591 mkr. I förvärvsanalysen ingick ytterligare avsättningar om 1 025 mkr som i allt väsentligt avsåg förlustkontrakt. Av avsatta reserver så har 129 mkr (1 134) ianspråktagits under 2016 och 118 mkr (43) har återförts i resultaträkningen som minskade personalkostnader. Under 2016 redovisades det en ny omstruktureringsreserv om 44 mkr avseende rörelsesegmentet Stora företag & Institutioner.

K41 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2016	2015	1/1/2015
Upplupna räntekostnader	7 769	9 238	9 329
Övrigt	3 148	4 005	3 742
Summa	10 917	13 243	13 071

K42 Efterställda skulder

	2016	2015	1/1/2015
Värderingskategori, övriga finansiella skulder			
Förlagslån	12 703	12 382	12 874
Värdeförändring till följd av säkringsredovisning till verkligt värde	222	265	268
Summa förlagslån	12 925	12 647	13 142
Eviga förlagslån	14 116	11 585	5 290
varav primärkapitaltillskott	14 116	11 585	5 290
Värdeförändring till följd av säkringsredovisning till verkligt värde	213	381	525
Summa eviga förlagslån	14 329	11 965	5 815
Summa	27 254	24 613	18 957

Swedbank har 1 250 miljoner USD i utestående primärkapitaltillskott (AT1), vilka är eviga med en möjlighet till inlösen efter fem år. Instrumentet har en obligatorisk konvertering till stamaktier om Swedbank AB:s kapitalbas minskar till en viss nivå.

K43 Eget kapital

	2016	2015	1/1/2015
Bundet eget kapital			
Aktiekapital, stamaktier	24 904	24 904	24 904
Reservfond	9 389	9 648	9 050
Övriga fonder ¹⁾	20 728	19 563	16 981
Summa	55 021	54 115	50 935
Fritt eget kapital			
Valutaomräkning av utlandsverksamhet	853	132	763
Kassaflödessäkringar	77	17	-105
Överkursfond	13 206	13 206	13 206
Balanserad vinst	60 358	55 693	52 404
Summa	74 494	69 048	66 268
Minoritetskapital	190	179	170
Summa eget kapital	129 705	123 342	117 373

Kvotvärde per aktie är 22 kronor.

¹⁾ Fond för utvecklingsavgifter ingår i Övriga fonder med 771 mkr.

Stamaktier

Antal	2016	2015	1/1/2015
Beslutade, emitterade och fullt betalda	1 132 005 722	1 132 005 722	1 132 005 722
Egna aktier	-21 273 902	-26 601 972	-29 750 577
Egna aktier för handelsändamål			-166 211
Utestående	1 110 731 820	1 105 403 750	1 102 088 934
Ingående balans	1 105 403 750	1 102 088 934	1 097 406 722
Överlåtna aktier till anställda avseende aktierelaterad ersättning	5 328 070	3 148 605	3 249 423
Återköp av egna aktier för handelsändamål			-166 211
Avyttring av egna aktier för handelsändamål		166 211	
Intresseföretags avyttring av aktier			1 599 000
Utgående balans	1 110 731 820	1 105 403 750	1 102 088 934

Kvotvärde per aktie är 22 kronor.

Årets förändringar av eget kapital samt uppdelning enligt IFRS framgår av rapporten Förändringar i eget kapital. Stamaktier berättigar till vardera en röst och vinstutdelning. Egna innehav ger inte rätt till vinstutdelning.

K44 Verkligt värde för finansiella instrument

Redovisat värde och verkligt värde för finansiella instrument

Nedan redogörs för en jämförelse mellan redovisat och verkligt värde för koncernens finansiella tillgångar och finansiella skulder enligt definitionen i IAS 39.

Fastställande av verkligt värde för finansiella instrument

När koncernen fastställer verkliga värden för finansiella instrument används olika metoder beroende på graden av observerbarhet av marknadsdata i värderingen samt aktiviteten på marknaden. En aktiv marknad anses vara antingen en reglerad eller tillförlitlig handelsplats där noterade priser är lättillgängliga och uppvisar en regelbundenhet. Det görs löpande en bedömning kring aktiviteten genom att analysera faktorer såsom skillnader i köp- och säljkurser.

Metoderna är uppdelade på tre olika nivåer:

- Nivå 1: Ojusterat, noterat pris på en aktiv marknad
- Nivå 2: Justerat, pris eller värderingsmodell med värderingsparametrar härledda från en aktiv marknad
- Nivå 3: Värderingsmodell där signifikanta värderingsparametrar inte är observerbara och därav baseras på interna antaganden

När finansiella tillgångar och finansiella skulder på aktiva marknader har marknadsrisker som motverkar varandra används genomsnitt av köp- och säljkurser som grund när verkliga värden fastställs. För eventuellt öppna nettopositioner tillämpas köp- eller säljkurs utifrån vad som är tillämpligt, det vill säga köpkurs för långa positioner och säljkurs för korta positioner.

I de fall som det saknas en aktiv marknad bestäms verkligt värde med hjälp av etablerade värderingsmetoder och -modeller. I dessa fall kan antaganden som inte direkt kan härledas till en marknad tillämpas, dessa antaganden baseras på erfarenhet och kunskap kring värdering på de finansiella marknaderna. Målet är dock att alltid maximera användningen av data från en aktiv marknad. Samtliga värderingsmetoder och modeller samt interna antaganden valideras kontinuerligt av den oberoende riskkontrollenheten. I de fall som det anses nödvändigt görs relevanta justeringar för att spegla ett verkligt värde, så kallade verkligt värde justeringar. Detta görs för att på ett korrekt sätt återspegla de parametrar som finns i de finansiella instrumenten och som ska återspeglas i dess värdering. Exempelvis för OTC-derivat, där motpartsrisken inte regleras med kontantsäkerheter, sker verkligt värde justering utifrån den aktuella motpartsrisken (CVA och DVA).

Koncernen har en fortlöpande process där finansiella instrument som indikerar hög nivå av egna uppskattningar eller låg nivå av observerbar marknadsdata fångas upp. I processen bestäms på vilket sätt beräkningen ska ske utifrån hur de interna antagandena förväntas påverka värderingen. I de fall de interna antagandena har en betydande påverkan på det verkliga värdet rapporteras det finansiella instrumentet i nivå 3. Processen inkluderar även en analys och bedömning, utifrån kvaliteten på värderingsdata, samt om en typ av finansiella instrument ska överföras mellan de olika nivåerna.

För ut- och inlåning med rörlig ränta, vilka redovisas till upplupet anskaffningsvärde, anses redovisat värde överensstämma med verkligt värde.

	2016			2015			1/1/2015		
	Verkligt värde	Redovisat värde	Skillnad	Verkligt värde	Redovisat värde	Skillnad	Verkligt värde	Redovisat värde	Skillnad
Tillgångar									
Finansiella tillgångar enligt IAS 39									
Kassa och tillgodohavande hos centralbanker	121 347	121 347		186 312	186 312		113 768	113 768	
Belåningsbara statsskuldförbindelser m.m.	107 647	107 571	76	76 628	76 552	76	46 307	46 225	82
varav verkligt värde via resultaträkningen	22 169	22 169		76 084	76 084		45 724	45 724	
varav hålles till förfall	85 478	85 402	76	544	468	76	583	501	82
Utlåning till kreditinstitut	32 197	32 197		86 418	86 418		113 820	113 820	
varav lånefordringar	31 345	31 345		84 679	84 679		96 351	96 351	
varav verkligt värde via resultaträkningen	852	852		1 739	1 739		17 469	17 469	
Utlåning till allmänheten	1 512 686	1 507 247	5 439	1 419 486	1 413 955	5 531	1 412 718	1 404 507	8 211
varav lånefordringar	1 322 174	1 316 735	5 439	1 188 510	1 182 979	5 531	1 071 947	1 063 736	8 211
varav verkligt värde via resultaträkningen	190 512	190 512		230 976	230 976		340 771	340 771	
Värdeförändring på räntesäkrad post i portföljsäkring	1 482	1 482		1 009	1 009		1 291	1 291	
Obligationer och räntebärande värdepapper	74 508	74 501	7	88 618	88 610	8	124 465	124 455	10
varav verkligt värde via resultaträkningen	70 833	70 833		84 692	84 692		123 170	123 170	
varav investeringar som hålles till förfall	3 675	3 668	7	3 926	3 918	8	1 295	1 285	10
Finansiella tillgångar där kunder bär placeringsrisken	160 114	160 114		153 442	153 442		143 319	143 319	
Aktier och andelar	23 897	23 897		11 074	11 074		9 931	9 931	
varav verkligt värde via resultaträkningen	23 880	23 880		11 005	11 005		9 880	9 880	
varav tillgängliga för försäljning	17	17		69	69		51	51	
Derivat	87 811	87 811		86 107	86 107		123 202	123 202	
Övriga finansiella tillgångar	10 851	10 851		18 425	18 425		14 712	14 712	
Summa	2 132 540	2 127 018	5 522	2 127 519	2 121 904	5 615	2 103 533	2 095 230	8 303
Aktier och andelar i intresseföretag		7 319			5 382			4 924	
Finansiella tillgångar som innehas för försäljning					148			615	
Icke finansiella tillgångar		19 866			21 421			20 528	
Summa		2 154 203			2 148 855			2 121 297	

	2016			2015			1/1/2015		
	Verkligt värde	Redovisat värde	Skillnad	Verkligt värde	Redovisat värde	Skillnad	Verkligt värde	Redovisat värde	Skillnad
Skulder									
Finansiella skulder enligt IAS 39									
Skulder till kreditinstitut	71 615	71 831	-216	150 302	150 493	-191	171 457	171 453	4
varav övriga finansiella skulder	71 602	71 818	-216	149 486	149 677	-191	165 711	165 707	4
varav verkligt värde via resultaträkningen	13	13		816	816		5 746	5 746	
In- och upplåning från allmänheten	792 905	792 924	-19	748 254	748 271	-17	676 662	676 679	-17
varav övriga finansiella skulder	782 013	782 032	-19	743 806	743 823	-17	660 514	660 531	-17
varav verkligt värde via resultaträkningen	10 892	10 892		4 447	4 447		16 149	16 149	
Emitterade värdepapper	849 097	841 673	7 424	832 196	826 535	5 661	842 238	835 012	7 226
varav övriga finansiella skulder	825 997	818 573	7 424	811 773	806 112	5 661	792 707	785 481	7 226
varav verkligt värde via resultaträkningen	23 100	23 100		20 423	20 423		49 531	49 531	
Finansiella skulder där kunder bär placeringsrisken	161 051	161 051		157 836	157 836		146 177	146 177	
Efterställda skulder	27 254	27 254		24 627	24 613	14	18 932	18 957	-25
varav övriga finansiella skulder	27 254	27 254		24 627	24 613	14	18 932	18 957	-25
Derivat	85 589	85 589		68 681	68 681		85 694	85 694	
Korta positioner värdepapper	11 614	11 614		8 191	8 191		27 058	27 058	
varav verkligt värde via resultaträkningen	11 614	11 614		8 191	8 191		27 058	27 058	
Övriga finansiella skulder	22 524	22 524		31 596	31 596		30 096	30 096	
Summa	2 021 649	2 014 460	7 189	2 021 683	2 016 216	5 467	1 998 314	1 991 126	7 188
Finansiella skulder som innehas för försäljning					14			39	
Icke finansiella skulder		10 038			9 283			12 759	
Summa		2 024 498			2 025 513			2 003 924	

Finansiella instrument redovisade till verkligt värde

Efterföljande tabeller redovisar beloppsmässiga fördelningar på de tre olika värderingsnivåerna avseende finansiella instrument som redovisas till verkligt värde.

Nivå 1 innehåller i huvudsak aktier, fondandelar, obligationer, statsskuldsväxlar, certifikat och standardiserade derivat där det noterade priset använts vid värderingen. Egna emitterade värdepapper som handlas på en aktiv marknad ingår även i denna grupp.

Nivå 2 innehåller i huvudsak mindre likvida obligationer som värderas på kurva, utlåning, upplåning, skulder i försäkringsverksamheten vars värde direkt är kopplat till ett specifikt tillgångsvärde som värderas baserat på observerbara indata. För mindre likvida obligationsinnehav sker justering för kreditspread baserat på observerbara marknadsdata såsom marknaden för kreditderivat. För utlåning till allmänhet, där observerbara marknadsdata för kreditmarginalen saknas vid värderingstillfället, används kreditmarginalen för senast genomförda transaktion med samma motpart. Det är merparten av hypotekslåning till privatpersoner samt viss annan utlåning med avtalad fast ränta inom Svensk bankverksamhet som värderas till verkligt värde. Egna emitterade värdepapper som inte är noterade men som värderas enligt noterade priser för likvärdiga noterade obligationer ingår även dessa i nivå 2.

Nivå 3 innehåller övriga finansiella instrument där egna interna antaganden har betydande effekt för beräkningen av det verkliga värdet. Nivå 3 innehåller i huvudsak onoterade eget kapitalinstrument och illikvida optioner. Nivå 3 inkluderar konvertibla preferensaktier i VISA Inc. Andelarna är föremål för försäljningsrestriktioner under en period på upp till 12 år och kan också under vissa förutsättningar behöva återlämnas. Då likvida noteringar saknas för instrumentet har dess marknadsvärde fastställts med betydande inslag av egna interna antaganden och rapporteras därför i nivå 3 som eget kapitalinstrument. Optionerna säkrar marknadsvärdet förändringar i sammansatta skuldinstrument, så kallade strukturerade produkter. De strukturerade produkterna består av ett motsvarande optionselement samt ett värdekontrakt vilket i princip är en vanlig räntebärande obligation. När koncernen avgör i vilken nivå de finansiella instrumenten ska redovisas bedöms de i sin helhet var för sig. Eftersom obligationsdelen i strukturerade produkter i allt väsentligt utgör det finansiella instrumentets verkliga värde har egna interna antaganden som används för att värdera det illikvida optionselementet normalt inte en betydande effekt för värderingen och det finansiella instrumentet rapporteras då normalt i nivå 2. Koncernen säkrar marknadsrisk som uppkommer i strukturerade produkter med innehav i enskilda optioner. De interna

antagandena som används vid värderingen för det enskilda finansiella instrumentet får då större betydelse, varför flera av dessa rapporteras som derivat i nivå 3. Givet historiska rörelser i de underliggande priserna för optioner i nivå 3 är det inte sannolikt att kommande prisrörelser påverkar marknadsvärdet mer än +/- 19 mkr.

Då värderingsmodeller används för att fastställa verkligt värde för finansiella instrument i nivå 3 anses den ersättning som erlagts eller erhållits vara bästa bedömning av verkligt värde vid första redovisningstillfället. Då det skulle kunna uppkomma en skillnad mellan detta verkliga värde och verkligt värde vid den tidpunkten enligt värderingsmodellen, så kallade dag ett resultat, kalibrerar koncernen sina värderingsmodeller för att undvika skillnader. Per årsskiftet fanns inga ackumulerade skillnader som inte redovisats i resultaträkningen.

Överföringar mellan värderingsnivåerna rapporteras som om de skett i slutet av varje kvartal. Under åren 2016 och 2015 har det inte förekommit några överföringar av finansiella instrument mellan värderingsnivå 1 och 2. Finansiella instrument överförs från nivå 3 eller till nivå 3 beroende på att de interna antagandena har fått ändrad betydelse för värderingen.

Värdeförändringar för utlåning till allmänhet värderad i enlighet med verkligt värde optionen och som härrör från förändringar i låntagarens kreditrisk uppgick under perioden till -3 mkr (-9) och redovisades som kreditförluster. Ackumulerat uppgick sådana värdeförändringar till -14 mkr (-49). Beloppet beräknas utifrån skillnaden mellan aktuell uppskattad återbetalningsförmåga för låntagaren jämfört med uppskattad återbetalningsförmåga för låntagaren vid lånetillfället. Övrig förändring av verkligt värde betraktas som hänförlig till marknadsrisker. Värdeförändring för egna emitterade värdepapper i nivå 2, vilka är värderade i enlighet med verkligt värde optionen, och som härrör från egen förändrad kreditrisk uppgick under perioden till 36 mkr (81). Värdeförändringen redovisades som nettoresultat finansiella poster till verkligt värde. Den ackumulerade värdeförändringen uppgick till -49 mkr (-41). Förändring som hänförs till egen kreditrisk har fastställs genom att beräkna skillnaden i värde baserat på aktuella priser från externa parter avseende egen kreditrisk i egna icke noterade emissioner i förhållande till värde baserat på priser avseende egen kreditrisk för egen icke noterad emission vid emissionstillfället.

I efterföljande tabell framgår finansiella instrument redovisade till verkligt värde per årsskiftet fördelat per värderingsnivå.

	2016			
	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Tillgångar				
Belåningsbara statsskuldförbindelser m.m.	16 740	5 429		22 169
Utlåning till kreditinstitut		852		852
Utlåning till allmänheten		190 512		190 512
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	42 650	28 183		70 833
Aktier och andelar	23 604	135	158	23 897
Finansiella tillgångar där kunder bär placeringsrisken	160 115			160 115
Derivat	138	87 608	65	87 811
Summa	243 247	312 719	223	556 189
Skulder				
Skulder till kreditinstitut		13		13
In- och upplåning från allmänheten		10 892		10 892
Emitterade värdepapper	3 270	19 830		23 100
Finansiella skulder där kunder bär placeringsrisken		161 051		161 051
Derivat	75	85 514		85 589
Korta positioner värdepapper	11 614			11 614
Summa	14 959	277 300		292 259

	2015			
	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Tillgångar				
Belåningsbara statsskuldförbindelser m.m.	24 650	51 434		76 084
Utlåning till kreditinstitut		1 739		1 739
Utlåning till allmänheten		230 976		230 976
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	59 213	25 479		84 692
Aktier och andelar	10 908	93	73	11 074
Finansiella tillgångar där kunder bär placeringsrisken	153 442			153 442
Derivat	166	85 827	114	86 107
Summa	248 379	395 548	187	644 114
Skulder				
Skulder till kreditinstitut		816		816
In- och upplåning från allmänheten		4 447		4 447
Emitterade värdepapper	1 509	18 914		20 423
Finansiella skulder där kunder bär placeringsrisken		157 836		157 836
Derivat	28	68 653		68 681
Korta positioner värdepapper	8 191			8 191
Summa	9 728	250 666		260 394

Förändringar inom nivå 3

	2016		
	Tillgångar		
	Eget kapital instrument	Derivat	Summa
Ingående balans	73	114	187
Köp	3		3
Erhållna VISA Inc C-aktier	62		62
Försäljning av tillgångar	-55		-55
Förfall		-19	-19
Emitterat		1	1
Överfört från nivå 1 till nivå 3	64		64
Överfört från nivå 3 till nivå 2		-8	-8
Vinst eller förlust	11	-23	-12
varav i resultaträkningen, Nettoresultat finansiella poster till verkligt värde	11	-23	-12
varav realiserade vinster eller förluster för poster som innehas per balansdagen	17	-19	-2
Utgående balans	158	65	223

Förändringar inom nivå 3

	2015		
	Tillgångar		
	Eget kapital instrument	Derivat	Summa
Ingående balans	77	81	158
Köp	16		16
Försäljning av tillgångar	-15		-15
Förfall		-35	-35
Emitterat		9	9
Överfört från nivå 2 till nivå 3		148	148
Överfört från nivå 3 till nivå 2		-83	-83
Överfört från nivå 3 till nivå 1	-2		-2
Vinst eller förlust	-3	-6	-9
varav i resultaträkningen, Nettoresultat finansiella poster till verkligt värde	-3	-6	-9
varav realiserade vinster eller förluster för poster som innehas per balansdagen		-47	-47
Utgående balans	73	114	187

Finansiella instrument redovisade till upplupet anskaffningsvärde

Efterföljande tabeller fördelar verkliga värden på de tre olika värderingsnivåerna för finansiella instrument som redovisas till upplupet anskaffningsvärde.

	2016				
	Redovisat värde	Verkligt värde			Totalt
		Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	
Tillgångar					
Belåningsbara statsskuldförbindelser m.m.	85 402	85 478			85 478
Utlåning till kreditinstitut	31 345		31 345		31 345
Utlåning till allmänheten	1 316 735		1 322 174		1 322 174
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	3 668	52	3 623		3 675
Summa	1 437 150	85 530	1 357 142		1 442 672
Skulder					
Skulder till kreditinstitut	71 818		71 602		71 602
In- och upplåning från allmänheten	782 032		782 013		782 013
Emitterade värdepapper	818 573	516 222	309 775		825 997
Efterställda skulder	27 254		27 254		27 254
Summa	1 699 677	516 222	1 190 644		1 706 866
	2015				
	Redovisat värde	Verkligt värde			Totalt
		Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	
Tillgångar					
Belåningsbara statsskuldförbindelser m.m.	468	544			544
Utlåning till kreditinstitut	84 679		84 679		84 679
Utlåning till allmänheten	1 182 979		1 188 510		1 188 510
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	3 918	69	3 693	164	3 926
Summa	1 272 044	613	1 276 882	164	1 277 659
Skulder					
Skulder till kreditinstitut	149 676		149 485		149 485
In- och upplåning från allmänheten	743 823		743 806		743 806
Emitterade värdepapper	806 112	339 153	472 620		811 773
Efterställda skulder	24 613		24 626		24 626
Summa	1 724 224	339 153	1 390 537		1 729 690

K45 Finansiella tillgångar och skulder som har kvittats eller omfattas av nettningssavtal eller liknande avtal

Tabellerna nedan redovisar finansiella instrument som har kvittats i balansräkningen i enlighet med IAS 32 och de som omfattas av rättsligt bindande ramavtal avseende nettning eller liknande avtal som inte har kvalificerats för kvittning. De finansiella instrumenten avser derivat, återköpsavtal och omvända återköpsavtal, värdepappersinlåning och värdepapperslån. Säkerheter avser finansiella instrument eller kontanter som erhållits eller lämnats för transaktioner som omfattas av rättsligt bindande avtal om nettning eller liknande avtal, vilka tillåter nettning av förpliktelser emot motparter

vid fallissemang. Säkerheternas värde är begränsade till det relaterade belopp som redovisats i balansräkningen, därför är säkerheters övervärden inte inkluderade. Belopp som inte kvittats i balansräkningen presenteras som en reduktion av det redovisade värdet för finansiella tillgångar eller skulder för att redovisa tillgångens och skuldens nettoexponering. Kvittade belopp för derivattillgångar respektive derivatsskulder inkluderar kvittade kontantsäkerheter om 2 482 mkr (1 666) respektive 614 mkr (775).

Tillgångar	2016				2015			
	Derivat	Omvända återköpsavtal	Inlånade värdepapper	Summa	Derivat	Omvända återköpsavtal	Inlånade värdepapper	Summa
Finansiella tillgångar som inte är föremål för kvittning, nettningssavtal eller liknande avtal	2 201			2 201	4 731			4 731
Finansiella tillgångar som är föremål för kvittning, nettningssavtal eller liknande avtal	85 610	49 713	435	135 758	81 376	36 405	74	117 855
Redovisat värde i balansräkningen	87 811	49 713	435	137 959	86 107	36 405	74	122 586
Finansiella tillgångar som är föremål för kvittning, nettningssavtal eller liknande avtal								
Bruttobelopp	97 447	54 216	435	152 098	95 327	39 404	74	134 805
Kvittade belopp	-11 837	-4 503		-16 340	-13 951	-2 999		-16 950
Redovisat värde i balansräkningen	85 610	49 713	435	135 758	81 376	36 405	74	117 855
Relaterade belopp som inte kvittats i balansräkningen								
Finansiella instrument, nettningssavtal	36 308	10 383		46 691	39 613	5 085		44 698
Finansiella instrument, säkerheter	1 089	39 329	435	40 853	1 220	31 320	74	32 614
Kontanter, säkerheter	12 676			12 676	19 915			19 915
Summa av belopp som inte har kvittats i balansräkningen	50 073	49 712	435	100 220	60 748	36 405	74	97 227
Nettobelopp	35 537	1		35 538	20 628			20 628

Skulder	2016				2015			
	Derivat	Återköpsavtal	Utlånade värdepapper	Summa	Derivat	Återköpsavtal	Utlånade värdepapper	Summa
Finansiella skulder som inte är föremål för kvittning, nettningssavtal eller liknande avtal	2 847			2 847	2 885			2 885
Finansiella skulder som är föremål för kvittning, nettningssavtal eller liknande avtal	82 742	10 905	10	93 657	65 796	5 102	13	70 911
Redovisat värde i balansräkningen	85 589	10 905	10	96 504	68 681	5 102	13	73 796
Finansiella skulder som är föremål för kvittning, nettningssavtal eller liknande avtal								
Bruttobelopp	96 447	15 408	10	111 865	80 638	8 101	13	88 752
Kvittade belopp	-13 705	-4 503		-18 208	-14 842	-2 999		-17 841
Redovisat värde i balansräkningen	82 742	10 905	10	93 657	65 796	5 102	13	70 911
Relaterade belopp som inte kvittats i balansräkningen								
Finansiella instrument, nettningssavtal	36 308	10 383		46 691	39 613	5 085		44 698
Finansiella instrument, säkerheter	3 860	521	10	4 391	3 021	7	13	3 041
Kontanter, säkerheter	13 775			13 775	15 651	2		15 653
Summa av belopp som inte har kvittats i balansräkningen	53 943	10 904	10	64 857	58 285	5 094	13	63 392
Nettobelopp	28 799	1		28 800	7 511	8		7 519

K46 Specifikation av justeringar för poster som ej ingår i kassaflödet i den löpande verksamheten

	2016	2015
Periodiserade uppläggningsavgifter	-707	-514
Orealiserade värdeförändringar/valutakursförändringar	-2 305	1 710
Realisationsresultat vid försäljning av dotter- och intresseföretag	11	-41
Realisationsresultat vid försäljning av fastigheter och inventarier		-1
Outdelad kapitalandel intresseföretag	-2 068	-810
Av- och nedskrivningar på materiella anläggningstillgångar inklusive återtagna leasingobjekt	320	362
Av- och nedskrivningar på goodwill och övriga immateriella anläggningstillgångar	344	574
Nedskrivning av lån	1 619	990
Förändring av avsättningar försäkringsavtal	-12	-15
Upplupna intäkter och förutbetalda kostnader	1 895	-257
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	-1 609	-2 330
Aktierelaterad ersättning	378	413
Övrigt	-40	-7
Summa	-2 174	74

K47 Utbetalad och föreslagen utdelning

	2016		2015	
	Kr per aktie	Summa	Kr per aktie	Summa
Stamaktier				
Utbetald utdelning	10,70	11 880	11,35	12 539
Föreslagen utdelning	13,20	14 695	10,70	11 880

Styrelsen föreslår att en utdelning på 13,20 kr per stamaktie (10,70) ges 2017 för räkenskapsåret 2016, vilket motsvarar 14 695 mkr (11 880).

För mer information se moderbolagets not M43.

K48 Ställda panter, eventalförpliktelser och åtaganden

Ställda panter

För egna skulder ställda säkerheter	2016	2015	1/1/2015
Statspapper och obligationer pantsatta hos Riksbanken	8 121	9 675	8 092
Statspapper och obligationer pantsatta hos utländska centralbanker	6 434	12 772	10 073
Statspapper och obligationer pantsatta för skulder till kreditinstitut, repor	2 728	1 241	5 033
Statspapper och obligationer pantsatta för inlåning från allmänheten, repor	5 687	2 310	11 356
Lånefordringar, utnyttjade för säkerställda obligationer ¹	542 278	517 904	482 306
Finansiella tillgångar pantsatta för försäkringssparare	157 804	145 410	136 529
Kontanter	10 320	13 697	11 717
Summa	733 372	703 009	665 106

1) Säkerhetsmassan anges som låntagarens nominella kapitalskuld inklusive upplupen ränta. Avser de lånefordringar av den totala tillgängliga säkerhetsmassan som utnyttjas vid var tidpunkt.

Redovisat värde för skulder där säkerhet ställts uppgick i koncernen 2016 till 724 519 mkr (699 393).

Övriga ställda säkerheter

	2016	2015	1/1/2015
Värdepapperslån	10	13	1 002
Statspapper och obligationer pantsatta för övriga åtaganden	3 776	3 194	5 776
Kontanter	470	459	366
Summa	4 256	3 666	7 144

Företag i koncernen pantsätter regelmässigt finansiella tillgångar som säkerhet för sina skyldigheter gentemot centralbanker, börser, centrala värdepappersförvarare, clearingorganisationer och andra institutioner med liknande eller närliggande funktioner samt gentemot försäkringssparare. Transaktionerna kan vara gjorda av ett eller flera av företagen i koncernen beroende på vilken verksamhet som bedrivs i respektive företag. Dessa finansiella tillgångar redovisas som ställda panter. Företag i koncernen deltar också i arrangemang som inte är pantsättningar men där finansiella tillgångar används i liknande syfte. Även sådana finansiella tillgångar redovisas som ställda panter. Exempel på ställda panter är då finansiella tillgångar av visst värde överläts till motparter i derivat för att väga upp dessa motparter kreditrisk på koncernen. Ett annat exempel är vissa överlåtelser av finansiella tillgångar med åtagande från koncernen att köpa tillbaka dessa, så kallade repor. Ytterligare ett exempel är att vissa typer av krediter kan ingå i den så kallade säkerhetsmassan för säkerställda obligationer och därmed ge förmånsrätt i tillgångarna för de investerare som innehar sådana obligationer. De pantsättningar och andra arrangemang som har nämnts ovan medför att de aktuella finansiella tillgångarnas värde inte kan utnyttjas på annat sätt så länge pantsättningen eller arrangemanget varar. Transaktionerna görs på marknadsmässiga villkor.

Eventalförpliktelser

Nominella belopp	2016	2015	1/1/2015
Kreditgarantier	5 405	5 535	4 619
Övriga fullgörandegarantier	33 886	27 777	20 490
Accepterade och endosserade växlar	159	140	108
Beviljade ej disponerade rembursar	3 015	2 321	2 025
Övriga ansvarsförbindelser	285	185	17
Summa	42 750	35 958	27 259
Reservering för befarade kreditförluster	-128	-47	-50

Åtaganden

Nominella belopp	2016	2015	1/1/2015
Beviljade ej utnyttjade krediter	191 783	168 803	163 263
Beviljade ej utnyttjade räkningskrediter	70 918	66 509	73 744
Summa	262 701	235 312	237 007

K49 Överförda finansiella tillgångar

Koncernen överför äganderätten av finansiella tillgångar i samband med återköpsavtal och värdepapperslån. Trots att äganderätten överförts i dessa transaktioner kvarstår tillgången i balansräkningen då koncernen fortsatt är exponerad emot tillgångens värdeförändringsrisk. Detta till följd av att avtalet redan vid överförandet även innebär att tillgången återfås. Erhållen försäljningslikvid i samband med återköpsavtal redovisas som skuld. Samtliga tillgångar och tillhörande skulder redovisas till verkligt värde och ingår i värderingskategorin verkligt värde via resultaträkningen, handel. Tillhörande

skulder till värdepapperslån avser erhållna säkerheter i form av kontanter. Dessa skulder redovisas i värderingskategorin övriga finansiella skulder. Utöver det som anges i tabellen för värdepapperslån erhålls säkerheter i form av andra värdepapper som täcker skillnaden mellan de överförda tillgångarnas verkliga värde och den redovisade skuldens verkliga värde. Koncernen hade vid årsskiftet inga engagemang i finansiella tillgångar som tagits bort ifrån balansräkningen.

	Överförda tillgångar			Tillhörande skulder		
	Redovisat värde	varav återköpsavtal	varav värdepapperslån	Redovisat värde	varav återköpsavtal	varav värdepapperslån
2016						
Värderingskategori, verkligt värde via resultaträkningen						
Handel						
Eget kapital instrument	884		884	366		366
Räntebärande värdepapper	8 749	8 749		8 702	8 702	
Summa	9 633	8 749	884	9 068	8 702	366

	Överförda tillgångar			Tillhörande skulder		
	Redovisat värde	varav återköpsavtal	varav värdepapperslån	Redovisat värde	varav återköpsavtal	varav värdepapperslån
2015						
Värderingskategori, verkligt värde via resultaträkningen						
Handel						
Eget kapital instrument	426		426	74		74
Räntebärande värdepapper	3 553	3 553		3 553	3 553	
Summa	3 979	3 553	426	3 627	3 553	74

K50 Operationell leasing

Avtalen avser i huvudsak lokaler där koncernen är hyrestagare. Villkoren i avtalen följer normal praxis med bland annat klausuler om inflation och fastighetsskatt. Det sammanlagda beloppet av framtida minimileasingavgifter som hänför sig till icke uppsägningsbara avtal fördelar sig på förfallotidpunkter enligt nedan.

2016	Kostnader	Intäkter vida-reuthyrning	Total	2015	Kostnader	Intäkter vida-reuthyrning	Total
2017	815	11	804	2016	694	6	688
2018	672	10	662	2017	606	6	600
2019	530	8	523	2018	467	4	463
2020	424	7	418	2019	411	4	407
2021	315	4	311	2020	286		286
2022	298	4	294	2021	199		199
2023	288	4	284	2022	183		183
2024	255	4	251	2023	178		178
2025	242	3	239	2024	166		166
2026 eller senare	1 903	23	1 880	2025 eller senare	1 249		1 249
Summa	5 743	78	5 665	Summa	4 441	20	4 421

K51 Rörelseförvärv

	Redovisat i koncernen vid förvärvstidpunkten	Redovisat i det förvärvande företaget vid förvärvstidpunkten
Förvärv		
Kassa	2	2
Immateriella anläggningstillgångar	15	
Övriga tillgångar	4	
Tillgångar	21	2
Skulder	6	
Nettotillgång	15	2
Anskaffningsvärde, kontanter	21	
Kassaflöde		
Förvärvad likviditet i dotterföretaget	2	
Erlagt kontant	-21	
Netto	-19	

Den 15 juli 2016 förvärvades samtliga andelar i den litauiska fondförvaltaren UAB Danske Capital investicijų valdymas för 21 mkr. Om bolaget förvärvats vid ingången av räkenskapsåret hade det bidragit med 6 mkr i resultat.

K52 Närstående och andra betydande relationer

Tillgångar	Intresseföretag		Andra närstående	
	2016	2015	2016	2015
Utlåning till kreditinstitut	10 408	7 941		
Utlåning till allmänheten	1 380	1 000		
Övriga tillgångar		5	30	38
Summa	11 788	8 946	30	38
Skulder				
Skulder till kreditinstitut	2 060	2 201		
In- och upplåning från allmänheten	2	3	460	246
Emitterade värdepapper	601	694		
Övriga skulder		5		
Summa	2 663	2 904	460	246
Ansvarsförbindelser				
Derivat, nominellt belopp	1 227	1 883		
Intäkter och kostnader				
Ränteintäkter	88	106		
Räntekostnader				7
Erhållna utdelningar	399	53		
Provisionsintäkter	6	97		
Provisionskostnader		67		
Övriga intäkter	9	12		
Övriga allmänna administrationskostnader		2		

Intresseföretag

Aktier och andelar i intresseföretag framgår av not K27.

Under året har koncernen lämnat kapitaltillskott till intresseföretagen med 7 mkr (10). Intresseföretagen har vid årsskiftet ställt ut garantier med 691 mkr (438) till förmån för Swedbank.

Koncernen har sålt tjänster till intresseföretagen som inte är kreditinstitut i form av framför allt utveckling av produkter och system samt viss marknadsföring. Koncernens kostnader till och förvärv av tjänster från intresseföretag som inte är kreditinstitut utgörs främst av betalningsförmedling och kontanthantering.

Delägda bankerna som är intresseföretag säljer produkter som tillhandahålls av koncernen och erhåller provision för hantering av produkterna. Samarbetet mellan de delägda bankerna och Swedbank grundar sig på det samarbetsavtal som beskrivs i stycket Andra betydande relationer.

Joint ventures

Koncernens innehav i EnterCard är ett joint venture. EnterCard utfärdar betal- och kreditkort i Sverige och Norge för Swedbanks kunder. Swedbank AB finansierar EnterCard motsvarande andelsinnehavet.

Nyckelpersoner

Upplysningar avseende styrelseledamöter och koncernledningen framgår av not K13 Personalkostnader.

Andra närstående

Swedbanks pensionsstiftelser och Sparinstitutens Pensionskassa tryggar anställdas förmåner efter avslutad anställning. Dessa anlitar Swedbank för sedvanliga banktjänster.

Andra betydande relationer

Swedbank har ett nära samarbete med sparbankerna i Sverige. Samarbetet mellan Swedbank och de 58 sparbankerna, varav fem av Swedbank delägda banker, regleras i ett huvudavtal om samarbete till vilket det finns ett antal underavtal rörande specifika verksamheter. Den 1 juli 2015 förlängdes avtalet tom 1 juli 2020. Det förlängda avtalet förutsätter, i enlighet med det tidigare, att sparbankerna har ett visst basutbud av tjänster och produkter samt tillgång till kompetens på vissa områden. En sparbank uppfyller för närvarande inte angivna förutsättningar. Denna sparbank har i stället tecknat clearingavtal med Swedbank.

Genom samarbetet får Swedbanks svenska kunder tillgång till ett rikstäckande kontorsnät. Samtidigt får sparbankerna och de delägda bankerna möjligheter att erbjuda sina kunder Swedbank AB:s och dess dotterföretags produkt- och tjänsteutbud. Tillsammans svarar sparbankerna och de delägda bankerna för ungefär 30 procent av koncernens produktförsäljning på den svenska marknaden. Förutom i marknads- och produktfrågor sker ett nära samarbete på en rad administrativa områden. Swedbank är clearingbank för sparbankerna och de delägda bankerna och tillhandahåller ett brett sortiment av IT-tjänster. Samarbetet skapar möjligheter att fördela utvecklingskostnader på en större affärsvolym.

Sparbankerna, Sparbanksstiftelserna och de delägda bankerna utgör tillsammans en av de största aktieägargrupperna i Swedbank med sammanlagt 13,4 procent (12,9) av rösterna.

Swedbank har en röstandel om 1,4 procent (1,4) i den ideella föreningen Sparbanks-Akademien. Koncernen har inga lån lämnade till föreningen. Koncernen har inte heller utfärdat garantier eller ställt säkerheter till förmån för föreningen.

K53 Andelar i icke-konsoliderade strukturerade företag

Ett strukturerat företag är ett företag som har utformats så att rösträtter och liknande rättigheter inte är den dominerande faktorn som avgör vem som har bestämmande inflytande i företaget, exempelvis när alla rösträtter avser enbart förvaltningsavgifter och de berörda verksamheterna styrs genom avtalsbestämmelser. Under 2016 ägde Swedbank andelar i strukturerade företag som inte konsoliderats till följd av att Swedbank inte hade bestämmande inflytande i företagen. Information om koncernens andelar i icke-konsoliderade strukturerade företag redovisas nedan.

Sponsor definition

Swedbank är beslutsfattare, sponsor, för strukturerade företag när koncernen sätter upp och fastställer utformningen av ett strukturerat företag och när det strukturerade företags produkter förknippas med Swedbanks varumärken.

Investeringsfonder

Swedbank är primärt sponsor i investeringsfonder där koncernen agerar som förvaltare. Swedbanks andelar i sådana investeringsfonder avser främst kapitalplaceringar av koncernen försäkringsverksamhet, startkapital och arvoden erhållna för att förvalta fondernas investeringar. Kapitalförvaltningsavgifterna beräknas på det verkliga värdet av fondernas nettotillgångar. Därav exponerar dessa avgifter Swedbank för rörlig avkastning från investeringsfondernas förvaltningsprestationer. Swedbank har lämnat ej utnyttjade lånelöften till dessa investeringsfonder, vilket medför ett krav på finansiellt stöd till investeringsfonderna.

Värdepapperiseringar

Värdepapperiseringar innebär att tillgångar överförs till ett strukturerat företag som utfärdar värdepapper till tredjepartsinvestorer. De utfärdade värdepapprena har varierande grad av efterställdhet och är säkerställda med tillgångarna. Värdepapprena berättigar till ränta utifrån tillgångarnas avkastning där den mest efterställda investeraren erhåller residualavkastningen. Swedbank innehar seniora delar i instrumenttypen Residential Mortgage Backed Securities, vilka har utfärdats av strukturerade företag. Dessa har inte satts upp av Swedbank.

Swedbanks andelar i icke-konsoliderade strukturerade företag redovisas nedan. Andelarna inkluderar inte vanliga derivat, såsom ränte- och valutaswappar och transaktioner där Swedbank skapar, istället för att absorbera, rörlig avkastning i det strukturerade företaget.

	2016			
	Investeringsfonder uppsatta av koncernen	Investeringsfonder uppsatta av andra	Värdepapperiserings-instrument	Summa
Utlåning till allmänheten		0		0
Finansiella tillgångar där kunder bär placeringsrisken	17 356			17 356
Aktier och andelar	130	68		198
Summa tillgångar redovisade i balansräkningen	17 486	68	0	17 554
Resultat från andelar ¹	5 990	-17		5 973
Strukturerade företags totala tillgångar ²	789 159			

	2015			
	Investeringsfonder uppsatta av koncernen	Investeringsfonder uppsatta av andra	Värdepapperiserings-instrument	Summa
Utlåning till allmänheten		17		17
Obligationer och andra räntebärande värdepapper			160	160
Finansiella tillgångar där kunder bär placeringsrisken	10 785			10 785
Aktier och andelar	107	69		176
Summa tillgångar redovisade i balansräkningen	10 892	86	160	11 138
Resultat från andelar ¹	6 399	-9	1	6 391
Strukturerade företags totala tillgångar ²	737 994		8 357	

1) Resultat från andelar i icke-konsoliderade strukturerade företag inkluderar kapitalförvaltningsavgifter, förändringar i verkligt värde samt ränteintäkter.

2) För värdepapperiseringsinstrument anges de totala utestående emitterade beloppet avseende de trancher Swedbank har innehav i.

Swedbanks maximala exponering för förluster motsvarar investeringarnas redovisade värden i balansräkningen. Därtill har Swedbank exponeringar om 1 275 mkr (1 140) nominellt avseende ej utnyttjade lånelöften lämnade till koncernens egna investeringsfonder. Under året har Swedbank inte tillskjutit något icke avtalsenligt finansiellt eller annat stöd till icke konsoliderade strukturerade företag och har heller inte per balansdagen någon avsikt att lämna något sådant.

K54 Känslighetsanalys

	Förändring	2016	2015
Räntenetto, 12 månader¹			
Höjda räntor, scenario 1	+ 1 %-enhet	4 043	4 887
Sänkta räntor, scenario 1	-1 %-enhet	-6 520	-7 471
Höjda räntor, scenario 2	+ 1 %-enhet	4 043	4 887
Sänkta räntor, scenario 2	-1 %-enhet	-3 391	-4 573
Värdeförändring²			
Marknadsränta	+ 1 %-enhet	446	954
	-1 %-enhet	-705	-1 138
Aktiekurser	+10%	32	11
	-10%	38	-6
Valutakurser	+5%	18	17
	-5%	17	77
Övrigt			
Börsutveckling ³	+/- 10 %	+/-276	+/-327
Personalförändring	+/- 100 personer	+/-67	+/-66
Löneförändring	+/- 1 %-enhet	+/-82	+/-82
Osäkra fordringar ⁴	+/- 1 mdkr	+/-15	+/-20
Kreditförlustnivå	+/- 0,1 %-enhet	+/-1 539	+/-1 500

1) Räntenettokänslighetsberäkningen omfattar alla räntebärande tillgångar och skulder, inklusive derivat, i övrig verksamhet. Beräkningen är en statisk analys av effekterna av ett omedelbart ränteskifte på 100 räntepunkter, och illustrerar räntenettokänsligheten under en 12 månaders period. Tillgångar och skulder med förfall inom 12 månadsperioden antas omprissättas till den befintliga avtalsräntan +/- 100 räntepunkter. Omprissatta kontrakt antas ha samma ränta under hela den återstående delen av 12 månadsperioden. Kontraktuella referensräntegolv på lån med flytande ränta är inkluderade i känslighetsberäkningen. När räntan skiftas uppåt antas transaktionskonton ha 0% elasticitet (d.v.s. Ingen justering av räntan görs) medan alla andra insättningskonton har en 100% elasticitet till förändringar i marknadsräntan (dvs. räntan justeras). I scenariot med sjunkande räntor antas insättningskonton ha 100% elasticitet till respektive golv. I scenariot med sjunkande räntor appliceras ett golv på kontraktsräntan för inlåningskonton. Scenario 1: Ett golv på 0% på kontraktsräntan är applicerat på alla inlåningskonton från allmänheten. Scenario 2: Ett golv på 0% på kontraktsräntan för inlåningskonton från privatpersoner är applicerat. För alla andra typer av kontrakt tillåts negativ kontraktsränta.

2) Beräkningen avser den omedelbara resultateffekten av respektive scenario för koncernens marknadsvärderade räntepositioner respektive koncernens aktie- och valutapositioner.

3) Avser påverkan på provisionsnettot genom värdeförändring av Swedbank Roburs aktiefonder.

4) Kalkylränta för 2016 är 1,50 procent (2,00).

K55 Händelser efter 31 december 2016

Den 9 januari 2017 sålde Swedbank Fastighetsbyrå AB sina andelar i Hemnet Sverige AB för 863 mkr, varav 650 mkr betalades kontant vid avyttringstillfället. Swedbank koncernen redovisar vid avyttringstillfället en skattefri realisationsvinst om 680 mkr inom Övriga intäkter.

Den 22 februari meddelades att Swedbanks styrelse inte avser att väcka en skadeståndstalan mot Swedbanks förde detta vd eller styrelseordförande, som båda nekades ansvarsfrihet för räkenskapsåret 2015 vid årsstämman 2016. Läs mer i bolagsstyrningsrapporten på sidan 42.

Rapporter och noter – Moderbolaget

136	Resultaträkning
137	Rapport över totalresultat
138	Balansräkning
139	Förändringar i eget kapital
140	Kassaflödesanalys

Inledande noter

141	Not	M1	Redovisningsprinciper
142	Not	M2	Risker
142			Kreditrisker
143			Likviditetsrisker
144			Marknadsrisker
144			Ränterisker
145			Valutarisker
146	Not	M3	Kapitaltäckningsanalys
148	Not	M4	Geografisk fördelning av intäkter

Resultaträkning

148	Not	M5	Räntenetto
149	Not	M6	Erhållna utdelningar
149	Not	M7	Provisionsnetto
149	Not	M8	Nettoresultat finansiella poster till verkligt värde
149	Not	M9	Övriga intäkter
150	Not	M10	Personalkostnader
151	Not	M11	Övriga allmänna administrationskostnader
151	Not	M12	Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar
151	Not	M13	Kreditförluster, netto
151	Not	M14	Nedskrivningar av finansiella anläggningstillgångar
151	Not	M15	Bokslutsdispositioner
152	Not	M16	Skatt

Totalresultat

153	Not	M17	Skatt för varje komponent i övrigt totalresultat
-----	-----	-----	--

Balansräkning

153	Not	M18	Belåningsbara statsskuldförbindelser m.m.
153	Not	M19	Utlåning till kreditinstitut
153	Not	M20	Utlåning till allmänheten
154	Not	M21	Obligationer och andra räntebärande värdepapper
154	Not	M22	Aktier och andelar
155	Not	M23	Aktier och andelar i intresseföretag
156	Not	M24	Aktier och andelar i koncernföretag
157	Not	M25	Derivat

158	Not	M26	Immateriella anläggningstillgångar
158	Not	M27	Leasingobjekt
159	Not	M28	Materiella tillgångar
159	Not	M29	Övriga tillgångar
159	Not	M30	Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter
159	Not	M31	Skulder till kreditinstitut
159	Not	M32	In- och upplåning från allmänheten
159	Not	M33	Emitterade värdepapper
160	Not	M34	Övriga skulder
160	Not	M35	Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter
160	Not	M36	Avsättningar
160	Not	M37	Efterställda skulder
161	Not	M38	Obeskattade reserver
161	Not	M39	Eget kapital
161	Not	M40	Verkligt värde för finansiella instrument
165	Not	M41	Finansiella tillgångar och skulder som har kvittats eller omfattas av nettningsavtal eller liknande avtal

Kassaflödesanalys

166	Not	M42	Specifikation av justeringar för poster som ej ingår i kassaflödet i den löpande verksamheten
-----	-----	-----	---

Övriga noter

166	Not	M43	Utbetald utdelning samt förslag till vinstdisposition
166	Not	M44	Ställda panter, eventalförpliktelser och åtaganden
167	Not	M45	Överförda finansiella tillgångar
167	Not	M46	Operationell leasing
168	Not	M47	Närstående och andra betydande relationer
168	Not	M48	Händelser efter 31 december 2016

Resultaträkning, moderbolaget

mkr	Not	2016	2015
Ränteintäkter		12 874	12 000
Negativ ränta på finansiella tillgångar		-1 496	
Leasingintäkter		4 012	3 875
Ränteintäkter inkl. negativ ränta på finansiella tillgångar		15 390	15 875
Räntekostnader		-3 946	-3 702
Negativ ränta på finansiella skulder		706	
Räntekostnader inkl. negativ ränta på finansiella skulder		-3 240	-3 702
Räntenetto	M5	12 150	12 173
Erhållna utdelningar	M6	19 571	12 918
Provisionsintäkter		9 259	9 575
Provisionskostnader		-2 875	-3 426
Provisionsnetto	M7	6 384	6 149
Nettoresultat finansiella poster till verkligt värde	M8	1 130	294
Övriga intäkter	M9	1 308	1 259
Summa intäkter		40 543	32 793
Personalkostnader	M10	7 855	7 667
Övriga allmänna administrationskostnader	M11	4 633	4 536
Summa allmänna administrationskostnader		12 488	12 203
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar	M12	4 438	4 455
Summa kostnader		16 926	16 658
Resultat före kreditförluster och nedskrivningar		23 617	16 135
Kreditförluster, netto	M13	1 399	658
Nedskrivning av finansiella anläggningstillgångar	M14	80	236
Rörelseresultat		22 138	15 241
Bokslutsdispositioner	M15	186	-137
Skatt	M16	2 494	1 917
Årets resultat		19 458	13 461

Rapport över totalresultat, moderbolaget

mkr	Not	2016	2015
Årets resultat redovisat över resultaträkningen		19 458	13 461
Komponenter som inte kommer att omklassificeras till resultaträkningen			
Omvärdering av förmånsbestämda pensioner			8
Skatt	M17		-2
Komponenter som har eller kan komma att omklassificeras till resultaträkningen			
Kassaflödessäkringar			
Vinster/förluster uppkomna under året			1
Omfört till resultaträkningen, räntenetto			4
Skatt	M17		-2
Årets övrigt totalresultat, efter skatt			9
Årets totalresultat		19 458	13 470

Balansräkning, moderbolaget

mkr	Not	2016	2015	1/1/2015
Tillgångar				
Kassa och tillgodohavande hos centralbanker		64 193	131 859	73 802
Belåningsbara statsskuldförbindelser m. m.	M18	102 618	70 531	41 073
Utlåning till kreditinstitut	M19	409 763	425 095	435 979
Utlåning till allmänheten	M20	430 406	416 482	432 879
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	M21	73 247	86 881	118 948
Aktier och andelar	M22	23 654	10 880	9 641
Aktier och andelar i intresseföretag	M23	1 999	1 995	1 986
Aktier och andelar i koncernföretag	M24	56 614	57 450	58 343
Derivat	M25	96 243	98 300	133 703
Immateriella anläggningstillgångar	M26	435	900	1 285
Leasingobjekt	M27	14 016	12 956	12 339
Materiella tillgångar	M28	523	526	560
Aktuella skattefordringar		1 774	1 629	1 288
Uppskjutna skattefordringar	M16	133	197	349
Övriga tillgångar	M29	15 699	20 134	16 801
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	M30	2 857	3 253	7 528
Summa tillgångar		1 294 174	1 339 068	1 346 504
Skulder och eget kapital				
Skulder				
Skulder till kreditinstitut	M31	129 276	220 983	222 569
In- och upplåning från allmänheten	M32	617 704	599 476	532 118
Emitterade värdepapper m. m.	M33	282 369	275 845	318 041
Derivat	M25	114 620	98 508	118 696
Aktuella skatteskulder		374	239	2 246
Uppskjutna skatteskulder	M16			
Övriga skulder	M34	23 314	27 686	44 484
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	M35	3 530	4 070	4 252
Avsättningar	M36	172	245	63
Efterställda skulder	M37	27 254	24 613	18 010
Summa skulder		1 198 613	1 251 665	1 260 479
Obeskattade reserver	M38	10 206	10 021	10 043
Eget kapital	M39			
Aktiekapital		24 904	24 904	24 904
Andra fonder		5 968	5 968	5 968
Balanserad vinst		54 483	46 510	45 110
Summa eget kapital		85 355	77 382	75 982
Summa skulder och eget kapital		1 294 174	1 339 068	1 346 504

Vid årsstämman 30 mars 2017 kommer balansräkning och resultaträkning fastställas.

Förändringar i eget kapital, moderbolaget

mkr	Aktie- kapital	Överkurs- fond	Reserv- fond	Kassaflödes- säkring	Balanserad vinst	Totalt
Ingående balans 1 januari 2015	24 904	13 206	5 968	-3	31 907	75 982
Utdelning					-12 539	-12 539
Avyttring egna aktier för handelsändamål					33	33
Aktierelaterade ersättningar till anställda					413	413
Uppskjuten skatt på aktierelaterade ersättningar till anställda					-34	-34
Aktuell skatt på aktierelaterade ersättningar till anställda					57	57
Årets totalresultat				3	13 467	13 470
varav redovisat över resultaträkningen					13 461	13 461
varav redovisat över övrigt totalresultat före skatt				5	8	13
varav skatt redovisat över övrigt totalresultat				-2	-2	-4
Utgående balans 31 december 2015	24 904	13 206	5 968		33 304	77 382
Ingående balans 1 januari 2016	24 904	13 206	5 968		33 304	77 382
Utdelning					-11 880	-11 880
Aktierelaterade ersättningar till anställda					378	378
Uppskjuten skatt på aktierelaterade ersättningar till anställda					-13	-13
Aktuell skatt på aktierelaterade ersättningar till anställda					30	30
Årets totalresultat					19 458	19 458
varav redovisat över resultaträkningen					19 458	19 458
Utgående balans 31 december 2016	24 904	13 206	5 968		41 277	85 355

Kassaflödesanalys, moderbolaget

mkr	Not	2016	2015
Den löpande verksamheten			
Rörelseresultat		22 138	15 241
Justeringar för poster som ej ingår i kassaflödet i den löpande verksamheten	M43	1 451	-5 743
Betalda skatter		-2 451	-4 118
Ökning/minskning av utlåning till kreditinstitut		15 360	18 761
Ökning/minskning av utlåning till allmänheten		-14 835	25 425
Ökning/minskning av innehav av värdepapper för handel		-30 725	1 612
Ökning/minskning av inlåning och upplåning från allmänheten inklusive privatobligationer		18 226	56 805
Ökning/minskning av skulder till kreditinstitut		-91 705	-1 920
Ökning/minskning av övriga fordringar		9 594	28 071
Ökning/minskning av övriga skulder		11 768	-36 564
Kassaflöde från den löpande verksamheten		-61 179	97 570
Investeringsverksamheten			
Förvärv av/tillskott till dotterföretag eller intresseföretag		-2 539	-789
Avyttring av/återbetalning från dotterföretag eller intresseföretag		3 767	810
Förvärv av andra anläggningstillgångar och strategiska finansiella tillgångar		-7 579	-10 253
Försäljning av andra anläggningstillgångar och strategiska finansiella tillgångar		2 765	3 400
Utdelningar och koncernbidrag		17 079	13 743
Kassaflöde från investeringsverksamheten		13 493	6 911
Finansieringsverksamheten			
Emission av räntebärande värdepapper		39 640	77 787
Återbetalning av räntebärande värdepapper		-30 800	-28 554
Emission av certifikat m.m.		811 657	934 414
Återbetalning av certifikat m.m.		-828 597	-1 017 532
Lämnad utdelning		-11 880	-12 539
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-19 980	-46 424
Årets kassaflöde		-67 666	58 057
Likvida medel vid årets början		131 859	73 802
Årets kassaflöde		-67 666	58 057
Likvida medel vid årets slut		64 193	131 859

Kommentarer till kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen visar in- och utbetalningar under året samt likvida medel vid årets början och slut. Kassaflödesanalysen redovisas enligt indirekt metod och delas in i utbetalningar från den löpande verksamheten, investeringsverksamheten samt finansieringsverksamheten.

Den löpande verksamheten

Kassaflödet från den löpande verksamheten utgår från årets rörelseresultat. Justering görs för poster som inte ingår i den löpande verksamhetens kassaflöde. Förändringar i den löpande verksamhetens tillgångar och skulder består av sådana poster som ingår i den normala affärsverksamheten såsom ut- och inlåning från allmänheten och kreditinstitut och som inte är att hänföra till investerings- eller finansieringsverksamheten. I kassaflödet ingår räntebetalningar med 16 624 mkr (17 903) samt ränteutbetalningar med 3 225 mkr (3 487). Kapitaliserade räntor är inkluderade.

Investeringsverksamheten

Investeringsverksamheten består av förvärv respektive försäljning av strategiska finansiella tillgångar, tillskott till och återbetalning från dotter- och intresseföretag samt andra anläggningstillgångar. Aktieägartillskott lämnades till dotterföretagen Swedbank Hypotek AB med 2 450 mkr, Cerdo Bankpartners AB med 70 mkr, ATM Holding AB med 8 mkr och till intresseföretaget Getswish AB med 8 mkr. Kapitelltillskott lämnades till KS Brage Supplier med 3 mkr. Under året avyttrades Visa Europe Ltd varpå vi erhöll 361 mkr i kontanter, därutöver erhöll vi även aktier och en fordran om 62 mkr respektive 29 mkr. Dotterföretaget Swedbank AS, Latvia återbetalade aktiekapital med 3 320 mkr. Vidare såldes intresseföretaget BDB Bankernas Depå AB för 11 mkr och ett antal bostadsrättsbevis för 75 mkr.

Likvida medel

Likvida medel består av kassa och tillgodohavande hos centralbank, vilket motsvarar balansposten Kassa och tillgodohavande hos centralbank. Likvida medel i kassaflödesanalysen definieras i enlighet med IAS 7, och överensstämmer inte med det som koncernen betraktar som likviditet.

Noter

Angivna belopp i noter är i miljoner kronor (mkr) och redovisat värde om inget annat anges. Siffror inom parantes avser föregående år.

M1 Redovisningsprinciper

GRUNDER FÖR REDOVISNINGEN

Moderbolaget följer som huvudregel IFRS och de redovisningsprinciper som tillämpas i koncernredovisningen, vilka det redogörs för på sidan 63–71. Moderbolaget behöver därutöver beakta och upprätta årsredovisning i enlighet med Lag om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag (ÅRKL), Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd FFFS 2008:25 samt rekommendation RFR 2 Redovisning för juridiska personer, utgiven av Rådet för finansiell rapportering. Moderbolagets årsredovisning är därför upprättad enligt IFRS så lång det är förenligt med ÅRKL, RFR 2 och Finansinspektionens föreskrifter. De mest väsentliga principiella avvikelserna mellan moderbolagets redovisning och koncernens redovisningsprinciper avser redovisning av:

- valutakomponenten avseende valutasäkringar av investeringar i utländska dotter- och intresseföretag,
- intresseföretag,
- goodwill och internt utvecklade immateriella tillgångar,
- finansiella leasingavtal,
- pensioner,
- obeskattade reserver och koncernbidrag samt
- rörelsesegment.

Rubriceringar i räkningar följer ÅRKL och Finansinspektionens föreskrifter, varför de i vissa fall avviker emot rubriceringar i koncernens räkningar.

FÖRÄNDRADE REDOVISNINGSPRINCIPER

Några nya eller reviderade IFRS standarder, tolkningsuttalanden eller andra regelförändringar har inte tillämpats eller har inte haft någon väsentlig effekt på moderbolagets finansiella ställning, resultat eller upplysningar.

VÄSENTLIGA SKILLNADER I MODERBOLAGETS REDOVISNINGSPRINCIPER JÄMFÖRT MED KONCERNENS REDOVISNINGSPRINCIPER

Säkring av nettoinvestering i utlandsverksamhet

Valutakomponenten på skulder som utgör valutasäkringar avseende nettoinvesteringar i utländska dotter- och intresseföretag värderas i moderbolaget till anskaffningsvärde.

Intresseföretag

Investeringar i intresseföretag redovisas i moderbolaget till anskaffningsvärde med avdrag för eventuell nedskrivning. Alla erhållna utdelningar redovisas i resultaträkningen inom Erhållna utdelningar.

Dotterföretag

Andelar i dotterföretag redovisas enligt anskaffningsvärdemetoden. Prövning för nedskrivning av andelarnas värde görs när en indikation finns på att värdet minskat. I de fall värdet har minskat sker nedskrivning till koncernmässigt värde. Alla erhållna utdelningar redovisas i resultaträkningen inom Erhållna utdelningar.

Immateriella tillgångar

Moderbolaget skriver av goodwill systematiskt utifrån bedömd nyttjandeperiod. Alla utgifter, även utvecklingsutgifter, hänförliga till internt utvecklade immateriella tillgångar redovisas i resultaträkningen som kostnad.

Leasingobjekt

Moderbolaget redovisar finansiella leasingavtal som operationella leasingavtal. Det innebär att tillgångarna redovisas som inventarier med avskrivningar inom Avskrivningar av materiella och immateriella tillgångar i resultaträkningen. Hyresintäkter redovisas som leasingintäkter inom Räntenettet i resultaträkningen.

Pensioner

Moderbolaget redovisar pensionskostnader för svenska förmånsbestämda pensionsplaner enligt tryggandelagen, vilket medför att dessa redovisas som avgiftsbestämda planer. Premier till en avgiftsbestämd plan redovisas som kostnad när en anställd har utfört tjänsterna.

Obeskattade reserver och koncernbidrag

På grund av sambandet mellan redovisning och beskattning särredovisas i moderbolaget inte den uppskjutna skatteskuld som är hänförlig till de obeskattade reserverna. Dessa redovisas således med bruttobeloppet i balansräkningen och resultaträkningen. Erhållna koncernbidrag redovisas i resultaträkningen inom Erhållna utdelningar.

Rörelsesegment

Moderbolaget lämnar inte segmentinformation då den informationen lämnas för koncernen. Geografisk fördelning av intäkter redovisas däremot.

M2 Risker

Swedbanks riskhantering beskrivs i not K3. Specifika upplysningar över moderbolagets risker presenteras i följande tabeller.

Kreditrisker

Osäkra, förfallna lån, samt lån med lättnader i villkor	2016	2015
Osäkra lån		
Redovisat värde före reserveringar	5 095	2 473
Reserveringar	1 685	1 210
Redovisat värde efter reserveringar	3 410	1 263
Andel osäkra lån, netto %	0,41	0,33
Andel osäkra lån, brutto %	0,60	0,64
Förfallna lån som inte är osäkra		
Värderingskategori, lånefordringar		
Kapitalfordran med förfallet belopp,		
5–30 dagar	18	203
31–60 dagar	145	242
61–90 dagar	17	234
mer än 90 dagar	29	69
Summa	208	748
Lån med lättnader i villkor		
Performing	14 972	4 675
Non-performing	4 065	1 143

Osäkra lån är sådana för vilka det är sannolikt att betalningarna inte fullföljs enligt kontraktsvillkoren. Ett lån är inte osäkert om det finns säkerheter som med betryggande marginal täcker både kapital, räntor och ersättning för eventuella förseningar. Ovan specificeras reserver som gjorts för osäkra lån samt för övriga delar av utlåningen där förlusthändelser inträffat men där individuella lån ännu inte har identifierats. Exempel på förlusthändelser är uteblivna eller försenade betalningar, det är sannolikt att låntagaren går i konkurs, inhemska eller lokala ekonomiska villkor som har koppling till uteblivna betalningar såsom försämring i tillgångsvärden. Redovisat värde för osäkra lån motsvarar huvudsakligen säkerhetens värde i de fall säkerheter finns. Lån med lättnader i villkor avser lån där någon förändring gjorts i kontraktsvillkoren till följd av kundens försämrade återbetalningsförmåga.

Reserveringar	2016	2015
Ingående balans	1 724	1 110
Nya reserveringar	1 343	699
Anspråktagande av tidigare gjorda reserveringar	-545	-119
Återvinningar av tidigare gjorda reserveringar	-323	-178
Portföljreservering för lån som inte är osäkra	114	-35
Valutakursdifferenser och andra justeringar	-42	246
Utgående balans	2 271	1 724
Total reserveringsgrad osäkra lån, %	45	68
Reserveringsgrad för osäkra lån, %	33	49

Koncentrationsrisk, kundexponering

Koncernen hade per årsskiftet 2016 inga exponeringar emot skilda motparter som översteg 10 procent av kapitalbasen.

Erhållna säkerheter som kan säljas eller pantsättas även då motparten fullgör kontraktssenliga villkor

Utlåning i form av återköpsavtal innebär att moderbolaget erhåller värdepapper vilka kan säljas eller pantsättas. Värdepapprens verkliga värde täcker återköpsavtalens redovisade värden. Moderbolaget erhåller även säkerheter i form av värdepapper som kan säljas eller pantsättas för derivat och övriga exponeringar. Verkligt värde för sådana erhållna säkerheter uppgick per årsskiftet till 1 218 mkr (1 989). Inga av dessa erhållna säkerheter har sålts eller pantsatts.

Likviditetsrisker

I löptidsöversikten fördelas odiskonterade kontraktsenliga kassaflöden utifrån återstående löptid till avtalad förfallotidpunkt. För utlåning till allmänheten fördelas lån med amortering utifrån amorteringsplan. Skulder, där återbetalningstidpunkten kan bero på olika optionaliteter, har fördelats utifrån den tidigaste tidpunkten då återbetalningen kan bli aktuell. Skillnad mellan nominellt belopp och redovisat värde, diskonterade kassaflöden, redovisas tillsammans med poster utan avtalad förfallotidpunkt där förväntad realiseringstidpunkt inte fastställts i kolumnen Utan löptid/diskonteringseffekt.

Återstående löptid 2016	Odiskonterade kontraktsenliga kassaflöden						Utan löptid/ Diskonteringseffekt	Totalt
	Betalbar på anfordran	< 3 mån	3 mån–1 år	1–5 år	5–10 år	> 10 år		
Tillgångar								
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker	64 193							64 193
Belåningsbara statsskuldförbindelser m.m.		85 023	1 046	12 065	107	1 169	3 208	102 618
Utlåning till kreditinstitut	1 771	20 602	370 003	12 236	5 044	107		409 763
Utlåning till allmänheten		81 657	88 088	206 226	41 685	12 750		430 406
Obligationer och andra räntebärande värdepapper		4 361	17 109	49 404	447	1	1 925	73 247
Aktier och andelar							82 267	82 267
Derivat		22 504	28 351	41 419	4 997	952	–1 980	96 243
Immateriella anläggningstillgångar							435	435
Materiella tillgångar							14 539	14 539
Övriga tillgångar		8 801	2 204	1			9 457	20 463
Summa	65 964	222 948	506 801	321 351	52 280	14 979	109 851	1 294 174
Skulder								
Skulder till kreditinstitut	80 212	46 197	2 698	169				129 276
In- och upplåning från allmänheten	565 844	32 641	18 062	1 157				617 704
Emitterade värdepapper		85 389	62 424	119 409	13 966	239	942	282 369
Derivat		20 033	26 961	40 073	5 378	1 160	21 015	114 620
Övriga skulder		25 482	1 805	99	1	3	10 206	37 596
Efterställda skulder					12 902	14 198	154	27 254
Eget kapital							85 355	85 355
Summa	646 056	209 742	111 950	160 907	32 247	15 600	117 672	1 294 174

Merparten av inlåning från allmänheten är avtalsmässigt betalbar på anfordran. Trots avtalsmässiga villkor är inlåningen i praktiken en långsiktig och stabil finansieringskälla.

Återstående löptid 2015	Odiskonterade kontraktsenliga kassaflöden						Utan löptid/ Diskonteringseffekt	Totalt
	Betalbar på anfordran	< 3 mån	3 mån–1 år	1–5 år	5–10 år	> 10 år		
Tillgångar								
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker	131 859							131 859
Belåningsbara statsskuldförbindelser m.m.		45 744	8 005	11 492	24	2 370	2 896	70 531
Utlåning till kreditinstitut	5 010	73 161	326 432	15 146	5 291	55		425 095
Utlåning till allmänheten		63 006	88 834	214 207	35 921	14 514		416 482
Obligationer och andra räntebärande värdepapper		5 938	36 415	41 406	428	181	2 513	86 881
Aktier och andelar							70 325	70 325
Derivat		22 313	27 568	37 967	7 695	1 219	1 538	98 300
Immateriella anläggningstillgångar							900	900
Materiella tillgångar							13 482	13 482
Övriga tillgångar		15 347	2 241				7 625	25 213
Summa	136 869	225 509	489 495	320 218	49 359	18 339	99 279	1 339 068
Skulder								
Skulder till kreditinstitut	99 745	110 976	9 487	775				220 983
In- och upplåning från allmänheten	526 112	56 962	14 663	1 739				599 476
Emitterade värdepapper		102 504	32 244	120 293	19 057		1 746	275 844
Derivat		18 601	21 172	33 224	7 776	1 628	16 107	98 508
Övriga skulder		30 384	1 820	25	8	36	9 989	42 262
Efterställda skulder					12 411	11 653	549	24 613
Eget kapital							77 382	77 382
Summa	625 857	319 427	79 386	156 056	39 252	13 317	105 773	1 339 068

Merparten av inlåning från allmänheten är avtalsmässigt betalbar på anfordran. Trots avtalsmässiga villkor är inlåningen i praktiken en långsiktig och stabil finansieringskälla.

Emission av värdepapper

Omsättning under året	2016	2015
Certifikat		
Ingående balans	106 811	193 215
Emitterat	811 657	934 511
Återbetalat	-828 597	-1 017 532
Valutakursförändring	12 315	-3 383
Utgående balans	102 186	106 811
Övriga räntebärande obligationslån		
Ingående balans	154 473	111 529
Emitterat	31 415	64 805
Rörelseförvärv		2 028
Återköpt	-1 528	-837
Återbetalat	-23 233	-23 861
Marknadsvärdeförändring	-1 992	1 821
Valutakursförändring	6 070	-1 012
Utgående balans	165 205	154 473
Strukturerade produkter		
Ingående balans	14 561	13 297
Emitterat	3 695	6 687
Återbetalat	-3 535	-3 854
Marknadsvärdeförändring	257	-1 569
Utgående balans	14 978	14 561
Summa emitterade värdepapper	282 369	275 845

Efterställda skulder

Omsättning under året	2016	2015
Efterställda skulder		
Ingående balans	24 613	18 010
Emitterat	4 530	7 130
Återbetalat	-2 504	
Återköpt		
Marknadsvärdeförändring	124	-197
Valutakursförändring	491	-330
Summa efterställda skulder	27 254	24 613

Marknadsrisker

Ränterisker

Värdeförändring om räntan stiger med en procentenhet

Inverkan på värdet av tillgångar och skulder, inklusive derivat, om marknadsräntorna höjs med en procentenhet.

2016	< 3 mån	3–6 mån	6–12 mån	1–2 år	2–3 år	3–4 år	4–5 år	5–10 år	> 10 år	Totalt
Svenska kronor	-371	33	-182	-240	48	-64	-170	24	30	-892
Utländsk valuta	829	11	68	136	-77	-1	-132	-77	92	849
Summa	458	43	-114	-104	-29	-65	-302	-53	122	-43

varav finansiella instrument värderade till verkligt värde via resultaträkningen

2016	< 3 mån	3–6 mån	6–12 mån	1–2 år	2–3 år	3–4 år	4–5 år	5–10 år	> 10 år	Totalt
Svenska kronor	95	234	-138	-538	471	58	-592	283	-114	-240
Utländsk valuta	484	-6	54	117	-33	28	-100	-33	90	601
Summa	579	228	-84	-421	438	86	-692	250	-24	361

2015	< 3 mån	3–6 mån	6–12 mån	1–2 år	2–3 år	3–4 år	4–5 år	5–10 år	> 10 år	Totalt
Svenska kronor	-563	-184	333	-176	68	10	-51	-25	-35	-623
Utländsk valuta	900	295	54	-52	6	-23	208	-29	70	1 429
Summa	337	111	387	-228	74	-13	157	-54	35	806

varav finansiella instrument värderade till verkligt värde via resultaträkningen

2015	< 3 mån	3–6 mån	6–12 mån	1–2 år	2–3 år	3–4 år	4–5 år	5–10 år	> 10 år	Totalt
Svenska kronor	-90	-147	127	-103	8	3	-9	50	-49	-210
Utländsk valuta	605	280	66	-43	16	7	227	-12	72	1 218
Summa	515	133	193	-146	24	10	218	38	23	1 008

Valutarisker

Valutafördelning

2016	SEK	EUR	USD	GBP	DKK	NOK	Övriga	Totalt
Tillgångar								
Kassa och tillgodohavande hos centralbanker	18 353	27 821	17 250		63	581	125	64 193
Utlåning till kreditinstitut	376 698	13 981	4 383	150	51	4 719	9 781	409 763
Utlåning till allmänheten	326 241	28 293	37 553	871	5 539	4 719	27 190	430 406
Räntebärande värdepapper	154 219	5 253	7 197		268	8 928		175 865
Övriga ej valutafördelade tillgångar	213 947							213 947
Summa	1 089 458	75 348	66 383	1 021	5 921	18 947	37 096	1 294 174
Skulder								
Skulder till kreditinstitut	82 792	12 098	26 709	950	1 326	3 876	1 525	129 276
In- och upplåning från allmänheten	594 628	9 999	7 772	440	1 299	1 199	2 367	617 704
Emitterade värdepapper och efterställda skulder	35 553	79 602	162 737	22 114		1 158	8 459	309 623
Övriga ej valutafördelade skulder	152 216							152 216
Eget kapital	85 355							85 355
Summa	950 544	101 699	197 218	23 504	2 625	6 233	12 351	1 294 174
Övriga tillgångar och skulder inklusive positioner i derivat		-16 504	-130 954	-22 410	3 293	12 882	24 746	
Nettopositioner i valuta		9 847	-119	73	-2	168		9 967

Valutafördelning

2015	SEK	EUR	USD	GBP	DKK	NOK	Övriga	Totalt
Tillgångar								
Kassa och tillgodohavande hos centralbanker	244	13 874	112 678		307	4 704	52	131 859
Utlåning till kreditinstitut	390 461	19 742	4 764	82	410	2 986	6 651	425 096
Utlåning till allmänheten	316 896	26 074	35 603	1 554	4 736	27 065	4 554	416 482
Räntebärande värdepapper	126 914	9 512	12 136	113		8 736		157 411
Övriga ej valutafördelade tillgångar	208 220							208 220
Summa	1 042 735	69 202	165 181	1 749	5 453	43 491	11 257	1 339 068
Skulder								
Skulder till kreditinstitut	156 547	14 825	34 085	2 167	1 230	9 227	2 902	220 983
In- och upplåning från allmänheten	544 371	8 387	40 345	600	1 295	3 275	1 203	599 476
Emitterade värdepapper och efterställda skulder	39 441	87 787	148 107	16 544		1 864	6 714	300 457
Övriga ej valutafördelade skulder	140 770							140 770
Eget kapital	77 382							77 382
Summa	958 511	110 999	222 537	19 311	2 525	14 366	10 819	1 339 068
Övriga tillgångar och skulder inklusive positioner i derivat		-32 482	-57 376	-17 586	2 943	29 318	439	
Nettopositioner i valuta		9 315	-20	-24	16	194		9 480

M3 Kapitaltäckningsanalys

Swedbanks legala kapitalkrav är baserad på CRR, men mer specifikt begränsad av Basel 1-golvet inom CRR. Finansinspektionen har klargjort att Basel 1-golvet, det vill säga 80 procent av kapitalkravet enligt Basel 1, kommer att vara kvar för svenska banker. Kapitalkravet för moderbolaget beräknat enligt CRR överstiger kapitalkravet enligt Basel 1-golvet. För moderbolaget utgör därför Basel 1-golvet inte något minimikrav. Moderbolaget beräknar också ett internt bedömt kapitalkrav. Per den 31 december 2015 uppgick det interna kapitalbehovet till 27,1 miljarder. Kapitalbasen uppgick till 92,1 miljarder.

Kapitaltäckning	Moderbolaget	
	2016	2015
Kärnprimärkapital	73 361	68 222
Övrigt primärkapital	14 270	10 614
Primärkapital	87 631	78 836
Supplementärkapital	12 204	13 249
Total kapitalbas	99 835	92 085
Risnexponeringsbelopp	294 210	304 943
Kärnprimärkapitalrelation, %	24,9	22,4
Primärkapitalrelation, %	29,8	25,9
Total kapitalrelation, %	33,9	30,2

Kapitaltäckning	Moderbolaget	
	2016	2015
Eget kapital enligt balansräkning	85 355	77 382
Beräknad utdelning	-14 695	-11 828
Kapitalandel av periodiseringsfond	4 251	4 273
Förändringar i värdet på egna skulder	-51	-56
Ytterligare värdejusteringar ¹	-482	-452
Goodwill	-72	-421
Immateriella tillgångar efter uppskjuten skatteskuld	-329	-424
Reserveringsnetto för IRK rapporterade kreditexponeringar	-567	-210
Avdrag för aktier, kärnprimärkapital	-49	-42
Kärnprimärkapital	73 361	68 222
Primärkapitaltillskott	14 270	10 614
Primärkapital	87 631	78 836
Supplementärkapital	12 204	13 249
Totalt kapital	99 835	92 085
Minimikapitalkrav för kreditrisker enligt schablonmetoden	6 122	7 027
Minimikapitalkrav för kreditrisker enligt IRK	13 327	12 863
Minimikapitalkrav obeståndsfond	35	4
Minimikapitalkrav för avvecklingsrisk		1
Minimikapitalkrav för marknadsrisker	743	820
Handelslagret	722	812
varav VaR och SVaR	562	527
varav risker utanför VaR och SVaR	160	285
Valutakursrisk övrig verksamhet	21	8
Minimikapitalkrav för kreditvärdighetsjustering	420	590
Minimikapitalkrav för operativ risk	2 853	3 053
Ytterligare minimikapitalkrav enligt Artikel 3 CRR	37	37
Minimikapitalkrav	23 537	24 395
Risnexponeringsbelopp kreditrisker enligt schablonmetoden	76 530	87 832
Risnexponeringsbelopp kreditrisker enligt IRK	167 021	160 857
Risnexponeringsbelopp avvecklingsrisker		7
Risnexponeringsbelopp marknadsrisker	9 291	10 245
Risnexponeringsbelopp kreditvärdighetsjustering	5 252	7 383
Risnexponeringsbelopp operativ risk	35 659	38 161
Ytterligare risnexponeringsbelopp enligt Artikel 3 CRR	458	458
Risnexponeringsbelopp	294 210	304 943
Kärnprimärkapitalrelation, %	24,9	22,4
Primärkapitalrelation, %	29,8	25,9
Total kapitalrelation, %	33,9	30,2

Kapitalkrav enligt Basel 1-golv	Moderbolaget	
	2016	2015
Kapitalkrav enligt Basel 1-golv	29 553	26 021
Kapitalbas justerad enligt regler för Basel 1-golv	100 318	92 538
Överskott av kapital enligt Basel 1-golv	70 765	66 517

Krav avseende kapitalbuffertar ² %	Moderbolaget	
	2016	2015
Totalt kärnprimärkapitalkrav inklusive buffertkrav	8,3	7,9
varav krav på kärnprimärkapital	4,5	4,5
varav krav på kapitalkonserveringbuffert	2,5	2,5
varav krav på kontracyklisk kapitalbuffert	1,3	0,9
Kärnprimärkapital tillgängligt att användas som buffert ³	20,4	17,9

Bruttosoliditetsgrad	Moderbolaget	
	2016	2015
Primärkapital, SEKm	87 631	78 836
Exponeringsmått, SEKm	1 004 780	1 094 371
Bruttosoliditetsgrad, %	8,7	7,2

- Justering i samband med implementeringen av EBAs tekniska standard avseende försiktig värdering. Syftet är att justera för värderingsosäkerhet avseende positioner värderade och redovisade till verkligt värde.
- Krav avseende kapitalbuffertar enligt svensk implementering av CRD IV.
- Beräknas som kärnprimärkapitalrelation minus lagstadgat minimikrav på 4,5 procent (exklusive buffertkrav) samt minus eventuella kärnprimärkapitalposter som används för att uppfylla primärkapitalkravet och totala kapitalkravet.

Minimikapitalkrav för kreditrisker enligt IRK	2016		
	Exponeringsvärde	Genomsnittlig riskvikt, %	Minimikapitalkrav
Institutsexponeringar	90 999	16	1 189
Företagsexponeringar	409 505	30	9 956
Hushållsexponeringar	91 458	23	1 714
Värdepapperiseringar			
Motpartslösa exponeringar	8 223	71	468
Totalt kreditrisker enligt IRK	600 185	28	13 327

Minimikapitalkrav för kreditrisker enligt IRK	2015		
	Exponeringsvärde	Genomsnittlig riskvikt, %	Minimikapitalkrav
Institutsexponeringar	113 117	16	1 418
Företagsexponeringar	379 982	31	9 329
Hushållsexponeringar	88 687	24	1 677
Värdepapperiseringar	160	8	1
Motpartslösa exponeringar	58 982	9	438
Totalt kreditrisker enligt IRK	640 928	25	12 863

	Moderbolaget	
Minimikapitalkrav för marknadsrisker	2016	2015
Ränterisker	739	810
varav för specifik risk	159	283
varav för generell risk	580	527
Aktiekursrisker	98	195
varav för generell risk	98	195
Valutakursrisk i handelslagret	202	199
Råvarurisk		2
Summa minimikapitalkrav för risker i handelslagret¹	722	812
varav stressad VaR	435	351
Valutakursrisk utanför handelslagret	21	8
Summa	743	820

	Moderbolaget	
Minimikapitalkrav för operativa risker	2016	2015
Schablonmetoden	2 853	3 053
varav handel och finansförvaltning	158	516
varav hushållsbank	1 764	1 749
varav storkundsbank	711	565
varav betalning och avveckling	167	156
varav privatkundsmäklari	2	5
varav administrationsuppdrag	26	21
varav kapitalförvaltning	-17	-7
varav företagsfinansiering	42	48
Summa	2 853	3 053

1) Moderbolagets kapitalkrav för generell ränterisk, aktiekursrisk och valutakursrisk i handelslagret samt Swedbank Estonia AS, Swedbank Lettland AS, Swedbank Litauen ABs kapitalkrav för generell ränterisk och valutakursrisk i handelslagret beräknas enligt VaR-modell.

	Moderbolaget 2016			Moderbolaget 2015		
Exponerat belopp, riskexponeringsbelopp och minimikapitalkrav	Exponerat belopp	Riskexponeringsbelopp	Minimikapitalkrav	Exponerat belopp	Riskexponeringsbelopp	Minimikapitalkrav
Kreditrisker enligt schablonmetoden	1 230 996	76 530	6 122	1 227 832	87 832	7 027
Exponeringar mot nationella regeringar eller centralbanker	185 049	70	6	207 150	96	8
Exponeringar mot delstatliga eller lokala självstyrelseorgan och myndigheter	23 475	60	5	26 589	59	5
Exponeringar mot offentliga organ	4 034	46	4	7 043	44	4
Exponeringar mot multilaterala utvecklingsbanker	3 890	1		4 440		
Exponeringar mot internationella organisationer	20			1 242		
Institutexponeringar	944 642	753	60	899 526	1 883	151
Företagsexponeringar	3 734	3 665	293	8 218	7 906	632
Hushållsexponeringar	656	490	39	7 188	5 147	412
Exponeringar säkrade genom pant i fastigheter	2 317	811	65	2 067	724	58
Fallerade exponeringar	2	2	0	182	245	20
Aktieexponeringar	62 321	69 787	5 583	63 137	70 688	5 655
Övriga poster	856	846	68	1 050	1 040	82
Kreditrisker enligt IRK	600 185	166 590	13 327	640 928	160 804	12 863
Institutexponeringar	90 999	14 860	1 189	113 117	17 727	1 418
Företagsexponeringar	409 505	124 448	9 956	379 982	116 614	9 329
Hushållsexponeringar	91 458	21 429	1 714	88 687	20 967	1 677
varav fastighetskrediter	13 949	3 014	241	12 691	2 811	225
varav övrig utlåning	77 509	18 415	1 473	75 996	18 156	1 452
Värdepapperisering				160	11	1
Motpartslösa exponeringar	8 223	5 853	468	58 983	5 486	438
Kreditrisker, obeståndsfond		431	35		53	4
Avvecklingsrisker				1	7	1
Marknadsrisker		9 291	743		10 245	820
Handelslagret		9 026	722		10 144	812
varav VaR och SVaR		7 030	562		6 584	527
varav risker utanför VaR och SVaR		1 996	160		3 560	285
Valutakursrisk övrig verksamhet		265	21		101	8
Kreditvärdighetsjustering	20 138	5 252	420	25 114	7 383	590
Operativ risk		35 659	2 853		38 161	3 053
varav schablonmetoden		35 659	2 853		38 161	3 053
Ytterligare riskexponeringsbelopp enligt Artikel 3 CRR		458	37		458	37
Summa	1 851 319	294 210	23 537	1 893 875	304 943	24 395

M4 Geografisk fördelning av intäkter

2016	Sverige	Norge	Danmark	Finland	USA	Övrigt	Totalt
Ränteintäkter	7 881	2 205	64	27	1 070	131	11 378
Leasingintäkter	4 012						4 012
Erhållna utdelningar	19 571						19 571
Provisionsintäkter	8 676	390	13	89	52	39	9 260
Nettoresultat finansiella poster till verkligt värde	-208	1 398	4	-88	2	22	1 129
Övriga intäkter	1 288	-2	1		1	20	1 308
Summa	41 220	3 991	82	28	1 125	212	46 658

2015	Sverige	Norge	Danmark	Finland	USA	Övrigt	Totalt
Ränteintäkter	8 792	1 891	56	204	884	173	12 000
Leasingintäkter	3 875						3 875
Erhållna utdelningar	12 918						12 918
Provisionsintäkter	8 927	465	12	97	36	38	9 575
Nettoresultat finansiella poster till verkligt värde	2 524	-1 691	5	-483	7	-68	294
Övriga intäkter	1 254	4			1		1 259
Summa	38 290	669	73	-182	928	143	39 921

Den geografiska fördelningen har främst skett utifrån var verksamheten bedrivs.

M5 Räntenetto

	2016	2015
Ränteintäkter	11 378	12 000
Leasingintäkter från finansiella leasingavtal	4 012	3 875
Räntekostnader	3 240	3 702
Räntenetto före avskrivningar enligt plan för finansiella leasingavtal	12 150	12 173
Avskrivningar enligt plan för finansiella leasingavtal	3 805	3 627
Räntenetto efter avskrivningar enligt plan för finansiella leasingavtal	8 345	8 546

	2016			2015		
	Medelsaldo	Ränta	Genomsnittlig årlig ränta, %	Medelsaldo	Ränta	Genomsnittlig årlig ränta, %
Utlåning till kreditinstitut	437 938	90	0,02	428 651	870	0,20
Utlåning till allmänheten	463 391	9 691	2,09	439 199	10 201	2,32
Räntebärande värdepapper	162 112	653	0,40	166 491	1 255	0,75
Summa räntebärande tillgångar	1 063 441	10 434	0,98	1 034 341	12 326	1,92
Derivat	106 692	771		124 956	-499	
Övriga tillgångar	372 160	4 185		388 033	4 048	
Summa tillgångar	1 542 293	15 390	1,00	1 547 330	15 875	1,03
Skulder till kreditinstitut	222 439	335	0,15	233 382	360	0,15
Inlåning från allmänheten	744 241	830	0,11	689 641	864	0,13
varav insättningsgarantiavgifter		287			283	
Emitterade värdepapper	311 003	3 344	1,08	347 599	3 164	0,91
Efterställda skulder	23 567	977	4,15	23 462	1 041	4,44
Summa räntebärande skulder	1 301 250	5 486	0,42	1 294 084	5 429	0,42
Derivat	112 782	-2 647		119 990	-2 180	
Övriga skulder	128 261	401		60 938	453	
varav avgift statlig stabiliseringsfond		367			395	
Summa skulder	1 542 293	3 240	0,21	1 475 011	3 702	0,25
Eget kapital	79 717			72 319		
Summa skulder och eget kapital	1 622 010	3 240	0,20	1 547 330	3 702	0,24
Summa räntenetto		12 150			12 173	
Placeringsmarginal			0,75			0,79
Ränteintäkter osäkra fordringar		53			24	
Ränteintäkter på finansiella tillgångar till upplupet anskaffningsvärde		14 385			15 301	
Räntekostnader på finansiella skulder till upplupet anskaffningsvärde		5 987			5 655	

M6 Erhållna utdelningar

	2016	2015
Aktier och andelar	58	322
Aktier och andelar i intresseföretag	399	53
Aktier och andelar i koncernföretag ¹	19 114	12 543
Summa	19 571	12 918
1) varav genom koncernbidrag	9 455	7 624

M7 Provisionsnetto

Provisionsintäkter	2016	2015
Betalningsförmedlingsprovisioner	1 444	1 114
Kortprovisioner	3 172	3 609
Kundkoncept	519	495
Kapitalförvaltningsprovisioner	1 501	1 617
Livförsäkringsprovisioner	411	437
Courtage	475	513
Övriga värdepappersprovisioner	61	69
Corporate finance	272	242
Utlåningsprovisioner	777	819
Garantiprovisioner	143	151
Inlåningsprovisioner	44	55
Sakförsäkringsprovisioner	55	56
Övriga provisioner	385	398
Summa	9 259	9 575

Provisionskostnader	2016	2015
Betalningsförmedlingsprovisioner	-846	-854
Kortprovisioner	-1 575	-2 025
Kundkoncept	-15	-16
Kapitalförvaltningsprovisioner	-75	-76
Övriga värdepappersprovisioner	-200	-241
Utlånings- och garantiprovisioner	-75	-81
Övriga provisioner	-89	-133
Summa	-2 875	-3 426

Provisionsnetto	2016	2015
Betalningsförmedlingsprovisioner	598	261
Kortprovisioner	1 597	1 584
Kundkoncept	504	479
Kapitalförvaltningsprovisioner	1 426	1 541
Livförsäkringsprovisioner	411	437
Courtage	475	513
Övriga värdepappersprovisioner	-139	-172
Corporate finance	272	242
Utlåningsprovisioner	702	738
Garantiprovisioner	143	151
Inlåningsprovisioner	44	55
Sakförsäkringsprovisioner	55	56
Övriga provisioner	296	264
Summa	6 384	6 149

M8 Nettoresultat finansiella poster till verkligt värde

	2016	2015
Värderingskategori, verkligt värde via resultaträkningen		
Handel och derivat		
Aktier och relaterade derivat	414	11
Räntebärande värdepapper och relaterade derivat	145	-496
Summa	559	-485
Övrigt		
Aktier och relaterade derivat	460	19
Lån	-29	-17
Finansiella skulder	-2	-8
Summa	429	-6
Säkringsredovisning till verkligt värde		
Säkringsinstrument	-367	-258
Säkrad post	337	236
Summa	-30	-22
Finansiella skulder till upplupet anskaffningsvärde	-3	-29
Valutakursförändring	175	836
Summa	1 130	294

M9 Övriga intäkter

	2016	2015
IT-tjänster	946	855
Övriga rörelseintäkter	362	404
Summa	1 308	1 259

M10 Personalkostnader

Totala personalkostnader	2016	2015
Löner och arvoden	4 581	4 469
Ersättningar i form av aktier i Swedbank AB	270	279
Socialförsäkringsavgifter	1 545	1 498
Pensionskostnader	1 134	1 125
Utbildningskostnader	91	84
Övriga personalkostnader	234	212
Summa	7 855	7 667
varav resultatbaserade personalkostnader	488	501

Rörligt ersättningsprogram 2011–2016	2016	2015
Program 2011		
Redovisad kostnad avseende ersättningar i form av aktier i Swedbank AB		5
Redovisad kostnad för sociala avgifter avseende aktierelaterad del		4
Program 2012		
Redovisad kostnad avseende ersättningar i form av aktier i Swedbank AB	22	85
Redovisad kostnad för sociala avgifter avseende aktierelaterad del	-30	44
Redovisad kostnad avseende kontantbaserad del		1
Program 2013		
Redovisad kostnad avseende ersättningar i form av aktier i Swedbank AB	69	71
Redovisad kostnad för sociala avgifter avseende aktierelaterad del	50	25
Program 2014		
Redovisad kostnad avseende ersättningar i form av aktier i Swedbank AB	83	73
Redovisad kostnad för sociala avgifter avseende aktierelaterad del	45	25
Redovisad kostnad avseende kontantbaserad del		-12
Redovisad kostnad för lönebikostnader avseende kontantbaserad del		6
Program 2015		
Redovisad kostnad avseende ersättningar i form av aktier i Swedbank AB	44	45
Redovisad kostnad för sociala avgifter avseende aktierelaterad del	22	13
Redovisad kostnad avseende kontantbaserad del	4	82
Redovisad kostnad för lönebikostnader avseende kontantbaserad del	6	34
Program 2016		
Redovisad kostnad avseende ersättningar i form av aktier i Swedbank AB	54	
Redovisad kostnad för sociala avgifter avseende aktierelaterad del	15	
Redovisad kostnad avseende kontantbaserad del	73	
Redovisad kostnad för lönebikostnader avseende kontantbaserad del	31	
Totalt redovisad kostnad	488	501

Antal prestationsrätter som ligger till grund för aktierelaterad redovisad kostnad, miljoner st.	2016	2015
Utestående vid periodens början	8,7	9,7
Tilldelade	1,3	0,9
Förverkade	0,8	0,3
Inlösta	3,9	1,6
Utestående vid periodens slut	5,3	8,7
Inlösningsbara vid periodens slut	0	0
Viktat genomsnittligt verkligt värde per prestationsrätt vid värderingstidpunkten, kr	151	142
Viktat genomsnittligt återstående löptid, månader	9	11
Viktat genomsnittligt lösenpris per prestationsrätt, kr ¹	0	0

1) Tillämpas på följande grupper; utestående vid periodens början, tilldelade under perioden, förverkade under perioden, inlösningsbara under perioden, förfallna under perioden, utestående vid periodens slut, inlösningsbara vid periodens slut.

2016	Styrelse, VD samt motsvarande befattningshavare			Övriga anställda	
	Antal personer, st	Löner och arvoden	Rörliga ersättningar	Löner	Totalt
Land					
Sverige	33	86	10	4 251	4 347
Danmark				21	21
Norge				311	311
USA				29	29
Finland				38	38
Luxemburg				23	23
Kina				15	15
Estland				19	19
Lettland				14	14
Litauen				34	34
Summa	33	86	10	4 755	4 851

2015	Styrelse, VD samt motsvarande befattningshavare			Övriga anställda	
	Antal personer, st	Löner och arvoden	Rörliga ersättningar	Löner	Totalt
Land					
Sverige	29	94	8	4 250	4 352
Danmark				18	18
Norge				284	284
USA				29	29
Finland				32	32
Övriga länder				33	33
Summa	29	94	8	4 646	4 748

Styrelse, VD samt motsvarande befattningshavare	2016	2015
Årets kostnader avseende pensioner och liknande förmåner	29	34
Antal personer	24	19
Lämnade lån, mkr	89	105
Antal personer	19	21

Könsfördelning, %	2016		2015	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Samtliga anställda	56	44	56	44
Styrelseledamöter	50	50	44	56
Övriga ledande befattningshavare inkl. VD	32	68	32	68

M11 Övriga allmänna administrationskostnader

	2016	2015
Hyrer, övriga lokalkostnader	860	899
Datakostnader	1 847	1 699
Tele, porto	79	106
Konsulter och köpta tjänster	938	836
Resor	151	131
Representation	32	37
Materialkostnader	88	97
Reklam, PR, marknadsföring	182	224
Värdetransport, larm	43	54
Reparation och underhåll	97	101
Övriga administrationskostnader	207	263
Övriga rörelsekostnader	109	89
Summa	4 633	4 536
Ersättning till bolagsstämmovalda revisorer, Deloitte AB	2016	2015
Revisionsuppdraget	18	18
Annan revisionsverksamhet	6	3
Övriga	6	8
Summa	30	29
Internrevision, ej Deloitte AB	58	60

M12 Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar

	2016	2015
Avskrivningar		
Inventarier	187	196
Immateriella anläggningstillgångar	440	453
Leasingobjekt	3 805	3 627
Summa	4 432	4 276
Nedskrivningar		
Immateriella anläggningstillgångar		112
Leasingobjekt	6	67
Summa	6	179
Summa	4 438	4 455

M13 Kreditförluster, netto

	2016	2015
Reserveringar för lån som individuellt bedömts osäkra		
Reserveringar	1 343	699
Återvinningar av tidigare gjorda reserveringar	-320	-119
Reserveringar för homogena grupper av osäkra lån, netto	-3	
Summa	1 020	580
Portföljreserveringar för lån som individuellt inte bedömts osäkra	114	-34
Bortskrivningar av osäkra lån		
Konstaterade kreditförluster	627	360
lanspråktagande av tidigare reserveringar	-545	-178
Återvinningar	-50	-74
Summa	32	108
Kreditförluster för ansvarsförbindelser och övriga kreditriskexponeringar	233	4
Kreditförluster, netto	1 399	658
Kreditförluster fördelade per värderingskategori		
Lånefordringar	1 245	656
Verkligt värde via resultaträkningen	154	2
Summa	1 399	658
Kreditförluster fördelade per låntagarkategori		
Kreditinstitut		-6
Allmänheten	1 399	664
Summa	1 399	658

M14 Nedskrivningar av finansiella anläggningstillgångar

	2016	2015
Aktier och andelar i dotterföretag		
Cerdo Bankpartner Aktiebolag, Helsingborg	54	7
Ektornet AB, Stockholm	11	107
FR & R Invest AB, Stockholm	18	
FRIR RUS OOO, Moskva	1	15
Swedbank (Luxemburg) S.A., Luxemburg	5	20
Summa	89	149
Aktier och andelar i intresseföretag		
Rosengård Invest AB, Malmö		1
Summa		1
Lån utgörande nettoinvestering		
FRIR RUS OOO, Moskva	-9	86
Summa	-9	86
Summa	80	236

M15 Bokslutsdispositioner

	2016	2015
Obeskattade reserver		
Överavskrivningar inventarier	-214	-130
Periodiseringsfond, upplösning/avsättning	28	-7
Summa	-186	-137

M16 Skatt

Skattekostnad	2016	2015
Skatt avseende tidigare år	-132	-803
Aktuell skatt	2 606	2 285
Uppskjuten skatt	20	435
Summa	2 494	1 917

	2016		2015	
	mkr	procent	mkr	procent
Utfall	2 494	11,4	1 917	12,5
22,0 % på resultatet före skatt	4 829	22,0	3 383	22,0
Skillnad	2 335	10,6	1 466	9,5
Skillnaden består av följande poster				
Skatt tidigare år	132	0,6	803	5,2
Ej skattepliktiga intäkter/ej avdragsgilla kostnader	-90	-0,4	-292	-1,9
Ej skattepliktiga utdelningar	2 213	10,1	1 094	7,1
Ej avdragsgill goodwillavskrivning	-22	-0,1	-22	-0,1
Skattefria reavinster/ej avdragsgilla förluster och värdeförändringar på aktier och andelar	102	0,4	2	
Schablonintäkt periodiseringsfond	-6		-8	
Ej avdragsgill nedskrivning av finansiella anläggningstillgångar	7		-54	-0,4
Avvikande skattesats i andra länder	-1		-57	-0,4
Summa	2 335	10,6	1 466	9,5

2016

Uppskjutna skattefordringar	Ingående balans	Resultat-räkning	Övrigt total-resultat	Eget kapital	Fusioner	Valutakurs-differenser	Utgående balans
Avdragsgilla och skattepliktiga temporära skillnader							
Pensioner	105	2					107
Aktierelaterad ersättning	67			-13			54
Immateriella tillgångar	-55	21					-34
Övrigt	80	-43				-31	6
Summa uppskjutna skattefordringar	197	-20		-13		-31	133

2015

Uppskjutna skattefordringar	Ingående balans	Resultat-räkning	Övrigt total-resultat	Eget kapital	Fusioner	Valutakurs-differenser	Utgående balans
Avdragsgilla och skattepliktiga temporära skillnader							
Kassaflödessäkring	2	-3	1				
Pensioner	93	3			9		105
Aktierelaterad ersättning	100			-33			67
Immateriella tillgångar	-53	39			-41		-55
Intäkter	207	-207					
Övrigt		-267			315	32	80
Summa uppskjutna skattefordringar	349	-435	1	-33	283	32	197

M17 Skatt för varje komponent i övrigt totalresultat

	2016				2015			
	Belopp före skatt	Uppskjuten skatt	Aktuell skatt	Total skatt	Belopp före skatt	Uppskjuten skatt	Aktuell skatt	Total skatt
Omvärderingar av förmånsbestämda pensionsplaner					8		-2	-2
Kassaflödessäkringar					5	-2		-2
Övrigt totalresultat					13	-2	-2	-4

M18 Belåningsbara statsskuldförbindelser m.m.

	Redovisat värde			Upplupet anskaffningsvärde			Nominellt belopp		
	2016	2015	1/1/2015	2016	2015	1/1/2015	2016	2015	1/1/2015
Värderingskategori, verkligt värde via resultaträkningen									
Handel									
Svenska staten	9 902	61 408	32 777	8 620	61 471	31 414	7 818	61 408	30 274
Svenska kommuner	4 584	3 644	2 904	4 543	3 656	2 901	4 514	3 644	2 872
Utländska stater	2 279	3 534	2 170	2 260	2 995	2 148	2 245	3 534	2 131
Övriga utländska emittenter	848	1 945	3 222	849	1 944	3 172	844	1 945	3 166
Summa	17 613	70 531	41 073	16 272	70 066	39 635	15 421	70 531	38 443
Värderingskategori, investeringar som hålles till förfall¹									
Sveriges Riksbank	85 005			85 005			85 000		
Summa	85 005			85 005			85 000		
Summa	102 618	70 531	41 073	101 277	70 066	39 635	100 421	70 531	38 443

1) Verkligt värde på investeringar som hålles till förfall uppgick till 85 009 mkr.

M19 Utlåning till kreditinstitut

	2016	2015	1/1/2015
Värderingskategori, lånefordringar			
Svenska banker	4 772	59 510	66 793
Svenska kreditinstitut	384 766	344 668	330 870
Värdeförändring till följd av säkringsredovisning till verkligt värde	7	36	52
Utländska banker	12 866	13 602	16 418
Utländska kreditinstitut	6 500	5 304	4 377
Summa	408 911	423 120	418 510
Värderingskategori, verkligt värde via resultaträkningen			
Handel			
Svenska banker, återköpsavtal			1 230
Svenska kreditinstitut, återköpsavtal	235	1 051	1 908
Utländska banker, återköpsavtal	617	387	11 243
Utländska kreditinstitut, återköpsavtal		537	3 088
Summa	852	1 975	17 469
Summa	409 763	425 095	435 979
Efterställda fordringar	2016	2015	1/1/2015
Koncernföretag	4 000		4 000
Intresseföretag	620		
Övriga företag	53	48	52
Summa	4 673	48	4 052

M20 Utlåning till allmänheten

	2016	2015	1/1/2015
Värderingskategori, lånefordringar			
Svensk allmänhet	305 179	306 834	295 927
Utländsk allmänhet	75 842	73 573	71 560
Summa	381 021	380 407	367 487
Värderingskategori, verkligt värde via resultaträkningen			
Handel			
Svensk allmänhet, återköpsavtal	18 282	4 612	38 761
Utländsk allmänhet, återköpsavtal	30 543	30 028	23 829
Övrigt			
Svensk allmänhet	560	1 435	2 802
Summa	49 385	36 075	65 392
Summa	430 406	416 482	432 879

Maximal kreditriskexponering för utlåning värderad till verkligt värde motsvarar redovisat värde.

M21 Obligationer och andra räntebärande värdepapper

Emitterade av andra än offentliga organ	Redovisat värde			Upplupet anskaffningsvärde			Nominellt belopp		
	2016	2015	1/1/2015	2016	2015	1/1/2015	2016	2015	1/1/2015
Värderingskategori, verkligt värde via resultaträkningen									
Handel									
Svenska bostadsinstitut	39 492	40 044	51 290	39 423	39 898	50 781	38 230	38 613	49 058
Svenska finansiella företag	11 734	20 589	26 310	11 572	20 293	26 252	11 341	19 926	25 740
Svenska icke-finansiella företag	1 612	2 022	4 343	1 596	1 964	4 262	1 592	2 018	4 325
Utländska finansiella företag	9 310	12 138	25 627	9 236	12 067	25 424	9 189	11 956	25 118
Utländska icke-finansiella företag	7 475	8 231	10 159	7 427	7 974	10 029	7 345	8 024	9 787
Summa	69 623	83 024	117 729	69 254	82 196	116 748	67 697	80 537	114 028
Värderingskategori, investeringar som hålles till förfall¹									
Utländska bostadsinstitut		164	1 219		164	1 219		160	1 221
Utländska banker	3 624	3 693		3 624	3 693		3 624	3 693	
Summa	3 624	3 857	1 219	3 624	3 857	1 219	3 624	3 853	1 221
Summa	73 247	86 881	118 948	72 878	86 053	117 967	71 321	84 390	115 249

1) Verkligt värde på investeringar som hålles till förfall uppgick till 3 624 mkr (3 857).

M22 Aktier och andelar

	Redovisat värde			Anskaffningsvärde		
	2016	2015	1/1/2015	2016	2015	1/1/2015
Värderingskategori, verkligt värde via resultaträkningen						
Handel						
Handelslager	12 081	8 637	6 381	11 414	8 880	6 054
Fondandelar	11 398	2 113	2 456	10 846	1 930	2 223
Övrigt						
Övriga aktier	160	63	755	149	59	553
Summa	23 639	10 813	9 592	22 409	10 869	8 830
Värderingskategori, tillgängliga för försäljning						
Bostadsrätter	7	45	44	7	45	44
Övrigt	8	22	5	8	22	5
Summa	15	67	49	15	67	49
Summa	23 654	10 880	9 641	22 424	10 936	8 879
varav onoterat	15	67	49			

Onoterat innehav har värderats till senaste transaktionspris. Innehav i värderingskategorin tillgängliga för försäljning har värderats till anskaffningsvärde då något annat mer tillförlitligt verkligt värde inte ansetts kunna fastställas.

M23 Aktier och andelar i intresseföretag

Anläggningstillgångar	2016	2015	1/1/2015
Kreditinstitut	1 944	1 944	1 944
Övriga intresseföretag	55	51	42
Summa	1 999	1 995	1 986
Ingående balans	1 995	1 986	1 158
Under året tillkommande	7	10	833
Under året avskrivet		-1	-5
Under året avyttrat	-3		
Utgående balans	1 999	1 995	1 986

Firmanamn, säte	Organisations-nummer	Antal	Redovisat värde	Anskaffningsvärde	Kapitalandel, %
Kreditinstitut					
EnterCard Holding AB, Stockholm	556673-0585	3 000	420	420	50
Sparbanken Skåne AB, Lund	516401-9928	3 670 342	1 070	1 070	22
Sparbanken Rekarne AB, Eskilstuna	516401-0091	865 000	125	125	50
Swedbank Sjuhärad AB, Borås	516401-9852	950 000	288	288	48
Vimmerby Sparbank AB, Vimmerby	516401-0174	340 000	41	41	40
Summa			1 944	1 944	
Övriga intresseföretag					
Babs Paylink AB, Stockholm	556567-2200	4 900	19	19	49
BGC Holding AB, Stockholm	556607-0933	29 177	11	11	29
Finansiell ID-Teknik BID AB, Stockholm	556630-4928	12 735	4	24	28
Getswish AB, Stockholm	556913-7382	10 000	18	21	20
Rosengård Invest AB, Malmö	556756-0528	5 625	3	10	25
Upplysningscentralen, Stockholm	556137-5113	2 000	0	0	20
VISA Sweden, ek för. Stockholm	769619-6828				39
Summa			55	85	
Summa			1 999	2 029	

Röstandelen i respektive företag motsvaras av kapitalandelen. Samtliga aktier och andelar är onoterade.

M24 Aktier och andelar i koncernföretag

Anläggningstillgångar	2016	2015	1/1/2015
Svenska kreditinstitut	20 208	17 806	18 721
Utländska kreditinstitut	29 109	32 345	32 253
Övriga företag	7 297	7 299	7 369
Summa	56 614	57 450	58 343
Ingående balans	57 450	58 343	55 190
Under året tillkommande	2 623	920	6 801
Under året nedskrivet	-89	-149	-2 188
Under året avgående	-3 370	-1 664	-1 460
Utgående balans	56 614	57 450	58 343

Firmanamn, säte	Organisations-nummer	Antal	Redovisat värde	Anskaffningsvärde	Kapital andel, %
Svenska kreditinstitut					
Swedbank Hypotek AB, Stockholm	556003-3283	23 000	20 073	20 073	100
Ölands Bank AB, Borgholm	516401-0034	7 800	135	135	60
Summa			20 208	20 208	
Utländska kreditinstitut					
Swedbank AS, Tallinn	10060701	85 000	18 327	18 327	100
Swedbank AS, Riga	40003074764	942 856 206	4 186	4 186	100
Swedbank AB, Vilnius	112029651	164 008 000	6 522	6 522	100
Swedbank First Securities LLC, New York	20-416-7414	100	48	89	100
Swedbank (Luxembourg) S.A., Luxemburg	302018-5066	300 000	16	144	100
Swedbank Management Company S.A., Luxemburg	B149317	250 000	10	19	100
Summa			29 109	29 287	
Övriga bolag					
ATM Holding AB, Stockholm	556886-6692	350	40	47	70
Ektornet AB, Stockholm	556788-7152	5 000	150	1 956	100
FR & R Invest AB, Stockholm	556815-9718	10 000	33	50	100
FRIR RUS OOO, Moskva	11107746962377	1		27	100
OOO Leasing, Moskva	1047796412531	2		3	100
Sparfrämjandet AB, Stockholm	556041-9995	45 000	5	5	100
Sparia Group Försäkring AB, Stockholm	516406-0963	70 000	146	146	100
Swedbank Franchise AB, Stockholm	556184-2120	1 000	278	278	100
Swedbank Försäkring AB, Stockholm	516401-8292	150 000	3 349	3 349	100
Swedbank och Sparbankernas Mobile Solutions AB, Stockholm	556891-5283	100			100
Swedbank Robur AB, Stockholm	556110-3895	10 000 000	3 295	3 295	100
Övriga		1 105	1	62	
Summa			7 297	9 218	
Summa			56 614	58 713	

Röstandelen i respektive företag motsvaras av kapitalandelen. Samtliga bolag är onoterade.

Under 2016 betalades ett kapitaltillskott till Swedbank Hypotek AB om 2 450 mkr. Swedbank Latvia återbetalade aktiekapital om 3 320 mkr. Dessutom fusionerades Frispar Företagskredit AB som innebar att aktier i dotterföretag minskade med 48 mkr. Under 2015 fusionerades de helägda dotterföretagen Sparbanken Öresund AB och Swedbank Administration AB med dotterföretaget Sparfrämjandet Aktiebolag in i Swedbank AB. I och med fusionen blev Sparfrämjandet Aktiebolag ett helägt dotterföretag till Swedbank AB. Fusionsresultatet gällande Sparbanken Öresund AB uppgick till 14 mkr och för Swedbank administration AB till 873 mkr vilket redovisades som erhållna utdelningar. Genom fusionen med Sparbanken Öresund AB övertog Swedbank AB aktierna i det helägda dotterbolaget Cerdo Bankpartner Aktiebolag vilka skrivits ner till 0 kr.

M25 Derivat

	Nominellt belopp/ återstående kontraktens löptid			Nominellt belopp			Positiva marknadsvärden			Negativa marknadsvärden		
	< 1 år	1-5 år	> 5 år	2016	2015	1/1/2015	2016	2015	1/1/2015	2016	2015	1/1/2015
Derivat i säkrings-redovisning												
Verkligt värdesäkring												
Ränterelaterade kontrakt												
Swappar	31 790	81 684	16 753	130 227	122 990	86 282	1 925	2 227	2 511	359	152	
Valutarelaterade kontrakt												
Swappar												216
Summa	31 790	81 684	16 753	130 227	122 990	86 282	1 925	2 227	2 511	359	152	216
Kassaflödessäkringar												
Ränterelaterade kontrakt												
Swappar						458						8
Summa						458						8
Derivat ej i säkrings-redovisning												
Ränterelaterade kontrakt												
Optioner	169 402	195 162	114 690	479 254	409 449	446 063	2 402	2 304	3 184	2 287	2 012	2 628
Terminer	2 251 509	1 135 698		3 387 207	4 423 320	7 433 105	580	1 429	2 313	547	1 613	2 537
Swappar	1 540 649	2 292 892	573 687	4 407 228	4 092 194	3 180 529	59 579	66 709	82 556	61 691	69 085	85 095
Valutarelaterade kontrakt												
Optioner	73 998	456		74 454	54 807	80 249	632	858	3 915	749	970	3 573
Terminer	1 059 040	31 289	15	1 090 344	950 435	809 843	12 528	8 300	21 774	15 394	11 331	13 723
Swappar	148 257	282 277	111 952	542 486	600 478	568 686	13 101	27 768	25 703	21 962	26 770	21 983
Aktierelaterade kontrakt												
Optioner	986 345	22 358	8 679	1 017 382	47 743	48 106	17 235	2 406	2 448	25 011	1 049	840
Terminer	7 730	3		7 733	5 689	22 012	68	81	89	64	160	123
Swappar	8 274	488		8 762	8 597	4 634	16	132	38	246	142	111
Kreditrelaterade kontrakt												
Swappar	1 331	670		2 001	5 263	12 362	14	37	131	15	65	156
Summa	6 246 535	3 961 293	809 023	11 016 851	10 597 976	12 605 587	106 155	110 024	142 151	127 966	113 197	130 769
Bruttobelopp	6 278 325	4 042 977	825 776	11 147 078	10 720 966	12 692 327	108 080	112 251	144 662	128 325	113 349	130 993
Kvittade belopp (Not M41)	-2 012 454	-1 088 229	-231 585	-3 332 268	-3 604 607		-11 837	-13 951	-10 959	-13 705	-14 841	-12 297
Summa	4 265 871	2 954 748	594 191	7 814 810	7 116 359	12 692 327	96 243	98 300	133 703	114 620	98 508	118 696

M26 Immateriella anläggningstillgångar

	2016				2015			
	Goodwill	Kundbas	Övrigt	Totalt	Goodwill	Kundbas	Övrigt	Totalt
Anskaffningsvärde vid årets ingång	3 439	130	1 118	4 687	3 439	41	1 061	4 541
Nyanskaffningar via separata förvärv			53	53			19	19
Fusioner						89	116	205
Avyttringar och utrangeringar			-80	-80			-78	-78
Anskaffningsvärde vid årets utgång	3 439	130	1 091	4 660	3 439	130	1 118	4 687
Avskrivningar vid årets ingång	-3 018	-55	-491	-3 564	-2 670	-39	-436	-3 145
Årets avskrivningar	-349	-9	-82	-440	-348	-10	-95	-453
Fusioner						-6	-11	-17
Avyttringar och utrangeringar			3	3			51	51
Avskrivningar vid årets utgång	-3 367	-64	-570	-4 001	-3 018	-55	-491	-3 564
Nedskrivningar vid årets ingång			-223	-223			-111	-111
Årets nedskrivningar							-112	-112
Nedskrivningar vid årets utgång			-223	-223			-223	-223
Redovisat värde	72	66	297	435	421	75	404	900

Goodwill skrivs av över en bedömd nyttjandeperiod på 5 till 20 år. För övriga immateriella anläggningstillgångar med bestämbar nyttjandeperiod fördelas det avskrivningsbara beloppet systematiskt över nyttjandeperioden. Med systematisk avskrivning avses såväl linjär som ökande eller minskande avskrivning. Ursprunglig nyttjandeperiod är mellan 3 och 15 år. Något nedskrivningsbehov fanns inte per balansdagen.

M27 Leasingobjekt

Anläggningstillgångar	2016	2015
Anskaffningsvärde vid årets ingång	21 650	21 532
Fusioner		238
Nyanskaffningar	7 357	6 449
Avyttringar och utrangeringar	-6 290	-6 569
Anskaffningsvärde vid årets utgång	22 717	21 650
Avskrivningar vid årets ingång	-8 647	-9 192
Årets avskrivningar	-3 805	-3 627
Fusioner		-111
Avyttringar och utrangeringar	3 777	4 283
Avskrivningar vid årets utgång	-8 676	-8 647
Nedskrivningar vid årets ingång	-47	
Årets nedskrivningar	-6	-67
Avyttringar och utrangeringar	28	20
Nedskrivningar vid årets utgång	-25	-47
Redovisat värde	14 016	12 956

2016	< 1 år	1-5 år	> 5 år	Summa
Framtida minimileaseavgifter	4 131	7 288	3 160	14 579

Samtliga leasingobjekts restvärden är garanterade av leasetagaren eller tredje part. Leasingobjekten skrivs av under leasingavtalets löptid enligt annuitetsmetod. Leasingobjekten består huvudsakligen av fordon och maskiner. Leasingavgifterna innehåller inga variabla avgifter.

M28 Materiella tillgångar

	2016			2015		
	Anläggningstillgångar			Anläggningstillgångar		
	Inventarier	Rörelse-fastigheter	Totalt	Inventarier	Rörelse-fastigheter	Totalt
Anskaffningsvärde vid årets ingång	2 248		2 248	2 188	24	2 212
Nyanskaffningar	213		213	175		175
Fusioner				6		6
Avyttringar och utrangeringar	-326		-326	-121	-24	-145
Anskaffningsvärde vid årets utgång	2 135		2 135	2 248		2 248
Avskrivningar vid årets ingång	-1 722		-1 722	-1 639	-13	-1 652
Årets avskrivningar	-187		-187	-196		-196
Fusioner				-3		-3
Avyttringar och utrangeringar	297		297	116	13	129
Avskrivningar vid årets utgång	-1 612		-1 612	-1 722		-1 722
Redovisat värde	523		523	526		526

Inventariernas nyttjandeperiod bedöms vara mellan 3 och 10 år. Restvärdena bedöms vara noll liksom föregående år. Det avskrivningsbara beloppet redovisas linjärt i resultaträkningen under nyttjandeperioden. Någon indikation för nedskrivningsbehov fanns inte per balansdagen. Enskilda byggnadskomponenter för rörelsefastigheter

skrivs av under nyttjandeperioden. Restvärdet bedöms vara noll. Det avskrivningsbara beloppet redovisas linjärt i resultaträkningen under nyttjandeperioden. Mark bedöms ha en obestämbar nyttjandeperiod och skrivs därför inte av.

M29 Övriga tillgångar

	2016	2015	1/1/2015
Fondlikvidfordringar	4 442	10 816	5 571
Koncernbidrag	9 457	7 624	9 619
Övrigt	1 800	1 694	1 611
Summa	15 699	20 134	16 801

M30 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	2016	2015	1/1/2015
Upplupna ränteutgifter	1 486	2 076	2 481
Övrigt	1 371	1 177	5 047
Summa	2 857	3 253	7 528

M32 In- och upplåning från allmänheten

	2016	2015	1/1/2015
Värderingskategori, övriga finansiella skulder			
Inlåning svensk allmänhet	596 589	553 631	494 026
Inlåning utländsk allmänhet	10 223	41 398	21 943
Summa	606 812	595 029	515 969

Värderingskategori, verkligt värde via resultaträkningen

Handel

Inlåning svensk allmänhet, återköpsavtal	10 892	2 798	15 768
Inlåning utländsk allmänhet, återköpsavtal		1 485	

Övrigt¹

Inlåning svensk allmänhet		164	381
Summa	10 892	4 447	16 149

Summa	617 704	599 476	532 118
1) nominellt belopp uppgår till		156	394

M31 Skulder till kreditinstitut

	2016	2015	1/1/2015
Värderingskategori, övriga finansiella skulder			
Svenska banker	23 868	85 731	99 830
Svenska kreditinstitut	58 051	71 038	49 181
Utländska banker	46 719	63 184	65 267
Utländska kreditinstitut	625	214	2 545
Summa	129 263	220 167	216 823
Värderingskategori, verkligt värde via resultaträkningen			
Handel			
Svenska banker, återköpsavtal			1 991
Svenska kreditinstitut, återköpsavtal		816	1 907
Utländska banker, återköpsavtal	13		1 848
Summa	13	816	5 746
Summa	129 276	220 983	222 569

M33 Emitterade värdepapper

	2016	2015	1/1/2015
Värderingskategori, övriga finansiella skulder			
Certifikat	102 186	106 811	193 215
Andra räntebärande obligationslån	164 761	154 076	110 999
Värdeförändring till följd av säkringsredovisning till verkligt värde	445	397	530
Summa	267 392	261 284	304 744
Värderingskategori, verkligt värde via resultaträkningen			
Handel			
Övrigt	14 977	14 561	13 297
Summa	14 977	14 561	13 297
Summa	282 369	275 845	318 041

Omsättningen av emitterade värdepapper redovisas i not M2 Likviditetsrisker, sidan 143.

M34 Övriga skulder

	2016	2015	1/1/2015
Fondlikvidskulder	4 735	11 876	7 827
Koncernskulder			637
Korta positioner aktier	96	247	74
varav egna emitterade aktier	33	78	
Korta positioner räntebärande värdepapper	11 519	7 945	26 984
Övrigt	6 964	7 618	8 962
Summa	23 314	27 686	44 484

M35 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2016	2015	1/1/2015
Upplupna räntekostnader	1 817	1 831	2 157
Övrigt	1 713	2 239	2 095
Summa	3 530	4 070	4 252

M36 Avsättningar

	2016	2015	1/1/2015
Pensioner		17	23
Reserveringar för garantier	98	21	
Omstruktureringsreserv	44		
Övrigt	30	207	40
Summa	172	245	63

Under 2016 redovisades det en ny omstruktureringsreserv om 44 mkr avseende rörelsesegmentet Stora företag & Institutioner.

M37 Efterställda skulder

	2016	2015	1/1/2015
Värderingskategori, övriga finansiella skulder			
Förlagslån	12 703	12 382	11 927
Värdeförändring till följd av säkrings-redovisning till verkligt värde	222	265	268
Summa förlagslån	12 925	12 647	12 195
Eviga förlagslån	14 116	11 585	5 290
varav primärkapitaltillskott	14 116	11 585	5 290
Värdeförändring till följd av säkrings-redovisning till verkligt värde	213	381	525
Summa eviga förlagslån	14 329	11 966	5 815
Summa	27 254	24 613	18 010

Swedbank har 1 250 miljoner USD i utestående primärkapitaltillskott(AT1), vilka är eviga med en möjlighet till inlösen efter fem år. Instrumentet har en obligatorisk konvertering till stamaktier om Swedbank AB's kapitalbas minskar till en viss nivå.

Specifikation av efterställda skulder

Tidsbundna förlagslån

Löptid	Rätt till förtidsinlösen för Swedbank AB	Valuta	Nominellt belopp, milj	Redovisat belopp, mkr	Kupongränta, %
1989/2019		SEK	111	126	11,00
2012/2022	2017	SEK	250	250	3m Stibor
2013/2023	2018	SEK	400	399	3m Stibor
2013/2023	2018	SEK	150	147	3m Stibor
2012/2022	2017	SEK	35	35	3m Stibor
2012/2022	2017	EUR	500	4 827	3,00
2014/2024	2019	EUR	750	7 141	2,38
Summa				12 925	

Eviga förlagslån med sådana villkor att de av Finansinspektionen godkänts som primärkapitaltillskott

Löptid	Rätt till förtidsinlösen för Swedbank AB	Valuta	Nominellt belopp, milj	Redovisat belopp, mkr	Kupongränta, %
2015/evigt	2020	USD	750	6 750	5,50
2016/evigt	2022	USD	500	4 469	6,00
2007/evigt	2017	SEK	2 000	2 071	6,67
2008/evigt	2018	SEK	873	1 039	8,28
Summa				14 329	

Vissa förlagslån används som säkringsinstrument vid säkring av nettoinvestering i utlandsverksamheter. I moderbolaget redovisas valutakomponenten för dessa skulder till anskaffningsvärde, medan den redovisas till balansdagskurs i koncernen.

M38 Obeskattade reserver

	Akkumulerade över- avskrivningar	Periodiserings- fond	Total
Ingående balans 2015	4 653	5 390	10 043
Avsättning/Upplösning	-130	-7	-137
Förändringar till följd av fusioner	19	96	115
Utgående balans 2015	4 542	5 479	10 021
Ingående balans 2016	4 542	5 479	10 021
Avsättning/Upplösning	214	-28	186
Utgående balans 2016	4 756	5 451	10 206

Periodiseringsfond	2016	2015	1/1/2015
Avsättning 2010		28	6
Avsättning 2011	1 862	1 862	1 857
Avsättning 2012	3 538	3 538	3 528
Avsättning 2013	51	51	
Summa	5 451	5 479	5 390

M39 Eget kapital

	2016	2015	1/1/2015
Bundet eget kapital			
Aktiekapital, stamaktier	24 904	24 904	24 904
Reservfond	5 968	5 968	5 968
Summa	30 872	30 872	30 872
Fritt eget kapital			
Kassaflödessäkringar			-3
Överkursfond	13 206	13 206	13 206
Balanserad vinst	41 277	33 304	31 907
Summa	54 483	46 510	45 110
Summa eget kapital	85 355	77 382	75 982

Periodens förändringar av eget kapital samt uppdelning enligt IFRS framgår av rapporten Förändringar i eget kapital.

M40 Verkligt värde för finansiella instrument

Redovisat värde och verkligt värde för finansiella instrument

Nedan redogörs för en jämförelse mellan redovisat och verkligt värde för moderbolagets finansiella tillgångar och finansiella skulder enligt definitionen i IAS 39.

Fastställande av verkligt värde för finansiella instrument

När moderbolaget fastställer verkliga värden för finansiella instrument används olika metoder beroende på graden av observerbarhet av marknadsdata i värderingen samt aktiviteten på marknaden. En aktiv marknad anses vara antingen en reglerad eller tillförlitlig handelsplats där noterade priser är lättillgängliga och uppvisar en regelbundenhet. Det görs löpande enbedömning kring aktiviteten genom att analysera faktorer såsom skillnader i köp- och säljkurser.

Metoderna är uppdelade på tre olika nivåer:

- Nivå 1: Ojusterat, noterat pris på en aktiv marknad
- Nivå 2: Justerat, noterat pris eller värderingsmodell med värderingsparametrar härledda från en aktiv marknad
- Nivå 3: Värderingsmodell där signifikanta värderingsparametrar inte är observerbara och därav baseras på interna antaganden

När finansiella tillgångar och finansiella skulder på aktiva marknader har marknadsrisker som motverkar varandra används genomsnitt av köp- och säljkurser som grund när verkliga värden fastställs. För eventuellt öppna nettopositioner tillämpas köp- eller säljkurs utifrån vad som är tillämpligt, det vill säga köpkurs för långa positioner och säljkurs för korta positioner. I de fall som det saknas en aktiv marknad bestäms verkligt värde med hjälp av etablerade värderingsmetoder- och modeller. I dessa fall kan antaganden som inte direkt kan härledas till en marknad tillämpas, dessa antaganden

baseras på erfarenhet och kunskap kring värdering på de finansiella marknaderna. Målet är dock att alltid maximera användningen av data från en aktiv marknad. Samtliga värderingsmetoder och -modeller samt interna antaganden valideras kontinuerligt av den oberoende riskkontrollenheten. I de fall som det anses nödvändigt görs relevanta justeringar för att spegla ett verkligt värde, så kallade verkligt värde justeringar. Detta görs för att på ett korrekt sätt återspegla de parametrar som finns i de finansiella instrumenten och som ska återspeglas i dess värdering. Exempelvis för OTC-derivat, där motpartsrisken inte regleras med kontantsäkerheter, sker verkligt värde justering utifrån den aktuella motpartsrisken (CVA och DVA) och i de fall som modellrisken anses vara påtaglig ska det även göras en bedömning kring huruvida verkligt värde justering med hänsyn tagen till modellrisk ska göras.

Moderbolaget har en fortlöpande process där finansiella instrument som indikerar hög nivå av egna uppskattningar eller låg nivå av observerbar marknadsdata fångas upp. I processen bestäms på vilket sätt beräkningen ska ske utifrån hur de interna antagandena förväntas påverka värderingen. I de fall de interna antagandena har en betydande påverkan på det verkliga värdet rapporteras det finansiella instrumentet i nivå 3. Processen inkluderar även en analys och bedömning, utifrån kvalitén på värderingsdata, samt om en typ av finansiella instrument ska överföras mellan de olika nivåerna.

För ut- och inlåning med rörlig ränta, vilka redovisas till upplupet anskaffningsvärde, anses redovisat värde överensstämma med verkligt värde. Redovisade värden och verkliga värden överensstämmer till väldigt stor del beroende på den höga andelen finansiella instrument som redovisas till dess verkliga värde.

	2016			2015			1/1/2015		
	Verkligt värde	Redovisat värde	Skillnad	Verkligt värde	Redovisat värde	Skillnad	Verkligt värde	Redovisat värde	Skillnad
Tillgångar									
Finansiella tillgångar enligt IAS 39									
Kassa och tillgodohavande hos centralbanker	64 193	64 193		131 859	131 859		73 802	73 802	
Belåningsbara statsskuldförbindelser m.m.	102 623	102 618	5	70 531	70 531		41 073	41 073	
varav verkligt värde via resultaträkningen	17 613	17 613		70 531	70 531		41 073	41 073	
varav investeringar som hålles till förfall	85 010	85 005	5						
Utlåning till kreditinstitut	409 763	409 763		425 095	425 095		435 979	435 979	
varav lånefordringar	408 911	408 911		423 120	423 120		418 510	418 510	
varav verkligt värde via resultaträkningen	852	852		1 975	1 975		17 468	17 468	
Utlåning till allmänheten	430 406	430 406		416 482	416 482		432 879	432 879	
varav lånefordringar	381 021	381 021		380 407	380 407		367 487	367 487	
varav verkligt värde via resultaträkningen	49 385	49 385		36 075	36 075		65 392	65 392	
Obligationer och räntebärande värdepapper	73 247	73 247		86 881	86 881		118 947	118 948	-1
varav verkligt värde via resultaträkningen	69 623	69 623		83 024	83 024		117 728	117 728	
varav investeringar som hålles till förfall	3 624	3 624		3 857	3 857		1 218	1 219	-1
Aktier och andelar	23 654	23 654		10 880	10 880		9 641	9 641	
varav verkligt värde via resultaträkningen	23 639	23 639		10 813	10 813		9 592	9 592	
varav tillgängliga för försäljning	15	15		67	67		49	49	
Derivat	96 243	96 243		98 300	98 300		133 703	133 703	
Övriga finansiella tillgångar	17 154	17 154		22 209	22 209		19 277	19 277	
Summa	1 217 283	1 217 278	5	1 262 237	1 262 237		1 265 301	1 265 302	-1

	2016			2015			1/1/2015		
	Verkligt värde	Redovisat värde	Skillnad	Verkligt värde	Redovisat värde	Skillnad	Verkligt värde	Redovisat värde	Skillnad
Skulder									
Finansiella skulder enligt IAS 39									
Skulder till kreditinstitut	129 276	129 276		220 983	220 983		222 569	222 569	
varav övriga finansiella skulder	129 264	129 264		220 167	220 167		216 823	216 823	
varav verkligt värde via resultaträkningen	13	13		816	816		5 746	5 746	
In- och upplåning från allmänheten	617 704	617 704		599 476	599 476		532 118	532 118	
varav övriga finansiella skulder	606 812	606 812		595 029	595 029		515 969	515 969	
varav verkligt värde via resultaträkningen	10 892	10 892		4 447	4 447		16 149	16 149	
Emitterade värdepapper	283 452	282 369	1 084	274 952	275 845	-893	319 007	318 041	966
varav övriga finansiella skulder	268 475	267 391	1 084	260 391	261 284	-893	305 710	304 744	966
varav verkligt värde via resultaträkningen	14 977	14 977		14 561	14 561		13 297	13 297	
Efterställda skulder	27 254	27 254		24 626	24 613	13	17 985	18 010	-25
varav övriga finansiella skulder	27 254	27 254		24 626	24 613	13	17 985	18 010	-25
Derivat	114 620	114 620		98 508	98 508		118 696	118 696	
Skulder inlånade värdepapper	11 614	11 614		8 192	8 192		27 058	27 058	
varav verkligt värde via resultaträkningen	11 614	11 614		8 192	8 192		27 058	27 058	
Övriga finansiella skulder	13 517	13 517		21 327	21 327		18 945	18 945	
Summa	1 197 438	1 196 354	1 084	1 248 064	1 248 944	-880	1 256 380	1 255 438	941

Finansiella instrument redovisade till verkligt värde

Efterföljande tabeller redovisar beloppsmässiga fördelningar på de tre olika värderingsnivåerna avseende finansiella instrument som redovisas till verkligt värde.

Nivå 1 innehåller i huvudsak aktier, fondandelar, obligationer, statsskuldsväxlar, certifikat och standardiserade derivat där det noterade priset använts vid värderingen. Egna emitterade värdepapper som handlas på en aktiv marknad ingår även i denna grupp.

Nivå 2 innehåller i huvudsak mindre likvida obligationer som värderas på kurva, utlåning, upplåning och derivat som värderas baserat på observerbara indata. För mindre likvida obligationsinnehav sker justering för kreditspread baserat på observerbar marknadsdata såsom marknaden för kreditderivat. För utlåning till allmänhet, där observerbara marknadsdata för kreditmarginalen saknas vid värderingstillfället, används kreditmarginalen för senast genomförda transaktion med samma motpart. Egna emitterade värdepapper som inte är noterade men som värderas enligt noterade priser för likvärdiga noterade obligationer ingår även dessa i nivå 2.

Nivå 3 innehåller övriga finansiella instrument där egna interna antaganden har betydande effekt för beräkningen av det verkliga värdet. Nivå 3 innehåller i huvudsak onoterade eget kapitalinstrument och illikvida optioner. Nivå 3 inkluderar konvertibla

preferensaktier i VISA Inc. Andelarna är föremål för försäljningsrestriktioner under en period på upp till 12 år och kan också under vissa förutsättningar behöva återlämnas. Då likvida noteringar saknas för instrumentet har dess marknadsvärde fastställts med betydande inslag av egna interna antaganden och rapporteras därför i nivå 3 som eget kapitalinstrument. Optionerna säkrar marknadsvärdeförändringar i sammansatta skuldinstrument, så kallade strukturerade produkter. De strukturerade produkterna består av ett motsvarande optionselement samt ett värskontrakt vilket i princip är en vanlig räntebärande obligation. När koncernen avgör i vilken nivå de finansiella instrumenten ska redovisas bedöms de i sin helhet var för sig. Eftersom obligationsdelen i strukturerade produkter i allt väsentligt utgör det finansiella instrumentets verkliga värde har egna interna antaganden som används för att värdera det illikvida optionselementet normalt inte en betydande effekt för värderingen och det finansiella instrumentet rapporteras då normalt i nivå 2. Koncernen säkrar marknadsrisker som uppkommer i strukturerade produkter med innehav i enskilda optioner. De interna antagandena som används vid värderingen för det enskilda finansiella instrumentet får då större betydelse, varför flera av dessa rapporteras som derivat i nivå 3. Givet historiska rörelser i de underliggande priserna för optioner i nivå 3 är det inte sannolikt att kommande prisrörelser påverkar marknadsvärdet mer än +/-19 mkr.

Då värderingsmodeller används för att fastställa verkligt värde för finansiella instrument i nivå 3 anses den ersättning som erlagts eller erhållits vara bästa bedömning av verkligt värde vid första redovisningstillfället. Då det skulle kunna uppkomma en skillnad mellan detta verkliga värde och verkligt värde vid den tidpunkten enligt värderingsmodellen, så kallade dag ett resultat, kalibrerar moderbolaget sina värderingsmodeller för att undvika skillnader. Per årsskiftet fanns inga ackumulerade skillnader som inte redovisats i resultaträkningen.

Överföringar mellan värderingsnivåerna rapporteras som om de skett i slutet av varje kvartal. Under åren 2016 och 2015 har det inte förekommit några överföringar av finansiella instrument mellan värderingsnivå 1 och 2. Finansiella instrument överförs från nivå 3 eller till nivå 3 beroende på att de interna antagandena har fått ändrad betydelse för värderingen.

I efterföljande tabell framgår finansiella instrument redovisade till verkligt värde per årsskiftet fördelat per värderingsnivå.

	2016				2015			
	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Tillgångar								
Belåningsbara statsskuldförbindelser m.m.	12 185	5 429		17 613	19 098	51 433		70 531
Utlåning till kreditinstitut		852		852		1 975		1 975
Utlåning till allmänheten		49 385		49 385		36 075		36 075
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	36 702	32 921		69 623	57 203	25 821		83 024
Aktier och andelar	23 435	68	152	23 654	10 744	69	67	10 880
Derivat	125	96 053	65	96 243	150	98 036	114	98 300
Summa	72 446	184 707	217	257 370	87 195	213 409	181	300 785
Skulder								
Skulder till kreditinstitut		13		13		816		816
In- och upplåning från allmänheten		10 892		10 892		4 447		4 447
Emitterade värdepapper		14 977		14 977		14 561		14 561
Derivat	72	114 547		114 620	13	98 495		98 508
Skulder inlånade värdepapper	11 614			11 614	8 192			8 192
Summa	11 687	140 429	152 116	152 116	8 205	118 319	126 524	126 524

Förändringar inom nivå 3

	2016		
	Tillgångar		
	Eget kapital instrument	Derivat	Summa
Ingående balans	67	114	181
Förvärv	4		4
Mottagna VISA Inc. C aktier	62		62
Försäljning av tillgångar	-55		-55
Förfall		-19	-19
Emitterat		1	1
Överfört från nivå 3 till nivå 2		-8	-8
Överfört från nivå 1 till nivå 3	63		63
Vinst eller förlust	11	-23	-12
varav i resultaträkningen, Nettoresultat finansiella poster till verkligt värde	11	-23	-12
varav realiserade vinster eller förluster för poster som innehas per balansdagen	17	-19	-2
Utgående balans	152	65	217

Förändringar inom nivå 3

	2015		
	Tillgångar		
	Eget kapital instrument	Derivat	Summa
Ingående balans	49	81	130
Fusioner	20		20
Förvärv	16		16
Försäljning av tillgångar	-13		-13
Förfall		-35	-35
Emitterat		9	9
Överfört från nivå 2 till nivå 3		148	148
Överfört från nivå 3 till nivå 2		-83	-83
Överfört från nivå 3 till nivå 1	-2		-2
Vinst eller förlust	-3	-6	-9
varav i resultaträkningen, Nettoresultat finansiella poster till verkligt värde	-3	-6	-9
varav realiserade vinster eller förluster för poster som innehas per balansdagen		-47	-47
Utgående balans	67	114	181

Finansiella instrument redovisade till upplupet anskaffningsvärde.

Efterföljande tabeller fördelar verkliga värden på de tre olika värderingsnivåerna för finansiella instrument som redovisas till upplupet anskaffningsvärde.

	2016				
	Redovisat värde	Verkligt värde			Totalt
		Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	
Tillgångar					
Belåningsbara statsskuldförbindelser m.m.	85 005	85 010			85 010
Utlåning till kreditinstitut	408 911		408 911		408 911
Utlåning till allmänheten	381 021		381 021		381 021
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	3 624		3 624		3 624
Summa	878 561	85 010	793 556		878 566
Skulder					
Skulder till kreditinstitut	129 264		129 264		129 264
In- och upplåning från allmänheten	606 812		606 812		606 812
Emitterade värdepapper	267 391		268 475		268 475
Efterställda skulder	27 254		27 254		27 254
Summa	1 030 721		1 031 804		1 031 804

	2015			
	Redovisat värde	Verkligt värde		Totalt
		Nivå 2	Nivå 3	
Tillgångar				
Utlåning till kreditinstitut	423 120	423 120		423 120
Utlåning till allmänheten	380 407	380 407		380 407
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	3 857	3 693	164	3 857
Summa	807 384	807 220	164	807 384
Skulder				
Skulder till kreditinstitut	220 167	220 167		220 167
In- och upplåning från allmänheten	595 029	595 029		595 029
Emitterade värdepapper	261 284	260 391		260 391
Efterställda skulder	24 613	24 626		24 626
Summa	1 101 093	1 100 213		1 100 213

M41 Finansiella tillgångar och skulder som har kvittats eller omfattas av nettningssavtal eller liknande avtal

Upplysningar nedan avser redovisade finansiella instrument som har kvittats i balansräkningen alternativt omfattas av rättsligt bindande ramavtal av nettning, även då de inte har kvittats i balansräkningen, samt relaterade rättigheter till finansiella säkerheter. Per balansdagen avsåg dessa finansiella instrument derivat, återköpsavtal (inklusive omvända), fondlikvidfordringar och värdepapperslån.

	2016				2015			
	Derivat	Omvända återköpsavtal	Inlånade värdepapper	Summa	Derivat	Omvända återköpsavtal	Inlånade värdepapper	Summa
Tillgångar								
Finansiella tillgångar som inte är föremål för kvittning, nettningssavtal eller liknande avtal	2 483			2 483	5 019			5 019
Finansiella tillgångar som är föremål för kvittning, nettningssavtal eller liknande avtal	93 760	49 677	435	143 872	93 281	36 615	74	129 970
Redovisat värde i balansräkningen	96 243	49 677	435	146 355	98 300	36 615	74	134 989
Finansiella tillgångar som är föremål för kvittning, nettningssavtal eller liknande avtal								
Bruttobelopp	105 597	54 180	435	160 212	107 232	39 614	74	146 920
Kvittade belopp	-11 837	-4 503		-16 340	-13 951	-2 999		-16 950
Redovisat värde i balansräkningen	93 760	49 677	435	143 872	93 281	36 615	74	129 970
Relaterade belopp som inte kvittats i balansräkningen								
Finansiella instrument, nettningssavtal	44 865	10 383		55 248	49 947	5 085		55 032
Finansiella instrument, säkerheter	1 089	39 293	435	40 817	1 220	31 453	74	32 747
Kontanter, säkerheter	12 676			12 676	19 915	77		19 992
Summa av belopp som inte har kvittats i balansräkningen	58 630	49 676	435	108 741	71 082	36 615	74	107 771
Nettobelopp	35 130	1		35 131	22 199			22 199
Skulder								
Finansiella skulder som inte är föremål för kvittning, nettningssavtal eller liknande avtal	2 913			2 913	2 930			2 930
Finansiella skulder som är föremål för kvittning, nettningssavtal eller liknande avtal	111 707	10 905	10	122 622	95 577	5 100	13	100 690
Redovisat värde i balansräkningen	114 620	10 905	10	125 535	98 507	5 100	13	103 620
Finansiella skulder som är föremål för kvittning, nettningssavtal eller liknande avtal								
Bruttobelopp	125 412	15 408	10	140 830	110 419	8 099	13	118 531
Kvittade belopp	-13 705	-4 503		-18 208	-14 842	-2 999		-17 841
Redovisat värde i balansräkningen	111 707	10 905	10	122 622	95 577	5 100	13	100 690
Relaterade belopp som inte kvittats i balansräkningen								
Finansiella instrument, nettningssavtal	44 865	10 383		55 248	49 947	5 085		55 032
Finansiella instrument, säkerheter	3 860	521	10	4 391	3 021	7	13	3 041
Kontanter, säkerheter	13 775			13 775	15 651	2		15 653
Summa av belopp som inte har kvittats i balansräkningen	62 500	10 904	10	73 414	68 619	5 094	13	73 726
Nettobelopp	49 207	1		49 208	26 958	6		26 964

M42 Specifikation av justeringar för poster som ej ingår i kassaflödet i den löpande verksamheten

	2016	2015
Periodiserade uppläggningsavgifter	-570	-553
Orealiserade värdeförändringar/valutakursförändringar	15 411	-2 022
Avskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar	4 438	4 455
Nedskrivningar på finansiella anläggningstillgångar	80	236
Nedskrivning av lån	1 399	732
Utdelning koncernföretag	-18 912	-12 385
Upplupna intäkter och förutbetalda kostnader	396	4 274
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	-540	-190
Aktierelaterad ersättning till anställda	270	279
Reavinst finansiella tillgångar	-504	-489
Övrigt	-17	-80
Summa	1 451	-5 743

M43 Utbetalad utdelning samt förslag till vinstdisposition

	2016		2015	
Stamaktier	Kr per aktie	Summa	Kr per aktie	Summa
Utbetalad utdelning	10,70	11 880	11,35	12 539
Föreslagen utdelning	13,20	14 695	10,70	11 880

Styrelsen föreslår att en utdelning på 13,20 kr per stamaktie (10,70) ges 2017 för räkenskapsåret 2016, vilket motsvarar 14 695 mkr (11 880).

Till årsstämman förfogande står vinstmedel, enligt balansräkningen i Swedbank AB, med 54 483 mkr:

Styrelsen föreslår att vinstmedlen disponeras på följande sätt (mkr):

	2016	2015
13,20 (10,70) kronor utdelas kontant per stamaktie	14 695	11 880
Till ny räkning överförs	39 788	34 630
Summa disponerat	54 483	46 510

De totala beloppen som föreslås delas ut samt som föreslås överföras till ny räkning har beräknats på samtliga 1 110 731 820 utestående stamaktier per den 31 december 2016 med tillägg för 2 505 078 utdelningsberättigade stamaktier som beräknas överlåtas till anställda under perioden den 1 januari till bolagsstämman den 30 mars 2017 till följd av ersättningsprogram. De totala beloppen som föreslås delas ut samt som föreslås överföras till ny räkning fastställs slutligen beräknat på antalet utdelningsberättigade aktier per avstämningsdagen. Beloppen kan därför komma att ändras på grund av förvärv av egna aktier eller genom att aktier i eget förvar kan komma att säljas fram till avstämningsdagen. Orealiserade värdeförändringar på tillgångar och skulder värderade till verkligt värde har påverkat det egna kapitalet med netto 2 404 mkr. Som avstämningsdag för utdelning föreslås den 3 april 2017. Sista dag för handel med Swedbanks aktier med rätt till utdelning blir därmed den 30 mars 2017. Beslutet om årsstämman enligt styrelsens förslag, beräknas utdelningen komma att utbetalas genom Euroclears försorg den 6 april 2017. Den finansiella företagsgruppens kapitalbas översteg vid årsskiftet det lagstadgade kapitalkravet med 50 816 mkr. Överskotts-kapitalet i Swedbank AB var 70 765 mkr.

Den verksamhet som bedrivs i moderbolaget och koncernen medför inte risker utöver vad som förekommer eller kan antas förekomma i branschen eller de risker som är förenade med bedrivande av näringsverksamhet. Styrelsen har beaktat moderbolagets och koncernens konsolideringsbehov genom en allsidig bedömning av moderbolagets och koncernens ekonomiska ställning och moderbolagets och koncernens möjligheter att på sikt infria sina åtaganden. Bedömningen har även gjorts utifrån nu förväntade framtida regelverksförändringar. Moderbolagets och koncernens ekonomiska ställning ger inte upphov till annan bedömning än att moderbolaget och koncernen kan fort-

sätta sin verksamhet och förväntas fullgöra sina förpliktelser på kort och lång sikt samt ha förmåga att göra de investeringar som är nödvändiga. Styrelsens bedömning är att storleken på det egna kapitalet, även efter föreslagen utdelning, står i rimlig proportion till omfattningen på moderbolagets och koncernens verksamhet samt de risker som är förenade med verksamhetens bedrivande. Det är styrelsens bedömning att föreslagen utdelning är försvarlig med hänsyn till de krav som verksamhetens och koncernverksamhetens art, omfattning och risker ställer på storleken av moderbolagets och koncernens egna kapital liksom på moderbolagets och koncernens konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

M44 Ställda panter, eventalförpliktelser och åtaganden

Ställda panter

För egna skulder ställda säkerheter	2016	2015	1/1/2015
Statspapper och obligationer pantsatta hos Riksbanken	8 121	10 648	10 201
Statspapper och obligationer pantsatta hos utländska centralbanker	6 434	12 772	10 073
Statspapper och obligationer pantsatta för skulder till kreditinstitut, repor	3 062	1 244	6 115
Statspapper och obligationer pantsatta för inlåning från allmänheten, repor	5 687	2 310	11 356
Kontanter	10 320	13 697	11 717
Summa	33 624	40 671	49 462

Redovisat värde för skulder där pant ställts uppgick i moderbolaget 2016 till 33 577 mkr (40 671).

Övriga ställda säkerheter	2016	2015	1/1/2015
Värdepapperslån	10	13	1 002
Statspapper och obligationer pantsatta för övriga åtaganden	3 776	3 194	5 685
Kontanter	455	459	366
Summa	4 241	3 666	7 053

Säkerheter ställs i form av statspapper eller obligationer till centralbanker för att transaktioner ska kunna genomföras med centralbankerna. I så kallade äkta återköpstransaktioner, där moderbolaget säljer ett värdepapper och samtidigt avtalar att värdepappret ska köpas tillbaka, redovisas det sålda värdepappret fortsatt i balansräkningen. Värdepapprets redovisade värde tas också upp som ställd pant. Moderbolaget kan i princip inte avyttra ställda säkerheter. Generellt gäller också att tillgångarna separeras för förmånstagarnas räkning i händelse av att moderbolaget skulle hamna på obestånd.

Eventalförpliktelser

Nominella belopp	2016	2015	1/1/2015
Kreditgarantier	554 184	547 718	496 603
Övriga fullgörandegarantier	30 910	25 229	17 352
Accepterade och endosserade växlar	159	140	108
Beviljade ej disponerade rembursar	2 897	2 153	1 853
Övriga ansvarsförbindelser	17	51	18
Summa	588 167	575 291	515 934
Reservering för befarade kreditförluster	-96	-21	-19

Åtaganden

Nominella belopp	2016	2015	1/1/2015
Beviljade ej utnyttjade krediter	161 040	137 719	128 814
Beviljade ej utnyttjade räkningskrediter	71 094	68 263	72 374
Summa	232 134	205 982	201 188

Nominellt belopp för ränte-, aktie- och valutarelaterade kontrakt framgår av not M25 Derivat.

M45 Överförda finansiella tillgångar

Moderbolaget överför äganderätten av finansiella tillgångar i samband med återköpsavtal och värdepapperslån. Trots att äganderätten överförs i dessa transaktioner kvarstår tillgången i balansräkningen då moderbolaget fortsatt är exponerad emot tillgångens värdeförändringsrisk. Detta till följd av att avtalet redan vid överförandet även innebär att tillgången återfås. Erhållen försäljningslikvid i samband med återköpsavtal redovisas som skuld. Samtliga tillgångar och tillhörande skulder redovisas till verkligt värde och ingår i värderingskategorin verkligt värde via resultaträkningen.

handel. Tillhörande skulder till värdepapperslån avser erhållna säkerheter i form av kontanter. Dessa skulder redovisas i värderingskategorin övriga finansiella skulder. Utöver det som anges i tabellen för värdepapperslån erhålls säkerheter i form av andra värdepapper som täcker skillnaden mellan de överförda tillgångarnas verkliga värde och den redovisade skuldens verkliga värde. Moderbolaget hade vid årsskiftet inga engagemang i finansiella tillgångar som tagits bort ifrån balansräkningen.

2016	Överförda tillgångar			Tillhörande skulder		
	Redovisat värde	Varav återköpsavtal	Varav värdepapperslån	Redovisat värde	Varav återköpsavtal	Varav värdepapperslån
Värderingskategori, verkligt värde via resultaträkningen						
Handel						
Eget kapital instrument	884		884	366		366
Räntebärande värdepapper	8 749	8 749		8 702	8 702	
Summa	9 633	8 749	884	9 068	8 702	366

2015	Överförda tillgångar			Tillhörande skulder		
	Redovisat värde	Varav återköpsavtal	Varav värdepapperslån	Redovisat värde	Varav återköpsavtal	Varav värdepapperslån
Värderingskategori, verkligt värde via resultaträkningen						
Handel						
Eget kapital instrument	426		426	74		74
Räntebärande värdepapper	3 554	3 554		3 554	3 554	
Summa	3 980	3 554	426	3 628	3 554	74

M46 Operationell leasing

Avtalen avser i huvudsak lokaler där moderbolaget är hyrestagare. Villkoren i avtalen följer normal praxis med bland annat klausuler om inflation och fastighetsskatt. Det sammanlagda beloppet av framtida minimileasingavgifter som hänförs till icke uppsägningsbara avtal fördelas sig på förfallotidpunkter enligt nedan.

2016	Kostnader	Intäkter vidareuthyrning	Total
2017	722	38	684
2018	630	37	593
2019	510	35	475
2020	412	34	378
2021	309	31	278
2022	295	31	264
2023	288	31	257
2024	255	31	224
2025	242	30	212
2026 eller senare	1902	239	1 663
Summa	5 565	537	5 028

2015	Kostnader	Intäkter vidareuthyrning	Total
2016	607	36	571
2017	563	34	529
2018	442	26	416
2019	400	24	376
2020	284		284
2021	199		199
2022	183		183
2023	178		178
2024	166		166
2025 eller senare	1 248		1 248
Summa	4 270	120	4 150

M47 Närstående och andra betydande relationer

	Dotterföretag		Intresseföretag		Andra närstående	
	2016	2015	2016	2015	2016	2015
Tillgångar						
Utlåning till kreditinstitut	379 199	340 717	10 408	7 940		
Utlåning till allmänheten	596	995				
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	4 904	2 873				
Derivat	8 812	12 743				
Övriga tillgångar	9 573	7 639			30	38
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	187	388				
Summa	403 271	365 355	10 408	7 940	30	38
Skulder						
Skulder till kreditinstitut	58 307	71 280	2 060	1 993		
In- och upplåning från allmänheten	6 246	8 156			460	246
Derivat	29 214	30 071				
Övriga skulder	145	37				
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	13	44				
Summa	93 925	109 588	2 060	1 993	460	246
Ansvarsförbindelser						
Garantier	550 517	493 783				
Derivat, nominellt belopp	838 577	688 443	1 227	1 883		
Intäkter och kostnader						
Ränteintäkter	-1 742	-2 028	88	100		
Räntekostnader	2 229	1 229				7
Erhållna utdelningar	9 456	3 873	399	53		
Provisionsintäkter	1 534	1 625	6	6		
Provisionskostnader	9	2				
Övriga intäkter	156	171	9	12		
Övriga allmänna administrationskostnader	29	41			715	717

M48 Händelser efter 31 december 2016

Se koncernens not K55.

Rapporter och noter – Hållbarhet

170 Hållbarhetsredovisning

171 H1 – Betala

172 H2 – Låna/finansiera

173 H3 – Spara/placera

174 H4 – Upphandla

174 H5 – Medarbetare

176 H6 – Miljöpåverkan

177 H7 – Samhällsengagemang

Global Reporting Initiative – GRI

178 GRI Standardupplysningar

178 Redovisning enligt G4-DMA

179 GRI Specifika Standardupplysningar

Hållbarhetsredovisning

Vi integrerar ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet i vår verksamhet och i våra affärsbeslut. Vi presenterar därför våra resultat inom hållbarhet som en integrerad del av vår årsredovisning. Vår redovisning följer Global Reporting Initiatives (GRI) ramverk, version G4 nivå core och har granskats av revisionsbyrån Deloitte i enlighet med bestyrkanderapporten på sidan 186. Redovisningen består av Årsredovisningen 2016 samt GRI Rapporten 2016.

I Swedbank kännetecknas hållbart företagande av ansvarsfulla affärsbeslut, värdeskapande och transparens. Vi har åtagit oss att följa flera internationella initiativ och har byggt upp ett integrerat hållbarhetsramverk för ansvarstagande och riskminimering. FN:s Global Compacts tio principer och FN:s Principer för ansvarsfulla investeringar är exempel på viktiga åtaganden som vägleder vårt arbete och är basen för våra ställningstaganden och vårt sätt att agera. Vi har under året arbetat fram elva sektorriktlinjer som ytterligare tydliggör våra förväntningar på företag gällande exempelvis mänskliga rättigheter, miljö, affärsetik och antikorruption.

Vår hållbarhetsintegrering åskådliggörs i modellen nedan. Här redovisas majoriteten av våra åtaganden, styrdokument och arbetsprocesser vilket ger en övergripande bild över vår hållbarhetsstyrning och hur hållbarhet implementeras och följs upp i Swedbank.

Det är grundläggande för vårt hållbarhetsarbete att vi för en kontinuerlig dialog med våra intressenter. Tillsammans har vi identifierat och prioriterat vilka områden som är mest väsentliga och strategiskt viktiga för oss för att kunna bedriva en långsiktigt hållbar bankverksamhet.

I följande noter redovisar vi resultatet av vårt hållbarhetsarbete med utgångspunkt i våra kärnprocesser; betala, låna/finansiera, spara/placera och upphandla. Vi presenterar även våra resultat utifrån vårt arbete med jämställdhet och mångfald, miljö och samhällsengagemang. Hållbarhetsinformationen finns på sidorna 16–19 och 169–180 samt i det kompletterande dokumentet GRI Rapport 2016 som finns tillgänglig på www.swedbank.se.

ÅTAGANDEN

- FN:s Global Compact
- FN:s Miljöprogram för den finansiella sektorn
- FN:s riktlinjer för företag och mänskliga rättigheter
- Finanskoalitionen mot barnsexhandel
- FN:s principer för ansvarsfulla investeringar
- Montreal Carbon Pledge
- Global Investment Performance Standards

RAMVERK OCH RIKTLINJER

- Polycys
- Ställningstaganden
- Uppförandekod
- Sektorriktlinjer

STYRNING

- Certifierat miljöledningssystem enligt ISO 14001
- Strategi
- Mål

TILLÄMPNING

- Hållbarhetsanalys i affärsprocesser
- Aktivt ägande och påverkansarbete
- Uteslutning av bolag
- Produktutveckling

SUPPORT

- Intern hållbarhetsexpertis
- Swedbanks Business Ethics Council
- Hållbarhetsutbildning

UPPFÖLJNING OCH RAPPORTERING

- Årsredovisning
- GRI Rapport
- Klimatredovisning och klimatberäkning av fonder
- Rapportering Ansvarsfulla Investeringar
- Investerar förfrågningar
- Extern och Intern revision

H1 Betala

Inom betalaområdet förekommer olika typer av risker. Riskerna kan vara kopplade till bland annat penningtvätt och finansiering av terrorism. Det är därför viktigt för oss att vi känner våra kunder, förstår varifrån deras pengar kommer och relationen till banken då det ger oss bättre möjligheter att upptäcka avvikande beteenden. Penningtvättslagen ställer krav på att vi har god kundkännedom och att vi fortlöpande uppdaterar och dokumenterar den. Vi strävar ständigt efter att förbättra våra system och processer i arbetet att motverka risker för penningtvätt, terroristfinansiering och korruption. Genom bankens "känn din kund" - process, våra systemstöd för övervakning av transaktioner och avstämningar av kunddatabaser mot sanktionslistor minimerar vi dessa risker i verksamheten. Vid en inspektion genomförd under året av finansinspektionen i Lettland, Financial and Capital Market Commission, identifierades brister i Swedbanks interna kontrollsystem för förebyggande av penningtvätt. Swedbank i Lettland har därför ingått en överenskommelse och åtagit sig att genomföra en rad aktiviteter gällande interna kontrollsystem, processer och dokumentation för att motverka penningtvätt. Överenskommelsen omfattar en avgift om 1,36 miljoner EUR.

Digitaliseringen i samhället ökar och kunderna efterfrågar nya och enklare produkter och tillgänglighet var än de befinner sig samt ställer ökade krav på kompetens och transparens. Digitalisering är ett prioriterat område för Swedbank. Med en ökad digitalisering följer även möjligheter till ett mer effektivt resursutnyttjande. I banken frigörs resurser för mer individuell ekonomisk rådgivning när kunderna i allt högre grad ansluter sig till, och använder, de digitala kanalerna. Det innebär att tillgängligheten, det vill säga kundernas möjlighet att komma i kontakt med banken och utföra banktjänster, ökar i takt med att de digitala kanalerna utvecklas.

Då våra kunder får allt fler valmöjligheter, ställs det högre krav på oss som bank att möta kundernas förväntningar. Vi arbetar därför kontinuerligt med att lansera nya digitala funktioner för att förenkla vardagen för våra kunder. Swedbank har under 2016 vidareutvecklat internetbanken och lanserat en testversion för företagskunder. Vi har även möjliggjort digital ansökan om lånelöfte för bolån samt gjort det möjligt att underteckna avtal elektroniskt. För att ytterligare öka tillgängligheten för våra kunder har vi under året dessutom lanserat dygnet runt-öppet i Kundcenter Personlig service.

Övergången till ett mer digitalt samhälle innebär även stora risker. Att tillhandahålla pålitliga och säkra IT-system är av största vikt för att behålla våra kunders förtroende. Vi arbetar ständigt med att våra IT-system ska vara tillgängliga, stabila och säkra och har lagt stort fokus på kvalitetshöjande åtgärder, reducerad komplexitet i systemen samt på att utveckla och effektivisera våra arbetssätt.

Sverige	2016	2015	2014
Invånare (milj)	10,0	9,6	9,6
Privatkunder (milj)	4,0	4,0	4,1
Företagskunder (tusental)	266	265	270
Kort (milj)	4,2	4,1	3,9
Kontor	248	275	314
Kunder i internetbanken (milj) ¹	4,1	3,9	3,7
Inloggningar i internetbanken (milj) ¹	240	240	254
Betalningar i internetbanken (milj) ¹	158	162	174
Kunder i mobilbanken (milj) ¹	2,8	2,5	2,0
Inloggningar i mobilbanken (milj)	478	396	416
Swishbetalningar (milj)	156	80	20
Utdelning till WWF från WWF-korten (mkr) ²	1,1	2,1	3,6
Kunder med WWF-kort ²	36 494	80 121	136 983

1) Inklusive Sparbanker.

2) Swedbank och Sparbankerna samarbetar inte längre med WWF via kortprodukter. För utestående kort går fortsatt bidrag till WWF.

Estland	2016	2015	2014
Invånare (milj)	1,3	1,3	1,3
Privatkunder (milj)	0,9	0,8	1,0
Företagskunder (tusental)	141	135	130
Kort (milj)	1,1	1,1	1,1
Kontor	35	36	50
Funktionsanpassade kontor	33	28	28
Insättnings- och uttagsautomater	419	423	457
Kunder i internetbanken (milj)	0,9	0,9	0,9
Inloggningar i internetbanken (milj)	60,6	61,4	61,6
Betalningar i internetbanken (milj)	70,9	67,0	64,3
Kunder i mobilbanken (milj) ¹	0,2	0,1	
Inloggningar i mobilbanken (milj)	9,7	6,2	4,4

1) Ny definition av mobilbankskund 2016, siffran för 2015 är reviderad.

Lettland	2016	2015	2014
Invånare (milj)	2,0	2,0	2,0
Privatkunder (milj)	0,9	0,9	1,0
Företagskunder (tusental)	91	90	87
Kort (milj)	1,0	1,0	1,0
Kontor	41	41	54
Funktionsanpassade kontor	30	31	32
Insättnings- och uttagsautomater	396	413	409
Kunder i internetbanken (milj)	0,9	0,9	0,9
Inloggningar i internetbanken (milj)	55,3	56,3	55,8
Betalningar i internetbanken (milj)	67,3	55,1	52,2
Kunder i mobilbanken (milj) ¹	0,2	0,1	
Inloggningar i mobilbanken (milj)	5,7	4	3

1) Ny definition av mobilbankskund 2016, siffran för 2015 är reviderad.

Litauen	2016	2015	2014
Invånare (milj)	2,9	3,0	3,0
Privatkunder (milj)	1,5	1,5	2
Företagskunder (tusental)	86	84	89
Kort (milj)	1,7	1,6	1,7
Kontor	65	67	77
Funktionsanpassade kontor	62	63	64
Insättnings- och uttagsautomater	423	454	520
Kunder i internetbanken (milj)	1,4	1,3	1,3
Inloggningar i internetbanken (milj)	58,0	57,8	57,7
Betalningar i internetbanken (milj)	58,9	43,8	42,9
Kunder i mobilbanken (milj) ¹	0,2	0,1	
Inloggningar i mobilbanken (milj)	7,6	4,4	2,6

1) Ny definition av mobilbankskund 2016, siffran för 2015 är reviderad.

H2 Låna/finansiera

Vi anser att en förutsättning för en välfungerande bank är att främja en långsiktigt sund ekonomi samt att minska den påverkan på människor och miljö som kan uppstå genom våra kunders verksamhet. I vår kreditgivning till såväl privatpersoner som företag gör vi detta genom att tydliggöra eventuella risker samt gå igenom kundens långsiktiga ekonomiska situation.

Swedbanks vision är att grunden i en sund och hållbar ekonomi utgörs av en lämplig amorterings- och skuldnivå. Den 1 juni 2016 införde Finansinspektionen (FI) nya amorteringskrav på nya bostadslån med syfte att dämpa de senaste årens ökade skuldsättning bland svenska hushåll. För att främja en sund ekonomi för Swedbanks kunder införde vi redan tidigare omfattande amorteringskrav för bostadslån liknande de nya krav som FI ställer idag. Parallellt har viljan bland Swedbanks kunder att amortera bostadslån ökat då många ser amortering som ett viktigt komplement till sparande. Det är en syn som banken delar. Därför har Swedbank underlättat för kunderna att betala av sina lån och införde, under 2013, möjligheten att extraamortera upp till tjugo procent av sitt bostadslån varje år utan ränteskillnadsersättning. Under 2016 har över 3 000 bostadslån extraamortats utan ränteskillnadsersättning.

Hållbarhetsrisker beaktas vid samtliga kreditbeslut och är en integrerad del av bankens riskanalys. För kreditbeslut till företag som överstiger 5 mkr i Sverige och 0,8 m EUR i de baltiska länderna används en speciell riskbedömningsmodell för hållbarhetsriskanalys. Då företagskrediter understiger beloppsgränsen för hållbarhetsriskanalys görs en bedömning av hållbarhetsrelaterade faktorer som en del av kundanalysen. I de fall extra vägledning behövs för att minimera hållbarhetsrisker eskaleras kreditärendet till Swedbank's Business Ethics Council. Rådet behandlar ärenden kopplat till frågor rörande miljö, mänskliga rättigheter, socialt ansvarstagande, affärsetik och/eller korruption.

Till stöd för hållbarhetsriskanalysen har Swedbank under 2016 utvecklat nya sektorriktlinjer som även fungerar som underlag för hållbarhetsdialog med kunder. Riktlinjerna belyser betydande hållbarhetsrisker inom respektive sektor samt internationella standarder och normer att förhålla sig till. Under året har vi även tagit fram ett nytt ställningstagande för att motverka klimatförändring genom att förbjuda direktfinansiering av kolkraftverk samt utesluta nyinvesteringar i företag som till mer än 30 procent av sin omsättning tillverkar eller utvinna kol. Utöver det har banken en koncernövergripande uteslutningslista där samtliga bolag som utesluts från investering och finansiering finns med.

Utlåning företag	2016	2015	2014
Företagsutlåning (mkr)	521 638	501 693	495 181
Utlåning förnyelsebar energi (mkr) ¹	10 131	10 318	8 373
Kunder utlåning förnyelsebar energi (antal) ¹	135	135	182
Gröna obligationer (antal) ²	8	5	2
Gröna obligationer, total summa som samlats in från start (mdkr) ²	20,4	6,8	3,6
Hållbarhetsriskanalys i kreditgivning			
– Sverige (antal beviljade kreditärenden) ³	39 590	48 404	
– Estland (antal beviljade krediter)	656	662	649
– Lettland (antal beviljade krediter)	507	539	456
– Litauen (antal beviljade krediter)	350	624	530
Kreditfall som eskaleras till Swedbanks Business Ethics Council (antal) ⁴	4	8	8

1) Total utlåning till förnyelsebar energi avser finansiering av vindkraft, fjärrvärme med bioenergi, pelletsproduktion, biogas samt vattenkraft.

2) Finansiering av t.ex. sol, vind och vattenkraft (där Swedbank varit emissionsinstitut).

3) Minskad antal analyser beror på att beloppsgränsen reviderades under 2015 från 1 mkr till 5 mkr.

4) Totalt antal ärenden till rådet, inklusive ej kreditrelaterade, uppgick till 20 stycken under 2016.

Utlåning privat (Sverige)	2016	2015	2014
Energilån (mkr) ¹	57	73	92
Hushåll med belåningsgrad över 70 % av bostadens värde (%)	11	14	22
Andel hushåll med belåning över 70 % som amorterar (nyutlåning) ²	98	95	87
Andel hushåll med belåning över 70 % som amorterar (totalt portföljen)	93	89	71

1) Energilånet erbjuds till kunder i Sverige och används till finansiering av energibesparande åtgärder i bostäder.

2) Nyutlåning avser alla bolån utbetalda under fjärde kvartalet för respektive år.

Företagsutlåning fördelat på länder, %	2016	2015	2014
Sverige	76	77	77
Estland	6	5	5
Lettland	3	3	3
Litauen	4	4	4
Norge	8	8	7
Finland	2	2	2
Övriga	1	1	2

Företagsutlåning fördelat på sektorer, %	2016	2015	2014
Fastighetsförvaltning	43	42	41
Jordbruk, skogsbruk och fiske	13	15	15
Tillverkningsindustri	9	8	9
Handel	6	6	6
Shipping	5	6	6
Offentliga tjänster	5	5	4
Byggnadsverksamhet	4	4	3
Företagstjänster	4	4	3
Transport	3	2	2
Finans och försäkring	2	2	2
Hotell och restaurang	1	1	1
Informations- och kommunikationsverksamhet	1	1	1
Övrig företagsutlåning	4	4	5

H3 Spara /placera

Vi erbjuder våra kunder ett långsiktigt hållbart sparande genom ansvarsfulla investeringar. En viktig del inom sparande är vår kapitalförvaltning. Vårt fondbolag Swedbank Roburs huvudstrategi som ansvarstagande kapitalförvaltare är att genom dialog och aktivt ägande påverka bolagen att utveckla arbetet med hållbarhet och ansvarsfull bolagsstyrning. Vi för dialog med bolagen och har löpande kontakt med styrelse och ledning i bolag där fonderna är stora ägare. Fondbolaget deltar i valberedningar, röstar på bolagsstämmor och samarbetar med andra aktörer. En viktig målsättning med Swedbank Roburs ägararbete är väl sammansatta bolagsstyrelser avseende kompetens, erfarenhet och mångfald, inklusive jämn könsfördelning, samt en balans mellan beroende och oberoende ledamöter.

Att integrera hållbarhet i fondbolagets samtliga investeringsprocesser har varit centralt under året. Workshops om kritiska hållbarhetsfrågor har gett ökad kunskap och projekt har startats som ska utveckla nya metoder för analys. Genom att vara en långsiktig och aktiv ägare har vi möjlighet att påverka bolag att utveckla sig inom bolagsstyrning, affärsetik, mänskliga rättigheter, arbetsvillkor och miljö. Under året har vi bland annat prioriterat dialog med speloperatörer, bolag i utvinande branscher och inom palmoljesektorn.

Swedbank Robur investerar inte i bolag som tillverkar klusterbomber, personminor, kemiska och biologiska vapen samt kärnvapen. Under året beslutades att även utsluta bolag som producerar kol motsvarande minst 30 procent av omsättningen. Våra hållbarhetsfonder förvaltas med särskilda kriterier inom miljö, mänskliga rättigheter, arbetsvillkor och affärsetik. Dessa fonder utesluter även bolag som producerar fossila bränslen; kol, olja och gas. En av hållbarhetsfonderna, Humanfond, är ideell. Fonden ger spararna möjlighet att donera två procent av fondvärdet per år till en valfri ansluten ideell organisation.

Swedbank Robur har redovisat klimatavtryck för alla aktie- och blandfonder två gånger per år sedan december 2014. Koldioxidavtrycket visar hur mycket koldioxid bolagen i en fond släpper ut i relation till intäkterna, det vill säga hur koldioxideffektiva de är.

Utöver fonder erbjuder Swedbank sparande i form av aktieindexobligationer med eller utan kapitalskydd där avkastningen är knuten till olika tillgångsslag och marknader, så kallade SPAX och Aktiebevis. Vissa av dessa omfattas av särskilda etikkrav. Här väljs bolag bort som till exempel kan associeras med bristande respekt för mänskliga rättigheter eller dåliga arbetsförhållanden. Vissa index väljs speciellt eftersom de utesluter kol- och oljeproduktion. Placeringarna kan fokuseras till bolag som drar nytta av framtida investeringar för att lösa omfattande globala utmaningar.

Kapitalförvaltning ¹	2016	2015	2014
Totalt förvaltad kapital (mdkr)	1 170	1 090	1 052
– varav i fonder (mdkr)	789	738	715
Andel förvaltad kapital med särskilda hållbarhetskriterier (%) ²	40	39	40

1) Kapitalförvaltning per 2016-12-31.

2) Inkluderar hållbarhetsfonder och diskretionärförvaltning med särskilda hållbarhetskriterier.

Påverkansarbete fonder, antal	2016	2015	2014
Kontaktade bolag i hållbarhetsfrågor ¹	382	263	332
– varav bolag noterade i Sverige	65	71	132
– varav bolag noterade i utlandet	317	192	200
Deltagande i valberedningar i Sverige	69	59	61
Deltagande i bolagsstämmor	295	269	243
– varav i bolag noterade i Sverige	171	140	135
– varav i bolag noterade i utlandet	124	129	108

1) Varav 222 bolag kontaktade genom samarbeten och 160 genom egen kontakt under 2016.

Granskning för hållbarhetsfonder	2016	2015	2014
Hållbarhetsgranskning av bolag noterade i Sverige (antal)	69	97	130
Hållbarhetsgranskning av bolag noterade i utlandet (cirka antal)	1 800	1 800	1 800
Andel investeringsbara bolag noterade i Sverige (%) ¹	34	33	35
Andel investeringsbara bolag noterade i utlandet (%) ²	43	43	46

1) Andel av bolag i SIX Portfolio Return Index (SIXPRX) som är godkända för investering i våra hållbarhetsfonder Ethica. 60 procent av SIXPRX var analyserat 2016-12-31 och 57 procent av de bolagen var godkända för investering. Under året bytte Ethica Sverige jämförelseindex till OMX Stockholm Benchmark Cap GI.

2) Andel av bolag i MSCI World Index som är godkända för investering i våra hållbarhetsfonder Ethica. 100 procent av index var analyserat 2016-12-31.

Produkter med hållbarhetsprofil, mkr	2016	2015	2014
Förvaltad kapital i hållbarhetsfonder			
– Ethica Sverige	4 945	4 717	6 035
– Ethica Sverige MEGA	2 473	1 687	2 377
– Ethica Global	2 039	1 978	2 806
– Ethica Global MEGA	4 824	3 407	2 363
– Ethica Obligation ¹	8 433	1 312	1 042
– Ethica Obligation Utd	10 219		
– Humanfond ²	2 090	2 149	2 154
– Talenten Aktiefond MEGA	1 689	1 320	1 436
– Talenten Räntefond MEGA	1 134	1 671	1 317
Avsättning till ideella organisationer från Swedbank Robur Humanfond ²	42	43	43
SPAX Sverige ³	71	652	375
SPAX Europa Etik		143	
SPAX Hållbar Horisont ⁴	28		
SPAX Horisont Sverige ⁴	68		
SPAX Sverige Horisont ⁴	45		
SPAX Klimatsmart ⁵	65		
SPAX Vatten We effect Refugee		10	
SPAX Vatten ⁴	24		
SPAX We effect Refugee	10		
Aktiebevis Sverige Etik	24		
Aktiebevis Sverige Etik Balans		18	
Aktiebevis Sverige Etik Östersjölaxen		35	
Aktiebevis Global Skydd 80	10		
Aktiebevis WinWin Sverige Etik			81

1) Tidigare Ethica Ranta, slogs under året samman med Räntefond Pension och bytte namn till Ethica Obligation.

2) Totalt antal kunder i Humanfonden var 29 988 st och antalet anslutna organisationer var 79 st.

3) SPAX Sverige emitterades tre gånger under 2016.

4) SPAX Hållbar Horisont, SPAX Horisont Sverige, SPAX Sverige Horisont och SPAX Vatten emitterades alla två gånger under 2016.

5) SPAX Klimatsmart emitterades fyra gånger under 2016.

Klimatavtryck, fonder i urval jämfört med sina respektive index ¹	ton CO ₂ e/mkr, fond	ton CO ₂ e/mkr, index
Tre största fonderna (fondförmögenhet, mkr)		
– Allemansfond Komplet (52 131)	12	30
– Aktiefond Pension (36 241)	13	30
– Kapitalinvest (24 246)	8	30

Regionala aktiefonder (fondförmögenhet, mkr)		
– Sverigefond (15 371)	22	16
– Europafond (4 647)	33	35
– Globalfond (3 391)	9	37
– Amerikafond (5 212)	7	36
– Asienfond (2 708)	17	59

1) Beräkningarna baseras på fondinnehav per 2016-06-30. Avtryck för fonden i relation till avtrycket för fondens jämförelseindex.

Klimatavtryck hållbarhetsfonderna Ethica, ton CO ₂ e/mkr ¹	2016	2015	2014
Ethica Global			
– fond	7	9	34
– MSCI World Index	37	44	46
Ethica Sverige			
– fond	11	13	21
– OMX Stockholm Benchmark Cap GI	16	18	21

1) Ton CO₂e/mkr, beräkningarna baseras på fondinnehav 2016-06-30, 2015-06-30 och 2014-06-30.

H4 Upphandla

Swedbank har omkring 14 000 leverantörer och en årlig inköpskostnad som uppgår till 8 miljarder kronor. Den centrala inköpsprocessen reglerar att avrapporterade inköp över 50 000 EUR, aggregerat på årsbasis, hanteras med stöd av bankens centrala inköpsenhet. Under året har inköpsenheten etablerat ett nytt arbetssätt vid upphandling av tjänster och produkter vilket möjliggör en mer enhetlig och tydlig styrning kring den hållbarhetsbedömning och de hållbarhetskrav som Swedbank ställer för att ingå avtal med en leverantör.

Vid de upphandlingar som bankens centrala inköpsenhet hanterar är Swedbanks uppförandekod en del av ett bindande avtal och ska undertecknas av samtliga leverantörer. Koden reglerar viktiga områden inom ramen för mänskliga rättigheter, arbetstagarrättigheter, affärsetiska aspekter och miljö. Dessutom inkluderas särskilda hållbarhetsfrågor direkt i den specifika upphandlingen, såsom relevanta certifieringar och processbeskrivningar.

För nya leverantörer utförs även riskklassificering utifrån bransch- och landspecifika hållbarhetsrisker har identifierats som höga genomförs en självskattning av hur väl de följer Swedbanks leverantörskrav i uppförandekoden. Vid särskilda behov görs leverantörsbesök på plats, s.k. look-arounds och om nödvändigt utformas en förändringsplan tillsammans med leverantören som sedan följs upp. Vid oklarheter kan fallet även eskaleras till Swedbanks Business Ethics Council för rekommendation och vägledning. Befintliga leverantörer följs också upp främst via löpande dialoger och revisioner. För ingångna avtal gör vi fysiska leverantörsbesök av våra leverantörsrelationer för att följa upp hur överenskomna åtaganden efterföljs. Under 2016 har inköpsenheten utfört 30 leverantörsbesök.

Eftersom Swedbanks affärsområden äger alla leverantörsavtal och kravspecifikationer lokalt kan avtal i vissa fall ingås utan att den centrala inköpsenheten involveras. Om en leverantör har valts utan stöd av inköpsenheten kan leverantören inte utvärderas enligt våra kriterier för hållbarhet. I dessa fall är det viktigt att vi försäkras oss om att leverantören uppfyller dessa genom att till exempel signera vår uppförandekod.

Utvärdering av leverantörer	2016	2015	2014
Antal avrapporterade inköp över 50 000 EUR ¹	515	266	172
Antal avrapporterade inköp som har genomgått en hållbarhetsbedömning	470	229	151
Andel avrapporterade inköp som har genomgått en hållbarhetsbedömning (%)	91	86	86
Genomförda leverantörsbesök (st) ²	30	30	19

1) Baserat på data från det interna inköpsystemet.

2) Under 2016 genomfördes två av leverantörsbesöken via ett virtuellt möte.

H5 Medarbetare

Vi är övertygade om att medarbetare som känner att de utvecklas och får kunskap och erfarenhet från olika delar av banken blir mer motiverade och får en ökad förståelse för kunderna och deras behov. Detta skapar förutsättningar för att vara en konkurrenskraftig och hållbar bank. Vi arbetar strukturerat med kompetensutveckling. Medarbetarna utvecklar tillsammans med sin chef en individuell utvecklingsplan, på både kort och lång sikt. Vår övertygelse är att den största potentialen för kompetensutveckling finns i det dagliga arbetet, genom intern rörlighet och genom att lära av andra medarbetare. Vi uppmuntrar därför detta men erbjuder även våra medarbetare ett gediget utbildningsutbud med e-utbildningar och klassrumsutbildningar som komplement.

Jämställdhet och mångfald är viktigt för Swedbank. Koncernledningen beslutade 2014 att ta krafttag för att sätta fokus på och utveckla dessa frågor i banken. Det innebär ett starkare fokus på tre områden: jämställda löner, jämställd fördelning i högsta chefskiktet samt ökad mångfald i stort. Arbetet pågick till den sista december 2016 då nya fokusmål fastställdes.

För att få en mer jämställd bank där medarbetare har olika bakgrund genomför vi insatser för jämställda löner, arbetsförhållanden, föräldraskap, rekrytering, likabehandling och mångfald samt för att motverka diskriminering och trakassier. Årligen genomförs lönekartläggningar på alla våra hemmamarknader. De ovägsda löneskillnader vi har idag kan till stor del förklaras av att män och kvinnor har olika jobb med olika lönenivåer, där kvinnor oftare har arbeten med lägre lönenivåer. Om löneskillnad inte kan förklaras, enligt ovan, anses den vara osaklig. Vi arbetar med att identifiera och åtgärda osakliga löneskillnader bland annat genom att aktivt jämföra löner hos medarbetare med samma roller eller svårighetsgrad samt följa upp chefer på olika jämställdhetsmål. Mer statistik och information om detta finns att läsa i Not K13.

Vi arbetar aktivt för att uppnå en jämställd könsfördelning i högsta chefskiktet. Kartläggningar på området genomförs regelbundet och flera insatser genomförs i syfte att förbättra styrningen och kunskapen om detta. Chefer samt andra viktiga stabsfunktioner utbildas i genus, jämställdhet, mångfald och normers betydelse. Andelen kvinnor har ökat från 29 till 41 procent sedan fokusmålet initierades 2014.

Mångfaldsfrågan är viktig för oss. Vi är en inkluderande bank och för oss är det en självklarhet att våra medarbetare ska spegla de samhällen vi lever och verkar i. Därför görs flera utbildningsinsatser i banken för att öka mångfalden. I Sverige har antalet medarbetare med utländsk bakgrund ökat från 12 till 15 procent mellan 2014 och 2016. Ökningen är störst i storstadsregionerna och inom affärsområden som haft flest praktikanter via samhällsinitiativet Äntligen jobb. I de baltiska länderna är mångfaldsperspektivet inte lika etablerat, vare sig i samhället eller i banken. Frågan finns dock på bankens dagordning, och under 2015 genomfördes, som ett första steg, en utbildning för Swedbanks ledning i de baltiska länderna.

Antal och andel nyanställda uppdelat på kön, åldersgrupp och land, %	2016	2015	2014
Antal nyanställda	1680	909	1 346
Kvinnor	61	66	62
Män	39	34	38
0–29 år	65	72	61
30–44 år	29	24	30
45–59 år	6	4	8
60– år	0	0	1
Sverige	31	11	37
Estland	21	32	25
Lettland	13	26	14
Litauen	35	31	24

Internutbildningar ¹	2016	2015	2014
Antal utbildningstimmar	362 349	379 887	462 876
Utbildningstimmar per heltidsanställd (medeltal FTE)	24	25	32
– utbildningstimmar män	11	13	18
– utbildningstimmar kvinnor	17	20	24
– utbildningstimmar chefer	19	21	25
– utbildningstimmar specialister	8	8	15
Genomförda utbildningar i Miljö och hållbarhet, Uppförandekod och Antipenningtvätt (antal) ²	9 299	27 258	9 352
Genomförda utbildningar i Hållbar Bankverksamhet och Penningtvätt och finansiering av terrorism (antal)	5 266	5 778	24 324

1) Antalet utbildningstimmar mäter endast hur stor del av kompetenshöjande insatser som sker via traditionell utbildning (e-utbildning och klassrumsutbildning). Tabellen inkluderar även Sparbanker.

2) Under 2015 lanserades en ny utbildning: Ethics – How to perform Code of Conduct.

Total andel av personalomsättning uppdelat på kön, åldersgrupp och land, %	2016	2015	2014
Kvinnor	9,2	8,9	10,2
Män	9,1	9,6	9,6
0–29 år	10,0	10,2	15,3
30–44 år	8,2	8,0	8,6
45–59 år	5,3	5,1	4,6
60– år	36,8	36,4	30,0
Sverige	8,7	8,2	7,6
Estland	9,7	9,1	13,4
Lettland	10,1	11,4	16,2
Litauen	14,5	13,0	11,2
Totalt koncernen	9,9	9,4	10,0

Löneskillnad kvinnor jmfrt med män, chefspositioner ¹ per land, % ²	2016	2015	2014
Sverige	-22	-28	-28
Estland	-38	-39	-39
Lettland	-46	-51	-46
Litauen	-30	-32	-32
Totalt koncernen	-35	-39	-40

1) Innefattar samtliga chefspositioner. Personalansvar är den gemensamma nämnaren för denna kategori.
2) I tabellen tas ej hänsyn till vare sig yrkesområde eller chefsnivå. En förklaring till skillnaderna kan vara att det fortfarande är män i större omfattning som innehar chefspositioner på en högre nivå med tillhörande högre löner.

Löneskillnad kvinnor jmfrt med män, chefspositioner ¹ per affärsområde, % ²	2016	2015	2014
Svensk bankverksamhet	-18	-16	-20
Stora företag & Institutioner	-43	-50	-46
Baltisk bankverksamhet	-40	-45	-38
Koncernfunktioner	-24	-31	-34

1) Innefattar samtliga chefspositioner. Personalansvar är den gemensamma nämnaren för denna kategori.
2) I tabellen tas ej hänsyn till vare sig yrkesområde eller chefsnivå. En förklaring till skillnaderna kan vara att det fortfarande är män i större omfattning som innehar chefspositioner på en högre nivå med tillhörande högre löner.

Löneskillnad kvinnor jmfrt med män, specialister per land, %	2016	2015	2014
Sverige	-22	-23	-23
Estland	-35	-37	-38
Lettland	-29	-31	-34
Litauen	-35	-39	-41
Totalt koncernen	-38	-40	-39

Löneskillnad kvinnor jmfrt med män, specialister per affärsområde, %	2016	2015	2014
Svensk bankverksamhet	-15	-17	-16
Stora företag & Institutioner	-40	-42	-39
Baltisk bankverksamhet	-30	-33	-36
Koncernfunktioner	-24	-25	-25

Medarbetarundersökningar, index	2016	2015	2014
Medarbetarskapsindex Utfall/jämförelse	82	83	
Rekommendationsindex Utfall/jämförelse ¹	15	-3	18
Ledarskapsindex Utfall/jämförelse	85	84	

1) Benägenhet att rekommendera Swedbank som arbetsgivare externt. Beräknas på en skala från 0–10 där andelen negativa svar (0–5) dras från andelen positiva svar (9–10).

Utbildningsnivå, %	2016	2015	2014
Sverige			
Universitetsexamen	40	40	45
Annan universitetsutbildning	14	15	6
Gymnasieutbildning	45	41	41
Annan utbildning	1	3	8
Estland			
Universitetsexamen	60	66	65
Annan universitetsutbildning	14	17	19
Gymnasieutbildning	19	9	8
Annan utbildning	7	8	8
Lettland			
Universitetsexamen	68	71	71
Annan universitetsutbildning	23	23	22
Gymnasieutbildning	9	6	7
Annan utbildning	0	0	0
Litauen			
Universitetsexamen	85	83	80
Annan universitetsutbildning	7	13	14
Gymnasieutbildning	4	4	6
Annan utbildning	4	0	0

Åldersfördelning, %	2016	2015	2014
Sverige			
0–29 år	18	16	12
30–44 år	36	37	39
45–59 år	39	39	41
60– år	7	8	8
Estland			
0–29 år	23	23	24
30–44 år	55	57	57
45–59 år	20	18	17
60– år	2	2	2
Lettland			
0–29 år	27	26	29
30–44 år	61	53	60
45–59 år	11	20	10
60– år	1	1	1
Litauen			
0–29 år	30	26	27
30–44 år	50	53	52
45–59 år	18	20	20
60– år	2	1	1

H6 Miljöpåverkan

Swedbanks miljöarbete tar avstamp i vårt miljöledningssystem som är certifierat enligt ISO 14001. Vi arbetar strukturerat för att kontinuerligt minska vår miljöpåverkan, både den som genereras direkt via vår verksamhet samt den som genereras indirekt via våra finansieringar, investeringar, betalningar och inköp. Det är vårt ansvar att efter bästa förmåga minimera och redovisa vårt ekologiska fotavtryck. Ett sätt att höja kunskapen internt och hos våra kunder är den årliga Hållbarhetsveckan där vi under 2016 lyft fram Swedbanks produkter och tjänster med fokus på Hållbart sparande.

Sedan basåret 2010 har vi nästan halverat våra växthusgasutsläpp. Vi har reviderat tidigare reduktionsmål för 2018, och den nya målsättningen är att uppnå utsläppsreduceringar med 60 procent utifrån 2010-års totala utsläpp. Den största delen av våra utsläpp genereras via energiförbrukning i våra kontorslokaler och via våra affärsresor. Därför är det viktigt för oss att kontinuerligt arbeta med att minska vår energiförbrukning samt öka andelen förnybar energi, framförallt i våra fastigheter i de baltiska länderna där energiförbrukningen ofta är mer koldioxidintensiv än i Sverige. Under 2016 har vi minskat vår totala energiförbrukning med cirka 14 000 MWh. I syfte att fortsätta effektivisera verksamheten och minska vår energiförbrukning kommer vi under 2017 att genomföra en energikartläggning som ska identifiera potentiella energibesparingar.

Utsläppen från våra affärsresor har ökat under året. Det beror till stor del på att antalet flygresor har blivit fler, främst mellan Sverige och de baltiska länderna. För att kunna vända denna trend behöver vi arbeta ytterligare med att ersätta t.ex. flygresor med tåg på sträckor i Sverige där det är möjligt samt sträva efter att förändra vårt sätt att mötas både internt och med våra kunder. Genom att se över våra mötesformer kan vi fokusera på att öka andelen möten via digitala plattformar. På detta sätt frigörs mer tid och resurser för våra medarbetare och såväl restid som affärsresornas miljöbelastning minskar. En anpassning till nya digitala kanaler och nya sätt att genomföra kundmöten resulterar i färre kontor och lägre energiförbrukning.

Vi arbetar även aktivt med att minska vår interna resursförbrukning genom att bland annat öka vår e-arkivering och e-distribution. Vi erbjuder kunderna möjligheten att ta emot avtalsinformation i internetbanken i Swedbank och Sparbankerna vilket är ytterligare ett steg mot en mer digital bank. Sedan 2015 har banken genom e-distribution och e-arkivering lagrat avtal och villkor elektroniskt i e-arkivet och för kunderna är de tillgängliga i internetbanken.

Utsläpp växthusgaser ¹ , ton CO ₂ e	2016	2015	2014
Totala utsläpp	37 357	35 444	41 715
Reduktionsmål 2018, 60% ²	28 912	28 912	
Utsläpp per scope enligt GHG protocol			
Utsläpp scope 1 ³	881	989	2 495
Utsläpp scope 2 ⁴	16 583	19 195	21 985
Utsläpp scope 3 ⁵	19 893	15 260	17 235
Utsläpp per land			
Utsläpp, Sverige	15 841	15 873	19 906
Utsläpp, Estland	12 291	12 336	14 216
Utsläpp, Lettland	3 242	2 600	2 680
Utsläpp, Litauen	4 626	3 519	3 343
Utsläpp, Övriga länder ⁶	1 357	1 116	1 570

1) Koldioxid, Metan och Kväveoxid.

2) Basåret är 2010, då redovisade vi 72 279 ton växthusgasutsläpp.

3) Våra direkta utsläpp. Beräknat från bränsleförbrukning i företagsägda bilar samt läckage av köldmedium.

4) Våra indirekta utsläpp i form av förbrukning av el, värme och kyla.

5) Våra övriga indirekta utsläpp, från affärsresor, säkerhetstransporter, pappersförbrukning, vattenförbrukning och avfall (representationsmältider och förbrukning av kaffe och frukt är inkluderade 2014).

6) Norge, Finland, Danmark, USA, Luxemburg och Kina.

Utsläpp per kategori, ton CO ₂ e	2016	2015	2014
Sverige			
Kontorslokaler	3 550	5 029	7 364
Tjänsteresor	12 145	10 659	11 978
Övriga utsläpp ¹	146	185	564
Estland			
Kontorslokaler	10 484	11 093	12 953
Tjänsteresor	1 753	1 168	1 159
Övriga utsläpp ¹	54	75	104
Lettland			
Kontorslokaler	2 258	1 561	1 697
Tjänsteresor	892	780	795
Övriga utsläpp ¹	92	259	188
Litauen			
Kontorslokaler	2 228	1 337	1 546
Tjänsteresor	2 258	1 508	1 435
Övriga utsläpp ¹	140	674	362
Övriga länder			
Kontorslokaler	429	413	357
Tjänsteresor	925	699	1 206
Övriga utsläpp ¹	3	4	7

1) Säkerhetstransporter, pappersförbrukning och avfall (representationsmältider och förbrukning av kaffe och frukt är inkluderade 2014).

Övrig miljödata	2016	2015	2014
Energiförbrukning i våra kontorslokaler (MWh)	116 335	130 368	151 207
Elförbrukning i våra kontorslokaler (MWh)	66 158	68 313	80 785
Andel förnybar el av total elförbrukning (%) ¹	69	72	67
Pappersförbrukning (ton)	929	1 035	979
Vattenförbrukning (m ³ /FTE)	8	9	11
Avfall till återvinning (ton)	473	634	636
Avfall till förbränning (ton)	312	383	586
Avfall till deponi (ton)	363	344	299

1) Förnybar energi avser vind och vattenkraft.

Intern energianvändning ¹	2016	2015	2014
Totala utsläpp från energianvändning (ton CO ₂ e/MWh)	0,18	0,15	0,14
Energianvändning per anställd (MWh/FTE)	7,6	8,5	9,5

1) Vår interna energianvändning består av förbrukning av el, värme, kyla och gas.

Jämförelsetal, ton CO ₂ e	2016	2015	2014
Utsläpp per anställd	2,44	2,32	2,63
Scope 1 och 2 utsläpp per anställd	1,14	1,32	1,54
Utsläpp per kvm kontorsyta	0,081	0,074	0,080
Scope 1 och 2 utsläpp per kvm kontorsyta	0,038	0,042	0,047

H7 Samhällsengagemang

Samhällsengagemang har spelat en central roll för Swedbank genom bankens historia. Den första sparbanken startades 1820 för att ge allmänheten möjlighet att spara och bygga upp en långsiktigt hållbar privatekonomi, vilket gäller än i dag.

Swedbank har en lång tradition av folkbildning. I Sverige ger vi ut tidningen Lyckoslanten gratis till alla elever i åk 4–6. Tidningen firade 90 år 2016 men har hela tiden utvecklats och följt med tiden. Vi vill höja kunskapen inom ekonomi och sparande och stärka samarbetet mellan skola och samhälle. Swedbanks medarbetare i de baltiska länderna har tillsammans med andra samhällsaktörer under året anordnat över 1 300 föreläsningar i ekonomi för gymnasieelever. I Litauen är Swedbank involverat i nätverk som förenar företag och skolor för att öka den finansiella medvetenheten. Medarbetare från Swedbank och andra företag har på frivillig basis föreläst och anordnat aktiviteter i skolorna och har nått ut till 71 procent av landets skolor vilket motsvarar 160 000 elever och nästan 3 000 lärare.

Vi arbetar för att vara en inkluderande bank. I Sverige har Swedbank, Sparbankerna och Arbetsförmedlingen tillsammans skapat initiativet Unga Jobb för att underlätta unga arbetslösa människors etablering på arbetsmarknaden. Tillsammans med bankens företagsnätverk har det skapats över 11 000 praktikplatser till ungdomar mellan 18–24 år med behov av arbetslivserfarenhet, referenser och internutbildning. Drygt 1 200 av dem har genomfört en tremånaders praktik inom Swedbank och Sparbankerna och cirka en tredjedel har blivit erbjudna någon form av anställning efter sin praktik. Samarbetet mellan Swedbank och Arbetsförmedlingen har utökats i initiativet Äntligen jobb som inriktar sig på arbetslösa utlandsfödda akademiker, framförallt civilekonomer. Vi har fram till idag erbjudit nästan 230 personer en sexmånaders praktik inklusive valideringsinsats för att fastställa matchning av relevant kompetens.

Vi arbetar även för att främja innovation och entreprenörskap. I Estland har vi varit delaktiga i lanseringen av en fond där unga entreprenörer kan söka anslag för att kunna lansera egenutvecklade innovativa produkter på marknaden. Hittills har fonden gett anslag till ett värde av 380 000 EUR. Anslagen i fonden har gått till att utveckla nya produkter bland annat med fokus på globala miljöfrågor som luftrening och minskad vattenförbrukning.

Samhällsinvesteringar, mkr	2016	2015	2014
Samhällsinvesteringar totalt	116	107	144
–varav Sverige	91	87	104
–varav Estland	7	7	8
–varav Lettland	14	11	30
–varav Litauen	4	2	2

Samhällsinvesteringar per engagemang, %	Sverige	Estland	Lettland	Litauen
Sponsring av samhällsaktiviteter	47	98	15	61
Betald arbetstid som anställda engagerat sig i samhällsaktiviteter	6	0	2	39
Administrativa kostnader	0	2	3	0
Gåvor från kunder via bankens produkter och tjänster	47	0	80	0

Fördelning av ekonomiskt värdeskapande i relation till totala intäkter, %	2016	
	mkr	%
Totala intäkter	41 635	42
Räntor betalda till allmänheten (inlåning)	1 100	1
Räntor betalda för övrig upplåning/finansiering	14 259	14
Insättningsgarantiavgifter	466	0,5
Avgift till statlig stabiliseringsfond	646	0,5
Årets aktuella skatt	4 036	4
Ej avdragsgill moms ¹	1 255	1
Sociala avgifter och pensioner	2 716	3
Löner och arvoden inkl. aktier i Swedbank	6 217	6
Leverantörsbetalningar, hemmamarknader	8 052	8
Föreslagen utdelning till aktieägarna	14 695	15
Årets vinst som återinvesteras i banken	4 844	5

1) Beloppet avser sådan ej avdragsgill moms som har kostnadsförts av Swedbank.

GRI Standardupplysningar

GRIR = GRI Rapport 2016

ÅR = Årsredovisning 2016

		Sidhänvisning/hänvisning	Global Compact (princip nr)
Strategi och analys			
G4-1	Uttalande av verkställande direktör	6–7	
Organisationsprofil			
G4-3	Organisationens namn	Framsida	
G4-4	Viktigaste varumärkena, produkterna och/eller tjänsterna	97 not K6	
G4-5	Lokalisering av organisationens huvudkontor	63 not K1	
G4-6	Länder där organisationen är verksam	2, 98 not K7	
G4-7	Ägarstruktur och företagsform	38–48	
G4-8	Marknader där organisationen är verksam	2, 98 not K7	
G4-9	Organisationens storlek	2–3	
G4-10	Medarbetardata	102 not K13, 174–175	1–6
G4-11	Procent av arbetsstyrkan med kollektivavtal	102 not K13	3
G4-12	Organisationens leverantörskedja	174, GRIR 3	1–6
G4-13	Väsentliga förändringar under redovisningsperioden	63 not K2	1–10
G4-14	Om och hur organisationen följer Försiktighetsprincipen	63 not K2, GRIR 3	7–9
G4-15	Externa regelverk, standarder, principer som organisationen omfattas av/stödjer	GRIR 4	
G4-16	Medlemskap i organisationer och sammanslutningar	GRIR 4	
Identifierade väsentliga aspekter och var påverkan sker			
G4-17	Organisationsstruktur inkl. redogörelse för enheter som ingår alt. exkluderas	38–55	
G4-18	Förklaring av processen för definition av rapportens innehåll och för var påverkan sker, samt hur rapporteringsprinciperna har implementerats	GRIR 5	1–10
G4-19	Samtliga identifierade väsentliga aspekter	GRIR 5	
G4-20	Huruvida påverkan sker inom organisationen för varje identifierad aspekt	GRIR 6	
G4-21	Huruvida påverkan sker utanför organisationen för varje identifierad aspekt	GRIR 6	
G4-22	Effekten av och orsaken till omräkning av data/information	GRIR 6	
G4-23	Signifikanta förändringar vad gäller omfattning av och gränsdragning för aspekterna	GRIR 6	
Intressentengagemang			
G4-24	Intressentgrupper	GRIR 7	
G4-25	Identifiering och urval av intressenter	GRIR 7	
G4-26	Formerna för intressentengagemang	GRIR 7	
G4-27	Väsentliga frågor som rests av respektive intressentgrupp i dialogen och vilka initiativ som tagits	GRIR 8	1–10
Redovisningsprofil			
G4-28	Redovisningsperiod	186, GRIR 2	
G4-29	Senaste redovisningen	GRIR 8	
G4-30	Redovisningscykel	GRIR 8	
G4-31	Kontaktpersoner för rapporten	Baksida, GRIR 19	
G4-32	Val av rapporteringsnivå, GRI innehållsindex och referens till extern granskning	170, 179	
G4-33	Policy och rutiner för extern granskning	170, 186	1–10
Styrning			
G4-34	Organisationens bolagsstyrning	38–55	
Etik och integritet			
G4-56	Organisationens värderingar, principer, standarder, uppförandekod och etiska policys	1, GRIR 9	1–10

Redovisning enligt G4-DMA

Beskrivning	Sidhänvisning
G4-DMA-a Redogörelse av varför de identifierade aspekterna är väsentliga för Swedbanks hållbarhetsarbete	GRIR 10–13
G4-DMA-b Redogörelse av styrning och arbetssätt	GRIR 10–13
G4-DMA-c Redogörelse av uppföljning och utvärdering	GRIR 10–13

GRI Specifika Standardupplysningar

Nedan redovisas GRI-indikatorer kopplade till de väsentliga aspekter som definierats utifrån bankens väsentlighetsanalys, samt hur dessa väsentliga aspekter sammanfaller med GRI:s indikatorer och specifika standardupplysningar. Tabellen redovisar även hur vårt arbete stödjer Global Compacts tio principer.

För varje väsentlig aspekt redovisas en eller flera indikatorer. Vi har använt en eller flera av GRI:s upplysningar där sådana funnits och redovisar dessa i tabellen nedan med GRI:s beteckningar. För aspekter där GRI:s upplys-

ningar saknats har vi använt egna upplysningar, dessa saknar då GRI-beteckning. För samtliga av våra väsentliga aspekter redovisas minst en upplysning/specifik standardupplysning i enlighet med GRI G4.

GRIR = GRI Rapport 2016 ÅR = Årsredovisning 2016

Väsentliga aspekter	Indikator	Indikatornamn/Upplysning	Sidhänvisning/hänvisning	Global Compact (princip nr)
Ekonomisk påverkan				
Ekonomiskt resultat				
Sund kultur för lön och ersättning		Ersättningar inom Swedbank	102 not K13	6
Samhällsengagemang	G4-EC1	Fördelning av direkt ekonomiskt värdeskapande	177	
Ansvarsfull utlåning		Hushåll med belåningsgrad över 70% av bostadens värde	172	
		Andel hushåll med belåning över 70% som amorterar	172	
Finansiell stabilitet		Resultat och räntabilitet	3, 58-59	
		Kapitaltäckningsgrad	90 not K4	
		Årets resultat	3	
		Utdelning per aktie	3	
Låg riskprofil		Riskexponeringsbelopp	90 not K4	
Konkurrenskraftiga priser		Marknadsandelar privatmarknad och företagsmarknad	13	
Indirekt ekonomisk påverkan				
Hållbarhet integrerat i interna processer	G4-EC8	Signifikant indirekt ekonomiskt värdeskapande, inklusive omfattningen av effekterna	177, GRIR 14	
Miljöpåverkan				
Energi				
Ansvarsfull resurshantering	G4-EN5	Intern energianvändning	176	8
		Utsläpp		
	G4-EN15	Direkta utsläpp av växthusgaser (Scope 1)	176, GRIR 14	8
	G4-EN16	Energirelaterade indirekta utsläpp av växthusgaser (Scope 2)	176, GRIR 15	7-8
	G4-EN17	Övriga indirekta utsläpp av växthusgaser (Scope 3)	176, GRIR 15	8
	G4-EN18	Utsläppsintensitet av växthusgaser	176, GRIR 15	8
		Leverantörsutvärdering med avseende på miljö		
	G4-EN32	Andel av nya leverantörer som utvärderats enligt miljökriterier	174, GRIR 3, 15	7-8
Social påverkan – Anställningsförhållanden och arbetsvillkor				
Anställning				
Attraktiv arbetsgivare	G4-LA1	Totalt antal och andel av nyanställningar och personalomsättning per åldersgrupp, kön och region	174-175	
Mångfald och jämställdhet				
Jämställdhet och mångfald	G4-LA12	Styrelsesammansättning samt uppdelning av anställda efter kön, åldersgrupp, minoritetsgrupp-tillhörighet och andra mångfaldsindikatorer	174-175, GRIR 15	6
		Lika lön för män och kvinnor		
	G4-LA13	Procentuell löneskillnad mellan män och kvinnor per personalkategori, region och affärsområde	175	6
Kompetensutveckling				
Kompetenta medarbetare	G4-LA9	Genomsnittligt antal utbildningstimmar per anställd fördelat på kön och personalkategori	174	

Väsentliga aspekter	Indikator	Indikatornamn/Uppllysning	Sidhänvisning/hänvisning	Global Compact (princip nr)
Social påverkan – Mänskliga rättigheter				
Hållbarhet integrerat i interna processer	Investeringar			
	G4-HR1	Procentuell andel och antal betydande investeringsbeslut som inkluderar krav gällande mänskliga rättigheter eller som har genomgått en granskning av hur mänskliga rättigheter hanteras	173	1-6
	Leverantörsutvärderingar med avseende på mänskliga rättigheter			
	G4-HR10	Andel av nya leverantörer som utvärderats enligt kriterier för mänskliga rättigheter	174, GRIR 3	1-6
Social påverkan – Organisationens roll i samhället				
Tillgänglighet	Lokalsamhällen			
	G4-FS13	Tillgänglighet i glesbefolkade eller ekonomiskt missgynnade områden	171	6
	G4-FS14	Initiativ att förbättra tillgänglighet till finansiella tjänster för missgynnade grupper i samhället	171	6
Motverka korruption och penningtvätt	Antikorruption			
	G4-S03	Andel av verksamheten som granskats med avseende på korruptionsrisker	18, 171, GRIR 17	10
		Andel av leverantörer riskutvärderade utifrån affärsetiska aspekter	174	1-10
		Andel av innehav i fondportföljerna riskutvärderade utifrån affärsetiska aspekter	173	1-10
		Antal företagskunder riskutvärderade utifrån affärsetiska aspekter	172	1-10
Transparent rapportering		Redovisning av årets skatt	107 not K18, GRIR 18	10
		Redovisning av årets resultat	3, 58	10
Social påverkan – Produktansvar				
Anpassad rådgivning	Märkning av produkter och tjänster			
	G4-PR5	Resultat av kundnöjdhetsundersökningar	11	
		Driftssäkerhet i IT-system	GRIR 18	1-2
Säkra IT-system		Resultat av kundnöjdhetsundersökningar	11	
Hög servicenivå	Produktportfölj			
Hållbara produkter och tjänster	G4-FS6	Andel av företagsportföljen per region, storlek och sektor	172, GRIR 18	1-10
	G4-FS7	Monetärt värde av produkter och tjänster som har positiva sociala effekter angett per affärsområde och syfte	172	1-10
	G4-FS8	Monetärt värde av produkter och tjänster som har positiva miljöeffekter, per affärsområde och syfte	172	1-10
	Aktivt ägande			
Ansvarsfull ägare	G4-FS10	Procentuell andel och antal bolag i portföljen som den rapporterade organisationen har samverkat med i miljö- och/eller sociala frågor	173, GRIR 18	1-10
Hög kvalitet på produkter	G4-FS11	Procentuell andel av förvaltat kapital som har genomgått positiv eller negativ screening av miljö- och/eller sociala frågor	173, GRIR 19	1-10

Styrelsens och VD:s underskrift

Styrelsen och verkställande direktören intygar härmed att årsredovisningen har upprättats enligt Lag om Årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag (ÅRKL), Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2008:25) samt RFR 2 Redovisning för juridiska personer och ger en rättvisande bild av moderbolagets ställning och resultat och att förvaltningsberättelsen ger en rättvisande översikt över utvecklingen av bolagets verksamhet, ställning och resultat samt beskriver väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer som företaget står inför.

Styrelsen och verkställande direktören intygar härmed att koncernredovisningen har upprättats enligt International Financial Reporting Standards (IFRS), såsom de antagits av EU, och ger en rättvisande bild av koncernens ställning och resultat och att förvaltningsberättelsen för koncernen ger en rättvisande översikt över utvecklingen av koncernens verksamhet, ställning och resultat samt beskriver väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer som de företag som ingår i koncernen står inför.

Stockholm den 22 februari 2017

Lars Idermark
Ordförande

Ulrika Francke
Vice ordförande

Bodil Eriksson

Göran Hedman

Peter Norman

Pia Rudengren

Karl-Henrik Sundström

Siv Svensson

Camilla Linder
Arbetstagarrepresentant

Roger Ljung
Arbetstagarrepresentant

Birgitte Bonnesen
Koncernchef och verkställande direktör

Vår revisionsberättelse har avgivits den 22 februari 2017

Deloitte AB

Svante Forsberg
Auktoriserad revisor

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i Swedbank AB (publ), org.nr 502017-7753

RAPPORT OM ÅRSREDOVISNINGEN OCH KONCERNREDOVISNINGEN

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen för Swedbank AB (publ) för räkenskapsåret 2016-01-01–2016-12-31 med undantag för bolagsstyrningsrapporten på sidorna 38–55. Bolagets årsredovisning och koncernredovisning ingår på sidorna 22–37 och 56–168 i detta dokument.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av moderbolagets finansiella ställning per den 31 december 2016 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag. Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av koncernens finansiella ställning per den 31 december 2016 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt International Financial Reporting Standards (IFRS), så som de antagits av EU, och lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag. Våra uttalanden omfattar inte bolagsstyrningsrapporten på sidorna 38–55. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och koncernen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Särskilt betydelsefulla områden

Särskilt betydelsefulla områden för revisionen är de områden som enligt vår professionella bedömning var de mest betydelsefulla för revisionen av årsredovisningen och koncernredovisningen för den aktuella perioden. Dessa områden behandlades inom ramen för revisionen av, och i vårt ställningstagande till, årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet, men vi gör inga separata uttalanden om dessa områden.

Bedömningar och uppskattningar avseende värdering av lånefordringar

Redovisning och värdering av lånefordringar enligt gällande regelverk i IAS 39 är ett komplext och viktigt område med stor påverkan på Swedbanks verksamhet och finansiella rapportering. Företagsledningen gör betydande bedömningar och uppskattningar vid fastställandet av både tidpunkt och storlek på nedskrivningar av lånefordringar. Exempel på olika bedömningar och uppskattningar inkluderar motpartens finansiella situation, förväntade framtida kassaflöden, observerbara marknadspriser samt förväntade nettoförsäljningsvärden. Olika värderingsmodeller och antaganden kan resultera i väsentliga skillnader i bedömning av kreditreserveringsbehov. Vidare är de tillhörande upplysningskraven komplexa och beroende av data av hög kvalitet.

Per den 31 december 2016 uppgick utlåning till allmänheten till 1 507 247 miljoner SEK, med en reserv för sannolika förluster på 3 755 miljoner SEK. Givet utlåningens väsentliga andel av de totala tillgångarna (representerar 70% av de totala tillgångarna) samt den påverkan som den inneboende osäkerheten och subjektiviteten involverad i bedömningen av kreditreserveringsbehov ger, anser vi att detta är ett särskilt betydelsefullt område i vår revision.

Se även redovisningsprinciper i not K2 och M1 avseende betydande bedömningar och uppskattningar och relaterade upplysningar om kreditrisk i not K3 och M2.

Våra revisionsåtgärder har omfattat men inte uteslutande utgjorts av:

- Vi har utvärderat att nyckelkontroller inom kreditreserveringsprocessen är ändamålsenligt utformade och effektivt fungerande; innefattande godkännande, registrering och övervakning av lån och fordringar, utvärdering av metodik, indata samt antaganden som används vid bedömning och beräkning av kreditreserveringsbehov.
- För nedskrivningar av lånefordringar som beräknas på individuell basis har vi granskat ett urval av enskilda kreditengagemang i detalj och utvärderat företagsledningens bedömning av återvinningsvärdet. Vi har granskat de antaganden som legat till grund för kreditreserveringsbehovet, vilket har inkluderat prognoser för framtida kassaflöden, värdering av underliggande säkerheter samt uppskattningar av återvinning vid fallissemang. Vi har tillämpat professionella bedömningar vid urvalet av kreditengagemang för vår detaljerade granskning, där det lades en stor vikt vid exponering mot sektorer med ökad osäkerhet för återbetalning i rådande marknadsförhållanden. Exempel på sektorer är oljorelaterade industrier samt jordbruk och mjölkbönder i Sverige. För att kunna bilda oss en uppfattning om att reserveringsbehov identifierats vid rätt tidpunkt har vi även granskat ett urval av lån som inte har identifierats för reserveringsbehov av företagsledningen.
- Vi har, med hjälp av specialister, granskat ändamålsenligheten i de underliggande modellerna, samt att antaganden och data som använts för att beräkna kreditreserveringsbehovet för portföljerna av lån med liknande kreditenskaper är korrekta. Likaså har vi granskat modellerna, antagandena och data som har använts för kollektiv nedskrivning för inträffade, men ej identifierade förlusthändelser.
- Slutligen har vi granskat fullständigheten och tillförlitligheten i upplysningarna hänförliga till kreditförlustreserveringar för att bedöma efterlevnaden av upplysningskrav enligt IFRS.

Värdering av komplexa och illikvida finansiella instrument

Värderingen av finansiella instrument är ett nyckelområde i vår revision med hänsyn tagen till den komplexitet som är involverad vid värdering av vissa av de finansiella instrumenten samt de bedömningar och uppskattningar som företagsledningen gör.

Per den 31 december 2016 bestod finansiella instrument värderade till verkligt värde av tillgångar uppgående till 556 189 miljoner SEK samt skulder uppgående till 292 259 miljoner SEK. För finansiella instrument som aktivt handlas på en marknad och där marknadspriser finns tillgängliga, finns det en hög grad av objektivitet i att bestämma marknadspris (nivå 1 instrument). När observerbara marknadspriser inte finns tillgängliga är det verkliga värdet på finansiella instrument föremål för väsentlig osäkerhet i estimaten (nivå 2 och 3 instrument). Värderingen av sådana instrument fastställs genom olika värderingstekniker, vilka ofta inkluderar väsentliga bedömningar och uppskattningar av företagsledningen. I vår revision har vi riktat fokus mot finansiella instrument värderade i nivå 2 och 3, där osäkerheten i bedömningarna är betydande, vilket är anledningen till att dessa instrument utgör ett särskilt betydelsefullt område i vår revision.

Se avsnitt om betydande bedömningar och uppskattningar i not K2 och M1 i årsredovisningen samt relaterade upplysningar om finansiella instrument värderade till verkligt värde i not K44 och M40.

Våra revisionsåtgärder har omfattat men inte uteslutande utgjorts av:

- Granskning av identifierade nyckelkontroller i värderingsprocessen, vilket inkluderade kontroller för datainput till värderingsmodeller, validering av värderingsmodeller samt förändringar i tillämpade modeller.
- För nivå 1 instrument har vi granskat verkligt värde genom att jämföra redovisat verkligt värde mot tillgänglig publik marknadsdata. För nivå 2 och 3 instrument har vi bedömt ändamålsenligheten i använda modeller samt inputdata. Detta arbete har inkluderat värdering av ett urval av finansiella instrument genom att använda självständiga modeller och data för att sedan jämföra resultatet mot koncernens värdering.
- För instrument med väsentlig och icke-observerbar data, främst olika derivat, har vi använt interna värderingsexperten för att bedöma och utmana de olika antaganden som använts.
- Vi har även utvärderat den metodik och indata som använts av företagsledningen för att bestämma värderingsjusteringar på derivatportföljen.
- Slutligen har vi granskat fullständigheten och tillförlitligheten i upplysningarna relaterade till finansiella instrument värderade till verkligt värde för att bedöma huruvida upplysningarna efterlever kraven enligt IFRS.

Nedskrivning av goodwill

Per den 31 december 2016 uppgick goodwill till 12 408 miljoner SEK, vilket främst avser Baltisk bankverksamhet. Enligt IAS 36 Nedskrivningar skall en nedskrivningsprövning genomföras årligen för att fastställa om det föreligger något nedskrivningsbehov avseende goodwill.

Nedskrivningsprövningen baseras på framtida kassaflöden diskonterade med en lämplig diskonteringsränta. Uppskattningen av framtida kassaflöden och nivån som de diskonteras till har en inneboende osäkerhet och kräver väsentliga bedömningar. Med hänsyn till omfattningen av bedömningar och storleken på redovisat värde av goodwill anser vi att detta är ett särskilt betydelsefullt område i vår revision.

Se avsnitt om betydande bedömningar och uppskattningar i not K2 och M1 i årsredovisningen samt relaterade upplysningar om goodwill i not K29 och M26.

Våra revisionsåtgärder har omfattat men inte uteslutande utgjorts av:

- Vi har granskat att metodiken och modellen som använts vid nedskrivningsprövningen är förenlig med IAS 36.
- Vi har, tillsammans med våra värderingsexperten, utvärderat olika bedömningar och antaganden i kassaflödesmodellen, till exempel diskonteringsränta, långsiktig tillväxt, kreditreserveringar samt kostnadsnivåer.
- Väsentlig data i modellen har stämts av mot underliggande dokument såsom verksamhetsplaner och finansiella planer. Vi har även genomfört en tillbakablickande granskning för att bedöma historisk träffsäkerhet.
- Vi har genomfört en oberoende känslighetsanalys genom att justera värdet på olika parametrar och antaganden i modellen, till exempel diskonteringsränta, långsiktig tillväxt och kostnadsnivåer, för att identifiera om det förelåg någon ytterligare risk för nedskrivning.
- Vi har utvärderat hanteringen av processen för nedskrivningsbedömning genom att utvärdera involvering av lämplig kompetens i bedömningarna samt att beslut fattats på rätt nivå i företaget.
- Slutligen har vi granskat fullständigheten och tillförlitligheten i upplysningarna hänförliga till goodwill för att bedöma huruvida upplysningarna uppfyller de krav som följer av IFRS.

IT-system som stödjer fullständig och tillförlitlig finansiell rapportering

Swedbank är beroende av sina IT-system för att (1) erbjuda tjänster till sina kunder, (2) stödja sina affärsprocesser, (3) säkerställa fullständig och korrekt bearbetning av finansiella transaktioner samt (4) upprätthålla en ändamålsenlig intern kontroll. Flertalet av Swedbanks interna kontroller för finansiell rapportering är beroende av automatiserade applikationskontroller samt integritet och fullständighet i de underlag som genereras av IT-systemen. Med hänsyn till den höga graden av IT-beroende, anser vi att detta är ett särskilt betydelsefullt område i vår revision.

Swedbank kategoriserar sina mest väsentliga IT-risker och kontrollområden relaterade till finansiell rapportering enligt nedan:

- Förändringar av IT-miljön
- Drift och övervakning av IT-miljön
- Informationssäkerhet

Förändringar av IT-miljön

Otillbörlig förändring av IT-miljön kan resultera i system som inte fungerar som förväntat och leda till felaktig informationsbearbetning med inverkan på den finansiella rapporteringen. Mot bakgrund av detta har företagsledningen implementerat processer och kontroller som understödjer att förändringar av IT-miljön är korrekt utförda och att IT-miljön överensstämmer med företagsledningens intentioner.

Våra revisionsåtgärder har omfattat men inte uteslutande utgjorts av:

- Vi har bedömt företagsledningens principer och processer för förändring av IT-miljön.
- Vi har granskat företagsledningens tester och kontroller vid förändringar i IT-miljön.
- Vi har utvärderat att fördelning av arbetsuppgifter för personal som arbetar med utvecklingsmiljöer och produktionsmiljöer är lämpligt utformad.

Drift och övervakning av IT-miljön

Bristande drifts- och övervakningsrutiner av IT-miljön kan resultera i oförmåga att förhindra eller upptäcka felaktig informationsbearbetning. Med hänsyn till detta har företagsledningen implementerat processer och kontroller som understödjer att IT-miljön övervakas löpande och att felaktig informationsbearbetning identifieras och korrigeras.

Våra revisionsåtgärder har omfattat men inte uteslutande utgjorts av:

- Vi har utvärderat processer för schemalagd informationsbearbetning och larmkonfigurationer i IT-miljön för ändamålsenlighet.
- Vi har granskat processer för övervakning av driftsstatus, status över schemalagda jobb och larmuppföljning.

Informationssäkerhet

Om fysiska och logiska säkerhetsmekanismer inte implementeras och konfigureras på ett korrekt sätt kan det leda till att nyckelkontroller blir ineffektiva, att önskvärd ansvarsfördelning av arbetsuppgifter inte upprätthålls, och att information förändras, görs otillgänglig eller sprids på ett olämpligt sätt. Detta är särskilt kritiskt givet rådande cyberhot. Mot bakgrund av detta har företagsledningen implementerat processer och kontroller för att understödja att information skyddas genom ändamålsenliga åtkomstkontroller och att kända system-sårbarheter hanteras inom rimlig tid.

Våra revisionsåtgärder har omfattat men inte uteslutande utgjorts av:

- Vi har granskat processen för identitets- och åtkomsthantering, inklusive tilldelning, förändring samt borttagande av behörigheter.
- Vi har utvärderat att processer och verktyg för att försäkra tillgänglighet till information baserat på användarbehov och verksamhetskrav, inklusive back-up av information och återläsningsrutiner är lämpligt utformade.

- Vi har utvärderat att styrning och kontroll av systemkonfigurationer för att skydda system och information från obehörig åtkomst, inklusive loggning av säkerhetsincidenter och rutiner för att identifiera kända sårbarheter är lämpligt utformade.

Annan information än årsredovisningen och koncernredovisningen

Detta dokument innehåller även annan information än årsredovisningen och koncernredovisningen och återfinns på sidorna 1–21, 169–180 och 187–197. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för denna andra information.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen och koncernredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen och koncernredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen och koncernredovisningen upprättas och att de ger en rättvisande bild enligt lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag och, vad gäller koncernredovisningen, enligt IFRS så som de antagits av EU. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets och koncernens förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Styrelsens revisionsutskott ska, utan att det påverkar styrelsens ansvar och uppgifter i övrigt, bland annat övervaka bolagets finansiella rapportering.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen och koncernredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen och koncernredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på fel, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av bolagets interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och verkställande direktören använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om bolagets och koncernens förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen och koncernredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen och koncernredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett bolag och en koncern inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen och koncernredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen och koncernredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.
- inhämtar vi tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis avseende den finansiella informationen för enheterna eller affärsaktiviteterna inom koncernen för att göra ett uttalande avseende koncernredovisningen. Vi ansvarar för styrning, övervakning och utförande av koncernrevisionen. Vi är ensamt ansvariga för våra uttalanden.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Vi måste också förse styrelsen med ett uttalande om att vi har följt relevanta yrkesetiska krav avseende oberoende, och ta upp alla relationer och andra förhållanden som rimligen kan påverka vårt oberoende, samt i tillämpliga fall tillhörande motåtgärder.

Av de områden som kommuniceras med styrelsen fastställer vi vilka av dessa områden som varit de mest betydelsefulla för revisionen av årsredovisningen och koncernredovisningen, inklusive de viktigaste bedömda riskerna för väsentliga felaktigheter, och som därför utgör de för revisionen särskilt betydelsefulla områdena. Vi beskriver dessa områden i revisionsberättelsen såvida inte lagar eller andra författningar förhindrar upplysning om frågan eller när, i ytterst sällsynta fall, vi bedömer att en fråga inte ska kommuniceras i revisionsberättelsen på grund av att de negativa konsekvenserna av att göra det rimligen skulle väntas vara större än allmänintresset av denna kommunikation.

RAPPORT OM ANDRA KRAV ENLIGT LAGAR OCH ANDRA FÖRFATTNINGAR

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Swedbank AB (publ) för räkenskapsåret 2016-01-01–2016-12-31 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernen enligt god revisionssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets och koncernens verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av moderbolagets och koncernens egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöppande bedöma bolagets ekonomiska situation och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Den verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller
- på något annat sätt handlat i strid med aktiebolagslagen, lagen om bank- och finansieringsrörelse, lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag eller bolagsordningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med aktiebolagslagen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för bolagets situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har vi granskat styrelsens motiverade yttrande samt ett urval av underlagen för detta för att kunna bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Revisorns granskning av bolagsstyrningsrapporten

Det är styrelsen som har ansvaret för bolagsstyrningsrapporten på sidorna 38–55 och för att den är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen.

Vår granskning har skett enligt FARs uttalande RevU 16 Revisorns granskning av bolagsstyrningsrapporten. Detta innebär att vår granskning av bolagsstyrningsrapporten har en annan inriktning och en väsentligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för våra uttalanden.

En bolagsstyrningsrapport har upprättats. Upplýsningar i enlighet med 6 kap. 6 § andra stycket punkterna 2–6 årsredovisningslagen samt 7 kap. 31 § andra stycket samma lag är förenliga med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar samt är i överensstämmelse med lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag.

Stockholm den 22 februari 2017

Deloitte AB

Svante Forsberg
Auktoriserad revisor

Revisors rapport över översiktlig granskning av Swedbank AB:s hållbarhetsredovisning

Till Swedbank AB

Inledning

Vi har fått i uppdrag av styrelsen och verkställande direktören i Swedbank AB att översiktligt granska Swedbank AB:s hållbarhetsredovisning för år 2016. Företaget har definierat hållbarhetsredovisningens omfattning på sidan 170.

Styrelsens och företagsledningens ansvar för hållbarhetsredovisningen

Det är styrelsen och företagsledningen som har ansvaret för att upprätta hållbarhetsredovisningen i enlighet med tillämpliga kriterier, vilka framgår på sidan 170 i hållbarhetsredovisningen, och utgörs av de delar av Sustainability Reporting Guidelines (utgivna av The Global Reporting Initiative (GRI)) som är tillämpliga för hållbarhetsredovisningen, samt av företagets egna framtagna redovisnings- och beräkningsprinciper. Detta ansvar innefattar även den interna kontroll som bedöms nödvändig för att upprätta en hållbarhetsredovisning som inte innehåller väsentliga fel, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Revisorns ansvar

Vårt ansvar är att uttala en slutsats om hållbarhetsredovisningen grundad på vår översiktliga granskning.

Vi har utfört vår översiktliga granskning i enlighet med RevR 6 Bestyrkande av hållbarhetsredovisning utgiven av FAR. En över-

siktlig granskning består av att göra förfrågningar, i första hand till personer som är ansvariga för upprättandet av hållbarhetsredovisningen, att utföra analytisk granskning och att vidta andra översiktliga granskningsåtgärder. En översiktlig granskning har en annan inriktning och en betydligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt IAASBs standarder för revision och god revisionssed i övrigt har. Revisionsföretaget tillämpar ISQC 1 (International Standard on Quality Control) och har därmed ett allsidigt system för kvalitetskontroll vilket innefattar dokumenterade riktlinjer och rutiner avseende efterlevnad av yrkesetiska krav, standarder för yrkesutövningen och tillämpliga krav i lagar och andra författningar.

Vår granskning utgår från de av styrelsen och företagsledningen valda kriterier, som definieras ovan. Vi anser att dessa kriterier är lämpliga för upprättande av hållbarhetsredovisningen.

Vi anser att de bevis som vi skaffat under vår granskning är tillräckliga och ändamålsenliga i syfte att ge oss grund för vårt uttalande nedan.

Uttalande

Grundat på vår översiktliga granskning har det inte kommit fram några omständigheter som ger oss anledning att anse att hållbarhetsredovisningen inte, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med de ovan av styrelsen och företagsledningen angivna kriterierna.

Stockholm den 22 februari 2017

Deloitte AB

Svante Forsberg
Auktoriserad revisor

Elisabeth Werneman
Auktoriserad revisor

Andreas Drugge
Specialistmedlem i FAR

Årsstämma

Årsstämman äger rum på Folkets Hus, Barnhusgatan 14, Stockholm, torsdagen den 30 mars 2017 klockan 11.00.

Anmälan

Aktieägare som vill delta i årsstämman ska:

- dels vara införd i den av Euroclear Sweden AB (Euroclear) förda aktieboken den 24 mars 2017.
- dels anmäla sitt deltagande i god tid före stämman och senast den 24 mars 2017.

Anmälan görs antingen per brev till Swedbank, c/o Euroclear, Box 7839, 103 98 Stockholm märkt "Swedbanks årsstämma", per telefon 08-402 90 60 eller via internet <http://www.swedbank.se/ir> under rubriken Årsstämma. I anmälan ska namn, personnummer/ organisationsnummer, adress, telefonnummer och antal biträden (högst två) uppges. Deltagande kan ske med stöd av fullmakt, om fullmakten är högst ett år gammal, och skickas till Swedbank i god tid före årsstämman och helst senast den 24 mars 2017. Om fullmaktsgivaren är juridisk person ska även registreringsbevis eller annan handling utvisande firmatecknares behörighet insändas.

Förvaltarregistrerade aktier

Aktieägare som låtit förvaltarregistrera sina aktier måste för att äga rätt att delta i årsstämman, utöver att anmäla sig, tillfälligt registrera aktierna i eget namn i den av Euroclear förda aktieboken. Sådan omregistrering bör göras hos förvaltaren i god tid före Avstämningsdagen för årsstämman som är den 24 mars 2017.

Kallelse och ärenden

Föredragningslista med uppgift om vid årsstämman förekommande ärenden anges i kallelsen till årsstämman. Kallelsen publiceras senast den 2 mars 2017 på bankens hemsida <http://www.swedbank.se/ir> under rubriken Årsstämma och i Post- och Inrikes Tidningar. Även annonser har publicerats, i bland annat Dagens Nyheter, om att kallelse har skett.

Utdelning

Swedbanks styrelse föreslår årsstämman att besluta om en utdelning på 13,20 kr per aktie. Som avstämningsdag för utdelning föreslås den 3 april 2017. Sista dag för handel med Swedbanks aktier med rätt till utdelning blir därmed den 30 mars 2017. Beslutar årsstämman enligt styrelsens förslag beräknas utdelningen komma att utbetalas genom Euroclears försorg den 6 april 2017.

Marknadsandelar

Sverige	Marknadsandelar, procent					Volym, mdkr				
	2016	2015	2014	2013	2012	2016	2015	2014	2013	2012
Privatmarknaden										
Inlåning	21	21	21	21	22	337	310	286	270	268
Utlåning	23	23	24	24	24	825	770	731	690	673
varav bostadslån	25	25	25	25	26	720	665	627	591	575
Bankkort (antal tusen)	u.s.	u.s.	u.s.	u.s.	u.s.	4 152	4 066	3 903	3 836	3 835

Företagsmarknaden

Inlåning	20	19	19	18	16	206	183	163	151	131
Utlåning	18	19	19	17	17	408	397	388	340	335

Baltikum	Marknadsandelar, procent					Volym, mdkr				
	2016	2015	2014	2013	2012	2016	2015	2014	2013	2012
Privatmarknaden										
Estland										
Inlåning	55	55	54	54	54	35	30	29	25	23
Utlåning	47	47	46	46	46	33	30	30	27	26
varav bostadslån	46	46	45	46	46	30	27	27	25	24
Bankkort (antal tusen)	60	60	60	60	61	1108	1104	1100	1088	1 095
Lettland										
Inlåning	31	28	28	29	28	24	20	19	16	13
Utlåning	29	29	29	29	30	16	15	16	16	17
varav bostadslån (per 2016-09)	34	31	31	31	28	14	13	14	14	13
Bankkort (antal tusen) (per 2016-09)	43	43	42	42	41	984	982	978	1 000	993
Litauen (per 2016-09)										
Inlåning	40	37	37	37	36	40	34	34	26	24
Utlåning	34	28	28	27	27	25	19	18	17	16
varav bostadslån	33	26	27	26	25	23	16	16	15	14
Bankkort (antal tusen)	50	48	49	51	50	1700	1659	1700	1 821	1 869

Baltikum	Marknadsandelar, procent					Volym, mdkr				
	2016	2015	2014	2013	2012	2016	2015	2014	2013	2012
Företagsmarknaden										
Estland										
Inlåning	43	41	36	37	38	34	31	27	24	23
Utlåning	34	34	34	35	35	34	30	30	28	26
Lettland										
Inlåning	15	12	12	14	13	19	18	17	17	14
Utlåning (per 2016-12)	16	17	17	17	18	15	17	17	17	17
Litauen (per 2016-09)										
Inlåning	26	24	22	25	27	15	12	14	12	12
Utlåning	18	23	23	21	21	19	20	20	18	18

Fem år i sammandrag

Nyckeltal	2016	2015	2014	2013	2012
Lönsamhet					
Räntabilitet på eget kapital, %	15,8	13,5	15,0	12,5	14,6
Räntabilitet på eget kapital kvarvarande verksamhet, %	15,8	13,5	15,2	14,7	15,6
Avkastning på totalt kapital, %	0,82	0,67	0,80	0,68	0,76
K/I-tal	0,39	0,43	0,45	0,45	0,46
Placeringsmarginal före avdrag för handelsrelaterade räntor, % ¹	1,05	1,01	1,13	1,17	1,12
Kapitaltäckning					
Kärnprimärkapitalrelation, %	25,0	24,1	21,2	18,3	
Primärkapitalrelation, %	28,7	26,9	22,4	19,6	
Total kapitalrelation, %	31,8	30,3	25,5	20,7	
Kärnprimärkapital	98 679	93 926	87 916	80 826	
Primärkapital	112 960	104 550	92 914	86 371	
Kapitalbas	125 189	117 819	105 588	91 026	
Risikexponeringsbelopp	394 135	389 098	414 214	440 620	
Kreditkvalitet					
Kreditförlustnivå netto, %	0,09	0,04	0,03	0,00	-0,01
Andel osäkra fordringar, brutto, %	0,52	0,40	0,41	0,55	1,05
Reserveringsgrad för osäkra fordringar, %	33	40	35	38	51
Total reserveringsgrad för osäkra fordringar, %	46	56	53	54	62
Antalsuppgifter					
Privatkunder, miljoner ²	7,3	7,2	7,3	7,2	7,2
Företagskunder, tusen	651	640	642	624	616
Internetbankskunder, miljoner ³	7,3	7,1	7,5	7,2	7,0
Heltidstjänster	14 061	13 893	14 583	14 265	14 861
Kontor ³	603	658	709	721	753
Insättnings- och uttagsautomater ³	1 238	1 290	1 397	1 396	2 051

1) Placeringsmarginal före avdrag för handelsrelaterade räntor är beräknade som räntenetto före avdrag för handelsrelaterade räntor i relation till månadsgenomsnitt för totala tillgångar. Placeringsmarginal före avdrag för handelsrelaterade räntor är inte ett mått som direkt är reglerat i IFRS och ses därför som ett alternativt resultatmått. Det närmaste IFRS måttet är räntenetto och kan stämmas av i tabellen ovan. Swedbank bedömer att presentationen av detta mått är relevant för investerare eftersom hänsyn tas till alla ränteintäkter och kostnader oavsett var i resultaträkningen dessa presenteras. För perioder kortare än ett år räknas nyckeltalet upp på årsbasis.

2) Från och med 2015 redovisas antal privatkunder enligt en ny definition i de baltiska länderna. Detta har sänkt antalet kunder med ca 0,8 miljoner jämfört med vad som tidigare redovisades för 2014 och 2013. År 2012 har ej justerats.

3) Inklusive sparbanker och delägda banker.

Kommentarer till fem år i sammandrag

2016 – Årets resultat ökade med 24 procent, till 19 539 mkr (15 727). Ökade intäkter, främst till följd av försäljningen av Visa Europe, ett förbättrat nettoresultat finansiella poster inom Group Treasury och högre räntenetto, bidrog positivt till resultatet.

Kostnaderna ökade till 16 441 mkr (16 333). Orsaken var framförallt högre ersättningar till sparbankerna, till följd av högre utlåningsmarginaler under året. Personalkostnaderna uppgick till 9 376 mkr (9 395). Kreditförlusterna ökade till 1 367 mkr (594) till följd av ökade reserveringar inom Stora företag & Institutioner för oljerelaterade engagemang medan Svensk- och Baltisk bankverksamhet redovisade nettoåtervinningar under perioden.

2015 – Årets resultat minskade med 4 procent, främst på grund av ett lägre nettoresultat finansiella poster till verkligt värde och en skattekostnad av engångskaraktär. Kostnaderna minskade med 7 procent och förklaras av engångskostnader på 615 mkr i samband med förvärvet av Sparbanken Öresund under 2014, men även av effektiviseringar. Nedskrivning av immateriella tillgångar bestod av en nedskrivning av IT-system samt en nedskrivning av ett tidigare förvärvat kapitalförvaltningsuppdrag. Den totala utlåningen till allmänheten, exklusive återköpsavtal och riksgäld, ökade med 3 procent, primärt drivet av ökad utlåning till bolån. Swedbanks ökade inlåning var främst hänförlig till Svensk bankverksamhet.

2014 – Resultat före kreditförluster och nedskrivningar ökade med 7 procent. Samtliga affärssegment, samt förvärvet av Sparbanken Öresund, bidrog till ökade intäkter. Starkare provisionsintäkter och ränte-

netto bidrog mest. Även nettoresultat finansiella poster ökade, medan övriga intäkter minskade exklusive engångseffekten om 461 mkr vid förvärvet av Sparbanken Öresund. Kostnaderna ökade med 6 procent och uppgick till 17 602 mkr, något under det uppsatta kostnads målet. Av kostnaderna avsåg 615 mkr engångskostnader hänförliga till förvärvet av Sparbanken Öresund under andra kvartalet 2014. Exklusive Sparbanken Öresund minskade kostnaderna något.

2013 – Resultatet ökade med 3 procent tack vare starkare räntenetto till följd av omprissättning och lägre upplåningskostnader, men även högre provisionsintäkter samt i stort sett oförändrade kostnader. Svensk bankverksamhet bidrog mest till det ökade resultatet. Under året sålde Swedbank sitt ukrainska dotterbolag, vilket medförde en ackumulerad negativ omräkningsdifferens på 1 875 mkr i resultatet. Denna såväl som den kvarvarande ryska verksamheten redovisas som avvecklade verksamheter. Omklassificeringen påverkade inte Swedbanks kapital, kapitalisering, kassaflöde eller styrelsens förslag till 2013 års utdelning. Under året har nedmonteringen av Ektornet fortsatt.

2012 – Resultatet ökade till följd av förbättrat räntenetto och en kostnadsminskning med 8 procent där alla enheter inom banken bidrog. Räntenettet ökade främst som en effekt av omprissättning av utlåning samt lägre kostnad för bankens upplåning. Kreditförlusterna kom främst från Ukraina medan de baltiska länderna redovisade återvinningar. Swedbanks kapitalposition stärktes ytterligare och styrelsen justerade bankens utdelningspolicy till 75 procent av resultatet.

Resultaträkning, mkr	2016	2015	2014	2013	2012
Räntenetto	23 664	22 993	22 642	22 029	20 361
Provisionsnetto	11 333	11 199	11 204	10 132	9 614
Nettoresultat finansiella poster till verkligt värde	2 231	571	1 986	1 484	3 073
Försäkringsnetto	754	708	581	647	595
Andel av intresseföretags resultat	2 467	863	980	852	798
Övriga intäkter	1 186	1 290	1 911	1 794	1 827
Summa intäkter	41 635	37 624	39 304	36 938	36 268
Personalkostnader	9 376	9 395	10 259	9 651	9 238
Övriga kostnader	6 436	6 266	6 625	6 258	6 470
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar	629	672	718	739	852
Summa kostnader	16 441	16 333	17 602	16 648	16 560
Resultat före kreditförluster och nedskrivningar	25 194	21 291	21 702	20 290	19 708
Nedskrivning av immateriella tillgångar	35	254	1	182	20
Nedskrivning av materiella tillgångar	31	72	256	693	407
Kreditförluster	1 367	594	419	60	-185
Rörelseresultat	23 761	20 371	21 026	19 355	19 466
Skatt	4 209	4 625	4 301	4 099	4 157
Årets resultat från kvarvarande verksamheter	19 552	15 746	16 725	15 256	14 312
Resultat för avvecklade verksamheter efter skatt		-6	-262	-2 340	-997
Årets resultat	19 552	15 740	16 463	12 916	14 312
Årets resultat hänförligt till:					
Aktieägarna i Swedbank AB	19 539	15 727	16 447	12 901	14 304
Minoriteten	13	13	16	15	8

Balansräkning, mkr	2016	2015	2014	2013	2012
Utlåning till kreditinstitut	32 197	86 418	113 820	82 278	85 480
Utlåning till allmänheten	1 507 247	1 413 955	1 404 507	1 264 910	1 238 864
Räntebärande värdepapper					
Belåningsbara statsskuldsförbindelser	107 571	76 552	46 225	56 814	20 483
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	74 501	88 610	124 455	125 585	115 324
Aktier och andelar					
Finansiella tillgångar där kunder bär placeringsrisken	160 114	153 442	143 319	122 743	104 194
Aktier och andelar	23 897	11 074	9 931	7 109	8 106
Aktier och andelar i intresseföretag	7 319	5 382	4 924	3 640	3 552
Derivat	87 811	86 107	123 202	64 352	102 265
Övrigt	153 546	227 315	150 914	96 671	168 592
Summa tillgångar	2 154 203	2 148 855	2 121 297	1 824 102	1 846 860
Skulder till kreditinstitut	71 831	150 493	171 453	121 621	122 202
Inlåning och upplåning från allmänheten	792 924	748 271	676 679	620 608	579 663
Emitterade värdepapper	841 673	826 535	835 012	726 275	767 454
Finansiella skulder där kunder bär placeringsrisken	161 051	157 836	146 177	125 548	105 104
Derivat	85 589	68 681	85 694	55 011	92 141
Övriga skulder och avsättningar	44 176	49 084	69 952	55 175	62 803
Efterställda skulder	27 254	24 613	18 957	10 159	14 307
Eget kapital	129 705	123 342	117 373	109 705	103 186
Summa skulder och eget kapital	2 154 203	2 148 855	2 121 297	1 824 102	1 846 860

Tre år i sammandrag

Svensk bankverksamhet

mkr	2016	2015	2014
Resultaträkning			
Räntenetto	14 780	13 449	13 358
Provisionsnetto	6 938	7 188	6 980
Nettoresultat finansiella poster till verkligt värde	306	264	233
Andel av intresseföretags resultat	815	862	980
Övriga intäkter	590	693	1 045
Summa intäkter	23 429	22 456	22 596
Personalkostnader	3 222	3 419	3 980
Rörliga personalkostnader	141	155	206
Övriga kostnader	6 244	6 138	6 315
Avskrivningar	99	106	91
Summa kostnader	9 706	9 818	10 592
Resultat före kreditförluster och nedskrivningar	13 723	12 638	12 004
Nedskrivning av immateriella tillgångar			
Nedskrivning av materiella tillgångar			
Kreditförluster, netto	-51	482	246
Rörelseresultat	13 774	12 156	11 758
Skatt	2 943	2 826	2 412
Årets resultat hänförligt till: Aktieägarna i Swedbank AB	10 818	9 317	9 332
Minoriteten	13	13	14
Balansräkning, mdkr			
Kassa och tillgodohavande hos centralbanker			
Utlåning till kreditinstitut	5	42	58
Utlåning till allmänheten	1 135	1 065	1 025
Räntebärande värdepapper			
Finansiella tillgångar där kunder bär placeringsrisken	156	153	142
Derivat			
Övriga tillgångar	10	10	12
Summa tillgångar	1 306	1 270	1 237
Skulder till kreditinstitut	24	89	94
In- och upplåning från allmänheten	500	457	416
Emitterade värdepapper			2
Finansiella skulder där kunder bär placeringsrisken	157	155	143
Derivat			
Övriga skulder	572	518	530
Efterställda skulder			
Summa skulder	1 253	1 219	1 185
Allokerat eget kapital ¹	53	51	52
Summa skulder och eget kapital	1 306	1 270	1 237
Intäktsposter			
Intäkter från externa kunder	23 324	22 354	22 488
Intäkter från transaktioner med andra rörelsesegment	105	102	108
Nyckeltal			
Räntabilitet på allokerat eget kapital, % ¹	20,5	18,1	25,6
Utlåning/inlåning, %	229	235	249
Utlåning till allmänheten exkl repor, mdkr ²	1135	1 066	1 025
Inlåning från allmänheten exkl repor, mdkr ²	496	453	412
Kreditförlustnivå, %	0,00	0,04	0,03
Utlåning till kreditinstitut och allmänheten, ingående balans	1 107	1 083	977
K/I-tal	0,41	0,44	0,47
Riskexponeringsbelopp, mdkr	182	183	185
Heltidstjänster	4 187	4 401	4 955
Genomsnittligt allokerat eget kapital, mdkr ¹	53	52	36

1) Allokerat eget kapital är ett mått för allokering av eget kapital till de olika rörelsesegmenten och är inte ett mått som direkt är reglerat i IFRS. Allokerat eget kapital och räntabilitet på allokerat eget kapital ses därför som alternativa resultatmått. Det allokerade egna kapitalet per rörelsesegment är avstämt mot koncernens totala egna kapital, det närmaste IFRS måttet, i tabellen ovan. Swedbank bedömer att presentationen av detta mått är relevant för investerare eftersom koncernledningen använder dessa resultatmått i den interna styrning och uppföljningen av de olika rörelsesegmenten.

2) Exklusive återköpsavtal och riksgäld.

Tre år i sammandrag

Baltisk bankverksamhet

mkr	2016	2015	2014
Resultaträkning			
Räntenetto	3 994	3 558	3 496
Provisionsnetto	2 074	2 052	1 956
Nettoresultat finansiella poster till verkligt värde	220	202	239
Andel av intresseföretags resultat			
Övriga intäkter	524	475	415
Summa intäkter	6 812	6 287	6 106
Personalkostnader	895	827	766
Rörliga personalkostnader	68	73	76
Övriga kostnader	1 479	1 445	1 529
Avskrivningar	114	136	144
Summa kostnader	2 556	2 481	2 515
Resultat före kreditförluster och nedskrivningar	4 256	3 806	3 591
Nedskrivning av immateriella tillgångar			1
Nedskrivning av materiella tillgångar	21	8	10
Kreditförluster, netto	-35	-172	-186
Rörelseresultat	4 270	3 970	3 766
Skatt	586	1 510	565
Årets resultat hänförligt till: Aktieägarna i Swedbank AB	3 684	2 460	3 201
Minoriteten			
Balansräkning, mdkr			
Kassa och tillgodohavande hos centralbanker	3	2	3
Utlåning till kreditinstitut			
Utlåning till allmänheten	140	125	126
Räntebärande värdepapper	1	1	1
Finansiella tillgångar där kunder bär placeringsrisken	4	3	3
Derivat			
Övriga tillgångar	47	37	31
Summa tillgångar	195	168	164
Skulder till kreditinstitut			
In- och upplåning från allmänheten	171	145	139
Emitterade värdepapper			1
Finansiella skulder där kunder bär placeringsrisken	4	3	3
Derivat			
Övriga skulder			
Efterställda skulder			
Summa skulder	175	148	143
Allokerat eget kapital ¹	20	20	21
Summa skulder och eget kapital	195	168	164
Intäktsposter			
Intäkter från externa kunder	6 812	6 287	6 106
Intäkter från transaktioner med andra rörelsegränar			
Nyckeltal			
Räntabilitet på allokerat eget kapital, % ¹	18,0	12,3	14,6
Utlåning/inlåning, %	83	86	91
Utlåning till allmänheten exkl repor, mdkr ²	140	124	126
Inlåning från allmänheten exkl repor, mdkr ²	170	145	138
Kreditförlustnivå, %	-0,03	-0,14	-0,16
Utlåning till kreditinstitut och allmänheten, ingående balans	125	126	120
K/I-tal	0,38	0,39	0,41
Riskexponeringsbelopp, mdkr	79	74	81
Heltidstjänster	3 839	3 811	3 876
Genomsnittligt allokerat eget kapital, mdkr ¹	20	20	22

1) Allokerat eget kapital är ett mått för allokering av eget kapital till de olika rörelsesegmenten och är inte ett mått som direkt är reglerat i IFRS. Allokerat eget kapital och räntabilitet på allokerat eget kapital ses därför som alternativa resultatmått. Det allokerade egna kapitalet per rörelsesegment är avstämt mot koncernens totala egna kapital, det närmaste IFRS måttet, i tabellen ovan. Swedbank bedömer att presentationen av detta mått är relevant för investerare eftersom koncernledningen använder dessa resultatmått i den interna styrning och uppföljningen av de olika rörelsesegmenten.

2) Exklusive återköpsavtal och riksgäld.

Tre år i sammandrag

Stora företag & Institutioner

mkr	2016	2015	2014
Resultaträkning			
Räntenetto	3 332	3 416	3 476
Provisionsnetto	2 334	2 011	2 216
Nettoresultat finansiella poster till verkligt värde	2 068	1 892	1 927
Andel av intresseföretags resultat			
Övriga intäkter	77	140	121
Summa intäkter	7 811	7 459	7 740
Personalkostnader	1 518	1 430	1 360
Rörliga personalkostnader	232	228	290
Övriga kostnader	1 703	1 596	1 606
Avskrivningar	73	63	66
Summa kostnader	3 526	3 317	3 322
Resultat före kreditförluster och nedskrivningar	4 285	4 142	4 418
Nedskrivning av immateriella tillgångar	35		
Nedskrivning av materiella tillgångar	8		
Kreditförluster, netto	1 482	284	381
Rörelseresultat	2 760	3 858	4 037
Skatt	489	629	882
Årets resultat hänförligt till: Aktieägarna i Swedbank AB	2 271	3 229	3 155
Minoriteten			
Balansräkning, mdkr			
Kassa och tillgodohavande hos centralbanker	2	5	5
Utlåning till kreditinstitut	43	4	120
Utlåning till allmänheten	228	217	239
Räntebärande värdepapper	34	33	59
Finansiella tillgångar där kunder bär placeringsrisken			
Derivat	97	92	123
Övriga tillgångar	33	92	19
Summa tillgångar	437	443	565
Skulder till kreditinstitut	164	198	233
In- och upplåning från allmänheten	127	121	118
Emitterade värdepapper	18	17	15
Finansiella skulder där kunder bär placeringsrisken			
Derivat	103	88	119
Övriga skulder	5		61
Efterställda skulder			
Summa skulder	417	424	546
Allokerat eget kapital ¹	20	19	19
Summa skulder och eget kapital	437	443	565
Intäktsposter			
Intäkter från externa kunder	7 757	7 343	7 627
Intäkter från transaktioner med andra rörelsegränar	54	116	113
Nyckeltal			
Räntabilitet på allokerat eget kapital, % ¹	11,6	16,3	19,4
Utlåning/inlåning, %	148	149	164
Utlåning till allmänheten exkl repor, mdkr ²	178	181	174
Inlåning från allmänheten exkl repor, mdkr ²	120	121	106
Kreditförlustnivå, %	0,59	0,10	0,18
Utlåning till kreditinstitut och allmänheten, ingående balans, mdkr	221	359	576
K/I-tal	0,45	0,44	0,43
Riskexponeringsbelopp, mdkr	110	112	123
Heltidstjänster	1 270	1 235	1 216
Genomsnittligt allokerat eget kapital, mdkr ¹	20	20	16

1) Allokerat eget kapital är ett mått för allokering av eget kapital till de olika rörelsesegmenten och är inte ett mått som direkt är reglerat i IFRS. Allokerat eget kapital och räntabilitet på allokerat eget kapital ses där för som alternativa resultatmått. Det allokerade egna kapitalet per rörelsesegment är avstämt mot koncernens totala egna kapital, det närmaste IFRS måttet, i tabellen ovan. Swedbank bedömer att presentationen av detta mått är relevant för investerare eftersom koncernledningen använder dessa resultatmått i den interna styrning och uppföljningen av de olika rörelsesegmenten.

2) Exklusive återköpsavtal och riksgäld.

Definitioner

CAPITAL REQUIREMENT REGULATIONS, CRR, STATED IN EU REGULATION NO 575/2013 REQUIREMENT

Bruttosoliditetsgrad

Primärkapital i relation till det totala exponeringsmåttet, där exponeringsmåttet inkluderar både tillgångar och poster utanför balansräkningen.

Exponeringsbelopp, IRK

Exponering efter hänsyn till kreditriskreducering med substitutionseffekter och konverteringsfaktorer, exponeringsbeloppet är det belopp som multipliceras med en riskvikt för att beräkna det riskvägda exponeringsbeloppet.

Förväntade förluster

Förväntade förluster ska indikera hur stora kreditförluster Swedbank förväntas ådra sig. Förväntade förluster är en produkt av parametrarna förlust vid fallissemang, risk för fallissemang och exponeringsbeloppet.

Förlust vid fallissemang (Loss given default – LGD)

Förlust vid fallissemang mäter hur stor del av exponeringsbeloppet som förväntas förloras i händelse av fallissemang.

Genomsnittlig riskvikt

Det totala riskvägda exponeringsbeloppet i relation till det totala exponeringsbeloppet för ett antal exponeringar.

Kapitalbas

Summan av primärkapital och supplementärkapital.

Kärnprimärkapital

Kapital som består av kapitalinstrument, relaterade överkursfonder, balanserade vinstmedel, och ackumulerat övrigt totalresultat efter avdrag.

Kärnprimärkapitalrelation

Kärnprimärkapital i relation till det totala riskexponeringsbeloppet.

Minimikapitalkrav

Den minsta mängd kapital en bank måste hålla för att täcka sina kredit-, marknads, kreditvärdighetsjusterings, avvecklings och operativa risker i enlighet med Pelare I, d.v.s. 8 procent av det totala riskexponeringsbeloppet.

Primärkapital

Summan av kärnprimärkapital och övrigt primärkapital.

Primärkapitalrelation

Primärkapital i relation till det totala riskexponeringsbeloppet.

Riskexponeringsbelopp

Riskvägt exponeringsbelopp, dvs exponeringsbeloppet efter hänsyn tagen till den inneboende risken i tillgången.

Risk för fallissemang (Probability of Default – PD)

Risken för fallissemang indikerar risken att en motpart eller ett kontrakt fallerar inom en 12 månaders period.

Supplementärt kapital

Kapitalinstrument och efterställda lån samt relaterade överkursfonder som uppfyller vissa krav efter avdrag.

Total kapitalrelation

Kapitalbas i relation till det totala riskexponeringsbelopp.

Övrigt primärkapital

Kapitalinstrument samt relaterade överkursfonder som uppfyller vissa krav efter avdrag.

ÖVRIGA

Andel osäkra lån, brutto

Redovisat värde för osäkra lån, brutto, i förhållande till redovisat värde för utlåning till kreditinstitut och allmänheten exklusive reserveringar.

Andel osäkra lån, netto

Redovisat värde för osäkra lån, netto, i förhållande till redovisat värde för utlåning till kreditinstitut och allmänheten.

Antal anställda

Antal anställda vid årets utgång, exklusive långtidsfrånvarande, i relation till tjänstgöringsgrad uttryckt i heltidstjänster.

Avkastning på totalt kapital

Årets resultat i relation till genomsnittlig (beräknat utifrån månadsbalanser) balansomslutning.

Börskurs/Eget kapital

Börskurs vid årets utgång i relation till utgående eget kapital per aktie.

Direktavkastning

Utdelning per aktie i relation till börskursen vid årets utgång.

Duration

Den genomsnittligt vägda löptiden på det nuvärdesberäknade betalningsflödet uttryckt i antal år.

Eget kapital per aktie

Eget kapital i relation till antalet utestående aktier.

Exponering i fallissemang (Exposure at default - EAD)

Exponeringar i fallissemang (EAD) mäter de utnyttjade exponeringar vilka är i fallissemang. För exponeringar utanför balansräkningen, beräknas EAD genom användning av en kreditkonverteringsfaktor (CCF) som beräknar det förväntade utnyttjandet i framtiden av idag outnyttjat belopp.

Fallissemang

Kreditexponeringar anses vara i fallissemang när bedömning har gjorts som indikerar att motparten sannolikt inte kommer att betala sina kreditåtaganden som överenskommits eller om motparten är försenad med betalning i mer än 90 dagar.

Förfall

Tiden som kvarstår till att en tillgång eller skulds villkor förändras eller tills dess förfallodag.

Individuella reserveringar

Reserveringar för individuella exponeringar vilka klassificerats som osäkra fodringar.

Kassaflöde per aktie

Årets kassaflöde i relation till ett vägt genomsnitt av antalet under året utestående aktier.

K/I-tal

Summa kostnader i relation till summa intäkter.

Kreditförluster,

Konstaterade och reserveringar för kreditförluster med avdrag för återvinningar samt årets nettokostnad avseende kreditförluster för garantier och andra ansvarsförbindelser.

Kreditförlustnivå

Kreditförluster på lån och övriga kreditrisk reserveringar, netto, i förhållande till ingående balans för utlåning till kreditinstitut och allmänheten efter reserveringar.

Likviditetstäckningsgrad (LCR)

LCR introducerades av EU genom "The Delegated Act on LCR" i oktober 2015. LCR enligt de svenska definitionerna och genom Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2012:6) är gällande sedan 2012. LCR används för att definiera ett kvantitativt regelverks krav för europeiska bankers likviditetsrisk. Ett LCR över 100 % antyder att banken har tillräckligt med likvida tillgångar för att täcka sin likviditet över en 30 kalenderdagers period under en allvarligt stressat likviditets scenario.

Omstrukturerat lån

Ett lån där villkoren har förändrats till mer fördelaktiga för gäldenären, till följd av gäldenärens finansiella svårigheter.

Osäkra lån

Lån där det, på individuell nivå, finns objektiva belägg för inträffad förlusthändelse och denna förlusthändelse har en påverkan på exponeringens kassaflöde. Osäkra lån, brutto, med avdrag för reserveringar för individuellt värderade lån utgör osäkra lån netto.

P/E-tal

Börsvärde vid årets utgång i relation till Årets resultat hänförligt till aktieägarna.

Placeringsmarginal

Räntenetto i relation till genomsnittlig (beräknat utifrån månadsbalanser) balansomslutning.

Portföljreservering

Ett första steg till en individuell reservering. Reserveringen är relaterad till en förlusthändelse inom en grupp av exponeringar med liknande kreditriskegenskaper. En förlusthändelse har inträffat men effekten kan ännu inte kopplas till en individuell exponering. Effekten av förlusthändelsen kan beräknas på ett tillförlitligt sätt för en grupp av exponeringar.

Reserveringsgrad för osäkra lån

Reserveringar för individuellt värderade osäkra lån i relation till osäkra lån brutto.

Resultat per aktie efter utspädning

Årets resultat hänförligt till aktieägarna i relation till ett vägt genomsnitt av antalet under året utestående aktier justerat för utspädningseffekten av potentiella aktier, inklusive emissions-element.

Resultat per aktie före utspädning

Årets resultat hänförligt till aktieägarna i relation till ett vägt genomsnitt av antalet under året utestående aktier, inklusive emissionselement.

Räntabilitet på eget kapital

Årets resultat hänförligt till aktieägarna i relation till genomsnittligt (beräknat utifrån månadsbalanser) eget kapital hänförligt till aktieägarna.

Räntebindningstid

Avtalad tid under vilken räntan på en tillgång eller skuld är bunden.

Substansvärde per aktie

Eget kapital enligt balansräkningen samt kapitalandelen av skillnaden mellan bokfört värde och verkligt värde på tillgångar och skulder i relation till det utgående antalet utestående aktier.

Totalavkastning

Aktiens kursutveckling under tolv månadersperioden inklusive verkställd utdelning per aktie, dividerat med börskurs vid periodens början.

Total reserveringsgrad osäkra fordringar

Samtliga reserveringar för fordringar i relation till osäkra fordringar brutto.

Utlåning/inlåning

Utlåning till allmänheten exklusive återköpsavtal och Riksgäldskontoret i relation till inlåningen från allmänheten exklusive återköpsavtal och Riksgäldskontoret.

VaR

Value-at-Risk (VaR) är ett statistiskt mått som används för att kvantifiera marknadsrisk. VaR definieras som den förväntade maximala värdeminskningen av en portfölj givet en viss sannolikhet över en viss tidsperiod.

Adresser

HUVUDKONTOR

Swedbank AB
Org.nr 502017-7753
Säte: Stockholm
Besöksadress: Landsvägen 40
Postadress: 105 34 Stockholm
Telefon: 08-585 900 00
Spärr av kort: 08-411 10 11
Telefonbanken: 0771-22 11 22
Swift: SWEDSESS
e-post: info@swedbank.se
www.swedbank.se

DANMARK

Swedbank
Kalvebod Brygge 45
DK-1560 Köpenhamn V
Telefon: +45 88 97 9000
Telefax: +45 88 97 9025
Swift: SWEDDKKK
e-post: info@swedbank.dk
www.swedbank.dk

ESTLAND

Swedbank AS
Liivalaia 8
EE-15040 Tallin
Telefon: +372 6310 310
Telefax: +372 6310 410
Swift: HABAEEX
e-post: info@swedbank.ee
www.swedbank.ee

FINLAND

Swedbank
Besöksadress:
Mannerheimvägen 14 B
Postadress: PO Box 1107
FIN-00101 Helsingfors
Telefon: +358 20 74 69 100
Telefax: +358 20 74 69 101
Swift: SWEDFIHH
e-post: info@swedbank.fi
www.swedbank.fi

KINA

Swedbank Shanghai Branch
Citigroup Tower 601
No. 33 Huayuanshiqiao Road
200122 Shanghai
Telefon: +86 21 386 126 00
Telefax: +86 21 386 127 11
Swift: SWEDCNH
www.swedbank.cn

LETTLAND

AS Swedbank
Balasta dambis 15
LV-1048 Riga
Telefon: +371 67 444 444
Telefax: +371 67 444 344
Swift: HABALV22
e-post: info@swedbank.lv
www.swedbank.lv

LITAUEN

Swedbank AB
Konstitucijos ave. 20A
LT-03502 Vilnius
Telefon: +370 5 268 44 44
Telefax: +370 5 258 27 00
Swift: HABALT22
e-post: info@swedbank.lt
www.swedbank.lt

LUXEMBURG

Swedbank Asset Management S.A.
Besöksadress:
65 Boulevard G D Charlotte
L-1331 Luxemburg
Postadress: PO Box 1305
L-1013 Luxemburg
Telefon: +352 40 49 40-1
Telefax: +352 40 49 04
Swift: BNELLULL
e-post: info@swedbank.lu
www.swedbank.lu

NORGE

Swedbank
Besöksadress: Filipstad Brygge 1,
Aker Brygge
Postadress: PO Box 1441 Vika
N-0115 Oslo
Telefon: +47 23 11 62 00
Telefax: +47 23 11 62 01
Swift: SWEDNOKK
e-post: post@swedbank.no
www.swedbank.no

SVERIGE

Stora företag & Institutioner
Besöksadress: Landsvägen 40
Postadress: 105 34 Stockholm
Telefon: 08-585 909 63
e-post: info@swedbank.com
www.swedbank.se

Swedbank Fastighetsbyrå AB

Besöksadress:
Västra järnvägsgränd 7
Postadress: Box 644
101 32 Stockholm
Telefon: 08-545 455 00
e-post: info@fastighetsbyran.se
www.fastighetsbyran.se

Swedbank Försäkring AB

Besöksadress: Junohällsvägen 1
Postadress: 105 34 Stockholm
Telefon: 08-585 900 00
www.swedbank.se

Swedbank Hypotek AB

Besöksadress: Landsvägen 40
Postadress: 105 34 Stockholm
Telefon: 08-585 900 00
www.swedbank.se/hypotek

Swedbank Robur AB

Besöksadress: Landsvägen 40
Postadress: 105 34 Stockholm
Telefon: 08-585 924 00
e-post: info@swedbankrobur.se
www.swedbankrobur.se

USA

Swedbank New York Branch

One Penn Plaza, 15th floor
New York, NY 10119
Telefon: +1 212 486 84 00
Telefax: +1 212 486 32 20
Swift: SWEDUS33
www.swedbank.us

Swedbank First Securities LLC

One Penn Plaza, 15th floor
New York, NY 10119
Telefon: +1 212-906 08 00
Telefax: +1 212-759 92 05
www.swedbankfs.com

KONTAKTPERSONER

Gabriel Francke Rodau
Koncernkommunikationschef
Telefon: 08-585 921 07
e-post: gabriel.francke.rodau@swedbank.com

Gregori Karamouzis
Chef Investerarrelationer
Telefon: 072-740 63 38
e-post: gregori.karamouzis@swedbank.com